ZÁKLADNÍ ŠKOLA SVĚT

Školní 1251/57, 430 01 Chomutov

Školní vzdělávací program

pro **základní vzdělávání**

„Škola pro ŽIVOT“

Motto:

„Každé dítě je samostatný svět, není do něj jiné cesty než přes most Lásky a Porozumění.“

PhDr. Mgr. Eva Anna Popíková

Platnost od 1.9.2024

Obsah

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ... 3

1.1 NÁZEV ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU ... 3
1.2 ÚDAJE O ŠKOLE ... 3
1.3 PLATNOST DOKUMENTU ... 3

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY ... 4

2.1 ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY ... 4
2.2 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU ... 6
2.3 DLOUHODOBÉ PROJEKTY ... 7
2.4 VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY - AUTOEVALUACE ŠKOLY ... 8
2.5 FORMY SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI A DALŠÍMI SOCIÁLNÍMI PARTNERY ... 9

3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU ... 10

3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY ... 10
3.2 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE ... 12
3.3 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI ... 24
3.3.1 Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními ... 24
3.3.2 Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole ... 25
3.3.3 Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními ... 28
3.3.4 Komplexní zabezpečení péče pro žáky sociálně znevýhodněné ... 28
3.4 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH ... 29
3.4.1 Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole ... 29
3.4.2 Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole ... 29
3.4.3 Podmínky vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných s přiznanými podpůrnými opatřeními ... 30
3.5 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S ODLIŠNÝM MATEŘSKÝM JAZYKEM (OMJ) ... 31
3.6 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT ... 34
3.6.1 Osobnostní a sociální výchova ... 34
3.6.2 Výchova demokratického občana ... 37
3.6.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech ... 39
3.6.4 Multikulturní výchova ... 40
3.6.5 Environmentální výchova ... 42
3.6.6 Mediální výchova ... 43

4 UČEBNÍ PLÁN ... 46

4.1 TABULACE UČEBNÍHO PLÁNU ... 46
4.2 POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU ... 48

5 UČEBNÍ OSNOVY ... 49

5.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE ... 49
5.1.1 Český jazyk ... 51
5.1.2 Český jazyk a literatura ... 83
5.1.3 Anglický jazyk ... 119
5.1.4 Německý jazyk ... 144
5.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE ... 157
5.2.1 Matematika ... 159

5.3 INFORMATIKA 212
5.3.1 Informatika 213
5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT 234
5.4.1 Prvouka 237
5.4.2 Přírodověda 254
5.4.3 Vlastivěda 267
5.5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST 281
5.5.1 Dějepis 283
5.5.2 Výchova k občanství 306
5.6 ČLOVĚK A PŘÍRODA 335
5.6.1 Fyzika 337
5.6.2 Chemie 349
5.6.3 Přírodopis 361
5.6.4 Zeměpis 379
5.7 UMĚNÍ A KULTURA 395
5.7.1 Hudební výchova 397
5.7.2 Výtvarná výchova 423
5.8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ 450
5.8.1 Výchova ke zdraví 452
5.8.2 Tělesná výchova 467
5.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE 524
5.9.1 Pracovní činnosti 525

6 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ 563

6.1 OBECNÉ USTANOVENÍ A ZÁSADY 563
6.2 PRAVIDLA HODNOCENÍ 564
6.2.1 Hodnocení prospěchu žáka 565
6.2.2 Hodnocení chování žáků 573
6.2.3 Celkové hodnocení žáka 574
6.2.4 Komisionální a opravné zkoušky 575
6.2.5 Plnění povinné školní docházky v zahraničí 576

7 ZÁVĚR 578

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 Název školního vzdělávacího programu

Název ŠVP	**„Škola pro ŽIVOT“**
Motivační název	Vzdělávání pod jednou střechou

1.2 Údaje o škole

Název školy	**Základní škola a mateřská škola Svět, Chomutov s.r.o.**
Adresa	Školní 1251/57, 430 01 Chomutov
IČ	05258537
IZO	MŠ – 181090171, ZŠ – 181088754, ŠD – 181090180
Ředitelka	PhDr. Mgr. Eva Anna Popíková
Telefon	+420 728 232 500
Email	reditel@zsmssvet.cz
www	www.zsmssvet.cz

Zřizovatel	Základní škola a mateřská škola Svět, Chomutov s.r.o.
Adresa	Školní 1251/57, 430 01 Chomutov

Součásti školy	Kapacita dětí §144 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon (údaje v rejstříku škol a školských zařízení)
Mateřská škola	25
Základní škola	150
Školní družina	80

1.3 Platnost dokumentu

Platnost dokumentu	od 1. 9. 2024
Datum projednání ve školní radě	28. 8. 2024
Datum projednání v pedagogické radě	28. 8. 2024

podpis ředitelky a razítko

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Úplnost a velikost školy

S velkou radostí Vám přináším příběh naší Základní školy a mateřské školy Svět v Chomutově, která již od 1. září 2017 osvěcuje cestu vzdělání a rozvoje mladých myslí. Naše škola sídlí na adrese Školní 1251/57, v krásné historické budově, jež je součástí vzdělávacího odkazu města Chomutov již od roku 1905, kdy byla postavena jako školní lyceum.

Tato budova, původně sloužící k výuce a ubytování jeptišek, má za sebou bohatou historii, která se prolíná s duchem místa i města. Po roce 1989 hostila soukromé gymnázium, avšak jak plynuly roky, stav budovy se zhoršoval a vysoké nároky na nájem vedly k ukončení její činnosti. Nový život však vdechujeme této budově a snažíme se vrátit jí její zaslouženou slávu.

Naše úsilí je věnováno nejen zachování její historické hodnoty, ale především pokračování v jejím původním poslání – poskytování kvalitního vzdělání. Jsme pyšní na to, že můžeme být součástí příběhu, který má tak hluboké kořeny ve vzdělání a komunitě.

Dovolte, abych Vás pozvala k návštěvě naší školy a na vlastní oči se přesvědčili o tom, jaký rozdíl dokáže nadechnutí nového života do starobylých stěn udělat. Přijďte se podívat, jak tradice a inovace kráčejí ruku v ruce.

Charakteristika žáků

Jsme nově vzniklá soukromá škola, která vyniká rozmanitým složením žáků, přicházejících především z inspirativních rodinných prostředí v oblasti Chomutov – Jirkov a okolních vesnic.

Naši pozornost věnujeme především nadaným žákům, ale také se zaměřujeme na integrovanou výuku pro děti s různými druhy zdravotního postižení i s poruchami učení a chování. Jsme tu pro každého, kdo chápe základní vzdělání jako důležitý začátek na cestě k osobnímu růstu.

Počet žáků, kteří se učí podle specifických vzdělávacích plánů, neustále roste. Díky kvalitnímu přístupu i výsledkům dokazujeme, že jdeme správným směrem.

Naše škola je průkopníkem v používání moderních informačních a komunikačních technologií ve výuce, což se odráží i ve vybavení školy špičkovou technikou. Neustále aktualizujeme naše učební materiály, ať už se jedná o knihy nebo výukový software, abychom studentům nabídli co nejlepší podmínky pro jejich vzdělávací cestu.

Základní organizace vzdělávání

Nové třídní kolektivy v prvním ročníku vytváříme vždy dle heterogenního principu. Snažíme se ve třídách vytvářet zcela nové kolektivy bez vlivu předchozích vazeb z předškolního vzdělávání. Tímto postupem zcela účelněji u žáků podporujeme žádoucí rozvoj nastaveného kompetenčního rámce absolventa naší školy.

Specifické podmínky organizace vzdělávání

Na škole je nezbytné četnější střídání třídních i oborových učitelů. Tento trend opět vnímáme i z pozitivního hlediska, kdy u žáků rozvíjíme vyšší míru adaptace. Při uplatnění výše uvedených systémů dochází ke snižování počtu vyučovacích hodin třídních učitelů ve své třídě.

Zároveň, vlivem nižšího počtu žáků ve třídách, má škola dlouhodobě nízký průměr žáků na třídu v jednotlivých stupních školy, což se projevuje kompletním naplněním PHmaxu školy.

Specifické podmínky vzdělávání

Prostorové podmínky

Škola realizuje vzdělávání v dvoupodlažní budově se suterénem, která vytváří komorní a bezpečné prostředí odpovídající filozofii soukromé školy zaměřené na individuální přístup k žákům. Dispozice budovy umožňuje přehlednou organizaci výuky i efektivní dohled nad žáky.

V budově se nacházejí kmenové učebny, multifunkční odborná učebna, prostory školní družiny a zázemí pro pedagogické pracovníky. Učebny jsou prostorné, světlé a uspořádané tak, aby podporovaly různé formy výuky – frontální, skupinovou i projektovou. Estetické řešení interiéru, práce s barvami a prezentace žákovských prací přispívají k pozitivnímu školnímu klimatu a podporují pocit sounáležitosti.

Chodby školy slouží nejen jako komunikační prostor, ale také jako galerie žákovských výstupů a fotografií ze školních aktivit, čímž posilují identitu školy a komunitní charakter vzdělávání.

Součástí areálu je dvůr s asfaltovým hřištěm, který je využíván pro pohybové aktivity během přestávek, výuku i činnost školní družiny. Škola cíleně podporuje aktivní trávení volného času a přirozený pohyb žáků.

Škola nedisponuje vlastní tělocvičnou ani šatnami pro převlékání žáků na tělesnou výchovu. Výuka tělesné výchovy je proto realizována v pronajatých tělocvičnách a sportovním areálu v docházkové vzdálenosti od školy. Tyto prostory poskytují plnohodnotné zázemí pro realizaci moderních pohybových aktivit, sportovních her i atletických disciplín.

Prostorové podmínky školy jsou průběžně vyhodnocovány a v rámci plánované rekonstrukce budovy je cílem vytvoření plně moderního a funkčního prostředí odpovídajícího dlouhodobé koncepci rozvoje školy.

Materiální podmínky

Materiální vybavení školy je systematicky budováno s důrazem na kvalitu, funkčnost a podporu moderních výukových metod. Fond učebnic a pracovních materiálů je pravidelně aktualizován v souladu s požadavky RVP ZV a potřebami školy.

Škola disponuje širokým spektrem moderních didaktických pomůcek podporujících názornost, experimentování a rozvoj logického myšlení. K dispozici jsou výukové stavebnice, pomůcky pro robotiku a automatizaci, materiály pro polytechnickou výchovu, hudební nástroje i výtvarné vybavení.

Multifunkční odborná učebna umožňuje realizaci pracovních činností, projektové výuky, výuky ICT i práci v menších skupinách. Investice do vybavení umožňují realizovat odbornou výuku i v rámci kmenových tříd, což odpovídá charakteru komorní soukromé školy.

Škola klade důraz na estetickou úroveň prostředí, které má motivační a kultivační charakter.

Technické podmínky

Technické vybavení školy odpovídá současným požadavkům na digitální gramotnost žáků. Škola disponuje notebooky, tablety, dobíjecími stanicemi, tiskárnami a další digitální technikou.

V oblasti informačních a komunikačních technologií, robotiky a automatizace je škola nadstandardně vybavena vzhledem ke své velikosti. Technické prostředky jsou využívány smysluplně a cíleně jako podpora výuky, nikoli jako její náhrada.

Digitální technologie jsou integrovány napříč vzdělávacími oblastmi a podporují rozvoj kompetencí k učení, řešení problémů a práci s informacemi.

Podmínky pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví

Škola vytváří bezpečné a podnětné prostředí respektující individuální potřeby žáků. Bezpečnost je zajišťována pravidelným dohledem pedagogických pracovníků během výuky, přestávek i přesunů žáků.

Výuka tělesné výchovy probíhá ve smluvně zajištěných sportovních prostorách splňujících bezpečnostní a hygienické požadavky.

Škola pravidelně vyhodnocuje rizika a přijímá preventivní opatření k zajištění fyzické i psychické bezpečnosti žáků. Důraz je kladen na podporu pozitivního klimatu, prevenci rizikového chování a budování respektující komunikace.

Podmínky pro inkluzivní vzdělávání a podporu nadání

Jako soukromá škola stavíme na principu individuálního přístupu k žákovi. Vzdělávací proces je organizován tak, aby umožňoval diferenciaci výuky a respektoval vzdělávací potřeby jednotlivců.

Škola vytváří podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami prostřednictvím podpůrných opatření realizovaných přímo v běžných třídách. Materiální i technické vybavení podporuje individualizaci výuky.

Současně škola systematicky podporuje rozvoj nadaných žáků a zapojuje se do programů zaměřených na rozvoj jejich potenciálu.

Komorní prostředí školy umožňuje úzkou spolupráci s rodinou a vytváření partnerských vztahů založených na otevřené komunikaci a sdílení odpovědnosti za vzdělávání dítěte.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor školy tvoří ředitelkaka školy, asistentka ředitelkaky, třídní učitelky, vychovatelka školní družiny a asistenti pedagoga. Sbor je složen ze začínajících i zkušených pedagogických pracovníků, což umožňuje vzájemné sdílení zkušeností, podporu profesního růstu a rozvoj týmové spolupráce.

Odborná kvalifikovanost pedagogických pracovníků dlouhodobě přesahuje 80 %. Škola systematicky podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) s cílem zvyšovat kvalitu vzdělávacího procesu a reagovat na aktuální potřeby žáků i legislativní změny.

Část pedagogického sboru absolvovala vzdělávání v oblasti týmové spolupráce a autoevaluace školy, což přispívá k systematickému rozvoji školy a zkvalitňování její činnosti. Jedna z pedagogických pracovnic je proškolena v oblasti ochrany při mimořádných událostech. Všichni pedagogičtí pracovníci jsou držiteli platného osvědčení o absolvování kurzu první pomoci.

Škola zajišťuje podporu žákům se speciálními vzdělávacími potřebami prostřednictvím speciálně pedagogické péče a podpory asistentů pedagoga. Asistenti pedagoga poskytují metodickou i přímou podporu ve výuce a podílejí se na naplňování individuálních vzdělávacích potřeb žáků.

Školní družina je vedena kvalifikovanou vychovatelkou, která podporuje osobnostní, sociální a zájmový rozvoj žáků mimo vyučování a zajišťuje smysluplné využití volného času.

Pedagogičtí pracovníci si soustavně prohlubují a rozšiřují svou odbornou kvalifikaci prostřednictvím akreditovaných kurzů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, odborných seminářů, workshopů a dalších vzdělávacích aktivit.

2.3 Dlouhodobé projekty

Pro budoucí prvňáčky pořádáme projekt **Klub Předškolák**. V průběhu školního roku je pro naše budoucí žáky připraveno několik setkání, která mají dětem pomoci v přechodu z MŠ do ZŠ. Děti se scházejí přibližně jednou měsíčně v prostorách naší školy a pod vedením učitelek prvního a druhého ročníku si vyzkoušejí nejrůznější aktivity. Na závěr celého projektu jsou budoucí prvňáci při hravém odpoledni, na jehož organizaci se podílejí také žáci ostatních ročníků, slavnostně pasováni na školáky.

Na naší škole se realizuje komplexní program kvalitního a udržitelného stravování a vzdělávání o jídle pro mateřské, základní a střední školy, který pomáhá v rozvoji znalostí, dovedností, postojů a kompetencí nutných pro udržitelný život **Skutečně zdravá škola**.

Žáci 2. až 3. ročníku absolvují každý školní rok deset šedesátiminutových lekcí **Plavání**.

Škola je rovněž zapojena do celostátního projektu **Ovoce a zelenina do škol** a **Mléko do škol**, díky kterým dostávají žáci zdarma čerstvé ovoce, zeleninu a krabičkové mléko.

Žáci 1. stupně jezdí na týdenní **školy v přírodě**, absolvují **lyžařský kurz, kurzy bruslení.**

Každoročně pořádáme pro žáky (případně i pro rodiče a veřejnost) řadu akcí. V předvánočním období je to **Den otevřených dveří**, spojený s vánočními dílničkami, výstavou žákovských prací a prezentací činnosti zájmových kroužků (hudební a taneční vystoupení). V posledním předvánočním týdnu pravidelně proběhnou **Adventní trhy**.

Pro žáky 1. stupně jsou pravidelně pořádána soutěžní dopoledne **Masopust** a **Den dětí**. Žáci se účastní **Sportovního dne**, při němž změří své síly v různých atletických a netradičních sportovních disciplín.

Každý rok jsou také zorganizovány **celodenní projektové dny** na různá témata jako Den vody, Finanční gramotnost, Mimořádné události.

Na závěr školního roku organizujeme slavnostní **Rozloučení se žáky 9. ročníku**, momentálně jsou to žáci na domácím vzdělávání.

Pravidelně spolupracujeme také s **Knihovnou města Chomutov**. Zde se žáci hravou formou seznamují s dětskou literaturou a podporují tak svůj pozitivní vztah ke čtení.

Během školního roku žáci navštíví různá divadelních představení, koncerty, exkurze a vyjedou na různé výlety. Podporujeme účast žáků v různých sportovních i vědomostních soutěžích.

V rámci vedení žáků k ochraně životního prostředí provádíme na škole třídění odpadů a pětkrát ročně také ve spolupráci s KRPŠ velký **Sběr papíru** určený pro sběr starého papíru z domácností žáků. Výtěžek z tohoto sběru je využit k charitativním účelům nebo na financování nákupu herního prvku do relaxační zóny.

2.4 Vlastní hodnocení školy - autoevaluace školy

Autoevaluaci vnímáme jako nezbytnou součást koncepční práce školy. Je to nezbytný nástroj pro plánování dalšího rozvoje školy. Poskytuje nám úplnou zpětnou vazbu o kvalitě a úrovni dosažených cílů a zároveň je to účinný autoregulační mechanismus vlastní práce školy.
Autoevaluaci vnímáme jako periodický a kolektivní proces analýzy a vyhodnocení dat v předem definovaných oblastech s využitím stanovených metod a technik.

Autoevaluace – Koncepce

Mezi autoevaluací a koncepční činností je velmi úzká obsahová vazba. Základem pro kvalitní a funkční autoevaluaci je jasné, systematické a obsahově správné vytyčení strategických cílů.

Koncepční činnost sestavuje ředitelka školy v součinnosti se zvolenými spolupracovníky, popř. pracovními skupinami a zároveň reflektuje i názor žákovské a rodičovské veřejnosti, získaný vhodnou formou pro dané období (dotazníkové šetření, veřejná konference, rozbory a souhrn podnětů z informací, ...). Do dlouhodobé koncepce rozvoje školy se promítá i nastavená vize zřizovatelky pro dlouhodobé směřování školy. Dlouhodobá koncepce rozvoje školy je sestavena na přibližně 6 školních let a je členěna do předem definovaných oblastí, vycházejících z kritérií „Kvalitní škola“. Koncepce a rámec školy, vedení a řízení školy, pedagogický sbor, výuka, klima a výsledky vzdělávání, podpora žáků, komunikace, materiální podmínky a spolupráce. Základem dlouhodobé koncepce je vždy posílení, potvrzení a rozvoj dlouhodobé vize školy. Dlouhodobá koncepce školy je ředitelkakou školy časově rozpracována do navazujících dvouletých cyklů (vždy na 2 školní roky). Obsah cyklů se vyznačuje definováním strategických cílů na dané období, včetně případných odpovědných pracovníků za realizaci, plnění, kontrolu a vyhodnocení. Strategické cíle mohu být popsány úkolem či popisem žádaného cílového stavu.
Autoevaluační zpráva se sestavuje vždy na ukončený dvouletý cyklus. Zpráva vyhodnocuje míru naplnění stanovených strategických cílů a předkládá návrhy na další doplnění, rozvoj či směřování školy ve formě návrhů cílů na další období.
Navržené cíle, vyplývající z autoevaluační zprávy, zahrne ředitelka školy do koncepce jako doplnění či korekci stanovených strategických cílů pro následné dvouleté období.

Plán autoevaluace

Ředitelka školy na každé vymezené období stanoví jasně strukturovaný plán autoevaluace. Do plánu zahrne všechny strategické cíle ze střednědobého plánu rozvoje školy. U každého strategického cíle ředitelka stanoví dílčí kritéria, tzn. popis optimálního stavu naplnění daného cíle. Ke každému cíli se přiřadí vhodné nástroje a metody a stanoví se četnost či časový průběh užívání nástrojů či jejich analýza.

Nástroje a metody autoevaluace

V každém dvouletém cyklu lze měnit některé nástroje či metody autoevaluace. Škola si stanovila povinné nástroje, které se musí objevit v možné inovaci v každém autoevaluačním plánu. Zvolené metody jsou vždy systematické, mají přesně určené zdroje dat.

Pevné nástroje a metody:

- Dotazníkové šetření_žáci školy
- Dotazníkové šetření_zákonní zástupci
- Dotazníkové šetření školy dle kritérií „Kvalitní škola“ pedagogičtí pracovníci školy
- Rozbor bilančních dotazníků_pedagogičtí pracovníci školy
- Vlastní porovnání výchovně vzdělávacího procesu dle zvolených kritérií
- Vlastní porovnání přístupu školy k rodičům dle zvolených kritérií
- Vlastní porovnání prezentace školy dle zvolených kritérií

Volitelné nástroje a metody:

Analýza edukačních dokumentů, SWOT analýza, STEP analýza, analýza dokumentů, anketa, benchmarking, brainstorming, diskuse, dotazování, hospitace, náhledy, měření školních výkonů, pozorování, prezentace, projekty, průzkumy, řízené rozhovory, případové studie, sebehodnocení, klasifikace - hodnocení, ostatní výstupy, ...

Struktura autoevaluační zprávy

Úvod

V úvodu ředitelka školy popíše průběh evaluačního období, uvedené případné vnější vlivy či vnější zásahy do chodu školy, které měly vliv na kvalitu plnění stanovených cílů.

Přehled a závěry ze zvolených pevných nástrojů

Ředitelka školy uvede všechny sestavené závěry sestavených z pevných nástrojů (dotazníkové šetření, ankety, porovnávání, ...).

Analýza strategických cílů

Na základě uvedených závěrů a vyhodnocení dalších nástrojů ředitelka školy vyhodnotí míru splnění strategických cílů.

Závěr

Celkové shrnutí

2.5 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Spolupráce s rodiči

Škola podporuje úzkou spolupráci s rodiči, což usnadňují moderní technologie a informační systémy. Zakládá si na otevřené komunikaci s rodiči. Informace o dění školy a důležitých upozorněních jsou rodičům poskytovány např. Bakaláře, prostřednictvím webových stránek školy, facebooku školy, messengerskou skupinou.

Rodičům stejně tak i zájemcům o studium na naší škole, mimo výše zmíněné informační zdroje, nahlédnutí do výuky a dění ve škole poskytují dny otevřených dveří, akce pro veřejnost, informační panel v šatně školy.

Při škole je realizován Klub rodičů a přátel školy. Zástupci rodičů z každé třídy se scházejí dvakrát do roka a v případě potřeby se podílejí na řešení problémů, které se vyskytnou v průběhu školního roku. Z jejich řad mohou vycházet podněty pro různé akce a změny, sponzorují nejrůznější školní akce.

V průběhu roku probíhají třídní schůzky a informace pro rodiče. Pro setkání s rodiči jsou k dispozici také pravidelné konzultační hodiny.

Časem bychom chtěli založit školní časopi, který by sloužil nejen pro informativní účely, ale vedl i ke vzdělávání žáků. Jeho cílem by bylo poskytnutí prostoru pro vyjádření všem žákům a pracovníkům naší školy. Při jeho tvorbě si žáci budou moci vyzkoušet pestrou práci žurnalistů, budou vedeni k tvořivosti a zároveň bude kladen důraz na jejich pečlivost.

Spolupráce s dalšími institucemi

Přínosem pro vzdělávání žáků je spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou, Úřadem práce a Magistrátem města Chomutova, Městskou policií, knihovnou v Chomutově apod.

3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 Zaměření školy

Škola se zaměřuje na všeobecný rozvoj žáků bez předem stanovené hlavní profilace. Základní školu vnímáme jako dokonalou všeobecnou přípravnu na jakékoliv budoucí zaměření každého žáka. Úkolem naší školy je žákům představit a seznámit je se širokým spektrem profesních a celospolečenských činností za účelem svobodného a kvalifikovaného rozhodnutí pro další životní dráhu každého žáka.
Jako zcela všeobecný základ vzdělávání žáků považujeme důraz na výuku cizích jazyků (od první třídy), patřičnou orientaci v soudobých ITC technologiích (od čtvrté třídy) a cílenou přípravu v českém jazyce a matematice pro úspěšné zvládnutí budoucích přijímacích řízení.
V kontextu současného zvýšeného zájmu o technicky zaměřené absolventy naší vzdělávací soustavy zcela nenásilnou formou představujeme žákům moderní technologie v oblasti technicky, robotiky.
V nemalé míře klademe důraz na výchovu k občanství, toleranci, vzájemné úctě a respektu s cílem vytvoření základů aktivního občana pevně ukotveného v naší evropské struktuře. Důsledně dbáme na prevenci rizikového chování.
Plně podporujeme rozvoj žáků v společenskovědních oborech, přírodovědných předmětech a oborech výchovného zaměření.

Hlavní kompetence našeho absolventa:

- Dokáže plánovat, řídit a vyhodnocovat další vzdělávání či profesní růst.
- Umí samostatně zvolit vhodné metody, vyřešit problém a odborně si obhájit své řešení.
- Své myšlenky, metody, postupy či závěry umí kriticky zhodnotit, zřetelně popsat či vysvětlit.
- Dokáže účelně a odborně spolupracovat ve skupině za účelem dosažení stanoveného cíle.
- Zcela vědomě přijímá a respektuje obecně vytyčené či sjednané normy a pravidla.
- Výsledek každé vlastní činnosti má svou odpovídající kvalitu, funkčnost či společenský význam.

Hlavní společenská kritéria našeho absolventa:

- Má úplnou základní orientaci v současném světě.
- Vědomě přijímá zásady demokratického světa.
- Ztotožňuje se s principy solidarity a vzájemné pomoci.
- Dokáže velmi rychle reagovat na nově vznikající podmínky či situace.
- Je si plně vědom odpovědnosti za své každodenní jednání.
- Aktivně vnímá potřebu ochrany svého životního prostředí.

Hlavní metody a postupy naší školy:

Individuální přístup

Snažíme přihlížet k individuálním zvláštnostem ve vědomostech, schopnostech a dovednostech každého žáka ovlivněných jejich věkovou zralostí a vyspělostí s respektováním jejich životních situací a zkušeností. Samozřejmostí je cílená podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Základem je bližší poznání každé osobnosti žáka a diferenciace didaktických a výchovných postupů.

Rodinná atmosféra

Budujeme příjemné a přátelské vnitřní prostředí. Součástí školy jsou relaxační koutky pro žáky a herní prvky na chodbách. Každý učitel přistupuje k žákům s maximálně vstřícným a respektujícím postojem. Klademe důraz na oboustrannou vzájemnou toleranci a vzájemné slušné a korektní jednání.

Otevřená komunikace

Preferujeme zcela otevřené jednání. Snažíme se publikovat veškeré podstatné materiály na našich www či v informačním systému. Na škole máme aplikovaný systém Bakalář, který nám plní funkci elektronické žákovské knížky, třídní knihy, výukového nástroje a komunikačního portálu k veřejnosti. Zcela pružně a efektivně elektronicky komunikujeme s rodiči i žáky.

Inovativní metody

Ve výuce klademe důraz na aktivizační a inovativní metody práce spojené s využitím moderních technologií. Součástí výuky jsou aktivizační metody založené na problémových úlohách a situacích, či na didaktických hrách, které rozvíjejí tvořivé myšlení žáků. Do výuky je rovněž zařazováno projektové vyučování, které žákům umožňuje naučit se vyhledávat a zpracovávat poznatky či řešit problémové situace. Na škole budeme postupně zavádět i metody formativního hodnocení, které bude probíhat zejména během učení a žákům bude přinášet užitečnou informaci v průběhu vzdělávacího procesu. V naší škole klademe rovněž důraz na práci s chybou. Už staré pořekadlo praví, že chybami se člověk učí. Přesně v tomto duchu chceme u dětí odbourat pocit provinění při vzniku chyby v rámci vzdělávacího procesu.

Moderní technologie

V rámci výuky využíváme různé výukové programy a aplikace, zaměřujeme se především na interaktivní programy Didakta a Umímeto. Žáci se učí upravovat dokumenty, videa, fotografie v programu Zoner Media.

Od 4. ročníku zavádíme výuku informatiky se zaměřením na rozvoj informatického myšlení, seznámení se základními principy programování a robotiky. Vedeme žáky k bezpečnému užívání internetu a sociálních sítí včetně práce na cloudových úložištích.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění ve společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z obecně přijímaných hodnot. Cílem školy je vybavit žáky kompetencemi na úrovni, která je pro ně dosažitelná a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění. Úroveň klíčových kompetencí získaných během základního vzdělávání není konečná, ale tvoří základ pro celoživotní učení a orientaci v každodenním životě.

Na konci 3. ročníku žák:	Na konci 5. ročníku žák:	Na konci 9. ročníku žák:	Strategie školy k rozvoji těchto kompetencí:
Kompetence k učení – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení			
· řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu,	· využívá pro efektivní učení vhodné způsoby a metody, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu,	· vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení,	· vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce, · na počátku vyučovací jednotky společně s žáky vyvozujeme cíl, v závěru zhodnotíme jeho dosažení, · zadáváme motivační domácí úkoly, umožňujeme jim vybrat si z nabídky, · využíváme aktivizující metody a formy práce, · žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád,
· třídí informace a na základě jejich pochopení je využívá v procesu učení,	· vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení je využívá v procesu učení,	· vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívána v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě,	· klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací, · vedeme žáky k práci s různými informačními zdroji, · zadáváme samostatnou práci vyžadující aplikaci teoretických poznatků, · podporujeme rozvoj tvořivého myšlení,
· operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly,	· operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí,	· operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na	· zařazujeme do výuky projektovou výuku, problémové vyučování, experimenty a exkurze,

		matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy,	
· pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává,	· samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje,	· samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti,	· umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry, · umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty,
· poznává smysl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok.	· poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.	· poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.	· využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků, · individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch.
Kompetence k řešení problémů – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů			
· vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni,	· vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách,	· vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností,	· vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy, · umožňujeme žákům vytvářet hypotézy, pozorovat různé jevy, hledat pro ně vysvětlení, provádět pokusy, ověřit výsledek řešení a zvážit jeho uplatnění v praxi, · uplatňujeme týmovou práci,
· u informací vhodných k řešení problému nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky,	· vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky,	· vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá	· nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení,

		získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému,	
· řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení,	· samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení,	· samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy,	· při řešení problémů pomocí algoritmu zařazujeme do výuky modelové příklady,
· ověřuje prakticky správnost řešení problémů,	· ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných situací,	· ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů,	· žákům není bráněno při vlastní volbě pořadí vypracování úkolů, · spolupracujeme s různými kulturními a vzdělávacími organizacemi,
· činí rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí.	· kriticky myslí, činí rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí.	· kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.	· ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
Kompetence komunikativní – vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci			
· formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, vyjadřuje se souvisle v ústním projevu,	· formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, vyjadřuje se výstižně, souvisle v ústním projevu,	· formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně,	· umožňujeme žákům denně prezentovat vlastní názory,

		souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,	· poskytujeme maximální možnost samostatné ústní i písemné prezentace (samostatná práce, projekty, referáty, řízené diskuse, komunitní kruh),
· naslouchá promluvám druhých lidí, zapojuje se do diskuse, obhajuje svůj názor,	· naslouchá promluvám druhých lidí, zapojuje se do diskuse, obhajuje svůj názor a argumentuje,	· naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje,	· klademe důraz na týmovou práci a kooperativní vyučování, · vytváříme dostatečný prostor pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování, v komunitních kruzích, · do výuky zařazujeme skupinovou práci, besedy, diskuze,
· rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků,	· rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně,	· rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění,	· uplatňujeme ve výuce brainstorming, simulace, hraní rolí, · jako výstup z některých témat výuky vyžadujeme nejrůznějším způsobem zpracované závěrečné práce (písemnou a grafickou prezentaci s ohledem na věk žáků a téma) – následně požadujeme představení, obhajobu a naslouchání druhých, · klademe důraz na prožitkové vyučování,
· využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro komunikaci s okolním světem,	· využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro komunikaci s okolním světem,	· využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem,	· využíváme školní časopis ve výuce i jako prostředek komunikace mezi žáky a veřejností, · umožňujeme žákům podílet se na přípravě rozhlasových relací, · podporujeme kladný přístup k literatuře, · učíme žáky vyhledávat, třídit a analyzovat informace, · vyžadujeme od žáků využívání informačních technologií pro získávání informací i tvorbu výstupů (časopis, webová stránka, prezentace, …),

· využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů.	· využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů a spolupráci s ostatními lidmi.	· využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.	· vyžadujeme uplatňování dovedností komunikace při společenských akcích školy – tradiční vánoční trhy, akce školy pro rodiče, zápis, · vyžadujeme uplatnění znalostí cizího jazyka (rozvoj komunikace v cizím jazyce), a to nejen při výuce, poznávacích pobytových zájezdech, besedách, · vysvětlujeme žákům etická a morální pravidla při komunikaci, · zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce starších a mladších žáků, akce pro rodiče a veřejnost).
Kompetence sociální a personální – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých			
· spolupracuje ve skupině,	· spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu,	· účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce,	· na tvorbě pravidel ve třídách se podílejí sami žáci, etická výchova se u žáků snaží vytvořit formou prožitkové výuky základní návyky, · důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulování se žáci sami podíleli, · do výuky pravidelně zařazujeme projekty, projektové dny, kooperativní vyučování,
· při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá,	· na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá,	· podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá,	· společně s žáky tvoříme školní řád i třídní řád, vyžadujeme od žáků zodpovědnost za jejich plné dodržování, · vedeme žáky k vzájemnému poznávání se a toleranci, · zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci,

			· v rámci spolupráce s různými věkovými skupinami organizujeme společné akce starších a mladších žáků, akce pro rodiče a veřejnost,
· přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu,	· přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu,	· přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají,	· žáci mají možnost ke školnímu řádu vznášet připomínky přes žákovský parlament, · poskytujeme prostor pro asertivní chování, · volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu, · výuku orientujeme na konkrétní příklady z každodenního života (simulace, hraní rolí), · zařazujeme do výuky řešení problémů a situací, během nichž se žáci učí argumentovat, posilovat správné postoje a prezentovat je,
· vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj.	· vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj.	· vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.	· vyžadujeme od žáků (zpočátku s pomocí učitelů, později samostatně) rozdělení rolí ve skupině, vytvoření pravidel pro práci v týmu, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu (dvojice, skupiny, třída, škola), · žákům je poskytována možnost dle vlastního uvážení projevit své pocity a nálady.
Kompetence občanské – připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti			
· respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí,	· respektuje přesvědčení druhých lidí, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si	· respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si	· vyžadujeme od žáků hodnocení vlastního chování i chování spolužáků, hledání společného řešení při nedodržování pravidel třídy či školního řádu – vyžadujeme od žáků přijetí zodpovědnosti za plné dodržování pravidel třídy i školního řádu,

	povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí,	povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí,	· umožňujeme žákům vznášet připomínky ke školnímu řádu přes žákovský parlament, · učíme rozpoznat netolerantní, rasistické a extremistické projevy a zaujmout k nim nesouhlasný postoj,
· je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu,	· chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu,	· chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu,	· již od prvního ročníku vyžadujeme od žáků spolupodílení se na vytváření pravidel „vlastní“ třídy, · pravidla chování ve škole jsou postupně vypracovávána ve spolupráci s žáky, · společně s žáky vytváříme školní řád – vyžadujeme, aby se k jeho obsahu dle věkových zvláštností vyjádřili prostřednictvím zástupců třídy všichni žáci,
· poskytne dle svých možností pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka,	· rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka,	· rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka,	· ve výuce je používána metoda hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování, · zadáváme žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života, · nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům, · pomáháme pochopit důležitost solidarity a tolerance ve společnosti,
· aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit,	· projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, má smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit,	· respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, má smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit,	· společně se staršími žáky organizujeme celoškolní projektové dny, zapojujeme se do mezinárodních projektů, · škola pořádá akce připomínající lidové tradice (vánoční trhy), · škola v rámci možností pořádá sportovní soutěže (školní sportovní den) a další akce ve spolupráci

			s městskou částí – den dětí, vystoupení pro veřejnost, účast žáků na akcích města, · do výuky zařazujeme besedy, návštěvy městského úřadu, divadla apod., · učíme žáky chránit kulturní a přírodní památky,
· respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí.	· chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí.	· chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.	· na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí, · pravidelně organizujeme sběr papíru, vedeme žáky k třídění odpadu a ekologickému smýšlení.
Kompetence pracovní – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci			
· používá bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti,	· používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky,	· používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky,	· umožňujeme žákům spolupodílet se na tvorbě projektových dnů pro mladší žáky a rodiče,
· přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality a ochrany svého zdraví i zdraví druhých,	· přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, hospodárnosti a ochrany svého zdraví i zdraví druhých,	· přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska · ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního	· na tvorbě pravidel se podílejí sami žáci, etická výchova se u žáků snaží vytvořit formou prožitkové výuky základní návyky, · důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulování se žáci sami podíleli,

		prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot,	
· využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje,	· využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost,	· využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření,	· pestrou nabídkou zájmových útvarů podněcujeme u žáků zájmovou činnost a smysluplné využití volného času, · různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia, · možnost volby je u žáků rozvíjena volbou volitelných předmětů, kroužků, · získané poznatky žáků jsou využívány při konkrétních činnostech propojených s praktickým životem a zdůrazňujících vztah k volbě povolání – hraní rolí, diskuse, skupinová práce, pokusy a experimenty,
· rozvíjí své podnikatelské myšlení.	· chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení.	· orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení.	· umožňujeme žákům samostatné organizování akcí mimo vyučování, přípravu akcí pro mladší spolužáky i pro rodiče, · zapojujeme žáky do přípravy školních projektů, · umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce žákům mladších ročníků (spolupráce mladších žáků se staršími), · vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení.
Kompetence digitální – pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života			

· uvádí příklady využívání digitálních technologií v rodině a ve škole; ovládá a využívá určené výukové aplikace při svém učení,	· ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti,	· ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít,	· do výuky zařazujeme aktivity vyžadující využití digitálních technologií, · vedeme žáky k využívání technologií, · využíváme vnitřní elektronický komunikační systém školy Bakalář, · při výuce využíváme různé technologie (mobilní telefony, tablety, notebooky, PC), · vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, · vedeme žáky ke sledování jejich pokroku při používání vhodných online nástrojů,
· zpracuje drobné úkoly spojené se získáváním informací na různá témata a problematiku, o kterou se osobně zajímá,	· získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah; soubory sdílí se svými blízkými a učiteli pomocí zadané digitální technologie,	· získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,	· podporujeme žáky v tom, aby využívali; digitální technologie k orientaci v problematice jednotlivých vyučovacích předmětů, · vedeme žáky k tomu, aby pracovali s digitalizovanými zdroji a prameny; · umožňujeme žákům naučit se digitalizované zdroje a informace třídit, srovnávat a kriticky hodnotit; · vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích, · vedeme žáky k samostatnému rozhodování, které technologie jsou pro naplnění komunikační potřeby vhodné a proč, · podporujeme rozvoj dovednosti žáků porovnat získané informace s dalšími zdroji a kriticky vyhodnocovat relevantní digitální data, bezpečně a přehledně uchovávat získaná data a informace ve vytvořených archivech a třídit je tak, aby je v budoucnu dokázali při dalším učení využít,

· zachycuje skutečnosti ze svého okolí a vyjadřuje své představy i za pomoci digitálních technologií,	· vytváří jednoduchý digitální obsah, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků ke splnění stanovených cílů,	· vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků,	· prakticky seznamujeme žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů, · umožňujeme žákům realizovat individuální i skupinové tvůrčí projekty a využívat pro jednotlivé fáze projektu digitální technologie, · poskytujeme dostatečný časový prostor pro to, aby žáci mohli využívat digitální technologie k prezentování vlastní práce, jejímu interpretování a vzájemnému komunikování, · vedeme žáky k vytváření a používání osobního vzdělávacího prostředí a archivů odpovídajících digitálních zdrojů,
· využívá digitální technologie, uvede příklady, jak digitální technologie mohou usnadnit práci,	· při školní práci využívá svěřená zařízení a doporučené digitální technologie; uvede příklady využití digitálních technologií,	· využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce,	· motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru), · vytváříme situace, kdy žákům využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení zadaných problémů, · vedeme žáky ke sledování jejich pokroku při používání vhodných online nástrojů,
· chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost,	· chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, uvědomuje si rizika jejich využívání,	· chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání,	· vedeme žáky soustavně a pravidelně k využívání vhodných digitálních technologií pro usnadnění komunikace ve škole i mimo ni, · učíme žáky ovládat základní funkce digitální techniky, pracovat uživatelským způsobem s webovými i mobilními technologiemi, propojovat jednotlivá digitální zařízení, · vedeme žáky k vyhledávání a praktickému zkoušení nových technologií a aplikací ,

			· pomáháme žákům utvářet profesní orientace a vedeme je k používání digitálních technologií a digitálních vzdělávacích zdrojů při volbě budoucího povolání, · umožňujeme žákům komunikovat o tvůrčích postupech a výsledcích práce s digitálními zdroji a prameny prostřednictvím vhodných digitálních komunikačních prostředků, nástrojů a přístrojů,
· chová se šetrně ke svěřeným digitálním zařízením, rozpozná vhodné a nevhodné zacházení s nimi; dodržuje správné držení těla a respektuje dobu stanovenou pro práci s digitálními zařízeními.	· respektuje nastavenou úroveň zabezpečení v používaných zařízeních; rozpozná a nahlásí nevhodný obsah, situace či chování v digitálním prostředí; i v digitálním světě dodržuje pravidla slušného chování.	· předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.	· klademe důraz na ochranu osobních údajů a osobních dat žáků, · vedeme žáky k vědomému utváření digitální identity, učíme je vnímat, že každou svou akcí v digitálním prostředí zanechávají stopu, · klademe důraz na respektování a dodržování netikety při interakci v digitálním prostředí, · při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

3.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola ve spolupráci se školským poradenským zařízením (ŠPZ).

3.3.1 Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech žáků školy. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory (PLPP) a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP). PLPP i IVP zpracovává škola.

Na úrovni IVP je možné na doporučení školského poradenského zařízení (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb., upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených ve ŠVP dochází taktéž na úrovni IVP. To znamená, že části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV. V souladu s principy individualizace a diferenciace vzdělávání je na doporučení ŠPZ zařazována do IVP speciálně pedagogická a pedagogická intervence.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

3.3.2 Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

Poradenský pracovník z PPP Chomutov úzce spolupracuje s pedagogickými pracovníky, zejména třídními učitelkami, a pomáhá zajišťovat pravidelnou komunikaci se zákonnými zástupci. Při formulaci a naplňování doporučení ke vzdělávání žáka s potřebou podpůrných opatření spolupracuje škola, školské poradenské zařízení a žák, respektive zákonný zástupce žáka. V případě potřeby spolupracuje škola s orgánem sociálně-právní ochrany dětí.

Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:
- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů.

b) v oblasti organizace výuky:
- střídání forem a činností během výuky,
- využívání skupinové výuky a postupný přechod k systému kooperativní výuky,
- v případě doporučení ve vyučovací hodině vkládání krátkých přestávek.

c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče:
- jedná se o druh intervence, která má přispět ke zlepšení aktuálních obtíží žáka například na rozvoj grafomotorických dovedností žáka, na podporu při reedukaci specifických poruch učení, k rozvoji percepčně-motorických funkcí, rozvoji jazykových kompetencí a komunikačních dovedností, k rozvoji prostorové orientace a orientaci v čase, pozornosti, paměti, či k zajištění logopedické péče.

d) zařazení pedagogické intervence:
- pedagogická intervence slouží zejména k podpoře vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve vyučovacích předmětech, kde je třeba posílit jeho vzdělávání, ke kompenzaci nedostatečné domácí přípravy na výuku a k rozvoji učebního stylu žáka,
- pedagogická intervence se poskytuje jako opatření prvního stupně na základě rozhodnutí ředitelkae či doporučení školského poradenského zařízení. Na základě zhodnocení předloženého návrhu a souhlasu zákonného zástupce rozhodne ředitelka školy o možnosti poskytování pedagogické intervence,
- na základě vyhodnocení úspěšnosti poskytování pedagogické intervence rozhodne ředitelka školy o dalším postupu ve smyslu ukončení poskytování z důvodu odstranění vstupních obtíží, pokračování v poskytování na další období 3 měsíců, doporučení k vyšetření v ŠPZ.

Podpůrná opatření prvního stupně

V případě, že se při vzdělávání žáka objeví mírné obtíže ve vzdělávání (např. pomalejší tempo práce, drobné obtíže ve čtení, psaní, počítání, problémy se zapomínáním, drobné obtíže v koncentraci pozornosti atd.), které vyžadují kompenzaci, a u nichž je možné prostřednictvím mírných úprav v režimu školní výuky a domácí přípravy dosáhnout zlepšení, poskytuje škola žákovi podpůrná opatření prvního stupně. Tato opatření zahrnují také podporu žáků z důvodů akcelerovaného vývoje školních dovedností. Další situace, směřující k poskytování prvního stupně podpůrných opatření, jsou obtíže vyvolané zejména aktuálně nepříznivým zdravotním nebo psychickým stavem, případně se jedná o dlouhodobé problémy malého rozsahu a intenzity. Škola zohledňuje sociální status, vztahovou síť žáka a jeho sociální a rodinné prostředí. Podpůrná opatření směřují k naplňování speciálních vzdělávacích potřeb žáka, a pokud jsou účelné, mohou podporovat žáka v celém průběhu jeho vzdělávání.

Úpravy ve vzdělávání žáka navrhují pedagogičtí pracovníci, přitom spolupracují s pedagogickým pracovníkem poskytujícím poradenské služby ve škole (výchovný poradce, metodik prevence rizikového chování, speciální pedagog) a zákonným zástupcem žáka.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP

Nepostačuje-li samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb žáka při vzdělávání, zpracuje škola **Plán pedagogické podpory** (PLPP), a to za podmínek stanovených v příloze č. 1 vyhl. 27/2016 Sb. PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce a speciálního pedagoga. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Třídní učitel zajistí konzultaci s rodiči. PLPP zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. PLPP škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě PLPP škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci ŠPZ. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení ŠPZ poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě PLPP.

S PLPP třídní učitel seznámí zákonného zástupce žáka, žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu.

Při vyhodnocování PLPP je zejména sledováno, zda jsou poskytnutá podpůrná opatření dostačující a vedou ke zmírnění, či odstranění obtíží. Vyhodnocování probíhá na základě pozorování v hodině, rozhovoru se zákonným zástupcem, prověřování znalostí a dovedností žáka a reflexe jeho výsledků, analýzy procesů, výkonů a výsledků činností žáka, hodnocení portfolia žákovských prací, či analýzy domácí přípravy žáka.

Pokud obtíže nadále přetrvávají, či dosahují vyšší intenzity a opatření školy nejsou dostačující k naplňování vzdělávacích potřeb žáka, je zákonnému zástupci žáka doporučeno vyšetření ve ŠPZ. Poradenskou pomoc ŠPZ může využít zákonný zástupce také na základě svého uvážení. Neposkytuje-li zákonný zástupce žáka součinnost směřující k přiznání podpůrných opatření, jež jsou v nejlepším zájmu žáka, postupuje škola a ŠPZ podle jiného právního předpisu, zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

Na základě vyšetření vydává ŠPZ zprávu a doporučení za účelem stanovení podpůrných opatření pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, mezi něž mohou patřit podpůrná opatření druhého až pátého stupně.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně škola poskytuje bezodkladně po obdržení doporučení ŠPZ a poté, co zákonný zástupce žáka udělil ve škole písemný informovaný souhlas s jejich poskytováním. Charakter speciálních vzdělávacích potřeb vyžaduje například dopomoc **asistenta pedagoga.**

Není-li možné ze závažných důvodů zabezpečit bezodkladné poskytování doporučeného podpůrného opatření, poskytuje škola po projednání se ŠPZ a na základě informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka po dobu nezbytně nutnou jiné obdobné podpůrné opatření stejného stupně. Není-li doporučené podpůrné opatření poskytnuto do 4 měsíců ode dne vydání doporučení, škola projedná tuto skutečnost se ŠPZ.

Škola ve spolupráci se ŠPZ, žákem a zákonným zástupcem žáka průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrného opatření. Shledá-li škola, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb žáka, bezodkladně doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci ŠPZ. Obdobně škola postupuje i v případě, shledá-li, že poskytovaná podpůrná opatření již nejsou potřebná.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP

Individuální vzdělávací plán (IVP) jako podpůrné opatření navrhuje ŠPZ a zpracovává ho škola na základě žádosti zákonného zástupce žáka. IVP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce a speciálního pedagoga. Vychází ze ŠVP, vyhovuje vzdělávacím potřebám žáka. IVP v případě potřeby zahrnuje předměty speciálně pedagogické péče a pedagogickou intervenci. V IVP jsou uvedeny zejména informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, případné úpravě výstupů ze vzdělávání žáka. IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka. IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka. IVP se konzultuje ve spolupráci se ŠPZ. Třídní učitel seznámí s IVP všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytování vzdělávání podle IVP lze uskutečnit pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka podle § 16 odst. 1. Naplňování IVP vyhodnocuje ŠPZ ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně.

Při vyhodnocování IVP je zejména sledováno, zda jsou poskytnutá podpůrná opatření dostačující a vedou ke zmírnění, či odstranění obtíží. Vyhodnocování probíhá na základě pozorování v hodině, rozhovoru se zákonným zástupcem, prověřování znalostí a dovedností žáka a reflexe jeho výsledků, analýzy procesů, výkonů a výsledků činností žáka, hodnocení portfolia žákovských prací, či analýzy domácí přípravy žáka. V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV a ŠVP.

Oblasti předmětů speciálně pedagogické péče

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení ŠPZ a přiznaného stupně podpory předměty speciálně pedagogické péče (PSPP). Jedná se o druh intervence, která má přispět ke zlepšení aktuálních obtíží žáka. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními. Kompletní výčet oblastí je uveden v příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Na naší škole realizujeme nejčastěji rozvoj v následujících oblastech: reedukace specifických poruch učení a chování, trénink správné techniky čtení, se zaměřením na čtenářské tempo, plynulost, intonaci a porozumění textu, řečová výchova, podpora verbálního projevu, rozvoj vyjadřovacích schopností, slovní zásoby a artikulační obratnosti, nácvik sociální komunikace, náprava deficitů dílčích funkcí, zařazení uvolňovacích cvičení, rozvoj grafomotorických dovedností, jemné a hrubé motoriky, vizuomotoriky, fixace správných tvarů písmen, rozvoj vizuálně percepčních dovedností, rozvíjení sluchového vnímání, nácvik sluchové syntézy a analýzy slov, akustického vyznačování délky slabik, rozlišování tvrdých a měkkých souhlásek, diakritická znaménka, hranice slov, fonologická manipulace se slovy, pravo – levá a prostorová orientace.

PSPP není samostatný předmět, nemá osnovy, neznámkuje se na vysvědčení. Nenavyšuje maximální týdenní počet povinných vyučovacích hodin stanovených pro jednotlivé ročníky. Na každý týden je sestavován třídním učitelem plán na zařazení PSPP do týdenního učebního plánu každého žáka. Zařazení předmětů do týdenního plánu je proměnné, z důvodu neomezování týdenní časové dotace pouze u jednoho konkrétního předmětu. Tento systém plně ve shodě s požadavky PPP, žáků, rodičů i pedagogů optimálně zajišťuje realizaci PSPP v souladu s učebním plánem každého žáka.

3.3.3 Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciace a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci
- činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky,
- všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků,
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost,
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám,
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin,
- pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků,
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP),
- spolupráci s ostatními školami.

3.3.4 Komplexní zabezpečení péče pro žáky sociálně znevýhodněné

Za sociálně znevýhodněné jsou pokládáni žáci, kteří nemají stejné příležitosti ke vzdělávání jako většinová populace žáků, a to hlavně v důsledku nepříznivých sociokulturních podmínek svých rodin nebo jiných prostředí, v nichž žijí. Sociální znevýhodnění vnímáme jako projev sociální nespravedlnosti, která může být prostřednictvím kompenzačních opatření zmírňována.

U těchto žáků je potřebné zabezpečit následující postupy:

- identifikace žáka ze sociálně znevýhodněného prostředí, příčiny a důsledky sociálního znevýhodnění,
- spolupráce školy s rodinami sociálně znevýhodněných dětí,
- možnosti vytvoření podmínek pro vzdělávání v rámci školy, zavedení PLPP, IVP, individualizace výuky, podpora asistentů, doučování,
- jako oporu využít Strategii předcházení školní neúspěšnosti a Preventivní program,
- uplatnění metod motivujících sociálně znevýhodněného žáka:
  a) mít své místo ve třídě = práce s třídním kolektivem,
  b) zajištění pomůcek (fungující systém výpůjček, např. psací a rýsovací potřeby, elektronika),
  c) ocenění za zcela konkrétní věc, chování,
  d) nabídka volnočasových aktivit (např. bezplatný kroužek),
- zvážit možnosti podpory sociálně znevýhodněných dětí mimo školu: spolupráce s organizacemi sociální péče a s nestátními neziskovými organizacemi.

3.4 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

3.4.1 Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Škola vytváří ve svém ŠVP a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných. Výuka žáků probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Škola využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

3.4.2 Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka.

Podporu žákům nadaným a mimořádně nadaným na naší škole zajišťuje PPP ve spolupráci s třídním učitelem.

PPP a třídní učitel je koordinátorem ŠPP. Hlavní rolí TU v tomto procesu je koordinace činností souvisejících se vzděláváním žáků s potřebou podpůrných opatření. Koordinuje mezi vyučujícími různých předmětů tvorbu a konečnou podobu dokumentů (IVP, PLPP atd.). Dohlíží na realizaci podpůrných opatření doporučených danému žákovi v praxi. Koordinuje spolupráci školy a školského poradenského zařízení nebo dalších institucí podílejících se na vzdělávání a výchově nadaného a mimořádně nadaného žáka.

Připravuje vhodné podmínky pro integraci žáků nadaných a mimořádně nadaných ve škole a koordinuje poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

Speciální pedagog z PPP, který je přidělen k naší škole, vykonává činnosti (depistážní, diagnostické a intervenční, metodické a koordinační) zaměřené na odbornou podporu žáků nadaných a mimořádně nadaných, kteří potřebují speciálně pedagogickou podporu a péči založenou na krátkodobých či dlouhodobých podpůrných opatřeních. Nastavuje, realizuje a vyhodnocuje systematickou podporu nadání ve škole. Ve spolupráci s ostatními pedagogy vyhledává a identifikuje žáky s potenciálním nadáním a zajišťuje spolupráci se školskými poradenskými zařízeními za účelem diagnostiky, poradenství a nastavení individuálních vzdělávacích plánů pro nadané. Zabývá se také rozvojem vzdělávací a výchovné nabídky pro nadané v rámci školy, spolupracuje s externími subjekty. Zajišťuje komunikaci se zákonnými zástupci žáků. Koordinuje vzdělávání zaměstnanců školy v problematice péče o nadání.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka

Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci PPP. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s nadaným žákem. S PLPP třídní učitel seznámí zákonného zástupce žáka, žáka, všechny vyučující žáka. Třídní učitel zajistí konzultaci s rodiči. Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě PLPP škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů, zda jsou poskytnutá podpůrná opatření dostačující. Není-li tomu tak, doporučí škola zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci ŠPZ. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření

na základě doporučení ŠPZ poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP mimořádně nadaného žáka

Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze ŠVP školy. IVP je závazným dokumentem pro zajištění vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka, jako podpůrné opatření ho navrhuje ŠPZ a zpracovává ho škola na základě žádosti zákonného zástupce žáka. IVP obsahuje závěry doporučení ŠPZ, závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a pedagogické diagnostiky, které blíže popisují oblast, typ a rozsah nadání a vzdělávací potřeby mimořádně nadaného žáka, údaje o způsobu poskytování individuální pedagogické, speciálně pedagogické nebo psychologické péče mimořádně nadanému žákovi, vzdělávací model pro mimořádně nadaného žáka, údaje o potřebě úprav v obsahu vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, volbu pedagogických postupů, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení, úpravu zkoušek, seznam doporučených učebních pomůcek, učebnic a materiálů, určení pedagogického pracovníka ŠPZ, se kterým bude škola spolupracovat při zajišťování péče o mimořádně nadaného žáka. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. IVP se zpracovává ve spolupráci se ŠPZ, zákonným zástupcem žáka, žákem. IVP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci školního koordinátora podpory nadání, výchovného poradce a speciálního pedagoga. Třídní učitel seznámí s IVP všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytování vzdělávání podle IVP lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka. ŠPZ ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování IVP a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka a škole poradenskou podporu.

3.4.3 Podmínky vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných s přiznanými podpůrnými opatřeními

Mezi specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků patří například:

- předčasný nástup ke školní docházce,
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy,
- přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušek vykonaných před komisí, kterou jmenuje ředitelka školy,
- obohacování vzdělávacího obsahu, zadávání specifických úkolů, projektů,
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka,
- příprava a účast na soutěžích.

3.5 Vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ)

Jedná se o velmi různorodou skupinu žáků, jejichž mateřštinou není čeština, a tudíž je pro ně vyučující jazyk českých škol cizím jazykem, což je znevýhodňuje ve výuce a má vliv na školní úspěšnost.

Žádost o přijetí žáka s OMJ

Škola žadatele upozorní na průběh správního řízení a možnosti tlumočení. Vymezí zařazení žáka do příslušného ročníku, možnosti podpory školy, postup adaptace, spolupráci zákonného zástupce se školou a nastíní způsob hodnocení žáka.

Základní škola upozorní žadatele na možnost čerpání bezplatné jazykové přípravy v rozsahu 100–200 hodin dle § 20 školského zákona (parametry jsou popsány ve vyhlášce č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky) na určené škole.

Posouzení a diagnostika

Ředitelka školy rozhodne o zařazení do příslušného ročníku na základě výsledků jazykové diagnostiky z českého jazyka. Diagnostiku provede pověřený pracovník školy a stanoví jazykovou úroveň žáka ve vyžadovaných dovednostech.

Zavedení pozice adaptačního koordinátora

Adaptační koordinátor zajišťuje:

- Sestavení Plánu jazykové a pedagogické podpory žáka (PJPP). PJPP je rozšířenou variantou Plánu pedagogické podpory (PLPP). Lze ho považovat též za vyrovnávací či adaptační plán.
- Podporu žákům s OMJ po dobu až 4 týdnů výuky po nástupu do školy. Je poskytována pomoc s adaptací na české školní prostředí a se začleňováním do třídního kolektivu, pomoc při překonávání tzv. kulturního šoku, precedentů a nežádoucích stereotypů.
- Pomoc při seznamování se se školními právy a povinnostmi, s třídním kolektivem a s třídou přijatými pravidly chování, se zažitými zvyklostmi a životním stylem, dále při seznamování se s běžným režimem a uspořádáním vyučovacího dne a vyučování.
- Pomoc s prostorovou orientací po škole včetně platných pravidel pro pohyb ve škole, zajistí průběžně seznamování s pedagogicko-organizačními informacemi.
- Zprostředkovává případnou komunikaci se zákonným zástupcem žáka a školou.
- Realizaci výuky základů českého jazyka jako jazyka druhého/cizího v prvních čtyřech týdnech přímo ve škole.

Vyhodnocení PJPP

Cílem školy je provést po třech měsících průběžné vyhodnocení PJPP a případně se dohodnout se zákonným zástupcem žáka na následném vyšetření v PPP za účelem zařazení žáka do patřičného stupně podpory včetně souvisejících podpůrných opatření.

Podpora žáka s OMJ v rámci inkluzivního vzdělávání

Stupeň podpory 1

Podpora spočívá ve stanovení Plánu jazykové a pedagogické podpory žáka (PJPP) a případné zavedení pedagogické intervence. Podpůrná opatření jsou plně v kompetenci školy bez nároku na čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu.

PJPP je rozšířenou variantou Plánu pedagogické podpory (PLPP). Lze ho považovat též za vyrovnávací či adaptační plán. Cílem školy je provést po třech měsících průběžné vyhodnocení PJPP a případně se dohodnout se zákonným zástupcem žáka na následném vyšetření v PPP za účelem zařazení žáka do patřičného stupně podpory včetně souvisejících podpůrných opatření (ČDJ, PI, PSPP, ...).

V plánu jazykové a pedagogické podpory se především stanoví:

- Popis funkce a činnosti přiděleného adaptačního koordinátora.
- Naplánují se cíle a obsahy vzdělávání žáka s OMJ tak, aby pro něj byly reálně dosažitelné. Cíle a obsahy reagují na jeho výchozí jazykovou situaci a vedou k vyrovnání jeho vzdělávacích a sociálních bariér.
- Míra naplnění stanovených individuálních cílů bude prvotním podkladem pro hodnocení žáka z jednotlivých předmětů.
- Způsob hodnocení žáka. Škola bude navrhovat využívání průběžného slovního hodnocení žáka a zároveň celkové hodnocení žáka v naukových a profilových předmětech. Zavedení slovního hodnocení bude na základě dohody se zákonným zástupcem žáka. Dohodu zákonný zástupce žáka vyjádří souhlasem s obsahem PJPP.
- Podpůrné jazykové nástroje v rámci jednotlivých předmětů, vedení slovníků, zapojení výukových materiálů či podpůrných materiálů.
- Nedílnou součástí PJPP je vyjádření souhlasu zákonného zástupce žáka s kompletním obsahem dokumentu.

Pedagogická intervence bude zaměřena především na:

- podporu školní přípravy, dovysvětlení a procvičování látky, podporu interpersonální komunikace,
- rozvoj sociálních vazeb a začlenění žáka do kolektivu třídy a školy.

Hodnocení žáků v 1. stupni podpůrných opatření vychází ze zjištěných specifik žáka (neznalosti vyučovacího jazyka). U žáků se nastavují taková kritéria hodnocení, která žákovi umožní dosahovat osobního pokroku. Kritéria hodnocení se specifikují do PJPP.

Stupeň podpory 2–3

Na základě doporučení ŠPZ škola zpracovává individuální vzdělávací plán (IVP). Podpora spočívá ve stanovení IVP a posílení výuky českého jazyka jako jazyka druhého (ČDJ), případné zavedení pedagogické intervence, či zavedení speciálně pedagogické péče.

V individuálním vzdělávacím plánu se především stanoví:

- úprava obsahu vzdělávání, úprava hodnocení, přizpůsobení organizace a metod výuky, speciální učebnice a pomůcky, slovníky, výukové aplikace, vzdělávací cíle pro jednotlivé předměty včetně jejich případného ověřování a způsobu hodnocení. Míra naplnění stanovených individuálních cílů může být podkladem pro hodnocení žáka z jednotlivých předmětů.

Hodnocení žáků ve 2. a 3. stupni podpůrných opatření vychází ze zjištěných specifik žáka (neznalosti vyučovacího jazyka). U žáků se nastavují taková kritéria hodnocení, která žákovi umožní dosahovat osobního pokroku. Kritéria hodnocení se specifikují do Individuálního vzdělávacího plánu. U žáků se následně hodnotí zejména úroveň dosažení plánovaného osobního pokroku stanoveného v IVP.

Individuální výuka českého jazyka (výuka češtiny jako druhého jazyka)

Nejvhodnější formou pro intenzivní a individuální výuku českého jazyka u žáků s OMJ je aplikace češtiny jako druhého jazyka (ČDJ). Škola preferuje zařazení výuky ČDJ jako podpůrného opatření stanoveného na základě doporučení ŠPZ. Na základě doporučení lze stanovit až 3 výukové hodiny výuky českého jazyka týdně.

Před získáním platného doporučení škola využívá k individuální výuce českého jazyka funkce adaptačního koordinátora a následně operativní doučování.

V prvních 4 týdnech adaptace zajišťuje výuku českého jazyka adaptační koordinátor v rámci své stanovené pracovní náplně. Výuka českého jazyka může probíhat v rámci učebního plánu žáka (místo určených hodin) či nad rámec týdenního učebního plánu žáka (většinou, pokud je adaptačním koordinátorem určený vyučující školy).

Následně je výuka ČDJ zajišťována formou operativního doučování do doby získání platného doporučení ze ŠPZ s přiznáním podpůrného opatření výuky ČDJ. O rozsahu operativního doučování rozhoduje ředitelka školy na návrh třídního vyučujícího.

Hodnocení českého jazyka jako druhého jazyka nelze hodnotit jako druhý jazyk známkou či slovním hodnocením na vysvědčení. V tom případě je třeba promítnout hodnocení z ČDJ do hodnocení českého jazyka a literatury.

Výuka češtiny, jako druhého jazyka

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Další cizí jazyk** je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka-cizince vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru Cizí jazyk nebo vzdělávacím obsahem **češtiny jako druhého jazyka** (lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání). V těchto případech se nejedná o podpůrné opatření, vzdělávací obsah se nahrazuje bez vytváření individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Hodnocení žáků s OMJ

U žáků s OMJ zavádíme **individuálně normované hodnocení** *(hodnocení na základě sledování individuálních pokroků žáka a porovnávání s předcházejícími výkony).* Mezi formy individuálně normovaného hodnocení zařazujeme především slovní hodnocení či portfoliové hodnocení.

3.6 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností.

Průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání. V průběhu základního vzdělávání je povinností školy nabídnout žákům postupně všechny tematické okruhy jednotlivých průřezových témat. Podmínkou účinnosti průřezových témat je jejich propojenost se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu. Proto jsou na naší škole všechna **průřezová témata integrována do vzdělávacího obsahu všech vyučovacích předmětů.**

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova,
- Výchova demokratického občana,
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech,
- Multikulturní výchova,
- Environmentální výchova,
- Mediální výchova.

3.6.1 Osobnostní a sociální výchova

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti, hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Výuka uvedeného průřezového tématu napomáhá také primární prevenci rizikového chování a zkvalitnění mezilidské komunikace.

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k porozumění sobě samému a druhým,
- napomáhá ke zvládání vlastního chování,
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni,
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti,
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci,
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů),

- formuje studijní dovednosti,
- podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým,
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci,
- vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů,
- přispívá k uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování,
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování.

Tematické okruhy průřezového tématu:

Osobnostní rozvoj

OSV1 – Rozvoj schopností poznávání
OSV2 – Sebepoznání a sebepojetí
OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace
OSV4 – Psychohygiena
OSV5 – Kreativita

Sociální rozvoj

OSV6 – Poznávání lidí
OSV7 – Mezilidské ztahy
OSV8 – Komunikace
OSV9 – Kooperace a kompetice

Morální rozvoj

OSV10 – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
OSV11 – Hodnoty, postoje, praktická etika

Osobnostní a sociální výchova

Tematický celek	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSV1	Č, Aj, M, Prv, Hv, Vv, Tv, Pč,	Č, Aj, M, Prv, Hv, Vv, Tv, Pč,	Č, Aj, M, Inf, Prv, Hv, Vv, Tv, Pč,	Č, Aj, M, Inf, Př, Vl, Hv, Vv, Tv, Pč,	Č, Aj, M, Inf, Př, Vl, Hv, Vv, Tv, Pč,	Čj, Aj, M, Inf, D, F, P, Z, Hv, Vv, Tv, Pč,	Čj, Aj, Nj, M, Inf, D, F, P, Z, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, Aj, Nj, M, Inf, D, Vo, F, Ch, P, Z, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, Aj, Nj, M, Inf, D, Vo, F, Ch, P, Z, Hv, Vv, Tv, Pč,
OSV2	Č, Aj, M, Prv, Hv, Vv, Tv, Pč,	Č, Aj, M, Hv, Vv, Tv, Pč,	Č, Aj, M, Inf, Prv, Hv, Vv, Tv, Pč,	Č, Aj, M, Inf, Př, Vl, Hv, Vv, Tv, Pč,	Č, Aj, M, Inf, Př, Vl, Hv, Vv, Tv, Pč,	Čj, Aj, M, Inf, P, Z, Hv, Vv, Vk, Tv, Pč,	Čj, Aj, Nj, M, Inf, D, Vo, P, Hv, Vv, Vk, Tv, Pč,	Aj, Nj, M, Inf, Vo, Ch, P, Hv, Vv, Tv, Pč,	Aj, Nj, M, Inf, Vo, P, Hv, Vv, Tv, Pč,
OSV3	Tv, Pč,	Č, Tv, Pč,	Č, Inf, Tv, Pč,	Č, Aj, Inf, Př, Vl, Tv, Pč,	Č, Aj, M, Inf, Př, Vl, Tv, Pč,	Aj, M, Inf, F, P, Vk, Tv, Pč,	Aj, Nj, M, Inf, Vo, F, P, Vk, Tv, Pč,	Aj, Nj, M, Inf, Vo, F, Ch, P, Tv, Pč,	Aj, Nj, M, Inf, Vo, F, Ch, P, Z, Tv, Pč,
OSV4	Tv,	Tv,	Inf, Tv,	Inf, Př, Tv,	Aj, Inf, Př, Tv,	Aj, M, Inf, Vk, Tv	Aj, Nj, M, Inf, Vk, Tv,	Aj, Nj, M, Inf, Vk, Tv,	Aj, Nj, M, Inf, Vo, Tv,
OSV5	Č, M, Hv, Vv, Tv, Pč,	Č, M, Hv, Vv, Tv, Pč,	Č, M, Inf, Hv, Vv, Tv, Pč,	Č, M, Inf, Hv, Vv, Tv, Pč,	Č, M, Inf, Hv, Vv, Tv, Pč,	Čj, Aj, M, Inf, Vo, Hv, Vv, Vk, Tv, Pč	Čj, Aj, Nj, M, Inf, Hv, Vv, Tv, Pč,	Aj, Nj, M, Inf, Vo, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, Aj, Nj, M, Inf, Vo, Hv, Vv, Tv, Pč
OSV6	Prv, Tv,	Prv, Tv,	Tv,	Aj, Tv,	Aj, Tv,	Čj, Aj, Vo, Vk, Tv,	Čj, Aj, Nj, Vo, Tv,	Čj, Aj, Nj, Vo, Tv	Čj, Aj, Nj, Vo, Tv,
OSV7	Č, M, Prv, Vv, Tv, Pč,	Č, M, Prv, Vv, Tv, Pč,	Č, M, Prv, Vv, Tv, Pč,	Č, Aj, M, Př, Vl, Vv, Tv, Pč,	Č, Aj, M, Inf, Př, Vl, Vv, Tv, Pč,	Čj, Aj, M, Vo, Vv, Vk, Tv,	Aj, Nj, M, D, Vo, Vv, Vk, Tv,	Aj, Nj, M, D, Vo, Vv, Tv,	Čj, Aj, Nj, M, D, Vo, Vv, Tv,
OSV8	Č, Aj, M, Prv, Hv, Vv, Tv, Pč,	Č, Aj, M, Prv, Hv, Vv, Tv, Pč,	Č, Aj, M, Inf, Prv, Hv, Vv, Tv, Pč,	Č, Aj, M, Inf, Př, Vl, Hv, Vv, Tv, Pč,	Č, Aj, M, Inf, Př, Vl, Hv, Vv, Tv, Pč,	Čj, Aj, M, Inf, D, Vo, F, Z, Hv, Vv, Vk, Tv, Pč,	Čj, Aj, Nj, M, Inf, D, Vo, F, Hv, Vv, Vk, Tv, Pč,	Čj, Aj, Nj, M, Inf, D, Vo, F, Ch, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, Aj, Nj, M, Inf, D, Vo, F, Z, Hv, Vv, Tv, Pč,
OSV9	M, Prv, Hv, Tv,	Aj, M, Prv, Hv, Tv,	Aj, M, Inf, Hv, Tv,	Aj, M, Inf, Hv, Vv, Tv,	Aj, M, Inf, Hv, Vv, Tv,	Aj, M, Inf, Vo, Z, Hv, Vv, Vk, Tv, Pč,	Aj, Nj, M, Inf, Vo, Hv, Vv, Vk, Tv, Pč	Aj, Nj, M, Inf, Vo, Hv, Vv, Tv, Pč,	Čj, Aj, Nj, M, Inf, Z, Hv, Vv, Tv, Pč

OSV10	Č, M, Prv, Tv,	Č, M, Prv, Tv,	Č, Aj, M, Inf, Prv, Tv,	Č, Aj, M, Inf, Př, Vl, Tv, Pč,	Č, Aj, M, Inf, Př, Tv, Pč,	Aj, M, Inf, Vo, F, Z, Vk, Tv, Pč,	Aj, Nj, M, Inf, D, Vo, F, Vk, Tv, Pč,	Aj, Nj, M, Inf, D, Vo, F, Ch, Tv, Pč,	Čj, Aj, Nj, M, Inf, D, Vo, F, Ch, P, Z, Tv, Pč,
OSV11	M, Prv, Hv, Tv,	M, Prv, Hv, Tv,	Aj, M, Prv, Hv, Tv,	Aj, M, Inf, Př, Vl, Hv, Tv,	Aj, M, Inf, Př, Vl, Hv, Tv,	Čj, Aj, M, Inf, Vo, P, Z, Hv, Vk, Tv,	Aj, Nj, M, Inf, D, Vo, P, Hv, Vk, Tv,	Čj, Aj, Nj, M, Inf, D, Vo, Hv, Tv,	Čj, Aj, Nj, M, Inf, D, Vo, Z, Hv, Tv,

3.6.2 Výchova demokratického občana

Průřezové téma Výchova demokratického občana (VDO) má mezioborový a multikulturní charakter. Zaměřuje se na utváření a rozvíjení demokratických vědomostí, dovedností a postojů potřebných pro aktivní účast žáků – budoucích dospělých občanů – v životě demokratické společnosti. U žáků rozvíjíme smysl pro spravedlnost, toleranci a odpovědnost, rozvíjíme kritické myšlení, vědomí vlastních práv a povinností, porozumění demokratickému uspořádání společnosti. Učíme žáky demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Při realizaci průřezového tématu vycházíme z reálných životních situací a vše vztahujeme co nejvíce k životní zkušenosti žáků.

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod,
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti,
- umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků,
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti,
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě,
- vychovává k úctě k zákonu,
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku,
- učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti,
- přispívá k utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost,
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů,
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším,

- umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze),
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností,
- vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu.

Tematické okruhy průřezového tématu:

VDO1 – Občanská společnost a škola
VDO2 – Občan, občanská společnost a stát
VDO3 – Formy participace občanů v politickém životě
VDO4 – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova demokratického občana									
Tematický celek	**1. stupeň**					**2. stupeň**			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
VDO1	Č, Prv,	Č, Prv,	Č, Prv,	Č, Vl,	Č, Vl,	Vo, Vk, Tv,	Nj, Tv,	Nj, Tv,	Nj, Vo, Tv,
VDO2	Tv	Prv, Tv	Prv, Tv	Inf, Vl, Tv	Vl, Tv	Inf, D, Vo, Vk, Tv	D, Tv	Aj, D, Vo, Z, Tv	Aj, Inf, D, Vo, Tv
VDO3				Vl,	Vl,	Vo	D	D, Vo, Z	D, Vo
VDO4				Vl,	Vl,	Vo	D	D, Vo	D, Vo

3.6.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) vychovává budoucí evropské občany jako zodpovědné a tvořivé osobnosti, schopné v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě; podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění; otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech
- prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv,
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech,
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru,
- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu,
- vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie; seznamuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání,
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory,
- rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky,
- obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi,
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života,
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti,
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám,
- upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost.

Tematické okruhy průřezového tématu:

VMEGS1 – Evropa a svět nás zajímá
VMEGS2 – Objevujeme Evropu a svět
VMEGS3 – Jsme Evropané

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech									
Tematický celek	**1. stupeň**					**2. stupeň**			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
VMEGS1	Aj, Hv, Pč	Aj, Hv, Pč	Aj, Hv, Pč	Aj, Vl, Hv, Vv, Pč	Aj, Vl, Hv, Vv, Pč	Čj, Aj, D, Vo, Z, Hv, Vv	Aj, Nj, D, Vo, Z, Hv, Vv, Tv	Čj, Aj, Nj, D, Z, Hv, Vv, Tv	Čj, Aj, Nj, D, Vo, Z, Hv, Vv, Tv
VMEGS2	Aj	Aj	Aj	Aj, Vl	Aj, Inf, Vl	Aj, Inf, D, Vo, Z, Hv	Čj, Aj, Nj, D, Z, Hv, Tv	Čj, Aj, Nj, D, Z, Hv, Tv	Aj, Nj, D, Vo, Z, Hv, Tv
VMEGS3	Hv	Hv	Hv	Vl, Hv	Vl, Hv, Vv	Čj, D, Vo, P, Z, Hv, Vv	Nj, D, P, Z, Hv, Vv	Čj, Aj, Nj, D, P, Z, Hv, Vv	Čj, Aj, Nj, D, Vo, P, Z, Hv, Vv

3.6.4 Multikulturní výchova

Průřezové téma Multikulturní výchova (MKV) v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti.

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti,
- rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturní kontakty k obohacení sebe i druhých,
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých,
- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné,

- rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin,
- rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie,
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání,
- poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních ociokulturních skupin a uznávat je,
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí,
- stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoliv jako zdroj konfliktu,
- pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti,
- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu,
- učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Tematické okruhy průřezového tématu:

MKV1 – Kulturní diference
MKV2 – Lidské vztahy
MKV3 – Etnický původ
MKV4 – Multikulturalita
MKV5 – Princip sociálního smíru a solidarity

Multikulturní výchova

Tematický celek	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MKV1	Č, Aj, Prv, Hv,	Č, Aj, Prv, Hv,	Č, Aj, Hv, Vv,	Č, Aj, Vl, Hv, Vv,	Č, Aj, Vl, Hv, Vv,	Čj, Aj, Vo, Z, Hv, Vv,	Čj, Aj, Nj, Vo, Z, Hv, Vv,	Čj, Aj, Nj, Vo, Z, Hv, Vv,	Aj, Nj, Vo, Z, Hv, Vv ,
MKV2	Č, Prv, Hv,	Č, Prv, Hv,	Č, Aj, Prv, Hv,	Č, Aj, Př, Vl, Hv,	Č, Př, Vl, Hv,	Čj, D, Z, Hv, Tv,	D, Vo, Z, Hv, Tv,	D, Vo, Z, Hv, Tv,	D, Vo, Z, Hv,

MKV3					Aj	Čj, Aj, D, Z	Čj, Aj, Nj, D, Vo, Z	Aj, Nj, D, Vo, P, Z	Aj, Nj, D, Vo, Z
MKV4	Aj, Hv	Aj, Hv	Aj, Hv	Aj, Hv, Vv	Aj, Hv, Vv	Čj, Aj, M, Z, Hv, Vv	Čj, Aj, Nj, D, Vo, Z, Hv, Vv	Aj, Nj, D, Vo, Z, Hv, Vv	Aj, Nj, D, Vo, Z, Hv, Vv
MKV5	Prv,	Prv,	Prv,	Vl,	Vl,	Z,	D, Vo, Z,	D, Vo, Z,	D, Vo, Z ,

3.6.5 Environmentální výchova

Environmentální výchova (EV) vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí,
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování,
- přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa,
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí,
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí,
- ukazuje modelové příklady žádoucího i nežádoucího jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje,
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni,
- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti,
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů,
- učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty,
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů,
- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti,
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí,
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí,
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí,
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Tematické okruhy průřezového tématu:

EV1 – Ekosystémy
EV2 – Základní podmínky života
EV3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
EV4 – Vztah člověka k prostředí

Environmentální výchova									
Tematický celek	**1. stupeň**					**2. stupeň**			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
EV1	Prv	Prv	Prv	Př, Vl	Př, Vl	Čj, P, Z	Čj, Aj, P, Z	Čj, Ch, P, Z	P, Z
EV2	Pč	Prv, Pč	Prv, Pč	Př, Vl, Pč	Př, Vl, Pč	Aj, D, P, Z	Aj, D, P, Z, Vk	Aj, Nj, D, F, Ch, P, Z	Nj, D, Ch, P, Z
EV3	Prv, Tv, Pč	Prv, Tv, Pč	Prv, Tv, Pč	Př, Vl, Vv, Tv, Pč	Př, Vl, Vv, Tv, Pč	D, Vo, P, Z, Vv, Tv, Pč	Aj, D, Vo, P, Z, Vv, Tv, Pč	Aj, Nj, D, F, Ch, P, Z, Vv, Tv, Pč	Nj, D, Vo, Ch, Z, Vv, Pč
EV4	Č, Prv, Hv, Vv	Č, Prv, Hv, Vv	Č, Prv, Hv	Č, Př, Vl, Hv, Vv, Pč	Č, Př, Vl, Hv, Vv, Pč	D, Vo, P, Z, Hv, Vv, Vk, Tv	Čj, Aj, D, Vo, P, Z, Hv, Vv, Vk, Tv	Aj, Nj, D, F, P, Z, Hv, Vv, Tv	Nj, D, Vo, Ch, P, Z, Hv, Vv

3.6.6 Mediální výchova

Mediální výchova (MV) má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními; dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace,
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich,
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času,
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů,
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zejména zpravodajských),
- umožňuje získat představu o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu),
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě),
- vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci,
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu,
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu,
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení,
- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění,
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci,
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace.

Tematické okruhy průřezového tématu:

Receptivní činnosti

MV1 – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
MV2 – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
MV3 – Stavba mediálních sdělení
MV4 – Vnímání autora mediálních sdělení
MV5 – Fungování a vliv médií ve společnosti

Produktivní činnosti

MV6 – Tvorba mediálního sdělení
MV7 – Práce v realizačním týmu

Mediální výchova

Tematický celek	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MV1	Č, Aj, Prv	Č, Prv	Č, Prv	Č, Aj, Inf, Př, Vl, Vv, Tv	Č, Aj, Vv, Tv	Čj, Aj, M, D, Vv, Vk	Čj, Nj, M, Vo, Vv, Vk	Čj, Aj, Nj, M, Vv	Čj, Aj, Nj, M, Inf, Vo, Vv
MV2	Prv	Prv	Inf, Prv	Č, Aj, Inf, Př, Vv, Tv	Č, Aj, Př, Vv, Tv	Aj, Vo, Vv	Nj, M, Vo, Vv, Vk	Aj, Nj, M, Vo, Vv	Aj, Nj, Inf, Vo, Vv
MV3				Inf		Aj	Čj, Nj	Aj, Nj	Čj, Aj, Nj, Inf
MV4	Prv, Hv, Vv	Prv, Hv, Vv	Prv, Hv	Č, Inf, Př, Hv, Vv	Č, Př, Hv, Vv	Aj, Vo, Hv, Vv, Vk	Vo, Hv, Vv, Vk	Aj, Hv, Vv	Aj, Inf, Vo, Hv, Vv
MV5				Č, Inf	Č, Hv, Vv	Aj, Vo, Hv, Vv, Vk	Čj, Vo, Hv, Vv, Vk	Aj, D, Vo, Hv, Vv	Aj, Inf, D, Vo, Hv, Vv
MV6		Č	Č, Inf	Č, Vv	Č, Vv	Čj, Aj, Vv, Pč	Aj, Nj, Vv, Pč	Čj, Aj, Nj, Hv, Vv, Pč	Čj, Aj, Nj, Inf, Hv, Vv, Pč
MV7		Č	Č	Č	Č				Inf

4 UČEBNÍ PLÁN

4.1 Tabulace učebního plánu

Učební plán pro 1. stupeň										
Vzdělávací oblast	**Vyučovací předmět**	**Zkratka předmětu**	**Ročník**					**Celkem oblast**	**Celkem oblast z RVP**	**Celkem oblast DH**
			1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**			
Jazyk a jazyková komunikace	**Český jazyk**	Č	8	9	9	7	8	**41**	33	8
	Anglický jazyk	Aj	1	1	3	3	3	**11**	9	2
Matematika a její aplikace	**Matematika**	M	5	5	5	5	5	**25**	20	5
Informační a komunikační technologie	**Informatika**	Inf	–	–	–	1	1	**2**	2	0
Člověk a jeho svět	**Prvouka**	Prv	2	2	2	–	–	**12**	11	1
	Přírodověda	Př	–	–	–	1	1			
	Vlastivěda	Vl	–	–	–	2	2			
Umění a kultura	**Hudební výchova**	Hv	1	1	1	1	1	**12**	12	0
	Výtvarná výchova	Vv	1	1	1	2	2			
Člověk a zdraví	**Tělesná výchova**	Tv	2	2	2	2	2	**10**	10	0
Člověk a svět práce	**Pracovní činnosti**	Pč	1	1	1	1	1	**5**	5	0
Celkem			**21**	**22**	**24**	**25**	**26**	**118**	102	16
		maximálně dle RVP	**22**	**22**	**26**	**26**	**26**			
		minimálně dle RVP	**18**	**18**	**22**	**22**	**22**			

Učební plán pro 2. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Zkratka předmětu	Ročník 6.	7.	8.	9.	Celkem oblast	Celkem oblast z RVP	Celkem oblast DH
Jazyk a jazyková komunikace	**Český jazyk a literatura**	Čj	5	5	5	5	**20**	15	5
	Anglický jazyk	Aj	3	3	3	3	**12**	12	0
	Německý jazyk	Nj	–	2	2	2	**6**	6	0
Matematika a její aplikace	**Matematika**	M	5	5	5	5	**20**	15	5
Informatika	**Informatika**	Inf	1	1	1	1	**4**	4	0
Člověk a společnost	**Dějepis**	D	2	2	1	2	**11**	10	1
	Výchova k občanství	Vo	1	1	1	1			
Člověk a příroda	**Fyzika**	F	2	2	1	2	**26**	20	6
	Chemie	Ch	–	–	2	2			
	Přírodopis	P	2	2	2	2			
	Zeměpis	Z	2	2	2	1			
Umění a kultura	**Hudební výchova**	Hv	1	1	1	1	**9**	9	0
	Výtvarná výchova	Vv	2	1	1	1			
Člověk a zdraví	**Tělesná výchova**	Tv	2	2	2	2	**10**	10	0
	Výchova ke zdraví	Vk	1	1	–	–			
Člověk a svět práce	**Pracovní činnosti**	Pč	1	1	1	1	**4**	3	1
Celkem			**28**	**29**	**30**	**30**	**122**	104	18
		maximálně dle RVP	30	30	32	32			
		minimálně dle RVP	28	28	30	30			

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

Při konstrukci učebního plánu v ŠVP jsme dodrželi celkovou povinnou časovou dotaci na daném stupni základního vzdělávání (118 hodin pro 1. stupeň a 122 hodin pro 2. stupeň) i maximální týdenní hodinovou dotaci stanovenou školským zákonem pro jednotlivé ročníky základního vzdělávání (1. a 2. ročník 22 hodin, 3.– 5. ročník 26 hodin, 6. a 7. ročník 30 hodin, 8. a 9. ročník 32 hodin).

Celková povinná časová dotace je tvořena minimální časovou dotací pro vzdělávací oblasti (vzdělávací obory) a disponibilní časovou dotací. Číslo minimální časové dotace pro jednotlivé vzdělávací oblasti udává, kolik hodin týdně musí škola na příslušném stupni základního vzdělávání dané vzdělávací oblasti věnovat. Tato minimální časová dotace může být posílena z disponibilní časové dotace, která je vymezena pro 1. stupeň základního vzdělávání v rozsahu 16 hodin, pro 2. stupeň v rozsahu 18 hodin.

5 UČEBNÍ OSNOVY

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a literatura**, **Cizí jazyk** a **Další cizí jazyk**. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Český jazyk a literatura** jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci tohoto vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do **tří** (ve výuce se vzájemně prolínajících) složek**:** komunikační a slohová výchova**,** jazyková výchova **a** literární výchova**.**

Cizí jazyk a **Další cizí jazyk** přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky:

- vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2: žák rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o sobě a své rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitostí týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb,
- vzdělávání v **Dalším cizím jazyce** předpokládá dosažení **úrovně A1**: žák rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem

je vyhovět konkrétním potřebám, tyto výrazy a fráze používá. Dokáže představit sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

- Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Další cizí jazyk** je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka-cizince vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru Cizí jazyk nebo vzdělávacím obsahem **češtiny jako druhého jazyka** (lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání). V těchto případech se nejedná o podpůrné opatření, vzdělávací obsah se nahrazuje bez vytváření individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v mateřském jazyce a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání. Důraz je v tomto období kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství,
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání,
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství,
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti,
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů,
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace,
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření,
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama,
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založeným na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání.

5.1.1 Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Český jazyk a literatura** jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci tohoto vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do **tří** (ve výuce se vzájemně prolínajících) složek**:**

Komunikační a slohová výchova

- žáci se jejím prostřednictvím učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

Jazyková výchova

- žáci zde získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

Literární výchova

- umožňuje žákům prostřednictvím četby poznávat základní literární druhy, žák se učí vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život. U žáků je podporováno volnočasové čtení a kultivováno e-čtení.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk usiluje především o rozvoj komunikačních kompetencí. Znalosti a dovednosti, kterými žáka vybavuje mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim a vhodně se vyjadřovat. Využití získaných dovedností je nezbytné pro úspěšné osvojování poznatků v dalších vzdělávacích oblastech.

Předmět Český jazyk je vyučován ve všech ročnících prvního stupně ZŠ. Výuka probíhá převážně v kmenových učebnách. K procvičení probraného učiva je možné využít také počítačovou učebnu, kde jsou k dispozici různé výukové programy (Didakta, grammar.in atd.). Využíváme také vlastní interaktivní materiály vytvořené v systému Bakalář.

Součástí výuky mohou být návštěvy knihovny, literární besedy, autorská čtení, literární exkurze, návštěvy divadelních a filmových představení, recitační soutěže apod.

Ve výuce jsou uplatňovány různé metody a formy práce, jako např. frontální, skupinová, párová práce s využitím učebnic, pracovních sešitů a listů, kooperativní výuka, činnostní učení, dramatizace apod. Při vyučování vedeme žáky k aktivnímu a kreativnímu přístupu, zodpovědnosti za své vzdělávání.

Český jazyk je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. Předmětem prolínají průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana (okruh Občanská společnost a škola), Multikulturní výchova (okruhy Kulturní diference a Lidské vztahy), Environmentální výchova (Vztah člověka a prostředí) a Mediální výchova.

Týdenní časová dotace v ročnících											
1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**1. stupeň celkem**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**2. stupeň celkem**	**Celkem**
8	9	9	7	8	41	0	0	0	0	0	0

Výchovné a vzdělávací strategie

K vytvoření a rozvoji kompetence k učení začleňujeme do výuky následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce,
- na počátku vyučovací jednotky společně s žáky vyvozujeme cíl, v závěru zhodnotíme jeho dosažení,
- zadáváme motivační domácí úkoly, umožňujeme jim vybrat si z nabídky,
- využíváme aktivizující metody a formy práce,
- zadáváme samostatnou práci vyžadující aplikaci teoretických poznatků, podporujeme rozvoj tvořivého myšlení,
- vedeme žáky k práci s různými informačními zdroji,
- zařazujeme do výuky projektovou výuku, problémové vyučování, experimenty a exkurze,

- umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry,
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty,
- využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků.

Kompetence k řešení problémů

- vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy,
- umožňujeme žákům vytvářet hypotézy, pozorovat různé jevy, hledat pro ně vysvětlení, provádět pokusy, ověřit výsledek řešení a zvážit jeho uplatnění v praxi,
- uplatňujeme týmovou práci,
- nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení,
- při řešení problémů pomocí algoritmu zařazujeme do výuky modelové příklady,
- žákům není bráněno při vlastní volbě pořadí vypracování úkolů,
- spolupracujeme s různými kulturními a vzdělávacími organizacemi,
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

Kompetence komunikativní

- umožňujeme žákům denně prezentovat vlastní názory,
- poskytujeme maximální možnost samostatné ústní i písemné prezentace (samostatná práce, projekty, referáty, řízené diskuse, komunitní kruh),
- klademe důraz na týmovou práci a kooperativní vyučování,
- vytváříme dostatečný prostor pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování, v komunitních kruzích,
- do výuky zařazujeme skupinovou práci, besedy, diskuze,
- uplatňujeme ve výuce brainstorming, simulace, hraní rolí,
- jako výstup z některých témat výuky vyžadujeme nejrůznějším způsobem zpracované závěrečné práce (písemnou a grafickou prezentaci s ohledem na věk žáků a téma) – následně požadujeme představení, obhajobu a naslouchání druhých,
- klademe důraz na prožitkové vyučování,
- využíváme školní časopis ve výuce i jako prostředek komunikace mezi žáky a veřejností,
- umožňujeme žákům podílet se na přípravě rozhlasových relací,
- podporujeme kladný přístup k literatuře,
- učíme žáky vyhledávat, třídit a analyzovat informace,
- vyžadujeme od žáků využívání informačních technologií pro získávání informací i tvorbu výstupů (časopis, webová stránka, prezentace, …),
- vyžadujeme uplatňování dovedností komunikace při společenských akcích školy – tradiční vánoční trhy, akce školy pro rodiče, zápis,
- vyžadujeme uplatnění znalostí cizího jazyka (rozvoj komunikace v cizím jazyce), a to nejen při výuce, poznávacích pobytových zájezdech, besedách,
- vysvětlujeme žákům etická a morální pravidla při komunikaci,
- zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce starších a mladších žáků, akce pro rodiče a veřejnost).

Kompetence sociální a personální

- na tvorbě pravidel ve třídách se podílejí sami žáci, etická výchova se u žáků snaží vytvořit formou prožitkové výuky základní návyky,
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulování se žáci sami podíleli,
- do výuky pravidelně zařazujeme projekty, projektové dny, kooperativní vyučování,
- společně s žáky tvoříme školní řád i třídní řád, vyžadujeme od žáků zodpovědnost za jejich plné dodržování,
- vedeme žáky k vzájemnému poznávání se a toleranci,
- zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci,
- v rámci spolupráce s různými věkovými skupinami organizujeme společné akce starších a mladších žáků, akce pro rodiče a veřejnost,
- žáci mají možnost ke školnímu řádu vznášet připomínky přes žákovský parlament,
- poskytujeme prostor pro asertivní chování,
- volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu,
- výuku orientujeme na konkrétní příklady z každodenního života (simulace, hraní rolí),
- zařazujeme do výuky řešení problémů a situací, během nichž se žáci učí argumentovat, posilovat správné postoje a prezentovat je,
- vyžadujeme od žáků (zpočátku s pomocí učitelů, později samostatně) rozdělení rolí ve skupině, vytvoření pravidel pro práci v týmu, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu (dvojice, skupiny, třída, škola),
- žákům je poskytována možnost dle vlastního uvážení projevit své pocity a nálady.

Kompetence občanské

- vyžadujeme od žáků hodnocení vlastního chování i chování spolužáků, hledání společného řešení při nedodržování pravidel třídy či školního řádu – vyžadujeme od žáků přijetí zodpovědnosti za plné dodržování pravidel třídy i školního řádu,
- umožňujeme žákům vznášet připomínky ke školnímu řádu přes žákovský parlament,
- učíme rozpoznat netolerantní, rasistické a extremistické projevy a zaujmout k nim nesouhlasný postoj,
- již od prvního ročníku vyžadujeme od žáků spolupodílení se na vytváření pravidel "vlastní" třídy,
- pravidla chování ve škole jsou postupně vypracovávána ve spolupráci s žáky,
- společně s žáky vytváříme školní řád – vyžadujeme, aby se k jeho obsahu dle věkových zvláštností vyjádřili prostřednictvím zástupců třídy všichni žáci, ve výuce je používána metoda hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování,
- zadáváme žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života,
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům,
- pomáháme pochopit důležitost solidarity a tolerance ve společnosti,
- společně se staršími žáky organizujeme celoškolní projektové dny, zapojujeme se do mezinárodních projektů,
- škola pořádá akce připomínající lidové tradice (vánoční trhy),
- škola v rámci možností pořádá sportovní soutěže (školní sportovní den) a další akce ve spolupráci s městskou částí – den dětí, vystoupení pro veřejnost, účast žáků na akcích města,
- do výuky zařazujeme besedy, návštěvy městského úřadu, divadla apod.,

- učíme žáky chránit kulturní a přírodní památky,
- na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí,
- pravidelně organizujeme sběr papíru, vedeme žáky k třídění odpadu a ekologickému smýšlení.

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům spolupodílet se na tvorbě projektových dnů pro mladší žáky a rodiče,
- na tvorbě pravidel se podílejí sami žáci, etická výchova se u žáků snaží vytvořit formou prožitkové výuky základní návyky,
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulování se žáci sami podíleli,
- pestrou nabídkou zájmových útvarů podněcujeme u žáků zájmovou činnost a smysluplné využití volného času,
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia,
- možnost volby je u žáků rozvíjena volbou volitelných předmětů, kroužků,
- získané poznatky žáků jsou využívány při konkrétních činnostech propojených s praktickým životem a zdůrazňujících vztah k volbě povolání – hraní rolí, diskuse, skupinová práce, pokusy a experimenty,
- umožňujeme žákům samostatné organizování akcí mimo vyučování, přípravu akcí pro mladší spolužáky i pro rodiče,
- zapojujeme žáky do přípravy školních projektů,
- umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce žákům mladších ročníků (spolupráce mladších žáků se staršími),
- vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení.

Kompetence digitální

- dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů),
- vedeme žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací,
- učíme žáky využívání navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace),
- klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů,
- podporujeme žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi,
- učíme žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce,
- motivujeme žáky k tvorbě příběhů prostřednictvím digitálního storytellingu,
- umožňujeme žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov),
- vedeme žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vyučovací předmět: Český jazyk				
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy***	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**
1. ročník				
Komunikační a slohová výchova				
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	**žák:** - zvládá přiměřeným způsobem techniku čtení analyticko-syntetickou metodou - se snaží využívat čtení jako zdroj informací - se umí orientovat v textu přiměřeném jeho věku	**Praktické čtení textů přiměřené obtížnosti** (technika čtení, porozumění čtenému textu, základy práce s textem, orientace v textu) **Věcné čtení** (čtení jako zdroj informací)	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení **OSV5** - rozvoj kreativity, schopnosti vidět věci jinak **OSV7** - péče o dobré vztahy ve třídě	**ČJL-3-1-01p** čte s porozuměním jednoduché texty
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	**žák:** - rozumí čtenému i mluvenému textu přiměřené složitosti			**ČJL-3-1-02p** rozumí pokynům přiměřené složitosti

			OSV8 - aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, technika řeči; komunikace v různých situacích; vedení dialogu **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu **VDO1** - škola jako model otevřeného partnerství, demokratická atmosféra **MKV1** - poznávání vlastního kulturního zakotvení **MKV2** - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování kultur (zahraniční pohádky) ***Prv*** *- škola, rodina; důležitá telefonní čísla* ***M*** *- slovní úlohy, správné tvary číslic* ***Hv*** *- rytmizace říkadel, text písně, dechová a artikulační cvičení* ***Vv*** *- ilustrace*	
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	**žák:** - dokáže vyslechnout svého partnera a vést s ním dialog - zvládá běžné komunikační situace přiměřeně svému věku	**Základní komunikační pravidla** (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) **Komunikační žánry** (pozdrav, oslovení, prosba, omluva, vzkaz, telefonický rozhovor) **Základní techniky mluveného projevu** (dýchání, intonace, výslovnost, tempo) **Vyprávění zážitků**		
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	**žák:** - dbá v mluveném projevu na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči dle situace			**ČJL-3-1-04p** dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči				**ČJL-3-1-05p** dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích				**ČJL-3-1-06p** dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	**žák:** - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev			
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	**žák:** - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	**Základní hygienické návyky** (správné sezení, držení psacího náčiní)		**ČJL-3-1-08** zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
	žák: - před zahájením práce s digitálními technologiemi si připraví své pracovní místo s pomocí učitele - správně drží tělo při práci s digitálními technologiemi - po dokončení práce	**Písemný projev** - základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi		

	s digitálními technologiemi provede relaxační protahovací cviky pod vedením učitele			
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	**žák:** - píše správné tvary písmen a správně spojuje písmena do slov a následně vět - kontroluje svůj vlastní písemný projev a dokáže rozpoznat jeho nedostatky	**Technika psaní** (správné tvary, formální úprava textu) **Opis, přepis, diktát** (písmen, slov, vět)		**ČJL-3-1-09p** píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen **ČJL-3-1-09p** spojuje písmena a slabiky **ČJL-3-1-09p** převádí slova z mluvené do psané podoby **ČJL-3-1-09p** dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	**žák:** - opisuje a přepisuje krátké věty			**ČJL-3-1-10p** opisuje a přepisuje krátké věty
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	**žák:** - je schopen seřadit ilustrace podle dějové posloupnosti a přiměřeným způsobem podle nich vypráví jednoduchý příběh	**Pohádky** (dějová posloupnost) **Vypravování**		
Jazyková výchova				
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	**žák:** - člení slova na hlásky a naopak - rozlišuje hlásky a písmena - odliší samohlásky s různou kvantitou	**Písmena velké tiskací abecedy** **Samohlásky** (krátké a dlouhé) **a dvojhlásky**	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, dovednosti pro učení a studium	**ČJL-3-2-01p** rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy **ČJL-3-2-01p**

	- rozlišuje čtení jednotlivých písmen a souhláskových skupin ve slově - dělí slova na slabiky	**Sluchové rozlišení hlásek a pozice hlásky ve slově** **Slabiky DI, TI, NI, DY, TY, NY** **Písmena malé tiskací abecedy** **Slova se shlukem souhlásek**	**OSV2** - moje učení ***Pč*** *- modelování písmen* ***Vv*** *- výtvarné ztvárnění křestního jména, iniciál*	rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky **ČJL-3-2-01p** tvoří slabiky **ČJL-3-2-01p** rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
Literární výchova				
ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	**žák:** - se učí hravými formami zacházet s různými výrazovými prostředky - čte ve vhodném tempu literární texty přiměřené věku	**Poslech a volná reprodukce literárních textů** **Zážitkové čtení a naslouchání** **Přednes literárních textů** (hádanka, říkanka, rozpočitadlo, báseň) **Dramatizace**	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení **OSV5** - rozvoj kreativity, originálních nápadů **OSV8** - technika řeči, řeč těla **MKV1** - poznávání vlastního kulturního zakotvení **MKV2** - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování kultur (zahraniční pohádky) **EV4** - kultura naší obce (návštěvy knihovny, divadla) **MV1** - rozlišování důležitých a nedůležitých prvků ve sdělení; chápání podstaty ***Vv*** *- ilustrace k textu* ***Tv*** *- použití rozpočitadla*	**ČJL-3-3-01p** pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	**žák:** - se učí vnímat a prožívat přečtený nebo vyslechnutý text - dokáže přiměřenou formou sdělit svůj prožitek z četby či poslechu textu			**ČJL-3-3-02p** reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací; při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

2. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Komunikační a slohová výchova				
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	**žák:** - čte s porozuměním texty přiměřené věku svým rozsahem a náročností - využívá čtení jako zdroj informací - se umí orientovat v textu přiměřeném jeho věku	**Praktické čtení textů přiměřené obtížnosti** (technika čtení, porozumění čtenému textu, práce s textem, orientační prvky v textu) **Věcné čtení** (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací) **Praktické a věcné naslouchání** (pozorné, soustředěné, aktivní)	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení **OSV5** - rozvoj kreativity, schopnosti vidět věci jinak **OSV7** - péče o dobré vztahy ve třídě **OSV8** - aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, technika řeči; komunikace v různých situacích; vedení dialogu **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu **VDO1** - škola jako model otevřeného partnerství, demokratická atmosféra **MKV1** - poznávání vlastního kulturního zakotvení	**ČJL-3-1-01p** čte s porozuměním jednoduché texty
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	**žák:** - je schopen porozumět písemným i mluveným pokynům přiměřené složitosti			**ČJL-3-1-02p** rozumí pokynům přiměřené složitosti
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	**žák:** - dokáže vyslechnout svého partnera a vést s ním dialog - zvládá běžné komunikační situace přiměřeně svému věku	**Základní komunikační pravidla** (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) **Nonvernální prostředky** (mimika, gesta) **Komunikační žánry** (pozdrav, oslovení, prosba, poděkování, omluva, vzkaz, telefonický rozhovor, vypravování) **Základní techniky mluveného**		
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	**žák:** - dbá v mluveném projevu na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči dle situace			**ČJL-3-1-04p** dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči				**ČJL-3-1-05p** dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání

ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích		**projevu** (dýchání, intonace, výslovnost, tempo) **Popis**	**MKV2** - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování kultur (zahraniční pohádky) **MV1** - rozlišování důležitých a nedůležitých prvků ve sdělení; chápání podstaty sdělení **MV6** - dle zájmu tvorba mediálního sdělení pro školní časopis **MV7** - možnost zapojit se do tvorby školního časopisu; práce v týmu ***Prv*** *- škola, rodina, důležitá telefonní čísla, životní prostředí* ***M*** *- slovní úlohy, správné tvary číslic* ***Hv*** *- rytmizace říkadel, text písně, dechová a artikulační cvičení* ***Vv*** *- ilustrace*	**ČJL-3-1-06p** dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	**žák:** - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev			
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	**žák:** - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	**Základní hygienické návyky** (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku)		**ČJL-3-1-08** zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
	žák: - před zahájením práce s digitálními technologiemi si připraví své pracovní místo s pomocí učitele - po dokončení práce s digitálními technologiemi provede relaxační protahovací cviky pod vedením učitele	**Písemný projev** - základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi		
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	**žák:** - píše správné tvary písmen a správně spojuje písmena do slov a následně vět - kontroluje svůj vlastní písemný projev a dokáže rozpoznat jeho nedostatky	**Technika psaní** (úhlednost, čitelnost a přehlednost písemného projevu, formální úprava textu) **Opis, přepis, diktát** (slov, vět)		**ČJL-3-1-09p** píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen **ČJL-3-1-09p** spojuje písmena a slabiky **ČJL-3-1-09p** převádí slova z mluvené do psané podoby **ČJL-3-1-09p** dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost

ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	**žák:** - opisuje a přepisuje přiměřeně náročné texty - dokáže přiměřeným způsobem zapsat své myšlenky	**Žánry písemného projevu** (adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, dopis, pozvánka, vzkaz)		**ČJL-3-1-10p** opisuje a přepisuje krátké věty
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	**žák:** - dokáže seřadit ilustrace podle dějové posloupnosti a vyprávět podle nich jednoduchý příběh	**Pořádek vět** (dějová posloupnost) **Vypravování podle obrázkové osnovy**		
Jazyková výchova				
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	**žák:** - odliší samohlásky s různou kvantitou - dělí slova na slabiky - ovládá rozdělení hlásek - rozpozná ve slovech slabikotvorné r a l	**Abeceda a písmo** **Slovo, slabika, hláska, písmeno** (dělení slov, rozdělení hlásek, slabikotvorné r a l)	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení **OSV3** - plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení **OSV8** - aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, technika řeči; komunikace v různých situacích **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu **MV1** - čtení s porozuměním	**ČJL-3-2-01p** rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy **ČJL-3-2-01p** rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky **ČJL-3-2-01p** tvoří slabiky **ČJL-3-2-01p** rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	**žák:** - rozpozná slova protikladná a souznačná - porovnává slova významem souřadná, nadřazená a podřazená	**Význam slov** (slova nadřazená, podřazená, souřadná, protikladná, souznačná)		
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc,	**žák:** - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu	**Slovní druhy** (podstatná jména, slovesa, předložky)		

okolnost, vlastnost	- rozpozná ve větě podstatná jména a slovesa		***M*** *- čtení slovních úloh, formulace slovní odpovědi* ***Prv*** *- vyhledávání podle abecedy v atlasech rostlin, zvířat apod.; hlasy zvířat (citoslovce)* ***Tv*** *- pohybové činnosti dle pokynů učitele (slovesa)* ***Vv*** *- ozdobné písmo (abeceda)*	
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	**žák:** - určí počet slov ve větě - upraví vhodně slovosled ve větě - dokáže spojit věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami či spojovacími výrazy	**Věta – vyjadřování ústní a písemné** (počet slov ve větě, pořádek slov ve větě) **Spojování a oddělování vět**		
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	**žák:** - rozpozná v textu druhy vět podle postoje mluvčího	**Druhy vět podle postoje mluvčího**	***Hv*** *- melodie věty*	
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	**žák:** - dokáže správně odůvodnit a zapsat ú/ů, skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev - dokáže správně odůvodnit a zapsat i, í/y, ý po měkkých a tvrdých souhláskách - dokáže správně odůvodnit a zapsat souhlásky uvnitř a na konci slov - píše velké písmeno na začátku věty a vlastních jménech osob, zvířat a místních pojmenování	**Psaní u, ú, ů** **Psaní y/ý po tvrdých souhláskách** **Psaní i/í po měkkých souhláskách** **Psaní souhlásek uprostřed a na konci slov** **Slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě** **Psaní velkých písmen**	***Prv*** *- psaní místních názvů*	**ČJL-3-2-08p** píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech
Literární výchova				
ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu	**žák:** - se učí využívat různé výrazové prostředky	**Reprodukce přečtených nebo slyšených literárních textů**	***Vv*** *- ilustrace k textu*	**ČJL-3-3-01p** pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské

literární texty přiměřené věku	- čte a přednáší ve vhodném tempu literární texty přiměřené věku	**Zážitkové čtení a naslouchání** **Přednes vhodných literárních textů** **Dramatizace** **Literární druhy a žánry** (rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka) **Základní literární pojmy** (spisovatel, básník, kniha, ilustrátor, čtenář, verš, rým)	***Pč*** *- výroba loutky; zhotovení výrobku dle návodu* **OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV5** - rozvoj kreativity, originálních nápadů při dramatizaci **OSV8** - technika řeči, přednes, řeč těla **MKV1** - poznávání vlastního kulturního zakotvení **MKV2** - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování kultur (zahraniční pohádky) **EV4** - kultura naší obce (návštěvy knihovny, divadla) **MV1** - rozlišování důležitých a nedůležitých prvků ve sdělení; chápání podstaty	básně
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	**žák:** - se učí vnímat a prožívat přečtený nebo vyslechnutý text - dokáže sdělit svůj prožitek z četby či poslechu textu			**ČJL-3-3-02p** reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací; při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	**žák:** - poznává základní repertoár žánrů krásné literatury - se učí pracovat tvořivě s literárním textem na základě pokynů učitele			
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností				

3. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata,** ***mezipředmětové vztahy***	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**
Komunikační a slohová výchova				

ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	**žák:** - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	**Praktické čtení textů** (technika čtení, pozorné a plynulé čtení, porozumění čtenému textu, práce s textem, orientační prvky v textu) **Věcné čtení** (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) **Praktické a věcné naslouchání** (zaznamenání slyšeného a reagování otázkami)	***Prv*** *- rodina, důležitá telefonní čísla, životní prostředí* ***M*** *- slovní úlohy* ***Hv*** *- text písně, dechová a artikulační cvičení* ***Vv*** *- ilustrace k přečtenému textu* ***Aj*** *- vyhledávání ve slovníku podle abecedy; porovnání české a anglické abecedy* **OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení **OSV5** - rozvoj kreativity, schopnosti vidět věci jinak **OSV7** - péče o dobré vztahy ve třídě **OSV8** - aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, technika a výraz řeči; komunikace v různých situacích; vedení dialogu **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu **VDO1** - škola jako model otevřeného partnerství, demokratická atmosféra	**ČJL-3-1-01p** čte s porozuměním jednoduché texty
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	**žák:** - porozumí písemným i mluveným pokynům přiměřené složitosti			**ČJL-3-1-02p** rozumí pokynům přiměřené složitosti
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	**žák:** - je schopen vést dialog s uplatněním základních komunikačních pravidel	**Základní komunikační pravidla** (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) **Nonvernální prostředky** (mimika, gesta) **Vyjadřování závislé na komunikační situaci** **Komunikační žánry** (zpráva, oznámení, telefonický rozhovor, vypravování) **Základní techniky mluveného projevu** (dýchání, intonace, výslovnost, tempo) **Rozvoj slovní zásoby** (slova přejatá, citoslovce)		
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	**žák:** - dbá v mluveném projevu na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči dle situace - zvládá běžné komunikační situace přiměřeně svému věku			**ČJL-3-1-04p** dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči				**ČJL-3-1-05p** dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích				**ČJL-3-1-06p** dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	**žák:** - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev			
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky	**žák:** - zvládá základní hygienické	**Základní hygienické návyky** (správné sezení, držení psacího		**ČJL-3-1-08** zvládá základní hygienické návyky

spojené se psaním	návyky spojené se psaním	náčiní, hygiena zraku)	**MV1** - rozlišování důležitých a nedůležitých prvků ve sdělení; chápání podstaty sdělení **MV6** - dle zájmu tvorba mediálního sdělení pro školní časopis **MV7** - možnost zapojit se do tvorby školního časopisu; práce v týmu ***Inf*** *- práce s PC, ovládání klávesnice* ***Vv*** *- tvorba plakátu*	spojené se psaním
	žák: - před zahájením práce s digitálními technologiemi si samostatně připraví své pracovní místo - dodrží vymezený čas určený pro práci s digitálními technologiemi - po dokončení práce s digitálními technologiemi samostatně provede relaxační protahovací cviky - uplatňuje návyky při psaní na školních digitálních zařízeních - pracuje s textem v textovém editoru	**Písemný projev – základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi** **Písemný projev – technika psaní na klávesnici** a na dotykovém zařízení, úprava textu v textovém editoru, práce v textovém editoru (mazání znaků, označování znaků, slov, částí textu atd.)		
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	**žák:** - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena do slov a následně vět - kontroluje svůj vlastní písemný projev a dokáže rozpoznat jeho nedostatky	**Technika psaní** (úhlednost, čitelnost a přehlednost písemného projevu, formální úprava textu) **Opis, přepis, diktát** (slov, vět)		**ČJL-3-1-09p** píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen **ČJL-3-1-09p** spojuje písmena a slabiky **ČJL-3-1-09p** převádí slova z mluvené do psané podoby **ČJL-3-1-09p** dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	**žák:** - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	**Žánry písemného projevu** (dopis, blahopřání, adresa, pozdrav z prázdnin, pozvánka, popis,		**ČJL-3-1-10p** opisuje a přepisuje krátké věty

		zpráva, oznámení, vypravování) **Přirovnání v textu** **Vyprávění podle** **osnovy** **Popis** (osoby, předmětu, rostliny, zvířete, pracovního postupu, činnosti)	***Vv*** *- malování obrázku podle osnovy; malování (osoby, předmětu, rostliny, podle popisu)* ***Prv*** *- lidské tělo* ***Pč*** *- vlastnosti materiálů*	
Jazyková výchova				
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	**žák:** - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova	**Hláskosloví a výslovnos**t (stavba slova, slovní přízvuk)	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení **OSV3** - plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení **OSV8** - aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, technika řeči; komunikace v různých situacích **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu **MV1** - čtení s porozuměním ***Hv*** *- význam některých slov v písni (rozvoj slovní zásoby)* ***Tv*** *- pohybové činnosti dle pokynů učitele (slovesa)*	**ČJL-3-2-01p** rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy **ČJL-3-2-01p** rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky **ČJL-3-2-01p** tvoří slabiky **ČJL-3-2-01p** rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	**žák:** - porovnává významy slov - rozpozná slova protikladná a slova významem souznačná - vyhledává v textu slova příbuzná	**Nauka o slově** (slovo a skutečnost, význam slov – slova souznačná, protikladná, příbuzná)		
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	**žák:** - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	**Slovní druhy** **Skloňování podstatných jmen** **Časování sloves**		
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním	**žák:** - rozpozná a správně pojmenuje	**Podstatná jména (rod, číslo, pád)**		

tvaru	jednotlivé slovní druhy	**Slovesa (osoba, číslo, čas)**		
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	**žák:** - v mluveném projevu používá správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves			
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	**žák:** - určuje počet vět v souvětí - vhodnými spojkami (spojovacími výrazy) spojuje věty do jednoduchých souvětí	**Věta jednoduchá a souvětí** (stavba věty, určování počtu vět v souvětí, spojování vět)		
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	**žák:** - odůvodňuje a správně píše i/y po obojetných souhláskách uvnitř slov - odůvodňuje a správně píše velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	**Psaní i/í a y/ý po obojetných souhláskách uvnitř slov** **Řady vyjmenovaných slov b – z** **Vlastní jména**		**ČJL-3-2-08p** píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech
Literární výchova				
ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	**žák:** - využívá různé výrazové prostředky - čte a přednáší zpaměti ve vhodném tempu literární texty přiměřené věku	**Reprodukce přečtených nebo slyšených literárních textů** **Zážitkové čtení a naslouchání** **Přednes vhodných literárních textů** **Dramatizace** **Základní literární pojmy** (spisovatel, básník, báseň, kniha,	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV5** - rozvoj kreativity, originálních nápadů při dramatizaci	**ČJL-3-3-01p** pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	**žák:** - dokáže vyjádřit svůj prožitek z četby či poslechu textu			**ČJL-3-3-02p** reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací; při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	**žák:** - poznává základní repertoár žánrů krásné literatury	čtenář, ilustrátor, ilustrace, verš, rým, herec, režisér, divadelní představení) **Vyjádření postoje ke knize** **Podstata a smysl četby** **Literární druhy a žánry** (rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, přirovnání, bajka) **Pokusy o poznámky z vlastní četby**	**OSV8** - technika řeči, přednes, řeč těla; vstup do tématu rétorika, schopnost vyjádřit vlastní názor **MKV1** - poznávání vlastního kulturního zakotvení **MKV2** - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování kultur (zahraniční pohádky a příběhy) **EV4** - kultura naší obce (návštěvy knihovny, divadla) **MV1** - rozlišování důležitých a nedůležitých prvků ve sdělení; chápání podstaty ***M*** *- hlasité čtení zadání úloh; formula slovní odpovědi* ***Prv*** *- hlasité čtení textů z učebnice, pokusy o vlastní zápisky do sešitu* ***Tv*** *- říkanky s pohybem* ***Hv*** *- rytmizace textu, melodizace říkanek* ***Vv*** *- ilustrace k přečtenému textu*	
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	**žák:** - pracuje tvořivě s literárním textem na základě pokynů učitele a dle svých schopností			

4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Komunikační a slohová výchova				

ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	**žák:** - čte plynule s porozuměním	**Praktické čtení textů** (technika čtení, pozorné, uvědomělé a plynulé čtení, znalost orientačních prvků v textu) **Tiché čtení** **Věcné** (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) **Čtení s porozuměním** **Orientace v textu** **Vyhledávací čtení** a využívání klíčových slov, čtení elektronických textů, význam piktogramů	***Př, Vl*** *- vyhledávání informací* ***M*** *- slovní úlohy* **OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení **OSV5** - rozvoj kreativity, schopnosti vidět věci jinak, tvořivý přístup při psaní vlastních textů **OSV7** - péče o dobré vztahy ve třídě **OSV8** - aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, technika řeči; komunikace v různých situacích; vedení dialogu **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu **VDO1** - škola jako model otevřeného partnerství, demokratická atmosféra **MKV1** - poznávání vlastního kulturního zakotvení **MKV2** - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování kultur (zahraniční pohádky)	
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	**žák:** - vyhodnotí důležitost informací v textu - zaznamená podstatné informace			
	žák: - přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu - porozumí významu piktogramu - využívá klíčová slova při vyhledávání informací			
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	**žák:** - je schopen naslouchat, slyšené vyhodnotit a vhodně reagovat	**Praktické a věcné naslouchání** (zaznamenání slyšeného a reagování otázkami)		
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	**žák:** - reprodukuje obsah textu - vyhledá a zapamatuje si podstatná fakta z text - orientuje se v naučných textech přiměřených věku a využívá poznatků z četby v dalších činnostech	**Reprodukce obsahu textu** **Orientace v naučných textech přiměřené náročnosti**		
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	**žák:** - simuluje telefonický rozhovor s patřičnými náležitostmi - vede správně dialog v závislosti na věku a postavení druhé osoby	**Základní komunikační pravidla** (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) **Nonvernální prostředky** (mimika,		**ČJL-5-1-05p** vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích **ČJL-5-1-05p**

		gesta) **Vyjadřování závislé na komunikační situaci** **Komunikační žánry** (zpráva, oznámení, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, telefonický rozhovor, vypravování) **Základní techniky mluveného projevu** (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) **Mluvený projev** – pravidla bezpečnosti elektronické komunikace	**MV1** - rozlišování důležitých a nedůležitých prvků ve sdělení; chápání podstaty sdělení; hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením **MV2** - rozdíl mezi reklamou a zprávou, mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem **MV4** - výrazové prostředky a jejich uplatnění pro záměrnou manipulaci, výběr a kombinace slov, obrazu, zvuku v reklamě **MV5** - vliv médií na každodenní život **MV6** - dle zájmu tvorba mediálního sdělení pro školní časopis **MV7** - možnost zapojit se do tvorby školního časopisu; práce v týmu ***Vv*** *- tvorba reklamního sdělení* ***Vl, Př*** *- čtení s porozuměním, tvorba vlastních zápisků*	má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	**žák:** - vyhodnotí osobní a komerční sdělení	**Reklama a její vliv** **Porovnávání názorů** **Rozpoznání pravdivých informací**		
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	**žák:** - se vyjadřuje s ohledem na danou komunikační situaci	**Vyjadřování závislé na komunikační situaci** **Základní techniky mluveného projevu** (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) **Spisovná, hovorová a nespisovná mluva**		**ČJL-5-1-07p** v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	**žák:** - volí vhodné výrazy přiměřeně komunikační situaci			
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	**žák:** - využívá vhodných jazykových prostředků pro daný typ žánru - seznámí se s postupem vyplňování tiskopisu	**Technika psaní** (úhlednost, čitelnost a přehlednost písemného projevu, formální úprava textu) **Základy techniky psaní všemi**		**ČJL-5-1-09p** popíše jednoduché předměty, činnosti a děje **ČJL-5-1-09p**

	- seznámí se se základy psaní všemi deseti hmatovou metodou na klávesnici	**deseti** **Žánry písemného projevu** (dopis, blahopřání, adresa, pozdrav z prázdnin, popis, omluvenka, zpráva, oznámení, vypravování, vzkaz, inzerát, jednoduché tiskopisy - přihláška, dotazník)	***Vv*** *- malování obrázku podle osnovy; malování osnovy podle textu* ***Vl*** *- časová posloupnost, naše minulost* ***Inf*** *- e-mail, ochrana soukromí, bezpečné chování na sociálních sítích*	opisuje a přepisuje jednoduché texty **ČJL-5-1-09p** píše správně a přehledně jednoduchá sdělení **ČJL-5-1-09p** píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy **ČJL-5-1-09p** ovládá hůlkové písmo; tvoří otázky a odpovídá na ně
	žák: - na příkladu uvede způsoby komunikace, které je možné využít v každodenním životě - dodržuje pravidla bezpečnosti při elektronické komunikaci - napíše SMS, vhodně využije emotikony	**Žánry písemného projevu – SMS**		
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	**žák:** - vypráví podle osnovy nebo obrázkové osnovy - seznámí se se stavením osnovy a členěním projevu - dodržuje časovou posloupnost děje - využívá vhodných jazykových prostředků	**Vypravování** (osnova, nadpis, členění projevu, časová posloupnost děje) **Reprodukce textu** **Vypravování podle obrázků**		**ČJL-5-1-10p** vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
Jazyková výchova				

ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	**žák:** - porovnává význam slov - rozpozná slova podle významu - umí použít slova souznačná, protikladná, homonyma	**Slova jednoznačná a mnohoznačná** **Antonyma, synonyma, homonyma**	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení **OSV3** - plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení **OSV8** - aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, technika řeči; komunikace v různých situacích **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu **MV1** - čtení s porozuměním ***Př, Vl*** *- rozvoj slovní zásoby; práce s texty na témata o přírodě, České republice apod.* ***Tv*** *- pohybové činnosti dle pokynů učitele (slovesa)*	
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	**žák:** - dokáže určit kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - rozliší tvarově stejné předložky a předpony	**Stavba slova** (kořen, část předponová a příponová, koncovka) **Slova příbuzná** **Předpony a předložky od, nad, pod, před, bez** **Předpony vz-, roz-, ob-, v-, vy/vý-**		
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	**žák:** - určuje slovní druhy plnovýznamových slov - v ústním i písemném projevu užívá gramaticky správných tvarů - skloňuje podle vzorů, určuje mluvnické kategorie podstatných jmen - rod, číslo, pád, vzor - časuje slovesa - určuje mluvnické kategorie slovesných tvarů - osoba, číslo, čas	**Slovní druhy** **Podstatná jména – rod, číslo, pád, vzor** **Skloňování podstatných jmen** **Koncovky podstatných jmen** **Slovesa – osoba, číslo, čas, infinitiv** **Časování sloves**		**ČJL-5-2-03p** pozná podstatná jména a slovesa
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	**žák:** - rozliší slova s citovým zabarvením - slova lichotivá a hanlivá - rozliší slova bez citového zabarvení - dokáže rozpoznat vhodnost	**Slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená**		

	použití spisovných a nespisovných slov			
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	**žák:** - rozpozná základní větné členy - vyhledá základní skladební dvojici - rozpozná podmět vyjádřený a nevyjádřený, rozvitý - rozpozná přísudek holý a rozvitý	**Základní skladební dvojice** **Podmět a přísudek ve větě** **Podmět holý a rozvitý** **Přísudek holý a rozvitý** **Podmět nevyjádřený**		
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	**žák:** - odliší větu jednoduchou od souvětí - uspořádá jednoduché věty do souvětí	**Věta jednoduchá a souvětí** **Uspořádání jednoduchých vět do souvětí**		**ČJL-5-2-06p** dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	**žák:** - vhodně používá spojovací výrazy	**Spojovací výrazy** **Spojování vět v souvětí** (převážně ústní forma)		
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	**žák:** - píše správně i/y po obojetných souhláskách ve slovech vyjmenovaných a příbuzných - používá základy morfologického pravopisu - píše správně i/y v koncovkách podstatných jmen	**Vyjmenovaná slova a slova příbuzná** **Koncovky podstatných jmen**		**ČJL-5-2-08p** rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik; určuje samohlásky a souhlásky; seřadí slova podle abecedy; správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě; správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	**žák:** - ovládá pravidla pro shodu přísudku s holým podmětem	**Shoda přísudku s holým podmětem** **Podmět rodu středního, ženského**		

		a mužského		
Literární výchova				
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	**žák:** - je schopen popsat své dojmy z textu a jednoduchou formou je zaznamenat	**Zážitkové čtení a naslouchání** **Poslech literárních textů** **Hodnocení textů** (hlavní postavy, prostředí děje, čas děje) **Zaznamenávání dojmů z četby**	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV5** - rozvoj kreativity, originálních nápadů při dramatizaci a při slohu **OSV8** - technika řeči, přednes, řeč těla; vstup do tématu rétorika, schopnost vyjádřit vlastní názor **MKV1** - poznávání vlastního kulturního zakotvení **MKV2** - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování kultur (zahraniční pohádky a příběhy) **EV4** - kultura naší obce (návštěvy knihovny, divadla) **MV1** - rozlišování důležitých a nedůležitých prvků ve sdělení; chápání podstaty sdělení **MV6** - dle zájmu tvorba mediálního sdělení pro školní časopis *Vv - ilustrace*	**ČJL-5-3-01p** dramatizuje jednoduchý příběh **ČJL-5-3-01p** vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	**žák:** - volně převypráví přečtený text podle svých schopností - podle svých schopností se tvoří vlastní literární text na zadané téma	**Volná reprodukce přečtených nebo slyšených literárních textů** **Dramatizace** **Přednes vhodných literárních textů** **Tvořivé činnosti s literárním textem** **Vlastní tvorba**		**ČJL-5-3-02p** dramatizuje jednoduchý příběh **ČJL-5-3-02p** vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek **ČJL-5-3-02p** čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy **ČJL-5-3-02p** určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	**žák:** - rozpozná různé typy textů	**Literární druhy a žánry** (báseň, rozpočitadlo, hádanka, říkanka, pohádka, bajka, povídka, pověst, přísloví, pranostika)		

ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	**žák:** - orientuje se v základních literárních pojmech - dokáže je použít při jednoduchém rozboru literárního textu	**Základní literární pojmy** (lyrika, epika, báseň, verš, rým, přirovnání, herec, divadelní představení, režisér)	***Hv*** *- rytmus*	**ČJL-5-3-04p** rozlišuje prózu a verše; rozlišuje pohádkové prostředí od reálného; ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Komunikační a slohová výchova				
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	**žák:** - čte plynule a s porozuměním - přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu	**Praktické čtení textů** (technika čtení, porozumění čtenému textu, práce s textem, znalost orientačních prvků v textu) **Tiché čtení** **Věcné** (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) **Orientace v naučných textech přiměřené náročnosti** **Praktické a věcné naslouchání** (zaznamenání slyšeného a reagování otázkami)	***Př, Vl*** *- vyhledávání informací v knihách i na internetu; orientace v naučném textu, výpisky* ***M*** *- slovní úlohy* ***Vv*** *- tvorba reklamního sdělení; tematická práce podle vypravování; vypravování podle obrázku*	
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	**žák:** - vyhodnotí důležitost informací v textu a podstatné zaznamená - orientuje se v naučných textech přiměřených věku a využívá poznatků z četby v dalších činnostech - využívá orientační prvky v textu - vyhledá informace ve			

	slovnících, dětských encyklopediích a v doporučených online zdrojích - porovná informace ze dvou zdrojů - rozhodne, které informace v textu jsou pro smysl textu podstatné a nepodstatné - zaznamená si vhodnou formou informace a data, s nimiž chce v budoucnu pracovat - využije pro záznam a porovnání informací digitální technologie (např. myšlenková mapa, textové zpracování, tabulka)	**Reprodukce obsahu textu** **Věcné čtení** (porovnávání informací z více zdrojů), čtení elektronických textů	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení **OSV5** - rozvoj kreativity, schopnosti vidět věci jinak, tvořivý přístup při psaní vlastních textů **OSV7** - péče o dobré vztahy ve třídě **OSV8** - aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, technika řeči; komunikace v různých situacích; vedení dialogu **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu **VDO1** - škola jako model otevřeného partnerství, demokratická atmosféra **MKV1** - poznávání vlastního kulturního zakotvení **MKV2** - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování kultur (zahraniční pohádky) **MV1** - rozlišování důležitých a nedůležitých prvků ve sdělení; chápání podstaty sdělení; hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením	
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	**žák:** - je schopen naslouchat, slyšené vyhodnotit a vhodně reagovat			
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	**žák:** - reprodukuje obsah textu - vyhledá a zapamatuje si podstatná fakta z textu			
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	**žák:** - využívá základní komunikační pravidla - simuluje telefonický rozhovor s patřičnými náležitostmi - vede správně dialog v závislosti na věku a postavení druhé osoby - vhodně se zapojí do elektronické komunikace, udržuje ji a ukončí ji	**Základní komunikační pravidla** (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) **Nonverbální prostředky** (mimika, gesta) **Komunikační žánry** (zpráva, oznámení, pozdrav, oslovení,		**ČJL-5-1-05p** vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích **ČJL-5-1-05p** má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování

		omluva, prosba, poděkování, vzkaz, telefonický rozhovor, vypravování) **Mluvený projev** (pravidla bezpečnosti elektronické komunikace)	**MV2** - rozdíl mezi reklamou a zprávou, mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem **MV4** - výrazové prostředky a jejich uplatnění pro záměrnou manipulaci, výběr a kombinace slov, obrazu, zvuku v reklamě **MV5** - vliv médií na každodenní život **MV6** - dle zájmu tvorba mediálního sdělení pro školní časopis **MV7** - možnost zapojit se do tvorby školního časopisu; práce v týmu ***Pč*** *- popis pracovního postupu*	
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	**žák:** - je schopen rozpoznat manipulativní komunikaci v reklamě	**Reklama a její vliv** **Porovnávání názorů** **Rozpoznání pravdivých informací** **Řešení konfliktních situací**		
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	**žák:** - volí intonaci, přízvuk, pauzy a tempo dle svého komunikačního záměru - se vyjadřuje s ohledem na danou komunikační situaci	**Vyjadřování závislé na komunikační situaci** **Základní techniky mluveného projevu** (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)		**ČJL-5-1-07p** v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	**žák:** - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost - volí vhodné výrazy přiměřeně komunikační situaci	**Spisovná, nespisovná a hovorová mluva**		
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	**žák:** - využívá vhodných jazykových prostředků pro daný žánr - dokáže vyplnit jednoduché tiskopisy - napíše e-mail - vyplní elektronickou přihlášku do školního kroužku	**Technika psaní** (úhlednost, čitelnost a přehlednost písemného projevu, formální úprava textu) **Žánry písemného projevu** (dopis, blahopřání, popis postavy, předmětu, pracovního postupu, děje), omluvenka, oznámení, zpráva, vypravování, jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník))		**ČJL-5-1-09p** popíše jednoduché předměty, činnosti a děje **ČJL-5-1-09p** opisuje a přepisuje jednoduché texty **ČJL-5-1-09p** píše správně a přehledně

		Vypravování (osnova, nadpis, členění projevu, časová posloupnost děje) **Žánry písemného projevu** – e-mail, elektronický formulář		jednoduchá sdělení **ČJL-5-1-09p** píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy **ČJL-5-1-09p** ovládá hůlkové písmo; tvoří otázky a odpovídá na ně
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	**žák:** - sestaví osnovu vyprávění - dodržuje časovou posloupnost děje - využívá vhodných jazykových prostředků			**ČJL-5-1-10p** vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
Jazyková výchova				
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	**žák:** - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - tvoří slova odvozováním pomocí části předponové a příponové	**Tvoření slov** **Stavba slova (kořen, předpona, přípona, koncovka)** **Slova příbuzná**	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu **MV1** - čtení s porozuměním	
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	**žák:** - určuje slovní druhy plnovýznamových slov - v ústním i písemném projevu užívá gramaticky správných tvarů - skloňuje podle vzorů - určuje mluvnické kategorie podstatných jmen - rozlišuje druhy přídavných jmen - skloňuje přídavná jména a určuje jejich mluvnické	**Slovní druhy** **Podstatná jména** (rod, číslo, pád, vzor) **Přídavná jména** (druhy, vzory) **Slovesa** (osoba, číslo, čas, způsob) **Zájmena** (druhy, skloňování osobních zájmen) **Číslovky** (druhy, skloňování		**ČJL-5-2-03p** pozná podstatná jména a slovesa

	kategorie - seznámí se s druhy zájmen; určuje zájmena osobní a skloňuje je - seznámí se s druhy číslovek, učí se je rozlišovat v textu; skloňuje základní číslovky - časuje slovesa; určuje mluvnické kategorie slovesných tvarů	základních číslovek)		
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	**žák:** - rozpozná základní větné členy - vyhledá základní skladební dvojici - rozpozná podmět vyjádřený a nevyjádřený, rozvitý, několikanásobný - rozpozná přísudek holý, rozvitý a slovesný - v neúplné základní skladební dvojici označí základ věty - rozpozná v textu přímou a nepřímou řeč	**Skladba** (základní větné členy, podmět vyjádřený a nevyjádřený, rozvitý, několikanásobný) **Přímá a nepřímá řeč**		
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	**žák:** - rozliší větu jednoduchou a souvětí - spojuje věty v souvětí vhodnými spojovacími výrazy	**Skladba** (věta jednoduchá, souvětí) **Spojování vět**		**ČJL-5-2-06p** dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje				
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	**žák:** - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - používá základy	**Pravopis i/í, y/ý po obojetných souhláskách** **Koncovky podstatných**		**ČJL-5-2-08p** rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik;

	morfologického pravopisu - aplikuje znalosti lexikálního pravopisu	**a přídavných jmen** **Přídavná jména odvozená příponou -ský** **Souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene** **Zdvojené souhlásky** **Předpony s-, z-, vz-** **Předložky s, z** **Skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně**		určuje samohlásky a souhlásky; seřadí slova podle abecedy; správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě; správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	**žák:** - rozlišuje tvarově stejné předložky a předpony - přihlíží ke způsobu tvoření slov s předponami s- ,z- , vz- . - užívá správné vazby předložek s a z - ovládá pravidla pro pravopis shody přísudku s podmětem	**Shoda přísudku s podmětem, několikanásobným podmětem**		
Literární výchova				
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	**žák:** - popíše své dojmy z textu a jednoduchou formou je zaznamená	**Zážitkové čtení a naslouchání** **Poslech literárních textů** **Zaznamenávání dojmů z četby**	***Vv*** - *ilustrace* k textu ***Př*** - *pranostiky* ***Hv*** - *texty písní* **OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, dovednosti pro učení a studium	**ČJL-5-3-01p** dramatizuje jednoduchý příběh **ČJL-5-3-01p** vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	**žák:** - volně převypráví přečtený text podle svých schopností - tvoří vlastní literární text na zadané téma	**Volná reprodukce přečtených nebo slyšených literárních textů** **Dramatizace**		**ČJL-5-3-02p** dramatizuje jednoduchý příběh **ČJL-5-3-02p** vypráví děj zhlédnutého filmového

		Přednes vhodných literárních textů **Tvořivé činnosti s literárním textem** **Vlastní tvorba**	**OSV2** - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV5** - rozvoj kreativity, originálních nápadů při dramatizaci a při slohu **OSV8** - technika řeči, přednes, řeč těla; vstup do tématu rétorika, schopnost vyjádřit vlastní názor **MKV1** - poznávání vlastního kulturního zakotvení **MKV2** - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování kultur (zahraniční pohádky a příběhy) **EV4** - kultura naší obce (návštěvy knihovny, divadla) **MV1** - rozlišování důležitých a nedůležitých prvků ve sdělení; chápání podstaty sdělení **MV6** - dle zájmu tvorba mediálního sdělení pro školní časopis	nebo divadelního představení podle daných otázek **ČJL-5-3-02p** čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy **ČJL-5-3-02p** určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	**žák:** - rozpozná různé typy textů - orientuje se v základních literárních pojmech	**Literární druhy a žánry** (báseň, hádanka, pohádka, bajka, povídka, pověst, přísloví, pranostika)		
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	**žák:** - znalost základních literárních pojmů využívá při jednoduchém rozboru textu	**Základní literární pojmy** (lyrika, epika, báseň, verš, rým, přirovnání)		**ČJL-5-3-04p** rozlišuje prózu a verše; rozlišuje pohádkové prostředí od reálného; ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

5.1.2 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do **tří** (ve výuce se vzájemně prolínajících) **složek**:

Jazyková výchova

- žáci zde získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

Komunikační a slohová výchova

- žáci se jejím prostřednictvím učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Dále je žák veden k posouzení formální stránky textu a k posouzení jeho výstavby.

Literární výchova

- umožňuje žákům prostřednictvím četby poznávat základní literární druhy, žák se učí vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život. U žáků je podporováno volnočasové čtení a kultivováno e-čtení.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura usiluje především o rozvoj komunikačních kompetencí. Znalosti a dovednosti, kterými žáka vybavuje, mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat. Využití získaných dovedností je nezbytné pro úspěšné osvojování poznatků v dalších vzdělávacích oblastech. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti.

Předmět Český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících druhého stupně. Výuka probíhá převážně v kmenových učebnách. K procvičení probraného učiva je možné využít také dostupnou počítačovou techniku a různé výukové programy (Didakta, grammar.in atd.). Využíváme také vlastní interaktivní materiály vytvořené v systému Bakalář.

Při realizaci tohoto vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Součástí výuky mohou být návštěvy knihovny, literární besedy, autorská čtení, literární exkurze, návštěvy divadelních a filmových představení, recitační soutěže apod.

Ve výuce jsou uplatňovány různé metody a formy práce, mezi které patří frontální metoda, skupinová a párová práce s využitím učebnic, pracovních sešitů a listů, kooperativní výuka, činnostní učení, didaktické hry, dramatizace apod. Při vyučování vedeme žáky k aktivnímu a kreativnímu přístupu, zodpovědnosti za své vzdělávání a k sebehodnocení.

Český jazyk je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. Předmětem se prolínají průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Environmentální výchova.

Týdenní časová dotace v ročnících											
1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**1. stupeň celkem**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**2. stupeň celkem**	**Celkem**
0	0	0	0	0	0	5	5	5	5	20	20

Výchovné a vzdělávací strategie

K vytvoření a rozvoji kompetence k učení začleňujeme do výuky následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce,
- na počátku vyučovací jednotky společně s žáky vyvozujeme cíl, v závěru zhodnotíme jeho dosažení,
- zadáváme motivační domácí úkoly, umožňujeme jim vybrat si z nabídky,
- využíváme aktivizující metody a formy práce,
- zadáváme samostatnou práci vyžadující aplikaci teoretických poznatků,
- podporujeme rozvoj tvořivého myšlení,
- vedeme žáky k práci s různými informačními zdroji,
- zařazujeme do výuky projektovou výuku, problémové vyučování, experimenty a exkurze,
- umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry,
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty,
- využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků.

Kompetence k řešení problémů

- vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy,
- umožňujeme žákům vytvářet hypotézy, pozorovat různé jevy, hledat pro ně vysvětlení, provádět pokusy, ověřit výsledek řešení a zvážit jeho uplatnění v praxi,
- uplatňujeme týmovou práci,
- nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení,
- při řešení problémů pomocí algoritmu zařazujeme do výuky modelové příklady,
- žákům není bráněno při vlastní volbě pořadí vypracování úkolů,
- spolupracujeme s různými kulturními a vzdělávacími organizacemi,
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

Kompetence komunikativní

- umožňujeme žákům denně prezentovat vlastní názory,
- poskytujeme maximální možnost samostatné ústní i písemné prezentace (samostatná práce, projekty, referáty, řízené diskuse, komunitní kruh, mluvní cvičení),
- klademe důraz na týmovou práci a kooperativní vyučování,
- vytváříme dostatečný prostor pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování, v komunitních kruzích,
- do výuky zařazujeme skupinovou práci, besedy, diskuze,
- uplatňujeme ve výuce brainstorming, simulace, hraní rolí,
- jako výstup z některých témat výuky vyžadujeme nejrůznějším způsobem zpracované závěrečné práce (písemnou a grafickou prezentaci s ohledem na věk žáků a téma) – následně požadujeme představení, obhajobu a naslouchání druhých,
- klademe důraz na prožitkové vyučování,
- využíváme školní časopis ve výuce i jako prostředek komunikace mezi žáky a veřejností,
- umožňujeme žákům podílet se na přípravě rozhlasových relací,
- podporujeme kladný přístup k literatuře,
- učíme žáky vyhledávat, třídit a analyzovat informace,
- vyžadujeme od žáků využívání informačních technologií pro získávání informací i tvorbu výstupů (časopis, webová stránka, prezentace, …),
- vyžadujeme uplatňování dovedností komunikace při společenských akcích školy – tradiční vánoční trhy, akce školy pro rodiče, zápis,
- vyžadujeme uplatnění znalostí cizího jazyka (rozvoj komunikace v cizím jazyce), a to nejen při výuce, poznávacích pobytových zájezdech, besedách, vysvětlujeme žákům etická a morální pravidla při komunikaci,
- zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce starších a mladších žáků, akce pro rodiče a veřejnost).

Kompetence sociální a personální

- na tvorbě pravidel ve třídách se podílejí sami žáci, etická výchova se u žáků snaží vytvořit formou prožitkové výuky základní návyky,
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulování se žáci sami podíleli,
- do výuky zařazujeme projekty, projektové dny, kooperativní vyučování,
- společně s žáky tvoříme školní řád i třídní řád, vyžadujeme od žáků zodpovědnost za jejich plné dodržování,
- vedeme žáky k vzájemnému poznávání se a toleranci,
- zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci,
- v rámci spolupráce s různými věkovými skupinami organizujeme společné akce starších a mladších žáků, akce pro rodiče a veřejnost,
- žáci mají možnost ke školnímu řádu vznášet připomínky přes žákovský parlament,
- poskytujeme prostor pro asertivní chování,
- volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu,
- výuku orientujeme na konkrétní příklady z každodenního života (simulace, hraní rolí),
- zařazujeme do výuky řešení problémů a situací, během nichž se žáci učí argumentovat, posilovat správné postoje a prezentovat je,
- vyžadujeme od žáků (zpočátku s pomocí učitelů, později samostatně) rozdělení rolí ve skupině, vytvoření pravidel pro práci v týmu, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu (dvojice, skupiny, třída, škola),
- žákům je poskytována možnost dle vlastního uvážení projevit své pocity a nálady.

Kompetence občanské

- vyžadujeme od žáků hodnocení vlastního chování i chování spolužáků, hledání společného řešení při nedodržování pravidel třídy či školního řádu – vyžadujeme od žáků přijetí zodpovědnosti za plné dodržování pravidel třídy i školního řádu,
- umožňujeme žákům vznášet připomínky ke školnímu řádu přes žákovský parlament,
- učíme rozpoznat netolerantní, rasistické a extremistické projevy a zaujmout k nim nesouhlasný postoj,
- již od prvního ročníku vyžadujeme od žáků spolupodílení se na vytváření pravidel "vlastní" třídy,
- pravidla chování ve škole jsou postupně vypracovávána ve spolupráci s žáky,
- společně s žáky vytváříme školní řád – vyžadujeme, aby se k jeho obsahu dle věkových zvláštností vyjádřili prostřednictvím zástupců třídy všichni žáci,
- ve výuce je používána metoda hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování,
- zadáváme žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života,
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům,
- pomáháme pochopit důležitost solidarity a tolerance ve společnosti,
- společně se staršími žáky organizujeme celoškolní projektové dny,
- škola pořádá akce připomínající lidové tradice (vánoční trhy, velikonoční),
- škola v rámci možností pořádá sportovní soutěže (školní sportovní den) a další akce ve spolupráci s městskou částí – den dětí, vystoupení pro veřejnost, účast žáků na akcích města,
- do výuky zařazujeme besedy, návštěvy městského úřadu, divadla apod.,

- učíme žáky chránit kulturní a přírodní památky,
- na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí,
- pravidelně organizujeme sběr papíru, vedeme žáky k třídění odpadu a ekologickému smýšlení.

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům spolupodílet se na tvorbě projektových dnů pro mladší žáky a rodiče,
- na tvorbě pravidel se podílejí sami žáci, etická výchova se u žáků snaží vytvořit formou prožitkové výuky základní návyky,
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulování se žáci sami podíleli,
- pestrou nabídkou zájmových útvarů podněcujeme u žáků zájmovou činnost a smysluplné využití volného času,
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia,
- možnost volby je u žáků rozvíjena volbou volitelných předmětů, kroužků,
- získané poznatky žáků jsou využívány při konkrétních činnostech propojených s praktickým životem a zdůrazňujících vztah k volbě povolání – hraní rolí, diskuse, skupinová práce, pokusy a experimenty,
- umožňujeme žákům samostatné organizování akcí mimo vyučování, přípravu akcí pro mladší spolužáky i pro rodiče,
- zapojujeme žáky do přípravy školních projektů,
- umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce žákům mladších ročníků (spolupráce mladších žáků se staršími),
- vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení.

Kompetence digitální

- dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů),
- vedeme žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací,
- učíme žáky využívání navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace),
- klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů,
- podporujeme žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi,
- učíme žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce,
- motivujeme žáky k tvorbě příběhů prostřednictvím digitálního storytellingu,
- umožňujeme žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov),
- vedeme žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura				
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy***	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**
6. ročník				
Jazyková výchova				
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	**žák:** - definuje pojem jazyk, vysvětlí vznik jazyka - rozliší jazyk spisovný a nespisovný, definuje pojmy obecná čeština, nářečí - používá různé útvary národního jazyka v komunikačních situacích	**Obecná poučení o jazyce** rozvrstvení národního jazyka, spisovná a nespisovná čeština, obecná, nářečí	***Z*** *- Česká republika – kraje* **MKV3** - specifické rysy jazyků, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin	
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné, češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	**žák:** - seznámí se s jazykovými příručkami, orientuje se v nich a umí s nimi samostatně pracovat	**Jazykové příručky** Pravidla českého pravopisu Slovník spisovné češtiny (tištěná a online podoba)	***I*** *- online vyhledávání informací*	**ČJL-9-2-03p** orientuje se v Pravidlech českého pravopisu

ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	**žák:** - rozdělí hlásky do skupin, správně je vyslovuje - aplikuje pravidla spisovné výslovnosti. - člení slova na slabiky a hlásky - vyslovuje spisovně česká a běžně užívaná cizí slova. V mluvených projevech, správně používá přízvuk, tempo, pauzu, důraz, melodii	**Zvuková stránka jazyka** **Hláskosloví –** Zvuková stránka slova – hláska, slabika, slovo, slovní přízvuk Spisovná a nespisovná výslovnost ztráta znělosti, spodoba znělosti Zvuková stránka věty – větná melodie, důraz, tempo a pauzy	***Hv*** *- melodie, tempo, rytmus, artikulace* **OSV8 -** komunikační dovednosti, komunikace v různých situacích	
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace				**ČJL-9-2-05p** rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	**žák:** - vyjmenuje slovní druhy, rozdělí je na ohebné a neohebné, určí je v textu - rozlišuje druhy podstatných jmen - ovládá nepravidelnosti ve skloňování podstatných jmen - určí mluvnické kategorie - vyhledá přídavná jména - určí u nich mluvnické kategorie - skloňuje a stupňuje přídavná jména - ovládá pravopis přídavných jmen - určí mluvnické kategorie přídavných jmen - rozlišuje a tvoří jmenné tvary - vyjmenuje druhy zájmen - vyhledá v textu zájmena - určí jejich druh, skloňuje zájmena - zvládá jejich pravopis - rozliší druhy číslovek, vyhledá je v textu, správně přiřadí,	**Tvarosloví – slovní druhy** **Podstatná jména –** obecná, vlastní; konkrétní, abstraktní, pomnožná, látková, hromadná **Nepravidelnosti ve skloňování** **Přídavná jména** druhy přídavných jmen **s**kloňování a stupňování přídavných jmen, pravopis **j**menné tvary přídavných jmen **Zájmena** druhy zájmen skloňování vybraných zájmen **Číslovky** druhy číslovek	***Aj*** *- slovosled* **OSV1 -** rozvoj schopnosti poznávání, pozornosti, soustředění, zapamatování dovednosti pro učení a studium	**ČJL-9-2-04p** pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa **ČJL-9-2-04p** rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami				**ČJL-9-2-03p** orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí				**ČJL-9-2-07p** správně píše slova s předponami a předložkami **ČJL-9-2-07p** ovládá pravopis vyjmenovaných slov **ČJL-9-2-07p** zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

	skloňuje je - vyhledá v textu slovesa a určí osobu, číslo, čas a způsob - užívá slovesné tvary ve všech slovesných způsobech	skloňování vybraných číslovek **Slovesa** mluvnické kategorie podmiňovací způsob		
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	**žák:** - vyhledá ve větě podmět a přísudek, rozliší druhy přísudku a podmětu - vysvětlí pravidla shody přísudku s podmětem (i několikanásobným) a dokáže je použít. - pozná větný člen holý, rozvitý a několikanásobný - seznámí se s rozvíjejícími větnými členy - ve větě vyhledá a blíže určí přívlastek, předmět, příslovečné určení - řeší jednoduché větné rozbory	**Skladba** **Základní větné členy** podmět – vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný přísudek – slovesný, jmenný se sponou shoda přísudku s podmětem **Rozvíjející větné členy** holé, rozvité, několikanásobné **Rozvíjející větné členy – jednotlivě** přívlastek – přívlastek shodný, neshodný, předmět příslovečné určení – místa, času, způsobu	*Aj - slovosled* **OSV1** - rozvoj schopnosti poznávání, pozornosti, soustředění, zapamatování dovednosti pro učení a studium	**ČJL-9-2-06p** rozezná větu jednoduchou od souvětí
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	**žák:** - rozliší větu jednoduchou a souvětí - používá vhodné spojovací výrazy - ovládá základní pravidla interpunkce	**Věta jednoduchá a souvětí** - spojovací výrazy - interpunkce	**OSV1** - rozvoj schopnosti poznávání, pozornosti, soustředění, zapamatování dovednosti pro učení a studium	**ČJL-9-2-06p** rozezná větu jednoduchou od souvětí

Komunikační a slohová výchova				
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	**žák:** - popíše, k čemu jednotlivé tiskopisy slouží a dokáže je vyplnit - charakterizuje jednoduché komunikační žánry, rozezná zprávu a oznámení, osobní a úřední dopis - napíše vzkaz, zprávu, oznámení, objednávku, inzerát, osobní dopis, e-mail - vyjmenuje druhy popisu, popíše předmět, postavu, místnost, budovu krajinu. pracovní postup - užívá vhodné jazykové prostředky vhodné pro popis - pracuje s odborným textem, vyhledá důležité údaje - uvede rozdíl mezi výpisky a výtahem - odlišuje podstatné informace, subjektivní a objektivní sdělení - formuluje hlavní myšlenky uvádí zdroje a prameny - rozliší mezi popisem děje a vypravováním - vypravuje jedinečné události, reprodukuje přečtený příběh - sestaví osnovu vypravování - vytvoří vlastní vypravování, dbá	**Jednoduché tiskopisy** poštovní poukázky, podací lístek **Jednoduché komunikační** **žánry** vzkaz, SMS, zpráva a oznámení objednávka, inzerát dopis (osobní a úřední) e-mail **Popis a jeho funkce** popis předmětu/postavy popis budovy/místnosti popis krajiny popis pracovního postupu **Výtah a výpisky** **Popis děje a vypravování**	**OSV1** - rozvoj schopnosti poznávání, pozornosti, soustředění, zapamatování dovednosti pro učení a studium **OSV8** - komunikace komunikace v různých situacích, komunikační dovednosti **MV1** - kritické čtení, rozlišování informativních a zábavních prvků ve sdělení ***P, F, Z, D*** *- práce s texty napříč odbornými předměty* **MV6** - tvorba mediálního sdělení, výběr výrazových prostředků	**ČJL-9-1-08p** čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci				**ČJL-9-1-04p** komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru				**ČJL-9-1-05p** komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování				**ČJL-9-1-09p**, **ČJL-9-1-10p** píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

	na soudržnost textu, užívá přímou řeč a vhodné jazykové prostředky			
Literární výchova				
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	**žák:** - seznámí se s pojmem literatura - pohovoří o její funkci - vede si deník nebo čtenářské karty s vlastní četbou a doporučenou mimočítankovou četbou - sdělí své čtenářské zkušenosti a preference - posiluje kladný vztah k četbě jako prostředku vzdělávání a rozvíjení emocionálního a estetického vnímání - prostřednictvím recitace si osvojuje vystupování před ostatními	**Literatura – výsledek lidské činnosti** **Čtenářský deník a vlastní četba, recitace**	**OSV1** - rozvoj schopnosti poznávání, pozornosti, soustředění, zapamatování dovednosti pro učení a studium **OSV2** - sebepoznání a sebepojetí - já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně **OSV8** - komunikace komunikace v různých situacích, komunikační dovednosti	**ČJL-9-3-01p** orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo				**ČJL-9-3-03p** ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích				**ČJL-9-3-09p** dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury; má pozitivní vztah k literatuře
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	**žák:** - posiluje kladný přístup k zemi a ke kraji, ve kterém žije - rozlišuje ústní a psané formy literatury - rozliší jednotlivé útvary lidové slovesnosti - zná jejich typické znaky	**Lidová slovesnost** - jazykolamy, říkadla, hádanky, přísloví, pranostiky, rčení, lidové písně	***Z*** *- Česká republika, kraje a regiony* ***D*** *- Dějiny českých zemí* ***Hv*** *- lidové písně* ***Vv*** *- lidové umění* **OSV1** - rozvoj schopnosti poznávání, pozornosti, soustředění, zapamatování dovednosti pro učení a studium **MKV 1** - poznávání vlastního kulturního zakotvení	**ČJL-9-3-01p** orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku

			MKV2 - vztahy mezi kulturami a jejich vzájemné obohacování **VMEGS1** - lidová slovesnost národů Evropy	
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	**žák:** - definuje bajku, uvede známé autory bajek - v textu vyhledá typické znaky bajky a formuluje ponaučení	**Epika** **Bajka –** výběr z textů známých autorů	**OSV11 -** hodnoty, postoje, analýza vlastních postojů, formování chování **MKV2** - základní morální normy	**ČJL-9-3-01p** orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele				**ČJL-9-3-06p** rozezná základní literární druhy a žánry
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	**žák:** - definuje mýtus, uvede známá díla - v textu vyhledá typické znaky bájí a mýtů	**Báje a mýty –** výběr textů známých autorů, mýty různých národů	***Z -*** *orientace na mapě Evropy* ***D*** *- starověké Řecko* **VMEGS3** - kořeny evropské civilizace **MKV4** - multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování	**ČJL-9-3-01p** orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele				**ČJL-9-3-06p** rozezná základní literární druhy a žánry
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	**žák:** - definuje pověst, uvede známá díla a zejména autory český pověstí - v textu vyhledá typické znaky pověstí	**Pověsti –** výběr z textů známých autorů, zejména českých	**OSV1** - rozvoj schopnosti poznávání, pozornosti, soustředění, zapamatování dovednosti pro učení a studium **MKV1** - poznávání vlastního kulturního zakotvení ***Z, D*** *- místopis a historie ČR*	**ČJL-9-3-01p** orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele				**ČJL-9-3-06p** rozezná základní literární druhy a žánry

ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla **ČJL-9-3-06** rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	**žák:** - vyvodí rozdíl mezi pohádkou lidovou a autorskou - uvede známá díla, sběratele a autory český pohádek - v textu vyhledá typické znaky lidové pohádky	**Pohádky lidové a autorské –** výběr z textů známých autorů, zejména českých - srovnání nadnárodních pohádek	**OSV1** - rozvoj schopnosti poznávání, pozornosti, soustředění, zapamatování dovednosti pro učení a studium **MKV1** - poznávání vlastního kulturního zakotvení **VMEGS3** - kořeny evropské civilizace **MKV4** - multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování	**ČJL-9-3-01p** orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku **ČJL-9-3-06p** rozezná základní literární druhy a žánry
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla **ČJL-9-3-06** rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	**žák:** - charakterizuje hlavní postavy - dokáže vyhledat dobrodružné prvky a popsat znaky dobrodružné literatury	**Dobrodružné příběhy –** výběr z textů českých i světových autorů	**MKV1** - jedinečnost každého člověka **MKV2** - etnický původ, odlišnost lidí a jejich vzájemná rovnost	**ČJL-9-3-01p** orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku **ČJL-9-3-06p** rozezná základní literární druhy a žánry
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla **ČJL-9-3-06** rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci,	**žák:** - vyhledá v textu humorné prvky, charakterizuje hlavní postavy, formuluje hlavní myšlenku	**Humoristická literatura –** výběr z textů českých i světových autorů	**OSV5** - tvořivost v mezilidských vztazích **OSV6** - vzájemné poznávání lidí **OSV7** - mezilidské vztahy, péče o dobré vztahy	**ČJL-9-3-01p** orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku **ČJL-9-3-06p** rozezná základní literární druhy a žánry
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	**žák:** - rozlišuje lyrický a epický text - rozpozná prvky lyriky	**Lyrika –** výběr z textů českých i světových autorů - přírodní lyrika	**EV1** - význam krajiny pro člověka, zdroj inspirace pro tvůrčí činnost	**ČJL-9-3-01p** orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku

ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci,		- osobní/milostná lyrika	**OSV7 + OSV5** - mezilidské vztahy vzájemná interakce, tvořivost v mezilidských vztazích	**ČJL-9-3-06p** rozezná základní literární druhy a žánry
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	**žák:** - definuje drama, rozlišuje dialog, monolog - definuje pojmy komedie, tragédie	**Drama** - výběr z ukázek dramatu - seznámení s formou - seznámení s pojmy – komedie, tragédie, monolog, dialog	**OSV7 + OSV5** - mezilidské vztahy vzájemná interakce, tvořivost v mezilidských vztazích	**ČJL-9-3-01p** orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci,				**ČJL-9-3-06p** rozezná základní literární druhy a žánry

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Jazyková výchova				
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	**žák:** - rozlišuje mluvnický a věcný význam slova - rozpoznává přenesená pojmenování, sousloví, synonyma, homonyma, slova citově zabarvená a termíny - samostatně pracuje s příručkami (SSČ, SCS)	**Nauka o slově** – význam slova Slova jednoznačná a mnohoznačná slovo, sousloví, rčení, synonyma, homonyma, slova citově zabarvená, termíny, neologismy, historismy, archaismy	**OSV1** - rozvoj schopnosti poznávání, pozornosti, soustředění, zapamatování dovednosti pro učení a studium **OSV5** - kreativita	
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov,	**žák:** - v textu odliší, jakým způsobem byla obohacena slovní zásoba - ovládá základní principy odvozování, skládání	**Způsoby obohacování** slovní zásoby – tvoření, přejímání, přenos významu, sousloví **Slovotvorba –** odvozování,		

rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	a zkracování.	skládání, zkracování		
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	**žák:** - třídí slovní druhy a určuje známé mluvnické kategorie - rozlišuje druhy podstatných jmen - rozlišuje druhy přídavných jmen, stupňuje přídavná jména a ovládá pravopis jejich koncovek - rozlišuje druhy zájmen, správně užívá jejich tvary a ovládá jejich pravopis - rozlišuje druhy číslovek, ovládá jejich skloňování a pravopis - definuje a v textu identifikuje rod činný a trpný,vytvoří vlastní příklady - rozliší a určí neohebné slovní druhy - určí druhy příslovcí, stupňuje příslovce i nepravidelné tvary, správně používá příslovečné spřežky - rozlišuje předložky a ostatní neohebné slovní druhy	**Tvarosloví – ohebné slovní druhy** podstatná jména přídavná jména zájmena (skloňování a užívání vztažných zájmen) číslovky **Slovesa –** opakování mluvnických kategorií, slovesný rod **Neohebné slovní druhy** Příslovce – druhy a stupňování příslovcí, příslovečné spřežky předložky, spojky, částice a citoslovce	**OSV1 -** rozvoj schopnosti poznávání, pozornosti, soustředění, zapamatování dovednosti pro učení a studium	**ČJL-9-2-04p** pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa **ČJL-9-2-04p** rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický	**Pravopis** - vyjmenovaná slova - psaní koncovek podstatných jmen - psaní koncovek přídavných jmen - shoda přísudku s podmětem	**OSV1 -** rozvoj schopnosti poznávání, pozornosti, soustředění, zapamatování dovednosti pro učení a studium	**ČJL-9-2-03p** orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá				**ČJL-9-2-07p**

pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí				správně píše slova s předponami a předložkami **ČJL-9-2-07p** ovládá pravopis vyjmenovaných slov **ČJL-9-2-07p** zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	**žák:** - vyjmenuje základní a rozvíjející větné členy - zná jejich zkratky - ví jak se na větné členy ptáme a na čem závisí - ve větě vyhledá a určí základní i rozvíjející větné členy	**Skladba** Základní a rozvíjející větné členy – opakování - přísudek a podmět - předmět - přívlastek – druhy - přístavek - příslovečné určení – druhy - doplněk	**OSV1 -** rozvoj schopnosti poznávání, pozornosti, soustředění, zapamatování dovednosti pro učení a studium	**ČJL-9-2-06p** rozezná větu jednoduchou a souvětí
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	**žák:** - tvoří vlastní příklady druhů vět dle postoje mluvčího - vyvodí rozdíl mezi větou jednočlennou a dvojčlennou, tvoří větné ekvivalenty - vyvodí základní pravidla určování vedlejších vět dle znalosti větných členů - nahrazuje větný člen vedlejší větou a naopak - vyhledává spojovací výrazy - zvládá syntaktický pravopis	**Skladba** - druhy vět podle postoje mluvčího (oznamovací, tázací – zjišťovací i doplňovací, rozkazovací, přací a zvolací - věty dvojčlenné a jednočlenné, větné ekvivalenty - seznámení s druhy vedlejších vět	**OSV1 -** rozvoj schopnosti poznávání, pozornosti, soustředění, zapamatování dovednosti pro učení a studium **OSV8 -** dovednosti pro verbální sdělování	**ČJL-9-2-06p** rozezná větu jednoduchou a souvětí
Komunikační a slohová výchova				
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří	**žák:** - vyjadřuje se kultivovaně, výstižně jazykovými prostředky	**Vypravování** - jazykové prostředky - osnova	**OSV8** - dovednosti pro verbální sdělování	**ČJL-9-1-09p**, **ČJL-9-1-10p**

koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování **ČJL-9-1-10** využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k lastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	vhodnými pro danou situaci - pracuje s přímou řečí, dodržuje formu, zpracuje osnovu - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému vlastnímu písemnému projevu - rozezná prvky retrospektivy	- časová posloupnost, větná návaznost - prvky retrospektivy		píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k lastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	**žák:** - zvládá popisný postup, rozliší popis statický a dynamický, užívá vhodné jazykové prostředky - rozliší odborné termíny, používá je, popíše něco, co sám dělal - na obrazu vyhledá ústřední motiv a vedlejší motivy, promyslí stavbu popisu, vypracuje osnovu, napíše popis obrazu	**Popis** - popis výrobku - popis pracovního postupu - popis uměleckého díla	***Pč*** *- výroba předmětu, návody* ***Vv*** *- popis uměleckého díla* **OSV8** - rozvoj komunikačních dovedností **MKV1** - kulturní zakotvení člověka	**ČJL-9-1-09p**, **ČJL-9-1-10p** píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	**žák:** - rozumí pojmu líčení - obohacuje slovní zásobu, užívá slova citově zabarvená - tvoří subjektivně zabarvený popis - používá typické jazykové prostředky pro daný slohový útvar	**Líčení krajiny** - popis krajiny x subjektivně zabarvený popis - jazykové prostředky - osnova	***P*** *- krajina kolem nás* **EV1** - ekosystémy **EV4** - vzájemné působení člověka prostředí	
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé	**žák:** - rozlišuje charakteristiku vnější a vnitřní, přímou a nepřímou	**Charakteristika –** přímá a nepřímá, vnitřní a vnější	***Vo, Vk*** *- poznávání lidí, idoly* **OSV6** - poznávání lidí	**ČJL-9-1-10p** píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis

práci s textem nebo i k lastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- používá rozmanité jazykové prostředky		**OSV8** - rozvoj verbálního sdělování	a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	**žák:** - charakterizuje životopis - rozlišuje typy životopisů na základě formální i obsahové stránky - shromáždí patřičné údaje, pracuje s nimi - tvoří vlastní strukturovaný životopis	**Životopis** - umělecký - strukturovaný	***Vo*** *- zaměstnání , psaní životopisu* ***Všechny předměty*** *- životopisy významných osobností* **OSV2** - já jako zdroj informací o sobě, co o sobě vím	**ČJL-9-1-9p** píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	**žák:** - formuluje žádost ústně i písemně - užívá vhodných jazykových prostředků - vytvoří koherentní text	**Žádost** - ústní, písemná žádost - pravidla slušné mezilidské komunikace - vhodné jazykové prostředky	**OSV8** - rozvoj specifických komunikačních dovedností	**ČJL-9-1-09p** píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	**žák:** - pracuje s textem - podle osnovy dokáže shrnout obsah úryvku - odlišuje fakta od názorů a hodnocení - ověřuje fakta, pracuje se zdroji	**Výtah** - pravidla pro tvorbu výtahu - práce s odborným textem, se zdroji	**MV1** - rozvoj kritického čtení	**ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p** čte plynule s porozuměním; reprodukuje text

ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování **ČJL-9-1-10** využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k lastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	**žák:** - vyjadřuje se kultivovaně, výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou situaci - pracuje s přímou řečí, dodržuje formu, zpracuje osnovu - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému vlastnímu písemnému projevu - rozezná prvky retrospektivy	**Vypravování** - jazykové prostředky - osnova - časová posloupnost, větná návaznost - prvky retrospektivy	**OSV1** - rozvoj schopnosti poznávání, pozornosti, soustředění, zapamatování dovednosti pro učení a studium **OSV8** - dovednosti pro verbální sdělování	**ČJL-9-1-09p**, **ČJL-9-1-10p** píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru **ČJL-9-1-03** rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	**žák:** - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení - komunikační záměr partnera v hovoru - rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích	**Mediální komunikace** - mediální sdělení - subjektivní a objektivní sdělení - analýza textu	**MV1** - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení **MV3** - stavba mediálního sdělení, zpravodajství **MV5** - vliv sdělení na člověka	
Literární výchova				
ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	**žák:** - popíše vznik knihy - orientuje se v knihovně - vyhledá knihu v katalozích	**Jak se dělá kniha** - proces vzniku knihy - knihovna	**OSV1** - rozvoj schopnosti poznávání, pozornosti, soustředění, zapamatování dovednosti pro učení a studium **MKV1** - poznávání vlastního kulturního zakotvení	**ČJL-9-3-09p** dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	**žák:** - zná a rozpoznává základní literární druhy a žánry - pozná text lyrický a epický - rozliší prózu, poezii, drama	**Základní literární druhy a žánry** - próza, poezie - lyrika, epika, drama	**OSV1** - rozvoj schopnosti poznávání, pozornosti, soustředění, zapamatování dovednosti pro učení a studium	**ČJL-9-3-06p** rozezná základní literární druhy a žánry

ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	**žák:** - má osvojené elementární poznatky o nejstarších dílech světové literatury - vyjádří, co je kronika, legenda - pojmenuje jejich hlavní znaky - představí Bibli	**Literární památky – legendy a kroniky, Bible** - Bible: Starý a Nový zákon, Biblické příběhy	**MKV1** - poznávání vlastního kulturního zakotvení, kulturní diference **MKV4** - multikulturalita současného světa	**ČJL-9-3-01p** orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	**žák:** - rozlišuje báje a mýty - pojmenuje jejich hlavní znaky	**Mýty, báje** – výběr z textů známých autorů	**MKV3** - etnický původ, odlišnost, rovnocennost	**ČJL-9-3-01p** orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo				
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	**žák:** - charakterizuje žánr fantasy - pojmenuje jeho hlavní znaky	**Fantasy** – výběr z textů známých autorů	**OSV5** - rozvoj fantazie a kreativity	**ČJL-9-3-01p** orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	**žák:** - charakterizuje cestopis - pojmenuje jeho hlavní znaky - vyjmenujte hlavní autory	**Cestopis** – výběr z textů známých autorů, zejména českých	**VMEGS2** - objevujeme Evropu a svět **MKV1** - kulturní diference **MKV4** - multikulturalita **EV4** - vztah člověka k prostředí ***Z*** *- cestovní ruch*	**ČJL-9-3-01p** orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora				
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy				**ČJL-9-3-03p**

ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo				ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	**žák:** - charakterizuje povídku - pojmenuje hlavní znaky - uvede hlavní autory	**Povídka –** výběr z textů známých autorů	**OSV1** - rozvoj schopností poznávání	**ČJL-9-3-01p** orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora				
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo				**ČJL-9-3-03p** ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	**žák:** - pozná lyrický text, orientuje se v termínech verš, sloka, rým - ovládá druhy rýmů v praxi	**Lyrika** – písně – básně verš, sloka, rým, druhy rýmů	**OSV1** - rozvoj schopností poznávání	**ČJL-9-3-01p** orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele				**ČJL-9-3-06p** rozezná základní literární druhy a žánry

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Jazyková výchova				
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	**žák:** - rozliší druhy slovanských jazyků - vyjmenuje slovanské jazyky západní - pracuje s ukázkami textů - rozliší spisovnou a nespisovnou češtinu, uvede příklady, pracuje s textem	**Obecné výklady o českém jazyce** - Slovanské jazyky - Útvary českého jazyka a jazyková kultura	**VMEGS1** - Evropa a svět nás zajímá **MKV1** - kulturní diference ***Z*** *- obyvatelstvo – národy* ***D*** *- Slované*	**ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p** rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití				
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	**žák:** - vyvodí, jak se do češtiny dostávají nová slova - ve slovnících vyhledá významy různých slov - vyhledá v textu cizí slova, vysvětlí jejich význam, užívá je v textu - pozná, jak se liší ve výslovnosti a v pravopisu od slov domácích, píše je pravopisně správně	**Obohacování slovní zásoby** - Slovní zásoba a tvoření slov - Slova přejatá a jejich pravopis	**OSV1** - rozvoj schopností poznávání, dovednosti pro učení **OSV8** - rozvoj pro verbální a neverbální sdělování	
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech				
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami				**ČJL-9-2-03p** orientuje se v Pravidlech českého pravopisu

ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	**žák:** - vyhledá v textu obecná jména přejatá, náležitě je skloňuje - vyhledá v textu cizí vlastní jména a vyvodí, podle jakých vzorů se budou skloňovat - pracuje s příručkami - vysvětlí pojem slovesný vid - rozliší slovesa dokonavá a nedokonavá. - tvoří vidové dvojice.	**Tvarosloví** Skloňování obecných jmen přejatých Skloňování cizích vlastních jmen Slovesný vid	**OSV1** - rozvoj schopností poznávání, dovednosti pro učení **OSV8** - rozvoj pro verbální a neverbální sdělování	**ČJL-9-2-04p** pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa **ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p** rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	**žák:** - chápe správně stavbu slova v návaznosti na pravopis - zdůvodní pravopis souhláskových skupin, předpon a předložek - píše je pravopisně správně - píše bezchybně vyjmenovaná a příbuzná slova	**Pravopis** - Zdvojené souhlásky - Skupiny bě-bje, pě, vě-vje, mě-mně - Předpony s-/se-, z-/ze-, z-/vze- - Předložky s, z - i-y po obojetných souhláskách	**OSV1** - rozvoj schopností poznávání, dovednosti pro učení **OSV8** - rozvoj pro verbální a neverbální sdělování	**ČJL-9-2-07p** správně píše slova s předponami a předložkami **ČJL-9-2-07p** ovládá pravopis vyjmenovaných slov **ČJL-9-2-07p** zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	**žák:** - ovládá a aplikuje veškeré dosavadní poznatky o větě jednoduché - určuje všechny větné členy - rozliší větu jednoduchou a souvětí	**Skladba** věta jednoduchá Větné členy – opakování učiva nižších ročníků **Věta jednoduchá a souvětí**	**OSV1** - rozvoj schopností poznávání, dovednosti pro učení **OSV8** - rozvoj pro verbální a neverbální sdělování	**ČJL-9-2-06p** rozezná větu jednoduchou a souvětí
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí				**ČJL-9-2-07p** správně píše slova s předponami a předložkami **ČJL-9-2-07p** ovládá pravopis vyjmenovaných slov **ČJL-9-2-07p** zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	**žák:** - vyvodí pojem souvětí souřadné a podřadné, vyhledá je v textu	**Souvětí souřadné a podřadné**	**OSV1** - rozvoj schopností poznávání, dovednosti pro učení **OSV8** - rozvoj pro verbální a neverbální sdělování **MV6** - tvorba věcně správných a komunikačně vhodných sdělení	**ČJL-9-2-06p** rozezná větu jednoduchou a souvětí
	žák: - rozlišuje hlavní a vedlejší větu - určuje druhy vedlejších vět	**Vedlejší věty** podmětná, přísudková, přívlastková, předmětná, příslovečná, doplňková		
	žák: - vyjmenuje významové poměry mezi větami hlavními - vyjmenuje nejčastější spojovací výrazy - správně používá interpunkci	**Významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami** - spojky souřadicí - významové poměry: slučovací, stupňovací, odporovací, vylučovací, příčinný a důsledkový		
	žák: - formou jazykového rozboru rozlišuje věty hlavní a vedlejší - určuje druhy vedlejších vět - mezi souřadně spojenými větami určuje významový poměr	**Jazykové rozbory**		
Komunikační a slohová výchova				
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	**žák:** - rozlišuje komunikaci verbální neverbální - dodržuje zásady mezilidské komunikace - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - vyjadřuje se kultivovaně	**Jazykové styly –** komunikace psaná a mluvená	**OSV8** - dovednosti pro verbální i neverbální sdělování **MV6** - uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinacích pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení	
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci				**ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p** komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk

ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	a s taktem v dané situaci			
ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči				
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování				**ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p** píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů				
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	**žák:** - na základě svého zájmu vyhledá a uspořádá informace o tématu - podstatné informace ověří pomocí práce se zdroji, které cituje - vytvoří koherentní body - mluvním cvičení prezentuje dané téma	**Odborný text – výklad, výtah a výpisky** - důležité znaky - práce se zdroji - kritické čtení - prezentace odborného textu	**OSV1** - rozvoj schopností poznávání, dovednosti pro učení napříč odbornými předměty **MV1** - kritické čtení a kritický přístup k informacím	**ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p** komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru				

ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně uží vá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči **ČJL-9-1-08** využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát				
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazován **ČJL-9-1-10** využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k lastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	**žák:** - vyhledá v krásné literatuře ukázku charakteristiky literární postavy - vyhledá jazykové prostředky typické pro charakteristiku vnější i vnitřní, přímou a nepřímou - na základě vlastní četby napíše charakteristiku literární postavy - používá vhodné jazykové prostředky	**Charakteristika literární postavy** - vhodné jazykové prostředky - osnova	**OSV6** - vzájemné poznávání, rozvoj pozornosti k odlišnostem	**ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p** píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování **ČJL-9-1-10** využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu	**žák:** - na základě ukázek subjektivně zabarveného popisu vyhledá jazykové prostředky typické pro tento slohový útvar - vyhledá básnické obrazy - napíše subjektivně zabarvený popis	**Subjektivně zabarvený popis – líčení** - jazykové prostředky - osnova - básnické prostředky	**EV1** - ekosystémy – krajina kolem nás ***P*** - *inspirace přírodou*	**ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p** píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů				
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	**žák:** - vyhledá znaky typické pro úvahu - analyzuje téma, klade si otázky, vyhodnocuje postoje a argumenty, vyjadřuje svůj názor, tvoří úvahu - k tématu zaujímá vlastní postoj, který kultivovaně verbalizuje a dokáže obhájit	**Úvaha** - jazykové prostředky - osnova	**OSV11** - hodnoty, postoje, praktická etika - analýza vlastních postojů a hodnot	
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj				
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování				**ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p** píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k lastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů				
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k lastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	**žák:** - vyjmenuje základní styly podle funkce (prostě sdělovací, odborný, publicistický a umělecký) - pracuje s příklady v literárních ukázkách - rozpozná základní slohové postupy a útvary, pracuje s nimi	**Shrnutí o slohu** - funkční styly - slohové postupy	**OSV1** - rozvoj schopností poznávání, pozornosti, zapamatování, dovednosti pro učení	**ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p** píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

Literární výchova				
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	**žák:** - charakterizuje období - zařadí literární dílo do historického období - vyjmenuje charakteristické rysy jednotlivých období - vyjmenuje některé představitele daných období - seznámí se s ukázkami z děl některých autorů	**Starší česká a světová literatura –** výběr ukázek autorů jednotlivých období - Bible (Starý a Nový zákon) - lidová a pololidová tvorba - středověká literatura - renesanční a humanistická tvorba - barokní tvorba - klasicismus, osvícenství - preromantismus a romantismus	**VMEGS1 -** Evropa a svět nás zajímá - lidová slovesnost **VMEGS2** - Objevujeme Evropu a svět **VMEGS3 -** Jsme Evropané - kořeny a zdroje evropské civilizace **MKV1** - kulturní diference poznávání vlastního kulturního prostředí **OSV1 -** rozvoj schopností poznávání, pozornosti, zapamatování, dovednosti pro učení ***D*** *- Národní obrození*	**ČJL-9-3-01p** orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo				**ČJL-9-3-03p** ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	- rozlišuje jednotlivé fáze daného období - vyjmenuje základní představitele a jejich díla - zhodnotí přínos pro vývoj českého jazyka a společnosti	**Národní obrození** - historický kontext - fáze - představitelé a jejich tvorba		**ČJL-9-3-06p** rozezná základní literární druhy a žánry
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře				
ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	- definuje dané období - určí typické znaky na základě ukázky - vyjmenuje představitele	**Realismus - ve světové literatuře**		**ČJL-9-3-09p** dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Jazyková výchova				

ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	**žák:** - rozliší slovanské jazyky - definuje jednotlivé vrstvy národního jazyka - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - vyjadřuje se kultivovaně - rozliší jazyk spisovný a nespisovnýmá elementární poznatky o vývoji češtiny	**Obecné výklady o českém jazyce** - slovanské jazyky - vývoj českého jazyka - útvary českého jazyka - projev mluvený, psaný, řeč, jazyk - jazyková kultura	***Z*** - *regiony ČR, Evropa* **OSV8** - komunikace rozvoj v dovednosti sdělování	**ČJL-9-2-04p** pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa **ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p** rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití				
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	**žák:** - rozlišuje hlásky - používá správně přízvuk, tempo, melodii v mluvených projevech - používá spisovný, kultivovaný projev	**Zvuková stránka jazyka** – opakování - souhlásky a samohlásky - spodoba znělosti a spisovná výslovnost - přízvuk, tempo, melodie	***Hv*** - *melodie, tempo* **OSV8** - komunikace rozvoj v dovednosti sdělování	
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	**žák:** - definuje jádro slovní zásoby - rozumí pojmům - rozpozná slova jednoznačná a mnohoznačná - rozezná synonyma, antonyma a homonyma, archaismy, historismy - uvede příklady sousloví - vyhledá v textu odborné názvy domácí i cizí	**Slovní zásoba a význam slova** - jádro slovní zásoby, rozvoj slovní zásoby, odborné názvy, slova mezinárodní - slovo a sousloví - význam slova (synonyma, homonyma, antonyma, archaismy, historismy, neologismy, slova hanlivá, lichotivá)	***Všechny předměty*** - *obohacování slovní zásoby* **OSV1** - rozvoj schopností poznávání **OSV5** - rozvoj kreativity	
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	**žák:** - používá správně pravopisná pravidla - pracuje s příručkami	**Pravopis** - lexikální, tvaroslovný, skladební **Vlastní jména** – vybraná pravidla k psaní	***Všechny předměty*** - *ovládá pravopis*	**ČJL-9-2-03p** orientuje se v Pravidlech českého pravopisu

ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	- vyhledává v online příručkách - píše správně velká a malá písmena v názvech	velkých písmen	**OSV1** - rozvoj schopností poznávání	**ČJL-9-2-07p** správně píše slova s předponami a předložkami **ČJL-9-2-07p** ovládá pravopis vyjmenovaných slov **ČJL-9-2-07p** zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	**žák:** - ovládá základní poznatky o veškerých slovních druzích - vyhledá je v textu, určí mluvnické kategorie, správně píše jejich tvary - seznámí se s přechodníky, jejich dělením, vyhledá je v textu - rozliší další mluvnické kategorie sloves – třídy a vzory - dle algoritmu slovesa zařadí - rozliší přechodník přítomný a minulý - rozlišuje neohebné slovní druhy - ovládá pravopis spřežek - dělí předložky na vlastní a nevlastní - rozlišuje spojky podřadící a souřadící	**Tvarosloví** **Ohebné slovní druhy** - podstatná jména - přídavná jména - zájmena - číslovky - slovesa – přechodníky, třídy a vzory **Neohebné slovní druhy** - příslovce - předložky - spojky - částice - citoslovce	***Aj, Nj*** - *slovosled* **OSV1** - rozvoj schopností poznávání	**ČJL-9-2-04p** pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa **ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p** rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových	**žák**: - určuje věty podle postoje mluvčího	**Skladb** **a Věta** - věta podle postoje mluvčího	***Aj, Nj*** - *slovosled ve větě oznamovací, v otázce*	

projevů podle komunikační situace **ČJL-9-2-06** rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- rozlišuje věty jednočlenné, dvojčlenné, větné ekvivalenty - rozlišuje větu jednoduchou a souvětí - určuje základní a rozvíjející větné členy - rozlišuje větu hlavní a vedlejší - používá správně spojovací výrazy - píše správně interpunkci - určuje druhy vedlejších vět	- věty dvojčlenné, jednočlenné, větný ekvivalent - věta jednoduchá skladební dvojice - větné členy - souvětí – věta hlavní a vedlejší - druhy vedlejších vět	**OSV1** - rozvoj schopností poznávání **MV6** - torba sdělení	 **ČJL-9-2-06p** rozezná větu jednoduchou a souvětí
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace **ČJL-9-2-06** rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	**žák:** - rozlišuje souvětí souřadné a podřadné - vyjmenuje významové poměry mezi větami - určuje poměry mezi větami v souvětí	**Souvětí** - podřadné a souřadné, složité - významové poměry mezi větami	*Aj, Nj - slovosled ve větě oznamovací, v otázce* **OSV1** - rozvoj schopností poznávání **MV6** - tvorba sdělení	 **ČJL-9-2-06p** rozezná větu jednoduchou a souvětí
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace **ČJL-9-2-06** rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	**žák:** - rozlišuje v textu přímou a nepřímou řeč - umí správně zapsat přímou a nepřímou řeč pomocí uvozovek	**Řeč přímá a nepřímá**	**MV1 -** kritické čtení a vnímání mediálních sdělení **MV3** - stavba mediálních sdělení sdělení **MV6** - tvorba mediálních sdělení	 **ČJL-9-2-06p** rozezná větu jednoduchou a souvětí
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	**žák:** - vysvětlí jednotlivé pojmy - vyhledá je v textu, správně určit - používá správně interpunkci	**Samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, neúplná věta**	**MV3** - stavba mediálních sdělení sdělení	

ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí				**ČJL-9-2-06p** rozezná větu jednoduchou a souvětí
Komunikační a slohová výchova				
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	**žák:** - vyjmenuje jednotlivé funkční styly - definuje jejich charakteristické znaky - ví, jaké konkrétní slohové útvary do nich patří	**Funkční styly** - prostěsdělovací - odborný - administrativní - publicistický - umělecký	**OSV1** - rozvoj schopností poznávání ***Všechny předměty*** - *využití funkčních stylů*	**ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p** komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	**žák:** - definuje slohový útvar - pracuje se zdroji - vyhledá v textu části výkladové a popisné - sleduje výstavbu textu	**Výklad** - struktura textu - zdroje	**OSV1** - rozvoj schopností poznávání, dovednosti pro učení a studium ***Všechny předměty*** - *využití práce se zdroji* **MV1** - kritické čtení a vnímání sdělení	**ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p** čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci				**ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p** komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru				
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů				**ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p** čte plynule s porozuměním; reprodukuje text

a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji				
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k lastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	**žák:** - rozliší popis statický a dynamický - použije vhodné jazykové prostředky pro popis - je dobrým pozorovatelem	**Popis uměleckého díla**	***Vv, Hv*** *- umělecké dílo* ***I*** *- vyhledávání informací* ***D*** *- hmotné kulturní dědictví*	**ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p** píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k lastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	**žák**: - definuje slohový útvar - sestaví osnovu slohového útvaru - je vnímavým pozorovatelem - charakterizuje blízkou osobu, svůj vzor - umí charakterizovat nejen jednotlivce, ale i skupinu	**Charakteristika** - vnější, vnitřní - přímá, nepřímá - osnova - vhodné jazykové prostředky	***Vk, Vo*** *- mé vzory, rodina, kamarádi* **OSV6** - poznávání lidí **OSV7** - mezilidské vztahy	**ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p** píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování **ČJL-9-1-10** využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k lastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	**žák:** - definuje slohový útvar - používá jazykové prostředky vhodné po vypravování - používá přímou řeč, píše ji správně - nepřímou řeč změní v přímou - odstraní opakující se slova a nevhodná vyjádření - pokusí se o retrospektivu, umí vysvětlit její princip	**Vypravování** - osnova - jazykové prostředky - návaznost, retrospektiva	**OSV8** - dovednosti pro sdělování	**ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p** píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	**žák**: - vyhledá důležité myšlenky, hodnotící prostředky, subjektivní postoje autora - pojmenuje různé problémy, do kterých se člověk může dostat, zvažuje možná řešení - pomocí vhodných jazykových prostředků napíše úvahu na různá témata	**Úvaha** - jazykové prostředky - osnova	***D -*** *moderní dějiny* ***P -*** *životní prostředí* **OSV10** - řešení problémů a rozhodovací dovednosti **OSV11** - hodnoty, postoje, praktická etika	**ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p** píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k lastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů				
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	**žák:** - používá spisovný jazyk bez parazitických slov - uvede charakteristické znaky proslovu, při jakých příležitostech se pronáší, z jakých částí se skládá - seznámí se se zásadami verbální a neverbální komunikace - připraví si krátký proslov, dbá na zřetelnou výslovnost, přízvuky, tempo a melodii, na vystupování, držení těla, oční kontakt - vyjmenuje charakteristické znaky diskuze - vybere si téma ke společné diskuzi a diskutuje - učí se řídit diskuzi, trénuje sebekontrolu	**Proslov, diskuze** - pravidla verbální a neverbální mezilidské komunikace - spisovný projev - technika řeči – práce dechem, pauzy, melodie, intonace - příprava proslovu, diskuze - témata a stěžejní body	***Vo, P, D -*** *diskuze na dané téma* **OSV1** - seberegulace, regulace vlastního jednání **OSV8** - komunikace **OSV9** - kooperace, kompetice	**ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p** komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru				
ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči				
ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu				
Literární výchova				

ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	**žák:** - vyjmenuje a definuje probrané literární druhy a žánry - uvede představitele a díla	**Literární druhy a žánry** - průřez literárními druhy a žánry	**OSV1** - rozvoj schopností poznávání, dovednosti pro učení a studium	**ČJL-9-3-06p** rozezná základní literární druhy a žánry
ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	**žák:** - rozliší znaky hodnotné a konzumní literatury	**Literatura kolem nás** - přístup k literární produkci	**OSV1** - rozvoj schopností poznávání, dovednosti pro učení a studium	**ČJL-9-3-09p** dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	**žák**: - definuje pojem - uvede hlavní znaky, témata a představitele - formuluje hlavní myšlenku	**Literární moderna** – výběr ze světové a české moderny - pojem literární moderna – časové zařazení - hlavní znaky - představitelé	***D*** *- moderní dějiny* **OSV1** - rozvoj schopností poznávání, dovednosti pro učení a studium **VMEGS3** - Jsme Evropané - klíčové mezníky evropské historie	**ČJL-9-3-06p** rozezná základní literární druhy a žánry
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	**žák:** - vymezí časově dané období - uvede literární směry - definuje jejich hlavní znaky - formuluje hlavní myšlenku textu - uvede stěžejní představitele	**Světová a česká literatura 1. pol. 20. století** - vymezení období - literární směry - představitelé	***D*** *- moderní dějiny* **OSV1** - rozvoj schopností poznávání, dovednosti pro učení a studium **VMEGS3** - Jsme Evropané – klíčové mezníky evropské historie	**ČJL-9-3-01p** orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora				
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele				**ČJL-9-3-06p** rozezná základní literární druhy a žánry
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře				

ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	**žák:** - vymezí časově dané období - uvede literární směry - definuje jejich hlavní znaky - formuluje hlavní myšlenku textu - uvede stěžejní představitele	**Světová a česká literatura 1. pol. 20. století – meziválečná** - úryvky vybraných autorů prózy a poezie	***D*** *- moderní dějiny* **OSV1** - rozvoj schopností poznávání, dovednosti pro učení a studium **VMEGS3** - Jsme Evropané – klíčové mezníky evropské historie	**ČJL-9-3-01p** orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora				
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře				
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	**žák:** - vymezí časově dané období - uvede literární směry - definuje jejich hlavní znaky - formuluje hlavní myšlenku textu - uvede stěžejní představitele	**Světová a česká literatura 1. pol. 20. století – poválečná** - úryvky vybraných autorů prózy a poezie	***D*** *- moderní dějiny* **OSV1** - rozvoj schopností poznávání, dovednosti pro učení a studium **VMEGS3** - Jsme Evropané – klíčové mezníky evropské historie	**ČJL-9-3-01p** orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora				
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře				
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	**žák:** - vymezí časově dané období - uvede literární směry - definuje jejich hlavní znaky - formuluje hlavní myšlenku textu - uvede stěžejní představitele	**Česká literatura po 2. světové válce, exilová a samizdatová literatura** - úryvky vybraných autorů prózy a poezie	***D*** *- moderní dějiny* **OSV1** - rozvoj schopností poznávání, dovednosti pro učení a studium	**ČJL-9-3-01p** orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku

ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora			**VMEGS3** - Jsme Evropané – klíčové mezníky evropské historie	
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře				
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	**žák:** - vymezí časově dané období - uvede literární směry - definuje jejich hlavní znaky - formuluje hlavní myšlenku textu - uvede stěžejní představitele	**Současná česká a světová literatura – vybraní autoři** - úryvky vybraných autorů prózy a poezie	***D*** *- moderní dějiny* **OSV1** - rozvoj schopností poznávání, dovednosti pro učení a studium **VMEGS1** - Evropa a svět nás zajímá **VMEGS3** - Jsme Evropané – klíčové mezníky evropské historie	**ČJL-9-3-01p** orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora				
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře				

5.1.3 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět **anglický jazyk** je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Žáci se mají naučit používat jiný jazyk, než je jejich mateřský. Cílem výuky anglického jazyka v 1. a 2. ročníku je seznámení s anglickým jazykem na základě přirozenosti, pocitu úspěšnosti, her, říkadel a písní s pohybovým doprovodem.

Ve 3. až 4. ročníku je důležité udržení zájmu o jazyk a upevňování pozitivního vztahu k učení cizímu jazyku. Abychom tohoto dosáhli, musí být vyučovací hodiny v průběhu celého roku prostoupeny zajímavými a pro žáky poutavými činnostmi, hrami a písničkami. Výuka jazyka vychází z jeho praktického použití. Výklad pravidel gramatiky je omezen na nezbytně nutné minimum potřebné k tvorbě jednoduchých vět.

V 5. až 9. ročníku prohlubujeme, zdokonalujeme a shrnujeme faktické znalosti ve všech oblastech. Žáci mají porozumět mluvenému a čtenému textu obsahově odpovídajícímu jejich jazykové úrovni. Žáci jsou vedeni k získávání schopnosti hovořit v cizím jazyce bez zbytečného stresu a pěstovat v sobě sebedůvěru k vlastnímu projevu. Při práci s textem jsou schopni využívat svých znalostí a hledat cesty pro volný překlad. Součástí výuky jazyka anglického jsou i reálie zemí, které tímto jazykem hovoří. Také historický vývoj, kulturní dědictví cizích zemí a další informace o nich jsou nezbytnou součástí výuky. Ta má vést žáky k toleranci a k pochopení národní identity jiných států. Vzdělávání v cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk vytváří u žáků základní předpoklady pro komunikaci v rámci integrované Evropy a světa. Výuka anglického jazyka je založena na modelu britské angličtiny, ale žáci jsou seznamováni také s výrazy z americké angličtiny

Anglický jazyk je vyučován ve všech ročnících. Výuka probíhá v kmenových učebnách a v části učebny dílny, kde jsou vytvořeny podmínky pro výuku půlených tříd. Při větším počtu žáků ve třídě jsou na výuku cizích jazyků rozdělení na dvě skupiny. K procvičení probraného učiva je možné využít také školní notebooky, kde jsou k dispozici různé výukové programy. Využíváme také vlastní interaktivní materiály vytvořené v systému Bakalář.

Součástí výuky mohou být besedy, exkurze, návštěvy filmových představení apod.

Ve výuce jsou uplatňovány různé metody a formy práce, jako např. frontální, skupinová, párová práce s využitím učebnic, pracovních sešitů a listů, kooperativní výuka, činnostní učení, dramatizace apod. Při vyučování vedeme žáky k aktivnímu a kreativnímu přístupu, zodpovědnosti za své vzdělávání.

Předmětem prolínají průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Týdenní časová dotace v ročnících											
1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**1. stupeň celkem**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**2. stupeň celkem**	**Celkem**
1	1	3	3	3	11	3	3	3	3	12	23

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k pochopení důležitosti znalosti cizího jazyka,
- kombinujeme vhodné metody a strategie učení,
- žáky vedeme k osvojování základních jazykových pojmů.

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů, k nacházení jejich shodných, podobných a odlišných znaků,
- vedeme žáky k využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke schopnosti vyjádřit své názory, pocity a myšlenky v cizím jazyce,
- vybízíme k využívání neverbální komunikace,
- procvičujeme schopnost žáků porozumět sdělení z různých typů textů a záznamů a obrazových materiálů,
- vedeme žáky k samostatnému projevu,
- podporujeme u žáků schopnost vyjádřit své myšlenky a názory v písemném i ústním projevu,
- vybízíme k využívání verbální i neverbální komunikace,
- usilujeme o podporu komunikativních dovedností žáků prostřednictvím různých digitálních technologií, vedeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti,
- motivujeme žáky k aktivnímu vyjádření jejich názoru a komentáře, popřípadě reakci na názory jiných v modelových situacích na sociálních sítích prostřednictvím digitálních technologií.

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních i jiných činností,
- navozujeme vytváření příjemné a tvořivé atmosféry v týmu.

Kompetence občanské

- vedeme žáky k uznávání tradic a hodnot cizího národa,
- podporujeme pozitivní vztah k životnímu prostředí.

Kompetence pracovní

- učíme žáky pracovat systematicky, soustředěně a samostatně,
- podporujeme využívání znalostí a zkušeností pro celoživotní vzdělávání.

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti,
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat,
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů
- klademe důraz na osvojení cizího jazyka při současném využívání digitálních technologií, učíme žáky vyhledávat informace v daném cizím jazyce a tyto informace vyhodnocovat a dále zpracovávat.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vyučovací předmět: Anglický jazyk				
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata,** ***mezipředmětové vztahy***	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**
1. ročník				
Řečové dovednosti				
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	**žák:** - rozumí základním pokynům učitele a je schopen na ně reagovat - stručně pozdraví a velmi jednoduchým způsobem se představí	**Pozdravy,** **představování Pokyny** **při výuce**	***Hv*** *- zpěv písní, rytmizace* ***Tv*** *- pohybové chvilky* ***Prv*** *- rodina, škola, narozeniny*	**CJ-3-1-01p** je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	**žák:** - pojmenuje členy rodiny - pojmenuje běžné předměty ve třídě a doma a zeptá se na ně - zeptá se na jméno - zeptá se na věk spolužáka a sdělí mu svůj věk - pojmenuje běžná zvířata - zná základní barvy	**Rodina** **Školní pomůcky a škola** **Hračky** **Oblečení** **Narozenin** **y Koupání** **Zvířata**	**OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování (slovíčka), dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení **OSV8** - dovednosti verbální a neverbální komunikace, technika řeči; vedení dialogu **VMEGS1** - život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů (Vánoce, Velikonoce) **VMEGS2** - život Evropanů a styl života v evropských rodinách **MKV1** - respektování zvláštností různých etnik **MKV4** - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání	
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	**žák:** - rozumí základním pokynům v učebnici - rozumí otázkám a výrazům používaných při běžných činnostech každodenního života	**Pokyny při výuce** **Komiksové příběhy, říkanky, písně**		

2. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Řečové dovednosti				
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	**žák:** - se řídí krátkými a jednoduchými verbálními pokyny učitele - je schopen porozumět krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícími	**Zvířata v zoo** **Školní pomůcky a činnosti** **Barvy** **Jídlo**	***Prv*** *- škola; jídlo; lidské tělo; domov, zahrada; zvířata* ***Hv*** *- zpěv písní, rytmizace* ***Tv*** *- pohybové chvilky* ***Vv*** *- názvy barev*	**CJ-3-1-01p** je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

	s osvojovanými tématy - rozpozná zvukovou podobu známých slov a slovních spojení - porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu - porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osovojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu	**Obličej** **Místnosti v bytě** **Na zahradě** **Oblečení** **Dětské sportovní činnosti** **Hračky**	**OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování (slovíčka), dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení **OSV8** - dovednosti verbální a neverbální komunikace, technika řeči; vedení dialogu **OSV9** - jasná a respektující komunikace, rozvoj dovedností pro kooperaci **VMEGS1** - život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů (Vánoce, Velikonoce) **VMEGS2** - život Evropanů a styl života v evropských rodinách **MKV1** - respektování zvláštností různých etnik **MKV4** - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání	
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu				
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	**žák:** - používá zdvořilostní obraty - umí pojmenovat a velmi jednoduše popsat běžné předměty kolem sebe - je schopen sdělit, co rád jí a pije - popíše v základních rysech svůj vzhled - umí se zeptat na umístění běžných předmětů a na stejnou otázku je schopen odpovědět - užívá názvy základních barev - je schopen jednoduchou větou sdělit co má právě na sobě - je schopen velmi stručně charakterizovat aktuální stav počasí - umí říci, kterou sportovní činnost právě provádí			
CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou	**žák:** - je schopen přiřadit mluvenou			

podobu téhož slova či slovního spojení	a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - umí napsat slova na základě textové a vizuální předlohy			

3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Řečové dovednosti				
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	**žák:** - je schopen porozumět jednoduchým pokynům a otázkám běžných při výuce - umí se zeptat na základní konverzační otázky a zadat příkazy - zná pravidla komunikace v každodenních situacích	**Pozdrav, představení se, poděkování** **Pokyny** (sedni si, postav se, otevři, zavři, podej)	***M*** *- početní operace, počet předmětů* ***Čj*** *- popis, pozdravy; srovnání české a anglické abecedy; adresa, dopis* ***Prv*** *- moje rodina, věk, pozdravy, nakupování v obchodě, ovoce, zelenina, lidské tělo, zvířecí mazlíčci* ***Hv*** *- názvy základních hudebních nástrojů* ***Vv*** *- popis obrázku, názvy barev* ***Tv*** *- pohybové chvilky* **OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování (slovíčka), dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí	**CJ-3-1-01p** je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	**žák:** - si osvojí a je schopen používat základní slovní zásobu probíraných tematických okruhů - dokáže používat jednoduché zdvořilostní fráze při setkání a představování - dokáže pojmenovat základní školní potřeby, vybavení třídy a umí se na ně zeptat - umí pojmenovat barvy a zeptat se na ně	**Komiks, email** **Škola** (školní pomůcky, vybavení tříd, nábytek) **Barvy** **Číslovky** (1-20, otázka: Kolik?) **Zvířecí** **mazlíčci Pocity**		

	- chápe číselné pojmy a umí se zeptat na počet - umí pojmenovat domácí zvířecí mazlíčky, dokáže určit jejich velikost a barvu - umí pojmenovat nálady a pocity své i jiných lidí - dokáže popsat části lidského těla, mluví o osobách, popíše je v základních frázích - mluví o sobě a členech své rodiny - zná základní druhy oblečení, je schopen popsat co mají lidé na sobě a co komu patří - dokáže pojmenovat základní druhy potravin a umí říci, co má kdo rád - umí pojmenovat hračky a své osobní věci - je schopen pojmenovat, kde se nachází	**Lidské tělo** (části lidského těla) **Popis osob** (malý, velký, starý mladý) **Rodina Oblékání** **Jídlo, jídelní lístek, ovoce, zelenina, nápoje** **Hračky Nábytek** **Člen neurčitý** **Užití zájmen TO a TOTO** **Vazba THERE IS** **Pravidelné tvoření množného čísla podstatných jmen** **Rozkazovací způsob v běžných pokynech při hrách a sportu** **Sloveso HAVE GOT v otázce a odpovědi** **Sloveso LIKE v kladné větě a otázce** **Předložky místa** **Přivlastňovací pád ´s**	**OSV8** - dovednosti verbální a neverbální komunikace, technika řeči; vedení dialogu; komunikace v různých situacích **OSV9** - jasná a respektující komunikace, rozvoj dovedností pro kooperaci **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu **OSV11** - pomoc spolužákům **VMEGS1** - život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů (Vánoce, Velikonoce) **VMEGS2** - život Evropanů a styl života v evropských rodinách **MKV1** - respektování zvláštností různých etnik **MKV2** - vzájemné obohacování kultur (slova přejatá do českého jazyka) **MKV4** - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání	
CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	**žák:** - je schopen porozumět jednoduchému příběhu a umí v něm vyhledat základní informace			

CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	**žák:** - porozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu - je schopen zachytit potřebné informace	**Poslechová cvičení**		
CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	**žák:** - je schopen správně zapsat mluvenou podobu slova, slovního spojení či věty	**Diktáty**		
CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	**žák:** - umí doplnit chybějící slova do textu, aby dával smysl, popíše jednoduše obrázek	**Email, pohlednice, obrázek**		

4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Poslech s porozuměním				
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	**žák:** - je schopen porozumět jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	**Anglická abeceda** **Číslovky 1-100** **Členové širší rodiny** **Běžné potraviny, ovoce a zelenina** **Běžná zvířata v zoo**	***Hv*** *- dětská hudební skupina, zpěv písní* ***Vl*** *- britské jídlo, čtení z mapy, určování světových stran, práce s mapou* ***Čj*** *- popis, pozdravy; slovní druhy; časování sloves*	**CJ-5-1-01p** rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud	**žák:** - v slyšeném textu je schopen zachytit hledaná slova			**CJ-5-1-02p** rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů

jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	a porozumět jim.	**Běžné vlastnosti zvířat** **Důležité budovy a obchody ve městě** **Volnočasové aktivity** **Dny v týdnu** **Rodina Cizí země** **Povolání Počasí** **Abeceda, pozdravy, instrukce, popis obrázku** **Sloveso MÍT ve 3. osobě čísla jednotného** **Přivlastňovací zájmena** (jeho, její, můj, tvůj) **Otázka a zápor v přítomném čase ve 3. osobě čísla jednotného**. **Zápor slovesa MÍT Stupňování přídavných jmen** **Stažené formy slovesa BÝT v kladu a záporu** **Vazba THERE IS, THERE ARE**	***Př*** *- sluneční soustava, předpovědi počasí; porovnávání zvířat, zdravé stravování; rodina;* ***M*** *- porovnávání věku, početní operace* **OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování (slovíčka), dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - organizace vlastního času (kroužky, zájmy) **OSV6** - vzájemné poznávání ve třídě **OSV7** - chování podporující dobré mezilidské vztahy; rodina **OSV8** - dovednosti verbální a neverbální komunikace, technika řeči; vedení dialogu; komunikace v různých situacích **OSV9** - jasná a respektující komunikace, rozvoj dovedností pro kooperaci **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu **OSV11** - pomoc spolužákům **VMEGS1** - život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů (Vánoce, Velikonoce)	opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu); rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	**žák:** - dokáže porozumět slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a pokud se týkají osvojovaných témat, zejména s vizuální podporou			
Mluvení				
CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	**žák:** - umí použít jednoduché fráze při komunikaci s vrstevníky a zapojit se do jednoduchých rozhovorů			**CJ-5-2-01p** pozdraví a poděkuje
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	**žák:** - je schopen pojmenovat lidi, předměty a činnosti, se kterými se běžně setkává v každodenním životě - umí sdělit jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat			**CJ-5-2-02p** sdělí své jméno a věk
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších	**žák:** - dokáže odpovídat na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších			**CJ-5-2-03p** vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	osvojovaných témat a podobné otázky je schopen i pokládat	**Otázka a krátká odpověď k slovesu LIKE** **Předložka pojící se s dny v týdnu** **Vyjádření času** **Přítomný čas průběhový** **Neurčitý člen, množné číslo, rozkazy, vazba THERE IS/ARE** **Sloveso BE** **Přivlastňovací zájmena**	**VMEGS2** - život Evropanů a styl života v evropských rodinách **MKV1** - respektování zvláštností různých etnik **MKV2** - vzájemné obohacování kultur (slova přejatá do českého jazyka) **MKV4** - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání **MV1** - pěstování kritického přístupu k mediálním sdělením; rozlišování informativního, zábavního a reklamního sdělení **MV2** - rozdíl mezi reklamou a zprávou, mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem	
Čtení s porozuměním				
CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	**žák:** - je schopen porozumět obsahu jednoduchého čteného textu z každodenního života a osvojovaných témat			
CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	**žák:** - rozumí hlavním bodům jednoduchého čteného textu, který popisuje dění, věci, lidi a jejich aktivity běžné v každodenním životě			**CJ-5-3-02p** rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
Psaní				
CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	**žák:** - je schopen napsat krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života			**CJ-5-4-01p** je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka
CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře				

5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Poslech s porozuměním				
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	**žák:** - rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - porozumí krátkým a jednoduchým otázkám učitele a spolužáka, které souvisí s osvojovanými tématy, pokud jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	**My world** (školní předměty, zvířecí mazlíčci) **Přídavná jména** (umístění přídavných jmen ve větě) **Sloveso HAVE GOT** (oznamovací věta, otázka, zápor) **Time** (určování času, popis denních činností, aktivity ve volném čase, časové předložky, přítomný čas prostý - oznamovací, kladné a záporné věty) **Místa** (nábytek, části domu, místa ve městě) **Místní předložky, THERE** **IS/ARE Sloveso CAN/CAN´T** **Lidé** (popis osob, oblečení) **Sloveso HAVE GOT a TO BE pro popis osob** **Přítomný čas průběhový a prostý** **Otázka na počet - HOW MUCH/MANY**	***M*** *- výpočty, symboly, určování času, telefonní číslo* ***Vl*** *- pojmenování kontinentů, států, školy v Anglii a Walesu, anglická města, vlajky, školní předměty, školský systém v Anglii a Walesu, historie měst v Anglii* ***Př*** *- zvířata* ***Čj*** *- popis zvířat; slovní druhy; časování sloves* ***Tv*** *- populární sporty v Británii, USA a v ČR* ***Hv*** *- názvy hudebních nástrojů* ***Vv*** *- Pablo Picasso - popis obrazu* **OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování (slovíčka), dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - organizace vlastního času (kroužky, zájmy)	**CJ-5-1-01p** rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	**žák:** - rozumí slovům a slovním spojením, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a má-li k dispozici vizuální podporu			**CJ-5-1-02p** rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu); rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	**žák:** - porozumí krátkému a jednoduchému poslechovému textu, je-li pronášen pomalu a zřetelně a má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu - v krátkém a jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným			

	tématům, zachytí konkrétní informace, pokud má k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu		**OSV4** - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému; dobrá organizace času; vyhledání pomoci při potížích (např. s učivem) **OSV6** - vzájemné poznávání ve třídě **OSV7** - chování podporující dobré mezilidské vztahy; rodina **OSV8** - dovednosti verbální a neverbální komunikace, technika řeči; vedení dialogu; komunikace v různých situacích **OSV9** - jasná a respektující komunikace, rozvoj dovedností pro kooperaci ve skupině **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu **OSV11** - pomoc spolužákům; odpovědnost za výsledky svého učení **VMEGS1** - život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů (Vánoce, Velikonoce) **VMEGS2** - život Evropanů a styl života v evropských rodinách **MKV1** - respektování zvláštností různých etnik **MKV3** - rovnocennost etnických skupin a kultur, jejich odlišnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení	
Mluvení				
CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	**žák:** - ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech použije základní zdvořilostní obraty, představí se a sdělí základní informace o sobě, členech své rodiny, kamarádech			**CJ-5-2-01p** pozdraví a poděkuje
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	**žák:** - odpoví na jednoduché otázky, které se vztahují k osvojovaným tématům - zeptá se na konkrétní informace vztahující se k osvojovaným tématům za použití slov a jednoduchých slovních spojení a vět			**CJ-5-2-02p** sdělí své jméno a věk
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá				**CJ-5-2-03p** vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)
Čtení s porozuměním				
CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	**žák:** - v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, vyhledá konkrétní informace			

			MKV4 - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání; vzájemné obohacování kultur (anglická slova běžně používaná i v českém jazyce) **MV1** - pěstování kritického přístupu k mediálním sdělením; rozlišování informativního, zábavního a reklamního sdělení **MV2** - rozdíl mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných v médiích	

6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Poslech s porozuměním				
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	**žák:** - rozumí tématu a obsahu jednoduchého a zřetelně pronášeného projevu, vyprávění či rozhovoru, které se týkají osvojovaných témat - v pomalu a zřetelně pronášeném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, zachytí konkrétní informace, případně konkrétní číselné informace	**Introduction** **Slovní zásoba** (opakování pokyny, příkazy, sporty a sportovní aktivit) **Gramatika** (popis obrázku, sloveso BE a sloveso CAN v oznamovací větě, otázce a záporu, krátké odpovědi a tvoření otázek) **My life** **Slovní zásoba** (měsíce v roce, data, povinnosti v domácnosti, svátky a oslavy)	***M*** *- číslice, určování dat, výpočet věku, vyjadřování ceny produktů a jejich množství* ***Čj*** *- řadové číslovky, časování sloves, stupňování přídavných jmen* ***Př*** *- zvířata ve světě, jejich klasifikace, popis počasí a ročních období* ***Tv*** *- druhy sportovních aktivit*	**CJ-9-1-01p** rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat				**CJ-9-1-02p** rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

Mluvení		**Gramatika** (přítomný čas prostý - kladné věty, otázky a zápor,krátké odpovědi, řadové číslovky) **Animals** **Slovní zásoba** (domácí a divoká zvířata) **Gramatika** (přítomný čas průběhový - kladné věty, otázky a zápor, krátké odpovědi, rozdíly mezi přítomným časem prostým a průběhovým, sloveso MUST, zájmena) **Holidays** **Slovní zásoba** (dovolená, prázdniny, problémy během cestování) **Gramatika** (fráze s předložkami AT,IN a ON , minulý čas slovesa BE, minulý čas pravidelných sloves - kladné věty, otázky a zápor, krátké odpovědi, nepravidelná slovesa) **Food** **Slovní zásoba** (jídlo a pití) **Gramatika** (počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, SOME, ANY, otázka HOW MUCH/HOW MANY,A LITTLE/ A FEW, členy) **The world** **Slovní zásoba** (místa v krajině, počasí) **Gramatika** (přídavná jména a jejich stupňování, otázky začínající HOW)	***Z*** *- popis krajiny, jídlo z celého světa; cestování o prázdninách* ***Vo*** *- školní rok v Británii, svátky - tradice a zvyky, britská jídla a pokrmy* ***D*** *- historie dopravy* ***Vk*** *- zdravý životní styl (stravování, pohyb)* **OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování (slovíčka), dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - organizace vlastního času (kroužky, zájmy) **OSV4** - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému; dobrá organizace času; vyhledání pomoci při potížích (např. s učivem) **OSV5** - originalita a tvořivost při psaní vlastních textů **OSV6** - vzájemné poznávání ve třídě **OSV7** - chování podporující dobré mezilidské vztahy; rodina **OSV8** - dovednosti verbální a neverbální komunikace, technika řeči; vedení dialogu; komunikace v různých situacích	
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	**žák:** - zeptá se na základní informace týkající se činností, míst, osob, času a jiných osvojovaných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví			**CJ-9-2-01p** odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	**žák:** - mluví o své rodině, kamarádech, zájmech a volnočasových aktivitách, aktuálních činnostech a dalších osvojovaných tématech - jednoduše a v krátkých větách popíše osoby, zvířata, místa, věci každodenního života a další osvojovaná témata			
Čtení s porozuměním				
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	**žák:** - rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života, které se vztahují k osvojovaným tématům - v textu (např. příběhu či vyprávění), který se vztahuje k osvojovaným tématům, vyhledá konkrétní informace, příp. konkrétní číselné informace			**CJ-9-3-01p** rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace				

Psaní		**Entertainment** **Slovní zásoba** (televizní programy, filmy) **Gramatika** (vazba BE GOING TO, přídavná jména a příslovce, sloveso HAVE TO, vyjádření návrhů)	**OSV9** - jasná a respektující komunikace, rozvoj dovedností pro kooperaci ve skupině **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu **OSV11** - pomoc spolužákům; odpovědnost za výsledky svého učení **VMEGS1** - život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů (Vánoce, Velikonoce); zážitky a zkušenosti z cestování po Evropě **VMEGS2** - reálie Evropy, život Evropanů a styl života v evropských rodinách **MKV1** - respektování zvláštností různých etnik **MKV3** - rovnocennost etnických skupin a kultur, jejich odlišnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení; tolerance **MKV4** - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání; vzájemné obohacování kultur (anglická slova běžně používaná i v českém jazyce) **EV2** - životní prostředí, počasí **MV1** - pěstování kritického přístupu k mediálním sdělením; rozlišování informativního, zábavního a reklamního sdělení	
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	**žák:** - vyplní ve formuláři základní údaje			
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	**žák:** - zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty týkající se osvojovaných témat - napíše krátký jednoduchý popis osob týkající se osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení týkající se osvojovaných témat			

			MV2 - rozdíl mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných v médiích **MV3** - stavba a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení v časopisech pro dospívající **MV4** - identifikování názorů autora sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro záměrnou manipulaci, výběr a kombinace slov, obrazu, zvuku v reklamě **MV5** - vliv médií na každodenní život; film a televize v životě rodiny **MV6** - tvorba věcně správných sdělení	

7. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy***	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**
Poslech s porozuměním				
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	**žák:** - rozumí tématu a obsahu jednoduché a zřetelně pronášené promluvy, vyprávění či konverzace, které se týkají osvojovaných témat - v pomalu a zřetelně pronášeném projevu, který se	**Introduction** **Slovní zásoba** (každodenní anglické výrazy) **Gramatika** (opakování přítomných časů) **My life** **Slovní zásoba** (období lidského	***Vk*** *- rodina, vztahy mezi členy rodiny; využití volného času; zdraví a nemoc* ***D*** *- vývoj lidské rasy, morová epidemie v Evropě,* ***Z*** *- sluneční soustava; Velká Británie, anglicky mluvící státy*	**CJ-9-1-01p** rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
CJ-9-1-02				**CJ-9-1-02p**

rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	vztahuje k výše uvedeným osvojovaným tématům, zachytí konkrétní informace	života, rodina) **Gramatika** (minulý čas prostý - opakování, pravidelná a nepravidelná slovesa) **The Future** **Slovní zásoba** (vesmír, pojmenování předmětů ve vesmíru) **Gramatika** (sloveso WILL pro vyjádření budoucnosti a rozhodnutí, sloveso GOING TO pro vyjádření záměru či úmyslu) **Times and places** **Slovní zásoba** (přírodní katastrofy, popis domu, místností a vybavení) **Gramatika** (minulý čas průběhový - kladné věty, zápor,otázky, krátké odpovědi, minulý čas prostý X průběhový) **Cities** **Slovní zásoba** (popis města, místa ve městě, směry) **Gramatika** (člen určitý a neurčitý, místní předložky, SOMEBODY/ANYBODY) **Experiences** **Slovní zásoba** (třídění odpadu, odpadky, materiály) **Gramatika** (předpřítomný čas - kladné věty, otázka, zápor, krátké odpovědi) **What´s up!** **Slovní zásoba** (frázová slovesa,	*světa, časová pásma, New York, dopravní značky ve Velké Británii; lidská sídla a jejich části* ***Př*** *- přírodní katastrofy; ochrana životního prostředí, odpady* ***Čj*** *- časování sloves* **OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování (slovíčka), dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - organizace vlastního času (kroužky, zájmy); plánování učení; stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení **OSV4** - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému; dobrá organizace času; vyhledání pomoci při potížích (např. s učivem) **OSV5** - originalita a tvořivost při psaní vlastních textů **OSV6** - vzájemné poznávání ve třídě **OSV7** - chování podporující dobré mezilidské vztahy; rodina **OSV8** - dovednosti verbální a neverbální komunikace, technika řeči; vedení dialogu; komunikace v různých situacích	rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
Mluvení				
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	**žák:** - zeptá se na základní informace týkající se činností, míst, osob a jiných osvojovaných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví - mluví o své rodině, kamarádech, zájmech a volnočasových aktivitách, škole a dalších osvojovaných tématech - adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích, zapojí se do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých sdělí, co bude dělat, kam půjde, co se mu líbí či nelíbí, co chce či nechce, co musí či nemusí			**CJ-9-2-01p** odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	**žák:** – mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech			
CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa	**žák:** - vypráví jednoduchý příběh související s osvojovanými			

a věci ze svého každodenního života	tématy	zdravotní problémy) **Gramatika** (slovesa SHOULD, MUST, DON´T HAVE TO)	**OSV9** - jasná a respektující komunikace, rozvoj dovedností pro kooperaci ve skupině **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu **OSV11** - pomoc spolužákům; odpovědnost za výsledky svého učení **VMEGS1** - život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů (Vánoce, Velikonoce); zážitky a zkušenosti z cestování po Evropě **VMEGS2** - reálie Evropy, život Evropanů a styl života v evropských rodinách **MKV1** - respektování zvláštností různých etnik **MKV3** - rovnocennost etnických skupin a kultur, jejich odlišnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení; tolerance **MKV4** - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání; vzájemné obohacování kultur (anglická slova běžně používaná i v českém jazyce) **EV1** - lidská sídla **EV2** - životní prostředí, přírodní zdroje **EV3** - odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody	
Čtení s porozuměním				
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	**žák:** - rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života, které se vztahují k osvojovaným tématům - v textu (např. příběhu či vyprávění), který se vztahuje k výše uvedeným osvojovaným tématům, vyhledá konkrétní informace - rozumí popisu cesty a běžným nápisům ve městě - rozumí popisu osob, míst a událostí			
Psaní				
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	**žák:** - vyplní ve formuláři základní údaje			
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	**žák:** - zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty týkající se osvojovaných témat - napíše krátký jednoduchý popis osob, míst, popis cesty či události			
CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	**žák:** - reaguje na jednoduché písemné sdělení týkající se			**CJ-9-4-03p** reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

	osvojovaných témat		**EV4** - přírodní katastrofy a ekologické problémy (příčiny, důsledky, řešení); životní styl, prostředí a zdraví **MV6** - tvorba věcně správných sdělení	

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Poslech s porozuměním				
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	**žák:** - rozumí tématu a obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy, vyprávění, popisu či konverzace, které se týkají osvojovaných témat, - v pomalu a zřetelně vyslovovaném projevu, jenž se vztahuje k výše uvedeným tématům, vyhledá konkrétní informace	**Introduction** **Slovní zásoba** (každodenní činnosti, volnočasové aktivity, charitativní činnost, volba povolání, pocity) **Gramatika** (přítomné časy, stavová slovesa) **Past and present** **Slovní zásoba** (oblečení, móda, nákupy, materiály, škola, složená podstatná jména) **Gramatika** (minulý čas prostý x průběhový, vazba USED TO, too, enough, COULD/COULDN´T, DIDN´T HAVE TO, HAD TO) **Fame and fortune** **Slovní zásoba** (film, filmování, práce kaskadérů, život celebrit, práce s počítačem, slovesa	***D*** *- historie materiálů, dějiny Anglie, rytíři ve středověku, Robin Hood* ***Čj*** *- časování sloves,* ***Z*** *- Austrálie* ***Př*** *- lidské tělo, smysly, vitamíny a minerály, životní prostředí, záchrana ohrožených druhů, hurikány* ***Tv*** *- sportovní události* ***Vv*** *- popis obrazu* ***Vo*** *- Evropská Unie* **OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování (slovíčka), dovednosti pro učení a studium	**CJ-9-1-01p** rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat				**CJ-9-1-02p** rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
Mluvení				
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	**žák:** - se zeptá na základní informace týkající se činností, osob, míst, času a výše uvedených osvojovaných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví			**CJ-9-2-01p** odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

	- adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích a zapojí se do rozhovorů	a předložky, tvoření slov) **Gramatika** (Předpřítomný čas prostý - kladné věty, otázky, zápor, krátké odpovědi; Předpřítomný čas prostý - minulý čas prostý , FOR/SINCE, tázací dovětky) **Health and safety** **Slovní zásoba** (části lidského těla, zdraví, zdravý životní styl, nemoci, návštěva lékaře, vyjádření rady, souhlasu a nesouhlasu) **Gramatika** (vztažná zájmena, vztažné věty vedlejší, should, might so do I, neither do I) **Heroes** **Slovní zásoba** (přídavná jména končící na -ing, -ed, pocity a nálady, objednání jídla v restauraci, zdvořilá žádost) **Gramatika** (sloveso + ing/ed) **Our environment** **Slovní zásoba** (životní prostředí, ochrana životního prostředí, vyjádření obav) **Gramatika** (trpný rod) **Relationships** **Slovní zásoba** (frázová slovesa, slovesa a podstatná jména, vyjádření účelu) **Gramatika** (první kondicionál, časové věty vedlejší)	**OSV2** - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - organizace vlastního času (kroužky, zájmy); plánování učení; stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení **OSV4** - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému; dobrá organizace času; vyhledání pomoci při potížích (např. s učivem) **OSV5** - originalita a tvořivost při psaní vlastních textů **OSV6** - vzájemné poznávání ve třídě **OSV7** - chování podporující dobré mezilidské vztahy; rodina **OSV8** - dovednosti verbální a neverbální komunikace, technika řeči; vedení dialogu; komunikace v různých situacích **OSV9** - jasná a respektující komunikace, rozvoj dovedností pro kooperaci ve skupině **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu **OSV11** - pomoc spolužákům; odpovědnost za výsledky svého učení **VDO2** - občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti	
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	**žák:** - mluví o své rodině, přátelích, zájmech, aktivitách, škole a dalších osvojovaných tématech			
CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	**žák:** - vypráví jednoduchý příběh související s osvojovanými tématy - popíše místa, osoby, předměty, činnosti a situace na obrázku			
Čtení s porozuměním				
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	**žák:** - rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života, které se vztahují k osvojovaným tématům - v textu (např. příběhu, vyprávění, článku nebo na internetu) vyhledá požadované informace			**CJ-9-3-01p** rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	**žák:** - rozumí popisu osoby, místa, předmětu či události - rozumí radám, varování, časovým údajům, běžným označením a nápisům na veřejných místech			

	- odvodí z kontextu význam neznámých slov		**VMEGS1** - život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů (Vánoce, Velikonoce); zážitky a zkušenosti z cestování po Evropě **VMEGS2** - reálie Evropy, život Evropanů a styl života v evropských rodinách **VMEGS3** - klíčové mezníky evropské a britské historie; Evropská unie **MKV1** - respektování zvláštností různých etnik **MKV3** - rovnocennost etnických skupin a kultur, jejich odlišnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení; tolerance **MKV4** - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání; vzájemné obohacování kultur (anglická slova v českém jazyce) **EV2** - ochrana ohrožených druhů **EV3** - životní prostředí a jeho ochrana **EV4** - přírodní katastrofy a ekologické problémy (příčiny, důsledky, řešení); životní styl, prostředí a zdraví **MV1** - pěstování kritického přístupu k mediálním sdělením; rozlišování informativního, zábavního a reklamního sdělení	
Psaní				
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	**žák:** - vyplní ve formuláři základní údaje			
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	**žák:** - zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají osvojovaných témat - odpoví písemně na otázky, týkající se osvojovaných témat - napíše krátký jednoduchý text, např. popis osob, míst, předmětů, prostředí - napíše jednoduchý dopis nebo příběh, kde používá vhodné spojky a prostředky textové návaznosti - popíše událost za použití vhodně propojených vět			
CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	**žák:** - reaguje na jednoduché písemné sdělení vztahující se k osvojovaným tématům			**CJ-9-4-03p** reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

			MV2 - rozdíl mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných v médiích **MV3** - stavba a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení v časopisech pro dospívající **MV4** - identifikování názorů autora sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření názoru i pro záměrnou manipulaci, výběr a kombinace slov, obrazu, zvuku v reklamě **MV5** - vliv médií na každodenní život; film a televize v životě rodiny **MV6** - tvorba věcně správných sdělení	

9. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy***	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**
Poslech s porozuměním				
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	**žák:** - v pomalu a zřetelně vyslovovaném projevu, jenž se vztahuje k výše uvedeným tématům, vyhledá konkrétní informace	**Welcome** **Slovní zásoba** (každodenní činnosti, volnočasové aktivity, vyjádření libosti/nelibosti) **Gramatika** (Přítomný čas prostý, průběhový, stavová slovesa)	***Hv*** *- popová hudba* ***D*** *- hedvábná stezka* ***P*** *- denní rytmus, biologické hodiny těla* ***Z*** *- tektonické desky, významná místa v USA*	**CJ-9-1-01p** rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
CJ-9-1-02	**žák:**	**Problems**		**CJ-9-1-02p**

rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	- rozumí tématu a obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy, vyprávění, popisu či konverzace, které se týkají osvojovaných témat	**Slovní zásoba** (popis osob (vzhled, charakter), řešení problémů) **Gramatika** (minulé časy, předpřítomný čas, členy) **The future** **Slovní zásoba** (zaměstnání, čas, časové předložky) **Gramatika** (vyjádření budoucnosti, budoucích záměrů, časové výrazy, první kondicionál) **Risks** **Slovní zásoba** (části těla, výstražné piktogramy, vyjádření rady a varování) **Gramatika** (druhý kondicionál, would, so...that, myself, yourself) **Can I ask…?** **Slovní zásoba** (média, přídavná jména popisující charakterové vlastnosti, vyjadřování žádosti) **Gramatika** (tvoření otázek, gerundium, frázová slovesa) **Buying and selling** **Slovní zásoba** (cestování, peníze, dopravní prostředky, nakupování) **Gramatika** (trpný rod, předložky) **Protest** **Slovní zásoba** (vyjádření protestu, místa a věci, zdvořilé otázky) **Gramatika** (nepřímá řeč, say/tell, nepřímá otázka)	***Vo** - vláda v USA, masmédia, peníze* **OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování (slovíčka), dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - organizace vlastního času (kroužky, zájmy); plánování učení; stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení **OSV4** - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému; dobrá organizace času; vyhledání pomoci při potížích (např. s učivem) **OSV5** - originalita a tvořivost při psaní vlastních textů **OSV6** - vzájemné poznávání ve třídě **OSV7** - chování podporující dobré mezilidské vztahy; rodina **OSV8** - dovednosti verbální a neverbální komunikace, technika řeči; vedení dialogu; komunikace v různých situacích; schopnost vyjádřit nesouhlas **OSV9** - jasná a respektující komunikace, rozvoj dovedností pro kooperaci ve skupině	rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
Mluvení				
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	**žák:** - se zeptá na základní informace týkající se činností, osob, míst, času, událostí a jiných výše uvedených osvojovaných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví - adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích a pomocí vhodných slovních spojení a vět se zapojí do rozhovorů			**CJ-9-2-01p** odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	**žák:** - mluví o své rodině, přátelích, zájmech, aktivitách, škole, prostředí a dalších osvojovaných tématech			
CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	**žák:** - vypráví příběh související s osvojovanými tématy, události uvádí v logicky správném časovém sledu, věty vhodně propojuje spojkami a jinými prostředky textové návaznosti - popíše místa, osoby,			

	předměty, činnosti a situace na obrázku			
Čtení s porozuměním				
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	**žák:** - rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života, které se vztahují k osvojovaným tématům - v textu (např. příběhu, vyprávění, článku nebo na internetu) vyhledá požadované informac - rozumí popisu osoby, místa, předmětu či události - rozumí návrhům, radám, varování, časovým údajům, běžným označením a nápisům na veřejných místech, - odvodí z kontextu význam neznámých slov, porozumí definicím slov nebo výrazů		**OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu; dovednosti při řešení problémů v mezilidských vztazích **OSV11** - pomoc spolužákům; odpovědnost za výsledky svého učení **VDO2** - občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti **VMEGS1** - život v jiných zemích, zvyky a tradice národů (Vánoce, Velikonoce); zážitky a zkušenosti z cestování po Evropě **VMEGS2** - reálie Evropy, život Evropanů a styl života v evropských rodinách **VMEGS3** - klíčové mezníky evropské a britské historie; Evropská unie **MKV1** - respektování zvláštností různých etnik **MKV3** - rovnocennost etnických skupin a kultur, jejich odlišnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení; tolerance **MKV4** - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání; vzájemné obohacování kultur (anglická slova v českém jazyce); multikultularita v USA **MV1** - pěstování kritického přístupu k mediálním sdělením;	**CJ-9-3-01p** rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace				
Psaní				
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	**žák:** - vyplní ve formuláři základní údaje			
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	**žák:** - reaguje na jednoduché písemné sdělení vztahující se k osvojovaným tématům - zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché			

CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	věty, které se týkají osvojovaných témat - odpoví písemně na otázky, týkající se osvojovaných témat - napíše krátký jednoduchý text, např. popis osob, míst, předmětů,který souvisí s osvojovanými tématy - napíše jednoduchý dopis nebo příběh, kde používá vhodné spojky - popíše událost za použití vhodně propojených vět		rozlišování informativního, zábavního a reklamního sdělení **MV2** - různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce; reklama, zpráva; rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných v médiích **MV3** - stavba a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení v časopisech pro dospívající **MV4** - identifikování názorů autora sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření názoru i pro záměrnou manipulaci, výběr a kombinace slov, obrazu, zvuku v reklamě **MV5** - vliv médií na každodenní život; role filmu a televize v životě rodiny **MV6** - tvorba věcně správných sdělení	**CJ-9-4-03p** reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.1.4 Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka. Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v mateřském jazyce a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Německý jazyk je na naší škole vyučován v 7. až 9. ročníku. Výuka probíhá v kmenových učebnách a v části učebny dílny, kde jsou vytvořeny podmínky pro výuku menších skupin žáků. Při větším počtu žáků ve třídě jsou na výuku cizích jazyků rozdělení na dvě skupiny. K procvičení probraného učiva je možné využít také počítačovou učebnu, kde jsou k dispozici různé výukové programy. Využíváme také vlastní interaktivní materiály vytvořené v systému Bakalář.

Ve výuce jsou uplatňovány různé metody a formy práce, jako např. frontální, skupinová, párová práce s využitím učebnic, pracovních sešitů a listů, kooperativní výuka, činnostní učení, dramatizace apod. Při vyučování vedeme žáky k aktivnímu a kreativnímu přístupu, zodpovědnosti za své vzdělávání.

Předmětem Německý jazyk prolínají průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Týdenní časová dotace v ročnících											
1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**1. stupeň celkem**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**2. stupeň celkem**	**Celkem**
0	0	0	0	0	0	0	2	2	2	6	6

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí. Důraz je kladen na ústní komunikaci a vytváření základu pro další osvojování jazyka. Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Německý jazyk směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k pochopení důležitosti schopnosti komunikovat německy pro další studium i praktický život,
- umožňujeme propojování probraných témat a jazykových jevů,
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání nástrojů k odstraňování problémů při komunikaci v němčině,
- hodnotíme především individuální pokrok v učení jednotlivých žáků - informujeme žáky o možnostech účastnit se soutěží (konverzačních soutěží apod.),
- zaměřujeme se na čtení s porozuměním (práce s textem...).

Kompetence komunikativní

- umožňujeme porozumění jednoduchému sdělení v německém jazyce,
- vedeme žáky k formulování jednoduchých myšlenek německy,
- umožňujeme žákovi porozumět promluvě i přiměřenému textu v německém jazyce,
- nabízíme využívání dovedností osvojených v německém jazyce k navázání kontaktu či vztahu,
- učíme žáky zásadám běžné komunikace,
- učíme žáky vyslechnout, nechat domluvit, požádat o zopakování při neporozumění,
- umožňujeme žákům předvádět rozhovory v rolích, modelových situacích,
- učíme žáky číst a poslouchat krátké texty,
- usilujeme o podporu komunikativních dovedností žáků prostřednictvím různých digitálních technologií, vedeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- motivujeme žáky k aktivnímu vyjádření jejich názoru a komentáře, popřípadě reakci na názory jiných v modelových situacích na sociálních sítích prostřednictvím digitálních technologií.

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům řešení jednoduchých problémových situací v cizojazyčném prostředí,
- odstraňujeme obavy z komunikace s cizinci,
- chybí-li slovní zásoba, využíváme opisu k vyjádření obsahu myšlenky,
- vedeme žáky k nalézání jiné možnosti překladu, neznají-li určitá slovíčka,
- vedeme žáky k tomu, aby reagovali na situace z praktického života na základě modelových situací.

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme žákům v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu,
- vedeme žáky k dodržování zásad slušného chování v německy mluvícím prostředí,
- nabízíme spolupráci na jednoduchém úkolu v německy hovořící skupině,
- vedeme žáky ke spolupráci ve dvojicích nebo ve skupinách,
- seznamujeme žáky s kulturními tradicemi německy mluvících zemí.

Kompetence občanské

- zprostředkujeme žákům získání představ o zvycích v německy mluvících zemích a jejich porovnávání s našimi zvyky,
- respektujeme individuální rozdíly mezi žáky,
- vedeme žáky k respektování názorů ostatních,
- vedeme žáky k zodpovědnému rozhodování podle dané situace.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k samostatné práci s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem,
- vedeme žáky k využívání německého jazyka k získávání informací z různých oblastí,
- učíme žáky pracovat podle předem stanovených kritérií, dodržovat zadání a termíny,
- vyžadujeme po žácích efektivní organizaci vlastní práce, dodržování zadání a termínů.

Kompetence digitální

- učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby,
- vedeme žáky k využívání technologií při učení i při zapojení do společnosti,
- učíme žáky rozhodovat, kterou technologii pro danou činnost, výuku, problém mohou využít,
- vedeme žáky k získávání informací, vyhledávání podkladů v cizím jazyce,
- podporujeme žáky, aby si využitím technologií ulehčovali, zrychlovali a zefektivňovali proces učení a vypracovávání zadaných úloh, aby využívali online slovníky, vysvětlení gramatiky na jazykových portálech, youtube, zhlédli krátká videa s rodilými mluvčími, poslouchali písně a videa, četli články týkající se reálií německy mluvících zemí, …,
- umožňujeme žákům vyjádřit se v rámci projektů, zadaných úkolů za pomoci digitálních prostředků, vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, sdílet data a informace, volit způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- vedeme žáky k etickému chování v digitálním světě, ke komunikaci a sdílení informací, k vytváření bezpečného prostoru v online světě
- klademe důraz na osvojení cizího jazyka při současném využívání digitálních technologií, učíme žáky vyhledávat informace v daném cizím jazyce a tyto informace vyhodnocovat a dále zpracovávat.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vyučovací předmět: Německý jazyk				
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy***	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**
7. ročník				
Poslech s porozuměním				
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	**žák:** - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	**Zvuková a grafická podoba jazyka** (fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov) **Slovní zásoba** (žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem) **Tématické okruhy** (domov, rodina, škola, volný čas, dny v týdnu, zvířata, reálie zemí příslušných jazykových oblastí) **Mluvnice** (základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby,	***Čj*** *- internacionalismy, jména a příjmení v češtině, slova převzatá z jiných jazyků, telefonování - správný styl mluveného slova, dopis, formulář, písemné sdělení, vyprávění* ***Z*** *- německy mluvící země, Evropa v globálních souvislostech, Evropská unie; orientace v mapě* ***Vo, Vk*** *- rodina, škola, přátelé,* ***M*** *- základní početní výkony* ***Inf*** *- základy psaní na počítači, vyhledávání informací na internetu, písemná elektronická komunikace*	**DCJ-9-1-01p** je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	**žák:** - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu			**DCJ-9-1-02p** rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	**žák:** - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat			**DCJ-9-1-03p** rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických kruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu);

		které nenarušují smysl sdělení a porozumění) **Erste Schritte** (abeceda, dny v týdnu, číslovky 0-100, barvy, jména, telefonování) 1. Einh.1 - **„Ich heisse, ich wohne…“** (tykání, vykání, časování v j.č., slovosled oznamovací věty, W-otázky, zápor nicht, sloveso sein, mögen, zjišťovací otázky, lidé a země, získávání informací, vyprávění o sobě) 2. Einh.2 - **„Meine Familie“** (členové rodiny, základní prostorová orientace, můj, tvůj, přídavné jméno v přísudku, vazba von) 3. Einh.3 - **„Freunde“** (časové údaje, popis osoby, zájmy, předložka um v čase, gern-am liebsten, nepřímý pořádek slov ve větě) 4. Einh.4 - **„Schule,Schule“** (školní věci, popis předmětů, příkaz, rozkazovací způsob, určitý a neurčitý člen, zápor kein) 5. Einh.5 - **„Mein Hobby“** (popis činností během týdne, telefonování, e-mail, časování	**OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování (slovíčka), dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - organizace vlastního času (kroužky, zájmy); plánování učení; stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení **OSV4** - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému; dobrá organizace času; vyhledání pomoci při potížích (např. s učivem) **OSV5** - originalita a tvořivost při psaní vlastních textů **OSV6** - vzájemné poznávání ve třídě **OSV7** - chování podporující dobré mezilidské vztahy; rodina **OSV8** - dovednosti verbální a neverbální komunikace, technika řeči; vedení dialogu; komunikace v různých situacích; schopnost vyjádřit nesouhlas **OSV9** - jasná a respektující komunikace, rozvoj dovedností pro kooperaci ve skupině **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu; dovednosti při řešení problémů v mezilidských vztazích	rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku); rozumí jednoduchým pokynům učitele
Mluvení				
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	**žák:** - se zapojí do jednoduchých rozhovorů			**DCJ-9-2-01p** pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného,rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	**žák:** - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného,rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat			**DCJ-9-2-02p** sdělí své jméno a věk
DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy,volného času a podobné otázky pokládá	**žák:** - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy,volného času a podobné otázky pokládá			
Čtení s porozuměním				
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	**žák:** - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům			
DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	**žák:** - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům			**DCJ-9-3-02p** rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických

		sloves, předložka am v časových údajích)	**OSV11** - pomoc spolužákům; odpovědnost za výsledky svého učení **VDO1** - demokratická atmosféra a vztahy ve škole **VMEGS1** - život v jiných zemích, zvyky a tradice národů (Vánoce, Velikonoce); zážitky a zkušenosti z cestování po Evropě **VMEGS2** - reálie Evropy, život Evropanů a styl života v evropských rodinách **VMEGS3** - klíčové mezníky evropské historie; Evropská unie **MKV1** - respektování zvláštností různých etnik **MKV3** - rovnocennost etnických skupin a kultur, jejich odlišnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení; tolerance **MKV4** - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání; vzájemné obohacování kultur **MV1** - pěstování kritického přístupu k mediálním sdělením; rozlišování informativního, zábavního a reklamního sdělení **MV2** - rozdíl mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných v médiích	okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	**žák:** - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci			
Psaní				
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	**žák:** - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři			
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	**žák:** - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat			**DCJ-9-4-02p** reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	**žák:** - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení			

			MV3 - stavba a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení v časopisech pro dospívající, na internetu **MV6** - tvorba věcně správných sdělení	

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Poslech s porozuměním				
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	**žák:** - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	**Zvuková a grafická podoba jazyka** (fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov) **Slovní zásoba** (žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem) **Tématické okruhy** (domov, rodina, škola, volný čas, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, hodiny, dny v týdnu), zvířata, obec, nakupování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí) **Mluvnice** (základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby,	***Čj*** *- internacionalismy, slova převzatá z jiných jazyků, telefonování, dopis, pozvánka, písemné sdělení, vyprávění* ***Z*** *- německy mluvící země, EU; orientace v mapě* ***Vo, Vk*** *- organizace času v průběhu dne, týdne, koníčky; bydlení, vysněné bydlení, moje město* ***M*** *- matematické výrazy* ***P*** *- domácí mazlíčci, péče o zvíře, popis zvířete* ***Inf*** *- základy psaní na počítači, vyhledávání informací na internetu, písemná elektronická komunikace* **OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování (slovíčka), dovednosti pro učení a studium	**DCJ-9-1-01p** je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	**žák:** - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu			**DCJ-9-1-02p** rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	**žák:** - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat			**DCJ-9-1-03p** rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu);

		které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 1. Einh.6 **“Ich habe Computer“** (telefonování, popis zvířat, sloveso haben, 4.pád podstatných jmen) 2. Einh.7 **“Wo und wann?“** (pozvánka,počítání do 100, základní matematické úkony, určování času, měsíce, roční období, množné číslo podstatných jmen, předložka im v časových údajích) 3. Einh.8 **“Ferien“** (popis plánu, zakoupení jízdenky, údaje o ubytování, pozdrav z dovolené, země EU, vazba ich möchte, předložka nach, sloveso fahren) 4. Einh.1 **“Bei uns“** (popis místa, kde bydlím, vyjádření představ o bydlení, časování nepravidelných sloves, slovesa s odlučitelnými předponami, bydlení ve světě, předložky se 3. a 4. pádem) 5. Einh.2 **“Wie komme ich...?”** (moje město, jednoduchá orientace ve městě, základní nápisy, podání informace, předložka in ve 3. pádě, vazba es gibt, předložky se 3. pádem, osobní zájmena)	**OSV2** - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - organizace vlastního času (kroužky, zájmy); plánování učení; stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení **OSV4** - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému; dobrá organizace času; vyhledání pomoci při potížích (např. s učivem) **OSV5** - originalita a tvořivost při psaní vlastních textů **OSV6** - vzájemné poznávání ve třídě **OSV7** - chování podporující dobré mezilidské vztahy; rodina **OSV8** - dovednosti verbální a neverbální komunikace, technika řeči; vedení dialogu; komunikace v různých situacích; schopnost vyjádřit nesouhlas **OSV9** - jasná a respektující komunikace, rozvoj dovedností pro kooperaci ve skupině **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu; dovednosti při řešení problémů v mezilidských vztazích **OSV11** - pomoc spolužákům; odpovědnost za výsledky svého učení	rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku); rozumí jednoduchým pokynům učitele
Mluvení				
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	**žák:** - se zapojí do jednoduchých rozhovorů			**DCJ-9-2-01p** pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného,rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	**žák:** - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného,rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat			**DCJ-9-2-02p** sdělí své jméno a věk
DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy,volného času a podobné otázky pokládá	**žák:** - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy,volného času a podobné otázky pokládá			
Čtení s porozuměním				
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	**žák:** - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům			
DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	**žák:** - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům			**DCJ-9-3-02p** rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	**žák:** - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	6. Einh.3 **“Mein Tag“** (vyprávění o průběhu dne, povinnostech,základní potraviny, co se musí a nemusí, způsobová slovesa, číslovky do 1000000, časové údaje, zájmena)	**VDO1** - demokratická atmosféra a vztahy ve škole **VMEGS1** - život v jiných zemích, zvyky a tradice národů (Vánoce, Velikonoce); zážitky a zkušenosti z cestování po Evropě **VMEGS2** - reálie německy mluvících zemí; život Evropanů a styl života v evropských rodinách **VMEGS3** - klíčové mezníky evropské historie; Evropská unie **MKV1** - respektování zvláštností různých etnik **MKV3** - rovnocennost etnických skupin a kultur, jejich odlišnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení; tolerance **MKV4** - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání; vzájemné obohacování kultur, slova převzatá z němčiny **EV2** - podmínky života **EV3** - ochrana přírody a kulturních památek u nás a v EU **EV4** - naše obec, náš životní styl **MV1** - pěstování kritického přístupu k mediálním sdělením; rozlišování informativního, zábavního a reklamního sdělení	
Psaní				
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	**žák:** - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři			
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	**žák:** - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat			**DCJ-9-4-02p** reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	**žák:** - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení			

			MV2 - rozdíl mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných v médiích **MV3** - stavba a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení v časopisech pro dospívající, na internetu **MV6** - tvorba věcně správných sdělení	

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Poslech s porozuměním				
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	**žák:** - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	**Zvuková a grafická podoba jazyka** (fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov) **Slovní zásoba** (žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem) **Tématické okruhy** (domov, rodina, škola, volný čas, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, hodiny, dny v týdnu), zvířata, reálie zemí příslušných jazykových	***Inf*** *- základy psaní na počítači, vyhledávání informací na internetu, písemná elektronická komunikace* ***P*** *- zdraví, části těla* ***Čj*** *- základní, řadové číslovky; internacionalismy, jména a příjmení v češtině, slova převzatá z jiných jazyků, telefonování - správný styl mluveného slova, dopis, formulář, písemné sdělení, vyprávění* ***Z*** *- německy mluvící země, Evropa v globálních souvislostech, EU; orientace v mapě; počasí*	**DCJ-9-1-01p** je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	**žák:** - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu			**DCJ-9-1-02p** rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím	**žák:** - rozumí základním informacím			**DCJ-9-1-03p**

v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	oblastí, jídlo, povolání, lidské tělo, zdraví, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, příroda, počasí) **Mluvnice** (základní gramatické struktury a typy vět - jsou tolerovány elementární chyby**,** které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 1. Einh.4 **“Meine Woche“** (informace ve škole i mimo ni, interview s osobností, způsobová slovesa, předložka in ve 4. pádě, zájmeno man, předložky, sport) 2. Einh.5 **“Was tut dir weh?“** (části těla, u lékaře, vyjádření bolesti, popis problémů, sloveso haben a sein v préteritu,, zájmena) 3. Einh.6 **“In der Stadt“** (doprava, rozhovory v obchodě, na poště, na nádraží, ve vlaku, ich möchte, předložky) 4. Einh.7 **“Oh, das Wetter heute“** (popis počasí, roční období, popis oblečení, Vánoce, Velikonoce, zájmena osobní a přivlastňovací, préteritum modálních sloves)	***Vo, Vk*** *- rodina, škola, přátelé, organizace volného času, svátky a tradice* **OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování (slovíčka), dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - organizace vlastního času (kroužky, zájmy); plánování učení; stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení **OSV4** - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému; dobrá organizace času; vyhledání pomoci při potížích (např. s učivem) **OSV5** - originalita a tvořivost při psaní vlastních textů **OSV6** - vzájemné poznávání ve třídě **OSV7** - chování podporující dobré mezilidské vztahy; rodina **OSV8** - dovednosti verbální a neverbální komunikace, technika řeči; vedení dialogu; komunikace v různých situacích; schopnost vyjádřit nesouhlas **OSV9** - jasná a respektující komunikace, rozvoj dovedností pro kooperaci ve skupině	rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu); rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku); rozumí jednoduchým pokynům učitele
Mluvení				
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	**žák:** - se zapojí do jednoduchých rozhovorů			**DCJ-9-2-01p** pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného,rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	**žák:** - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného,rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat			**DCJ-9-2-02p** sdělí své jméno a věk
DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy,volného času a podobné otázky pokládá	**žák:** - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy,volného času a podobné otázky pokládá			
Čtení s porozuměním				
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	**žák:** - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům			

DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	**žák:** - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	5. Einh.8 **“Wieder Ferien“** (plány na dovolenou, vyjádřit, co se mi líbí, nelíbí, co mě baví, oblečení, móda, souvětí, stupňování přídavných jmen, zeměpisné názvy, Perfektum)	**OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu; dovednosti při řešení problémů v mezilidských vztazích **OSV11** - pomoc spolužákům; odpovědnost za výsledky svého učení **VDO1** - demokratická atmosféra a vztahy ve škole **VMEGS1** - život v jiných zemích, zvyky a tradice národů (Vánoce, Velikonoce); zážitky a zkušenosti z cestování po Evropě **VMEGS2** - reálie německy mluvících zemí; život Evropanů a styl života v evropských rodinách **VMEGS3** - klíčové mezníky evropské historie; Evropská unie **MKV1** - respektování zvláštností různých etnik **MKV3** - rovnocennost etnických skupin a kultur, jejich odlišnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení; tolerance **MKV4** - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání; vzájemné obohacování kultur, slova převzatá z němčiny **EV2** - podmínky života **EV3** - ochrana přírody a kultruních památek u nás a v EU	**DCJ-9-3-02p** rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	**žák:** - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci			
Psaní				
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	**žák:** - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři			
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	**žák:** - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat			**DCJ-9-4-02p** reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	**žák:** - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení			

			EV4 - naše obec, náš životní styl **MV1** - pěstování kritického přístupu k mediálním sdělením; rozlišování informativního, zábavního a reklamního sdělení **MV2** - rozdíl mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných v médiích **MV3** - stavba a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení v časopisech pro dospívající, na internetu **MV6** - tvorba věcně správných sdělení	

5.2 Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v běžné praxi a umožní žákům získat matematickou gramotnost. Matematika výrazně ovlivňuje rozvoj abstraktního a exaktního myšlení žáků, učí logickému a kritickému usuzování, vede k členitějšímu pohledu na skutečnost a ke kázni ve vyjadřování. Specifickým způsobem přispívá k formování volních a charakterových rysů osobnosti, jako je přesnost, vytrvalost, důslednost a vytváří tak předpoklady pro porozumění a řešení praktických situací i pro další studium. Kromě početních dovedností v oboru přirozených a racionálních čísel si žáci postupně osvojí některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

Čísla a početní operace (na 1. stupni) a **Číslo a proměnná** (na 2. stupni) – žáci si osvojují dovednost provádět aritmetické operace, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

Závislosti, vztahy a práce s daty – žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového softwaru nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Geometrie v rovině a v prostoru – žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Nestandardní aplikační úlohy a problémy – žáci využívají při jejich řešení logické myšlení. Tyto úlohy prolínají všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, výukové programy) a používat některé další pomůcky. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace,
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů,
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů,
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů,
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu,
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely,
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému,
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu,
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby,
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrole při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů.

5.2.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací předmět Matematika je založen především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svou nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. ročníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy: Čísla a početní operace (na 1. stupni) a Číslo a proměnná (na 2. stupni), Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka matematiky probíhá převážně v kmenových učebnách. K procvičení probraného učiva je možné využít také počítačovou učebnu, kde jsou k dispozici různé výukové programy (Didakta, matika.in atd.). Využíváme také vlastní interaktivní materiály vytvořené v systému Bakalář.

V matematice využíváme různé metody a formy práce, např. frontální, skupinovou, párovou práci, s využitím učebnic, pracovních sešitů a listů, problémových úloh apod. Při vyučování vedeme žáky k aktivnímu a kreativnímu přístupu, zodpovědnosti za své vzdělávání.

Do vzdělávacího obsahu předmětu Matematika jsou začleněny okruhy z průřezových témat Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení).

Týdenní časová dotace v ročnících											
1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**1. stupeň celkem**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**2. stupeň celkem**	**Celkem**
5	5	5	5	5	25	5	5	5	5	20	45

Výchovné a vzdělávací strategie

K vytvoření a rozvoji kompetencí žáka začleňujeme do výuky následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- předkládáme žákovi množství podnětných, zajímavých, zábavných, logických a problémových úkolů,
- vedeme žáky k osvojení početních operací, k používání správné matematické terminologie, formy výuky propojujeme s běžnými situacemi v životě,
- množství různorodých úkolů umožňuje žákovi intelektuální seberealizaci, která je základem jeho poznání smyslu této práce a jádrem motivace k další práci,
- umožňujeme žákům pochopit, co se mají naučit,
- rozvíjíme schopnost ověřovat si správnost výsledků,
- podporujeme rozvoj logického myšlení,
- propojujeme s žáky jednotlivé školní předměty, hledáme mezi nimi souvislosti, umožňujeme žákům využívat znalosti z jiných předmětů,
- rozvíjíme žákovy schopnosti řídit vlastní učení,
- s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení,
- vedeme žáky k individuálnímu i skupinovému řešení úloh, správnému porozumění a jejich analýze,
- vyzýváme žáky k sebehodnocení,
- nabízíme žákům účast v matematických soutěžích,
- prezentujeme nejdůležitější látku z několika různých úhlů,
- vedeme žáky systematicky postupovat a orientovat se v matematickém prostředí,
- používáme názorné pomůcky, kalkulátor, mobilní telefon, tabulky, výukový software.

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům úlohy různé náročnosti, vedeme je k porozumění problému, k navrhnutí řešení problému, k odhadu výsledku i ke správnému a přesnému vyřešení úlohy,
- zařazuje úlohy, které mají více možných řešení,
- předkládáme různé možnosti řešení úloh,
- podporujme žáky v hledání nestandardního řešení úlohy,
- ponecháváme dostatek prostoru k vyzkoušení a ověření různých postupů,
- vedeme žáky k učení se ze svých chyb i chyb ostatních,
- rozvíjíme důvěru žáka ve vlastní schopnosti při řešení úloh,
- rozvíjíme schopnost provádět rozbor problémů, odhadovat výsledky,
- vedeme žáky k tomu, aby se snažili pracovat systematicky a přesně,

- vedeme žáky k uplatnění tvořivého myšlení a logického uvažování,
- vybízíme žáky k dotazům,
- zapojujeme žáky do vyvozování vzorečků.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správnému vyhledání a pochopení informace, kterou využijí při dalším řešení problému,
- podporujeme vzájemnou interakci žáků, prezentaci jejich vědomostí a dovedností,
- vedeme žáky k používání správné matematické terminologie,
- vedeme žáky k vyhledávání podstatných informací, které potřebují k úspěšnému vyřešení problému,
- vedeme žáky k přesnému a věcnému informování o výsledcích své práce i postupu řešení, k vědomému používání matematických pojmů,
- učíme žáky přesnému a stručnému vyjadřování,
- umožňujeme diskutovat o problému a možnostech řešení,
- učíme žáky správně formulovat otázky a problému,
- podporujeme schopnost pokládat otázky sobě i druhým,
- zařazujeme úlohy vhodné pro spolupráci se spolužáky,
- podporujeme umění naslouchat jiným,
- vedeme žáky ke schopnosti prezentovat své postupy a poznatky před třídou.

Kompetence sociální a personální

- předkládáme žákům postupně stále obtížnější matematické úkoly,
- vedeme žáky ke vzájemné spolupráci při řešení problémových úloh, ke společnému hledání řešení,
- vedeme žáky k prezentaci svých myšlenek, korektnímu prosazování svého navrhovaného řešení , svých postupů,
- umožňuje žákovi zažít úspěch a získat tak sebedůvěru,
- vybízíme žáky ke spolupráci se spolužáky,
- vedeme žáka ke schopnosti jednat s druhými,
- umožňuje žákům argumentovat, radit se s ostatními,
- vedeme žáky ke schopnosti vnímat vlastní pokrok,
- podporujeme schopnost respektovat druhé,
- zařazujeme spolupráci v různých heterogenních skupinách,
- umožňujeme žákům zhodnotit vlastní podíl a podíl druhých na řešeném úkolu,
- vedeme žáky k sebereflexi a vnímání vlastního úspěchu.

Kompetence občanské

- podporujeme sebedůvěru žáka, posilujeme jeho schopnosti, samostatnost, sebekontrolu a zodpovědnost za svou práci,
- vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci,
- vedeme žáky k dodržování postupů a pravidel,
- podporujeme u žáků zodpovědnost za splnění zadané úlohy,
- rozvíjíme schopnost pracovat samostatně, kontrolovat svoji práci a hotovou práci prezentovat,
- podporujeme schopnost spolupráce s ostatními a ochotu pomoci,
- vedeme žáky k dodržování postupů a pravidel,
- učíme žáky hodnotit svou práci a práci ostatních,
- vede žáky k ohleduplnosti,
- vedeme žáky k uvědomění si svých práv, ale i respektování povinností.

Kompetence pracovní

- předkládáme žákům různé názorné pomůcky a vedeme je k jejich používání,
- vytváříme u žáků správné pracovní a hygienické návyky při práci s pracovními pomůckami,
- vedeme žáky k používání přesných pracovních postupů,
- vedeme žáky k zodpovědnému přístupu k zadaným úkolům,
- vedeme je k dokončení úkolu, k překonávání překážek,
- při kooperativních činnostech vyžadujeme rozdělení pracovních úkolů dle schopností jednotlivce,
- vedeme žáky při skupinové práci k zodpovědné spolupráci a snaze o úspěch celé skupiny,
- nabízíme možnosti využívat matematické poznatky v praktických činnostech,
- umožňujeme žákům efektivně si organizovat vlastní práci,
- podporujeme intenzivní pracovní nasazení,
- netolerujeme pasivitu ve výuce,
- prohlubuje volní vlastnosti žáků.

Kompetence digitální

- učíme žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem,
- vedeme žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů,

- motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru),
- klademe důraz na používání kalkulátoru, např. při provádění kontroly odhadů,
- vedeme žáky k tomu, aby zapojovali do řešení úloh a problémů i digitální technologie, porovnávali využití tradičních a digitálních prostředků, diskutovali o nich,
- umožňujeme žákům využívat digitálních pomůcek při modelování matematických situací a řešení matematických úloh i problémů a volit efektivní postupy,
- nabízíme příležitosti k tomu, aby žáci navrhovali vlastní statistická šetření v oblastech jejich zájmů, posuzovali získaná data, výsledky prezentovali, zobecňovali a diskutovali o metodách a výsledcích.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace Vyučovací předmět: Matematika				
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata,** ***mezipředmětové vztahy***	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**
1. ročník				
Číslo a početní operace				
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	**žák:** - používá přirozená čísla k vyjádření počtu prvků v daném souboru do 20 - vytvoří soubor s daným počtem prvků - rozumí slovu polovina	**Numerace 0–20**	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; dovednosti zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení, zdravé a vyrovnané sebepojetí	**M-3-1-01p** porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	**žák:** - používá číslice 0–9 - chápe rozdíl mezi číslem a číslicí - pozná, zapisuje a čte čísla 0–20	**Psaní a čtení čísel 0–20** **Porovnávání čísel** na základě množství nebo pořadí, znaky: větší, menší, rovná se, odhad	**OSV5** - schopnost vymýšlet různé postupy řešení příkladů **OSV7** - chování podporující dobré vztahy, pomoc ostatním	**M-3-1-02p** čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 **M-3-1-02p**

	– zapíše čísla 0–20 podle diktátu – rozumí pojmům rovnost, nerovnost (menší, větší) – porovná čísla 0–20, zapíše jejich nerovnost či rovnost pomocí znaků <, >, = – seřadí vzestupně a sestupně čísla do 20 – rozloží číslo na desítky a jednotky	množství	**OSV8** - pozorování a empatické naslouchání; verbální i neverbální sdělování; komunikace v různých situacích (informování, přesvědčování, vysvětlování), otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh **OSV9** - schopnost spolupráce při řešení úloh **OSV10** - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří **OSV11** - pomoc druhým; vědomí odpovědnosti za vlastní učení ***ČJ*** *- psaní číslic a znaků, orientace na stránce knihy, počet slabik, čtení slovní úlohy s porozuměním, formulace slovní odpovědi, vymyšlení vlastních zadání* ***Vv, Pč*** *- kresba a vystřihování obrázků, znázornění slovních úloh* ***Tv*** *- číselná řada* ***Hv*** *- zpěv písní s počítáním* ***Prv*** *- soubory prvků na téma: Na dvorku, Vánoce, Velikonoce atd.; řazení měsíců v roce; hra na obchod*	zná matematické operátory + ,− , =, <, > a umí je zapsat
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	**žák:** - zobrazí čísla 0–20 na číselné ose - orientuje se na číselné ose - vyhledá číslo a zakreslí číslo na číselné ose - správně používá pojmy před, za, hned před, hned za, mezi, vpravo, vlevo - chápe pojmy první, poslední	**Číselná osa** (pojmy hned před, hned za, před, za, mezi) **Číselné řady** **Rozklad čísel**		
M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	**žák:** - sčítá a odečítá čísla do 20 bez přechodu i s přechodem přes desítku - rozkládá přirozené číslo na několik sčítanců - rozumí komutativitě sčítání			**M-3-1-04p** sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	**žák:** - řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel - řeší slovní úlohy typu „o více“, „o méně“ - vyřeší úlohy s mincemi, uskuteční nákup	**Jednoduché slovní úlohy** **Úlohy s mincemi**		**M-3-1-05p** řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20 - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Závislosti, vztahy a práce s daty				
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	**žák:** - pozná celé hodiny - zná strukturu týdne - má představu o věku	**Hodiny** (celá)	***Prv*** *- určování času; rodina (věk členů)* ***Vv*** *- výroba rozvrhu hodin*	
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	**žák:** - v tabulce rozezná řádek a sloupec - doplní do tabulky počty předmětů daných vlastností ze zadaného souboru - doplní chybějící číslo do posloupnosti - orientuje se ve schématech	**Tabulky** (pojem sloupec, řádek) (sčítací a odčítací tabulky, posloupnosti čísel, logické řady)		**M-3-2-03p** doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
Geometrie v rovině a v prostoru				
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	**žák:** - orientuje se v rovině i prostoru (před, za, nahoře, dole, vpravo, vlevo, první, poslední, větší, menší, stejný) - rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh) – uvede příklad z reálného života - načrtne dané rovinné útvary - rozezná a pojmenuje geometrická tělesa (krychle, kvádr, koule, válec) – uvede příklad z reálného života - vymodeluje daná tělesa - spojí dva nebo více bodů přímou nebo lomenou čarou - postaví stavbu z krychlí podle obrázku	**Orientace v prostoru** (před, za, nahoře, dole, vpravo, vlevo, první, poslední, větší, menší, stejný) **Základní geometrické tvary** (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh) Dokreslování tvarů, spojování bodů **Geometrické tělesa** (krychle, kvádr, koule, válec) **Stavby z krychlí**	***Prv*** *- dopravní značky (různé tvary)* ***Pč*** *- modelování těles; stavby ze stavebnic* ***Vv*** *- mozaika z geometrických tvarů*	**M-3-3-01p** pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit **M-3-3-01p** rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu

M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	**žák:** - zná význam jednotek kilogram, metr, litr - porovná délku úseček	**Jednotky** (kilogram, metr, litr)	***Prv*** *- lidské tělo (měření, vážení)* ***Tv*** *- měření sportovních výkonů*	**M-3-3-02p** používá pravítko
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	**žák:** – dokreslí osově souměrnou část obrázku ve čtvercové síti	**Souměrné obrazce**	***Vv*** *- vzory, symetrie*	

2. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Číslo a početní operace				
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	**žák:** - používá přirozená čísla k vyjádření počtu prvků v daném souboru do 100 - vytvoří soubor s daným počtem prvků - počítá po jedné a po desítkách do sta - rozumí pojmům polovina, třetina, čtvrtina, pětina	**Numerace 0–100** Desítky, jednotky **Části celku** (Polovina, třetina, čtvrtina, pětina celku)	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; dovednosti zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení, zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV5** - schopnost vymýšlet různé postupy řešení příkladů **OSV7** - chování podporující dobré vztahy, pomoc ostatním	**M-3-1-01p** porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	**žák:** - používá číslice 0–9 - pozná, zapisuje a čte čísla 0–100 - zapíše čísla 0–100 podle diktátu - rozumí pojmům rovnost, nerovnost (menší, větší) - porovná čísla 0–100, zapíše	**Psaní a čtení čísel 0–100** **Porovnávání čísel 0–100** Porovnávání čísel na základě množství nebo pořadí, znaky: větší, menší, rovná se, odhad množství		**M-3-1-02p** čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 **M-3-1-02p** zná matematické operátory + , −, =, < , > a umí je zapsat

	jejich nerovnost či rovnost pomocí znaků <, >, = - seřadí vzestupně a sestupně čísla do 100 - rozloží číslo na desítky a jednotky		**OSV8** - pozorování a empatické naslouchání; verbální i neverbální sdělování; komunikace v různých situacích (informování, přesvědčování, vysvětlování), otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh **OSV9** - schopnost spolupráce při řešení úloh **OSV10** - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří **OSV11** - pomoc druhým; vědomí odpovědnosti za vlastní učení ***Čj*** *- orientace v knize (čísla stran)* ***Prv*** *- konkrétní životní situace; čísla domů v okolí školy* ***TV*** *- rozdělování do družstev, dvojstupů, trojstupů apod.* ***Tv*** *- počítání skoků přes švihadlo, dřepů apod.; dělení do skupin* ***Tv*** *- využití v pohybových hrách (rozpočítání)*	
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	**žák:** - zobrazí čísla 0–100 na číselné ose - orientuje se na číselné ose - vyhledá a zakreslí číslo na číselné ose - správně používá pojmy před, za, hned před, hned za, mezi - využívá číselnou osu pro modelování stavu, změny, porovnávání - chápe pojmy první, poslední	**Číselná osa 0–100** **Rozklad čísla** **Číselné řady** **Zaokrouhlování na desítky**		
M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	**žák:** - sčítá a odečítá čísla do 100 bez přechodu i s přechodem přes desítku - rozkládá přirozené číslo na několik sčítanců - využívá komutativitu sčítání - řeší jednoduché úlohy se závorkami - násobí a dělí v oboru malé násobilky - využívá komutativitu násobení - provádí výpočty ve správném pořadí početních operací - rozlišuje sudá a lichá čísla - zná pojmy sčítanec, součet, činitel, součin, menšenec, menšitel, rozdíl, dělenec, dělitel, podíl	**Sčítání a odčítání v oboru do 100** (komutativita sčítání, pojmy sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl) **Počítání se závorkami Násobení 0–10** (pojmy činitel, součin, dělenec, dělitel, podíl) **Sudá a lichá čísla**		**M-3-1-04p** sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20

M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	**žák:** - řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel - řeší slovní úlohy typu „o více“, „o méně“, „krát méně“, „krát více“ - řeší úlohy s antisignálem - vyřeší úlohy s mincemi, uskuteční nákup, rozmění peníze, rozezná líc a rub mincí	**Slovní úlohy** vyžadující aplikaci osvojených početních operací „o více“, „o méně“, „krát méně“, „krát více“ **Úlohy s mincemi** (české mince a bankovky)	***Čj*** *- čtení s porozuměním, formulace slovní odpovědi, vymýšlení vlastních zadání* ***Prv*** *- obchod*	**M-3-1-05p** řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20 uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi
Závislosti, vztahy a práce s daty				
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	**žák:** - rozumí časovému údaji uvedenému v digitální i ciferníkové podobě - převádí zápis jednoho typu na druhý - převede hodiny na minuty a naopak - orientuje se v kalendáři, rozumí pojmům dnes, včera, zítra, měsíc, rok	**Orientace v čase** (čtvrt, půl, tři čtvrtě, celá; digitální a ciferníková podoba, převod hodiny na minuty; orientace v kalendáři)	***Prv*** *- režim dne; rok, měsíc, týden, den* ***Pč*** *- výroba hodin*	
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	**žák:** – umí evidovat statické i dynamické situace pomocí ikon, šipek, tabulky	**Tabulky a schémata** (nákresy, mapky, …)	***Prv*** *- mapa okolí školy; rodokmen* ***Vv*** *- vzory*	**M-3-2-02p** modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	**žák:** - používá tabulku jako nástroj pro organizaci statistických údajů - rozlišuje řádek a sloupec tabulky - doplní chybějící členy ve vzorech a logických řadách			**M-3-2-03p** doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20

Geometrie v rovině a v prostoru				
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	**žák:** - orientuje se v rovině i prostoru (před, za, nahoře, dole, vpravo, vlevo, první, poslední, větší, menší, stejný) - rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, čtyřúhelník, šestiúhelník) – uvede příklad z reálného života - načrtne dané rovinné útvary - rozezná a pojmenuje geometrická tělesa (krychle, kvádr, koule, válec, kužel, jehlan) – uvede příklad z reálného života - vymodeluje daná tělesa - spojí dva nebo více bodů přímou nebo lomenou čarou - postaví stavbu z krychlí podle obrázku	**Bod, přímka, úsečka, přímá, lomená a křivá čára** (označování, rýsování, modelování) **Základní geometrické tvary** (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, šestiúhelník) Dokreslování tvarů, spojování bodů **Geometrické tělesa** (krychle, kvádr, koule, válec, kužel, jehlan) **Stavby z krychlí**	***Tv*** *- různé hry chůzí a během v prostoru* ***Prv*** *- dopravní značky, architektura* ***Pč*** *- výroba modelů těles z papíru*	**M-3-3-01p** pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit **M-3-3-01p** rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	**žák:** - zná význam jednotek kilogram, metr, litr - porovná délku úsečky - zná základní jednotky délky, objemu a hmotnosti	**Úsečka**, její rýsování a měření Rýsování úsečky dané délky Měření na mm, cm Shodné úsečky **Jednotky** délky, objemu a hmotnosti	***Prv*** *- lidské tělo (měření, vážení); měření v přírodě* ***Tv*** *- měření sportovních výkonů* ***Pč*** *- recepty; modelování, stříhání*	**M-3-3-02p** používá pravítko
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	**žák:** – dokreslí osově souměrnou část obrázku ve čtvercové síti – rozliší souměrné a nesouměrné rovinné útvary	**Obrazce ve čtvercové síti**	***Vv*** *- vzory, ornamenty, mandaly; dokreslování osově souměrných obrazců* ***Pč*** *- skládání z papíru*	

3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Číslo a početní operace				
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	**žák:** - používá přirozená čísla do 1000 - provádí písemné výpočty s čísly do 1000	**Numerace do 1000** Rozvoj čísla v desítkové soustavě; posloupnost přirozených čísel, určování čísel v řadě do 1 000 po desítkách, stovkách, jednotkách **Výpočty s čísly do 1000** (Písemné sčítání a odčítání do 1000, násobení a dělení v oboru násobilky, dělení se zbytkem, násobení a dělení do 1000 mimo obor malé násobilky) **Výpočty se závorkami** **Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly do 1000**	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; dovednosti zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení, zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV5** - schopnost vymýšlet různé postupy řešení příkladů **OSV7** - chování podporující dobré vztahy, pomoc ostatním **OSV8** - pozorování a empatické naslouchání; verbální i neverbální sdělování; komunikace v různých situacích (informování, přesvědčování, vysvětlování), otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh **OSV9** - schopnost spolupráce při řešení úloh	**M-3-1-01p** porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	**žák:** - pozná, zapisuje a čte čísla 0–1000 - zapíše čísla 0–1000 podle diktátu - rozumí pojmům rovnost, nerovnost (menší, větší) - porovná čísla 0–1000, zapíše jejich nerovnost či rovnost	**Zápis a čtení čísel do 1000** **Porovnávání čísel do 1000** s využitím matematických znaků, řazení čísel vzestupně a sestupně		**M-3-1-02p** čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 **M-3-1-02p** zná matematické operátory + ,− , =, <, > a umí je zapsat

	pomocí znaků <, >, = - seřadí vzestupně a sestupně čísla do 1000 - rozloží číslo na jednotky, desítky a stovky		**OSV10** - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří **OSV11** - pomoc druhým; vědomí odpovědnosti za vlastní učení	
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	**žák:** - zobrazí čísla 0–1000 na číselné ose - orientuje se na číselné ose - vyhledá a zakreslí číslo na číselné ose - využívá číselnou osu pro modelování stavu, změny, porovnávání	**Číselná osa** (různé měřítko) **Zaokrouhlování čísel do 1000**	***Čj*** *- vyhledávání stran v učebnicích, čísla v textech, dělení do skupin při skupinové práci, sčítání bodů a porovnávání v soutěžích* ***Vv*** *- čísla ve výtvarném zpracování, dělení výkresu na části* ***Tv*** *- pořadová cvičení; dělení do družstev, skupin, sčítání získaných bodů* ***Hv*** *- čísla v textech písní, počítání délek not, rozdělení do taktů*	
M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	**žák:** - sčítá a odečítá čísla do 1000 (po desítkách, stovkách) - rozkládá přirozené číslo na několik sčítanců - využívá komutativitu sčítání a násobení - řeší úlohy se závorkami - násobí víceciferná čísla jednociferným - využívá komutativitu násobení - provádí výpočty ve správném pořadí početních operací - rozlišuje sudá a lichá čísla	**Pamětné sčítání a odčítání dvojciferných a trojciferných čísel** **Pamětné násobení a dělení v oboru malé násobilky** **Pamětné násobení 10 a 100**		**M-3-1-04p** sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	**žák:** - řeší slovní úlohy typu „o více“, „o méně“, „krát méně“, „krát více“ - řeší úlohy s antisignálem - tvoří obdobné slovní úlohy - má zkušenost s jednoduchými kombinatorickými úlohami - hledá různá řešení úloh	**Slovní úlohy** (zápis, výpočet, odpověď) řešení slovních úloh se dvěma početními výkony; tvoření jednoduchých slovních úloh	***Čj*** *- čtení s porozuměním, formulace slovní odpovědi, vymýšlení vlastních zadání*	**M-3-1-05p** řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20

Závislosti, vztahy a práce s daty				
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	**žák:** - rozumí časovému údaji uvedenému v digitální i ciferníkové podobě - převádí zápis jednoho typu na druhý - provádí převody jednotek času (h, min, s)	**Určování času** na hodinách ručičkových a digitálních. Převody jednotek času: sekunda – minuta – hodina Měření jednotek času, vytváření správné představy o jejich velikosti na základě praktických činností	***Prv*** *- orientace v čase, kalendář, denní režim* ***Vv*** *- výtvarné zpracování ročních období* ***Tv*** *- měření sportovních výkonů* ***Pč*** *- recepty*	
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	**žák:** – umí evidovat statické i dynamické situace pomocí ikon, šipek, tabulky	**Tabulky** (zaznamenání různých závislostí ze života do tabulky)	***Prv*** *- sčítání a odčítání při vytváření tabulek, měřeních, pokusech, pozorováních, …* ***Tv*** *- zaznamenání sportovních výkonů*	**M-3-2-02p** modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	**žák:** - používá tabulku jako nástroj pro organizaci statistických údajů - rozlišuje řádek a sloupec tabulky - doplní chybějící členy ve vzorech a logických řadách	**Tabulky, diagramy** (čtení a doplňování jednoduchých diagramů a tabulek v oboru do 1000, práce s tabulkami (o více, o méně, krát více, krát méně))		**M-3-2-03p** doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi
Geometrie v rovině a v prostoru				
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	**žák:** - rozliší bod, úsečku, přímku, polopřímku - určí vzájmenou polohu dvou přímek v rovině - rozezná a pojmenuje základní	**Bod, přímka, úsečka** (střed, délka, přenášení)**, polopřímka, polopřímky opačné** **Vzájemná poloha dvou přímek v rovině**	***Tv*** *- různé hry chůzí a během v prostoru* ***Pč*** *- přesné skládání papíru, stříhání; dělení papíru na části*	**M-3-3-01p** pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit **M-3-3-01p** rozezná přímku a úsečku, narýsuje

	rovinné útvary (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, čtyřúhelník, šestiúhelník) – uvede příklad z reálného života - ovládá pojmy vrchol, strana, protější strany, sousední strany - narýsuje dané rovinné útvary, v - rozezná a pojmenuje geometrická tělesa (krychle, kvádr, koule, válec, jehlan, kužel) – uvede příklad z reálného života - vymodeluje daná tělesa - ovládá pojmy vrchol, hrana, stěna - na předmětech z reálného života nalezne rovnoběžky a různoběžky - postaví stavbu z krychlí podle obrázku	**Rovinné útvary** (vrchol, strana, sousední strany, protější strany, úhlopříčka) Trojúhelník (konstrukce a obvod), čtyřúhelník, čtverec, obdélník, mnohoúhelník, kružnice (konstrukce, poloměr, průměr), kruh **Tělesa** (vrchol, hrana, stěna; krychle, kvádr, koule, válec, jehlan, kužel)	***Prv*** *- dopravní značky, architektura* ***Pč*** *- výroba modelů těles z papíru;* *stavby ze stavebnic; výroba krabičky* ***Prv*** *- lidské tělo (měření, vážení); měření v přírodě* ***Tv*** *- měření sportovních výkonů* ***Pč*** *- recepty* ***Vv*** *- vzory, ornamenty, mandaly; dokreslování osově souměrných obrazců* ***Pč*** *- skládání z papíru*	je a ví, jak se označují
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	**žák:** - zná význam jednotek kilogram, metr, litr - porovná délku úsečky - zná základní jednotky délky, objemu a hmotnosti	**Shodné úsečky, délka úsečky** **Jednoduché převody jednotek** času (h, min, s), délky (m, dm, cm, mm), hmotnosti (t, kg, g) a objemu (hl, l, ml)		**M-3-3-02p** používá pravítko
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	**žák:** - dokreslí osově souměrnou část obrázku ve čtvercové síti - rozliší souměrné a nesouměrné rovinné útvary	**Souměrné útvary** (ve čtvercové síti)		

4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Číslo a početní operace				
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	**žák:** – umí využít komutativnost pro zjednodušení výpočtu	**Vlastnosti početních operací** (komutativnost a asociativnost) pamětné i písemné sčítání a násobení	***Čj*** *- správný zápis slovních úloh, stylizace a reprodukce odpovědí, čtení s porozuměním, dějová posloupnost; dělení do skupin při skupinové práci, sčítání bodů a porovnávání v soutěžích* ***Pč*** *- práce s papírem, dělení papíru na části* ***Vl*** *- letopočty důležitých událostí* **OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; dovednosti zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení, zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV5** - schopnost vymýšlet různé postupy řešení příkladů **OSV7** - chování podporující dobré vztahy, pomoc ostatním	
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	**žák:** - čte, zapisuje, porovnává, vyznačí na číselné ose přirozená čísla do 1 000 000 - zapisuje a přečte čísla v desítkové soustavě - používá algoritmy pro písemné početní operace	**Přirozená čísla do 1 000 000** písemné sčítání a odčítání v oboru přirozených čísel do 1 000 000 písemné násobení jedno a dvouciferným činitelem písemné dělení jednociferným dělitelem písemné algoritmy daných početních operací		**M-5-1-02p** čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 **M-5-1-02p** sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla **M-5-1-02p** zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	**žák:** – zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky	**Zaokrouhlování čísel** na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky odhad výsledku kontrola výpočtu		**M-5-1-03p** zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách **M-5-1-03p** tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých	**žák:** – porozumí zadání, sestaví	**Slovní úlohy** na porovnávání čísel, na početní výkony, na vztahy		**M-5-1-04p** zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy

aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	jednoduchý zápis a zvolí vhodnou početní operaci	„o n více (méně)“, „n-krát více (méně)“, slovní úlohy na dva až tři výpočty	**OSV8** - pozorování a empatické naslouchání; verbální i neverbální sdělování; komunikace v různých situacích (informování, přesvědčování, vysvětlování), otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh **OSV9** - schopnost spolupráce při řešení úloh **OSV10** - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří **OSV11** - pomoc druhým; vědomí odpovědnosti za vlastní učení	**M-5-1-04p** rozeznává sudá a lichá čísla - používá kalkulátor
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	**žák:** - používá pojmy – celek, část, zlomek, čitatel, jmenovatel, zlomková čára - vyznačí daný zlomek - přečte a zapíše zlomek	**Zlomky** (znázornění zlomku v obrázku, zápis a čtení zlomku)		
M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	**žák:** - porovná zlomky se stejnými jmenovateli v oboru kladných čísel se stejnými jmenovateli - vypočte zlomek z daného čísla - sečte a odečte zlomky se stejným jmenovatelem	**Výpočet zlomku** z daného čísla, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem		
Závislosti, vztahy a práce s daty				
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	**žák:** - dokáže připravit podklady pro vytvoření jednoduchých tabulek a grafů - vypočítá matematický průměr z daných čísel - používá správné označení jednotek - provádí jednoduché převody - porozumí pojmům závisle a nezávisle proměnná	**Závislosti a jejich vlastnosti** přímá úměrnost **Jednotky** délky, objemu, hmotnosti, času a jejich převody **Aritmetický průměr**	***Př*** *- lidské tělo (měření, vážení); měření v přírodě* ***Vl*** *- rozloha ČR* ***Tv*** *- měření sportovních výkonů, výpočet průměrného výkonu* ***Pč*** *- množství surovin v receptech* ***Inf*** *- tabulkové editory*	**M-5-2-01p** vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	**žák:** – čte a orientuje se v grafech a tabulkách	Čtení jízdního řádu Čtení z diagramu, grafu, tabulky... Souřadnice bodů		**M-5-2-02p** orientuje se a čte v jednoduché tabulce

	- dokáže připravit podklady pro vytvoření jednoduchých tabulek a grafů - sestaví jednoduchou tabulku, graf (i na PC)	Práce s daty v elektronické podobě		- určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi
Geometrie v rovině a v prostoru				
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	**žák:** - narýsuje a správně označí rovinné útvary - narýsuje střed a osu úsečky pomocí kružítka	**Rovinné geometrické útvary** čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice a kruh **Rýsování** obdélníku, čtverce, trojúhelníku, kružnice s daným středem a poloměrem; rýsování středu a osy úsečky	***Vv*** *- mozaika z geometrických tvarů; zjednodušená postava*	**M-5-3-01p** znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	**žák:** - zná a užívá základní jednotky délky a jejich převody - odvodí vzorec a použije pro výpočet obvodu trojúhelníku, obdélníku a čtverce - vypočítá trojúhelníkovou nerovnost - aplikuje poznatky na praktických příkladech	**Jednotky** délky a jejich převody obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku, mnohoúhelníku; grafický součet a rozdíl úseček trojúhelníková nerovnost	***Př*** *- měrné jednotky* ***Vl*** *- měřítko mapy*	**M-5-3-02p** měří a porovnává délku úsečky **M-5-3-02p** vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	**žák:** - sestrojí rovnoběžku s danou přímkou - sestrojí kolmici k dané přímce - určí vzájemnou polohu přímek v rovině	**Rýsování** kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou, rýsování rovnoběžek, vzájemná poloha dvou přímek v rovině	***Vl*** *- rozloha ČR*	**M-5-3-03** sestrojí rovnoběžky a kolmice
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí	**žák:** - seznámí se se základními	**Obsah** čtverce, obdélníku; jednotky obsahu		

čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	jednotkami obsahu - pomocí čtvercové sítě určí obsah čtverce a obdélníku - rozpozná síť kvádru a krychle rozložením krabičky	čtvercová síť síť kvádru a krychle rozložením krabičky	***Pč*** *- výroba modelů těles (rýsování sítě tělesa)* ***Pč*** *- origami (přesné skládání z papíru);*	
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	**žák:** - pozná a modeluje osově souměrné útvary - určí osu souměrnosti překládáním papíru	**Osová souměrnosti** osa souměrnosti; osově souměrné útvary; určování os souměrnosti překládáním papíru		**M-5-3-05p** určí osu souměrnosti překládáním papíru - pozná základní tělesa
Nestandardní aplikační úlohy a problémy				
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	**žák:** - hledá netradiční řešení slovních úloh.nachází logické souvislosti v číselných a obrázkových řadách - chápe princip dokončování magických čtverců	**Slovní úlohy**, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost **Kalkulátor**	***Pč*** *- prostorové vytváření* ***Čj*** *- čtení s porozuměním, formulace slovní odpovědi, vymýšlení vlastních zadání*	**M-5-4-01p** řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech - používá kalkulátor

5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Číslo a početní operace				
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	**žák:** – umí využít komutativnost pro zjednodušení výpočtu	**Pamětné i písemné násobení a sčítání**	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; dovednosti zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium	
M-5-1-02 provádí písemné početní operace	**žák:** – čte, zapisuje, porovnává,	**Přirozená čísla do milionu a přes** písemné násobení a dělení;		**M-5-1-02p** čte, píše a porovnává čísla v oboru

v oboru přirozených čísel	vyznačí na číselné ose přirozená čísla do milionu a přes milion - rozvoj čísla v desítkové soustavě - používá algoritmy pro písemné početní operace	písemné dělení dvojciferným dělitelem; počítáme s velkými čísly	**OSV2** - moje učení, zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - organizace vlastního času, plánování učení; stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení **OSV5** - schopnost vymýšlet různé postupy řešení příkladů **OSV7** - chování podporující dobré vztahy, pomoc ostatním **OSV8** - pozorování a empatické naslouchání; verbální i neverbální sdělování; komunikace v různých situacích (informování, přesvědčování, vysvětlování), otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh **OSV9** - schopnost spolupráce při řešení úloh **OSV10** - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří **OSV11** - pomoc druhým; vědomí odpovědnosti za vlastní učení ***Čj*** *- správný zápis slovních úloh, stylizace a reprodukce odpovědí, čtení s porozuměním, dějová posloupnost; dělení do skupin při skupinové práci, sčítání bodů a porovnávání v soutěžích*	do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 **M-5-1-02p** sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla **M-5-1-02p** zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	**žák:** – zaokrouhluje čísla na jednotlivé řády	**Zaokrouhlování čísel** Odhad a kontrola výsledků		**M-5-1-03p** zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách **M-5-1-03p** tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	**žák:** – porozumí zadání, sestaví zápis a zvolí vhodnou početní operaci	**Slovní úlohy** vyžadující aplikaci osvojených početních operací		**M-5-1-04p** zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy **M-5-1-04p** rozeznává sudá a lichá čísla - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	**žák:** - používá pojmy celek, část celku, zlomek, zlomková čára, čitatel, jmenovatel - na vhodných příkladech vyznačí část celku	**Zlomky** Výpočet části z celku		
M-5-1-06				

porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	- zapíše část celku pomocí zlomku - přečte zlomek - vypočítá část z celku - porovnává zlomky se stejnými jmenovateli v oboru kladných čísel - zvládá sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem	Sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem	***Pč*** *- práce s papírem, dělení papíru na části*	
M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	**žák:** - používá pojmy desetinný zlomek, desetinné číslo, desetinná čárka, číslo celé, desetina, setina, zlomek složený - zapíše, čte, porovnává a zobrazuje desetinná čísla řádu desetin a setin na číselné ose	**Desetinná čísla** porovnávání desetinných čísel, znázornění desetinných čísel	***Tv*** *- měření sportovních výkonů, vyjádření výšky člověka v metrech*	
M-5-1-08 porozumí významu znaku „–“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	**žák:** - uvědomuje si rozdíl mezi číslem kladným a záporným - vyznačí záporné číslo na číselné ose	**Kladná a záporná čísla**	***Př*** *- teplota pod nulou* ***Vl*** *- časová osa*	
Závislosti, vztahy a práce s daty				
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	**žák:** - dokáže připravit podklady pro vytvoření jednoduchých tabulek a grafů - vypočítá aritmetický průměr z daných čísel - používá správné označení jednotek	**Závisle a nezávisle proměnná** **Aritmetický průměr** **Jednotky** délky, objemu, hmotnosti, času Práce s doporučenými digitálními	***Př*** *- lidské tělo (měření, vážení); měření v přírodě* ***Tv*** *- měření sportovních výkonů, výpočet průměrného výkonu* ***Pč*** *- množství surovin v receptech*	**M-5-2-01p** vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času

	- provádí jednoduché převody - porozumí pojmům závisle a nezávisle proměnná - zapíše a utřídí získaná data (např. výsledky pozorování) s využitím digitálních technologií - rozhodne, která data jsou podstatná s ohledem na řešený problém - získá nebo dohledá chybějící data v doporučeném digitálním zdroji	zdroji, třídění získaných nebo vyhledaných dat podle daných/zvolených kritérií		
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	**žák:** - čte a orientuje se v grafech a tabulkách - sestaví jednoduchou tabulku, graf - využije pro uspořádání získaných dat tabulku, diagram, schéma - navrhne způsob grafického záznamu informací za pomoci digitálních technologií	**Souřadnice** **bodů Jízdní** **řády** **Diagramy, grafy, tabulky** Základy práce s daty v tabulkovém procesoru Objevování a experimentování s digitálními technologiemi při řešení matematických problémů	***Tv*** *- zaznamenání sportovních výkonů do tabulky; turistika, geocatching* ***Př*** *- zaznamenání různých pozorování a měření v přírodě do tabulky, grafu* ***Vl*** *- mapy, GPS souřadnice*	**M-5-2-02p** orientuje se a čte v jednoduché tabulce - určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
Geometrie v rovině a v prostoru				
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	**žák:** - narýsuje a správně označí rovinné útvary - využívá znalost konstrukce kolmic	**Čtverec, obdélník** a jejich úhlopříčky **trojúhelníky** **kružnice a kruh** vzájemná poloha dvou kružnic vlastnosti úhlopříček vlastnosti trojúhelníku	*Vv - mozaika z geometrických tvarů; zjednodušená postava z*	**M-5-3-01p** znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
M-5-3-02 Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí	**žák:** – odvodí vzorec pro výpočet	**Obvody obrazců**		**M-5-3-02p** měří a porovnává délku úsečky

délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek stran	obvodu trojúhelníku, obdélníku a čtverce - vypočítá obvod obrazců - aplikuje poznatky na praktických příkladech		***Př*** *- měrné jednotky*	**M-5-3-02p** vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	**žák:** - zná a užívá základní jednotky obsahu - vyvodí vzorec pro výpočet obsahu - využívá čtvercovou síť pro znázornění obsahu	**Jednotky obsahu** obsah obdélníku a čtverce obsahy složitějších obrazců		**M-5-3-03** sestrojí rovnoběžky a kolmice
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	**žák:** - pozná a modeluje osově souměrné útvary - narýsuje osu úsečky - vyznačí střed úsečky - rozpozná a užívá pojmy prostorových útvarů - znázorní ve čtvercové síti síť krychle a kvádru	**Střed úsečky a osa** osově souměrné útvary pravidelné obrazce **Tělesa** (krychle, kvádr, válec, jehlan, kužel, koule) povrch krychle a kvádru	***Pč*** *- origami (přesné skládání z papíru);* ***Pč*** *- výroba modelů těles (rýsování sítě tělesa)*	**M-5-3-05p** určí osu souměrnosti překládáním papíru - pozná základní tělesa
Nestandardní aplikační úlohy a problémy				
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	**žák:** - hledá netradiční řešení slovních úloh - nachází logické souvislosti v číselných a obrázkových řadách - chápe princip dokončování magických čtverců - sestaví stavbu na základě obrazové předlohy - zaznamená stavbu z krychlí do čtvercové sítě	**Slovní úlohy** **Číselné a obrázkové řady** **Magické čtverce** **Prostorová představivost** (stavby z krychlí) Římské číslice	***Čj*** *- čtení s porozuměním, formulace slovní odpovědi, vymýšlení vlastních zadání* ***Pč*** *- stavebnice*	**M-5-4-01p** řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Číslo a proměnná				
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	**žák:** - rozlišuje pojem číslice a číslo - ovládá pojmy miliarda, stamiliony, desetimiliony, miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, stovky, desítky, jednotky, desetiny, setiny, tisíciny, desetitisíciny, statisíciny, miliontiny - zapíše přirozené a desetinné číslo podle diktátu - přečte zapsané přirozené a desetinné číslo - zapíše rozvinutý zápis přirozeného a desetinného čísla v desítkové soustavě - orientuje se na číselné ose, rozlišuje pojmy bezprostředně před, bezprostředně za - narýsuje číselnou osu s vhodnou stupnicí pro zobrazení zadaných čísel - na číselné ose zobrazí přirozená čísla, desetinné zlomky a desetinná čísla	**Opakování z 5. ročníku** přirozená čísla – číslo, číslice, číselné řady rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě číselná osa porovnávání přirozených čísel zaokrouhlování přirozených čísel sčítání a odčítání přirozených čísel, (zpaměti i písemně) vlastnosti sčítání a odčítání, pořadí operací násobení a dělení přirozených čísel počítání s kulatými a hranatými závorkami zlomky – zápis, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem římská čísla **Desetinná čísla**	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; dovednosti zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení, zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení – snaha dokončit úkol **OSV5** - rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak) – různé způsoby řešení úloh **OSV7** - chování podporující dobré vztahy, pomoc ostatním	**M-9-1-01p** písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem **M-9-1-01p** čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor				**M-9-1-02p** píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000 **M-9-1-02p** provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)				

	- správně používá znaky rovnosti a nerovnosti, porovná přirozená a desetinná čísla podle velikosti, seřadí řadu čísel sestupně a vzestupně - zaokrouhluje přirozená a desetinná čísla na určitý řád, nebo na určitý počet cifer - rozlišuje a používá pojmy sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl, činitel, součin, dělenec, dělitel, podíl, zbytek - provádí správně početní operace s přirozenými a desetinnými čísly do 100 zpaměti - násobí a dělí číslo deseti, stem, tisícem atd. - ovládá písemné algoritmy početních operací sčítání, odčítání, násobení a dělení v oboru přirozených čísel a desetinných čísel - odhaduje a kontroluje výsledky výpočtu - používá kalkulátor ke kontrole provedených výpočtů a k provádění výpočtů složitějších úloh - zná a používá vlastnosti početních operací – komutativnost, asociativnost a distributivnost - zná a používá pravidla o pořadí početních operací - vypočítá příklady s kulatými a hranatými závorkami - zná pojmy čitatel, jmenovatel, zlomková čára	zápis desetinných čísel desetinné zlomky a desetinná čísla rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě porovnávání desetinných čísel, zobrazení na číselné ose zaokrouhlování desetinných čísel s danou přesností sčítání a odčítání desetinných čísel zpaměti a písemně násobení a dělení desetinných čísel 10, 100, 1000, ... převody jednotek délky, obsahu, objemu a hmotnosti násobení a dělení desetinného čísla přirozeným číslem násobení a dělení desetinného čísla desetinným číslem výpočty pomocí kalkulátoru slovní úlohy	**OSV8** - pozorování a empatické naslouchání; verbální i neverbální sdělování; komunikace v různých situacích (informování, přesvědčování, vysvětlování), otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh **OSV9** - schopnost spolupráce při řešení úloh **OSV10** - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří **OSV11** - pomoc druhým; vědomí odpovědnosti za vlastní učení **MV1** - vyhledávání údajů při řešení úloh z praktického života, pěstování kritického přístupu k mediálním sdělením ***D*** *- starověké kultury: Indie, Řím, Mezopotámie* *letopočty římskými čísly* ***Čj*** *- čtení s porozuměním, formulace slovní odpovědi, vymýšlení vlastních zadání* ***Př*** *- lidská teplota měřená na desetiny stupňů* ***F*** *- převody jednotek, měření teploty, délky, ...*	

	- zapíše zlomek podle diktátu - přečte zapsaný zlomek - zapíše zlomkem část celku podle obrázku - znázorní obrázkem zlomek - sečte a odečte zlomky se stejným jmenovatelem - zapíše číslo zapsané arabskými číslicemi pomocí číslic římských a naopak - zapíše desetinný zlomek desetinným číslem a naopak - převádí jednotky délky, hmotnosti, obsahu, objemu a času			- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	**žák:** - vysvětlí pojem násobek a dělitel - rozhodne, zda zadané číslo je nebo není násobkem jiného čísla - vyjmenuje násobky zadaného čísla - rozhodne, zda zadané číslo je nebo není dělitelem jiného čísla - vyjmenuje všechny dělitele čísla - vyjmenuje samozřejmé dělitele všech čísel - použitím znaků dělitelnost rozhodne o dělitelnosti čísla čísly 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9 a 10 - určí ciferný součet čísla - rozliší čísla sudá a lichá	**Dělitelnost přirozených čísel** násobek, dělitel kritéria dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10 sudé a liché číslo prvočíslo, číslo složené rozklad čísla na součin prvočísel nejmenší společný násobek, největší společný dělitel čísla soudělná a nesoudělná slovní úlohy	***D*** *- Eratosthenes a prvočísla* ***Vo*** *- rodná čísla, čárové kódy*	

	- definuje prvočíslo a číslo složené - vyjmenuje všechna prvočísla do 20 - rozloží složená čísla na součin prvočísel - určí všechny společné dělitele dvou a tří dvouciferných čísel - určí největší společný dělitel dvou a tří čísel - určí nejmenší společný násobek dvou a tří čísel - určí, zda jsou zadaná čísla soudělná nebo nesoudělná - vyřeší slovní úlohy vedoucí na hledání největšího společné dělitele a nejmenšího společného násobku			
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	**žák:** - vyřeší jednoduché slovní úlohy – ze zadání vybere potřebné údaje, označí neznámou, použije vhodné početní operace, řešení přehledně zapíše, zformuluje slovní odpověď - hledá různé způsoby řešení, diskutuje s ostatními, obhájí svůj postup	**Slovní úlohy**	***Čj*** *- čtení s porozuměním, formulace slovní odpovědi, vymýšlení vlastních zadání*	

Závislosti, vztahy a práce s daty				
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	**žák:** - získává data z prezentací, tabulek a grafů - třídí data podle důležitosti - vytváří slovní úlohy s využitím získaných dat	**Závislosti a data** příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti nákresy, schémata, diagramy, tabulky četnost znaku, aritmetický průměr	***Čj*** *- čtení s porozuměním, formulace slovní odpovědi, vymýšlení vlastních zadání* ***Z*** *- složení obyvatel, průmysl… (práce s atlasem)* ***F*** *- výsledky různých měření* ***Tv*** *- měření výkonů* ***Inf*** *- tabulkový editor*	**M-9-2-01p** vyhledává a třídí data
M-9-2-02 porovnává soubory dat				**M-9-2-02p** porovnává data
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem				**M-9-2-04p** vypracuje jednoduchou tabulku
Geometrie v rovině a v prostoru				
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	**žák:** - čte a zapíše symboly v geometrických zápisech: bod, úsečka, přímka, polopřímka, délka úsečky, shodné útvary, konvexní úhel, nekonvexní úhel, kružnice - čte a zapíše vztahy: bod leží na přímce (úsečce, kružnici), bod neleží na přímce, bod je průsečík přímek, přímky jsou rovnoběžné, kolmé, různoběžné - čte a zapíše vybraná písmena řecké abecedy	**Rovinné útvary** bod, přímka, polopřímka, úsečka (krajní body, délka), kružnice (střed, poloměr), kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (čtverec, obdélník), pravidelné mnohoúhelníky vzájemná poloha přímek v rovině (kolmice, rovnoběžky, různoběžky – zápis matematickými symboly) metrické vlastnosti v rovině – vzdálenost bodu od přímky, délka úsečky, délka lomené čáry obvod – čtverec, obdélník, trojúhelník obsah ve čtvercové síti – čtverec, obdélník, trojúhelník, … vzájemná poloha přímek v rovině obsah výpočtem podle vzorce – čtverec, obdélník	**OSV1** - rozvoj pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů **OSV2** - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení – snaha dokončit úkol **OSV4** - dovednosti pro pozitivní naladění mysli; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací **OSV5** - rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak) – různé způsoby řešení úloh **OSV9** - schopnost spolupráce při řešení úloh	- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky - umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	**žák:** - načrtne a narýsuje úsečku, přímku, kružnici, trojúhelník, obdélník, čtverec, pravidelný mnohoúhelník - změří délku úsečky, lomené čáry - sestrojí osu úsečky			

M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	**žák:** - určí obsah rovinných útvarů ve čtvercové síti - určí výpočtem podle vzorce obsah a obvod čtverce a obdélníku	**Trojúhelníky** ostroúhlý, pravoúhlý, tupoúhlý obecný, rovnostranný, rovnoramenný (ramena, základna, hlavní vrchol), konstrukce trojúhelníku ze tří stran, trojúhelníková nerovnost součet úhlů v trojúhelníku, vnitřní a vnější úhly střední příčky výšky trojúhelníku těžnice a těžiště kružnice opsaná a vepsaná	**OSV10** - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří **OSV11** - pomoc druhým	**M-9-3-04p** vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	**žák:** - správně označí vrcholy, strany, vnitřní úhly a vnější úhly trojúhelníku - zná a používá součet velikostí vnitřních úhlů v trojúhelníku - dělí trojúhelníky podle velikostí úhlů na ostroúhlý, pravoúhlý a tupoúhlý - dělí trojúhelníky podle délky stran na obecný, rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník - zná a používá pojmy: ramena, základna, hlavní vrchol rovnoramenného trojúhelníku - zná pravidla velikostí vnitřních úhlů v rovnostranném a rovnoramenném trojúhelníku - sestrojí trojúhelník ze tří stran - zná a využívá trojúhelníkovou nerovnost - sestrojí výšky trojúhelníku a paty výšek, nalezne jejich průsečík, ví, v kterém trojúhelníku je průsečík výšek uvnitř, vně a na straně - sestrojí těžnice trojúhelníku - nalezne těžiště trojúhelníku, zná pravidlo o poloze těžiště na těžnici (vzdálenost od vrcholu je dvojnásobek		***F*** *- těžiště tělesa* ***VV*** *- princip geometrických útvarů a těles ve výtvarném vyjádření* ***Z*** *- otáčení planet, světové strany, azimut, zeměpisná poloha, hloubkový a výškový úhel* ***TV*** *- úhel odrazu, vrh koulí* ***Pč*** *- přesné měření při výrobě různých výrobků, stavbě domů*	**M-9-3-06p** rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary

	vzdálenosti od strany) - sestrojí kružnici opsanou trojúhelníku, ví, kdy se nachází střed kružnice opsané uvnitř, vně a na straně trojúhelníku - sestrojí kružnici vepsanou trojúhelníku			
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	**žák:** - zapíše konvexní a nekonvexní úhel, velikost úhlu - zná pojmy vrchol úhlu, ramena úhlu, vnitřní a vnější bod úhlu - odhadne a změří velikost úhlu - převádí stupně na minuty a naopak - narýsuje úhel zadané velikosti - přenáší úhly - sestrojí osu úhlu - rozlišuje úhly podle velikosti (nulový, ostrý, pravý, tupý, přímý, nekonvexní, plný) - pozná úhly vedlejší, vrcholové, souhlasné a střídavé, zná jejich vlastnosti, využívá je při výpočtech - graficky úhly sčítá, odčítá, násobí a dělí dvěma - početně úhly sčítá, odčítá a násobí	**Úhel** označování úhlů, řecká abeceda vnitřní a vnější úhly přenášení úhlů osa úhlu velikost úhlu, stupně a minuty shodné úhly druhy úhlů (nulový, ostrý, pravý, tupý, přímý, nekonvexní, plný) úhly vrcholové, vedlejší, souhlasné a střídavé grafické sčítání, odčítání, násobení úhlů, dělení úhlů dvěma početní sčítání a odčítání úhlů	***F*** *- úhel lomu a odrazu světla*	**M-9-3-03p** vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	**žák:** - rozezná shodné útvary - rozlišuje shodnost přímou a nepřímou - zapíše shodnost útvarů - pozná osově souměrné rovinné útvary	**Osová souměrnost** shodné útvary – přímo a nepřímo konstrukční úlohy – osa úsečky, osa úhlu osa souměrnosti, vzor, obraz	**MKV4** - Multikulturalita – obrazce perských koberců ***Vv*** *- souměrnost, asymetrie*	**M-9-3-08p** sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti

	- načrtne a narýsuje osu (osy) souměrnosti osově souměrných rovinných útvarů - zná pojmy: osově souměrný, souměrně sdružené útvary, vzor bodu, obraz bodu, samodružný bod - zapíše osovou souměrnost - sestrojí obrazy rovinných útvarů v osové souměrnosti	konstrukce obrazu bodu, úsečky, trojúhelníku, … osově souměrné útvary	***P*** *- krystalové soustavy, vnitřní stavba nerostů, stavba těla* ***Tv*** *- obrazce v sestavách (Sokolské slety, sestavy aerobic)*	
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	**žák:** - zná pojmy stěna, hrana, vrchol, stěnová úhlopříčka, tělesová úhlopříčka; dokáže je zakreslit do náčrtu tělesa - načrtne a narýsuje obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání - načrtne a narýsuje síť krychle a kvádru - vytvoří papírový model krychle a kvádru - určí povrch krychle a kvádru ze sítě zanesené do čtvercové sítě nebo výpočtem podle vzorce - určí objem krychle a kvádru - řeší slovní úlohy vedoucí na výpočet povrchu a objemu kvádru a krychle	**Tělesa** kvádr, krychle pojmy – vrchol, hrana, stěna, stěnová úhlopříčka, tělesová úhlopříčka volné rovnoběžné promítání prostorových útvarů – kvádr, krychle jednotky obsahu a objemu síť krychle a kvádru odvození povrchu ve čtvercové síti, výpočet podle vzorce objem krychle a kvádru	***F*** *- výpočet objemu a povrchu, jednotky* ***Aj*** *- slovíčka: cubus – krychle,* ***V****olum - objem;* ***S****urfare - povrch* ***Vv****- P. Picasso – kubismus; perspektiva*	
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles				**M-9-3-10p** vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
M-9-3-11 načrtne a sestrojí sítě základních těles				**M-9-3-11p** sestrojí sítě základních těles
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině				**M-9-3-12p** načrtne základní tělesa **M-9-3-12p** zobrazuje jednoduchá tělesa

Nestandardní aplikační úlohy a problémy				
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	**žák:** - vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy - řeší jednoduchou úlohu - ověří výsledek úlohy	**Číselné a logické řady** **Číselné a obrázkové analogie** **Logické a netradiční geometrické úlohy** **Pyramidy, postupové úlohy** **Magické čtverce s přirozenými a desetinnými čísly** **Sudoku**	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; dovednosti zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení, zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení – snaha dokončit úkol **OSV5** - rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak) – různé způsoby řešení úloh **OSV7** - chování podporující dobré vztahy, pomoc ostatním **OSV8** - pozorování a empatické naslouchání; verbální i neverbální sdělování; komunikace v různých situacích (informování, přesvědčování, vysvětlování), otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh **OSV9** - schopnost spolupráce při řešení úloh **OSV10** - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří **OSV11** - pomoc druhým; vědomí odpovědnosti za vlastní učení	**M-9-4-01p** samostatně řeší praktické úlohy **M-9-4-01p** hledá různá řešení předložených situací
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	**žák:** - určí reálnou podobu jednoduchého trojrozměrného útvaru z jeho obrazu v rovině - využívá představu o podobě trojrozměrného útvaru při řešení jednoduchých úloh z běžného života	**Krychlové stavby**		**M-9-4-02p** aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

			MV1 - vyhledávání údajů při řešení úloh z praktického života, pěstování kritického přístupu k mediálním sdělením ***Pč*** *- stavebnice*	

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Číslo a proměnná				
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	**žák:** - zobrazí na číselné ose celá čísla - určí číslo opačné k zadanému číslu - určí absolutní hodnotu celého čísla - rozlišuje čísla kladná a záporná - porovnává celá čísla podle velikosti, seřadí řadu čísel vzestupně, sestupně - sčítá a odčítá celá čísla - násobí a dělí celá čísla	**Celá čísla** čísla kladná, záporná, navzájem opačná zobrazení celých čísel na číselné ose absolutní hodnota porovnávání celých čísel sčítání a odčítání celých čísel násobení a dělení celých čísel	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; dovednosti zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení, zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení – snaha dokončit úkol **OSV4** - dovednosti pro pozitivní naladění mysli; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací **OSV5** - rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů,	- zvládá orientaci na číselné ose
	žák: - zná pojmy čitatel, jmenovatel, zlomková čára - zapíše zlomkem, jaká část celku je vybarvena na obrázku - zobrazí zlomky na číselné ose - porovnává zlomky podle velikosti, seřadí řadu zlomků	**Zlomky** zápis zlomku znázornění zlomku na číselné ose rozšiřování a krácení zlomku porovnávání zlomků podle velikosti sčítání a odčítání zlomků, společný		**M-9-1-01p** pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)

	vzestupně, sestupně - vyjádří zlomkem část metru, hodiny, kg … - zlomkem zapsanou část větší jednotky vyjádří pomocí počtu jednotek menších - rozšíří a zkrátí zlomek - upraví zlomek na základní tvar - upraví zlomky na zlomky se stejným jmenovatelem - provádí početní operace se zlomky - vyjádří zlomek smíšeným číslem a naopak - vyjádří zlomek desetinným číslem a naopak - vysvětlí pojem periodické číslo, perioda - zobrazí racionální čísla na číselné ose - určí absolutní hodnotu racionálního čísla - určí číslo opačné a převrácené - porovnává racionální čísla podle velikosti, seřadí řadu zlomků vzestupně, sestupně - provádí početní operace s racionálními čísly - zjednoduší složený zlomek - řeší slovní úlohy se zlomky	jmenovatel násobení a dělení zlomků smíšená čísla převrácená čísla složený zlomek **Racionální čísla** vyjádření zlomku desetinným číslem a naopak periodické číslo znázornění na číselné ose opačná racionální čísla absolutní hodnota racionálního čísla porovnávání racionálních čísel podle velikosti výpočty s racionálními čísly	originality, schopnosti vidět věci jinak) – různé způsoby řešení úloh **OSV7** - chování podporující dobré vztahy, pomoc ostatním **OSV8** - pozorování a empatické naslouchání; verbální i neverbální sdělování; komunikace v různých situacích (informování, přesvědčování, vysvětlování), otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh **OSV9** - schopnost spolupráce při řešení úloh **OSV10** - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří **OSV11** - pomoc druhým; vědomí odpovědnosti za vlastní učení **MV1** - vyhledávání údajů při řešení úloh z praktického života, pěstování kritického přístupu k mediálním sdělením ***D*** *- data před naším letopočtem, zavedení záporných čísel (historické i praktické; běžné situace – dluhy* ***F, Z*** *- teplota, záporné teploty – teploměr* ***F*** *- vztahy pro rychlost, hustotu … (jednotky ve tvaru zlomku, např. km/h)*	- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu

M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem	**žák:** - rozlišuje otázky „o kolik“, „kolikrát“ - vyjádří vzájemný vztah určitých veličin poměrem - přečte poměr - zkrátí a rozšíří poměr - zvětší nebo zmenší číslo v daném poměru - umí použít měřítko mapy a plánu - vytvoří měřítko ze skutečné a zakreslené vzdálenosti - vytvoří k zadanému poměru poměr převrácený - rozdělí veličinu v zadaném poměru - řeší slovní úlohy s poměrem - doplní chybějící člen úměry	**Poměr** poměr, krácení, rozšiřování převrácený poměr, postupný poměr změna v daném poměru rozdělení v daném poměru měřítko plánu a mapy úměra, trojčlenka	***Čj*** *- čtení s porozuměním, formulace slovní odpovědi, vymýšlení vlastních zadání* ***F*** *- poměry sil na páce* ***Z*** *- měřítko mapy a plánu* ***Pč*** *- měřítko modelů z papíru, nákres výrobku* ***Tv*** *- turistika, práce s mapou*	
M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů				**M-9-1-05p** používá měřítko mapy a plánu
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem	**žák:** - chápe pojem 1 procento - vyjádří procenty, zlomkem a desetinným číslem vybarvenou část celku - vyjádří zadané zlomky procenty - zakreslí část celku zadanou procenty - určí jedno procento ze základu a z procentové části - určí počet procent, je-li dána procentová část a základ - určí procentovou část, je-li dán procentový počet a základ - určí základ, je-li dán procentový počet a procentová část - řeší slovní úlohy s procenty	**Procenta** pojmy procento, promile; základ, procentová část, počet procent výpočet jednoho procenta výpočet procentové části výpočet počtu procent výpočet základu diagramy – sloupcový, kruhový vyjádření části celku zlomkem, procentem desetinným číslem slovní úlohy s procenty jednoduché úrokování	***Čj*** *- čtení s porozuměním, formulace slovní odpovědi, vymýšlení vlastních zadání* ***Ch*** *- koncentrace roztoku* ***Z*** *- složení obyvatelstva podle pohlaví, věku, náboženství apod.* ***Vo*** *- význam procent (promile) v praxi - úroky, slevy, doprava, lékařství*	
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)				**M-9-1-06p** řeší jednoduché úlohy na procenta

	- řeší úlohy z jednoduchého úrokování – zná pojmy úrok, úrokovací období, úroková míra, jistina - vysvětlí pojem promile - řeší úlohy s promile - narýsuje jednoduché diagramy a grafy a přečte z nich potřebné údaje			
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	**žák:** – vyřeší jednoduché slovní úlohy – ze zadání vybere potřebné údaje, označí neznámou, použije vhodné početní operace, řešení přehledně zapíše, zformuluje slovní odpověď	**Slovní úlohy**	***Čj*** *- čtení s porozuměním, formulace slovní odpovědi, vymýšlení vlastních zadání*	
Závislosti, vztahy a práce s daty				
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	**žák:** - analyzuje graf např. průběhu teploty, celá čísla - vyhledá údajů z grafu, tabulky, diagramu - vytvoří diagram, graf kruhový nebo sloupcový pro zobrazení procentuálního složení celku	**Grafy, diagramy** graf, pravoúhlá soustava souřadnic diagram	**MV1** - kritické čtení a vnímání informací na Internetu **MV2** - rozpoznání faktického a fiktivního obsahu sdělení na internetu **F** - *grafické znázornění průběhu teploty* ***Inf*** *– využití tabulkového editoru*	**M-9-2-01p** vyhledává a třídí data
M-9-2-02 porovnává soubory dat				**M-9-2-02p** porovnává data
M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	**žák:** - vyjmenuje příklady závislostí v běžném životě - rozliší přímou a nepřímou úměrnost	**Přímá úměrnost, nepřímá úměrnost** příklady závislostí ze života zápis závislosti do tabulky	***Čj*** *- čtení s porozuměním, formulace slovní odpovědi, vymýšlení vlastních zadání*	
M-9-2-04				

vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem **M-9-2-05** matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	- navrhne tabulku úměrnosti - narýsuje graf do pravoúhlé soustavy souřadnic - na základě dat zadaných tabulkou nebo grafem zapíše vztah přímé úměrnosti $y = k \cdot x$ - sestrojí tabulku a graf pro přímou úměrnost zadanou vztahem - sestrojí tabulku a graf pro nepřímou úměrnost zadanou vztahem - zná pojem hyperbola - řeší slovní úlohy s přímou a nepřímou úměrností pomocí trojčlenky	přímá úměrnost, nepřímá úměrnost graf přímé a nepřímé úměrnosti, hyperbola	***F*** *- přímá a nepřímá závislost veličin, pohyb přímočarý* ***Z*** *- měřítko mapy a plánu*	
Geometrie v rovině a v prostoru				
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku **M-9-3-02** charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	**žák:** - definuje čtyřúhelník, rovnoběžník, lichoběžník, různoběžník - pojmenuje a vyjmenuje základní prvky čtyřúhelníku – vrcholy, strany, sousední strany, protější strany, úhlopříčky, vnitřní úhly, protější úhly, sousední úhly - zná součet vnitřních úhlů v čtyřúhelníku (360°) - zná vlastnosti rovnoběžníku – čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodélník - narýsuje výšky v rovnoběžníku - vyjmenuje prvky lichoběžníku – základny, ramena, výška - rozlišuje lichoběžníky –	**Čtyřúhelníky** rovnoběžníky – čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodélník vlastnosti rovnoběžníků výšky rovnoběžníku lichoběžníky – obecný, pravoúhlý, rovnoramenný výšky v lichoběžníku různoběžníky deltoid	**OSV3** - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení – snaha dokončit úkol **OSV5** - rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak) – různé způsoby řešení úloh ***F*** *- skládání sil*	

	obecný, pravoúhlý, rovnoramenný - pojmenuje deltoid - vypočítá obvod a obsah deltoidu			
M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	**žák:** - učí obvod čtyřúhelníku - určí obsah rovnoběžníku ve čtvercové síti a výpočtem - určí obsah trojúhelníku ve čtvercové síti a výpočtem - určí obsah lichoběžníku ve čtvercové síti a výpočtem - zná vzorce pro výpočet obvodu a obsahu rovnoběžníků a lichoběžníku	obvod a obsah trojúhelník, čtyřúhelníku (lichoběžník, rovnoběžník) určení pomocí čtvercové sítě a výpočtem	***Z*** *- plocha území, délka hranic*	**M-9-3-04p** vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	**žák:** - sestrojí trojúhelník ze tří stran - sestrojí trojúhelník ze dvou stran a úhlu jimi sevřeného - sestrojí trojúhelník ze strany a dvou úhlů k ní přilehlých - před konstrukcí provede náčrt, provede konstrukci, zapíše zápis konstrukce pomocí matematických symbolů, provede diskusi nad počtem řešení - sestrojí rovnoběžník - sestrojí lichoběžník - narýsuje výšky v rovnoběžníku	**Konstrukční úlohy** Konstrukce trojúhelníku – podle věty sss, sus, usu, Ssu konstrukce rovnoběžníku, lichoběžníku	***Pč, Vv*** *- architektura*	**M-9-3-05p** provádí jednoduché konstrukce
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary				**M-9-3-06p** rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti	**žák:** – rozpozná shodné útvary, rozlišuje přímo a nepřímo shodné útvary	**Shodnost** shodné útvary – přímo shodné, nepřímo shodné	***Vv*** *- kopie, originál* ***Pč*** *- shodné výrobky*	

trojúhelníků	- zapíše shodnost symbolicky - vysloví věty o shodnosti trojúhelníků – sss, sus, usu	věty o shodnosti trojúhelníků – sss, sus, usu		
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	**žák:** - rozpozná středově souměrné útvary, nalezne střed souměrnosti útvaru - zná pojmy – střed souměrnosti, samodružný bod, souměrně sdružené body, vzor, obraz - narýsuje obraz útvaru ve středové souměrnosti	**Středová souměrnost** střed souměrnosti, samodružný bod, body souměrně sdružené podle středu středově souměrné útvary	***Vv*** *- vzory středově souměrné* ***Tv*** *- obrazce v sestavách (Sokolské slety, sestavy aerobic)*	**M-9-3-08p** sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	**žák:** - popíše kolmý hranol – podstavy, boční stěny, boční hrany, hrany podstavy, vrcholy - pozná a pojmenuje pravidelný n-boký hranol - načrtne a narýsuje síť hranolu, hledá různé podoby sítě - odvodí vzorec pro výpočet povrchu hranolu - vypočítá povrch a objem hranolu - vypočítá povrch a objem prostorových útvarů složených z několika hranolů - řeší slovní úlohy o hranolech	**Hranoly** kvádr, krychle, kolmý hranol pravidelný hranol – podstava, plášť, podstavné a boční hrany vzájemná poloha přímek a rovin odvození povrchu ve čtvercové síti, výpočet podle vzorce objem hranolu síť hranolu prostorové útvary – kvádr, krychle, kolmý hranol	***F*** *- objem, hmotnost, hustota* ***Pč*** *- stavební materiály*	
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles				**M-9-3-10p** vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
M-9-3-11 načrtne a sestrojí sítě základních těles				**M-9-3-11p** sestrojí sítě základních těles
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině				**M-9-3-12p** načrtne základní tělesa **M-9-3-12p** zobrazuje jednoduchá tělesa
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	**žák:** - určí obsah a obvod složených rovinných útvarů - využívá znalostí při řešení slovních úloh	výpočet obsahu a obvodu složených rovinných útvarů slovní úlohy	***Čj*** *- čtení úlohy s porozuměním, formulace slovní odpovědi, tvorba vlastních zadání*	

Nestandardní aplikační úlohy a problémy				
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	**žák:** - vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy - řeší různé úlohy - hledá různé postupy řešení - ověří výsledek úlohy	Číselné a logické řady číselné a obrázkové analogie logické a netradiční geometrické úlohy pyramidy, postupové úlohy magické čtverce s racionálními čísly sudoku	**OSV5** - rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak) – různé způsoby řešení úloh **OSV9** - schopnost spolupráce při řešení úloh **OSV10** - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří ***Čj*** *- čtení úlohy s porozuměním, formulace slovní odpovědi* ***Inf*** *- využití tabulkového editoru*	**M-9-4-01p** samostatně řeší praktické úlohy **M-9-4-01p** hledá různá řešení předložených situací
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	**žák:** – vytvoří z papíru modely krychle, kvádru, hranolů	**Modely těles**		**M-9-4-02p** aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Číslo a proměnná				
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	**žák:** - používá pojmy základ mocniny, mocnitel, mocnina - určí hodnotu druhé mocniny kladného a záporného čísla - zpaměti určí druhé mocniny	**Mocniny a odmocniny** druhá mocnina a odmocnina racionálních čísel umocňování a odmocňování součinu	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; dovednosti zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium	**M-9-1-01p** písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem **M-9-1-01p**

	přirozených čísel 1 až 15 a využívá je při výpočtech (i ke stanovení odpovídajících druhých odmocnin) - určí druhou mocninu čísla pomocí tabulek a kalkulátoru - používá vztah pro druhou mocninu součinu a podílu - chápe vztah mezi mocninou a odmocninou - určí zpaměti hodnotu druhé odmocniny čísla, jehož odmocninou je přirozené číslo 1 až 15 - určí druhou odmocninu čísla pomocí tabulek a kalkulátoru - odmocní součin a podíl - vypočítá třetí mocninu a odmocninu pomocí kalkulačky a tabulek - určí třetí mocninu součinu a podílu - určí mocninu s přirozeným mocnitelem pomocí kalkulačky - zapíše rozvinutý zápis čísla pomocí mocnin deseti - přečte číslo zapsané rozvinutým zápisem pomocí mocnin deseti - správně používá vztahy pro součin a podíl mocnin se stejným základem, mocninu mocniny, mocninu součinu, mocninu zlomku - určí správně znaménko mocniny se záporným základem v závislosti na sudém nebo lichém mocniteli	umocnění a odmocnění pomocí tabulek a kalkulátoru Pythagorova věta třetí mocnina a odmocnina mocniny se záporným základem mocniny s přirozeným mocnitelem vztahy pro umocnění součinu, podílu, mocniny součin a podíl mocniny se stejným základem zápis čísel v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti umocnění a odmocnění pomocí tabulek a kalkulátoru	**OSV2** - moje učení, zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení – snaha dokončit úkol **OSV4** - dovednosti pro pozitivní naladění mysli; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací **OSV5** - rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak) – různé způsoby řešení úloh **OSV7** - chování podporující dobré vztahy, pomoc ostatním **OSV8** - pozorování a empatické naslouchání; verbální i neverbální sdělování; komunikace v různých situacích (informování, přesvědčování, vysvětlování), otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh **OSV9** - schopnost spolupráce při řešení úloh **OSV10** - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří **OSV11** - pomoc druhým; vědomí odpovědnosti za vlastní učení **MV1** - vyhledávání údajů při řešení úloh z praktického života,	pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento) **M-9-1-01p** čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace

			pěstování kritického přístupu k mediálním sdělením ***F*** *- vyjádření velikosti, množství ve tvaru a . 10^n* ***F, Z*** *- astronomie (vyjádření velkých čísel pomocí mocnin)*	
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	**žák:** - umí použít Pythagorovu větu a obrácenou Pythagorovu větu - vypočítá třetí stranu v pravoúhlém trojúhelníku pomocí Pythagorovy věty - rozhodne pomocí Pythagorovy věty ze zadaných délek stran, zda je trojúhelník pravoúhlý	**Pythagorova věta** přepona, odvěsny Pythagorova věta a obrácená Pythagorova věta Pythagorejské trojúhelníky, pythagorejská čísla výpočty v pravoúhlém trojúhelníku	***D*** *- Pythagoras* ***Pč*** *- význam přesného určení pravého úhlu ve stavitelství*	
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	**žák:** - ovládá pojmy sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl, činitel, součin, dělenec, dělitel, podíl - určí hodnotu číselného výrazu - zná pravidla předností matematických operací - dosadí do výrazu s proměnnou a určí jeho hodnotu - uvede příklad jednočlenu, dvojčlenu atd. - ovládá sčítání a odčítání mnohočlenů - dokáže roznásobit mnohočleny „každý s každým“ - vytkne před závorku - umocní dvojčlen podle vzorce	**Výrazy** číselný výraz a jeho hodnota proměnná, výrazy s proměnnými mnohočleny sčítání a odčítání mnohočlenů vytýkání mnohočlenů před závorku pomocí dělení roznásobení závorky druhá mocnina dvojčlenu rozdíl čtverců	***F, Ch*** *- výpočet neznámé ze vzorce*	

	$(a + b)^2$, $(a – b)^2$ - upraví výraz použitím vzorce pro rozdíl čtverců $a^2 – b^2$ - vybere odpovídající výraz, který popisuje jednoduchou reálnou situaci			
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	**žák:** - ověří rovnost výrazů - ovládá pojmy pravá strana rovnice, levá strana rovnice, neznámá, kořen rovnice, řešení rovnice - provede zkoušku správnosti řešení rovnice - vyjmenuje ekvivalentní úpravy rovnice - upraví rovnici pomocí ekvivalentních úprav - sestaví rovnici ze zadané slovní úlohy a vyřeší ji - dokáže zformulovat slovní odpověď - řeší slovní úlohy o pohybu, společné práci, směsích a jiné - provádí přehledný zápis řešení - vyjádří neznámou ze vzorce	**Lineární rovnice** rovnost výrazů ekvivalentní úpravy lineárních rovnic kořen rovnice zkouška výpočet neznámé ze vzorce řešení slovní úlohy pomocí lineárních rovnic úlohy o pohybu úlohy o společné práci úlohy o směsích	***Čj*** *- čtení úlohy s porozuměním, formulace slovní odpovědi* ***F*** *- výpočet neznámé ze vzorce*	
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel				
	žák: - řeší jednoduché nerovnice - řešení nerovnice vyznačí na číselné ose a zapíše pomocí intervalu	**Nerovnice** intervaly reálných čísel jednoduché nerovnice		
Závislosti, vztahy a práce s daty				
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	**žák:** – zjistí údaje, provede sběr dat	**Základy statistiky** závislosti a data	**MV1** - kritické čtení a vnímání informací na Internetu	**M-9-2-01p** vyhledává a třídí data

M-9-2-02 porovnává soubory dat	(meřením, anketou) - vyhodnotí výsledku sběru dat - rozlišuje pojmy statistický soubor, statistická jednotka, rozsah souboru, statistický znak (kvantitativní, kvalitativní) - zjištěné údaje přehledně zapíše do tabulky - určí absolutní a relativní četnost výskytu znaku v souboru dat - dokáže vyčíst hodnoty z grafu a tabulky - znázorní hodnoty grafem nebo diagramem (spojnicový, sloupcový, kruhový, …) – ručně a použitím tabulkového editoru na PC (např. Excel) - určí aritmetický průměr určitého statistického znaku	sběr dat absolutní a relativní četnost znaku zápis do tabulky, zakreslení do schématu příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr hospodaření domácnosti: rozpočet domácnosti základní pojmy statistiky, aplikace v praxi	**MV2** - rozpoznání faktického a fiktivního obsahu sdělení na internetu ***Čj*** *- čtení úlohy s porozuměním, formulace slovní odpovědi* ***Z*** *- složení obyvatel, průmysl (práce s atlasem)* ***F*** *- řešení úloh graficky, výběr z nabídky (na základě grafu)* ***Inf*** *- aktivní využití tabulkového editoru* ***Z*** *- závislost, příčiny, důsledky jevů* ***Tv*** *- měření výkonů, rekordy*	**M-9-2-02p** porovnává data
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem				**M-9-2-04p** vypracuje jednoduchou tabulku
M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů				
Geometrie v rovině a v prostoru				
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	**žák:** - definuje kružnici a kruh jako množinu bodů roviny stejné vlastnosti, chápe rozdíl mezi kružnicí a kruhem - narýsuje kružnici dle zadání a správně ji zapíše - vysvětlí rozdíl mezi poloměrem a průměrem kruhu a kružnice - rozlišuje pojmy střed kruhu, vnitřní, hraniční a vnější bod kruhu - vysvětlí pojem vnější přímka, tečna, sečna, tětiva, načrtne a narýsuje příklad	**Kruh a kružnice** vzájemná poloha kružnice a přímky – tečna, sečna, vnější přímka, tětiva vzájemná poloha dvou kružnic – kružnice s vnitřním dotykem, s vnějším dotykem, protínají se, soustředné rovinné útvary – kružnice, kruh kruhová výseč, kruhová úseč, mezikruží	**OSV1** - rozvoj pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů **OSV2** - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení – snaha dokončit úkol	
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary				

	- sestrojí tečnu kružnice se zadaným bodem dotyku - sestrojí tečnu kružnice, která je kolmá (rovnoběžná) se zadanou přímkou - sestrojí tečnu kružnice, která prochází zadaným bodem, který neleží na kružnici - narýsuje tětivu požadované délky - vysvětlí pojem středná, vysvětlí vztahy mezi poloměry a střednou - rozliší vzájemnou polohu dvou kružnic – nemají společný bod, dotýkají se vně, protínají se, mají vnitřní dotyk, soustředné - umí použít Thaletovu větu a obrácenou Thaletovu větu - využívá Thaletovu kružnici při konstrukčních úlohách - zná pojmy kruhová výseč, kruhová úseč, mezikruží		**OSV4** - dovednosti pro pozitivní naladění mysli; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací **OSV5** - rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak) – různé způsoby řešení úloh **OSV8** - otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh **OSV9** - schopnost spolupráce při řešení úloh **OSV10** - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří **OSV11** - pomoc druhým ***D*** *- přínos řecké matematiky pro dnešní geometrii*	
M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	**žák:** - určí délku kružnice, obvod kruhu na základě znalosti poloměru nebo průměru - vypočítá poloměr nebo průměr kružnice ze zadané délky kružnice - vypočítá obsah kruhu - vypočítá poloměr kruhu ze zadaného obsahu - vypočítá obsah a obvod složených rovinných útvarů	délka kružnice obsah kruhu Ludolfovo číslo		**M-9-3-04p** vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu

M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	**žák:** - nalezne všechny body se zadanou vzdáleností od bodu (bodů), přímky (přímek), kružnice - nalezne všechny středy kružnic s daným poloměrem, které mají vnější dotyk (vnitřní dotyk) se zadanou kružnicí - nalezne všechny kružnice, které se dotýkají zadaných přímek - při konstrukčních úlohách provede rozbor (náčrt), konstrukci, zápis konstrukce pomocí matematické symboliky, diskutuje nad počtem různých řešení - sestrojí trojúhelník při zadání různých částí (výšky, těžnice apod.) - sestrojí čtyřúhelník zadaný různými prvky	**Konstrukční úlohy** množiny všech bodů dané vlastnosti (Thaletova kružnice) množina bodů shodně vzdálených od bodu, od přímky konstrukční úlohy – trojúhelník a čtyřúhelník ze zadané výšky, těžnice kružnice, kruh	**OSV5** - rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak) – různé způsoby řešení úloh	**M-9-3-05p** provádí jednoduché konstrukce - používá technické písmo
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary				**M-9-3-06p** rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary používá technické písmo umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	**žák:** - žák rozpozná mnohostěny (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan) a rotační tělesa (válec, kužel, koule) - načrtne obraz válce v rovině - ovládá pojmy podstava, plášť, poloměr podstavy, výška válce - načrtne a narýsuje síť válce - zná vzorec pro výpočet povrchu a objemu válce - vypočítá povrch a objem válce ze zadaného poloměru (průměru) podstavy a výšky	**Válec** výška válce, podstava, plášť objem a povrch válce síť válce	***Čj*** *- čtení úlohy s porozuměním, formulace slovní odpovědi*	
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles				**M-9-3-10p** vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
M-9-3-11				**M-9-3-11p**

načrtne a sestrojí sítě základních těles	válce - určí výšku (poloměr podstavy) válce ze zadaného povrchu nebo objemu a poloměru podstavy (výšky) válce - řeší slovní úlohy vedoucí na výpočet povrchu a objemu válce			sestrojí sítě základních těles
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině				**M-9-3-12p** načrtne základní tělesa **M-9-3-12p** zobrazuje jednoduchá tělesa
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	**žák:** – vypočítá pomocí Pythagorovy věty chybějící rozměry v rovnoběžníchcích, lichoběžnících a tělesech	**Obsah a obvod složených útvarů**	***Z*** *- rozloha států; délka hranice*	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy				
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	**žák:** - hledá logické souvislosti - doplní chybějící členy do číselné a logické řady - řeší logické úlohy - řeší úlohy různým způsobem, zdůvodní optimální řešení	Číselné a logické řady číselné a obrázkové analogie logické a netradiční geometrické úlohy kombinační úlohy	**OSV5** - rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak) – různé způsoby řešení úloh **OSV9** - schopnost spolupráce při řešení úloh **OSV10** - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří ***Čj*** *- čtení úlohy s porozuměním, formulace slovní odpovědi* ***Inf*** *- využití tabulkového editoru*	**M-9-4-01p** samostatně řeší praktické úlohy **M-9-4-01p** hledá různá řešení předložených situací
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	**žák:** - řeší netradiční geometrické úlohy, hledá různá řešení - vytvoří sítě a modely složitějších těles			**M-9-4-02p** aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Číslo a proměnná				
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním		**Lomený výraz** smysl lomeného výrazu krácení lomených výrazů rozšiřování lomených výrazů násobení a dělení lomených výrazů sčítání a odčítání lomených výrazů složené lomené výrazy	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; dovednosti zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení, zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení – snaha dokončit úkol **OSV4** - dovednosti pro pozitivní naladění mysli; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací **OSV5** - rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak) – různé způsoby řešení úloh **OSV7** - chování podporující dobré vztahy, pomoc ostatním	
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	**žák:** - vyjádří proměnnou ze složitějšího vzorce	**Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli, soustavy rovnic** lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli soustava dvou		

	- vyřeší soustavy lineárních rovnic o dvou neznámých (sčítací a dosazovací metoda) - provede zkoušku správnosti řešení soustavy - sestaví soustavu rovnic o dvou neznámých a prezentuje řešení - vyřeší jednoduchou soustavu lineárních rovnic o třech neznámých - matematizuje slovní úlohu - řeší slovní úlohy o pohybu, o směsích a o společné práci	lineárních rovnic se dvěma neznámými sčítací a dosazovací metoda řešení soustavy rovnic slovní úlohy řešené soustavou rovnic	**OSV8** - pozorování a empatické naslouchání; verbální i neverbální sdělování; komunikace v různých situacích (informování, přesvědčování, vysvětlování), otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh **OSV9** - schopnost spolupráce při řešení úloh **OSV10** - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří **OSV11** - pomoc druhým; vědomí odpovědnosti za vlastní učení **MV1** - vyhledávání údajů při řešení úloh z praktického života, pěstování kritického přístupu k mediálním sdělením ***Čj*** *- čtení úlohy s porozuměním, formulace slovní odpovědi*	
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	**žák:** - zná pojmy peníze, mince, bankovky, platební karty, jistina, kapitál, finanční produkty (půjčka, hypotéka, úvěr, leasing), inflace, úrok, daň z úroku - vysvětlí rozdíl mezi jednoduchým a složeným úrokováním	**Finanční matematika** peníze, mince, bankovky, platební karty jistina, kapitál, finanční produkty (půjčka, hypotéka, úvěr, leasing) inflace jednoduché a složené úrokování roční úroková míra	***Vo, Pč*** *- rozpočet domácnosti, funkce bank* ***Inf*** *- vyhledávání informací o bankách, kurzovní lístek, úrokové sazby*	zvládá početní úkony s penězi

	- vypočítá úrok z vkladu při jednoduchém a složeném úrokování			
Závislosti, vztahy a práce s daty				
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	**žák:** - vysvětlí pojem „(funkční) závislost“, závisle a nezávisle proměnná - rozlišuje definiční obor a obor hodnot - pozná z obrázku, zda se jedná o graf funkce - pomocí rovnice funkce sestaví tabulku hodnot funkce - pomocí tabulky hodnot narýsuje graf funkce - určí definiční obor jednoduché funkce - určí rovnici funkce (přímá a nepřímá úměrnost) z tabulky hodnot - rozhodne, zda je daná funkce lineární - narýsuje graf přímé úměrnosti a lineární funkce, načrtne graf nepřímé úměrnosti - využívá graf lineární funkce ke grafickému řešení jednoduchých soustav dvou lineárních rovnick - odhadne vlastnosti závislosti	**Funkce** pravoúhlá soustava souřadnic závisle a nezávisle proměnná definiční obor a obor hodnot interval funkce rostoucí, klesající, konstantní lineární funkce přímá úměrnost kvadratická funkce nepřímá úměrnost	**OSV1** - rozvoj pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů **OSV2** - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení – snaha dokončit úkol **OSV5** - rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak) – různé způsoby řešení úloh ***Inf*** *- práce s grafy* ***F*** *- závislost veličin*	**M-9-2-01p** vyhledává a třídí data
M-9-2-02 porovnává soubory dat				**M-9-2-02p** porovnává data
M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti				
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem				**M-9-2-04p** vypracuje jednoduchou tabulku
M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů				

	z grafu a z rovnice funkce (praktické příklady, praktické důsledky) - určí z grafu funkce, zda je rostoucí, klesající, konstantní - žák pozná funkční závislost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice - přiřadí funkční vztah vyjádřený tabulkou k příslušnému grafu a naopak - vyčte z grafu podstatné informace (např. nejmenší a největší hodnota, růst, pokles) - vybere odpovídající funkční vztah, který popisuje jednoduchou reálnou situaci k výpočtu neznámé strany nebo úhlu v trojúhelníku			

Geometrie v rovině a v prostoru				
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	**žák:** - rozhodne, zda jsou zadané útvary podobné - zapíše podobnost útvarů - určí koeficient podobnosti - popíše vlastnosti podobných útvarů - vysvětlí použití podobnosti v praxi (kartografie, měřítko mapy projekční a zvětšovací technika) - vysloví věty o podobnosti trojúhelníků (sss, sus, uu) - sestrojí obraz daného útvaru v daném poměru - využívá znalostí o podobnosti při řešení slovních úloh	**Podobnost** podobné útvary koeficient podobnosti věty podobnosti trojúhelníků sss, sus, uu mapy, plány, modely	***Z*** *- práce s plány v daném měřítku* ***VV*** *- „zlatý řez“* ***Inf*** *- mapy a satelitní snímky; úprava obrázků (zmenšení, zvětšení)*	
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti **M-9-3-10** odhaduje a vypočítá objem a povrch těles **M-9-3-11** načrtne a sestrojí sítě základních těles **M-9-3-12** načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	**žák:** - pojmenuje části jehlanu (vrchol, výška stěnová, výška tělesová, boční hrana, podstavná hrana), podstava - pozná pravidelný n-boký jehlan - načrtne a narýsuje síť jehlanu - vypočte povrch a objem jehlanu - načrtne obraz jehlanu v rovině	**Jehlan** jehlan, pravidelný jehlan síť, povrch jehlanu objem jehlanu	***Vv*** *- zobrazení těles, tělesa v architektuře* ***D, Z*** *- pyramidy*	
	žák: - pojmenuje části kužele (vrchol, strana, výška, podstava) - načrtne a narýsuje síť kužele - vypočte povrch a objem kužele - načrtne obraz kužele v rovině	**Rotační kužel** podstava, plášť síť, povrch kužele objem kužele		

	žák: – vypočte povrch a objem koule	**Koule** povrch koule objem koule		
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	**žák:** – vypočte objem a povrch těles složených ze základních prostorových útvarů	**Výpočty v tělesech** pomocí goniometrických funkcí řešení pravoúhlého trojúhelníku		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy				
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	**žák:** - hledá logické souvislosti - doplní chybějící členy do číselné a logické řady - řeší logické úlohy - řeší úlohy různým způsobem, zdůvodní optimální řešení	**Číselné a logické řady** číselné a obrázkové analogie logické úlohy	**OSV5** - rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak) – různé způsoby řešení úloh **OSV9** - schopnost spolupráce při řešení úloh **OSV10** - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří ***Čj*** *- čtení úlohy s porozuměním, formulace slovní odpovědi* ***Inf*** *- využití tabulkového editoru*	**M-9-4-01p** samostatně řeší praktické úlohy **M-9-4-01p** hledá různá řešení předložených situací
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	**žák:** - řeší netradiční geometrické úlohy, hledá různá řešení - vytvoří sítě a modely složitějších těles	**Netradiční geometrické úlohy** **Sítě složitějších těles**		**M-9-4-02p** aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

5.3 Informatika

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Informatika** se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

V průběhu základního vzdělávání se žáci učí prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit zaznamenávat a zpracovávat data a informace, popisovat a analyzovat problémy a hledat jejich řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy a formálně je zapisují. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí. Dále si žáci osvojují různé dovednosti v bezpečné práci s digitálními technologiemi, vytváří si návyky, které vedou k prevenci rizikového chování, chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj,
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci,
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce,
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace,
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů,
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje,
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci,
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech,
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem,
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat.

5.3.1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Naše škola je zaměřena mimojiné na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto je navýšen počet hodin výuky informatiky na 1. stupni a do výuky jsou také zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou. Žáci se učí řešit praktické komplexní problémy, je podporována jejich tvořivost a projektová činnost, je rozvíjeno informatické myšlení žáků.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, a k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá buď v běžné učebně na přenosných noteboocích s myší a s připojením k internetu. Výuka některých témat probíhá i bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Do vzdělávacího obsahu předmětu Informatika jsou začleněny okruhy z průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana (okruh Občan, občanská společnost a stát) a Mediální výchova.

Pro výuku má škola zakoupeny následující pomůcky:

- robotická hračka Blue-Bot (sada 6 ks do třídy)
- robotická hračka InO-Bot (sada 6 ks do třídy)
- robotická stavebnice LEGO WeDo 2.0 (na 2 žáky 1 stavebnice)
- robotická stavebnice LEGO Spike Prime (na 2 žáky 1 stavebnice)
- programovatelná deska Micro:bit (na 2 žáky 1 deska)
- stavebnice Nezha Inventor´s kit pro desky Micro:bit

Týdenní časová dotace v ročnících											
1.	2.	3.	4.	5.	1. stupeň celkem	6.	7.	8.	9.	2. stupeň celkem	Celkem
0	0	0	1	1	2	1	1	1	1	4	6

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly vedeme žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání žáci využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.,
- vedeme žáky k využívání svých poznámek při praktických úkolech, tím se učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou.

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení; tím se učí chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více,
- vedeme žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce.

Kompetence komunikativní

- učíme žáky využívat pro komunikaci na dálku vhodné technologie – některé práce žáci odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty nebo zpráv v Bakaláři,
- při komunikaci učíme žáky dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.).

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke kolegiální radě či pomoci při práci, případně se při projektech učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.,
- umožňujeme žákům podílet se na hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný.

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s vazbami na legislativu a obecnými morálními zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...), vedeme je k jejich dodržování,
- při zpracovávání informací vybízíme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami.

Kompetence pracovní

- vyžadujeme po žácích dodržování bezpečnostní a hygienických pravidla pro práci s výpočetní technikou,
- umožňujeme žákům využít ICT pro hledání informací důležitých pro jiné předměty a svůj intelektuální růst.

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech a při řešení nejrůznějších problémů,
- zadáváme žákům úlohy, při jejichž řešení musí vyhledávat, posuzovat, spravovat a sdílet data, informace i digitální obsah,
- umožňujeme žákům využívat digitální technologie tak, aby si usnadnili práci, zefektivnili a zjednodušili své pracovní postupy,
- seznamujeme žáky s novými technologiemi, učíme je kriticky hodnotit jejich přínosy a uvědomit si rizika jejich využívání,
- vedeme žáky k bezpečnému využívání zařízení, ochraně dat a etickému jednání při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika

4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Digitální technologie				
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	**žák:** - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom	**Ovládání digitálního zařízení** Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu	**MV2** - rozpoznání faktického a fiktivního obsahu sdělení **MV6** - tvorba mediálního sdělení (obrázky, text) ***Čj*** *- práce s textem v textovém editoru; sestavení příběhu z obrázků* ***M*** *- využití kalkulačky ve Win; vyplňování tabulek*	**I-5-4-01p** najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi				**I-5-4-03p** popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

	- řeší úkol použitím schránky - dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením	Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku	*Vv - kreslení obrázků v Malování a dalších editorech; vytváření fotogalerie vlastních děl*	
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	**žák:** - uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci - propojí digitální zařízení a uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí – pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj – při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst - v textu rozpozná osobní údaje rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	**Práce ve sdíleném prostředí** Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory, neměnitelné soubory pdf Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) Uživatelské jméno a heslo Pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením Osobní údaje Textové editory Tvorba prezentací	**OSV1** - rozvoj pozornosti a soustředění; řešení problémů **OSV2** - moje učení **OSV3** - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení – snaha dokončit **OSV4** - dobrá organizace času, regulování času stráveného ve volném času u PC **OSV10** - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří **VDO2** – práva a povinnosti (autorská práva) **MV1** - kritické čtení a vnímání informací na Internetu **MV2** - rozpoznání faktického a fiktivního obsahu sdělení **MV3** - stavba zpráv **MV4** - názory, postoje, rozpoznání manipulace **MV5** - vliv médií na život člověka ***Aj*** *- anglické názvosloví; slovníky* ***Př*** *- zdravý životní styl (regulace času stráveného u PC), nebezpečí prostřednictvím elektronických médií; elektrické spotřebiče; pozorování základních projevů života organismů při terénní výuce*	**I-5-4-01p** najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu
I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí				
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi				**I-5-4-03p** popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

			s využitím digitálních technologií; atlasy rostlin a živočichů na internetu ***Tv** - protahovací a uvolňovací cviky při sedavé práci; použití digitálních technologií pro sledování základních kondičních činností; měření a zaznamenávání pohybových výkonů moderními technologiemi; sledování informací o akcích zaměřených na pohybové aktivity* ***Čj** –komunikace v digitálním světě (např. SMS); klíčová slova při vyhledávání; piktogramy* ***M** - využití kalkulačky ve Win; vyplňování tabulek, hledání reálných dat na internetu, se kterými poté počítají* ***Vl** - práce s mapou a hledání informací na internetu; referáty* ***Vv** - kreslení obrázků v Malování a dalších editorech; vytváření fotogalerie vlastních děl, animace, umělecká díla na internetu* ***Hv** - Didakta; doprovod na elektronické nástroje* ***Pč** - pozorování a záznam vývoje rostlin při pěstitelských pokusech s využitím digitálních technologií*	
Algoritmizace a programování				
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	**žák:** - sestaví postup pro robota, aby došel k cíli - opraví chybný postup pro robota	**Základy algoritmizace s robotickou hračkou Blue-bot** základní ovládání hledání postupu k zadanému cíli	**OSV1** - rozvoj pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů **OSV2** - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí	**I-5-2-01p** sestavuje symbolické zápisy postupů

<table>
<tr>
<td rowspan="2">I-5-2-02
popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení

I-5-2-04
ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu</td>
<td>- přečte postup pro robota a rozhodne, do jakého cíle dorazí
- přečte postup pro robota a rozhodne o jeho startovní pozici
- sestavuje různé postupy ke stejnému cíli</td>
<td>hledání nejkratší cesty
více cest vede k cíli hledání koncového stavu
hledání počátečního stavu čtení a psaní kódu, tematické úlohy s mezipředmětovými aplikacemi</td>
<td rowspan="2">OSV3 - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; cvičení dovedností zapamatování k jejich dosažení – snaha dokončit práci
OSV4 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací
OSV5 - kreativita, originalita, pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak, hledat různá řešení
OSV8 - komunikace v různých situacích (informování, přesvědčování, vysvětlování), otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh
OSV9 - spolupráce na projektu; dovednost navazovat na nápady druhých
OSV10 - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří

Pč - vytvoření zvoleného výrobku podle videonávodu; sestavení modelu z Lega

Čj, M, Hv - řešení různých úloh s Blue-boty</td>
<td rowspan="2">I-5-2-02p
popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení</td>
</tr>
<tr>
<td>žák:
- přímo ovládá postavu a vede ji k cíli krok za krokem
- vytvoří postup pro postavu ke splnění úkolu
- hledá různé postupy vedoucí k cíli
- hledá vhodný postup při omezení nástrojů či počtu kroků
- posoudí, jestli daný postup vede k splnění úkolu
- rozpozná opakující se vzory, kroky, postupy
- vyhledá a opraví chybu v postupu
- používá posloupnost příkazů</td>
<td>Základy algoritmizace
Přímé řízení postavy, čtení a interpretace záznamu pohybu
Pořadí a jeho plánování, opakující se vzory, kroky, postupy
Pravidla tvorby algoritmu, omezení příkazů, počtu kroků,
Stav postavy, změna stavu nástrojem, dostupné nástroje, řetězení nástrojů
Program a jeho vlastnosti, jeho vytváření, vykonání, úprava, oprava</td>
</tr>
</table>

I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	**žák:** - sestaví robota podle návodu - sestaví program pro robota - oživí robota, otestuje jeho chování najde chybu v programu a opraví ji - upraví program pro příbuznou úlohu - pomocí programu ovládá světelný výstup a motor - pomocí programu ovládá senzor - používá opakování, události ke spouštění programu	**Základy robotiky se stavebnicí Lego WeDo 2.0** Sestavení programu a oživení robota Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru Opakování příkazů Ovládání klávesnicí – události Ovládání pomocí senzoru	**OSV1** - rozvoj pozornosti a soustředění; řešení problémů **OSV2** - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; snaha dokončit práci **OSV4** - dobrá organizace času **OSV5** - kreativita, originalita, pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak, hledat různá řešení **OSV8** - komunikace v různých situacích (informování, přesvědčování, vysvětlování), otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh **OSV9** - spolupráce na projektu; dovednost navazovat na nápady druhých **OSV10** - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří **OSV11** - pomoc druhým s řešením úloh ***Vv, Pč*** *- kreativita při stavbě robota, design; výrobek podle videonávodu* ***Čj*** *- popis pracovního postupu, sestavení příběhu podle obrázků*	**I-5-2-01p** sestavuje symbolické zápisy postupů
I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení				**I-5-2-02p** popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy				**I-5-2-03p** rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů
I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu				
I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	**žák:** - ovládá postavu pomocí příkazů a vede ji k cíli - vytvoří postup pro postavu ke splnění úkolu - hledá vhodný postup za daných pravidel - posoudí, jestli daný postup vede k splnění úkolu - vyhledá a opraví chybu v postupu - vytváří různé postupy ke splnění téhož úkolu - používá posloupnost příkazů - používá opakování příkazů - používá podprogram	**Řešení problémů pomocí algoritmizace** Relativní řízení postavy s otáčením Příkazy s parametrem pro nastavení vlastností postavy Programování kreslení geometrických útvarů Vytváření a používání procedur, jejich úpravy a opravy Řešení problémů programováním		**I-5-2-02p** popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení

Data, informace a modelování				
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	**žák:** - sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text - zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	**Úvod do kódování a šifrování dat a informací** Piktogramy, emodži Kód (Kódování informace obrázkem, textem, číslem) Přenos na dálku, šifra (Kódování a šifrování textu) Pixel, rastr, rozlišení (Kódování rastrového obrázku) Tvary, skládání obrazce (Kódování vektorového obrázku)	**OSV8** - způsoby neverbální komunikace **OSV10** - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří ***Vv*** *- navržení piktogramů, emodži; obrázek z geometrických tvarů* ***M*** *- šifry*	**I-5-1-02p** popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví
I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu				

5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Informační systémy				
I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	**žák:** - pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplní posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	**Úvod do práce s daty** Data, druhy dat – sběr dat (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) Evidování dat – využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Filtrování, třídění a řazení dat Porovnávání a prezentace dat – Vizualizace dat v grafu	**OSV1** - rozvoj pozornosti a soustředění; řešení problémů **OSV2** - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času **OSV8** - komunikační dovednosti pro sběr dat, dotazník **OSV10** - dovednosti pro řešení problémů ***Čj*** *- úprava textů; vyplnění dotazníku; encyklopedie; elektronická komunikace; kontrola pravopisu, typografické zásady* ***Pč, Hv, Vv*** *- vložení zvuku a videa, efekty v prezentaci, přechody snímků, časování*	**I-5-1-01p** uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat
I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data				**I-5-3-02p** pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	**žák:** - nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí	**Úvod do informačních systémů** Systém, struktura, prvky, vztahy Systémy kolem nás – části systému a vztahy mezi nimi		**I-5-3-01p** v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky
Algoritmizace a programování				
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	**žák:** – v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy	**Základy programování – příkazy, opakující se vzory** příkazy a jejich spojování	**OSV1** - rozvoj pozornosti a soustředění; řešení problémů	**I-5-2-01p** sestavuje symbolické zápisy postupů

I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	- v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - vytvoří a použije nový blok - upraví program pro obdobný problém	opakování příkazů pohyb a razítkování ke stejnému cíli vedou různé algoritmy vlastní bloky a jejich vytváření kombinace procedur	**OSV2** - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; snaha dokončit práci **OSV4** - dobrá organizace času **OSV5** - kreativita, originalita, pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak, hledat různá řešení **OSV8** - komunikace v různých situacích (informování, přesvědčování, vysvětlování), otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh **OSV9** - spolupráce na projektu; dovednost navazovat na nápady druhých **OSV10** - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří **OSV11** - pomoc druhým s řešením úloh ***Vv*** *- kreslení, vzory, animace*	**I-5-2-02p** popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy				**I-5-2-03p** rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů
I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu				
	žák: - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy - v programu najde a opraví chyby – rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj - vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit – cíleně využívá náhodu při	**Základy programování – vlastní bloky, náhoda** Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt		

	volbě vstupních hodnot příkazů			
	žák: - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav - v programu najde a opraví chyby - používá události ke spuštění činnosti postav - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - upraví program pro obdobný problém - ovládá více postav pomocí zpráv	**Základy programování – postavy události** Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt		
Data, informace a modelování				
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji **I-5-1-03** vyčte informace z daného modelu	**žák:** - pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	**Úvod do modelování pomocí grafů a schémat** Graf, hledání cesty – grafové modely Schémata, obrázkové modely (myšlenkové a pojmové mapy, tabulky, diagramy) – využití ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka Model – řešení problémů pomocí modelů	**OSV1** - řešení problémů **OSV8** - způsoby komunikace, vyjádření myšlenky, vztahů ***M*** *- zápis a třídění získaných dat (např. výsledky pozorování); tabulky; grafy; 3D tělesa* ***Př, Vl*** *- záznam pozorování s využitím digitálních technologií; vyhledávání informací v digitálních zdrojích* ***Tv*** *- měření pohybových výkonů technologiemi a zaznamenání do tabulky, jejich porovnávání*	**I-5-1-02p** popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Data, informace a modelování				
I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	**žák:** - rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla	**Kódování a šifrování dat a informací** Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model – kódování barev Vektorová grafika – obrázky z čar Zjednodušení zápisu, kontrolní součet – komprese a kontrola Binární kód, logické A a NEBO Bit, bajt, násobné jednotky	**OSV1** - řešení problémů **OSV5** - kreativita, originalita, pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak, hledat různá řešení **OSV8** - způsoby komunikace, vyjádření myšlenky, vztahů ***Vv*** *- animace* ***M*** *- dvojková soustava*	**I-9-1-02p** zakóduje a dekóduje jednoduchý text a obrázek
Informační systémy				
I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat **I-9-3-04** sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	**žák:** - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy	**Práce s daty** Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu	**OSV1** - rozvoj pozornosti a soustředění; řešení problémů **OSV5** - kreativita, originalita, pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak, hledat různá řešení **OSV8** - komunikační dovednosti pro sběr dat, dotazník	**I-9-1-01p** získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti

	- navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů	Řešení problémů s daty	**OSV10** - dovednosti pro řešení problémů ***M*** *- tabulky, grafy;* ***F*** *- využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů, měření; záznam výsledků měření do tabulky, grafu* ***Tv*** *- měření sportovních výkonů a zaznamenání do tabulky, jejich porovnávání* ***Čj*** *- knižní katalogy*	
1-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	**žák:** - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	**Informační systémy** Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace		**I-9-3-01p** popíše účel informačních systémů, které používá
Algoritmizace a programování				
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešení	**žák:** - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	**Programování – opakování a vlastní bloky** Vytvoření programu – sestavení scénáře Opakování – opakování bloků Podprogramy – vlastní bloky	**OSV1** - rozvoj pozornosti a soustředění; řešení problémů **OSV2** - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; snaha dokončit práci **OSV4** - dobrá organizace času **OSV5** - kreativita, originalita, pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak, hledat různá řešení **OSV8** - komunikace v různých situacích (informování, přesvědčování, vysvětlování), otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh	**I-9-2-01p** po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti
I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému				**I-9-2-03p** navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal
I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program				

vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné			**OSV9** - spolupráce na projektu; dovednost navazovat na nápady druhých	
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu			**OSV10** - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří **OSV11** - pomoc druhým s řešením úloh	

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Algoritmizace a programování				
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešení	**žák:** - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech	**Programování – podmínky, postavy a události** Opakování s podmínkou Události, vstupy – myš a klávesnice Objekty a komunikace mezi nimi – posílání zpráv	**OSV1** - rozvoj pozornosti a soustředění; řešení problémů **OSV2** - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; snaha dokončit práci **OSV4** - dobrá organizace času **OSV5** - kreativita, originalita, pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak, hledat různá řešení **OSV8** - komunikace v různých situacích (informování,	**I-9-2-01p** po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti
I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému				**I-9-2-03p** navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal
I-9-2-05				

v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	- diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - používá souřadnice pro programování postav - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu	**Programování – větvení, parametry a proměnné** Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné	přesvědčování, vysvětlování), otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh **OSV9** - spolupráce na projektu; dovednost navazovat na nápady druhých **OSV10** - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří **OSV11** - pomoc druhým s řešením úloh	
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu				
Data, informace a modelování				
I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	**žák:** - vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	**Modelování pomocí grafů a schémat** Standardizovaná schémata a modely – běžně užívané modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	**OSV1** - řešení problémů **OSV5** - kreativita, originalita, pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak, hledat různá řešení **OSV8** - způsoby komunikace, vyjádření myšlenky, vztahů ***Z*** *- mapy, plány* ***D*** *- historické mapy; myšlenkové mapy, rodokmen, časové osy* ***Pč*** *- nákresy výrobků*	**I-9-1-03p** popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění
I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji				**I-9-1-04p** stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení

Digitální technologie				
I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	**žák:** - nainstaluje a odinstaluje aplikaci - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	**Počítače** Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek, neměnitelné soubory pdf Instalace aplikací Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Metody zabezpečení přístupu k datům Role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	**OSV1** - rozvoj pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů **OSV3** - regulace vlastního jednání; dodržování pravidel pro bezpečné zacházení se zařízeními **OSV4** - dovednosti zvládání stresových situací, když se objeví nějaké technické problémy **OSV8** - dovednosti pro vedení elektronické komunikace ***Aj*** *- anglické názvosloví některých komponent PC* ***Čj*** *- pravidla internetové korektní diskuse, chování na sociálních sítích* ***Vo*** *- netiketa, autorská práva* ***M*** *- práce s kalkulačkou* ***všechny předměty*** *- vyhledávání informací na internetu; využití různých online nástrojů*	**I-9-4-02p** ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu
I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky				**I-9-4-03p** pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače				**I-9-4-04p** rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu
I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení				**I-9-4-05** dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Algoritmizace a programování				
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	**žák:** - podle návodu nebo vlastní tvořivostí sestaví robota - upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol - vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost - přečte program pro robota a najde v něm případné chyby - ovládá výstupní zařízení a senzory robota - vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota	**Programování robotické stavebnice Lego Spike Prime** Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) Čtení programu Projekt Můj robot	**OSV1** - rozvoj pozornosti a soustředění; řešení problémů **OSV2** - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; snaha dokončit práci **OSV4** - dobrá organizace času **OSV5** - kreativita, originalita, pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak, hledat různá řešení **OSV8** - komunikace v různých situacích (informování, přesvědčování, vysvětlování), otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh **OSV9** - spolupráce na projektu; dovednost navazovat na nápady druhých **OSV10** - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří **OSV11** - pomoc druhým s řešením úloh	**I-9-2-02p** rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení
I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému				**I-9-2-03p** navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal
I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné				
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu				
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	**žák:** – sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej	**Programování hardwarové desky Micro:bit** Sestavení programu a oživení		

I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	- přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji - používá opakování, rozhodování, proměnné - ovládá výstupní zařízení desky - používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu - připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá - vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit	Micro:bitu Ovládání LED displeje Tlačítka a senzory náklonu Připojení sluchátek, tvorba hudby Orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru Propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu	***F*** *- světlo, zvuk* ***Pč*** *- stavba z robotické stavebnice* ***M*** *- soustava souřadnic pro orientaci v prostoru* ***Hv*** *- tvorba hudby*	
Informační systémy				
I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	**žák:** - při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty - připíše do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	**Hromadné zpracování dat** Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat	**OSV1** - rozvoj pozornosti a soustředění; řešení problémů **OSV2** - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; plánování učení a studia **OSV5** - kreativita, originalita, pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak, hledat různá řešení **OSV8** - komunikační dovednosti pro sběr dat, dotazník ***Tv*** *- měření sportovních výkonů a zaznamenání do tabulky, jejich porovnávání* ***Ch, F*** *- využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů, měření;*	**I-9-3-03p** na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat
I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat				**I-9-3-02p** nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce

			zpracování zápisu z laboratorních prací na PC, videozáznam pokusu; tabulky, grafy ***M** - tvorba tabulek, grafů; využití vzorců k různým výpočtům* ***Vo** - sestavení rozpočtu*	

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Algoritmizace a programování				
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	**žák:** - řeší problémy sestavením algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým	**Programovací projekty** Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myší, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události	**OSV1** - rozvoj pozornosti a soustředění; řešení problémů **OSV2** - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; snaha dokončit práci **OSV4** - dobrá organizace času **OSV5** - kreativita, originalita, pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak, hledat různá řešení **OSV8** - komunikace v různých situacích (informování, přesvědčování, vysvětlování), otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh	**I-9-2-02p** rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení
I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému				**I-9-2-03p** navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal
I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné				

chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	skupinám uživatelů a dopady na ně	Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	**OSV9** - spolupráce na projektu **OSV10** - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří **OSV11** - pomoc druhým s řešením úloh ***M*** *- soustava souřadnic; proměnná* ***F, Ch*** *- popis kroků postupu při laboratorní práci* ***Vv*** *- animace*	
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu				
Digitální technologie				
I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	**žák:** - pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich - na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní - na schématickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti - vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu - diskutuje o cílech a metodách	**Digitální technologie** ***Hardware a software*** Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) ***Sítě*** Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP	**OSV1** - rozvoj pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů **OSV3** - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení – snaha dokončit úkol **OSV4** - dobrá organizace času, regulování času stráveného ve volném času u PC **OSV10** - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří **VDO2** - práva a povinnosti občana (autorská práva) **MV1** - kritické čtení a vnímání informací na Internetu	**I-9-4-01p** rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému
I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos				
I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky				**I-9-4-03p** pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
I-9-4-04 poradí si s typickými závadami				**I-9-4-04p**

a chybovými stavy počítače **I-9-4-05** dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	hackerů - vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat - diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	adresa Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) ***Bezpečnost*** Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Práce s hesly, správa hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace ***Digitální identita*** Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	**MV2** - rozpoznání faktického a fiktivního obsahu **MV3** - stavba zpráv **MV4** - názory, postoje, rozpoznání manipulace **MV5** - vliv médií na život člověka **MV6** - tvorba mediálního sdělení **MV7** - komunikace a spolupráce při týmové práci ***F*** *- elektrické spotřebiče* ***Vo*** *- digitální stopa, netiketa; průzkumy, ankety; autorské právo; kyberšikana; online nakupování; weby institucí a škol; kariérové portfolio* ***Čj*** *- dodržuje pravidla pravopis; vyjadřuje se kultivovaně, spisovně; typografická pravidla* ***všechny předměty*** *- vyhledávání informací na internetu; využití různých online nástrojů*	rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu **I-9-4-05** dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

5.4 Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Na základě toho si utvářejí prvotní ucelený obraz světa. V rámci této vzdělávací oblasti poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do **pěti tematických okruhů**.

V tematickém okruhu **Místo, kde žijeme** se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu **Lidé kolem nás** si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu **Lidé a čas** se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu **Rozmanitost přírody** žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, jako místo, kde vznikl a nadále se rozvíjí život. Poznávají velkou rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a současně k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu **Člověk a jeho zdraví** žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné a týmové činnosti,
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu,
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací,
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech,
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů,

- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů),
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně,
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí,
- objevování a poznávání všeho, co ho zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět,
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení,
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

5.4.1 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hlavním cílem vyučovacího předmětu Prvouka je rozvíjet poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků 1. stupně získané výchovou v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Podmínkou úspěšného vzdělávání v daném předmětu je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitele. Propojení výuky s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Předmět je rozčleněn do pěti tematických okruhů: Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitosti přírody; Člověk a jeho zdraví.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Prvouka je na prvním stupni v prvním až třetím ročníku dotována dvěma hodinami týdně. Výuka probíhá převážně v rámci kmenové učebny, v terénu. Probrané učivo může být upevňováno a prohlubováno prostřednictvím krátkodobých i dlouhodobých projektů, návštěv vzdělávacích programů Střediska ekologické výchovy SEVER.

Během výuky předmětu Prvouka se zaměřujeme také na vybrané okruhy průřezových témat Osobní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Týdenní časová dotace v ročnících											
1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**1. stupeň celkem**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**2. stupeň celkem**	**Celkem**
2	2	2	0	0	6	0	0	0	0	0	6

Výchovné a vzdělávací strategie

K vytvoření a rozvoji kompetencí žáka začleňujeme do výuky Prvouky následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k práci s informačními zdroji (práce s textem, vyhledávání informací na internetu v encyklopedii) a následné prezentaci před spolužáky (referáty, motivační a doplňující úkoly).

Kompetence pracovní

- environmentální výchovou podporujeme ekologické cítění,
- podporujeme propojení s praktickým životem,
- vedeme žáky k bezpečnému používání nástrojů, pomůcek a aktivnímu přístupu ke zdraví,
- vedeme žáky na základě prožitých aktivit k samostatnému rozhodování a zodpovědnosti za své činy,
- zařazujeme pokusy, laboratorní práce, třídění a srovnávání – praktické hledání shod a rozdílů,
- organizujeme smysluplné exkurze.

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme modelové situace,
- jdeme žákům příkladem.

Kompetence komunikativní

- zařazujeme diskuse, besedy, vlastní prezentace.

Kompetence k řešení problémů

- prostřednictvím skupinové práce, hraní rolí a vhodné volby úlohy spojené s praktickým životem je žák připravován na řešení situací.

Kompetence občanské

- vedeme žáky k ochraně kulturních a přírodních památek včetně životního prostředí,
- zařazujeme simulace situací, ve kterých žáci vyhodnocují problém a učí se na něj reagovat (první pomoc, obhajoba atp.).

Kompetence digitální

- zapojujeme žáky do vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi (PC, tabletem, interaktivní tabulí, mobilním telefonem apod.),
- poskytujeme žákům konkrétní příležitosti k využívání digitálních technologií, při nichž si mohou uvědomit a dodržovat pravidla chování v online prostředí (např. sdílení dokumentů, online komunikace),

- vytváříme modelové situace, které žákům umožňují si uvědomit, že není vhodné zveřejňovat své osobní údaje a že každá činnost v online prostředí zanechává digitální stopu, kterou lze jen obtížně odstranit,
- vedeme žáky k respektování autorských práv, např. při využívání obrázků, fotografií, videí a informací při řešení zadaných úkolů a při práci na individuálních i společných projektech,
- nabízíme žákům příležitosti, aby vhodně využívali digitální technologie při provádění a zaznamenávání průběhu (např. pořizováním vlastních fotografií, časosběrných videí) a výsledků jednoduchých pokusů,
- využíváme digitální technologie (např. digitální lupu, teploměr, termokameru) a online aplikace při pozorování přírody,
- při využívání digitálních technologií pravidelně zařazujeme relaxační činnosti a vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali zdravotní rizika dlouhodobého používání digitálních technologií; prakticky žáky učíme, jak jim mohou předcházet.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět Vyučovací předmět: Prvouka				
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy***	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**
1. ročník				
Místo, kde žijeme				
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	**žák:** - zná místo a adresu svého bydliště - dokáže popsat cestu z domova do školy a naopak - orientuje se v budově školy - volí vhodné způsoby chování a komunikace k zaměstnancům školy - uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze	**Domov** (prostředí bydliště, orientace v místě bydliště, adresa) **Škola** (naše škola – prostředí školy, okolí školy, ve třídě – činnosti ve škole, vztahy se spolužáky, pravidla slušného chování, cesta do školy – riziková místa a situace)	**OSV1** - dovednosti pro učení **OSV6** - vzájemné poznávání ve třídě **OSV7** - chování podporující dobré vztahy ve třídě, empatie **OSV8** - schopnost naslouchat, komunikace v různých situacích **OSV9** - rozvoj schopností pro spolupráci, řešení konfliktů	**ČJS-3-1-01p** orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy **ČJS-3-1-01p** popíše a zvládne cestu do školy

	školy, popíše nebezpečná místa - si uvědomuje důležitost dodržování pravidel pro hezké vztahy ve třídě		**OSV10** - řešení problémů v mezilidských vztazích **OSV11** - pomoc spolužákům **VDO1** - škola jako model otevřeného partnerství, demokratická atmosféra **MKV2** - integrace žáků z jiného kulturního prostředí do třídního kolektivu **MKV5** - nekonfliktní život v multikulturní společnosti **EV4** - naše obec (příroda a kultura obce) ***Čj*** *- adresa* ***Vv*** *- kresba domov, škola, plánek cesty do školy, dopravní téma*	
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	**žák:** - dokáže pojmenovat svou obec a její části - pozoruje a popíše změny v okolí domova a školy			
Lidé kolem nás				
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	**žák:** - vyjmenuje členy rodiny - popíše role členů rodiny - zná své datum narození - je tolerantní k odlišnosti spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	**Rodina** (moje rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, narozeniny, můj pokojíček, pomáháme si – příbuzenské a mezigenerační vztahy, ohleduplnost, domácí mazlíčci) **Každý jsme jiný**	**OSV6** - vzájemné poznávání ve třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech **OSV7** - chování podporující dobré vztahy v rodině, empatie, pomoc **OSV8** - schopnost naslouchat, komunikace v různých situacích **MKV1** - jedinečnost každého člověka; respektování zvláštností etnik **MKV2** - důležitost integrace jedince v rodinných vztazích; význam kvality mezilidských	**ČJS-3-2-01p** rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy **ČJS-3-2-01p** dodržuje základní pravidla společenského chování **ČJS-3-2-01p** při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně **ČJS-3-2-01p**

			vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance k odlišnostem, empatie ***Čj*** *- čtení příběhů o rodině; vyhledávání jmen v kalendáři* ***Aj*** *- anglické označení členů rodiny* ***Hv*** *- písně s námětem rodiny, poslech písní jiných kultur* ***Vv*** *- rodina, kamarád*	projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	**žák:** - pojmenuje a popíše povolání rodičů - spojuje název povolání s jeho charakteristickou činností	**Povolání** (u lékaře, v divadle, v knihovně, v obchodě)	***Vv, Pč*** *- tematické práce* ***Čj*** *- dramatizace, jak se chováme u lékaře, v divadle atd.*	**ČJS-3-2-02p** pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti
Lidé a čas				
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	**žák:** - rozlišuje roční období - vyjmenuje měsíce v roce a dny v týdnu - popíše svůj denní režim - orientuje se v denní době	**Rok** (roční období, měsíce v roce, dny v týdnu, kalendář, denní režim, měříme čas, kolik je hodin)	***Čj*** *- popis denního režimu* ***Hv*** *- písně na téma ročních období* ***Vv*** *- roční období* ***Pč*** *- výroba hodin* ***M*** *- určování času*	**ČJS-3-3-01p** pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase **ČJS-3-3-01p** zná rozvržení svých denních činností
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	**žák:** - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - vypráví o rodinných zvycích	**Advent a Vánoce** (zvyky a tradice) **Velikonoce** (zvyky a tradice) **Současnost a minulost** (proměny způsobu života)	**MKV1** - poznávání vlastního kulturního zakotvení ***ČJ*** *- čtení a vyprávění příběhů o Vánocích a Velikonocích* ***Hv*** *- koledy* ***Vv, Pč*** *- zvyky, tradice; výroba vánočních dekorací*	**ČJS-3-3-03p** rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti **ČJS-3-3-03p** poznává různé lidské činnosti

Rozmanitost přírody				
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	**žák:** - porovná a popíše proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	**Podzim** (příroda na podzim, na procházce v lese, podzimní plody, podzim na poli, v zahrádce u babičky **Zima** (zimní počasí, příroda v zimě, zimní sporty) **Jaro** (příroda na jaře, jarní počasí, hry na jaře, jarní rostliny, v sadu, včelky, práce na zahradě, ptáci, mláďata, poznávání zvířat) **Léto** (letní radovánky, letní počasí, zahrada v létě, léto v lese, léto na poli, prázdniny a bezpečnost) **Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody**	**EV1** - ekosystémy (les, pole, kulturní krajina) **EV4** - ochrana přírody ***Čj*** *- čtení příběhů o přírodě* ***Hv*** *- písně o ročních obdobích* ***Vv*** *- rostliny, živočichové* ***Pč*** *- využití přírodnin* ***Tv*** *- sporty typické pro různá roční období*	**ČJS-3-4-01p** pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	**žák:** - pozná rozdíl mezi dřevinami a bylinami - popíše stavbu těla květiny a stromu - rozlišuje stromy na jehličnaté a listnaté a uvede konkrétní příklad - rozlišuje ovoce a zeleninu a uvede konkrétní příklad - volí vhodné způsoby chování vedoucí k ochraně rostlin a živočichů			**ČJS-3-4-02p** pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat **ČJS-3-4-02p** pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
Člověk a jeho zdraví				
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	**žák:** - ukáže a správně pojmenuje části lidského těla - uplatňuje základní hygienické návyky - rozlišuje mezi nemocí a úrazem a popíše své zdravotní obtíže a pocity - má povědomí o péči o své tělo zdraví - dělí potraviny na zdravé a nezdravé	**Lidské tělo** (moje tělo, smysly, nemoc a úraz, péče o své tělo, zdravá strava)	**OSV2** - já jako zdroj informací o mně, moje tělo, moje psychika **OSV4** - dovednosti zvládání stresových situací; hledání pomoci při potížích ***Vv*** *- kresba lidského těla* ***Pč*** *- zdravá svačina, oběd* ***Tv*** *- důležitost sportu pro zdraví, bezpečnost, rizika úrazu*	**ČJS-3-5-01p** uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění **ČJS-3-5-01p** pojmenuje hlavní části lidského těla

ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	**žák:** - rozezná nebezpečí - volí bezpečné místo pro hru - uplatňuje základní pravidla bezpečného chování v silničním provozu, dopravních prostředcích - rozumí významu dopravních značek v okolí bydliště a školy - neohrožuje své zdraví ani zdraví druhých osob - zná důležitá telefonní čísla	**Péče o zdraví** (bezpečné chování, předcházení nebezpečným situacím, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních) **Dopravní výchova** (bezpečné chování v silničním provozu a dopravních prostředcích, dopravní značky) **Důležitá telefonní čísla** (150, 155, 158)	**EV3** - vliv dopravy na životní prostředí ***Tv*** *- vycházka* ***M*** *- dopravní značky (tvary)* ***Vv, Pč*** *- tematická práca*	**ČJS-3-5-02p** rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných **ČJS-3-5-02p** uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	**žák:** - se chová obezřetně při setkání s neznámými jedinci - v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i druhé - ví o možnosti kontaktovat se s operátory tísňových linek	**Osobní bezpečí** (bezpečné chování v rizikovém prostředí, šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích)	**OSV7** - péče o dobré vztahy; lidská práva **OSV8** - komunikace v různých situacích, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci **MV1** - pěstování kritického přístupu ke sdělením v médiích **MV2** - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality **MV4** - výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci ***Čj*** *- dialog, telefonický rozhovor*	**ČJS-3-5-03p** chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	**žák:** - dodržuje pokyny dospělých při mimořádných událostech	**Ochrana obyvatelstva za mimořádných událostí** (postup v případě ohrožení, integrovaný záchranný systém)	**OSV10** - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování při různých problémech **OSV11** - pomáhající a prosociální chování ***Pč*** *- evakuační zavazadlo*	**ČJS-3-5-04** reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

2. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Místo, kde žijeme				
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	**žák:** - zapíše adresu svého bydliště - dokáže popsat cestu z domova do školy a naopak - popíše autobusové spojení do školy a místa bydliště - seznámí se s právy dítěte - dodržuje práva a povinnosti žáka školy - uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu a dopravních prostředcích při cestě do školy a ze školy	**Domov** (místo, kde žijeme – orientace v místě bydliště, adresa) **Škola** (naše škola – co děláme ve škole, vztahy se spolužáky, práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, okolí školy, bezpečná cesta do školy – riziková místa a situace, autobusové spojení)	**OSV1** - dovednosti pro učení **OSV6** - vzájemné poznávání ve třídě **OSV7** - chování podporující dobré vztahy ve třídě, empatie; lidská práva jako regulativ vztahů **OSV8** - schopnost naslouchat, komunikace v různých situacích **OSV9** - rozvoj schopností pro spolupráci, řešení konfliktů **OSV10** - řešení problémů v mezilidských vztazích **OSV11** - pomoc spolužákům **VDO1** - škola jako model otevřeného partnerství, demokratická atmosféra **MKV5** - nekonfliktní život v multikulturní společnosti ***Čj*** *- adresa* ***Vv*** *- kresba domov, škola, plánek cesty do školy, dopravní téma*	**ČJS-3-1-01p** orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy **ČJS-3-1-01p** popíše a zvládne cestu do školy
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného	**žák:** - pojmenuje svou obec a její části, začlení ji do většího	**Obec** (její název a části)	**VDO2** - občan jako odpovědný člen společnosti	

centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	celku (součást České republiky) - zaznamená změny v okolí bydliště a školy - pozná české mince a bankovky - má povědomí o významných budovách a místech v okolí bydliště a školy	**Naše vlast** (Česká republika, české mince a bankovky) **Významné budovy a místa v okolí bydliště a školy**	***M*** *- finanční gramotnost, mince, bankovky*	
Lidé kolem nás				
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	**žák:** - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy popíše role členů rodiny - rozlišuje role rodinných příslušníků - zná své datum narození	**Rodina** (u nás doma - příbuzenské vztahy v rodině, role členů rodiny, život a funkce rodiny, rodinné oslavy, pomáháme si - příbuzenské a mezigenerační vztahy, ohleduplnost, domácí zvířata chovaná pro radost)	***Vv*** *- matka, otec, rodina* ***Čj*** *- popis rodičů* **OSV7** - chování podporující dobré vztahy v rodině, empatie, pomoc **OSV8** - schopnost naslouchat, komunikace v různých situacích **MKV2** - důležitost integrace jedince v rodinných vztazích; význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance k odlišnostem, empatie	**ČJS-3-2-01p** rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy **ČJS-3-2-01p** dodržuje základní pravidla společenského chování **ČJS-3-2-01p** při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně **ČJS-3-2-01p** projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	**žák:** - uvědomuje si rozdíl mezi fyzickou a duševní prací - chápe význam a potřebu různých povolání	**Povolání** (fyzická a duševní práce, zaměstnání)	***Vv, Pč*** *- tematické práce* ***Čj*** *- příběhy o povoláních; vyprávění - co dělají mí rodiče*	**ČJS-3-2-02p** pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

Lidé a čas				
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	**žák:** - vyjmenuje měsíce v roce a přiřadí je k ročním obdobím - orientuje se v čase a časové údaje využívá v běžném životě - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	**Rok** (měsíce v roce, kalendář, letopočet, části dne, hodiny, minulost - přítomnost - budoucnost) **Současnost a minulost v našem životě** (předměty denní potřeby, bydlení, proměny způsobu života, průběh lidského života, generace) **Advent a Vánoce** (zvyky a tradice) **Masopust** (zvyky a tradice) **Velikonoce** (zvyky a tradice)	***Vv*** *- roční období, zvyky, tradice, výroba vánočních a velikonočních dekorací* ***Pč*** *- hodiny, masky, kraslice* ***M*** *- orientace v čase* ***Čj*** *- vánoční a velikonoční příběhy* ***Hv*** *- vánoční a velikonoční koledy* **MKV1** - poznávání vlastního kulturního zakotvení	**ČJS-3-3-01p** pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase **ČJS-3-3-01p** zná rozvržení svých denních činností
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	**žák:** - porovnává minulost a současnost - uvědomuje si vliv činnosti člověka na lidskou společnost - podporuje uchovávání kulturních tradic naší společnosti			**ČJS-3-3-03p** rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti **ČJS-3-3-03p** poznává různé lidské činnosti
Rozmanitost přírody				
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	**žák:** - pozoruje, popíše a porovná proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - popíše stavbu těla květin, keřů a stromů - popíše stavbu těla savců a ptáků - chová se odpovědně vůči životnímu prostředí	**Podzim** (na procházce v lese, význam lesa, podzimní les, savci v podzimním lese, podzimní rybník, ryby, stěhovaví ptáci, podzimní zahrada, zelenina, ovoce) **Zima** (zvířata v zimě, zimní zahrada) **Jaro** (květiny na jaře, stromy na jaře, jaro u vody, jarní les, ptáci a jejich hnízda, hospodářská zvířata) **Léto** (prázdniny v přírodě, statek v létě, léto na louce, léto v lese)	**EV1** - ekosystémy (les, pole, kulturní krajina) **EV2** - podmínky života, význam pro společnost, využití zdrojů (voda, půda, ovzduší) **EV3** - vliv společnosti na kvalitu životního prostředí; ochrana přírody **OSV11** - osobní odpovědnost za ochranu přírody ***Čj*** *- čtení příběhů o přírodě* ***Hv*** *- písně o ročních obdobích*	**ČJS-3-4-01p** pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	**žák:** - třídí ptáky na stěhovavé a stálé - má povědomí o dělení ovoce podle jeho částí - orientuje se v dělení zeleniny			**ČJS-3-4-02p** pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat **ČJS-3-4-02p** pojmenuje základní

	podle částí, které jíme - uvede příklad rostlin vyskytujících se v lese, u rybníka, na zahradě a louce v různých ročních obdobích - uvede příklad živočichů žijících v lese, u rybníka, na statku a na louce	**Ochrana a tvorba životního prostředí** (odpovědnost lidí)	***Vv*** *- kresba a malba - rostliny, živočichové* ***Pč*** *- využití přírodnin; péče o rostliny* ***Tv*** *- sporty typické pro různá roční období*	druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
Člověk a jeho zdraví				
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	**žák:** - rozpozná a správně pojmenuje vnitřní orgány a zná jejich hlavní funkci - uplatňuje základní hygienické a režimové návyky - vhodným chováním a činnostmi projevuje vztah ke zdraví - vystihne a popíše rozdíl mezi nemocí a úrazem - zná důležitá telefonní čísla - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	**Zdraví** (naše tělo, zdravý životní styl, nemoc a úraz) **Důležitá telefonní čísla** (150, 155, 156, 158, 112, 1210)	***Čj*** *- dialog, telefonický rozhovor* ***Vv, Pč*** *- kresba zdravého jídelníčku, modelování zdravých potravin* **OSV2** - já jako zdroj informací o mně, moje tělo, moje psychika **OSV4** - dovednosti zvládání stresových situací; hledání pomoci při potížích **OSV7** - péče o dobré vztahy; lidská práva **OSV8** - komunikace v různých situacích (umět zavolat pomoc) **EV4** - náš životní styl, vliv na zdraví	**ČJS-3-5-01p** uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění **ČJS-3-5-01p** pojmenuje hlavní části lidského těla
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby	**žák:** - uplatňuje základní pravidla bezpečného chování v silničním provozu, dopravních prostředcích - ovládá názvy a význam nejznámějších dopravních	**Dopravní výchova** (bezpečné chování v silničním provozu a dopravních prostředcích, dopravní prostředky, dopravní značky)	**EV3** - vliv dopravy na životní prostředí ***M*** *- geometrické tvary dopravních značek* ***Vv*** *- práce s dopravní tématikou*	**ČJS-3-5-02p** rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných **ČJS-3-5-02p**

neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	značek - třídí dopravní značky podle druhů - neohrožuje své zdraví ani zdraví druhých osob - využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času			uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	**žák:** - se chová obezřetně při setkání s neznámými jedinci - odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná - v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i druhé - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	**Osobní bezpečí, krizové situace** (bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek, předcházení rizikovým situacím v dopravě, šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání) **Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví**	***Čj*** *- dialog, telefonický rozhovor* **OSV7** - péče o dobré vztahy; lidská práva **OSV8** - komunikace v různých situacích, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci **MV1** - pěstování kritického přístupu ke sdělením v médiích **MV2** - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality **MV4** - výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci	**ČJS-3-5-03p** chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	**žák:** - se seznámí s postupem v případě ohrožení - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	**Ochrana obyvatelstva při mimořádných událostech** (postup v případě ohrožení - varovný signál, evakuace, zkouška sirén)	**OSV10** - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování při různých problémech **OSV11** - pomáhající a prosociální chování	**ČJS-3-5-04** reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Místo, kde žijeme				
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	**žák:** - vyznačí v plánku místo svého bydliště a školy - vyznačí v plánku cestu na určené místo - má povědomí o práci s mapou	**Naše obec** (části obce, místní krajina, minulost a současnost obce, význačné budovy, dopravní síť) **Vesnice, město** **Plánek okolí** **školy Cesta do** **školy** **Turistické a digitální mapy** **Krajina v okolí domova** (orientace v krajině, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body)	***Vv*** *- plánek okolí školy; tvorba v plenéru* ***Čj*** *- příběhy z našeho okol; popis prostředií* **OSV1** - dovednosti pro učení **MKV5** - nekonfliktní život v multikulturní společnosti **EV1** - lidská sídla, kulturní krajina **EV3** - životní prostředí, jeho vliv na společnost, vliv společnosti na životní prostředí; ochrana životního prostředí **EV4** - naše obec, příroda a kultura obce	**ČJS-3-1-01p** orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy **ČJS-3-1-01p** popíše a zvládne cestu do školy
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	**žák:** - pojmenuje svoji vlast, hlavní město, vybrané oblasti ČR - začlení svoji obec do příslušného kraje - rozlišuje státní symboly - chová se zodpovědně vůči životnímu prostředí	**Naše vlast** (Česká republika) **Regiony ČR** (hlavní město Praha, Ústecký kraj)	**VDO2** - občan jako odpovědný člen společnosti ***Vv*** *- česká vlajka* ***Hv*** *- česká hymna*	

Lidé kolem nás				
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	**žák:** - rozlišuje příbuzenské vztahy, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - chápe principy demokracie - je tolerantní k odlišnosti spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - má základní povědomí o příjmech a výdajích domácnosti - zná svá práva a povinnosti - ve svém chování uplatňuje pravidla slušného chování - podílí se na vytvoření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s počítačem, tabletem, interaktivní tabulí, mobilním telefonem apod. a pravidla dodržuje	**Rodina** (postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, způsoby placení) **Soužití a chování lidí** (mezilidské vztahy, pravidla slušného chování, komunikace, principy demokracie, pomoc nemocným, sociálně slabým) **Odlišnost a tolerance** **Práva a povinnosti** (základní lidská práva a práva dětí, práva a povinnosti žáků školy)	***M*** *- finanční gramotnost; slovní úlohy o věku* **OSV7** - chování podporující dobré vztahy, empatie, pomoc; lidská práva **OSV8** - schopnost naslouchat, komunikace v různých situacích **VDO1** - uplatňování principů demokracie v životě školy **MKV2** - důležitost integrace jedince v rodinných vztazích; význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance k odlišnostem, empatie; princip slušného chování	**ČJS-3-2-01p** rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy **ČJS-3-2-01p** dodržuje základní pravidla společenského chování **ČJS-3-2-01p** při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně **ČJS-3-2-01p** projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	**žák:** - uvědomuje si význam a potřebu různých povolání	**Povolání** (druhy povolání, fyzická a duševní práce)	***Vv, Pč*** *- tematické práce* ***Čj*** *- příběhy o povoláních; sloh o povolání rodičů*	**ČJS-3-2-02p** pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti
Lidé a čas				
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	**žák:** - seřadí jednotlivé časové úseky, orientuje se v časové přímce - na příkladech porovnává	**Čas** (orientace v čase, denní režim, časová přímka)	***M*** *- jednotky času*	**ČJS-3-3-01p** pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase **ČJS-3-3-01p**

	minulost, přítomnost a budoucnost - využívá časové údaje v organizaci denních činností			zná rozvržení svých denních činností
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	**žák:** - má povědomí o kulturních a historických památkách a významných událostech v okolí	**Naše obec** (památky, pověsti, významné události)	**EV4** - naše obec (příroda, kultura)	**ČJS-3-3-02p** rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	**žák:** - zná zvyky a tradice naší společnosti - určuje čas (časový údaj zařadí do minulosti, přítomnosti, budoucnosti)	**Orientace v čase** (určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, letopočet, generace) **Současnost a minulost v našem životě** (proměny způsobu života, bydlení)		**ČJS-3-3-03p** rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti **ČJS-3-3-03p** poznává různé lidské činnosti
Rozmanitost přírody				
ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	**žák:** - definuje rozdíl mezi živou a neživou přírodou - třídí živočichy a rostliny podle jejich vlastností	**Živá příroda** (vlastnosti živých organismů) **Živočichové** (vlastnosti živočichů a jejich dělení) **Rostliny** (vlastnosti rostlin a jejich dělení, části těla kvetoucích rostlin) **Houby** **Neživá příroda** (voda, vzduch, horniny a nerosty, půda, teplo a světlo)	***Čj*** *- básničky, četba; pranostiky* ***Hv*** *- písničky o přírodě* ***Pč*** *- modelování ovoce a zeleniny, výroba zvířátek z přírodnin* ***Vv*** *- tematická kresba, malba* **EV1** - různé ekosystémy, druhová rozmanitost **EV2** - přírodní zdroje, jejich získávání a využívání; význam biodiverzity a její ochrana ***Pč*** *- materiály*	**ČJS-3-4-02p** pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat **ČJS-3-4-02p** pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů	**žák:** - provádí jednoduché pokusy s látkami, zaznamená jejich průběh a výsledek pomocí digitálních technologií - hledá společné a rozdílné			**ČJS-3-4-03p** provede jednoduchý pokus podle návodu

a přístrojů	vlastnosti látek - změří základní veličiny (i s využitím digitálních technologií)	**Látky a jejich vlastnosti** (třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek) **Délka, hmotnost, objem, teplota a čas** (měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek, pokusy)	***M*** *- jednotky délky, hmotnosti, objemu a času* ***Tv*** *- měření sportovních výkonů* ***Pč*** *- recepty*	
Člověk a jeho zdraví				
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	**žák:** - vysvětlí životní potřeby člověka - snaží se o dodržování zdravého životního stylu - popíše stavbu lidského těla, základní funkce a projevy člověka, vnitřní orgány, kostru, jejich funkci a význam - preventivně pečuje o své zdraví - vysvětlí základní rozdíly mezi mužem a ženou	**Lidské tělo** (kůže, lidské orgány, pohyb, růst) **Zdravý životní styl Péče o zdraví**	**OSV2** - já jako zdroj informací o mně, moje tělo, moje psychika **OSV4** - dovednosti zvládání stresových situací; hledání pomoci při potížích **EV4** - náš životní styl, vliv prostředí na zdraví **OSV7** - péče o dobré vztahy; lidská práva **OSV8** - komunikace v různých situacích, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci **OSV10** - dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích **EV3** - vliv dopravy na životní prostředí **MV1** - pěstování kritického přístupu ke sdělením v médiích **MV2** - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality **MV4** - výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření	**ČJS-3-5-01p** uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění **ČJS-3-5-01p** pojmenuje hlavní části lidského těla
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	**žák:** - chápe pojmy šikana, týrání a jiné formy násilí - dodržuje pravidla bezpečného chování platná pro cyklistu v silničním provozu	**Osobní bezpečí** (bezpečné chování v rizikovém prostředí, šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích) **Dopravní výchova** (cesta do školy, cyklista)		**ČJS-3-5-02p** rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných **ČJS-3-5-02p** uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu	**žák:** - chová se bezpečně v rizikovém prostředí - aplikuje znalost důležitých	**První pomoc a důležitá telefonní čísla**		**ČJS-3-5-03p** chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě

nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	telefonních čísel v praxi		či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci ***Tv*** *- lidské tělo, svaly; význam sportu pro zdraví* ***Pč*** *- zdravé recepty* ***Čj*** *- telefonický rozhovor* ***VV, Pč*** *- výroba dopravních značek*	potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	**žák:** - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	**Ochrana obyvatelstva při mimořádných událostech** (postup v případě ohrožení, požáry - příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru)	**OSV10** - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování při různých problémech **OSV11** - pomáhající a prosociální chování	**ČJS-3-5-04** reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

5.4.2 Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

V předmětu Přírodověda je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět ve vybraných okruzích z tematických okruhů: Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví. V oblasti Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu naší sluneční soustavy, rozmanitost a proměnlivost živé a neživé přírody. Sledují vliv lidské činnosti na přírodu, hledají možnosti ochrany přírody a snaží se zlepšit životní prostředí. V okruhu Člověk a jeho zdraví poznávají žáci sebe sama, své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Seznámí se s vývojem člověka od narození po stáří, získávají poznatky o nemocech, zdravotní prevenci a první pomoci. Uvědomují si také spoluodpovědnost člověka za své zdraví.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Přírodověda je na prvním stupni ve čtvrtém a pátém ročníku dotována dvěma hodinami týdně. Výuka probíhá převážně v rámci kmenové učebny. Součástí jsou i vycházky do terénu v okolí školy. Probrané učivo může být upevňováno a prohlubováno prostřednictvím krátkodobých i dlouhodobých projektů. Výuku doplňujeme dle možností také exkurzemi.

Do vzdělávacího obsahu předmětu Přírodověda jsou začleněny vybrané okruhy z průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Týdenní časová dotace v ročnících											
1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**1. stupeň celkem**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**2. stupeň celkem**	**Celkem**
0	0	0	1	1	2	0	0	0	0	0	2

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vytváříme vhodné prostředí k utváření pracovních návyků,
- vedeme žáky k jednoduché samostatné a týmové činnosti,
- umožňujeme žákům využívat dostupnou literaturu, vhodné učební pomůcky a encyklopedie,
- pomáháme žákům získávat poznatky o přírodě, učíme žáky pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování,
- podněcujeme žáky ke kladení otázek a ocení stejnou měrou otázku i odpovědi.

Kompetence k řešení problémů

- používáme metody výuky vedoucí k samostatnému objevování, řešení a utváření závěrů,
- vedeme žáky k řešení zadaných úkolů, učí je správně se rozhodovat v dané situaci,
- nabádáme žáky vyhledávat informace vedoucí k řešení zadaného úkolu.

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých žáci pracují společně,
- umožňujeme žákům práci ve skupinách,
- učíme žáky spolupracovat, využívat vlastních i cizích zkušeností, rozhodovat a hledat nejlepší variantu řešení,
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch,
- zajímáme se o náměty, názory a zkušenosti žáků a přidává svoje názory a zkušenosti.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k používání správné terminologie,
- pomáháme rozšiřovat žákům slovní zásobu,
- vedeme žáky k pojmenování pozorované skutečnosti a snaží se přivést je k vlastnímu pozorování, utváření názorů a výtvorů,
- dáváme prostor k diskuzi, vyjádření vlastních myšlenek, učí žáky reagovat na odlišné názory druhých lidí a obhajovat názory své,
- vedeme žáky k sebevědomému vystupování a bezkonfliktní komunikaci,
- vedeme žáky k aktivnímu naslouchání.

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat,
- vedeme žáky ke správnému používání a efektivnímu využívání pomůcek,
- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních pravidel,
- pomáháme žákům utvářet správné pracovní návyky,
- utváříme pozitivní vztah k práci a k plnění povinností a společenských úkolů,
- umožňujeme žákům podílet se na výběru aktivit.

Kompetence občanské

- utváříme u žáků ohleduplný vztah k přírodě,
- učíme žáky hledat možnosti ochrany přírody,
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování,
- vedeme žáky k tolerantnímu chování,
- učíme žáky rozhodovat a jednat v situaci ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i v ohrožení zdraví a bezpečnosti druhých lidí, umožňujeme žákům podílet se na výběru aktivit.

Kompetence digitální

- zapojujeme žáky do vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi (PC, tabletem, interaktivní tabulí, mobilním telefonem apod.),
- poskytujeme žákům konkrétní příležitosti k využívání digitálních technologií, při nichž si mohou uvědomit a dodržovat pravidla chování v online prostředí (např. sdílení dokumentů, online komunikace),
- vytváříme modelové situace, které žákům umožňují si uvědomit, že není vhodné zveřejňovat své osobní údaje a že každá činnost v online prostředí zanechává digitální stopu, kterou lze jen obtížně odstranit,
- vedeme žáky k respektování autorských práv, např. při využívání obrázků, fotografií, videí a informací při řešení zadaných úkolů a při práci na individuálních i společných projektech,
- nabízíme žákům příležitosti, aby vhodně využívali digitální technologie při provádění a zaznamenávání průběhu (např. pořizováním vlastních fotografií, časosběrných videí) a výsledků jednoduchých pokusů,
- využíváme digitální technologie (např. digitální lupu, teploměr, termokameru) a online aplikace při pozorování přírody,
- při využívání digitálních technologií pravidelně zařazujeme relaxační činnosti a vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali zdravotní rizika dlouhodobého používání digitálních technologií; prakticky žáky učíme, jak jim mohou předcházet.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět Vyučovací předmět: Přírodověda				
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy***	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**
4. ročník				
Rozmanitost přírody				
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a	**žák:** - pojmenuje části živé a neživé přírody - objevuje propojenost prvků	**Živá a neživá příroda, vzájemné vztahy** **Nerosty a horniny, půda** (některé	**OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium	**ČJS-5-4-01p** na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody

nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	živé a neživé přírody a princip rovnováhy přírody - seznámí se s nejznámějšími minerály a horninami (křemen, žula, vápenec, pískovec) - jednoduchým způsobem dokáže objasnit vznik půdy - dokáže uvést jednoduchý příklad vztahu člověka a přírody	hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam pro člověka) **Vliv člověka na přírodu**	**OSV2** - moje učení **EV1** - ekosystémy (ovlivnění podmínkami k životu, význam, změny lidskou činností, druhová rozmanitost) **EV2** - přírodní zdroje (surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, hospodaření s nimi); půda (propojenost složek prostředí, zdroj obživy, ohrožení půdy; zemědělské využití; rekultivace) **EV3** - vliv lidských aktivit na životní prostředí, ochrana životního prostředí ***Čj*** *- čtení příběhů o přírodě* ***Vv*** *- tematické práce – rostliny, živočichové* ***Pč*** *- využití přírodnin* ***Tv*** *- sportování v přírodě (ohleduplnosti k přírodě)* ***Vl*** *- naleziště některých nerostných surovin v ČR*	
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	**žák:** - jednoduchým způsobem vysvětlí pojem ekosystém - seznámí se s některými ekosystémy (les, pole, louka, rybník) - zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	**Rovnováha v přírodě** – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva Přírodní společenstva. Ekosystémy. Přizpůsobivost organismů.	**EV1** - ekosystémy (význam, změny lidskou činností, druhová rozmanitost) ***Vv*** *- tematické práce – rostliny, živočichové* ***Pč*** *- pěstování rostlin*	**ČJS-5-4-03p** zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí pozoruje přizpůsobení organismů prostředí

	a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí - pozoruje základní projevy života organismů při terénní výuce s využitím digitálních technologií	Životní podmínky rostlin a živočichů – pozorování s využitím digitálních technologií		
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	**žák:** - třídí rostliny - podle délky života, podle stavby stonku, podle místa růstu a užitku - třídí živočichy - podle vnitřní stavby těla, podle potravních vazeb - vyhledá a zaznamená základní informace	**Rostliny, houby, živočichové** (znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě pro člověka) *Třídění rostlin na byliny a dřeviny.* *Třídění rostlin podle délky života.* *Třídění živočichů na býložravce, všežravce, masožravce.* **Třídění živočichů podle vnitřní stavby těla** **Práce s atlasem rostlin a živočichů, vyhledávání na internetu**	**EV1** - ekosystémy (význam, změny lidskou činností, druhová rozmanitost) ***Vv*** *- tematické práce – rostliny, živočichové* ***Pč*** *- pěstování rostlin* **MV1** - rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních, chápání podstaty sdělení ***Čj*** *- hledání v rejstříku podle abecedy*	
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	**žák:** - zhodnotí a rozlišuje aktivity člověka v přírodě (podpůrné nebo poškozující činnosti) - chová se s ohledem k životnímu prostředí - zná a prakticky používá pravidla pro třídění odpadu	**Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy.	**OSV3** - regulace vlastního jednání, bezpečné a ohleduplné chování **OSV10** - dovednosti pro řešení různých problémů **EV3** - ochrana přírody; odpady a hospodaření s odpady, druhotné suroviny	**ČJS-5-4-05p** zvládá péči o pokojové rostliny **ČJS-5-4-05p** chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí **ČJS-5-4-05p** popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé

			EV4 - naše obec (řešení odpadového hospodářství, zajištění ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady); ekologické problémy (příčiny, možnosti řešení)	činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	**žák:** - zvládne jednoduchý pokus s vodou nebo vzduchem - naplánuje, provede, vyhodnotí - zaznamená výsledky pokusu s využitím digitálních technologií	**Jednoduchý pokus s vodou nebo vzduchem** (naplánování, provedení, vyhodnocení) **Měření veličin** (jednotky hmotnosti, objemu, času a teploty, i s využitím digitálních technologií)	**OSV3** - seberegulace a sebeorganizace (dodržování pravidel pro přesnou práci) ***M*** *- jednotky času, hmotnosti* ***Tv*** *- měření sportovních výkonů (délka, rychlost)*	**ČJS-5-4-06p** provádí jednoduché pokusy se známými látkami
Člověk a jeho zdraví				
ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	**žák:** - učí se plánovat svůj čas, rozdělit si čas na učení, práci, zábavu a odpočinek - volí si vhodnou činnost pro volný čas - uvědomuje si důležitost odpočinku a spánku	**Péče o zdraví** – denní režim, odpočinek, spánek **Využití volného času**	**OSV3** - organizace volného času; plánování učení a studia; stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení **OSV4** - psychohygiena, dovednosti zvládání stresových situací	
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	**žák:** - na modelových situacích demonstruje bezpečné chování v rizikových situacích, v silničním provozu v roli chodce i cyklisty - seznámí se s postupy v případě ohrožení a respektuje pokyny během	**Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení** (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	**OSV3** - regulace vlastního jednání, bezpečné chování **OSV8** - komunikace v různých situacích **OSV10** - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování při různých problémech	**ČJS-5-5-04p** uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události **ČJS-5-5-04p** uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty;

	mimořádných situací - zná složky IZS - zná důležitá telefonní čísla - seznámí se se zásadami telefonování na tísňové linky, aby je v případě potřeby dokázal použít - je si vědom nezbytnosti dodržování pravidel účastníky silničního provozu - charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje	**Předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích** (bezpečnostní prvky)	**OSV11** - pomáhající a prosociální chování	správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	**žák:** - na modelových situacích předvádí způsoby odmítání návykových látek - vyhýbá se rizikové komunikaci v médiích - snaží se vyhodnot rizikovou situaci - v případě potřeby dokáže vyhledat pomoc u dospělého - seznámí se s různými typy závislostí - uvede na příkladech možná nebezpečí, která jsou spojena se vstupem do online prostředí	**Návykové látky a zdraví** (návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií) **Péče o zdraví** – pravidla při práci s digitálními technologiemi, osobní bezpečí – bezpečné chování v online prostředí	**OSV2** - můj vztah k sobě samému - odmítání drog **OSV3** - organizace vlastního času **OSV4** - hledání pomoci při potížích **OSV8** - komunikace v různých situacích, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci; asertivní komunikace **MV2** - vnímání rozdílu mezi realitou a stavem prezentovaným v médiích (nereálný vzhled lidí na sociálních sítích) **MV4** - rozpoznání manipulace při komunikaci na internetu	**ČJS-5-5-05p** odmítá návykové látky
ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	**žák:** - jednoduchým způsobem objasní nezbytnost zdravého denního režimu, pitného režimu, pohybového režimu a zdravé stravy pro zdraví	**Péče o zdraví** (zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; nemoci přenosné a nepřenosné)	***Pč*** *- stolování a příprava zdravých pokrmů* ***Tv*** *- pitný režim při sportu*	

	člověka - uplatňuje správné hygienické návyky - uvědomuje si zdravotní rizika při dlouhotrvajícím využívání digitálních technologií			
ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	**žák:** - zná důležitá telefonní čísla - seznámí se se zásadami telefonování na tísňové linky, aby je v případě potřeby dokázal použít - v případě potřeby ošetří drobná poranění - jednoduchým způsobem popíše, jak je možné předcházet nemocem a úrazům	**Péče o zdraví** – drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních. **Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** (služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku)	**OSV2** - moje tělo **OSV3** - regulace vlastního jednání, bezpečné chování **OSV8** - komunikace v různých situacích **EV4** - náš životní styl, vliv na zdraví ***Čj*** *- komunikace při tísňovém volání* ***Pč*** *- poskytnutí pomoci*	**ČJS-5-5-07p** ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Rozmanitost přírody				
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	**žák:** - rozlišuje přírodu živou a neživou - zná podmínky pro život na zemi - rozpozná základní nerosty a horniny - pojmenuje rudy, nerudní	**Člověk a příroda** **Živá a neživá příroda, vzájemné vztahy** **Podmínky života na zemi** **Nerosty a horniny**	**OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení **EV1** - ekosystémy (ovlivnění podmínkami k životu, význam,	**ČJS-5-4-01p** na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody

	suroviny a energetické suroviny - rozliší obnovitelné a neobnovitelné přírodní zdroje - ovládá zásady bezpečnosti při práci s drobnými domácími elektrospotřebiči - zná zásady první pomoci při zasažení elektrickým proudem - popíše vznik a složení půdy, zná její význam	**Nerudní suroviny** (písek, pískovec, žula, vápenec) **Rudy** (železo, magnetit, zlato, stříbro) **Energetické suroviny** (uhlí, ropa, zemní plyn) **Člověk a energie** (obnovitelné a neobnovitelné přírodní zdroje) **Půda** (vznik, složení a význam půdy)	změny lidskou činností, druhová rozmanitost) **EV2** - přírodní zdroje (surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, hospodaření s nimi); půda (propojenost složek prostředí, zdroj obživy, ohrožení půdy; zemědělské využití; rekultivace) **EV3** - vliv lidských aktivit na životní prostředí, ochrana životního prostředí ***Pč*** *- pěstování rostlin, podmínky* ***Vl*** *- naleziště některých nerostných surovin v ČR*	
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	**žák:** - vyjmenuje planety sluneční soustavy - zná podmínky pro život na planetě - vysvětlí roční období, střídání dne a noci	**Vesmír a Země** **Sluneční soustava** (Slunce, planety) **Střídání dne a noci, ročních období**	**OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium ***Vv*** *- tematická práce – vesmír, planety* *možná návštěva hvězdárny*	**ČJS-5-4-02p** popíše střídání ročních období
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	**žák:** - dokáže popsat život v jednotlivých podnebných pásech - rozřadí živou přírodu do podnebných pásů - vyjmenuje živočichy a rostliny v oceánech a mořích - zná životní podmínky v mírném podnebném pásu ČR	**Rozmanitost života na zemi** **Podnebné pásy** (tropický, subtropický, mírný, polární) **Život v oceánech a mořích** **Česká republika** (mírný podnebný pás) **Botanické a zoologické zahrady**	**EV1** - ekosystémy, druhová rozmanitost; les, vodní zdroje, moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík); tropický deštný les (druhová rozmanitost, ohrožení, globální význam); kulturní krajina **EV2** - základní podmínky života, význam vody, ovzduší, půdy pro život; ekosystémy, biodiverzita	**ČJS-5-4-03p** zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí

	- chápe význam zoologických a botanických zahrad		***Vv*** *- tematické práce* ***ČJ*** *- hledání dle abecedy v rejstříku atlasu; čtení s porozuměním při hledání informací na internetu* ***Vl*** *- přírodní poměry v ČR; práce s mapou; zoologické a botanické zahrady v ČR*	
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	**žák:** - třídí živočichy a rostliny na základě stavby těla a základních životních projevů do daných skupin - zaznamená výsledky pozorování s využitím digitálních technologií - využije digitální technologie k vyhledání informací o vybraném organismu	**Třídění živých organismů** **Houby, rostliny, živočichové** **Práce s atlasem rostlin a živočichů, vyhledávání na internetu**		
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	**žák:** - zhodnotí a rozlišuje aktivity člověka v přírodě (podpůrné nebo poškozující činnosti) - chová se s ohledem k životnímu prostředí	**Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** (odpovědnost lidí ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů)	**EV3** - vliv lidských aktivit na životní prostředí, ochrana životního prostředí **EV3** - ekologické zemědělství; vliv průmyslu a dopravy na životní prostředí; hospodaření s odpady **EV4** - životní styl, spotřeba věcí, energie, odpady; zajišťování ochrany prostředí (instituce, nevládní organizace, lidé); ***Vl*** *- ochrana životního prostředí, CHKO v ČR*	**ČJS-5-4-05p** zvládá péči o pokojové rostliny **ČJS-5-4-05p** chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí **ČJS-5-4-05p** popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	**žák:** - zvládne jednoduchý pokus s vodou nebo vzduchem - naplánuje, provede, vyhodnotí jednoduchý pokus	**Látky a jejich vlastnosti** **Voda a vzduch**	**EV2** - základní podmínky života – voda (vliv vlastností vody na život, význam, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, čistota ovzduší)	**ČJS-5-4-06p** provádí jednoduché pokusy se známými látkami

Člověk a jeho zdraví				
ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	**žák:** - seznámí se se stavbou lidského těla, jeho funkcemi a projevy - určí základní znaky života - rozezná pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou	**Stavba lidského těla** **Funkce jednotlivých tělesných soustav** **Základy lidské reprodukce**	**OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje tělo, zdravé a vyrovnané sebepojetí ***Tv*** *- vnímání svého těla při sportovních aktivitách* ***M*** *- měření různých částí těla, vážení – jednotky délky a hmotnosti*	**ČJS-5-5-01p** uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	**žák:** - pojmenuje jednotlivé etapy vývoje člověka - vnímá biologické a psychické změny v dospívání	**Fáze vývoje člověka** **Období dospívání**		**ČJS-5-5-02p** rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	**žák:** - organizuje svůj denní program s ohledem na oprávněné nároky jiných osob - účelně využívá svůj volný čas	**Denní režim** **Využití volného času**	**OSV3** - organizace vlastního času ***Tv*** *- sportování ve volném čase*	
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	**žák:** - respektuje pokyny během mimořádných situací - je si vědom nezbytnosti dodržování pravidel účastníka silničního provozu - umí použít důležitá telefonní čísla integrovaného záchranného systému - uvědomuje si bezpečné chování při mimořádných situacích způsobených přírodními vlivy	**Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení** (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) **Přírodní jevy, živelné pohromy a ekologické katastrofy** **Integrovaný záchranný systém**	**OSV3** - regulace vlastního jednání, bezpečné chování **OSV8** - komunikace v různých situacích **OSV10** - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování při různých problémech **OSV11** - pomáhající a prosociální chování **EV4** - ovlivnění přírody lidskou činností; ekologické problémy	**ČJS-5-5-04p** uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události **ČJS-5-5-04p** uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti

		Předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	(příklady, příčiny, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení) ***Tv*** *- bezpečné chování při sportovních aktivitách v přírodě*	
ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	**žák:** - ovládá způsoby odmítání návykových látek - vyhýbá se rizikové komunikaci v médiích - vyhodnotí rizikovou situaci - v případě potřeby dokáže vyhledat pomoc u dospělého - uvede, které údaje o sobě může zveřejnit a své tvrzení zdůvodní - vyhledá svou digitální stopu a porovná ji s jinou digitální stopou (např. známé osobnosti, spolužáka) - uvědomuje si, že zveřejněné informace lze jen obtížně odstranit	**Návykové látky a zdraví** (návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií) **Šikana, kyberšikana, týrání, brutalita a jiné formy násilí v médiích** **Soužití lidí** – komunikace v digitálním světě, digitální identita **Chování lidí** – předcházení konfliktním situacím v online prostředí **Osobní bezpečí** – ochrana osobních údajů, digitální stopa	**OSV2** - můj vztah k sobě samému - odmítání drog **OSV3** - organizace vlastního času **OSV4** - hledání pomoci při potížích **OSV8** - komunikace v různých situacích, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci; asertivní komunikace **MV2** - vnímání rozdílu mezi realitou a stavem prezentovaným v médiích (nereálný vzhled lidí na sociálních sítích) **MV4** - rozpoznání manipulace při komunikaci na internetu	**ČJS-5-5-05p** odmítá návykové látky
ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	**žák:** - využívá zásady zdravého stravování - dodržuje pitný režim	**Zdravý životní styl, správná výživa**	**MV2** - vnímání rozdílu mezi realitou a stavem prezentovaným v médiích (nereálný vzhled lidí na sociálních sítích) ***Pč*** *- stolování a příprava zdravých pokrmů* ***Tv*** *- pitný režim při sportu*	

ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	**žák:** - dokáže účelně využít důležitá telefonní čísla integrovaného záchranného systému - vyhodnotí míru potřeby přivolání odborné pomoci - poskytne první pomoc	**Péče o zdraví** (drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních) **Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** **Infekční nemoci** **Služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku**	**OSV2** - moje tělo **OSV3** - regulace vlastního jednání, bezpečné chování **OSV8** - komunikace v různých situacích, přivolání pomoci **EV4** - náš životní styl, vliv na zdraví ***Čj*** *- komunikace při tísňovém volání* ***Pč, Tv*** *- poskytnutí první pomoci*	**ČJS-5-5-07p** ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

5.4.3 Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vlastivěda v návaznosti na Prvouku přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti, seznamuje je s důležitými událostmi a významnými osobnostmi regionálních a národních dějin. Integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu a televize a ze zájmových oblastí, tyto podněty přístupně vysvětluje, uvádí do souvislostí a v potřebné míře zobecňuje. Formuje u žáků vědomí příslušnosti k vlastnímu národu, pěstuje žádoucí hodnotové orientace, rozvíjí zájem žáků o poznávání života, tradic, zvyklostí a zvláštností společenství v různých historických obdobích a v různých kulturních oblastech světa. Na příkladech ze života lidí, na základě zkušeností žáků a prostřednictvím rozmanitých činností získávají pojmy domov a vlast konkrétní, věcný, ale i mravně a citově zabarvený obsah.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vlastivěda je realizována ve 4. a v 5. ročníku 2 hodiny týdně. Je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, jejíž vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů, z níž tři okruhy jsou obsahem předmětu Vlastivěda. Prvním okruhem je **Místo, kde žijeme**, v němž se žáci učí o organizaci života v obci a ve společnosti. Jsou vedeni k aktivnímu přístupu k novým poznatkům, hledání souvislostí a orientaci v pojmech a také k praktickému poznávání nejbližšího okolí, probouzení kladného vztahu k místu bydliště, poznávání místních a regionálních skutečností. Postupně je rozvíjen jejich vztah k naší zemi, národní cítění.

V okruhu **Lidé kolem nás** u žáků upevňujeme základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Žáci si mají uvědomit význam a podstatu tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Jsou seznámeni se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě. Žáky směřujeme k výchově budoucího občana demokratického státu.

Posledním okruhem je **Lidé a čas.** Žáci se učí orientovat v dějích a v čase, postupně si uvědomují časové a vztahové posloupnosti dějů a utváření historie věcí a dějů. Podstatou je snaha o vyvolání zájmu u žáků samostatně vyhledávat, získávat, zkoumat a třídit informace z historie a současnosti z dostupných zdrojů, především od členů rodiny, v nejbližším okolí prostřednictvím návštěvy regionálních sbírek, společné exkurze památek, specializovaných sbírek muzeí, knihoven, prostřednictvím vyhledávání informací na Internetu.

Do vzdělávacího obsahu předmětu Vlastivěda jsou začleněny vybrané okruhy z průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výuka probíhá převážně v rámci kmenové učebny, případně v terénu. Pro práci s různými zdroji informací je využívána také počítačová učebna.

Týdenní časová dotace v ročnících											
1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**1. stupeň celkem**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**2. stupeň celkem**	**Celkem**
0	0	0	2	2	4	0	0	0	0	0	4

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu Vlastivěda využívají učitelé pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména tyto strategie:

Kompetence k učení

- vedeme a motivujeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky,
- vysvětlujeme a zprostředkováváme žákům své zkušenosti z cest, umožňujeme porovnání podmínek ve vlasti a v Evropě,
- učíme žáky určit polohu bydliště, školy vzhledem ke krajině, státu a Evropě,
- učíme žáky začlenit obec do příslušného kraje, vyhledat jednoduché údaje v mapě.

Kompetence k řešení problémů

- vedeme a motivujeme žáky k odpovědnosti za rozhodnutí a úsudky,
- pomáháme žákům využívat při práci odbornou literaturu, prostředky IT, porovnávat způsob života a prostředí ve své vlasti a v jiných zemích,
- systematicky žáky seznamujeme s odlišnostmi jednotlivých zemí, své vlasti,
- vedeme žáky k rozlišování a třídění získaných vědomosti o podmínkách v naší republice a Evropě.

Kompetence komunikativní

- umožňujeme žákům aktivní zapojení do společenského dění, využívání IT, směrujeme žáky ke vhodné spolupráci a soužití s ostatními lidmi,
- směřujeme a motivujeme žáky k operacím s vlastním úsudkem, myšlenkami, k jejich logickému uspořádávání,
- vedeme žáky ke kultivovanému a výstižnému vyjadřování ústně i písemně,
- vedeme žáky k rozlišování náčrtů, jednoduchých plánů, map.

Kompetence sociální a personální

- podporujeme u žáků aktivně sebedůvěru, sebepojetí žáků s cílem dosáhnout sebeuspokojení a sebeúcty,
- pomáháme žákům při volbě vhodného řešení úkolů, ovlivňujeme chování žáků při skupinové a týmové práci,
- vedeme žáky k rozlišování základních rozdílů v chování lidí na základě vlastních zkušeností získaných při skupinové a týmové práci,
- podporujeme žáky v obhajování svých názorů a jednání ve skupině lidí, učíme je rozpoznávat jednání a chování porušující základní lidská práva nebo demokratické principy.

Kompetence občanská

- pomáháme žákům při vlastním hodnocení výsledků práce, vedeme je k odpovědnosti proti násilí, k toleranci ve společnosti,
- seznamujeme žáky s významnými rodáky, kulturními památkami a národním dědictvím,
- učíme žáky chápat a hodnotit základní ekologické souvislosti a environmentální problémy regionu a státu,
- vytváříme pozitivní vztah žáků k minulosti kraje, předkům, domovu, vlasti.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování veškerých zásad bezpečnosti při práci a komunikaci,
- podporujeme vzájemnou spolupráci žáků, společné plnění úkolů, vzájemnou pomoc a toleranci při řešení problémů, získávání znalostí a zkušeností,
- učíme žáky postupy práce s informačními materiály, odbornou literaturou, IT,
- vedeme žáky k uplatňování elementárních poznatků o lidské společnosti, porovnávání minulost a současnost.

Kompetence digitální

- zapojujeme žáky do vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi (PC, tabletem, interaktivní tabulí, mobilním telefonem apod.),
- poskytujeme žákům konkrétní příležitosti k využívání digitálních technologií, při nichž si mohou uvědomit a dodržovat pravidla chování v online prostředí (např. sdílení dokumentů, online komunikace),
- vytváříme modelové situace, které žákům umožňují si uvědomit, že není vhodné zveřejňovat své osobní údaje a že každá činnost v online prostředí zanechává digitální stopu, kterou lze jen obtížně odstranit,
- vedeme žáky k respektování autorských práv, např. při využívání obrázků, fotografií, videí a informací při řešení zadaných úkolů a při práci na individuálních i společných projektech,
- nabízíme žákům příležitosti, aby vhodně využívali digitální technologie při provádění a zaznamenávání průběhu (např. pořizováním vlastních fotografií, časosběrných videí) a výsledků jednoduchých pokusů,
- využíváme digitální technologie (např. digitální lupu, teploměr, termokameru) a online aplikace při pozorování přírody,
- při využívání digitálních technologií pravidelně zařazujeme relaxační činnosti a vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali zdravotní rizika dlouhodobého používání digitálních technologií; prakticky žáky učíme, jak jim mohou předcházet.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět Vyučovací předmět: Vlastivěda				
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata,** ***mezipředmětové vztahy***	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**

4. ročník

Místo, kde žijeme

ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	**žák:** - určí polohu svého bydliště - upozorní na riziková místa a situace ve svém okolí - seznámí se s členěním území ČR - začlení svoji obec do příslušného kraje a vyhledá na mapě krajské město - zná hlavní město ČR a dokáže upozornit na některé jeho zajímavosti - určí polohu ČR na mapě - zná a na mapě vyhledá sousední státy ČR	**Obec (město), místní krajina** **Poloha obce** **Členění území ČR** **Poloha České republiky Sousední státy ČR**	**OSV1** - cvičení dovednosti zapamatován, řešení problémů;, dovednosti pro učení a studium **VMEGS1** - naši sousedé v Evropě **VMEGS2** - naše vlast a Evropa	**ČJS-5-1-01p** popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje **ČJS-5-1-01p** orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	**žák:** - zná a určí světové strany podle kompasu, buzoly - seznámí se se způsoby určení světových stran podle přírodních úkazů - určí světové strany na mapě - seznámí se s postupem orientace v krajině - orientuje se podle mapy - dodržuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	**Orientace v krajině** **Světové strany hlavní a vedlejší Orientační body a linie Kompas, buzola**	***Tv*** *- turistika a chování v přírodě*	**ČJS-5-1-02p** řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na	**žák:** - rozliší různé typy map - seznámí se s měřítkem map a zná jeho význam - umí pracovat s legendou mapy	**Mapy obecně zeměpisné a tematické** (obsah, grafika, vysvětlivky (typy map, globus, měřítko, čtení map)	**OSV1** - cvičení dovednosti zapamatován, řešení problémů;, dovednosti pro učení a studium **EV1** - ekosystémy; lidské sídlo; pochopení hlubokého ovlivnění	**ČJS-5-1-03p** má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

mapách naší republiky, Evropy	- seznámí se s povrchem ČR, na mapě ČR vyhledá nížiny a pohoří, zná nejvyšší horu ČR - seznámí se s vodstvem ČR, na mapě ČR vyhledá řeky, rybníky, jezera, přehrady - pracuje s pojmy pramen, přítok, soutok, ústí, povodí, úmoří - orientuje se v pojmech podnebí a počasí - seznámí se s druhy a typy půd a jejich využitím - s příslušným typem mapy ČR se seznámí s výskytem nerostných surovin a místem jejich těžby, zastoupením průmyslu a zemědělstvím	**Mapa České republiky** **Okolní krajina - Česká republika** (zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí) **Povrch a vodstvo ČR, zemědělství, nerostné bohatství a průmysl**	přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek – kulturní krajina **EV2** - vliv přírodních podmínek na život člověka (voda, ovzduší, půda, přírodní zdroje – surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vliv na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji) **EV3** - vliv zemědělství, dopravy a průmyslu na životní prostředí; ochrana; **EV4** - naše obec (příroda a kultura obce a její ochrana) **VMEGS1** - lidová slovesnost, tradice a zvyky **VMEGS2** - naše vlast a Evropa **MKV1** - poznávání vlastního kulturního zakotvení *M - měřítko mapy* ***Př** - voda; ochrana životního prostředí* ***Čj** - vypravování zážitků z vlastních cest* ***Vv** - inspirace okolím*	
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	**žák:** - jednoduchým způsobem posoudí význam typických regionálních zvláštností	**Regiony ČR** **Ochrana životního prostředí**		**ČJS-5-1-04p** uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	**žák:** - prezentuje svoje zážitky a zajímavosti z vlastních cest	**Regiony a města ČR**		**ČJS-5-1-05p** sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	**žák:** - pozná, pojmenuje a popíše státní symboly a vysvětlí při jakých příležitostech se užívají - rozliší hlavní orgány státní moci - orientuje se v pojmech -	**Naše vlast** (národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, prezident, vláda, parlament, státní symboly)	**VDO2** - práva a povinnosti občanů; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému	**ČJS-5-1-06p** pozná státní symboly České republiky

	prezident, parlament, vláda		**VDO3** - demokratické volby a politika; obec jako základní jednotka samosprávy stát **VMEGS2** - státní a evropské symboly ***Vv*** *- česká vlajka, státní znak* ***Hv*** *- česká hymna*	
Lidé kolem nás				
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	**žák:** - spoluvytváří pravidla třídy - dodržuje pravidla pro soužití ve škole (školní řád) - seznámí se základními právy a povinnostmi dítěte - nabídne pomoc slabším - dodržuje zásady vhodného chování ve škole, v rodině, v obci - respektuje kulturní odlišnosti - obhajuje své názory a postoje, argumentuje - navrhuje a hledá společné řešení s ostatními - připustí svůj omyl a navrhne řešení - odmítne nepříjemnou nebo rizikovou komunikaci v digitálním světě - na příkladu rozliší jednání v souladu s pravidly a jednání porušující pravidla v digitálním světě - respektuje autorská práva	**Soužití lidí** (mezilidské vztahy, pomoc nemocným a sociálně) slabým **Právo a spravedlnost** (základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, zákony; autorské právo) **Komunikace** (pravidla dialogu, komunikace v digitálním světě (např. SMS, e-mail)) **Lidské vlastnosti** **Řešení konkrétních situací** (v každodenním životě třídy a školy)	**OSV2** - moje vztahy k druhým lidem **OSV6** - vzájemné poznávání ve skupině, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech **OSV7** - chování podporující dobré vztahy; empatie, pohled očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů **OSV11** - pomáhající a prosociální chování **VDO2** - Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana **MKV2** - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; důležitost integrace jedince do skupiny; lidská solidarita **MKV5** - nekonfliktní život v multikulturní společnosti	**ČJS-5-2-01p** dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	**žák:** - zná pojem Ústava ČR - seznamuje se základními lidskými právy a dbá na jejich dodržování - rozpozná riziková chování a situace ve svém okolí, dokáže na ně upozornit - snaží se předcházet konfliktům, zvládání vlastní emocionality - zodpovědně přistupuje k ochraně životního prostředí - seznamuje se s přírodním i společenským prostředím obce a snaží se zapojit do zlepšení životního prostředí	**Chování lidí** (vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům) **Právo a spravedlnost** **Základní lidská práva** **Ústava ČR** **Ochrana životního prostředí**	**OSV3** - sebekontrola a sebeovládání **OSV7** - lidská práva jako regulativ vztahů **OSV8** - komunikační dovednosti, vedení dialogu, komunikace v různých situacích **OSV10** - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování, problémy v mezilidských vztazích **OSV11** - kvality typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování**;** převzetí zodpovědnosti za své jednání v souvislosti s ochranou přírody **VDO1** - demokratická a atmosféra a vztahy ve škole **VDO2** - Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana **VDO4** - význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů **EV4** - naše obec, příroda a kultura obce a jejj ochrana; zajištění ochrany životního prostředí v obci ***Př*** *- ochrana životního prostředí* ***Čj*** *- dialog*	**ČJS-5-2-02p** rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých **ČJS-5-2-02p** uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy

ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	**žák:** - rozlišuje vlastnictví soukromé, veřejné, osobní a společné, hmotný a nehmotný majetek - používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze - porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi - uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti - sestaví jednoduchý rozpočet - orientuje se v pojmech hotovostní a bezhotovostní forma peněz, banka, úspory, půjčky	**Vlastnictví** (soukromé, veřejné, osobní, společné) **Hmotný a nehmotný majetek** **Rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky**	**OSV3** - regulace vlastního jednání a prožívání (regulace svých přání na základě finančních možností) ***M*** *- finanční matematika*	**ČJS-5-2-03p** používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze **ČJS-5-2-03p** porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz **ČJS-5-2-03p** sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů
Lidé a čas				
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	**žák:** - pracuje s časovými údaji - orientuje se v pojmech kalendář, letopočet, století, tisíciletí	**Orientace v čase a časový řád** (určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendář, letopočet, generace)	***M*** *- jednotky času; číselná osa*	
ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	**žák:** - zná zdroje pro získávání informací o minulosti - navštěvuje knihovny, muzea - rozumí významu kulturního dědictví - dokáže vyhledat informace - rozezná rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách - seznámí se s reáliemi minulosti (pravěk, nejstarší	**Knihovny, muzea, chráněné památky, památná místa** **Regionální památky** (péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost) **Současnost a minulost v našem životě**. **Pravěk, nejstarší osídlení vlasti, Velká Morava, Přemyslovci,**	**MKV1** - poznávání vlastního kulturního zakotvení **EV3** - ochrana přírody a kulturních památek **EV4** - naše obec (příroda a kultura obce) **MV1** - rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních, chápání podstaty sdělení	

	osídlení vlasti, Velká Morava, Přemyslovci, Lucemburkové, husitství, Jagellonci, Habsburkové) - zná významné události a pověsti, které se vztahují k regionu a kraji	**Lucemburkové, husitství, Jagellonci, Habsburkové** **Území českého státu v proměnách času**	**VMEGS1** - události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě **VMEGS3** - kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky naší historie ***Čj*** *- vyhledávání informací, čtení s porozuměním* ***Vv*** *- lidové umění* ***Pč*** *- stolování dnes a dříve*	
ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	**žák:** - seznamuje se se způsobem života v jednotlivých historických obdobích - má povědomí o důležitých událostech, které ovlivnily budoucí život lidí - porovnává způsob života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života v minulosti a dnes - má povědomí o regionálních historických událostech - se seznamuje s významnými dny a státními svátky - vyhledá je v kalendáři	**Současnost a minulost v našem životě** (proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života) **Státní svátky a významné dny**	**VMEGS1** - události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě **VMEGS3** - kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky naší historie ***Čj*** *- čtení s porozuměním* ***Vv*** *- lidové umění* ***Pč*** *- stolování dnes a dříve; pracovní nástroje dnes a dříve; povolání*	**ČJS-5-3-03p** rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách **ČJS-5-3-03p** uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji **ČJS-5-3-03p** vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Místo, kde žijeme				
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	**žák:** - určí a lokalizuje na mapě Ústecký kraj - zná základy historie obce - zná polohu, povrch, vodstvo, průmysl, zemědělství a kulturu Ústeckého kraje - sleduje vliv vzájemného působení lidí a krajiny	**Ústeckýkraj**	**OSV1** - cvičení dovednosti zapamatován, řešení problémů;, dovednosti pro učení a studium **VMEGS1** - naši sousedé v Evropě **VMEGS2** - naše vlast a Evropa **EV1** - ekosystémy; lidské sídlo; pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek – kulturní krajina **EV2** - vliv přírodních podmínek na život člověka (voda, ovzduší, půda, přírodní zdroje – surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vliv na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji) **EV3** - vliv zemědělství, dopravy a průmyslu na životní prostředí; ochrana; **EV4** - naše obec (příroda a kultura obce a její ochrana) **VMEGS1** - lidová slovesnost, tradice a zvyky **VMEGS2** - naše vlast a Evropa **MKV1** - poznávání vlastního kulturního zakotvení **MKV5** - nekonfliktní život v multikulturní společnosti ***Př*** *- rostliny a živočichové v naší krajině*	**ČJS-5-1-01p** popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje **ČJS-5-1-01p** orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	**žák:** - dokáže vyjmenovat sousední státy ČR - má základní povědomí o sousedních státech ČR - vyjmenuje a vyhledá na mapě Evropy pohoří, nížiny, řeky, jezera, okrajová a vnitřní moře, evropské státy a města - zná názvy kontinentů a oceánů	**Sousední státy ČR** **Evropa** (poloha, povrch, vodstvo, podnebí, rostliny a živočichové, hospodářství, obyvatelstvo) **Mapa Evropy a polokoulí** **Evropské státy** **Světadíly a oceány**		**ČJS-5-1-03p** má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	**žák:** - zná základní údaje o našem hlavním městě - má přehled o krajích ČR - orientuje se na mapě ČR	**Hlavní město** **ČR Kraje ČR** **Mapa ČR**		**ČJS-5-1-04p** uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí

			Čj *- čtení* ***M*** *- měřítko mapy*	
ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	**žák:** - prezentuje vlastní poznatky a zážitky z cest - porovnává odlišný způsob života v jednotlivých zemích	**Cestujeme po Evropě** **Česko jako součást Evropské unie**	**VMEGS1** - zážitky a zkušenosti z Evropy; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy **VMEGS2** - život Evropanů a styl života v evropských rodinách **VMEGS3** - instituce Evropské unie a jejich fungování; co Evropu spojuje a co ji rozděluje ***Vv*** *- kresba, malba zážitků* ***Čj*** *- vypravování vlastních zážitků*	**ČJS-5-1-05p** sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	**žák:** - chápe pojem demokracie - vyjmenuje a pozná státní symboly	**Česká republika jako demokratický stát** (hlavní město, státní symboly)	**VDO2** - práva a povinnosti občanů; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému **VDO3** - demokratické volby a politika; obec jako základní jednotka samosprávy stát **VDO4** - základní principy demokracie **VMEGS2** - státní a evropské symboly **MKV5** - nekonfliktní život v multikulturní společnosti ***Vv*** *- státní vlajka* ***Hv*** *- státní hymna*	**ČJS-5-1-06p** pozná státní symboly České republiky

Lidé kolem nás				
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	**žák:** - dodržuje pravidla pro soužití ve škole - spoluvytváří pravidla třídy - respektuje kulturní odlišnosti - obhajuje své názory a postoje, argumentuje - hledá společné řešení s ostatními - pojmenuje rozdíly v komunikaci ve fyzickém a digitálním světě - uvede na příkladu rozdíly mezi reálnou a digitální identitou - uvede příklad informace, která může poškozovat druhou osobu - zná a plně respektuje práva a povinnosti žáků školy	**Soužití lidí** (mezilidské vztahy, komunikace, komunikace v digitálním světě, předcházení konfliktním situacím v online prostředí; principy demokracie) **Osobní bezpečí** – ochrana osobních údajů, digitální stopa **Řešení konkrétních situací v každodenním životě třídy a školy**	**OSV2** - moje vztahy k druhým lidem **OSV6** - vzájemné poznávání ve skupině, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech **OSV7** - chování podporující dobré vztahy; empatie, pohled očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů **OSV8** - komunikační dovednosti, vedení dialogu, komunikace v různých situacích **OSV11** - pomáhající a prosociální chování **VDO1** - demokratická a atmosféra a vztahy ve škole; aktivní zapojení žáků do žákovské samosprávy **VDO2** - Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana **MKV1** - jedinečnost každého člověka, respektování zvláštností různých etnik **MKV2** - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci bez ohledu na jejich kulturní,	**ČJS-5-2-01p** dodržuje pravidla pro soužití ve škole a v rodině, v obci (městě)
ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat		**Právo a spravedlnost** (základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy)		**ČJS-5-2-02p** rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých **ČJS-5-2-02p** uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy

			sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost;; důležitost integrace jedince do skupiny; lidská solidarita **EV4** - naše obec – kultura obce	
ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	**žák:** - má povědomí o výdajích domácnosti - na příkladech objasní rizika půjčování peněz - používá bankovky i mince v běžných situacích - odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze - na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží	**Rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správnce peněz, úspory, půjčky** **Vlastnictví** (soukromé, veřejné, osobní, společné) **Hmotný a nehmotný majetek**	*M - finanční gramotnost* **OSV3** - regulace vlastního jednání a prožívání (regulace svých přání na základě finančních možností) **VDO4** - význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů	**ČJS-5-2-03p** používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze **ČJS-5-2-03p** porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz **ČJS-5-2-03p** sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů
Lidé a čas				
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	**žák:** - chápe dějiny jako časový sled událostí - orientuje se v čase a časové ose - zná zdroje pro získávání informací o minulosti - navštěvuje knihovny, muzea - rozumí významu kulturního dědictví - orientuje se v časovém sledu významných historických	**Čas a časová osa** (orientace v čase a časový řád, letopočet, řazení historických událostí) **Regionální památky** (péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost) **Doba pobělohorská Život v době baroka Jan Ámos Komenský**	*M - orientace na číselné ose* **MKV1** - poznávání vlastního kulturního zakotvení **EV3** - ochrana přírody a kulturních památek **EV4** - naše obec (příroda a kultura obce)	
ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti				

	událostí v období 17. až 20. století	**Osvícenství** (Marie Terezie, Josef II.) **Život na vesnici v 18. století** **Manufaktury** **Čeští vynálezci** **Národní obrození** **Z poddaného člověka občan** (konec roboty) **2. polovina 19. století** **Národ sobě** **Rakousko-Uhersko** **První světová válka** **Vznik Československé republiky** (T. G. Masaryk) **Druhá světová válka** **Válečná a poválečná doba** **Od totality k demokracii** **Státní svátky a významné dny**	**VMEGS1** - události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě **VMEGS3** - kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky naší historie ***Čj*** *- čtení (historické knihy), vyhledávání informací; exkurze, výlety, besedy* ***Hv*** *- státní hymna* ***Vv*** *- lidové umění* ***Pč*** *- stolování dnes a dříve; pracovní nástroje dnes a dříve; povolání* ***Př*** *- vliv člověka na přírodu (lesy, rybníky, zemědělství)* ***Inf*** *- vyhledávání informací na internetu*	
ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	**žák:** - má povědomí o důležitých událostech, které ovlivnily budoucí život lidí - porovnává způsob života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života v minulosti a dnes - má povědomí o regionálních historických událostech - má přehled o historických důvodech pro zařazení státních svátků a významných dnů			**ČJS-5-3-03p** rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách **ČJS-5-3-03p** uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji **ČJS-5-3-03p** vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

5.5 Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je budována současná demokratická Evropa, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí a k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných i rizikových situacích a při mimořádných událostech. Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře,
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase,
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku,
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost,
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti a minulosti,
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovědního charakteru,
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních,
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství,
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu,

- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti,
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí,
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci,
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti,
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci,
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv.

5.5.1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Dějepis se vyučuje až na druhém stupni ZŠ, rámcově navazuje na některá témata zařazená na prvním stupni do předmětu Vlastivěda. Vyučovací předmět má v šestém, sedmém a devátém ročníku časovou dotaci dvě hodiny týdně, v osmém ročníku jednu hodinu týdně. Výuka probíhá většinou ve třídách, žáci se nedělí do skupin, nedílnou součástí výuky jsou i exkurze a projektová vyučování v souvislosti s probíranými tématy, událostmi. Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou s ohledem na probírané učivo začleněny okruhy průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova.

Týdenní časová dotace v ročnících											
1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**1. stupeň celkem**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**2. stupeň celkem**	**Celkem**
0	0	0	0	0	0	2	2	1	2	7	7

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu Dějepis využívají učitelé pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména tyto strategie:

Kompetence k učení

- podporujeme rozvoj tvořivého myšlení,
- vedeme žáky k práci s různými informačními zdroji,
- vytváříme vzdělávací příležitosti (projektová vyučování, exkurze),
- používáme formy a metody práce, které žáky aktivizují.

Kompetence k řešení problémů

- volíme problémové úkoly,
- organizujeme projekty,
- uplatňujeme týmovou práci,
- spolupracujeme s různými kulturními a vzdělávacími organizacemi.

Kompetence komunikativní

- umožňujeme využívání informačních technologií, podporujeme kladný přístup k literatuře; učíme žáky vyhledávat, třídit a analyzovat informace,
- zařazujeme diskuse, besedy, vlastní prezentace, skupinovou práci,
- vysvětlujeme žákům etická a morální pravidla při komunikaci,
- zařazujeme tvořivou dramatiku a činnostní učení.

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme žákům chovat se asertivně,
- organizujeme společné akce tříd i celoškolní projekty, vedeme žáky k vzájemnému poznávání se a toleranci,
- zařazujeme do výuky řešení problémů a situací, během nichž se žáci učí argumentovat, posilovat správné postoje a prezentovat je.

Kompetence občanské

- pomáháme pochopit důležitost solidarity a tolerance ve společnosti,
- učíme rozpoznat netolerantní, rasistické a extremistické projevy a zaujmout k nim nesouhlasný postoj,
- učíme žáky chránit kulturní a přírodní památky.

Kompetence digitální

- zařazujeme do výuky běžně používaná digitální zařízení, aplikace, žák je využívá při učení i při zapojení do výuky,
- učíme žáka vyhledávat, kriticky posuzovat, sdílet data, informace a digitální obsah, porovnávat prameny, podklady, seznamovat se s možnostmi, které nabízí digitální technika,
- umožňujeme vytvářet prezentace, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků,
- ukazujeme, že za pomoci digitální techniky si žák může usnadnit práci, zefektivnit či zjednodušit pracovní postup, získat informace a historické podklady různého charakteru (video, zvuk, text, mapy, grafy atd.),
- učíme žáky etickému jednání v online světě, komunikaci a sdílení informací, poznávání nových technologií - v čem jsou bezpečné, v čem hrozí případné nebezpečí - např. vytvoření dezinformace, zkreslování historických faktů, vytváření kultu osobnosti, režimu „na objednávku“.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost Vyučovací předmět: Dějepis				
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata,** ***mezipředmětové vztahy***	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**
6. ročník				
Člověk v dějinách				
D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	**žák:** - uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných znalostí	**Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách, historické prameny**	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, dovednosti zapamatování; dovednosti pro učení a studium **EV3** - ochrana kulturních památek **EV4** - naše obec – kultura obce **MV1** - rozlišování subjektivních prvků ve sdělení od informativních, chápání podstaty sdělení ***M*** *- časová přímka* ***Vo*** *- instituce*	**D-9-1-01p** chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti
D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	**žák:** - uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány			
D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	**žák:** - se orientuje na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	**Historický čas a prostor**		
Počátky lidské společnosti				
D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	**žák:** - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	**Člověk a lidská společnost v pravěku** **Doba kamenná, bronzová, železná**	***Vv*** *- primitivní umění* ***Vo*** *- role muže a ženy* ***P*** *- zemědělství, přírodní podmínky; evoluční teorie*	**D-9-2-01p** rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí **D-9-2-01p**

			Z *- hospodářství, vliv přírodních podmínek; nálezy na našem území* **OSV1** - dovednosti zapamatování; dovednosti pro učení a studium **OSV8** - komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování, argumentace, diskuse o učivu) **VDO2** - lidská práva a povinnosti dnes a dříve; život ve společnosti dříve a dnes **VMEGS1** - místa a artefakty v blízkém okolí **VMEGS3** - kořeny a zdroje evropské civilizace, mezníky evropské historie **MKV2** - lidské vztahy, vztahy mezi kulturami **MKV3** - etnický původ **MKV4** - multikulturalita, vzájemné obohacování kultur **EV2** - základní podmínky života, zdroj výživy; podmínky pro zemědělství; vliv energetických zdrojů na rozvoj společnosti **EV3** - lidské aktivity (zemědělství, průmysl, doprava) a jejich vliv na životní prostředí; změny v krajině, krajina dříve a dnes; ochrana přírody a kulturních památek **EV4** - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí	podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty
D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	**žák:** - objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost			

			a rozdílný společenský vývoj na Zemi)	
Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury				
D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	**žák:** - rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	**Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz** **Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína** **Antické Řecko a Řím** **Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím** **Doba bronzová, železná, Keltové**	***Vo*** *- nejstarší státy, písmo, komunikace, první zákoníky, formy státu (Řecko a Řím); náboženství* ***Vv*** *- nejstarší stát - kultura, antické divadlo a kultura* ***Čj*** *- římské císařství (jazyky, mytologie); Staré řecké báje a pověsti* ***Z*** *- nejstarší státy, divy antického světa; přírodní podmínky ovlivňující rozvoj starověké civilizace* ***M, F*** *- věda v nejstarších státech, jednoduché stroje* ***Tv*** *- olympiáda* ***Inf*** *- vyhledávání informací* **OSV1** - dovednosti zapamatování; dovednosti pro učení a studium **OSV8** - komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování, argumentace, diskuse o učivu) **VDO2** - lidská práva a povinnosti dnes a dříve; život ve společnosti dříve a dnes **VDO3** - formy vlády dříve a dnes	**D-9-3-01p** uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	**žák:** - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví			
D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství	**žák:** - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky a zrod křesťanství			**D-9-3-03**p popíše život v době nejstarších civilizací
D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	**žák:** - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie			**D-9-3-04p** popíše život v době nejstarších civilizací

			VMEGS1 - místa a artefakty v blízkém okolí **VMEGS2** - naše vlast a Evropa, život Evropanů **VMEGS3** - kořeny a zdroje evropské civilizace, mezníky evropské historie **MKV2** - lidské vztahy, vztahy mezi kulturami **MKV3** - etnický původ **MKV4** - multikulturalita, vzájemné obohacování kultur **EV2** - základní podmínky života, zdroj výživy; podmínky pro zemědělství; vliv energetických zdrojů na rozvoj společnosti **EV3** - lidské aktivity (zemědělství, průmysl, doprava) a jejich vliv na životní prostředí; změny v krajině, krajina dříve a dnes; ochrana přírody a kulturních památek **EV4** - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi)	

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Křesťanství a středověká Evropa				
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	**žák:** - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	**Nový etnický obraz Evropy** **Utváření států ve východoevropském, západoevropském kulturním okruhu, jejich specifický vývoj** **Islám a islámské říše ovlivňující Evropu** **Raný středověk** **Franská říše, Byzantská říše** **Slované** **Arabové a islám** **Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě** **Křesťanství, papežství** **Císařství, křížové výpravy** **Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev** **Kultura středověké společnosti** (románské a gotické umění	***Vo*** *- nové státy,náboženství, český stát (světci, tradice, křesťanství, rytířská kultura)* ***Z*** *- vznik nové Evropy; orientace na mapě; zámořské objevy* ***P, Z*** *- Přemyslovci (kolonizace, ráz krajiny)* ***VV*** *- Byzanc (kultura, mozaiky), kultura románská, gotická, architektura; rytíř* ***Čj*** *- Slované, Velká Morava (staroslovienština, středověká literatura)* **OSV1** - dovednosti zapamatování; dovednosti pro učení a studium **OSV7** - lidská práva jako regulativ vztahů (porovnání historie a dnes) **OSV8** - komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování, argumentace, diskuse o učivu) **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu; řešení problémů a rozhodování	
D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	**žák:** - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech			**D-9-4-02p** uvede první státní útvary na našem území **D-9-4-02p** uvede základní informace z období počátků českého státu
D-9-4-03 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	**žák:** - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí			**D-9-4-03p** popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti **D-9-4-03p** charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	**žák:** - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury			**D-9-4-04p** rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské **D-9-4-04p**

		a vzdělanost) **Přemyslovci** **Vikingové** **Anglie, Francie, střední Evropa** **Stoletá válka** **Lucemburkové**	**OSV11** - analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí (dříve a dnes) **VDO2** - lidská práva a povinnosti dnes a dříve; život ve společnosti dříve a dnes **VDO3** - možnosti člověka podílet se na politickém životě dříve a dnes **VDO4** - formy vlády a způsoby rozhodování dříve a dnes; ústava, zákony **VMEGS1** - místa a artefakty v blízkém okolí; naši sousedé v Evropě **VMEGS2** - život Evropanů dříve a dnes; změny evropské krajiny vzhledem k vývoji společnosti **VMEGS3** - kořeny a zdroje evropské civilizace, mezníky evropské historie **MKV2** - lidské vztahy, vztahy mezi kulturami **MKV3** - etnický původ; etnické a kulturní skupiny žijící na našem území **MKV4** - multikulturalita, vzájemné obohacování kultur; vstřícný postoj k odlišnostem **MKV5** - lidská práva, základní dokumenty **EV2** - základní podmínky života, zdroj výživy; podmínky pro	uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu

			zemědělství; vliv energetických zdrojů na rozvoj společnosti **EV3** - lidské aktivity (zemědělství, průmysl, doprava) a jejich vliv na životní prostředí; změny v krajině, krajina dříve a dnes; ochrana přírody a kulturních památek **EV4** - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi)	
Objevy a dobývání. Počátky nové doby				
D-9-5-01 vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	**žák:** - vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	**Renesance, humanismus** **Husitství, reformace a jejich šíření Evropou** **Zámořské objevy a počátky dobývání světa** **Český stát a mocnosti v 15.–16.století** **Jan Hus, Jiří z Poděbrad** **Vznik španělského** **království Jagellonci** **Rozkvět výroby a obchodu** **Protireformace** **Nástup Habsburků - Rudolfinská doba**	***Vo*** *- husitství, Jiří z Poděbrad, renesance, reformace - náboženská pravidla* ***Vv*** *- renesance, Rudolfínská doba* ***Čj*** *- Jan Hus* ***Z*** *- husitství (místa střetů,zámořské objevy)* ***Př*** *- zámořské objevy* ***F, Ch*** *- Rudolfínská doba (astronomie, astrologie, alchymie)* ***Hv*** *- renesance, česká kultura v 16. století* **OSV1** - dovednosti zapamatování; dovednosti pro učení a studium **OSV2** - sebepoznání a sebepojetí v porovnání s antickým ideálem člověka	
D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	**žák:** - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život			
D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	**žák:** - popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky			**D-9-5-03p** popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	**žák:** - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie			**D-9-5-04p** uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období **D-9-5-04p** pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku

		Odpor proti Habsburkům	**OSV7** - lidská práva jako regulativ vztahů (porovnání historie a dnes) **OSV8** - komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování, argumentace, diskuse o učivu) **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu; řešení problémů a rozhodování **OSV11** - analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí (dříve a dnes) **VDO2** - lidská práva a povinnosti dnes a dříve; život ve společnosti dříve a dnes **VDO3** - možnosti člověka podílet se na politickém životě dříve a dnes **VDO4** - formy vlády a způsoby rozhodování dříve a dnes; ústava, zákony **VMEGS1** - místa a artefakty v blízkém okolí; naši sousedé v Evropě **VMEGS2** - život Evropanů dříve a dnes; změny evropské krajiny vzhledem k vývoji společnosti **VMEGS3** - kořeny a zdroje evropské civilizace, mezníky evropské historie **MKV2** - lidské vztahy, vztahy mezi kulturami	

			MKV3 - etnický původ; etnické a kulturní skupiny žijící na našem území **MKV4** - multikulturalita, vzájemné obohacování kultur (i v návaznosti na zámořské objevy); vstřícný postoj k odlišnostem **MKV5** - lidská práva, základní dokumenty **EV2** - základní podmínky života, zdroj výživy; podmínky pro zemědělství; vliv energetických zdrojů na rozvoj společnosti **EV3** - lidské aktivity a jejich vliv na životní prostředí; průmyslová revoluce a demografický vývoj; změny v krajině, krajina dříve a dnes; ochrana přírody a kulturních památek **EV4** - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi)	

8. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata,** ***mezipředmětové vztahy***	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**
Počátky nové doby				
D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku	**žák:** - objasní příčiny a důsledky	**Český stát a velmoci v 17.–18.století**	*Vo - J. A. Komenský, anglická revoluce, osvícenství*	**D-9-5-05p**

třicetileté války a posoudí její důsledky	vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	**Barokní kultura a osvícenství** **Třicetiletá válka** **Vývoj českých zemí po třicetileté válce** **Hospodářský rozvoj Anglie** (Alžběta I.) **Francie v době Ludvíka XIV.** **J. A. Komenský**	***Vv*** *- barokní umění a architektura* ***Hv*** *- barokní hudba* ***Čj*** *- Komenský, osvícenství* ***Z*** *- třicetiletá válka, Komenský, Alžběta a zámořský obchod* ***P*** *- osvícenství (návrat k přírodě)* **OSV1** - dovednosti zapamatování; dovednosti pro učení a studium **OSV7** - lidská práva jako regulativ vztahů (porovnání historie a dnes) **OSV8** - komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování, argumentace, diskuse o učivu) **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu **OSV11** - analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí (dříve a dnes) **VDO2** - lidská práva a povinnosti dnes a dříve; život ve společnosti dříve a dnes **VDO3** - možnosti člověka podílet se na politickém životě dříve a dnes **VDO4** - formy vlády a způsoby rozhodování dříve a dnes; ústava, zákony	uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období **D-9-5-05p** pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku
D-9-5-06 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných památek	**žák:** - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných památek			

			VMEGS1 - místa a artefakty v blízkém okolí; naši sousedé v Evropě **VMEGS2** - život Evropanů dříve a dnes; změny evropské krajiny vzhledem k vývoji společnosti **VMEGS3** - kořeny a zdroje evropské civilizace, mezníky evropské historie **MKV2** - lidské vztahy, vztahy mezi kulturami **MKV3** - etnický původ; etnické a kulturní skupiny žijící na našem území **MKV4** - multikulturalita, vzájemné obohacování kultur; vstřícný postoj k odlišnostem **MKV5** - lidská práva, základní dokumenty **EV2** - základní podmínky života, zdroj výživy; podmínky pro zemědělství; vliv energetických zdrojů na rozvoj společnosti **EV3** - lidské aktivity (zemědělství, průmysl, doprava) a jejich vliv na životní prostředí; změny v krajině, krajina dříve a dnes; ochrana přírody a kulturních památek **EV4** - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi)	

Modernizace společnosti				
D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	**žák:** - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	**Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět** **Vláda Marie Terezie a Josefa II.** **Klasicismus, romantismus, empír** **Vznik USA** **Industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka - 1. fáze průmyslové revoluce** **Národní hnutí velkých a malých národů, utváření novodobého českého národa** **Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů** **Kolonialismus** **Rok 1848**	***Vo*** *- reformy MT a Josefa II., revoluce, Napoleon a jeho osobnost, národní hnutí, rok 1848, problém otroctví, politika, svět na přelomu 19. a 20. století* ***Vv*** *- kultura* ***Hv*** *- národní obrození, kultura* ***Čj*** *- národní obrození, literatura 19. století* ***Nj*** *- národní obrození, sjednocení Německa* ***Z*** *- Napoleon a Evropa, sjednocení Itálie, Německa, Rakousko-Uhersko, kolonie* ***F, M*** *- významní vědci, vynálezy, parní stroj* ***P*** *- kolonie (suroviny)* **OSV1** - dovednosti zapamatování; dovednosti pro učení a studium **OSV7** - lidská práva jako regulativ vztahů (porovnání historie a dnes) **OSV8** - komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování, argumentace, diskuse o učivu) **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu; řešení problémů a rozhodování	
D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě	**žák:** - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě			
D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	**žák:** - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů			**D-9-6-03p** uvede základní historické události v naší zemi v 19. století **D-9-6-03p** vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	**žák:** - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií			

			OSV11 - analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí (dříve a dnes) **VDO2** - lidská práva a povinnosti dnes a dříve; život ve společnosti dříve a dnes **VDO3** - možnosti člověka podílet se na politickém životě dříve a dnes **VDO4** - formy vlády a způsoby rozhodování dříve a dnes; ústava, zákony **VMEGS1** - místa a artefakty v blízkém okolí; naši sousedé v Evropě **VMEGS2** - život Evropanů dříve a dnes; změny evropské krajiny vzhledem k vývoji společnosti **VMEGS3** - kořeny a zdroje evropské civilizace, mezníky evropské historie **MKV2** - lidské vztahy, vztahy mezi kulturami **MKV3** - etnický původ; etnické a kulturní skupiny žijící na našem území **MKV4** - multikulturalita, vzájemné obohacování kultur; vstřícný postoj k odlišnostem **MKV5** - lidská práva, základní dokumenty **EV2** - základní podmínky života, zdroj výživy; podmínky pro	

			zemědělství; vliv energetických zdrojů na rozvoj společnosti **EV3** - lidské aktivity (zemědělství, průmysl, doprava) a jejich vliv na životní prostředí; změny v krajině, krajina dříve a dnes; ochrana přírody a kulturních památek **EV4** - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi) **MV5** - vliv médií na společnost a politický život	

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Modernizace společnosti				
D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	**žák:** - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národ	**Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů – opakování roku 1848** **Politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva** **Svět na počátku 2. pol. 19. století** **Sjednocení Itálie, Německa**	***Vv*** *- kultura* ***Hv*** *- národní obrození, kultura* ***Čj*** *- národní obrození, literatura 19. století* ***Nj*** *- národní obrození, sjednocení Německa* ***Z*** *- sjednocení Itálie, Německa, Rakousko-Uhersko, kolonie* ***F, M, Ch*** *- významní vědci, vynálezy, parní stroj, průmyslová revoluce*	**D-9-6-03p** uvede základní historické události v naší zemi v 19. století **D-9-6-03p** vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století

		Občanská válka v USA **Habsburská monarchie ve 2. polovině 19. století – politika, kultura, průmysl, Rakousko-Uhersko**	***P*** *- kolonie (suroviny)* **OSV1** - dovednosti zapamatování; dovednosti pro učení a studium **OSV7** - lidská práva jako regulativ vztahů (porovnání historie a dnes) **OSV8** - komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování, argumentace, diskuse o učivu) **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu; řešení problémů a rozhodování **OSV11** - analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí (dříve a dnes) **VDO2** - lidská práva a povinnosti dnes a dříve; život ve společnosti dříve a dnes **VDO3** - možnosti člověka podílet se na politickém životě dříve a dnes **VDO4** - formy vlády a způsoby rozhodování dříve a dnes; ústava, zákony **VMEGS1** - místa a artefakty v blízkém okolí; naši sousedé v Evropě **VMEGS2** - život Evropanů dříve a dnes; změny evropské krajiny vzhledem k vývoji společnosti	
D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	**žák:** - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	**Industrializace – 2. fáze průmyslové revoluce** **Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus** **Evropa a svět na přelomu 19. a 20. století**		

			VMEGS3 - kořeny a zdroje evropské civilizace, mezníky evropské historie **MKV2** - lidské vztahy, vztahy mezi kulturami **MKV3** - etnický původ; etnické a kulturní skupiny žijící na našem území **MKV4** - multikulturalita, vzájemné obohacování kultur; vstřícný postoj k odlišnostem **MKV5** - lidská práva, základní dokumenty **EV2** - základní podmínky života, zdroj výživy; podmínky pro zemědělství; vliv energetických zdrojů na rozvoj společnosti **EV3** - lidské aktivity (zemědělství, průmysl, doprava) a jejich vliv na životní prostředí; změny v krajině, krajina dříve a dnes; ochrana přírody a kulturních památek **EV4** - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi) **MV5** - vliv médií na společnost a politický život	
Moderní doba				
D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	**žák:** - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	**První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky** **Nové politické uspořádání Evropy**	***Vo*** *- vznik Československa, konference v Paříži, vznik OSN, totalitní systémy, hospodářská*	**D-9-7-01p** uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války

		a úloha USA ve světě, vznik Československa a jeho hospodářsko politický vývoj, sociální a národnostní problémy **Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech, totalitní systémy** (komunismus, fašismus, nacismus) **Důsledky pro Československo a svět** **Druhá světová válka** (holocaust, situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj, politické, mocenské a ekonomické důsledky války) **Ruské revoluce a Rasputin** **Mnichov a Protektorát**	*krize, 2. světová válka, odboj, holocaust* ***Vv*** *- kultura* ***Čj*** *- 1. světová válka, vznik Československa, 2. světová válka; Osudy dobrého vojáka Švejka* ***Z*** *- 1. světová válka, vznik 2. světové války, holocaust* ***F, Ch*** *- světové války (technologie, zbraně, bojové plyny)* ***Čj*** *- Osvobozené divadlo* **OSV1** - dovednosti zapamatování; dovednosti pro učení a studium **OSV7** - lidská práva jako regulativ vztahů (porovnání historie a dnes) **OSV8** - komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování, argumentace, diskuse o učivu) **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu; řešení problémů a rozhodování **OSV11** - analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí (dříve a dnes) **VDO2** - lidská práva a povinnosti dnes a dříve; život ve společnosti dříve a dnes	**D-9-7-01p** uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky
D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	**žák:** - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů			
D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	**žák:** - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu			**D-9-7-03p** uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války
D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	**žák:** - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv			**D-9-7-04p** uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války
D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	**žák:** - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí			**D-9-7-05p** uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky

			VDO3 - možnosti člověka podílet se na politickém životě dříve a dnes **VDO4** - formy vlády a způsoby rozhodování dříve a dnes; ústava, zákony **VMEGS1** - místa a artefakty v blízkém okolí; naši sousedé v Evropě **VMEGS2** - život Evropanů dříve a dnes; změny evropské krajiny vzhledem k vývoji společnosti **VMEGS3** - kořeny a zdroje evropské civilizace, mezníky evropské historie **MKV2** - lidské vztahy, vztahy mezi kulturami **MKV3** - etnický původ; etnické a kulturní skupiny žijící na našem území **MKV4** - multikulturalita, vzájemné obohacování kultur; vstřícný postoj k odlišnostem **MKV5** - lidská práva, základní dokumenty **EV2** - základní podmínky života, zdroj výživy; podmínky pro zemědělství; vliv energetických zdrojů na rozvoj společnosti **EV3** - lidské aktivity (zemědělství, průmysl, doprava) a jejich vliv na životní prostředí; změny v krajině,	

			krajina dříve a dnes; ochrana přírody a kulturních památek **EV4** - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi) **MV5** - vliv médií na společnost a politický život	
Rozdělený a integrující se svět				
D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	**žák:** - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	**Studená válka** (rozdělení světa do vojenských bloků bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků) **Vnitřní situace v zemích východního bloku** **Československo od roku 1945 do r.1989, vznik České republiky** **Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět** **Problémy současnosti** **Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport a zábava**	***Vo*** *- rozdělený svět, studená válka, koloniální systém, arabsko-izraelský konflikt, Československo, 1945–68, totalita, Charta 77, normalizace, sametová revoluce* ***Vv*** *- kultura, film* ***Čj*** *- válka v literatuře a filmu* ***Z*** *- studená válka, rozpad koloniálního systému, arabsko-izraelský konflikt, svět* ***F, Ch*** *- věda ve 2. pol. 20. stol.* **OSV1** - dovednosti zapamatování; dovednosti pro učení a studium **OSV7** - lidská práva jako regulativ vztahů (porovnání historie a dnes) **OSV8** - komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování, argumentace, diskuse o učivu)	**D-9-8-01p** popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	**žák:** - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce			**D-9-8-02p** popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí	**žák:** - posoudí postavení rozvojových zemí			
D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa	**žák:** - prokáže základní orientaci v problémech současného světa			**D-9-8-04p** chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

			OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu; řešení problémů a rozhodování **OSV11** - analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí (dříve a dnes) **VDO2** - lidská práva a povinnosti dnes a dříve; život ve společnosti dříve a dnes **VDO3** - možnosti člověka podílet se na politickém životě dříve a dnes **VDO4** - formy vlády a způsoby rozhodování dříve a dnes; ústava, zákony **VMEGS1** - místa a artefakty v blízkém okolí; naši sousedé v Evropě **VMEGS2** - život Evropanů dříve a dnes; změny evropské krajiny vzhledem k vývoji společnosti **VMEGS3** - kořeny a zdroje evropské civilizace, mezníky evropské historie **MKV2** - lidské vztahy, vztahy mezi kulturami **MKV3** - etnický původ; etnické a kulturní skupiny žijící na našem území **MKV4** - multikulturalita, vzájemné obohacování kultur; vstřícný postoj k odlišnostem	

			MKV5 - lidská práva, základní dokumenty **EV2** - základní podmínky života, zdroj výživy; podmínky pro zemědělství; vliv energetických zdrojů na rozvoj společnosti **EV3** - lidské aktivity (zemědělství, průmysl, doprava) a jejich vliv na životní prostředí; změny v krajině, krajina dříve a dnes; ochrana přírody a kulturních památek **EV4** - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi) **MV5** - vliv médií na společnost a politický život	

5.5.2 Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Do předmětu je implementována Etická výchova jako doplňující vzdělávací obor.

Vzhledem k podobnosti a návaznosti témat byl do Výchovy k občanství v 8. a 9. ročníku implementován tematický okruh vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví Změny v životě člověka a jejich reflexe, Zdraví způsob života a péče o zdraví, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence. V 8. ročníku je naplňován očekávaný výstup VZ-9-1-13 (uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým). V 9. ročníku je naplňován očekávaný výstup VZ-9-1-01 (respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě), VZ-9-1-11 (respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví), VZ-9--12 (respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování), VZ-9-1-14 (vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi). V rámci volby povolání jsou v 8. a 9. ročníku naplňovány očekávané výstupy ze vzdělávací oblasti Člověk a práce, tematický okruh: Svět práce.

Předmět Výchova k občanství je úzce provázán s průřezovými tématy. Téma Osobnostní a sociální výchova má blízko k tématům lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití (Člověk ve společnosti), podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka, osobní rozvoj (Člověk jako jedinec). V okruhu Člověk, stát a právo, kde jsou tematizovány principy demokracie a demokratického rozhodování, jsou naplňovány okruhy průřezového tématu Výchova demokratického občana. V okruhu Řízení, lidská a občanská práva je kladen důraz na participaci jednotlivců.

Předmět Výchova k občanství je také důležitým prostorem pro realizaci průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, kde jsou zdůrazňovány sociální, ekonomické, právní a kulturní souvislosti v evropské a globální dimenzi (Mezinárodní vztahy, Globální svět). Objasňuje také vazby mezi lokální, národní, evropskou a globální úrovní uvažování, rozhodování a jednání.

Vazba průřezového tématu Multikulturní výchova na Výchovu k občanství je dána především tématy, která se zabývají vzájemnými interkulturními vztahy (Člověk ve společnosti, Mezinárodní vztahy, Globální svět).

Environmentální výchova odkrývá souvislosti mezi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálními jevy s důrazem na význam preventivní obezřetnosti v jednání a další principy udržitelnosti rozvoje (Člověk ve společnosti, Člověk, stát a hospodářství, Mezinárodní vztahy, globální svět).

Výchovou k občanství prolíná také průřezové téma Mediální výchova, a to zejména tím, že se média jako sociální instituce podílejí na utváření podob a hodnot moderní doby. Mediální výchova je tak zaměřena na systematické vytváření kritického odstupu od mediálních sdělení a na schopnost interpretovat mediální sdělení z hlediska jeho informační kvality (Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec, Člověk, stát a právo, Člověk, stát a hospodářství, Mezinárodní vztahy, Globální svět).

Týdenní časová dotace v ročnících											
1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**1. stupeň celkem**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**2. stupeň celkem**	**Celkem**
0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	4	4

Výchovné a vzdělávací strategie

Smyslem a cílem předmětu je vybavit žáky souborem klíčovým kompetencí, které představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. K rozvoji těchto kompetencí využíváme následující strategie:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení k efektivnímu využívání v procesu učení a v praktickém životě,
- podporujeme u žáků poznání smyslu a cíle učení, získání pozitivního vztahu k učení, posouzení vlastního pokroku a určení překážek či problémů bránících učení,
- učíme žáky naplánovat si, jakým způsobem by mohli své učení zdokonalit, kriticky zhodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich.

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky vnímat nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpoznávat a pochopit problémy, přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslet a naplánovat způsob řešení problémů a využívat k tomu vlastního úsudku a zkušeností,
- vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problému, nacházení jejich shodných, podobných a odlišných znaků, využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení, nenechání se odradit případným nezdarem a vytrvalému hledání konečného řešení problému,

- vybízíme žáky, aby ověřovali prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikovali při řešení obdobných nebo nových problémových situací, aby sledovali vlastní pokrok při zdolávání problémů,
- vedeme žáky ke kritickému myšlení, činění uvážlivých rozhodnutí; aby je byli schopni obhájit, uvědomovali si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotili.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k formulaci a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, aby se vyjadřovali výstižně, souvisle a kultivovaně,
- učíme žáky naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuze, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat,
- učíme žáky využívat informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolím,
- vedeme žáky k využívání získaných komunikativních dovedností k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky, aby účinně spolupracovali ve skupině, podíleli se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňovali kvalitu společné práce,
- usilujeme o to, aby se každý žák podílel na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispíval k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytnul pomoc nebo o ni požádal,
- vyzýváme žáky, aby přispívali k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápali potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňovali zkušenosti druhých lidí, respektovali různá hlediska a čerpali poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají,
- vedeme žáky k vytváření pozitivní představy o sobě samém, která podporuje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj;
- vedeme žáky k ovládání a řízení svého jednání a chování tak, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Kompetence občanské

- vedeme žáky, aby respektovali přesvědčení druhých lidí, vážili si jejich vnitřních hodnot, byli schopni vcítit se do situací ostatních lidí, odmítali útlak a hrubé zacházení, uvědomovali si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí,
- učíme žáky chápat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy a být si vědomi svých práv a povinností,
- vedeme žáky k respektování, ochraně a ocenění našich tradic a kulturního i historického dědictví,
- vedeme žáky k pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, respektování požadavků na kvalitní životní prostředí, rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Kompetence pracovní

- zadáváme úkoly, při nichž žák využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření,
- vedeme žáky k tomu, aby přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot,

- vedeme žáky k tomu, aby se orientovali v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápali podstatu, cíl a riziko podnikání, aby rozvíjeli své podnikatelské myšlení.

Kompetence digitální

- vedeme žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií,
- vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě,
- podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost Vyučovací předmět: Výchova k občanství				
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy***	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**
6. ročník				
Člověk ve společnosti				

VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	**žák:** - si uvědomuje význam společných pravidel a norem ve školním kolektivu - uvědomuje význam vzdělání - iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky a dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně - na příkladech doloží přínos spolupráce při řešení konkrétních úkolů a dosahování cílů ve škole	**Naše škola** (život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život) **Iniciativa a tvořivost** (renatalizace, nácvik tvořivosti, prosociální aspekt iniciativy a tvořivosti ve školním prostředí, psychická a fyzická pomoc, ochota ke spolupráci, přátelství)	***Z*** *- územní jednotky* ***D*** *- památná místa, státní svátky, dějiny jako znak národa* ***Čj*** *- naslouchání, dialog* ***Inf*** *- vyhledávání informací a komunikace* ***Vk*** *- vztahy mezi lidmi a formy soužití* **OSV3** - cvičení sebekontroly a sebeovládání, regulace vlastního jednání – dodržování pravidel, plnění svých povinností **OSV5** - rozvoj kreativity (pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak, uvést nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích **OSV6** - vzájemné poznávání se ve třídě, rodině **OSV7** - chování podporující dobré vztahy, empatie, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů **OSV8** - aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, efektivní strategie asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci	**VO-9-1-04p** respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití **VO-9-1-04p** uplatňuje vhodné způsoby komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
EV-9-1-03 analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu				
EV-9-1-04 nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním chováním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva				

			OSV9 - rozvoj dovedností pro kooperaci, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, navázat na druhé; schopnost řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny **OSV10** - dovednosti řešení problémů a rozhodování se **OSV11** - postoje a hodnoty a jejich projevy v chování lidí; pomáhající a prosociální chování **VDO1** - otevřené partnerství a demokratické společenství ve škole **VDO2** - práva a povinnosti občana **MV4** - rozpoznání názoru a postoje autora sdělení, rozpoznání manipulace **MV5** - vliv médií na každodenní život, uspořádání dne, konverzační témata, postoje, chování	
VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	**žák:** - zdůvodní roli obecního zastupitelstva pro život v obci - vyjádří vztah k místu, kde žije - se chová šetrně ke kulturním památkám a přírodním objektům	**Naše obec, region, kraj** (důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku)	**VMEGS1** - lidová slovesnost, zvyky a tradice národů v Evropě **MKV1** - poznávání vlastního kulturního zakotvení **EV3** - ochrana přírody a kulturních památek; právní řešení, příklady z okolí **EV4** - naše obec (příroda a kultura obce a její ochrana, instituce)	**VO-9-1-04p** respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití **VO-9-1-04p** uplatňuje vhodné způsoby komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem

VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	**žák:** - dokáže vysvětlit pojem vlast - diskutuje o kladných a záporných projevech vztahu k vlasti a národu - vysvětlí, kdy a proč se používají státní symboly ČR - uvědomuje si význam úcty k památným místům - umí na příkladech uvést významné osobnosti a zdůvodnit jejich přínos	**Naše vlast** (pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny)	**VMEGS1** - události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě **VMEGS2** - naše vlast, státní a evropské symboly **VMEGS3** - kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie ***Z*** *- Česká republika* ***Hv*** *- státní hymna* ***D*** *- dějiny ČR*	
VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu				
EV-9-1-05 rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory		**Pozitivní vzory versus pochybné idoly** (senzibilace pro rozlišování vzorů, vliv reálných vzorů a vhodné literární prameny)	**OSV6** - chyby při poznávání lidí **MV2** - vnímání rozdílu mezi realitou a stavem prezentovaným v médiích (např. nereálný vzhled lidí na sociálních sítích) **MV4** - rozpoznání názoru a postoje autora sdělení, rozpoznání manipulace **MV5** - vliv médií na každodenní život, uspořádání dne, konverzační témata, postoje, chování	
Člověk, stát a právo				
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede	**žák:** - uvede příklady činnosti státní správy a samosprávy na úrovni obce	**Právní základy státu** (státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu)	***Z*** *- územní jednotky státní správy a samosprávy*	**VO-9-4-02p** uvede základní prvky fungování demokratické společnosti

příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	- popíše základní funkce složek státní moci	**Státní správa a samospráva** (orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly)	**VDO1** - škola jako model otevřeného a demokratického společenství, formy participace žáků na životě školy, aktivní zapojení žáků do žákovského parlamentu **VDO2** - práva a povinnosti občana **VDO3** - obec jako základní jednotka samosprávy státu, společenské organizace a hnutí **VDO4** - principy demokracie; význam ústavy jako základního zákona země	**VO-9-4-02p** chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy **VO-9-4-02p** uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Člověk ve společnosti				
VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	**žák:** - dokáže vysvětlit obsah pojmu kultura - uvede příklady kulturních institucí a kulturních akcí - rozlišuje fakta, názory a manipulativní prvky v mediálním sdělení	**Kulturní život** (rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice, kulturní instituce, masová kultura, prostředky komunikace) **Podpora pozitivního působení televize a médií** (nabídka pozitivních zdrojů v médiích, eliminace vlivu agrese, zvládání agrese, rozlišování mezi realitou a pseudorealistou, účinná obrana	***Čj*** *- čtení (věcné, kritické), naslouchání (praktické, věcné, kritické); kultura* ***Inf -*** *vyhledávání informací a komunikace* **OSV8** - efektivní strategie asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci	
VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje				**VO-9-1-05p** rozpozná hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým nemocným a postiženým spoluobčanům

k menšinám		proti manipulaci médií, média a volný čas)	**VMEGS1** - lidová slovesnost, zvyky a tradice národů v Evropě **MKV1** - poznávání vlastního kulturního zakotvení **MKV4** - multikulturalita současného světa; komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem **EV3** - ochrana přírody a kulturních památek; právní řešení, příklady z okolí **EV4** - naše obec (příroda a kultura obce a její ochrana, instituce) **MV1** - rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních, chápání podstaty sdělení **MV2** - vnímání rozdílu mezi realitou a stavem prezentovaným v médiích (např. nereálný vzhled lidí na sociálních sítích) **MV4** - rozpoznání názoru a postoje autora sdělení, rozpoznání manipulace **MV5** - vliv médií na každodenní život, uspořádání dne, konverzační témata, postoje, chování	**VO-9-1-05p** respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti
EV-9-1-05 rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory				
VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	**žák:** - popíše situace ohrožení a nouze, kdy je potřeba pomáhat druhým	**Lidská setkání** (přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen, lidská	**OSV6** - vzájemné poznávání; chyby při poznávání lidí	**VO-9-1-04p** respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití

	- popíše projevy lidské solidarity - navrhne, jak může konkrétně pomoci lidem v nouzi, v případě ohrožení nebo při obraně státu	solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti)	**OSV7** - chování podporující dobré mezilidské vztahy; empatie, respektování, pomoc druhým **OSV8** - dovednosti verbální a neverbální komunikace; naslouchání druhým; vedení dialogu; komunikace v různých situacích; řešení konfliktů **OSV9** - rozvoj dovedností pro kooperaci, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, navázat na druhé; schopnost řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny **OSV10** - dovednosti pro řešení problémů, i v mezilidských vztazích **OSV11** - postoje a hodnoty a jejich projevy v chování lidí; pomáhající a prosociální chování **MKV1** - člověk jako součást etnika; respektování zvláštností různých etnik **MKV2** - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování, konflikty vycházející z rozdílů **MKV3** - rovnocennost všech etnických skupin a kultur **MKV4** - multikulturalita současného světa; komunikace s příslušníky odlišných	**VO-9-1-04p** uplatňuje vhodné způsoby komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	**žák:** - uplatňuje zásady společenského chování v různých životních situacích - na příkladech objasní asertivní, pasivní a agresivní chování - navrhne, jak efektivně a nenásilně řešit neshody nebo konflikty - objasní důsledky lidské nesnášenlivosti a navrhne, jak čelit projevům lidské nesnášenlivosti - projevuje respekt ke kulturním rozmanitostem a k právům druhých - na příkladech objasní výhody spolupráce	**Vztahy mezi lidmi** (osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti) **Zásady lidského soužití** (morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování)		**VO-9-1-05p** respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti **VO-9-1-05p** rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti				**VO-9-1-06p** je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie

			sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem **MKV5** - osobní odpovědnost za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; lidská práva ***Vk*** *- vztahy mezi lidmi a formy soužití*	
EV-9-1-07 je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení	**žák:** - na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí	**Iniciativa ve ztížených podmínkách** (pozitivní formulace problému, pomoc anonymnímu člověku, veřejná osobní angažovanost)	**OSV11** - pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu) **MKV2** - lidská solidarita; tolerance empatie **MKV5** - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám	
EV-9-1-06 spolupracuje v obtížných sociálních situacích				
EV-9-1-01 komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci	**žák:** - volí vhodný způsob komunikace	**Otevřená komunikace** (úrovně komunikace, zásady verbální komunikace, komunikační chyby, dialog, komunikace ve ztížených podmínkách) **Aktivní naslouchání** (cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání) **Obrana před manipulací - asertivní techniky** (manipulace, vysvětlení a nácvik jednotlivých asertivních technik)	**OSV8** - aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, komunikace v různých situacích; efektivní strategie asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci	
EV-9-1-10 aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy				
EV-9-1-04 nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním chováním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva				

EV-9-1-08 analyzuje etické aspekty různých životních situací	**žák:** - rozumí pojmu hodnota a stanoví si žebříček hodnot	**Etické hodnoty** (zdroje techniky, osobní odpovědnost, smysl života, aplikace mravních zásad a hodnoty, ctnosti, svědomí a jeho rozvoj, profesní etika)	**OSV2** - moje psychika (postoje, hodnoty) **OSV11** - povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování; pomáhající a prosociální chování; praktická etika	
Člověk, stát a hospodářství				
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	**žák:** - na konkrétních příkladech uvede různé druhy vlastnictví - diskutuje o různých možnostech ochrany vlastnictví	**Majetek, vlastnictví** (formy vlastnictv hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana, hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví)	***M*** *- finanční gramotnost* ***Inf*** *- sestavení rozpočtu do tabulky; vyhledávání informací na internetu (srovnání bank, kurz)*	
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti **VO-9-3-07** rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků	**žák:** - uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti - vysvětlí zásady hospodárnosti na jednoduchém rozpočtu domácnosti - uvede příklady příjmů a výdajů obecního a státního rozpočtu	**Hospodaření** (rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing, rozpočet státu)	**OSV3** - regulace vlastního jednání a prožívání, osobní materiální přání (Opravdu potřebuji vše, co si přeji?); hospodaření s penězi **OSV11** - analýza vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí **MV1** - kritický přístup ke zpravodajství a reklamě; hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení – reklama na půjčky **MV2** - rozpoznání faktického a fiktivního obsahu sdělení, prezentování zkreslené reality	**VO-9-3-02p** stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků **VO-9-3-02p** sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti **VO-9-3-07**

ze státního rozpočtu			v médiích (influenceři, prezetování luxusu)	uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany
VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení	**žák:** - na příkladech objasní možnosti hotovostního a bezhotovostního placení	**Peníze** (formy placení)	**MV4** - identifikování názorů a postojů autora sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; skrytá reklama na sociálních sítích	**VO-9-3-03p** ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
EV-9-1-09 se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů	**žák:** - rozumí pojmu hodnota a uvažuje o rozumném nakládání s penězi	**Ekonomické hodnoty** (osobní odpovědnost, rozumné nakládání s penězi)		

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Člověk jako jedinec				
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	**žák:** - vnímá vliv prožitých událostí na formování osobnosti - uvědomuje si význam motivace - objasní vliv svých osobních vlastností na spolupráci a vlastní práci - uvede, proč je vůle důležitá při dosahování cílů a překonávání překážek	**Podobnost a odlišnost lidí** (projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál) **Vnitřní svět člověka** (vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot,	***Čj*** *- naslouchání (praktické, věcné, kritické)* ***P*** *- životní styl* ***Inf*** *- zásady bezpečné elektronické komunikace* ***Vk*** *- rizika ohrožující zdraví a jejich prevence; vztahy mezi lidmi a formy soužití* ***Ch*** *- návykové látky*	**VO-9-2-01p** chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
VO-9-2-02				

posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek		sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí) **Osobní rozvoj** (životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna, význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji)	**OSV1** - dovednosti pro učení a studium; schopnost řešit problémy **OSV2** - můj vztah k sobě samému a k druhým lidem (rodina, spolužáci, kamarádi); moje tělo, moje psychika, postoje a hodnoty; zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - cvičení sebekontroly a sebeovládání, regulace vlastního jednání, vůle; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení **OSV4** - dovednosti pro pozitivní naladění mysli; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích **OSV5** - rozvoj kreativity (pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak, uvést nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích **OSV6** - vzájemné poznávání se ve třídě, rodině **OSV7** - chování podporující dobré vztahy, empatie, respektování, podpora; lidská práva jako regulativ vztahů	
VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání				
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru				**VO-9-2-04p** formuluje své nejbližší plány
EV-9-1-02 respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí	**žák:** - ve styku s vrstevníky preferuje pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy	**Já - potenciální vzor pro druhé** (smysl a cíl mého života, postoje, zodpovědný život, mé schopnosti a společnost, zdravý způsob života, autonomie a konformita lidských práv, svoboda a rovnost, potenciality člověka, pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích, občanská zralost) **Jedinečnost a identita člověka** (rozvoj sebevědomí, hodnotová orientace, rozvoj sebeovládání a morálního úsudku, selfmanagement, úvahy nad mravními zásadami, radost a optimismus v životě)		
EV-9-1-03 analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu				
EV-9-1-09 se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů				
EV-9-1-04 nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním chováním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva	**žák:** - dokáže popsat znaky asertivního chování	**Asertivní chování** (přijatelný kompromis, konstruktivní kritika, přijetí pochvaly, požádání o laskavost, stížnost, otázka po		

	- zvládá asertivní techniky, neagresivním způsobem obhajuje svá práva - žák v modelové situaci předvede vhodné způsoby odmítnutí nabízené návykové látky	důvodu, realizace svých práv, řešení konfliktu) **Obrana před manipulací – asertivní techniky** (manipulace, vysvětlení a nácvik jednotlivých asertivních technik)	**OSV8** - aktivní naslouchání, komunikace v různých situacích; efektivní strategie asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci **OSV9** - rozvoj dovedností pro kooperaci, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, navázat na druhé; schopnost řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny **OSV10** - dovednosti řešení problémů a rozhodování se; zvládání učebních problémů, problémů v seberegulaci **OSV11** - postoje a hodnoty a jejich projevy v chování lidí; pomáhající a prosociální chování; povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování; pomáhající a prosociální chování; praktická etika **MKV1** - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; respektování zvláštností různých etnik **MKV2** - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování, konflikty vycházející z rozdílů; osobní přispění k zapojení lidí z odlišného kulturního prostředí do	
EV-9-1-02 respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí	**žák:** - respektuje postoje a názory druhých	**Duchovní rozměr člověka** (obrana proti sektám, tolerance k lidem s jiným světovým názorem, informace o různých světonázorech)		

			kolektivu; tolerance, empatie, solidarita **MKV3** - rovnocennost všech etnických skupin a kultur **MKV4** - vstřícný postoj k odlišnostem **MKV5** - osobní odpovědnost za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; zohlednění potřeb minoritních skupin; lidská práva **MV2** - vnímání rozdílu mezi realitou a stavem prezentovaným v médiích (např. nereálný vzhled lidí na sociálních sítích)	
Člověk, stát a právo				
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	**žák:** - uvede příklady základních lidských práv - diskutuje o ochraně základních práv a svobod	**Lidská práva** (základní lidská práva, práva dítěte, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace)	***D*** *- lidská práva v zrcadle dějin* ***Vk*** *- vztahy mezi lidmi* **VDO1** - škola jako model otevřeného a demokratického společenství, formy participace žáků na životě školy, aktivní zapojení žáků do žákovského parlamentu **VDO2** - práva a povinnosti občana, Listina základních práv a svobod; základní principy a hodnoty demokratického	**VO-9-4-05p** na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu **VO-9-4-05p** uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
EV-9-1-02 respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí	**žák:** - objasní pojmy: empatie, takt	**Úcta k lidské osobě** (lidská práva, zdroje lidských práv, svoboda, rovnost, potencionality člověka, pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích, občanská zralost)		

VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	**žák:** - dokáže vysvětlit rozdíl mezi právními a morálními normami - diskutuje o důsledcích porušování právních ustanovení - vyjmenuje orgány právní ochrany občanů - uvede příklad spolupráce orgánů právní ochrany	**Právní řád České republiky** (význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů, právní norma, předpis, publikování právních předpisů)	politického systému; vzájemná komunikace a spolupráce **VDO3** - obec jako základní jednotka samosprávy státu, společenské organizace a hnutí; volební systémy, demokratické volby a politika (parlamentní, krajské, komunální volby) **VDO4** - principy demokracie; význam ústavy jako základního zákona země **MV5** - role médií v každodenním životě jednotlivce (vliv na uspořádání dne, konverzační témata, postoje, chování, politiku)	**VO-9-4-08p** uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů				**VO-9-4-09p** uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků **VO-9-4-09p** vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	**žák:** - vyjmenuje orgány zákonodárné moci ČR a popíše jejich činnost - vyjmenuje orgány výkonné moci ČR a popíše jejich činnost - vyjmenuje orgány soudní moci ČR a popíše jejich činnost	**Právní základy státu** (Ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu)		**VO-9-4-02p** uvede základní prvky fungování demokratické společnosti **VO-9-4-02p** chápe státoprávní uspořádání české republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	**žák:** - vysvětlí, co je protiprávní jednání, co je přestupek a co je trestný čin	**Protiprávní jednání** (druhy a postihy protiprávního jednání, včetně korupce, trestní postižitelnost, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví)		**VO-9-4-10p** rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy **VO-9-4-10p** v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací

VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání				
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	**žák:** - dokáže vysvětlit pojmy: právní vztah, právní odvětví - rozlišuje účastníky právních vztahů	**Právo v každodenním životě** (důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele; styk s úřady)		**VO-9-4-05p** na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu **VO-9-4-05p** uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství				
VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy osobní přeprava, koupě, zhotovení, oprava, úprava či pronájem věci				
Svět práce (implementace Člověk a svět práce)				
ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	**žák:** - uvědomuje si význam motivace při dosahování stanovených cílů - objasní vliv svých osobních vlastností na volbu profesní orientace - uvede, proč je vůle důležitá při dosahování cílů a překonávání překážek	**Volba profesní orientace** (základní principy sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace)	***Pč*** *- svět práce* **OSV1** - dovednosti pro učení a studium; schopnost hledat informace, řešit problémy **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí, co mě baví, co mi jde **OSV3** - organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení (volba dalšího studia)	**ČSP-9-8-02p** posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života

9. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy***	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**
Člověk ve společnosti				
VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	**žák:** - navrhne, jak efektivně a nenásilně řešit neshody nebo konflikty	**Vztahy mezi lidmi** (osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivost)	***Vk*** *- vztahy mezi lidmi a formy soužití; rizika ohrožující zdraví a jejich prevence* ***P*** *- rozmnožování, vývoj jedince* **OSV6** - vzájemné poznávání se ve třídě, rodině **OSV7** - chování podporující dobré vztahy, empatie, respektování, podpora, pomoc; **OSV8** - aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, efektivní strategie asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci **OSV10** - dovednosti řešení problémů a rozhodování se **OSV11** - postoje a hodnoty a jejich projevy v chování lidí; pomáhající a prosociální chování	**VO-9-1-04p** respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití **VO-9-1-04p** uplatňuje vhodné způsoby komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá a aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti				
VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	**žák:** - uplatňuje zásady slušného chování - uplatňuje respekt k opačnému i stejnému pohlaví	**Vztahy ve dvojici** (kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství)		**VZ-9-1-01p** chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny

VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví			**MKV1** - problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě **MKV2** - předsudky a vžité stereotypy, diskriminace osob; význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, lidská solidarita **MKV3** - rovnocennost všech etnických skupin a kultur; postavení národnostních menšin; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku **MKV4** - vstřícný postoj k odlišnostem **MKV5** - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; zohlednění potřeb minoritních skupin **MV4** - rozpoznání názoru a postoje autora sdělení, rozpoznání manipulace **MV5** - vliv médií na každodenní život, uspořádání dne, konverzační témata, postoje, chování	
VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování				
VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	**žák:** - vyhodnotí možný manipulativní vliv vrstevníků - uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - uplatňuje osvojené modely chování v situacích šikanování, týrání a sexuálního zneužívání - zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí	**Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita** (šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, kriminalita mládeže, komunikace se službami odborné pomoci)		**VZ-9-1-14p** zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí

Člověk jako jedinec				
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	**žák:** - popíše své životní cíle a plány - uvědomí si význam motivace pro životní kroky	**Osobní rozvoj** (životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji)	***P*** *- životní styl; vývoj jedince; rozmnožování* ***Vk*** *- změny v životě člověka a jejich reflexe, zdravý způsob života a péče o zdraví* **OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů **OSV2** - jak se promítá mé já v mém chování; druzí jako zdroj informací o mně; můj vztah k sobě samému; moje tělo, moje psychika ; zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - regulace vlastního jednání a prožívání; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení **OSV4** - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě, zvládání stresu; hledání pomoci při potížích **OSV6** - vzájemné poznávání ve třídě/skupině **OSV7** - chování podporující dobré vztahy, empatie, respektování, podpora;	**VO-9-2-01p** chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek				
VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání				
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru				**VO-9-2-04p** formuluje své nejbližší plány
VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	**žák:** - zhodnotí hlavní faktory ovlivňující jeho zdraví a zdravý vývoj	**Dětství, puberta, dospívání** (tělesné, duševní a společenské změny)		**VZ-9-1-09p** respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování	**žák:** - uvede způsoby šíření pohlavně přenosných nemocí	**Ochrana před přenosnými chorobami** (cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy přenosné		**VZ-9-1-08p** svěří se se zdravotním problémem

a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	- uplatňuje základní opatření při prevenci nákazy i šíření přenosných nemocí	krví sexuálním kontaktem)	**OSV8** - aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, efektivní strategie asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci **OSV10** - dovednosti řešení problémů a rozhodování se **OSV11** - postoje a hodnoty a jejich projevy v chování lidí; pomáhající a prosociální chování	
VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	**žák:** - uvede příklady, jak vhodně reagovat na změny v psycho-sociální oblasti v období dospívání - vyhodnotí možná rizika předčasného pohlavního styku v dospívání pro tělesné zdraví, pro psychické zdraví, pro sociální rozměr zdraví - popíše souvislost mezi reprodukčním chováním, věrným vztahem, manželstvím, partnerstvím a možnou životní perspektivou	**Sexuální dospívání a reprodukční zdraví** (zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity)		
VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování				
EV-9-1-02 respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí	**žák:** - rozliší, které chování odpovídá a které překračuje sexuální normu (z hlediska věku, zdraví, práva, etiky, morálky, sociokulturního prostředí aj.)	**Sexuální zdraví** (sexuální identita, sexuální dospívání, plánované rodičovství, nezralé rodičovství, promiskuita, antikoncepce)		
EV-9-1-08 analyzuje etické aspekty různých životních situací				
EV-9-1-09 se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů				
EV-9-1-10 aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy				

Člověk, stát a hospodářství				
VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	**žák:** - uvede příklady příjmů a výdajů státního rozpočtu - uvede příklady situací, ve kterých mohou občané žádat o dávky a příspěvky ze státního rozpočtu	**Hospodaření** (rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní)	***Z*** *- hospodářské prostředí* ***M*** *- finanční gramotnost* **OSV3** - regulace vlastního jednání a prožívání, osobní materiální přání (Opravdu potřebuji vše, co si přeji?); hospodaření s penězi **OSV10** - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování se v různých situacích **OSV11** - analýza vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí **VMEGS2** - styl života v evropských rodinách (náklady na bydlení apod.) **VMEGS3** - Evropská unie; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince **EV3** - vliv hospodářství na životní prostředí - ochrana přírody versus zisk **EV4** - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi; příčiny a důsledky globalizace, udržitelnost rozvoje)	**VO-9-3-07p** uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany
VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	**žák:** - na příkladech objasní možnosti hotovostního a bezhotovostního placení - diskutuje o výhodách a rizicích různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení	**Peníze** (formy placení)		**VO-9-3-03p** ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	**žák:** - popíše funkce banky a uvede příklady jejich služeb - uvede příklady pojištění pro konkrétní rizikové situace - uvede příklady úspor, investic a spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky	**Banky a jejich služby** (aktivní pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků)		**VO-9-3-04** uvede příklady služeb, které banky nabízejí
VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu				
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv	**žák:** - objasní princip nabídky a poptávky - na příkladu vysvětlí, jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu	**Principy tržního hospodářství** (nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu)		

nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	- na příkladu vysvětlí, jak se stanovuje cena na základě nákladů a z čeho se skládá - na příkladu vysvětlí, co je inflace a jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz		**MV1** - kritický přístup ke zpravodajství a reklamě; hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení – reklama na půjčky apod. **MV2** - rozpoznání faktického a fiktivního obsahu sdělení, prezentování zkreslené reality v médiích	
EV-9-1-08 analyzuje etické aspekty různých životních situací	**žák:** - rozumí pojmu hodnota a uvažuje o rozumném nakládání s penezi	**Ekonomické hodnoty** (zájem o otázky národního hospodářství, vztah mezi ekonomikou a etikou, peníze jako prostředek nebo cíl, rozvíjení ekonomických ctností - šetrnost, podnikavost)	**MV4** - identifikování názorů a postojů autora sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci	
Člověk, stát a právo				
VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	**žák:** - uvede příklad unitárního státu a federace, popíše a porovná jejich základní znaky - vlastními slovy vyjádří rozdíl mezi monarchií a republikou - na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu	**Právní základy státu** (znaky státu, typy a formy státu, obrana státu)	***D*** *- historické typy státu* **VDO1** - škola jako model otevřeného a demokratického společenství, formy participace žáků na životě školy, aktivní zapojení žáků do žákovského parlamentu	
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického	**žák:** - uvede příklady demokratického	**Principy demokracie** (znaky demokratického způsobu	**VDO2** - práva a povinnosti občana, Listina základních práv a svobod; základní principy a hodnoty demokratického politického systému; vzájemná komunikace a spolupráce	

způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	způsobu řízení státu v každodenním životě - vlastními slovy vyjádří význam voleb do zastupitelstev - vlastními slovy objasní, proč je důležité účastnit se voleb	rozhodování a řízení státu, význam politického pluralismu, význam a formy voleb do zastupitelstev)	**VDO3** - obec jako základní jednotka samosprávy státu, společenské organizace a hnutí; volební systémy, demokratické volby a politika (parlamentní, krajské, komunální volby) **VDO4** - principy demokracie; význam ústavy jako základního zákona země **MV1** - kritický přístup ke zpravodajství a reklamě; hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení **MV2** - rozpoznání faktického a fiktivního obsahu sdělení, prezentování zkreslené reality v médiích **MV4** - identifikování názorů a postojů autora sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci - předvolební kampaně **MV5** - role médií v každodenním životě jednotlivce (vliv na uspořádání dne, konverzační témata, postoje, chování, politiku)	
VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů				**VO-9-4-04p** vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů

Mezinárodní vztahy, Globální svět				
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	**žák:** - uvede příklady svobody pohybu osob, zboží, práce, kapitálu v EU - uvede příklady situací, ve kterých může občan EU uplatňovat svá práva	**Evropská integrace** (podstata , význam, výhody, Evropská unie a ČR)	***Z*** *- společenské a hospodářské prostředí* ***D*** *- evropská integrace v datech* ***P*** *- základy ekologie* **VMEGS1** - naši sousedé, život v jiných zemích **VMEGS2** - Evropa a svět, státní a evropské symboly; Den Evropy **VMEGS3** - kořeny a zdroje evropské civilizace; evropská integrace, Evropská unie; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; mezinárodní organizace **EV3** - právní řešení ochrany přírody a kulturních památek v EU a ve světě; ochrana krajiny na sportovních akcích (zásady MOV), dlouhodobé programy zaměřené na ekologii (EVVO, Agenda 21 EU)	**VO-9-5-01p** uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování
VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	**žák:** - uvede příklady projevů globalizace - diskutuje o kladech a záporech globalizace	**Globalizace** (projevy, významné globální problémy)	**OSV8** - vedení diskuse **EV3** - doprava a globalizace, vliv na životní prostředí	

VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	- diskutuje o hlavních příčinách a možných důsledcích globálních problémů - popíše, jak se některé globální problémy projevují v jeho okolí - uvede příklady mezinárodního terorismu - uvede situace, ve kterých se Armáda ČR podílí na národní a mezinárodní obraně		**EV4** - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi; příčiny a důsledky globalizace, udržitelnost rozvoje) **MV5** - vliv médií na každodenní život, uspořádání dne, konverzační témata, postoje, chování	
EV-9-1-08 analyzuje etické aspekty různých životních situací	**žák:** - zodpovědně přistupuje k přírodě a životnímu prostředí - diskutuje o formách prosociálního chování vzhledem k zemím třetího světa - diskutuje o formách prosociálního chování v multikulturním prostředí	**Ochrana přírody a životního prostředí** (úcta k životu ve všech jeho formách, citový vztah člověka k přírodě, vnímání krásy a mnohotvárnosti přírody zodpovědnost za životní prostředí) **Uplatnění komplexní prosociálnosti** (bída světa, informovanost o situaci zemí třetího světa, vztah k menšinám, využití prosociálnosti v multikulturní společnosti, pozitivní vztah k diverzitám)	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění – vnímání krásy přírody **OSV3** - regulace vlastního jednání za účelem aktivní ochrany životního prostředí **OSV11** - vnímání významu i vlastní odpovědnosti za ochranu životního prostředí **EV1** - ekosystémy (význam, změny lidskou činností, druhová rozmanitost) **EV2** - základní podmínky života, význam vody, ovzduší, půdy pro život; biodiverzita (význam, ohrožování a ochrana ve světě i u nás), **EV3** - vliv lidských aktivit na životní prostředí, ochrana životního prostředí **EV4** - zajišťování ochrany prostředí (instituce, nevládní organizace, lidé); příčiny, důsledky a řešení ekologických problémů	

Svět práce (implementace Člověk a svět práce)				
ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	**žák:** - se orientuje v informačních zdrojích ohledně volby povolání - se orientuje v poradenských službách ohledně volby povolání	**Volba profesní orientace** (informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb)	***Pč*** *- svět práce* ***Z*** *- znalost regionu (hospodářské prostředí)* ***Čj*** *- čtení (věcné, kritické)* ***Inf*** *- vyhledávání informací a komunikace* **OSV1** - dovednosti pro učení a studium; schopnost hledat informace, řešit problémy **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí, co mě baví, co mi jde **OSV3** - organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení (volba dalšího studia) **OSV5** - rozvoj kreativity (pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak, uvést nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích **OSV8** - komunikace v různých situacích, vedení dialogu –	**ČSP-9-8-03p** využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	**žák:** - se orientuje v pracovní náplni vybraných profesí - diskutuje o příležitostech na trhu práce	**Trh práce** (povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce)		**ČSP-9-8-01p** orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce				**ČSP-9-8-04p** prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání; byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů; byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	**žák:** - se orientuje v přehledu studijních oborů	**Možnosti vzdělávání** (náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace		**ČSP-9-8-01p** orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí,

	- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce - orientuje v nabídce pracovních míst v regionu - má přehled o službách úřadu práce - umí vyhledat informace v zákoníku práce	a poradenské služby) **Zaměstnání** (pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů)	dovednosti na pohovor u zaměstnavatele apod. **MV1** - chápání podstaty sdělení; vyhledání relevantních informací **MV5** - organizace a postavení médií ve společnosti; financování; vliv médií na každodenní život	v učebních oborech a středních školách
ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání				**ČSP-9-8-03p** využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	**žák:** - vytvoří na základě předložených zásad podnikatelský záměr - se orientuje v základních formách podnikání	**Podnikání** (druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání)		**ČSP-9-8-01p** orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách

5.6 Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav a člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou **Fyzika**, **Chemie**, **Přírodopis** a **Zeměpis**, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je to, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří – spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním – také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovědní charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování,
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi,
- způsobu myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech nezávislejšími způsoby,
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů,
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí,
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí,
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejích obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy,
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí.

5.6.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Fyzika je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Při studiu tohoto předmětu se předpokládá, že žák zvládl očekávané výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se zjevným zaměřením na tematický celek „Rozmanitosti přírody“. Obzvláště je důležité, aby uměl pracovat s jednoduchými pomůckami, dokázal vyhodnocovat zjištěné poznatky. Uměl se prosadit v týmové práci tak, aby nepotlačoval činnost ostatních členů týmu a zároveň do výsledku uměl zařadit to, v čem vyniká.

Obsahem vzdělávacího oboru fyzika je zkoumání převážně přírodních jevů v závislosti se změnami probíhajícími v prostoru a čase – jako je pohyb těles, elektromagnetické a světelné jevy, účinky síly a silových polí, rozpoznávání různých druhů energií a možnosti jejich využití, utváření uceleného pohledu na vesmír a jeho vývoj. Vzdělávací obsah směřuje k tomu, aby si žáci uvědomili souvislosti mezi jevy probíhajícími v přírodě i možnost pozitivního ovlivňování, které by vedlo k optimálnímu soužití člověka s přírodou.

Hodnocení žáka vychází z jeho schopnosti aplikovat získané vědomosti a znalosti. Posuzuje se také jeho schopnost pracovat s různými zdroji (internet, odborná literatura, informace z médií apod.). Schopnost členit poznatky na důležité a méně důležité. Samostatně se vyjadřovat a vysvětlovat. Manuální zručnost při práci s měřiči a míra přesnosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá převážně v odborné učebně fyziky a chemie. Nejčastěji užívanými formami a metodami práce jsou frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce s využitím pomůcek, přístrojů, měřidel a zařízení, pracovních listů, laboratorních protokolů, odborné literatury; samostatné pozorování a krátkodobé projekty. Součástí výuky fyziky v každém ročníku jsou i laboratorní úlohy. V těchto si žáci ověří a upevní své nabyté znalosti, dovednosti a zkušenosti. Laboratorní úlohy jsou přizpůsobeny nejen vybavení školy pomůckami, ale i psychomotorickému stupni rozvoje žáků v konkrétní třídě.

Při výuce předmětu Fyzika se zaměřujeme také na vybrané okruhy průřezových témat Osobní a sociální výchova a Environmentální výchova.

Týdenní časová dotace v ročnících											
1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**1. stupeň celkem**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**2. stupeň celkem**	**Celkem**
0	0	0	0	0	0	2	2	1	2	7	7

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu Fyzika využívají učitelé pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména tyto strategie:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací,
- zařazujeme metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami,
- žáci jsou směrování k nalézání souvislostí a praktického využití zkoumaných jevů,
- ukazujeme žákům, jak mají formulovat hypotézy a jak mají ověřovat jejich pravdivost pokusem či pozorováním,
- vedeme žáky k používání odborných termínů, znaků a symbolů,
- učitel společně s žáky formuluje cíl činnosti (úkolu),
- žáci jsou vedeni k autoevaluaci,
- umožňujeme žákům reflektovat (hodnotit) úspěšnost dosažení cíle,
- umožňujeme žákům spoluutvářet kritéria hodnocení,
- studijní materiály a zdroje jsou ve výuce žákům dostupné, jsou v dostatečném počtu.

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme takové úkoly, při kterých žáci využívají základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu pro řešení, vyhodnocení získaných dat,
- žákům je umožněno řešit problém ve skupinách s možností konzultace, jsou zadávány úkoly, při jejichž plnění žáci spolupracují,
- vedeme žáky k vyhledávání potřebných informací z různých zdrojů,
- vedeme žáky k promýšlení různých variant řešení problému.

Kompetence komunikativní

- ve výuce je kladen důraz na porozumění různým typům textů, záznamů, obrazových materiálů, schémat a symbolů,
- vedeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému písemnému i ústnímu projevu, v němž jsou myšlenky formulovány v logickém sledu,
- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, umění uvádět argumenty a obhájit vlastní názor,
- vybízíme žáky, aby kladli dotazy k diskutovanému tématu,
- zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků,
- důraz je kladen na adekvátní vystupování při diskuzi.

Kompetence sociální a personální

- orientujeme se na skupinovou práci, spolupráci ve třídě a vzájemnou pomoc,
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků a pocitu zodpovědnosti,
- žáci jsou vedeni ke spoluvytváření pravidel práce v týmu a utváření příjemné a tvůrčí atmosféry.

Kompetence občanské

- žáci jsou vedeni k chápání základních ekologických souvislostí a k šetrnému využívání energií i k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů a upřednostňování obnovitelných zdrojů v budoucím životě,
- je kladen důraz na zodpovědné chování v krizových situacích a znalost poskytnutí účinné pomoci v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- reflektujeme ve výuce společenské i přírodní dění.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s přístroji, zařízením a vybavením,
- vyžadujeme dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínech - žáci jsou vedeni k plánování úkolů a postupů,
- vedeme žáky k účasti na hodnocení vlastní práce,
- podporujeme žáky v jejich hlubším zájmu o předmět s ohledem na možné budoucí profesní zaměření.

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů,
- podporujeme využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat,
- vedeme žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů,
- učíme žáky k rutinním výpočtům efektivně využívat elektronické kalkulátory,
- učíme žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů,
- vedeme žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje (zejména při distančním vzdělávání),
- vedeme žáky k tomu, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých zdrojích ukládali do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda Vyučovací předmět: Fyzika				
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy***	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**
6. ročník				
Látky a tělesa				
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	**žák:** - rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší - ovládá značky a jednotky základních veličin vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku - změří délku tělesa, výsledek zapíše a vyjádří v různých jednotkách - změří hmotnost pevných a kapalných těles a výsledek zapíše ve vhodné jednotce - změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a zapíše výsledek - změří teplotu pomocí teploměrů - změří časový úsek pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin	**Měřené veličiny** (délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas)	***M*** *- převody jednotek, záporná čísla; desítková soustava a jiné soustavy (čas)* ***P*** *- míry člověka, tělesná teplota* ***Pč*** *- význam měrných jednotek v praxi* ***Tv*** *- měření sportovních výkonů* **OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV3** - plánování učení a studia, regulace vlastního jednání (dodržování pravidel měření) **OSV8** - dovednost diskutovat o učivu (informovat, vysvětlovat) **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu	**F-9-1-01p** změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas

F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	**žák:** - používá pojem atom, molekula, iont má představu o tom, z čeho se skládá atom - objasní Brownův pohyb vysvětlí pojem difúze	**Skupenství látek** (souvislost) **Skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze**	***Pč*** *- vlastnosti materiálů, jejich využití*	
F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	**žák:** - předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší - doloží změnu objemu nebo délky tělesa experimentem nebo jeho videozáznamem, uvede vlastní příklady uplatnění změn délky a objemu těles při změně teploty v praxi, své příklady doloží a doplní videozáznamy a informacemi, které najde v otevřených zdrojích	**Roztažnost těles a látek** **Práce s různými digitálními zdroji dat** **Teplotní změna délky či objemu tělesa**	***M*** *- výpočet objemu tělesa*	
F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	**žák:** - vyhledá hustotu látky v tabulkách - aplikuje vzorec pro výpočet hustoty v úlohách	**Hustota a její měření**		

7. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy***	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**
Pohyb těles, síly				
F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	**žák:** - rozliší, zda jde o pohyb rovnoměrný nebo nerovnoměrný, přímočarý nebo křivočarý	**Pohyby těles** (pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý)	**OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV3** - plánování učení a studia, regulace vlastního jednání (dodržování pravidel měření) **OSV8** - dovednost diskutovat o učivu (informovat, vysvětlovat) **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu	**F-9-2-01p** rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	**žák:** - změří dráhu tělesa a odpovídající čas určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas - používá s porozuměním vztah v = s/t pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa při řešení úloh	**Pohyb tělesa, rychlost, dráha, čas**		**F-9-2-02p** zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů

	- znázorní grafem závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase a určí z něj k danému času dráhu a naopak		***M*** *- přímá a nepřímá úměrnost* ***Tv*** *- vliv fyzikálních zákonů na pohyb* ***Z*** *- pohyb planety; rychlost větru*	
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	**žák:** - určí (úvahou i měřením), jakou silou působí Země na těleso dané hmotnosti, k měření použije siloměr a digitální váhy - rozeznává jednotlivé druhy sil - vypočítá a graficky znázorní velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů - určí rovnováhu sil - experimentálně stanoví těžiště jednoduchého tělesa, tj. působiště gravitační síly	**Gravitační pole a gravitační síla** (přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa) **Tlaková síla a tlak** (vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí) **Třecí síla** (smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi) **Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů** **Newtonovy zákony** (první, druhý (kvalitativně třetí) Rovnováha na páce	***Vk*** *- tlak krve* ***D*** *- první pracovní nástroje* ***č*** *- využití jednoduchých nástrojů a nářadí*	**F-9-2-03p** rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla
Mechanické vlastnosti tekutin				
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	**žák:** - vysvětlí funkci jednoduchého hydraulického zařízení - vypočítá velikost hydrostatického tlaku aplikuje vzorce F= Shρg při řešení jednoduchých úloh pomocí Pascalova zákona	**Pascalův zákon** (hydraulická zařízení) **Hydrostatický a atmosférický tlak** (souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost	**OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV3** - plánování učení a studia **OSV8** - dovednost diskutovat o učivu (informovat, vysvětlovat)	**F-9-3-01p** využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

	- vysvětlí princip plování těles určí vztlakovou sílu na těleso v atmosféře	atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře) **Archimédův zákon** (vztlaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách)	**OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu ***Tv*** *- plavání*	

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Energie				
F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	**žák:** - určí podmínky výkonu a práce, práci a výkon vypočítá	**Práce, výkon**	**OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV3** - plánování učení a studia **OSV8** - dovednost diskutovat o učivu (informovat, vysvětlovat) **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu **EV2** - energie (vliv energetických zdrojů na na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření); přírodní energetické zdroje, (obnovitelné a neobnovitelné) vliv na prostředí, hospodaření s nimi **EV3** - vliv lidské činnosti na životní prostředí	**F-9-4-01p** uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	**žák:** - aplikuje zákon zachování energie při jejich vzájemných přeměnách - určí alternativní zdroje energie diskutuje o výhodách alternativních zdrojů a nevýhodách klasických zdrojů	**Formy energie** (pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením) **Přeměny skupenství** (tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny		**F-9-4-02p** pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

		Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	**EV4** - ekologické problémy – jaderné elektrárny, tání ledovců (změna skupenství vody) ***Tv*** *- výdej energie při sportovních aktivitách* ***Vk*** *- zdravý životní styl (příjem a výdej enerie)* ***Z*** *- změna skupenství vody, tání ledovců* ***P*** *- koloběh vody v přírodě; účinky záření na organismus; energetické nerostné suroviny* ***Ch*** *- chemické reakce; radioaktivní prvky*	
Zvukové děje				
F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	**žák:** - rozliší zvukový rozruch a tón určí podmínky šíření zvuku a odrazu zvuku vysvětlí vznik ozvěny	**Vlastnosti zvuku** (látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku;	***P*** *- stavba sluchového ústrojí, hlasivky* ***Hv*** *- tóny, ruchy; vznik tónu u hudebních nástrojů*	**F-9-5-01p** rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	**žák:** - určí práh slyšitelnosti a hranici nebezpečnosti zvuku na zdraví člověka i prostředky ochrany sluchu		**OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV3** - plánování učení a studia **OSV8** - dovednost diskutovat o učivu (informovat, vysvětlovat) **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu	**F-9-5-02p** posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

9. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy***	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**
Elektromagnetické a světelné děje				
F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	**žák:** - nakreslí schéma jednoduchého elektrického obvodu podle schématu - sestaví jednoduchý elektrický obvod	**Elektrický obvod** (zdroj napětí, spotřebič, spínač)	**OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV3** - plánování učení a studia, regulace vlastního jednání (dodržování pravidel měření a zacházení s elektrospotřebiči) **OSV8** - dovednost diskutovat o učivu (informovat, vysvětlovat) **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu ***Pč*** *- elektrické spotřebiče, bezpečnost při práci*	**F-9-6-01p** sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	**žák:** - vyjmenuje zdroje napětí - vyjmenuje zdroje stejnosměrného proudu vysvětlí vznik střídavého proudu - ampérmetrem změří velikost proudu - voltmetrem změří velikost napětí			**F-9-6-02p** vyjmenuje zdroje elektrického proudu
F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	**žák:** - charakterizuje vodiče a izolanty elektrického proudu - analyzuje vlastnosti polovodičů, vysvětlí použití polovodičů	**Tepelné účinky elektrického proudu**		**F-9-6-03p** rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla
F-9-6-04	**žák:**	**Elektrický odpor**		

využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	- z naměřených hodnot elektrického proudu a napětí vypočítá elektrický odpor aplikuje Ohmův zákon v úlohách - - vysvětlí vlastnost cívky s proudem určí podmínky vzniku indukovaného napětí	**Elektrický proud** **Elektrické napětí** **Elektrické a magnetické pole** (elektrická a magnetická síla elektrický náboj) **Stejnosměrný elektromotor** **Transformátor** **Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními**	***Ch*** *- elektrolýza* ***M*** *- úhly (draz světla)* ***Z*** *- planeta Země (otáčení, obíhání)* ***P*** *- zrakové ústrojí, stavba a vady oka*	
F-9-6-05 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh	**žák:** - stanoví podmínky a vlastnosti odrazu světla - charakterizuje optická prostředí - vysvětlí a na příkladech aplikuje zákon odrazu světla	**Vlastnosti světla** (zdroje světla)		**F-9-6-05p** zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití
F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	**žák:** - určí podmínky lomu světla od kolmice a ke kolmici - vysvětlí vznik úplného odrazu světla - vyjmenuje druhy čoček a možnosti zobrazení jednotlivými druhy čoček	**Rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích** **Zatmění Slunce a Měsíce** (zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně)) **Zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně)** **Rozklad bílého světla hranolem**		

Vesmír				
F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	**žák:** - rozliší planety zemského typu a velké planety zdůvodní pohyb planet a jejich měsíců - vysvětlí rozdíl mezi hvězdou a planetou charakterizuje měsíce	**Sluneční soustava** (její hlavní složky; měsíční fáze)	***Z*** *- sluneční soustava; roční období* **OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV3** - plánování učení a studia **OSV8** - dovednost diskutovat o učivu (informovat, vysvětlovat) **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu	**F-9-7-01p** objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci - osvojí si základní vědomí osti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

5.6.2 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Chemie je jedním z předmětů vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Žáci jsou vedeni k tomu, aby pomocí specifických poznávacích metod hlouběji porozuměli zákonitostem přírodních procesů. Přitom si osvojují i důležité dovednosti, jako je soustavné, objektivní a cílené pozorování jevů, dovednost experimentovat, formulovat a ověřovat hypotézy, analyzovat je a vyvozovat z nich závěry. Žáci se učí hledat příčiny jevů, hledat a nalézat mezi nimi souvislosti.

Učí se uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí, života, zdraví a majetku. Smyslem a cílem předmětu je vybavit žáky souborem klíčovým kompetencí a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá v kmenových učebnách. Nejčastěji užívanými formami a metodami práce jsou frontální výuka spojená s demonstračními pokusy; nácvik jednoduchých laboratorních metod a postupů; práce ve skupinách s využitím různých pomůcek, pracovních listů, laboratorních protokolů, odborné literatury apod. Součástí výuky chemie v každém ročníku jsou i laboratorní úlohy.

Při výuce předmětu Chemie se zaměřujeme také na vybrané okruhy průřezových témat Osobní a sociální výchova a Environmentální výchova.

Týdenní časová dotace v ročnících											
1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**1. stupeň celkem**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**2. stupeň celkem**	**Celkem**
0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	4	4

Výchovné a vzdělávací strategie

K vytvoření a rozvoji kompetencí žáka začleňujeme do výuky Chemie následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- rozvíjíme u žáků schopnost plánovat, organizovat a řídit vlastní učení,
- učíme žáky vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení a praktickém životě,
- učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, uvádět věci do souvislostí, propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na přírodní jevy,
- vedeme žáky ke zhodnocení výsledků svého učení, učíme je prezentovat a diskutovat o nich.

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly, při jejichž řešení musí žáci vyhledávat informace vhodné k řešení problému, hledat nejvhodnější postupy, využívat získané vědomosti k řešení praktických úkolů,
- vedeme žáky k aplikaci osvědčených postupů při řešení obdobných nebo nových problémových situací.

Kompetence komunikativní

- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- rozvíjíme u žáků schopnost porozumět různým typům textů, záznamů, obrazových materiálů, schémat, grafů, používat chemický jazyk – značky, vzorce, rovnice,
- umožňujeme žákům využívat informační a komunikační prostředky pro účinnou komunikaci a pro prezentaci výsledků své práce.

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině,
- vyzýváme žáky k utváření příjemné, pracovní atmosféry v týmu, chápání potřeby efektivně spolupracovat s ostatními.

Kompetence občanské

- podporujeme u žáků dovednost chápat základní ekologické souvislosti, preferovat co nejefektivnější využívání přírodních zdrojů s důrazem na ochranu životního prostředí, využívání druhotných surovin a obnovitelných zdrojů energie, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí,
- motivujeme žáky k zapojení se do aktivit směřujících k ochraně zdraví svého i zdraví ostatních lidí.

Kompetence pracovní

- učíme žáky bezpečně používat chemikálie a pomůcky, dodržovat pravidla bezpečné práce,
- vedeme žáky k zohledňování hlediska ochrany zdraví i materiálních hodnot v praktických činnostech,
- zařazujeme do výuky aktivity nutící žáka využívat znalosti a dovednosti v zájmu své přípravy na budoucnost.

Kompetence digitální

- vedeme žáky k volbě vhodných digitálních technologií při sběru dat o zkoumaných vlastnostech látek a chemických jevech a informací v elektronických zdrojích, klademe důraz na srovnávání výhod a možností využití jednotlivých technologií,
- podporujeme rozvoj dovednosti žáků porovnat získané informace s dalšími zdroji a kriticky vyhodnocovat relevantní digitální data, bezpečně a přehledně uchovávat získaná data a informace ve vytvořených archivech a třídit je tak, aby je v budoucnu dokázali při dalším učení využít,
- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, sestavování a provádění chemického experimentu,
- učíme žáky sdělovat a sdílet s ostatními žáky prostřednictvím různých digitálních technologií průběh a výsledky vlastní či pozorované experimentální činnosti a volit vhodné komunikační prostředky,
- zařazujeme do výuky práci s grafickými programy, aplikacemi a webovými stránkami umožňujícími pozorovat obtížně realizovatelné chemické pokusy, nabízíme žákům možnost volby vhodných programů a aplikací při řešení zadaného problému,
- vedeme žáky k řešení problémů pomocí vizualizací a animací chemických procesů a jevů,
- klademe důraz na dodržování základních pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví při používání digitálních technologií při experimentální činnosti.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda Vyučovací předmět: Chemie				
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata,** ***mezipředmětové vztahy***	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**
8. ročník				
Pozorování, pokus a bezpečnost práce				
CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek	**žák:** - vyjmenuje vlastnosti látek, které lze zjistit pozorováním - vyjmenuje vlastnosti látek, které lze zjistit pokusem - provede určení společných a rozdílných vlastností vybraných dostupných látek a hodnotí jejich rizikovost	**Vlastnosti látek** (hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek)	**OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV3** - plánování učení a studia; seberegulace a sebeorganizace (dodržování pravidel pro bezpečnou práci) **OSV8** – schopnost komunikace v různých situacích **OSV10** - dovednosti pro řešení různých problémů; zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu	**CH-9-1-01p** rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	**žák:** - rozpozná nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí - definuje chemický pokus	**Zásady bezpečné práce** (ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě) **Nebezpečné látky a přípravky** (H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam)		**CH-9-1-02p** pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami

			EV3 – průmyslová výroba a její vliv na životní prostředí, ekologické katastrofy ***F** - vlastnosti látek; fyzikální děj* ***P** - ochrana životního prostředí* ***Vk** - ochrana člověka za mimořádných událostí*	rozpozná přeměny skupenství látek
Směsi				
CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky	**žák:** - rozlišuje chemické látky a směsi	**Směsi** (různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace))	**OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení **OSV3** - seberegulace a sebeorganizace (dodržování pravidel pro bezpečnou práci) **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu ***M** - základní početní úkony, procenta; trojčlenka*	**CH-9-2-01p** pozná směsi a chemické látky
CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	**žák:** - rozliší koncentrované a zředěné roztoky - vypočítá složení roztoků - definuje rozpustnost, nasycený a nenasycený roztok			**CH-9-2-02p** rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
CH-9-2-03 vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	**žák:** - zkoumá a vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek			
CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	**žák:** - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení - uvede příklady oddělování složek v praxi			
CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	**žák:** - popíše a demonstruje koloběh vody v přírodě	**Voda** (destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody)	**EV2** - základní podmínky života – voda (vliv vlastností vody na život, význam, ochrana její čistoty, pitná	**CH-9-2-04p** rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití

	- rozliší druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	**Vzduch** (složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva)	voda ve světě a u nás); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, čistota ovzduší) ***P*** *- základní podmínky života, ochrana životního prostředí* ***D*** *- význam vodních zdrojů v rozvoji* ***Z*** *- hydrosféra, atmosféra; vodní elektrárny*	
CH-9-2-06 uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	**žák:** - uvede příklady znečišťování vody v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění - charakterizuje vzduch a jeho složení a vlastnosti - uvede význam vzduchu jako základní podmínky života i významné chemické suroviny - vysvětlí pojmy související s čistotou vzduchu - hodnotí využití a význam vody pro život, při získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje - hodnotí využití a význam vzduchu pro život, při získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje			**CH-9-2-06p** uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí
Částicové složení látek a chemické prvky				
CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	**žák:** - definuje atom a jeho stavbu - porovná velikost atomového jádra a obalu - vysvětlí vzájemné působení částic v atomu - znázorní a popíše stavbu atomu jednoduchým modelem	**Částicové složení látek** (molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony)	***F*** *- částicové složení látek, přírodní zákony* ***Ch*** *- alchymie; doba rudolfínská*	

CH-9-3-02 rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	**žák:** - definuje chemický prvek - ovládá značky a názvy běžných chemických prvků	**Prvky** (názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo) **Chemické sloučeniny** (chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin)	**OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV3** - plánování učení a studia **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu ***Z*** *- naleziště rud*	
CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	**žák:** - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků - definuje periodický zákon, chemickou vazbu, chemickou sloučeninu, chemický vzorec - rozliší vzorec a značku - vysvětlí vznik iontů z atomů přesunem elektronů - definuje kationty a anionty			**CH-9-3-02p** uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky **CH-9-3-02p** rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti
Chemická reakce				
CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	**žák:** - definuje chemickou reakci, reaktanty a produkty - objasní zánik původních a vznik nových chemických vazeb při chemické reakci - rozliší reakci exotermickou a endotermickou - definuje zákon zachování hmotnosti - definuje chemickou rovnici - přečte chemickou rovnici - upraví zápisy vybraných chemických reakcí na chemické rovnice - rozliší chemická rozklad a chemické slučování - charakterizuje látkové množství - definuje molární hmotnost,	**Chemické reakce** (zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost)	***F*** *- přírodní zákony* ***M*** *- základní početní úkony* **OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV3** - plánování učení a studia **OSV8** - dovednost diskutovat o učivu (informovat, vysvětlovat)	**CH-9-4-01p** pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí
CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu		**Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí** (teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza)		

	látkovou koncentraci - vypočítá molární hmotnost prvku a sloučeniny, látkovou koncentraci daného roztoku - vypočítá hmotnost a procentní zastoupení prvku ve sloučenině			
Anorganické sloučeniny				
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	**žák:** - charakterizuje oxidační číslo a pravidlo o součtu oxidačních čísel ve vzorci - uvede postup zápisu značek ve vzorci v obráceném pořadí - ovládá zakončení přídavného jména názvu sloučeniny odpovídající kladným oxidačním číslům - definuje halogenidy, oxidy a sulfidy, hydroxidy, kyseliny - ovládá postup tvorby vzorce z názvu a postup tvorby názvu ze vzorce - uvede výskyt, charakteristické vlastnosti a využití sloučenin - dodržuje pravidla bezpečné práce s kyselinami a hydroxidy - charakterizuje stupnici pH - rozliší roztoky látek na kyselé, zásadité a neutrální - provede zjištění kyselosti a zásaditosti látek - uvede praktické využití měření pH - uvede příklady vzniku solí vytvoří vzorec soli z názvu a název soli ze vzorce - vede vlastnosti a význam významných solí	**Oxidy** (názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů) **Kyseliny a hydroxidy** (kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů) **Soli kyslíkaté a nekyslíkaté** (vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů)	**OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV3** - plánování učení a studia **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu **EV1** - mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého **EV2** - základní podmínky života – ovzduší a jeho složení ***P*** *- fotosyntéza; nerostné suroviny* ***Z*** *- nerostné suroviny, naleziště, jejich význam; průmysl*	**CH-9-5-01p** popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí
CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady neutralizace v praxi				**CH-9-5-02p** orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem; poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

9. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy***	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**
Chemické reakce				
CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	**žák:** - definuje redoxní reakci, oxidaci a redukci - umí doplnit do rovnici redoxní reakce - definuje elektrolýzu, podmínky elektrolýzy - vyjmenuje příklady průmyslového užití elektrolýzy - popíše princip redoxních reakcí v galvanickém článku jako zdroji elektrického proudu - vysvětlí rozdíl mezi suchým článkem a akumulátorem - definuje pojem koroze - uvede způsoby ochrany povrchů kovů před korozí	**Klasifikace chemických reakcí** (redoxní reakce) **Chemie a elektřina** (výroba elektrického proudu chemickou cestou) **Koroze**	***F*** *- elektrolýza, energie* ***Pč*** *- ochrana materiálů před korozí* **OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV3** - plánování učení a studia **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu	**CH-9-4-01p** pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí
Organické sloučeniny				
CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	**žák:** - definuje organickou látku - zkoumá a popíše složení organické látky - rozlišuje podle vzorců látky	**Uhlovodíky** (příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků)	***P*** *- ochrana životního prostředí, vznik života a jeho rozvoj, organické látky* ***F*** *- paliva*	

CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	anorganické a organické - provede srovnání vlastností organické a anorganické látky - popíše charakteristické vlastnosti organických látek - určí nebezpečnost organické látky podle označení výstražnými symboly - vyjmenuje přírodní zdroje organických sloučenin a rozdělí je na obnovitelné a neobnovitelné - diskutuje dostupnost a význam přírodních a nerostných surovin pro společnost a dopady jejich využívání na životní prostředí (např. globální problém nedostatku pitné vody a úbytku energetických nerostných surovin, zejména ropy, zemního plynu a uhlí, vliv těžby nerostných surovin na životní prostředí, alternativní zdroje získávání energie) na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních - uvede suroviny pro syntetickou výrobu organických sloučenin - objasní vaznost atomu uhlíku a některých dalších prvků, které se mohou na atomy uhlíku vázat - rozpozná a popíše tvary uhlíkatých řetězců - objasní vznik jednoduché,	**Paliva** (ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva)	***Z*** *- těžba surovin, světová naleziště; význam pro rozvoj průmyslu a společnosti* **OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV3** - plánování učení a studia **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu **EV2** - přírodní zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnosti, vlivy na prostředí, principy hospodaření s nimi, význam a způsoby získávání a využití přírodních zdrojů v okolí **EV3** - vlivy průmyslu a dopravy na životní prostředí ***Vk*** *- zdravá strava (složení sacharidy, tuky, bílkoviny)* ***Z*** *- pěstování cukrovky* ***P*** *- štěpení sacharidů a tuků v trávicí soustavě*	**CH-9-6-02p** zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie **CH-9-6-02p** vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití		**Deriváty uhlovodíků** (příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin)		
CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů		**Přírodní látky** (zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů)		**CH-9-6-04p** uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v potravě

	dvojné a trojné vazby mezi atomy uhlíku - znázorní vazby mezi atomy uhlíku a dalšími prvky - popíše chemické složení živé hmoty - charakterizuje biogenní prvky - definuje sacharidy, tuky, bílkoviny, nukleové kyseliny - uvede výskyt a význam sacharidů, tuků, bílkovin, nukleových kyselin			
Chemie a společnost				
CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	**žák:** - na konkrétních příkladech doloží, jak dochází ke znečišťování životního prostředí a jak tomu předcházet - vysvětlí rizika některých chemických látek a chemických postupů pro životní prostředí - vysvětlí pojmy hnojiva a pesticidy - rozdělí hnojiva podle původu a složení - rozdělí pesticidy podle užití - popíše rizika nadměrného užití hnojiv a pesticidů - vysvětlí alternativní metody v zemědělství - vysvětlí pojmy léčiva, hygiena - vyjmenuje příklady léčiv - uvede rizika nevhodného užití léčiv	**Chemický průmysl v ČR** (výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin) **Průmyslová hnojiva** **Tepelně zpracovávané materiály** (cement, vápno, sádra, keramika) **Plasty a syntetická vlákna** (vlastnosti, použití, likvidace) **Detergenty, pesticidy a insekticidy** **Hořlaviny** (význam tříd nebezpečnosti) **Léčiva a návykové látky**	**OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV2** - můj vztah k sobě samému - odmítání drog **OSV3** - plánování učení a studia **OSV8** - komunikace v různých situacích, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, odmítání **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu **EV3** - využití hnojiv v zemědělství, vliv na životní prostředí; vlivy průmyslu a dopravy na životní prostředí; hospodaření s odpady **EV4** - životní styl, spotřeba věcí, energie, odpady; prostředí a zdraví	**CH-9-7-01p** uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin
CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe				
CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka				**CH-9-7-03p** zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

	- definuje drogy, psychotropní a návykové látky - utváří si pevný negativní postoj ke zneužívání chemických látek pro drogovou závislost či doping - uvede příklady přípravků osobní hygieny, čistící a mycí prostředky - bezpečně zachází s léčivy, běžnými mycími a čistícími prostředky používanými v domácnosti - definuje plasty a syntetická vlákna - uvede charakteristické vlastnosti a využití významných plastů a syntetických vláken - rozpozná názvy plastů, přírodních a syntetických vláken a uvede výhody i nevýhody jejich používání - posoudí vliv a používání plastů a syntetických vláken na životní prostředí - definuje biotechnologie - popíše základní principy biotechnologických výrobků - posuzuje pozitivní a negativní vlivy chemických látek a jejich směsí, ze kterých jsou vyráběny předměty každodenní potřeby (využívaných v potravinářském průmyslu, prostředků běžně využívaných v domácnosti apod.) na základě informací		***P*** *- ochrana životního prostředí* ***Z*** *- průmyslová výroba; využití průmyslových hnojiv v zemědělství* ***Pč*** *- materiály*	

	z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních - posuzuje pozitivní a negativní přínos oboru chemie z hlediska rozvoje současné společnosti a kvality života v ní (např. přínos a nebezpečí zneužití léčiv, pesticidů, ropných produktů, obalů) na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních			

5.6.3 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodopis je v zájmu zachování celistvosti oboru začleněn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Výuka směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny. Důraz je kladen na vytvoření ucelené představy o vztazích mezi živou a neživou přírodou, seznámení s mnohotvárnými formami života na Zemi a správné pochopení spjatosti člověka a jeho života s přírodou a jejími zákonitostmi, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

Žáci jsou od šestého ročníku vedeni ke schopnostem pozorovat, srovnávat a vyhodnocovat předložené situace. Kladou si otázky, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku. Učí se aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě. Seznamují se se stavbou různých organismů včetně člověka.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá převážně v rámci kmenové učebny, případně dle tématu v terénu. Součástí výuky přírodopisu je i získávání praktických zkušeností a dovedností při pozorování přírodnin a dějů kolem sebe, experimentování a případné vzdělávací akce, které jsou také součástí výuky. Důraz je kladen na praktické úkoly, které žáci vykonávají ve skupinách nebo dvojicích, s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury, výukových programů. Součástí jsou také přírodovědné vycházky s pozorováním a krátkodobé projekty. Předmět přírodopis je úzce spjat s předměty – chemie, fyzika, zeměpis a výchova ke zdraví.

Při výuce předmětu Přírodopis se zaměřujeme také na průřezové téma Environmentální výchova a vybrané okruhy průřezových témat Osobní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Týdenní časová dotace v ročnících											
1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**1. stupeň celkem**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**2. stupeň celkem**	**Celkem**
0	0	0	0	0	0	2	2	2	2	8	8

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu Přírodopis využívají učitelé pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména tyto strategie:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání, třídění a propojování informací,
- klademe důraz na čtení s porozuměním a práci s textem,
- vedeme žáky ke správnému používání odborné terminologie, uvádění věci do souvislostí, propojování do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho vytváření komplexnějšího pohledu na přírodní, společenské a sociokulturní jevy,
- podporujeme tvořivou činnost – samostatné úkoly, pozorování, vyhodnocování,
- podněcujeme žáky k účasti v různých soutěžích (Biologická olympiáda, Přírodovědný klokan).

Kompetence k řešení problému

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje více postupů,
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta,
- vedeme žáky k prezentaci jejich názorů (referáty, nástěnky…),
- vedeme žáky k aplikaci výsledků v dalších oblastech a aplikaci osvědčených postupů při řešení obdobných nebo nových problémových situací,
- učíme žáky třídit informace,
- snažíme se vést žáky k vyvíjení aktivit pro ostatní spolužáky.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k vhodné komunikaci – práce ve skupinách, respektování názorů jiných, k diskusi,
- vedeme žáky ke schopnosti formulovat své myšlenky v mluvené i písemné formě,
- umožňujeme prezentaci práce žáků, možnost sebehodnocení, argumentování, hodnocení ostatních,
- učíme žáky přijmout kritiku.

Kompetence sociální a personální

- využíváme skupinovou práci, která vede žáky ke spolupráci při řešení problémů,
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti,
- vedeme žáky k respektování daných pravidel.

Kompetence občanské

- vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování,
- povzbuzujeme v žácích respekt k zákonům přírody,
- klademe důraz na environmentální výchovu,
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami,
- motivujeme žáky k aktivnímu zapojení,
- vedeme žáka k práci na PC (vyhledávání informací, tvorba referátu, prezentace), využíváme výukových programů,
- umožňujeme žákům samostatně si zorganizovat, navrhnout postup a časový rozvrh zadaného úkolu,
- učíme žáky ocenit práci druhých a vážit si jí,
- vedeme žáky k vytváření vztahu k přírodě.

Kompetence digitální

- vedeme žáky k respektování autorských práv, např. při využívání obrázků, fotografií, videí a informací při řešení zadaných úkolů a při práci na individuálních i společných projektech,
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek,
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací,
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda Vyučovací předmět: Přírodopis				
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy***	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**
6. ročník				
Obecná biologie a genetika				
P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	**žák:** - vysvětlí základní projevy a podmínky života organismů - orientuje se ve vzniku a vývoji organismů - vysvětlí v závislosti na podmínkách života rozmanitost přírody	**Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam** (výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty, názory na vznik života)	**OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení **EV2** - základní podmínky života, význam vody, ovzduší, půdy pro život ***Z*** *- biosféra* ***Ch*** *- chemické látky*	**P-9-1-01p** orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života

P-9-1-02 popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	**žák:** - nakreslí a popíše jednoduché schéma živočišné buňky, rostlinné buňky a buňky bakterií - vysvětlí základní funkce organel v buňce	**Základní struktura života** (buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné) **Viry a bakterie** (výskyt, význam a praktické využití)	***Čj*** *- práce s literaturou* **EV2** - základní podmínky života, význam vody, ovzduší, půdy pro život; ekosystémy, biodiverzita **EV4** - vliv prostředí na zdraví, způsoby ochrany zdraví (viry a bakterie)	
P-9-1-03 rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů	**žák:** - rozlišuje pojmy – buňka, pletivo, tkáň, orgán, orgánové soustavy, organismus - vysvětlí jejich základní funkce u rostlin a živočichů - rozlišuje pojmy – jednobuněčnost, mnohobuněčnost a uvádí příklady			**P-9-1-03p** zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů
P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	**žák:** - rozlišuje pojmy – pohlavní a nepohlavní rozmnožování - uvádí konkrétní příklady k těmto způsobům rozmnožování - diskutuje na téma významu rozmnožování z hlediska dědičnosti			
P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	**žák:** - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů			
P-9-1-04	**žák:**			**P-9-1-04p**

uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	- popíše stavbu virů a bakterií - na konkrétním příkladu objasní výskyt a význam bakterií a virů v přírodě a u člověka - uvede některé typy virových a bakteriálních nemocí a vysvětlí prevenci nákazy			uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka; - má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka
Biologie hub				
P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	**žák:** - popíše (nakreslí) stavbu těla a rozmnožování hub - poznává a popíše znaky vybraných druhů hub - rozlišuje známé jedovaté houby od jedlých hub, za použití webové aplikace - pracuje s odbornou literaturou - vysvětlí poskytnutí první pomoci při otravě houbami	**Houby bez plodnic** (základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy) **Houby s plodnicemi** (stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami)	**OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení **EV1** - ekosystém les **EV2** - základní podmínky života, význam vody, ovzduší, půdy pro život; ekosystémy, biodiverzita ***Čj*** *- práce s literaturou* ***Ch*** *- účinky látek obsažených v jedovatých houbách na člověka* ***Z*** *- biosféra*	**P-9-2-01p** rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků
Biologie rostlin				
P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	**žák:** - pozná a zařazuje vybrané zástupce řas	**Systém rostlin** (poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas) **Význam rostlin a jejich ochrana** (řasy)	**OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení **EV1** - ekosystémy	**P-9-3-03p** rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce

P-9-3-05 odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	**žák:** - objasní přizpůsobování se řas podmínkám prostředí - diskutuje o významu řas v přírodě i pro člověka		**EV2** - základní podmínky života, význam vody, ovzduší, půdy pro život; biodiverzita (význam, ohrožování a ochrana ve světě i u nás), **EV3** - vliv člověka na prostředí, nutnost ochrany ***Z*** *- biosféra*	**P-9-3-05p** popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí
Biologie živočichů				
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	**žák:** - popíše vnější a vnitřní stavbu těla u vybraných zástupců živočichů - srovná stavbu těla s vývojově nižšími organismy	**Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla** (živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování (prvoci, bezobratlí - žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)) **Vývoj, vývin a systém živočichů** (významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)) **Rozšíření, význam a ochrana živočichů** (živočišná společenstva) **Projevy chování živočichů**	**OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení ***Z*** *- rozšíření zvířat na Zemi* ***D*** *- využití zvířat pro člověka* ***Ch*** *- insekticidy* ***Vk*** *- základní hygienické návyky* **EV1** - ekosystémy (význam, změny lidskou činností, druhová rozmanitost) **EV2** - základní podmínky života, význam vody, ovzduší, půdy pro život; biodiverzita (význam, ohrožování a ochrana ve světě i u nás), **EV3** - vliv lidských aktivit na životní prostředí, ochrana životního prostředí	**P-9-4-01p** porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	**žák:** - je seznámen s jednotlivými taxonomickými skupinami živočichů - rozlišuje základní zástupce - porovnává jednotlivé skupiny živočichů na základě vybraných vývojových znaků - zařazuje do taxonomických skupin vybrané druhy živočichů			**P-9-4-02p** rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	**žák:** - popisuje vybrané zvláštní projevy chování živočichů - vypráví o způsobu života vybraných živočichů - na základě získaných zkušeností objasňuje			**P-9-4-03** odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí

	přizpůsobování se živočichů danému prostředí			
P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	**žák:** - diskutuje o významu živočichů v přírodě i pro člověka - dodržuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy			**P-9-4-04p** ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy;
Základy ekologie				
P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	**žák:** - uvede konkrétní příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - rozlišuje pojmy – potravní řetězec, producent, konzument, predátor, cizopasník, rozkladač, ekosystém, ekologie - popíše z pohledu ekologie vzájemné vztahy mezi organismy	**Organismy a prostředí** – (vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému **Ochrana přírody a životního prostředí** (globální problémy a jejich řešení, chráněná území)	***Z*** *- ekosystémy* ***Ch*** *- ochrana přírody* ***Vo*** *- úcta k životu, citový vztah k přírodě* **OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení **OSV3** - regulace vlastního jednání za účelem aktivní ochrany životního prostředí **OSV11** - vnímání významu i vlastní odpovědnosti za ochranu životního prostředí **EV1** - ekosystémy (význam, změny lidskou činností, druhová rozmanitost) **EV2** - základní podmínky života, význam vody, ovzduší, půdy pro život; biodiverzita (význam,	**P-9-7-01** uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	**žák:** - na příkladech objasní vztah mezi živými a neživými složkami ekosystému			**P-9-7-02p** objasní základní princip některého ekosystému
P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	**žák:** - vytváří jednoduché potravní řetězce - vysvětlí a zhodnotí význam těchto potravních řetězců			**P-9-7-03p** vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech

			ohrožování a ochrana ve světě i u nás), **EV3** - vliv lidských aktivit na životní prostředí, ochrana životního prostředí **EV4** - zajišťování ochrany prostředí (instituce, nevládní organizace, lidé); příčiny, důsledky a řešení ekologických problémů	
Praktické poznávání přírody				
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	**žák:** - popíše význam používání lupy a mikroskopu v přírodopisu - popisuje stavební části mikroskopu - používá správně techniku při pozorování lupou a mikroskopem - výsledky zaznamená písemně do laboratorního protokolu - při práci postupuje podle základních pravidel bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody - při poznávání využívá webové aplikace	**Praktické metody poznávání přírody** (pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy,	***Vo*** *- ochrana životního prostředí* ***D*** *- historické objevy* **OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, **OSV2** - moje učení **VMEGS3** - významní vědci a jejich objevy	**P-9-8-01p** využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Biologie rostlin				
P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	**žák:** - rozlišuje pojmy – buňka, pletivo, orgán, organismus - vysvětlí funkce základních pletiv	**Anatomie a morfologie rostlin** (stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)) **Fyziologie rostlin** (základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování) **Systém rostlin** (poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů mechorostů, kapraďorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců) **Význam rostlin a jejich ochrana**	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, **OSV2** - moje učení **EV1** - ekosystémy (význam, změny lidskou činností, druhová rozmanitost) **EV2** - základní podmínky života, význam vody, ovzduší, půdy pro život; biodiverzita (význam, ohrožování a ochrana ve světě i u nás), **EV3** - vliv člověka na prostředí, nutnost ochrany ***Z*** *- vegetace v závislosti na podnebí, ekosystémy, biosféra* ***D*** *- využití rostlin pro člověka* ***Čj*** *- práce s literaturou* ***Ch*** *- vitamíny, léčiva, biochemické děje; fotosyntéza; dýchání* ***Vv*** *- dekorativní účely*	
P-9-3-02 porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	**žák:** - popíše vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů rostlin - srovnává stavbu těla s jinými zástupci rostlin - na konkrétních příkladech uvede význam jednotlivých částí těla rostlin			**P-9-3-02p** porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin
P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	**žák:** - uvede základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování - vysvětlí jejich využití při pěstování rostlin			**P-9-3-02p** rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití **P-9-3-02p** uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	**žák:** - poznává a zařazuje vybrané zástupce podle charakteristických znaků do systematické skupiny rostlin - pracuje s literaturou, obrázky, digitální technikou			**P-9-3-03p** rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce

	a webovými aplikacemi - diskutuje o významu rostlin v přírodě i pro člověka			
Biologie živočichů				
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	**žák:** - popíše vnější a vnitřní stavbu těla u vybraných zástupců živočichů - porovná stavbu těla s vývojově nižšími organismy	**Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla** (orgány, orgánové soustavy, rozmnožování) **Vývoj, vývin a systém živočichů** (významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci)) **Rozšíření, význam a ochrana živočichů** (hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva)	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, **OSV2** - moje učení **EV1** - ekosystémy (význam, změny lidskou činností, druhová rozmanitost) **EV2** - základní podmínky života, význam vody, ovzduší, půdy pro život; biodiverzita (význam, ohrožování a ochrana ve světě i u nás), **EV3** - vliv člověka na prostředí, nutnost ochrany ***Z*** *- rozšíření organismů, migrace ptáků* ***Vk*** *- základní hygienické návyky* ***D*** *- tradice rybníkářství, využití zvířat pro člověka* ***F*** *- magnetismus*	**P-9-4-01p** porovnává vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	**žák:** - je seznámen s jednotlivými taxonomickými skupinami živočichů, rozlišuje základní zástupce, za použití digitální techniky - porovnává jednotlivé skupiny živočichů na základě vybraných vývojových znaků - zařazuje do taxonomických skupin vybrané druhy živočichů			**P-9-4-02p** rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	**žák:** - popisuje vybrané zvláštní projevy chování živočichů - vypráví o způsobu života vybraných živočichů - na základě získaných zkušeností objasňuje přizpůsobování se živočichů danému prostředí			**P-9-4-03** odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje	**žák:** - diskutuje o významu živočichů v přírodě i pro			**P-9-4-04p** ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady

zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	člověka - dodržuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy			bezpečného chování ve styku se živočichy;
Základy ekologie				
P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	**žák:** - popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky - pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí - diskutuje o globálních problémech a navrhuje jejich řešení - udává konkrétní příklady narušení, rovnováhy v ekosystému - seznamuje se s potřebou ochrany přírody a ŽP	**Ochrana přírody a životního prostředí** (globální problémy a jejich řešení, chráněná území)	**OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení **OSV3** - regulace vlastního jednání za účelem aktivní ochrany životního prostředí **OSV11** - vnímání významu i vlastní odpovědnosti za ochranu životního prostředí **EV1** - ekosystémy (význam, změny lidskou činností, druhová rozmanitost) **EV2** - základní podmínky života, význam vody, ovzduší, půdy pro život; biodiverzita (význam, ohrožování a ochrana ve světě i u nás), **EV3** - vliv lidských aktivit na životní prostředí, ochrana životního prostředí **EV4** - zajišťování ochrany prostředí (instituce, nevládní organizace, lidé); příčiny, důsledky a řešení ekologických problémů ***Vo*** *- ochrana životního prostředí* ***Z*** *- ekosystémy*	**P-9-7-04p** popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky **P-9-7-04p** pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

Praktické poznávání přírody				
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	**žák:** - dokáže rozpoznat a pojmenovat vybrané zástupce živočichů - určí základní druhy rostlin a stromů, při poznávání využívá webové aplikace - při práci postupuje podle základních pravidel bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	**Praktické metody poznávání přírody** (pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek)	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění **OSV2** - moje učení **VMEGS3** - významní vědci a jejich objevy ***D*** - *historické objevy*	**P-9-8-01p** využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Biologie živočichů				
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	**žák:** - popíše vnější a vnitřní stavbu těla u vybraných zástupců živočichů - srovná stavbu těla s vývojově nižšími organismy	**Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla** (orgány, orgánové soustavy, rozmnožování) **Vývoj, vývin a systém živočichů** (významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – savci) **Rozšíření, význam a ochrana živočichů** (hospodářsky a epidemiologicky významné	**OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje učení **EV1** - ekosystémy (význam, změny lidskou činností, druhová rozmanitost) **EV2** - základní podmínky života, význam vody, ovzduší, půdy pro život; biodiverzita (význam,	**P-9-4-01p** porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	**žák:** - je seznámen s jednotlivými taxonomickými skupinami živočichů, využívá digitální techniky			**P-9-4-02p** rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce

	- rozlišuje základní zástupce - porovnává jednotlivé skupiny živočichů na základě vybraných vývojových znaků - zařazuje do taxonomických skupin vybrané druhy živočichů - při poznávání používá webové aplikace	druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva) **Projevy chování živočichů**	ohrožování a ochrana ve světě i u nás), **EV3** - vliv člověka na prostředí, nutnost ochrany ***Z*** *- rozšíření zvířat na Zemi* ***D*** *- využití zvířat pro člověka* ***Čj*** *- práce s literaturou* ***Vk*** *- základní hygienické návyky*	
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	**žák:** - popisuje vybrané zvláštní projevy chování živočichů - vypráví o způsobu života vybraných živočichů - na základě získaných zkušeností objasňuje přizpůsobování se živočichů danému prostředí			**P-9-4-03** odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	**žák:** - diskutuje o významu živočichů v přírodě i pro člověka - dodržuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy			**P-9-4-04p** ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy;
Biologie člověka				
P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a org soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	**žák:** - určí polohu, popíše stavbu a funkci orgánových soustav lidského těla - vysvětlí provázanost jednotlivých orgánů či orgánových soustav na fungování lidského těla - vyhledává potřebné informace v literatuře,	**Anatomie a fyziologie** (stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídící), vyšší nervová činnost)	**OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium **OSV2** - moje tělo, zdravé a vyrovnané sebepojetí ***Vo*** *- tolerance k odlišnostem* ***D*** *- vývoj člověka*	**P-9-5-01p** popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce

	využívá digitální techniky		***Vk*** *- zdravý životní styl, první pomoc, základy sexuality* ***F*** *- šíření zvuku, akustika - ucho* ***Tv*** *- význam posilování, udržování kondice* ***Ch*** *- výživa* **MV2** - vnímání rozdílu mezi realitou a stavem prezentovaným v médiích (nereálný vzhled lidí na sociálních sítích) **EV4** - životní styl; vliv prostředí na zdraví člověka, možnosti a způsoby ochrany zdraví	
P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	**žák:** - uvede příklady názorů na vznik člověka - charakterizuje jednotlivé etapy vývoje člověka	**Fylogeneze a ontogeneze člověka** (rozmnožování člověka)		**P-9-5-02p** charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	**žák:** - popíše vznik a vývin jedince (oplození, těhotenství, porod) - charakterizuje hlavní období lidského života - objasní rozdíly ve vývoji ženského a mužského pohlaví			**P-9-5-03p** popíše vznik a vývin jedince
P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	**žák:** - rozlišuje vstupní brány nemocí - je seznámen s přenosem a původci nemocí - zachovává praktické zásady prevence a postupy při léčení běžných nemocí - objasňuje pojmy – imunita, alergie, infekce, epidemie, karanténa, prevence, zdravý životní styl - vysvětlí rozvoj civilizačních chorob vlivem zhoršování životních podmínek - shromažďuje údaje o problematice zdravého životního stylu - objasní pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka	**Nemoci, úrazy a prevence** (příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie)		**P-9-5-04p** rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

P-9-1-05 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	**žák:** - rozlišuje pojmy – pohlavní a nepohlavní rozmnožování - uvádí konkrétní příklady k těmto způsobům rozmnožování - diskutuje na téma významu rozmnožování z hlediska dědičnosti	**Dědičnost a proměnlivost organismů** (podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení)	**MKV3** - etnický původ; rovnocennosti všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost	
P-9-1-06 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	**žák:** - vysvětlí pojmy: dědičnost, gen, chromozom, DNA, znak - stručně popíše příklady dědičnosti v praktickém životě a podmínky ovlivňující znaky jedinců			
Praktické poznávání přírody				
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	**žák:** - prakticky provede základní ošetření poraněné osoby - předvede na figuríně první pomoc - při práci postupuje podle základních pravidel bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	**Praktické metody poznávání přírody** (zjednodušené určovací klíče a atlasy, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů)	***Vo*** *- ochrana životního prostředí* ***D*** *- historické objevy* **OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění **OSV2** - moje učení **OSV3** - seberegulace a sebeorganizace (dodržování pravidel) **VMEGS3** - významní vědci a jejich objevy	**P-9-8-01p** využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Neživá příroda				
P-9-6-01 objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	**žák:** - orientuje se a diskutuje o názorech na vznik Země, složení vesmíru a vzniku života - odlišuje jednotlivé sféry Země a vysvětluje jejich funkce na trvání života na Zemi - popíše stavbu Země - vysvětluje význam Slunce, vody, kyslíku, oxidu uhličitého pro život na Zemi	**Země** (vznik a stavba Země)	**OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium ***Z*** *- planeta Země, vývoj Země, vznik a zánik zemské kůry, rozšíření hornin a nerostů na Zemi, geologické děje, koloběh látek a vody, rozšíření půd na Zemi, atmosféra* ***Ch*** *- chemické složení Země* ***F*** *- vesmír, látky a tělesa, mechanické vlastnosti kapalin a plynů* ***D*** *- vývoj člověka* **EV2** - přírodní zdroje (surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, hospodaření s nimi)	**P-9-6-01p** popíše jednotlivé vrstvy Země
P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	**žák:** - rozlišuje pojmy – nerost, hornina, magmatické, sedimentární, metamorfované horniny - s pomocí literatury, obrázků určí vzorky na základě charakteristických znaků - stručně popíše běžné nerosty a horniny a vysvětlí jejich původ (zejména ze svého regionu) - uvádí fyzikální a chemické vlastnosti nerostů a hornin - vyhledává informace o výskytu a praktickém využití zástupců hornin a nerostů, využívá digitální techniky	**Nerosty a horniny** (vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků)		**P-9-6-01p** pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny

P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	**žák:** - vysvětluje příčiny vzniku vnitřních a vnějších geologických dějů - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - graficky znázorní pohyb prvků i vody v přírodě	**Vnější a vnitřní geologické procesy** (příčiny a důsledky)	**EV2** - půda (propojenost složek prostředí, zdroj obživy, ohrožení půdy; zemědělské využití; rekultivace) ***Z*** *- pedosféra; zemědělství* **EV1** - přizpůsobení ekosystémů prostředí ***Z*** *- litosférické desky* **EV2** - význam ovzduší pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší	**P-9-6-02p** rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
P-9-6-04 porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	**žák:** - popíše jednotlivé půdotvorné činitele a porovná jejich vliv na vznik půd - rozlišuje hlavní typy půd a půdní druhy v naší přírodě - objasňuje jejich vznik a rozmístění ve světě, v ČR i ve svém okolí - diskutuje o problémech devastace půd a možnostech její rekultivace - uvádí konkrétní význam půd pro výživu rostlin, živočichů i člověka	**Půdy** (složení, vlastnosti a význam půdy)		**P-9-6-04p** rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik
P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	**žák:** - diskutuje o významu vody a teploty prostředí pro život - diskutuje o ochraně a využití přírodních zdrojů - rozlišuje pojmy – počasí, podnebí - objasní význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život - vyhledává informace o změnách podnebí a počasí na Zemi	**Podnebí a počasí ve vztahu k životu** (význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka) **Mimořádné události způsobené přírodními vlivy** (příčiny vzniku		**P-9-6-03p** na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

	- vyhledává informace o vlivu znečištění ovzduší a klimatických změnách na živé organismy a na člověka - vysvětlí příčiny vzniku mimořádných událostí - Vyhledává světové přírodní katastrofy - seznámí se s nejčastějšími přírodními událostmi v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) - popíše, jak se má chovat při mimořádných událostech - prokáže, jak se má chránit v mimořádných situacích	mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi)	***Z*** *- atmosféra, hydrosféra, klimatické změny* ***Vo*** *- globální problémy* **OSV10** - dovednosti pro řešení různých problémů **EV4** - ekologické problémy (příklady, příčiny, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení)	
Praktické poznávání přírody				
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	**žák:** - pokusí se o vytvoření vlastní teorie vzniku Země a života na Zemi - diskutuje o možnostech vzniku Země a života na Zemi - z různých zdrojů získává informace o existujících teoriích vzniku Země a života na Zemi - při práci postupuje podle základních pravidel bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	**Praktické metody poznávání přírody** (pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy)	***Vo*** *- ochrana životního prostředí* ***D*** *- historické objevy* **OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění **OSV2** - moje učení **OSV3** - seberegulace a sebeorganizace (dodržování pravidel) **VMEGS3** - významní vědci a jejich objevy	**P-9-8-01p** využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

5.6.4 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovědní charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Zeměpisné vzdělání umožňuje žákům seznámit se se souvislostmi přírodních podmínek a života lidí v blízkém okolí, v regionech, na celém území České republiky, v Evropě i ve světě.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Zeměpis je na druhém stupni v šestém, sedmém a osmém ročníku dotován dvěma hodinami týdně, v devátém ročníku je dotován pouze jednou hodinou. Výuka probíhá převážně v rámci kmenové učebny, případně dle tématu v terénu.

Do vzdělávacího obsahu předmětu Zeměpis jsou začleněny vybrané okruhy z průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Týdenní časová dotace v ročnících											
1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**1. stupeň celkem**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**2. stupeň celkem**	**Celkem**
0	0	0	0	0	0	2	2	2	1	7	7

Výchovné a vzdělávací strategie

K vytvoření a rozvoji kompetencí žáka začleňujeme do výuky následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vedeme žáky, aby si plánovali, organizovali a řídili vlastní učení,
- zadáváme úlohy, při jejichž řešení musí žáci vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení a praktickém životě,
- učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, uvádět věci do souvislostí, propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy,
- vedeme žáky ke zhodnocení výsledků svého učení a diskutování o nich.

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problému, využívání získaných vědomostí,
- vedeme žáky k aplikaci osvědčených postupů při řešení obdobných nebo nových problémových situací.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k formulaci a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, aby se vyjadřovali výstižně, souvisle a kultivovaně,
- rozvíjíme u žáků schopnost rozumět různým typům textů, záznamů, obrazových materiálů,
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků pro účinnou komunikaci.

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině,
- vedeme žáky k podílení se na utváření příjemné atmosféry v týmu, chápání potřeby efektivně spolupracovat s ostatními.

Kompetence občanské

- vedeme žáky k pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, respektování požadavků na kvalitní životní prostředí, rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky ke schopnosti využít znalosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

Kompetence digitální

- podporujeme žáky v tom, aby efektivně využívali vybrané digitální informační technologie v běžném životě pro orientaci v geografických reáliích,
- vedeme žáky k činnostem s digitálními technologiemi využívajícími digitální mapy, vybrané produkty dálkového průzkumu Země, satelitního a leteckého snímkování krajin pro orientaci v terénu, pozorování, zobrazování a hodnocení prostředí,
- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učíme je pro odpovědné chování a jednání v digitálním světě.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda Vyučovací předmět: Zeměpis				
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy***	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**
6. ročník				
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie				
Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	**žák:** - se orientuje v nejnovějších trendech zpracování a prezentace geografických informací - interpretuje obsah mapy - se orientuje v grafech a diagramech - se prakticky orientuje v geografických informačních zdrojích	**Komunikační geografický a kartografický jazyk** (vybrané obecně používané geografické a topografické a kartografické pojmy, základní topografické útvary, důležité body, výrazné liniové útvary, plošné útvary a jejich kombinace, sítě, povrchy, ohniska - uzly, hlavní kartografické produkty: plán, mapa, jazyk mapy, symboly, smluvené značky, vysvětlivky, statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky, základní informační geografická média a zdroje dat)	**OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, řešení problém; dovednosti pro učení a studium **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu ***Čj*** *- čtení s porozuměním* ***M*** *- výpočet měřítka mapy, stupně; tabulky, grafy; pravoúhlá soustava souřadnic* ***P*** *- neživá příroda, základy ekologie* ***Inf*** *- vyhledávání informací a komunikace; mapy, satelitní snímky* ***D*** *- vývoj představ astronomů o sluneční soustavě, náboženské názory; vývoj mapové tvorby*	
Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii				**Z-9-1-02p** rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii
Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	**žák:** - určuje skutečné vzdálenosti na zemském povrchu se znalostí měřítek map - dokáže pomocí poledníků a rovnoběžek vymezit	**Geografická kartografie a topografie** (glóbus, měřítko globusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko		**Z-9-1-02p** rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii

	zeměpisnou polohu - orientuje plány a mapy v krajině vzhledem ke světovým stranám podle buzoly	a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě)		
Přírodní obraz Země				
Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	**žák:** - popíše praktické důkazy o tvaru Země - používá v praktických příkladech znalosti o pohybech Země - objasní důsledky pohybů Země pro život na Zemi	**Země jako vesmírné těleso** (tvar velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas)	***P*** *- neživá příroda, základy ekologie, výskyt rostlin a živočichů* ***F*** *- sluneční soustava, vesmír; fyzikální vlastnosti (teplota, tlak, hustota, ...), gravitační síla* ***Čj*** *- psaní velkých a malých písmen v názvech vesmírných těles* ***M*** *- čas; procenta (pevnina, oceán)* ***D*** *- historické představy o rozložení pevnin a oceánů* **OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, řešení problém; dovednosti pro učení a studium **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu **EV1** - ekosystémy; přírodní versus kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek);globální význam moří	**Z-9-2-01p** objasní důsledky pohybů Země
Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	**žák:** - definuje pojem krajinná sféra a dělí ji na 2 základní složky (přírodní a socioekonomickou) - rozeznává přírodní sféry na Zemi a porozumí jejich vnitřním a vnějším vztahům a souvislostem, včetně jejich vlivu na člověka	**Krajinná sféra** (přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry)		
Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	**žák:** - pomocí zeměpisné šířky vymezí podnebné pásy a přiřadí k nim přírodní oblasti - uvede příklady výškových stupňů	**Systém přírodní sféry na planetární úrovni** (geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně) **Systém přírodní sféry na regionální úrovni** (přírodní oblasti)		**Z-9-2-03p** uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost **Z-9-2-03p**

			a tropických deštných lesů pro planetu, nutnost jejich ochrany **EV2** - základní podmínky života a jejich propojenost (voda, ovzduší, půda, ekosystémy, přírodní zdroje), jejich význam pro společnost **EV3** - vliv hospodářství (zemědělství, průmyslu, dopravy) na životní prostředí **EV4** - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi)	uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu
Regiony světa				
Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	**žák:** - vymezí polohu pomocí zeměpisných souřadnic - podle mapy popíše členitost pobřeží, povrch, vodstvo, podnebné pásy, přírodní krajiny - určí závislost rozmístění obyvatelstva na přírodních podmínkách - popíše základní znaky obyvatelstva - popíše základní znaky hospodářství regionu (Austrálie a Oceánie, Antarktida, Indický oceán, Tichý oceán)	**Světadíly, oceány, makroregiony světa** (určující a porovnávací kritéria, jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti - Austrálie a Oceánie, Antarktida, Indický oceán, Tichý oceán)	**OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, řešení problém; dovednosti pro učení a studium **VMEGS1** - zážitky a zkušenosti ze světa; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů **VMEGS2** - cestování; mezinárodní spolupráce **VMEGS3** - zámořské objevy evropských cestovatelů **MKV1** - člověk jako součást etnika; respektování zvláštností různých etnik	**Z-9-3-01p** vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány

<table>
<tr>
<td>Z-9-3-02
porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</td>
<td></td>
<td></td>
<td rowspan="3">MKV2 - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování, konflikty vycházející z rozdílů

MKV3 - rovnocennost všech etnických skupin a kultur

MKV4 - multikulturalita současného světa; komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem

MKV5 - osobní odpovědnost za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; lidská práva

EV1 - ekosystémy světa, jejich význam pro společnost

EV2 - základní podmínky života (voda, ovzduší, půda, ekosystémy, přírodní zdroje), jejich význam pro společnost

EV3 - vliv hospodářství (zemědělství, průmyslu, dopravy) na životní prostředí; ochrana prostředí

EV4 - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi)

Vo - kulturní a společenské poměry

P - přírodní poměry</td>
<td>Z-9-3-02p
rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů

Z-9-3-02p
charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států</td>
</tr>
<tr>
<td>Z-9-3-01
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</td>
<td rowspan="2">žák:
- na příkladu modelových států vysvětlí hlavní fyzickogeografické a socioekonomické znaky regionu
- uvede základní problémy a hledá možnosti řešení (Austrálie a Oceánie, Antarktida, Indický oceán, Tichý oceán)</td>
<td rowspan="2">Modelové regiony světa (vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení - Austrálie a Oceánie, Antarktida, Indický oceán, Tichý oceán)</td>
<td>Z-9-3-01p
vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány</td>
</tr>
<tr>
<td>Z-9-3-03
zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</td>
<td></td>
</tr>
</table>

Terénní geografická výuka, praxe a aplikace				
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	**žák:** - orientuje plány a mapy v krajině vzhledem ke světovým stranám podle buzoly	**Cvičení a pozorování v terénu v místní krajině, geografické exkurze** (orientační body, jevy, pomůcky a přístroje, stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu)	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění **OSV3** - regulace vlastního jednání, bezpečné chování **OSV8** - komunikace v různých situacích **OSV9** - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) **OSV10** - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování při různých problémech **OSV11** - pomáhající a prosociální chování **EV4** - ekologické problémy (příklady, příčiny, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení) ***P*** *- základy ekologie, mimořádné události* ***Vk*** *- ochrana člověka za mimořádných událostí*	**Z-9-7-01** - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	**žák:** - pojmenuje příčiny přírodních katastrof a zná zásady, jak se v případě katastrofy zachovat	**Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života** (živelní pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích, zásady první pomoci likvidace následků mimořádných událostí, vyhlášení mimořádných událostí)		**Z-9-7-03p** uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Regiony světa				
Z-9-3-01 - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	**žák:** - vymezí polohu pomocí zeměpisných souřadnic - podle mapy popíše členitost pobřeží, povrch, vodstvo, podnebné pásy, přírodní krajiny - určí závislost rozmístění obyvatelstva na přírodních podmínkách - popíše základní znaky obyvatelstva - popíše základní znaky hospodářství regionu (Afrika, Amerika, Atlantský oceán, Severní ledový oceán, Asie, Evropa)	**Světadíly, oceány, makroregiony světa** (určující a porovnávací kritéria, jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti - Afrika, Amerika, Atlantský oceán, Severní ledový oceán, Asie, Evropa)	***Vo*** *- kulturní a společenské poměry, státní zřízení, formy vlády* ***P*** *- přírodní poměry; hospodářská zvířata, zemědělské plodiny* ***Čj*** *- psaní velkých písmen v místních názvech* ***Aj, Nj*** *- správná výslovnost místních názvů* ***M*** *- procenta, porovnávání čísel, sestavování a čtení grafů a diagramů; základy statistiky* ***F*** *- vlastnosti vody (oceány)* ***D*** *- objevy, cestovatelé; vývoj státních celků v Evropě* **OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, řešení problém; dovednosti pro učení a studium **VMEGS1** - zážitky a zkušenosti z Evropy a ze světa; naši sousedé v Evropě, život v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů	**Z-9-3-01p** vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států				**Z-9-3-02p** rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů **Z-9-3-02p** charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států
Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	**žák:** - na příkladu modelových států vysvětlí hlavní fyzickogeografické a socioekonomické znaky regionu - uvede základní problémy a hledá možnosti řešení (Afrika, Amerika, Atlantský oceán, Severní ledový oceán, Asie, Evropa)	**Modelové regiony světa** (vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení - Afrika, Amerika, Atlantský oceán, Severní ledový oceán, Asie, Evropa)		**Z-9-3-01p** vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich				

			VMEGS2 - evropské krajiny; státní a evropské symboly; životní styl Evropanů **VMEGS3** - kořeny a zdroje evropské civilizace; evropská integrace, Evropská unie; mezinárodní organizace **MKV1** - člověk jako součást etnika; respektování zvláštností různých etnik; základní problémy sociokulturních rozdílů v ČR a Evropě **MKV2** - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování, konflikty vycházející z rozdílů **MKV3** - rovnocennost všech etnických skupin a kultur **MKV4** - multikulturalita současného světa; komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem **MKV5** - osobní odpovědnost za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; lidská práva **EV1** - ekosystémy světa, jejich význam pro společnost **EV2** - základní podmínky života (voda, ovzduší, půda, ekosystémy,	

			přírodní zdroje), jejich význam pro společnost **EV3** - vliv hospodářství (zemědělství, průmyslu, dopravy) na životní prostředí; ochrana prostředí **EV4** - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi)	

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Česká republika				
Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	**žák:** - uvede na příkladech specifika místního regionu	**Místní region** (zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj)	***Vo*** *- kulturní a společenské poměry, státní zřízení, formy vlády; úroveň české ekonomiky; rozdělení ČR na kraje* ***P*** *- přírodní poměry; hospodářská zvířata, zemědělské plodiny; ochrana přírody, CHKO* ***Čj*** *- psaní velkých písmen v místních názvech* ***M*** *- procenta, porovnávání čísel, sestavování a čtení grafů a diagramů; základy statistiky*	**Z-9-6-01p** vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu				**Z-9-6-02p** charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu

<table>
<tr>
<td>Z-9-6-03
hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu</td>
<td rowspan="2">žák:
- určí geografickou polohu ČR z různých hledisek
- vyhledá významná pohoří a nížiny
- vymezí podnebné oblasti
- zařadí území ČR k úmořím
- vyhledá na mapě hlavní toky a stojaté vody
- orientuje se v rozmístění půdních typů, analyzuje půdní druhy
- na mapě vyhledá NP a CHKO, vysvětlí význam ochrany přírody
- uvede trendy demografického vývoje
- podle informačních zdrojů se orientuje ve struktuře obyvatelstva podle demografických ukazatelů
- charakterizuje hospodářské a politické postavení ČR v Evropě i ve světě</td>
<td rowspan="2">Česká republika (zeměpisná poloha, členitost, přírodní poměry, rozmístění obyvatelstva, sídelní poměry, rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství, transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady, hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu)</td>
<td rowspan="3">D - objevy, cestovatelé; historický vývoj na území ČR; historické členění ČR

OSV1 - cvičení dovednosti zapamatování, řešení problém; dovednosti pro učení a studium

VDO3 - obec jako základní jednotka samosprávy státu

VDO4 - ČR jako demokratický stát

VMEGS1 - naši sousedé v Evropě, místa, události a artefakty v okolí mající vztah k Evropě a světu; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů

VMEGS2 - naše vlast a Evropa; státní a evropské symboly; životní styl Evropanů

VMEGS3 - kořeny a zdroje evropské civilizace; evropská integrace, Evropská unie; čtyři svobody a jejich dopad na život obyvatele ČR; mezinárodní organizace

MKV1 - člověk jako součást etnika; respektování zvláštností různých etnik – cizinců žijících v ČR; základní problémy sociokulturních rozdílů v ČR a Evropě

MKV2 - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování, konflikty</td>
<td>Z-9-6-03p
určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy

Z-9-6-03p
rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost

Z-9-6-03p
uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva</td>
</tr>
<tr>
<td>Z-9-6-05
uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států</td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>Z-9-6-04
lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit</td>
<td>žák:
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje, jejich přírodní podmínky, hospodářství, kulturní zajímavosti
- uvede příklady spolupráce v euroregionech a pohraničních oblastech</td>
<td>Regiony České republiky (územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech)</td>
<td>Z-9-6-04p
vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti</td>
</tr>
</table>

			vycházející z rozdílů; zapojení lidí z odlišného kulturního prostředí mezi obyvatele ČR **MKV3** - rovnocennost všech etnických skupin a kultur; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české společnosti; projevy nesnášenlivosti **MKV4** - multikulturalita současného světa; vzájemné obohacování kultur; komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem **MKV5** - osobní odpovědnost za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; zohlednění potřeb minoritních skupin; lidská práva **EV1** - ekosystémy na území ČR, jejich změny vlivem činnosti člověka **EV2** - základní podmínky života (vody ovzduší, půda, ekosystémy, přírodní zdroje) - jejich využití a ochrana v ČR **EV3** - vliv hospodářství (zemědělství, průmyslu, dopravy) na životní prostředí; hospodaření s odpady; ochrana přírody	

			a kulturních památek (příklady z okolí) **EV4** - naše obec; náš životní styl; aktuální ekologické problémy; prostředí a jeho vliv na zdraví v různých částech ČR	

9. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy***	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**
Společenské a hospodářské prostředí				
Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	**žák:** - vysvětlí pojem přirozený přírůstek a objasní příčiny rozdílů ve světě - popíše hlavní důvody migrace a hlavní migrační proudy - vymezí znaky národa - charakterizuje znaky světových náboženství - na mapě ukáže rozšíření světových náboženství	**Obyvatelstvo světa** (základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky)	***Vo*** *- kulturní a společenské poměry, státní zřízení, formy vlády; bohatství a chudoba států světa; mezinárodní organizace* ***P*** *- přírodní poměry (vliv na rozvoj hospodářství); hospodářská zvířata, zemědělské plodiny; ochrana přírody* ***Čj*** *- psaní zkratek organizací, cizích a přejatých slov* ***Vk*** *- výživa obyvatelstva* ***Ch*** *- suroviny a technologie zpracování* ***M*** *- grafy, diagramy, tabulky (data o obyvatelstvu a hospodářství); statistika*	
Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	**žák:** - popíše důvody nerovnoměrného osídlení Země - charakterizujte rozdíly mezi městským a venkovským osídlením	**Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy** (aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace)		**Z-9-4-02p** uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel; vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	**žák:** - dělí hospodářství do sektorů - uvede kritéria pro porovnání hospodářské vyspělosti zemí	**Světové hospodářství** (sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně)	***D*** *- objevy, cestovatelé; průmyslová revoluce; památky* **OSV1** - cvičení dovednosti zapamatování, řešení problém; dovednosti pro učení a studium **VMEGS1** - život v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů **VMEGS2** - život Evropanů, styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů **VMEGS3** - kořeny a zdroje evropské civilizace; evropská integrace, Evropská unie; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince **MKV1** - člověk jako součást etnika; respektování zvláštností různých etnik, základní problémy sociokulturních rozdílů v ČR a Evropě **MKV2** - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování, konflikty vycházející z rozdílů **MKV3** - rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odmítání projevů nesnášenlivosti **MKV4** - multikulturalita současného světa	
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	**žák:** - objasní pojem stát a vyjmenuje základní znaky - zhodnotí význam mezinárodních organizací - pojmenuje a na mapě světa ukáže ohniska konfliktů	**Regionální společenské, politické a hospodářské útvary** (porovnávací kritéria, národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace, hlavní a periferní hospodářské oblasti světa, politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států, geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska)		
Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků				
Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické zájmy v konkrétních světových regionech				

			MKV5 - nekonfliktní život v multikulturní společnosti; lidská práva **EV3** - vliv hospodářství (zemědělství, průmyslu, dopravy) na životní prostředí; hospodaření s odpady; ochrana přírody a kulturních památek (právní řešení ochrany) **EV4** - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje)	
Životní prostředí				
Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	**žák:** - vysvětlí pojem krajinná sféra - vyjmenuje složky a popíše vzájemné vztahy	**Krajina** (přírodní a společenské prostředí, typy krajin)	***P*** *- přírodní poměry (vliv na rozvoj hospodářství); ochrana přírody* ***D*** *- vliv přírodních podmínek na rozvoj společnosti* ***Vo*** *- globalizace* **EV1** - ekosystémy světa, jejich význam pro společnost; přírodní a kulturní krajina **EV2** - základní podmínky života (voda, ovzduší, půda, ekosystémy, přírodní zdroje), jejich význam pro společnost **EV3** - vliv hospodářství (zemědělství, průmyslu, dopravy)	**Z-9-5-01p** umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)				**Z-9-5-02p** uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek
Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	**žák:** - popíše příčiny a podstatu globálních změn prostředí - vysvětlí pojem udržitelný rozvoj	**Vztah přírody a společnosti** (udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické		**Z-9-5-03** uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

		a environmentální problémy lidstva)	na životní prostředí; hospodaření s odpady; ochrana přírody a kulturních památek (právní řešení ochrany) **EV4** - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje)	
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace				
Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	**žák:** – zobrazí pozorované objekty do jednoduchého náčrtu a orientuje se dle světových stran	**Cvičení a pozorování v terénu v místní krajině, geografické exkurze** (orientační body, jevy, pomůcky a přístroje, stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu, jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů)	***P*** *- základy ekologie* ***M*** *- tvorba plánků, záznam pozorování a měření do tabulky a grafu* **OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění **OSV3** - regulace vlastního jednání, bezpečné chování **OSV8** - komunikace v různých situacích **OSV9** - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) **OSV10** - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování při různých problémech **OSV11** - pomáhající a prosociální chování	

5.7 Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu; kulturu jako procesy i výsledky duchovní činnosti umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce); umění jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického cítění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova**. Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředky pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také literární a dramatická díla (divadlo, film), multimediální tvorba i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů, a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace,
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot,

- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností,
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života,
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.

5.7.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. V tomto oboru podněcujeme a rozvíjíme u žáků hudebně estetické vnímání světa. Cílem je, aby žáci kultivovali svůj hudební sluch a hlas, smysl pro rytmus. Své schopnosti rozvíjeli různorodými aktivitami, učili se vystupovat před dětmi i dospělými. Neméně důležitý podíl zastává náhled žáků do hudební kultury české i jiných národů.

Na druhém stupni směřuje vzdělávání v oboru hudební výchova k vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit, k chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace, k získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti, k pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností a k rozvoji žákovy celkové hudebnosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do 4 oblastí: **vokální činnosti** – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu; **instrumentální činnosti** – hra na hudební nástroje a jejich využití k reprodukci a produkci; **hudebně-pohybové činnosti** – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty; **poslechové činnosti** – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů a stylů.

Při výuce předmětu Hudební výchova se zaměřujeme také na vybrané okruhy průřezových témat Osobní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výuka probíhá na prvním i druhém stupni v kmenových třídách. K výuce je využívána dostupná audiovizuální technika a pestrá nabídka hudebních nástrojů. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, např. skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty. Hudba je osvojována nejen při vyučování, ale i návštěvou výchovných koncertů, na besedách o hudbě i samostatně v mimoškolních hudebních aktivitách.

Týdenní časová dotace v ročnících											
1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**1. stupeň celkem**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**2. stupeň celkem**	**Celkem**
1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	4	9

Výchovné a vzdělávací strategie

Společné postupy uplatňované na úrovni předmětu Hudební výchova, jimiž cíleně utváříme a rozvíjejí klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- snažíme se vést žáky k intonačně čistému a rytmicky přesnému zpěvu v jednohlase, v durové i v mollové tónině, ale respektujeme, že žák zpívá na základě svých dispozic,
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky,
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch,
- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků,
- srozumitelně vysvětlujeme, co se mají žáci naučit, stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu,
- vedeme žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací; k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi,
- vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů.

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky, aby na základě svých schopností a možností rozpoznávali v hudbě některé hudební znaky, hudební nástroje a odlišili některé druhy hudby,
- učíme žáky hodnotit svůj pokrok v hudební teorii, zvyšovat si důvěru ve své vlastní schopnosti,
- vedeme žáky k uvědomělému naslouchání druhým,
- vedeme žáky k řešení problémů a zadaných úkolů známým způsobem a ke hledání své cesty řešení,
- napomáháme žákům hledat možné cesty k pochopení hudebních forem, vedeme je k toleranci hudby, které nerozumí.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vědomému užívání správné hudební terminologie a symboliky,
- vedeme žáky ke kultivovanému, výstižnému a souvislému vyjadřování v souvislostech k danému tématu,
- vedeme žáky k rytmizaci a melodizaci jednoduchých textů, k improvizaci v rámci nejjednodušších hudebních forem, překonávání překážek i vlastního ostychu, snaze posouvat se ve svém výkonu,
- rozvíjíme schopnost adekvátně komunikovat se svými spolužáky k danému tématu,
- učíme žáky prezentovat své hudební pokroky před třídou.

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k práci v týmu, každý je platným členem pracovní skupiny, uvědoměle a s plným nasazením pracuje v roli, která mu byla přidělena, role ve skupině střídáme,
- vedeme žáky ke schopnosti adekvátně se vyjádřit k danému problému, kriticky hodnotit hudební problém,
- podporujeme, aby žáci ohleduplně naslouchali projevům ostatních, uvědomovali si odlišné hudební nadání ostatních,
- napomáháme žákům hledat spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem,
- vedeme žáky k přemýšlení u poslechu hudby a formulování svých pocitů.

Kompetence občanské

- učíme žáky hodnotit svoji práci a práci ostatních, žáci jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se vnímat odlišnosti ostatních,
- vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl,
- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků,
- vedeme žáky k chování, které podporuje dobré vztahy,
- vedeme je k vzájemnému poznávání se v třídním kolektivu, ke kritickému posuzování uměleckého díla, k nacházení odlišností a chyb a hledání výhod těchto odlišností,
- učitel se podílí na utváření vztahu žáka k uměleckému dílu a umění ve společnosti,
- vytváříme prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění.

Kompetence pracovní

- umožňujeme, nabádáme a motivujeme žáky k využívání jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře,
- rozvíjíme u žáků fantazii,
- vedeme žáky k vyjádření hudby estetickým pohybem,
- poskytujeme možnost žákům podílet se na organizaci hudebních soutěží v rámci třídy,
- vyzýváme žáky k tomu, aby se podíleli na sebehodnocení hudebních dovedností,
- vyžadujeme dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů,
- vedeme žáky k vytváření pozitivního vztahu k hudebním činnostem.

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů,
- seznamujeme žáky s návody a postupy a možnostmi užívání digitálních technologií v hudbě i dílčích hudebních činnostec,h
- nabízíme žákům možnost užívat a samostatně volit vhodné digitální hudební nástroje, aplikace či programy z dostupné nabídky pro řešení konkrétních úkolů při reprodukci, produkci i vlastním experimentování a hudební tvorbě individuální i skupinové,
- využíváme digitální technologie jako nástroje zprostředkování hudby mezi žákem (recipientem) a autorem (hudebním dílem), umožňujeme žákovi vstupovat do této komunikace prostřednictvím zaznamenávání, sdílení i reprodukce hudby dostupnými digitálními technologiemi a vnímat sebe sama v roli poučeného posluchače i interpreta,
- vedeme žáky k respektování autorství a autorských práv u vytvořených digitálních hudebních i zvukových projektů a k etickému jednání při interakci s těmito projekty v digitálním prostředí uváděním příkladů z hudební produkce a showbyznysu i běžného života hudebního konzumenta.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Umění a kultura Vyučovací předmět: Hudební výchova				
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata,** ***mezipředmětové vztahy***	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**
1. ročník				
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase	**žák:** - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase nejméně 10 písní (písně lidové i umělé, písně současných skladatelů pro děti) - správně dýchá, zřetelně vyslovuje, uvolněně zpívá - texty písní zná zpaměti	**Vokální činnosti, nácvik písní** - osvojování nových písní, správné tvoření tónu, správná výslovnost (otevírání úst, brumendo, neurčitý vokál), uvolňovací cviky, zásady hlasové hygieny, intonační a rytmické schopnosti - sjednocení hlasového rozsahu (c1-a1), zpěv skupiny s oporou učitelova hlasu nebo melodického nástroje.	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent) **OSV5** - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, tvořivost) **OSV8** - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč sdělování verbální i neverbální **OSV9** - rozvoj dovedností pro kooperaci (společný doprovod písně apod.) **OSV11** - respektování názoru druhých na hudbu **VMEGS1** - evropští hudební skladatelé a interpreti; lidové písně, zvyky a tradice národů Evropy	**HV-3-1-01p** zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	**žák:** – rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	**Hudební rytmus** písně ve 2/4, 3/4 taktu, intonace, vokální hry s rytmickou a melodickou ozvěnou i při rytmizaci a melodizaci slov a krátkých textů.		**HV-3-1-02p** -hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu

HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	**žák:** - technicky správně používá jednoduché nástroje Orffova instrumentáře - podle svých možností předvede hru na triangl, zvonkohru, případně některé tradiční hudební nástroje	**Instrumentální činnosti** jednoduché nástroje Orffova instrumentáře, improvizované hudební nástroje k doprovodu zpěvu nebo pohybu.	**VMEGS3** - kulturní a historické dědictví **MKV1** - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik **MKV2** - rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur - písně) **MKV4** - multikulturalita dnešního světa **EV4** - inspirace přírodou **MV4** - výrazové prostředky v hudbě, identifikace názorů autora ***Čj*** *- správná výslovnost, recitace, dýchání* ***Aj*** *- zpěv jednoduchých písní v cizím jazyce* ***Tv*** *- správné držení těla, chůze* ***Čj*** *- porozumění textu, rozvoj slovní zásoby, správná artikulace (jazykolamy), básničky říkadla, tvorba vlastních textů* ***Tv*** *- pohyb v doprovodu hudby, pantomima*	
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	**žák:** - doprovází zpěv nebo pohyb tleskáním, pleskáním, luskáním, podupy - pochoduje na počítání, se zpěvem a podle hudby - rozlišuje hudbu mírnou a ráznou - rozliší pojmy rychle a pomalu, potichu a nahlas, vysoké a hluboké tóny, stoupavá a klesavá melodie	**Hudebně pohybové činnosti** hudebně pohybové hry, prvky hry na tělo do rytmu nebo jako doprovod, pochod, pochod se zpěvem ukolébavka, různé druhy chůze s hudebním doprovodem, pohybové reakce na hudbu, improvizovaný pohyb na poslouchanou hudbu, správné držení těla.		**HV-3-1-04p** reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	**žák:** - rozliší tón a zvuk, rozlišuje některé kvality tónů - rozlišuje hudebně výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem: pomalu – rychle, vesele – smutně	**Poslechové činnosti** poslech hudebních skladeb různých žánrů, výchova k toleranci různých žánrů, fanfáry, ukolébavky, hymna ČR, rozlišování tónů, zvuků, mluveného hlasu, zpěvních hlasů, nejznámější hudební nástroje.		**HV-3-1-05p** rozliší sílu zvuku - pozorně vnímá jednoduché skladby
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně	**žák:** - odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, - rozpozná v proudu znějící hudby flétnu, klavír, housle			- pozorně vnímá jednoduché skladby

	- rozpozná mužský, ženský a dětský hlas - rozpozná zpěv sólisty a sboru - pozná státní hymnu - odlišuje pochod, ukolébavku		***Prv*** *- části lidského těla, zvířata a rostliny v písních, Vánoce a Velikonoce - tematické písně* ***Vv*** *- zachycení vlastností hudby (dynamika, ...), vyjádření prožitků,* ***Pč*** *- výroba vlastních netradičních nástrojů* ***Inf*** *- využití robotických hraček při poznávání lidových písní, hudebních nástrojů*	

2. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase	**žák:** - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase nejméně 15 písní (písně lidové i písně současných skladatelů pro děti) - při zpěvu správně dýchá - zazpívá dle svých dispozic se spolužáky kánon - při zpěvu reaguje na předehru, mezihru, dohru - reaguje na dirigenta (dynamika, tempo) - pozná a napíše houslový klíč	**Vokální činnosti** osvojování nových písní, kánon, zpěv sólo, skupiny, správná artikulace, vyrovnávání vokálů, měkké nasazení, hlavový tón, opora bránice, pěvecké dýchání, hlasová hygiena, sjednocování hlasového rozsahu c_1–h_1, funkce rozezpívání, praktické provádění rozezpívání, ozvěna, vzestupná a sestupná řada na různé texty, trojzvuk, hudební dialog, dynamika, tempo, reakce na dirigenta, stoupání a klesání melodie.	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent) **OSV5** - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, tvořivost) **OSV8** - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč sdělování verbální i neverbální	**HV-3-1-01p** zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty

	– seznámí se s notami požadovaných hodnot (dokáže vyhledat v zápisu)	**Záznam vokální hudby** notová osnova, houslový klíč, nota čtvrťová, osminová a půlová, pomlka čtvrťová a osminová.	**OSV9** - rozvoj dovedností pro kooperaci (společný doprovod písně apod.) **OSV11** - respektování názoru druhých na hudbu **VMEGS1** - evropští hudební skladatelé a interpreti; lidové písně, zvyky a tradice národů Evropy **VMEGS3** - kulturní a historické dědictví **MKV1** - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik **MKV2** - rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur - písně) **MKV4** - multikultularita dnešního světa **EV4** - inspirace přírodou **MV4** - výrazové prostředky v hudbě, identifikace názorů autora ***Čj*** *- porozumění textu, rozvoj slovní zásoby, správná artikulace*	
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	**žák:** - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty - vytleská rytmus textů	**Instrumentální činnosti** rytmická cvičení, rytmizace textů, práce s dětským instrumentářem a improvizovanými nástroji.		**HV-3-1-02p** hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	**žák:** – vhodně použije dětský instrumentář a improvizované nástroje jako vlastní doprovod k rytmizaci textu, sborové recitaci, vlastnímu zpěvu			
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	**žák:** – reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje stoupání a klesání melodie a její ukončení, pohybové vyjádření tempa, dynamiky a emocionálního zážitku z hudby	**Hudebně pohybové činnosti** hra na tělo, vzestupná a sestupná řada, pohybové vyjádření hudebního výrazu a nálady (tempo, dynamika), prvky tanečního pohybu držení ve dvojici, chůze ve 3/4 taktu.		**HV-3-1-04p** reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	**žák:** – rozlišuje jednotlivé kvality tónů (délka, síla, barva, výška)	**Poslechové činnosti** poslechové skladby, lidová píseň a píseň vytvořená skladatelem, písně pro děti, populární písně pro děti, poslech dětského sboru s doprovodem, ukázka práce dirigenta, tolerance k různým hudebním žánrům,		**HV-3-1-05p** rozliší sílu zvuku - pozorně vnímá jednoduché skladby
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální	**žák:** – odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, rozpozná			- pozorně vnímá jednoduché skladby

a vokálně	v proudu znějící hudby již známé hudební nástroje - pozná státní hymnu a umí se u ní chovat - dokáže v klidu vyslechnout krátké hudební ukázky různých žánrů	hudební nástroje a jejich poslech.	*(jazykolamy), básničky říkadla, tvorba vlastních textů* ***Aj** - zpěv jednoduchých písní v cizím jazyce* ***Tv** - pohybové hry v doprovodu hudby, pantomima* ***Prv** - části lidského těla, zvířata a rostliny v písních, svátky Vánoce a Velikonoce - tematické písně, písně spojené s naším krajem* ***Vv** - zachycení vlastností hudby (dynamika ,...), vyjádření prožitků* ***Pč** - výroba vlastních netradičních nástrojů, modely hudebních nástrojů, not* ***Inf** - využití robotických hraček a výukových programů při poznávání hudebních nástrojů, not, délek not a pomlk*	

3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase	**žák:** - zpívá podle svých možností jednohlasou píseň, správně intonuje, udržuje rytmus - podle vzoru interpretuje jednoduchou jednohlasou píseň	**Vokální činnosti** pěvecký a mluvní projev, správné dýchání v pauze mezi frázemi, zřetelná výslovnost, nasazení a tvorba tónu, intonace,	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent)	**HV-3-1-01p** zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty

	- využívá správných pěveckých návyků. - zpívá uvolněně, správně vyslovuje	dodržování rytmu, hlasová hygiena, hlasová a dechová cvičení, rozšiřování hlasového rozsahu.	**OSV5** - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, tvořivost) **OSV8** - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč sdělování verbální i neverbální **OSV9** - rozvoj dovedností pro kooperaci (společný doprovod písně apod.) **OSV11** - respektování názoru druhých na hudbu **VMEGS1** - evropští hudební skladatelé a interpreti; lidové písně, zvyky a tradice národů Evropy **VMEGS3** - kulturní a historické dědictví **MKV1** - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik **MKV2** - rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur - písně) **MKV4** - multikulturalita dnešního světa **EV4** - inspirace přírodou	
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	**žák:** - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty a písně - vytleská rytmické schéma	**Hudební rytmus** vytleskání rytmu písní, říkadel, slov, realizace písní ve 2/4, ¾ taktu, hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), záznam vokální hudby - zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření, linka, nota jako grafický znak pro tón, vlastnosti tónů - délka.		**HV-3-1-02p** hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	**žák:** - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodu zpěvu - rytmicky doprovází spolužáky - umí pojmenovat jednoduché nástroje z Orffova instrumentáře	**Instrumentální činnosti** hra na nástroje z Orffova instrumentáře, hra melodie, rytmického doprovodu hra na tělo		
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	**žák:** - pohybuje se v rytmu znějící hudby - předvede dirigování v 2/4 a ¾ taktu - předvede jednoduché taneční kroky - pohybem znázorní klesající a stoupající melodii - improvizuje na reprodukovanou hudbu	**Hudebně pohybové činnosti** taktování, pohybový doprovod hudby 2/4 a 3/4 takt, taneční hry se zpěvem (dvoudobá chůze, pochod), jednoduché lidové tance, pohybové znázornění stoupavé a klesající melodie, pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků,		**HV-3-1-04p** reaguje pohybem na tempové a rytmické změny

		orientace v prostoru (utváření pohybové paměti), reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách.	**MV4** - výrazové prostředky v hudbě, identifikace názorů autora ***Čj*** *- zhudebnění básně, říkanky, melodizace slov, lidové zvyky v období Velikonoc a Vánoc* ***M*** *- délky not, pomlk, takt* ***Aj*** *- zpěv písní v cizím jazyce* ***Pč*** *- výroba dekorací k ročním obdobím, Vánoce, Velikonoce, modelování not, houslový klíč* ***Tv*** *- správné držení těla, koordinace pohybů, tanec, rytmická cvičení, hra na tělo* ***Prv*** *- státní hymna, místní zvyky a tradice* ***Vv*** *- zobrazení hudebních nástrojů, not* ***Inf*** *- využití robotických hraček a výukových programů při poznávání hudebních nástrojů, not, délek not a pomlk*	
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	**žák:** - vyjmenuje a popíše vlastnosti tónu - rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v hudbě	**Poslechové činnosti** vlastnosti tónů (délka, síla, barva, výška), rytmické a dynamické změny v hudbě, hudební styly a žánry (hudba taneční, pochodová, ukolébavka atd.).		**HV-3-1-05p** rozliší sílu zvuku - pozorně vnímá jednoduché skladby
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	**žák:** - odliší hru hudebního nástroje od lidského hlasu - pojmenuje hudební nástroje, rozdělí je do skupin podle způsobu hry - pozná zvuk některých hudebních nástrojů - vyjádří svůj názor na přehranou hudbu - ovládá slova a melodii české hymny	hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroje, (dechové, strunné, bicí) Česká hymna.		- pozorně vnímá jednoduché skladby

4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	**žák:** - rozvíjí pěvecké dovednosti - zpívá podle svých možností jednohlasou píseň v durových i mollových tóninách - pozná dvojhlasý zpěv, zvládá základy dvojhlasu - správně a čistě intonuje, udržuje rytmus, frázuje - využívá správných pěveckých návyků, hospodaří s dechem - zpívá uvolněně, správně vyslovuje	**Vokální činnosti** pěvecký a mluvní projev, správné dýchání v pauze mezi frázemi, zřetelná výslovnost, nasazení a tvorba tónu, intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň), dodržování rytmu, hlasová hygiena, hlasová a dechová cvičení, rozšiřování hlasového rozsahu, dvojhlas a vícehlas (prodleva, lidový dvojhlas).	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent) **OSV5** - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, tvořivost) **OSV8** - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč sdělování verbální i neverbální **OSV9** - rozvoj dovedností pro kooperaci (společný doprovod písně apod.) **OSV11** - respektování názoru druhých na hudbu **VMEGS1** - evropští hudební skladatelé a interpreti; lidové písně, zvyky a tradice národů Evropy **VMEGS3** - kulturní a historické dědictví	**HV-5-1-01p** zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	**žák:** - podle svých možností, schopností a dovedností zazpívá, předvede nebo zatančí jednoduchou melodii nebo píseň podle rytmického zápisu nebo podle not - rytmicky zaznamená melodii, - pozná dobu trvání tónu a pomlky - přečte jednoduchý notový zápis	záznam instrumentální hudby (notová osnova, houslový klíč, nota), nota celá, půlová, čtvrťová, osminová, pomlky, čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů.		**HV-5-1-02p, HV-5-1-07p** propojí vlastní pohyb s hudbou
HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební	**žák:** – hraje jednoduché melodie na	**Instrumentální činnosti** hra na hudební nástroje,		**HV-5-1-03p** doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje

nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	nástroje z Orffova instrumentáře nebo na zobcovou flétnu - hudebními nástroji doprovodí zpěv spolužáků - zvládá doprovod ve 2/4 a ¾ taktu - vytvoří předehru, mezihru či dohru k vybrané písni za pomoci dostupných hudebních nástrojů či za pomoci dostupných hudebních aplikací (WebAudio Drum Machine, Music Maker Jam aj.)	reprodukce motivů, témat pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. hudební improvizace, rytmické doprovody ve 2/4 a ¾ taktu, ostinální doprovod zpěvu spolužáků, experimentování v hudebních webových aplikacích	**MKV1** - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik **MKV2** - rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur - písně) **MKV4** - multikulturalita dnešního světa **EV4** - inspirace přírodou **MV4** - výrazové prostředky v hudbě, identifikace názorů autora	
HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	**žák:** - určí hudební formu - pojmenuje národní hudební skladatele	Hudební styly a žánry, hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod., národní hudební skladatelé.		
HV-5-1-05 vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	**žák:** - rozpozná doprovod, předvětí, závětí - dle svých možností tvoří jednoduché předehry, mezihry, dohry - předvede základní improvizace	Rytmizace, melodizace, hudební improvizace, doprovod, předvětí, závětí, tvorba předeher, mezihier a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva).		
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	**žák:** - vyjmenuje a popíše vlastnosti tónu - soustředí se na poslech skladeb - vnímá a označí hudební výrazové prostředky v poslouchané hudbě - emocionálně vnímá zklidnění	**Poslechové činnosti** vlastnosti tónů (délka, síla, barva, výška), hudební výrazové prostředky (rytmus, melodie, harmonie, barva, dynamika), vztahy mezi tóny - akord, poslech známých skladeb národních autorů.		**HV-5-1-06p** odliší tóny podle výšky, síly a barvy - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb - správně hospodaří s dechem při interpretaci písní frázování

	hudby a její gradaci - vnímá náladu skladby - pozná některé známé skladby národních autorů - pozná základní hudební nástroje - vyhledá hudební ukázky na Internetu	Hudební nástroje (ukázky hry, rozdělení do skupin).	***Čj*** *- lidová slovesnost; správná výslovnost, rytmizace v básních* ***M*** *- délky not, pomlk, takt* ***Aj*** *- zpěv písní v cizím jazyce* ***Tv*** *- správné držení těla, dýchání; koordinace pohybů, tanec, rytmická cvičení, hra na tělo* ***Př*** *- téma přírody, ročních období, domácích zvířat v písních* ***Vl*** *- státní hymna, hudba spojená s určitým místem naší země* ***VV*** *- zobrazení hudebních nástrojů, not* ***Pč*** *- výrobky z přírodnin* ***Inf*** *- využití robotických hraček a výukových programů při poznávání hudebních nástrojů, not, délek not a pomlk, hudebních skladatelů a jejich děl*	
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	**žák:** - pohybově ztvárňuje hudbu - reaguje na hudbu pohybem tancem, gesty - využije prostor k pohybu - předvede základní taneční kroky	**Hudebně pohybové činnosti** taktování pohybový doprovod hudby 2/4 a ¾ a 4/4 takt taneční hry se zpěvem jednoduché lidové tance pohybové vyjádření hudby (přísuvný krok) pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků orientace v prostoru (utváření pohybové paměti) reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách		**HV-5-1-02p, HV-5-1-07p** propojí vlastní pohyb s hudbou

5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	**žák:** - zazpívá na základě získaných dovedností a svých schopností jednohlasou i dvouhlsou píseň - zaměřuje se na zlepšení čistoty intonace - při zpěvu používá dynamiku hlasu - umí správně rozložit dýchání - frázuje	**Vokální činnosti** upevnění a automatizace návyků spojených se zpěvem správné dýchání v pauze mezi frázemi nasazení a tvorba tónu, vázání tónů intonace diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.) hlasová hygiena hlasová a dechová cvičení rozšiřování hlasového rozsahu	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent) **OSV5** - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, tvořivost) **OSV8** - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč sdělování verbální i neverbální **OSV9** - rozvoj dovedností pro kooperaci (společný doprovod písně apod.) **OSV11** - respektování názoru druhých na hudbu **VMEGS1** - evropští hudební skladatelé a interpreti; lidové písně, zvyky a tradice národů Evropy **VMEGS3** - kulturní a historické dědictví	**HV-5-1-01p** zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	**žák:** - podle svých možností, schopností a dovedností zazpívá, předvede nebo zatančí jednoduchou melodii nebo píseň podle rytmického zápisu nebo podle not - rytmicky zaznamená melodii - pozná dobu trvání tónu a pomlky - přečte jednoduchý notový zápis	záznam instrumentální hudby (notová osnova, houslový klíč, nota, takt, taktová čára, repetice,) nota celá, půlová, čtvrťová, osminová, pomlky čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby využití notačních programů		**HV-5-1-02p, HV-5-1-07p** propojí vlastní pohyb s hudbou
HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých	**žák:** – hraje jednoduché melodie na nástroje z Orffova instrumentáře nebo na	**Instrumentální činnosti** hra na hudební nástroje reprodukce motivů, témat pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova		**HV-5-1-03p** doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje

motivů skladeb a písní	zobcovou flétnu - hudebními nástroji doprovodí zpěv spolužáků - rozumí rytmickým schématům - zvládá doprovod ve 2/4, ¾ a 4/4 taktu - vytvoří předehru, mezihru či dohru k vybrané písni za pomoci dostupných hudebních nástrojů či za pomoci dostupných hudebních aplikací (WebAudio Drum Machine, Music Maker Jam aj.)	instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. hudební improvizace rytmické doprovody ve 2/4, ¾ a 4/4 taktu ostinální doprovod zpěvu spolužáků experimentování v hudebních webových aplikacích	**MKV1** - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik **MKV2** - rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur - písně) **MKV4** - multikulturalita dnešního světa **EV4** - inspirace přírodou **MV4** - výrazové prostředky v hudbě, identifikace názorů autora **MV5** - vliv médií na kulturu, role médií v životě jedince ***Př*** *- hlasové ústrojí, hlasová hygiena* ***Vl*** *- hudební žánry typické pro různá historická období; hudba spojená s určitým místem naší země, státní hymna* ***Čj*** *- lidová slovesnost; správná výslovnost, literární žánry v hudbě* ***M*** *- délky not, pomlk, takt* ***Aj*** *- zpěv písní v cizím jazyce*	
HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	**žák:** - určí hudební formu - popíše v hudbě jednodílnou písňovou formu	hudební styly a žánry jednodílná písňová forma (a - b; b - a) hudební styly a žánry hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace interpretace hudby (slovní vyjádření jaká je to hudba a proč je taková)		
HV-5-1-05 vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	**žák:** - rozpozná doprovod, předvětí, závětí - dle svých možností tvoří jednoduché předehry, mezihry, dohry - předvede základní improvizace	rytmizace, melodizace, hudební improvizace doprovod, předvětí, závětí tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně instrumentální melodie (čtení a zápis rytmického schématu písně - nota celá, půlová, čtvrťová, osminová, pomlky, takty) hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu ostinato, prodleva)		

HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	**žák:** - slyší rozdíl mezi lidovou hudbou, symfonickým orchestrem, rockovou kapelou - seznámí se s hudebními skladateli a jejich nejznámějšími hudebními díly - vnímá náladu skladby - vyhledá hudební ukázky na Internetu	**Poslechové činnosti** pochod, polka, valčík, menuet lidová hudba symfonický orchestr hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální lidský hlas a hudební nástroj čeští a evropští hudební skladatelé	***Tv*** *- správné držení těla, dýchání; koordinace pohybů, tanec, rytmická cvičení, dirigování, hra na tělo* ***VV*** *- zachycení vlastností hudby (dynamika ,...), vyjádření prožitků* ***Pč*** *- výroba vlastních netradičních hudebních nástrojů* ***Inf*** *- využití robotických hraček a výukových programů při poznávání hudebních nástrojů, not, délek not a pomlk, hudebních skladatelů a jejich děl, vyhledávání a zpracování dat, tvorba prezentace*	**HV-5-1-06p** odliší tóny podle výšky, síly a barvy - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb - správně hospodaří s dechem při interpretaci písní frázování
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	**žák:** - pozná a zatančí lidové tance polka, valčík, mazurka - pohybově ztvárňuje hudbu - reaguje na hudbu pohybem tancem, gesty - využije prostor k pohybu	**Hudebně pohybové činnosti** lidové tance polka, valčík, mazurka pohybový doprovod hudby 2/4 a ¾ a 4/4 takt taneční hry se zpěvem orientace v prostoru (utváření pohybové paměti) reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách		**HV-5-1-02p, HV-5-1-07p** propojí vlastní pohyb s hudbou

6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	**žák:** - nasadí tón, správně dýchá - odhadne správnou hlasitost zpěvu - omezí hlasový projev při nachlazení - zpívá dle individuálních dispozic v jednohlase, lidovém dvojhlase	**Vokální činnosti** pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlasového rozsahu rozezpívání a hlasová hygiena zpěv lidových, folkových a umělých písní Intonační cvičení, vzestupná a sestupná řada tónů. Intonace ve stupnicích dur a moll. Rozsah h - e2.	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent)	**HV-9-1-01p** doprovází písně pomocí ostinata

HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase,	- dbá na správné držení těla při zpěvu - využívá své schopnosti při intonačních cvičeních v durových tóninách - zazpívá dvojhlas, kánon	Dvojhlas - nad prodlevou ostinátem, lidový v terciích kánon	**OSV5** - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, tvořivost) **OSV8** - řeč těla, řeč zvuků a slov, sdělování verbální i neverbální; schopnost prezentovat vlastní referát **OSV9** - rozvoj dovedností pro kooperaci (společný doprovod písně apod.) **OSV11** - respektování názoru druhých na hudbu **VMEGS1** - evropští hudební skladatelé a interpreti; lidové písně, zvyky a tradice národů Evropy **VMEGS2** - hymny evropských států, styl života Evropanů (hudba, tance) **VMEGS3** - kulturní a historické dědictví **MKV1** - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik	**HV-9-1-02p** interpretuje vybrané lidové a umělé písně
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	**žák:** - předvede doprovod jednoduché písně na Orffovy nástroje. - Zopakuje rytmicky předvedený motiv - Dokáže tleskáním, dupáním - doprovodit píseň. - Pozná hudební nástroje, rozdělí je do nadřazených skupin - umí povyprávět o základních hudebních nástrojích - orientuje se v uskupení symfonického orchestru - určí, zapíše a pojmenuje jednotlivé tóny stupnice C dur	**Instrumentální činnosti** Hra na hudební nástroje, nástrojová reprodukce melodií (jednoduché skladby), známé písně Hra a tvorba doprovodů s využitím Orffova instrumentáře Rozdělení hudebních nástrojů do nadřazených skupin Symfonický orchestr Rytmický doprovod - hra na tělo. Rytmické ozvěny, rytmické hádanky. Rytmické hudební formy (pochod, polka,valčík) Záznam hudby - stupnice C dur (orientace v základních tónech stupnice)		**HV-9-1-03p** interpretuje vybrané lidové a umělé písně
HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti	**žák:** - pohybem vyjadřuje pochodový, polkový, valčíkový a mazurkový rytmus - pohybově vyjádří kontrast, dynamiku, tempo a gradaci skladby nebo písně	**Hudebně pohybové činnosti** Pohybový doprovod znějící hudby - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění. Orientace v prostoru - rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových		- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru

předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- dokáže taktovat 2/4 a ¾ takt - vyjadřuje pohybem obsah písně - žák zaznamená hudební aktivitu spolužáků - tanec, zpěv - orientuje se v prostoru	hrách. Záznam hudebních aktivit pomocí dostupných zařízení a aplikací.	**MKV2** - rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur - písně) **MKV4** - multikultularita dnešního světa **EV4** - inspirace přírodou **MV4** - výrazové prostředky v hudbě, identifikace názorů autora **MV5** - vliv médií na kulturu, role médií v životě jedince ***Tv*** *- správné držení těla,koordinace pohybů, dýchání, tanec, rytmická cvičení, hra na tělo* ***P*** *- hlasové ústrojí, hlasová hygiena* ***Aj*** *- zpěv písní v cizím jazyce* ***D*** *- hudební nástroje v období starověku* ***Z*** *- téma vody v hudbě* ***Čj*** *- lidová slovesnost - pohádky, pověsti, literární žánry v hudbě* ***M*** *- zaznamenávání hudby, stupnice, intervaly*	- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	**žák:** - rozpozná délku, sílu, barvu a výšku tónu. - rozliší stupnici dur a moll. - Odliší 2/4, ¾, 4/4 - zaznamená do notové osnovy jednotlivé takty, dopočítá doby, doplní noty dle jejich délek - ovládá použití pomlk, dokáže je použít při vytváření taktů - předvede variaci na známou lidovou píseň. - Určí zvýšení a snížení tónu.	vlastnosti tónu (délka, výška, síla, barva), intervaly, pomlky, Takt - 2/4, ¾, 4/4 - zápis do notové osnovy, počítání dob do jednotlivých taktů, posuvky (křížek, béčko, odrážka).		
HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	**žák:** - formuluje názory, popisuje dojmy, mluví o hudbě - aktivně poslouchá hudbu - pozná vybrané skladby a určí autora - sluchem pozná a pojmenuje nástroje z ukázky - samostatně prezentuje zadaná témata	**Poslechové činnosti** ukázky hudebních nástrojů, vybraní hudební skladatelé a jejich díla, hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi.		

			Inf *- využití robotických hraček a výukových programů při poznávání hudebních nástrojů, not, délek not a pomlk, hudebních skladatelů a jejich děl, vyhledávání a zpracování dat, tvorba prezentace, využití aplikací určených k zaznamenání a úpravě hudby*	

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	**žák:** - využívá správné pěvecké návyky - ovládá zásady hlasové hygieny - vnímá nastalé hlasové změny a šetří hlas - zpívá podle individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, kánonu,vícehlase - orientuje se v jednoduchém notovém záznamu	**Vokální činnosti** lidové, folkové a umělé písně (dynamika, melodie, rytmus), rozsah a - f_2. stupňovité postupy dur - moll, dvojhlas - protipohybem, hlasová hygiena, práce s hlasem, šetrné zacházení, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv.	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent) **OSV5** - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, tvořivost) **OSV8** - řeč těla, řeč zvuků a slov, sdělování verbální i neverbální; schopnost prezentovat vlastní referát **OSV9** - rozvoj dovedností pro kooperaci (společný doprovod písně apod.)	**HV-9-1-01p** doprovází písně pomocí ostinata
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase				**HV-9-1-02p, HV-9-1-03p** interpretuje vybrané lidové a umělé písně
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	**žák:** - pohybem reaguje na znějící hudbu - s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků. - pozná jednotlivé lidové tance	**Hudebně pohybové činnosti** pohybový doprovod znějící hudby, taktování, taneční kroky, orientace v prostoru. Záznam hudebních aktivit pomocí		

	(polka, valčík, mazurka, furiant, odzemek atd.) – zaznamená hudební aktivitu a použije záznam pro další činnosti	dostupných zařízení a aplikací, prezentace aktivity.	**OSV11** - respektování názoru druhých na hudbu **VMEGS1** - evropští hudební skladatelé a interpreti; lidové písně, zvyky a tradice národů Evropy **VMEGS2** - hymny evropských států, styl života Evropanů (hudba, tance) **VMEGS3** - kulturní a historické dědictví **MKV1** - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik **MKV2** - rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur - písně) **MKV4** - multikultularita dnešního světa **EV4** - inspirace přírodou **MV4** - výrazové prostředky v hudbě, identifikace názorů autora **MV5** - vliv médií na kulturu, role médií v životě jedince	
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	**žák:** - zná rozdíl mezi lidovou a umělou písní,uvede příklady - rozpozná vícehlas od jednohlasu - chápe pojmy vokální, instrumentální - vysvětlí hudební formy oratorium, fuga, koncert - rozumí pojmu sonátová forma	píseň lidová a umělá, zpěvní hlasy, hlasová hygiena, oratorium, fuga, koncert, sonátová forma, pojmy vokální, instrumentální, polyfonie.		
HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	**žák:** - aktivně poslouchá hudbu - pozná muzikál, operetu, operu - při poslechu využívá získané zkušenosti - charakterizuje jednohlasou a vícehlasou skladbu - spojuje poslech s instrumentální pohybovou činností - pojmenuje současné a minulé nosiče hudby - pozná a pojmenuje přístroje k přehrání hudby - v digitálním prostředí vyhledá multimediální umělecký projekt - pracuje s hudební složkou - samostatně prezentuje zadaná témata	**Poslechová činnost** muzikál, opereta, opera, národní školy baroko (rozvoj vícehlasu), výběr poslechových skladeb různých období, komorní hudby, hudební nosiče, přístroje k přehrávání hudby. Interpretace hudby v projektu - hudební film, videoklip, muzikál.		

			Tv *- správné držení těla, dýchání, koordinace pohybů, tanec, rytmická cvičení, hra na tělo* ***P*** *- hlasové ústrojí, hlasová hygiena, období mutace, lidské zlozvyky, závislosti* ***D*** *- hudební žánry typické pro různá historická období, hudba duchovní a světská* ***Vo*** *- národní tradice, zvyky, kultura* ***Vz*** *- zdravý životní styl* ***F*** *- hudební nosiče - záznam zvuku* ***Čj*** *- lidová slovesnost, lidové písně, tance, poezie a hudba* ***Aj*** *- zpěv písní v cizím jazyce, porozumění textu, výslovnost* ***Nj*** *- zpěv písní v cizím jazyce* ***Z -*** *hudba a tanec dle různých etnik* ***Inf*** *- vyhledávání a zpracování dat, tvorba prezentace, využití aplikací určených k zaznamenání a úpravě hudby*	

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	**žák:** - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu a hlasové hygieně - zpívá podle svých dispozic intonačně čistě, rytmicky přesně, jednohlasé a vícehlasé písně - rozliší durovou a mollovou stupnici a tóninu - seznámí se s charakteristickými prvky písní z oblasti jazzové hudby, rock´n rollu a country hudby atd. - aktivně pracuje s grafickým záznamem písně - při hudebních aktivitách využívá elektronické hudební nástroje, zaznamenává pomocí dostupných technologií	**Vokální činnosti** rozšiřování hlasového rozsahu pomocí hlasových cvičení (g - f_2), zpěv lidových a umělých písní, tematické písně k jednotlivým žánrům, rytmická cvičení, orientace v notovém záznamu, zachycení jednoduchého rytmu, písně pomocí grafického záznamu, stupňovité postupy dur - moll, hlasová hygiena, práce s hlasem, šetrné zacházení, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace. Výběr nebo tvorba doprovodu, volba vhodné aplikace nebo hudebního programu.	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent) **OSV5** - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, tvořivost) **OSV8** - řeč těla, řeč zvuků a slov, sdělování verbální i neverbální; schopnost prezentovat vlastní referát **OSV9** - rozvoj dovedností pro kooperaci (společný doprovod písně apod.) **OSV11** - respektování názoru druhých na hudbu **VMEGS1** - evropští hudební skladatelé a interpreti; lidové písně, zvyky a tradice národů Evropy **VMEGS2** - hymny evropských států, styl života Evropanů (hudba, tance) **VMEGS3** - kulturní a historické dědictví	**HV-9-1-01p** doprovází písně pomocí ostinata
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase				**HV-9-1-02p, HV-9-1-03p** interpretuje vybrané lidové a umělé písně
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	**žák:** - vyjadřuje různé taneční rytmy pohybem. - orientuje se v prostoru	**Hudebně pohybové činnosti** taneční kroky, rock´n´roll, pohybové reakce na změny hudby.		
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	**žák:** - rozpozná jednotlivé žánry moderní hudby - chápe rozdíly mezi hudebními žánry	**Poslechové činnosti** **Vývoj moderní hudby 20. století** žánry, jazz, regtime, spirituál, swing,		

	– časově zařadí jednotlivé žánry	rock´n roll, country, rocková hudba,punk, grunge, metal, elektronická hudba, taneční hudba, známí interpreti a hudební skupiny. Filmová hudba, videoklip, předlohy, inspirace.	**MKV1** - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik **MKV2** - rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur - písně) **MKV4** - multikultularita dnešního světa **EV4** - inspirace přírodou **MV4** - výrazové prostředky v hudbě, identifikace názorů autora **MV5** - vliv médií na kulturu, role médií v životě jedince **MV6** - pokus o vlastní tvorbu ***Tv*** *- správné držení těla, dýchání, koordinace pohybů, taneční hudba, rytmická cvičení, hra na tělo* ***P*** *- hlasové ústrojí, hlasová hygiena* ***D*** *- hudební žánry moderní hudby, vývoj hudby v jednotlivých historických obdobích* ***Z*** *- moderní hudba v ČR*	
HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	**žák:** - uvede příklady interpretů a hudebních skupin - zná základní informace o hudebních skupinách a interpretech - uvede příklady písní k jednotlivým hudebním žánrům - Seznámení se s vybranými skladbami - v digitálním prostředí vyhledá multimediální umělecký projekt - popíše zastoupené druhy umění - samostatně prezentuje zadaná témata			

			Čj *- texty v hudbě, renesance, baroko, klasicismus, romantismus v hudbě* ***Vo*** *- lidská práva - africká hudba jako základy jazzu* ***AJ*** *- zpěv písní v cizím jazyce, porozumění textu, výslovnost* ***Nj*** *- zpěv písní v cizím jazyce* ***Vv*** *- umělecké směry 20. století* ***Inf*** *- vyhledávání a zpracování dat, tvorba prezentace, využití aplikací určených k zaznamenání a úpravě a tvorbě hudby*	

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	**žák:** - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu a hlasové hygieně - zpívá podle svých dispozic intonačně čistě, rytmicky přesně, jednohlasé a vícehlasé písně - vnímá své pěvecké schopnosti a možnosti zlepšení - při hudebních aktivitách využívá elektronické hudební nástroje, zaznamenává pomocí dostupných technologií	**Vokální činnosti** reflexe vokálního projevu, vokální sebehodnocení, možnosti zlepšení, zpěv písní od současných autorů (různé žánry). Tvorba rytmického doprovodu, volba vhodné aplikace nebo hudebního programu.	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent) **OSV5** - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, tvořivost)	**HV-9-1-01p** doprovází písně pomocí ostinata
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase				**HV-9-1-02p, HV-9-1-03p** interpretuje vybrané lidové a umělé písně

			OSV8 - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč sdělování verbální i neverbální **OSV9** - rozvoj dovedností pro kooperaci (společný doprovod písně apod.) **OSV11** - respektování názoru druhých na hudbu **VMEGS1** - evropští hudební skladatelé a interpreti; lidové písně, zvyky a tradice národů Evropy **VMEGS2** - hymny evropských států, styl života Evropanů (hudba, tance) **VMEGS3** - kulturní a historické dědictví **MKV1** - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik **MKV2** - rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur - písně) **MKV4** - multikulturalita dnešního světa **EV4** - inspirace přírodou	
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	**žák:** - spojuje poslech a pěvecký projev s hudebně-pohybovou činností - reprodukuje pohyby prováděné při tanci nebo pohybových hrách - rozpozná některé z tanců různých stylových období - zvolí vhodný typ hudebně-pohybových prvků k poslouchané hudbě	**Hudebně pohybové činnosti** prolínání do vokálních i poslechových činností, orientace v prostoru, improvizace pohybu, taneční kroky, pohybové reakce na různé hudební žánry.		
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	**žák:** - prokáže znalost dějin hudby - najde rozdíly mezi jednotlivými uměleckými slohy a pojmenuje jejich hlavní znaky - pozná důležité osobnosti v oblasti hudby, má informace o jejich životě a díle - slovně komentuje hudební dílo a uvádí svůj názor - samostatně prezentuje zadaná témata	**Poslechové činnosti** **Historie hudby** pravěk a starověk, gotika, gregoriánský chorál, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, záznam notace, velikáni české i světové hudby, vývoj a užití hudebních nástrojů, vývoj symfonického orchestru.		
HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období				
HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	**žák:** - chápe propojení hudby v různých obdobích s dalšími druhy umění - uvědomuje si použití hudby jako komunikačního prostředku	Spojitost hudby a jiných druhů umění, umělecké slohy, znaky jednotlivých slohů v hudbě, vztahy v hudbě, člověk a hudební dílo, hudba a ostatní druhy umění, tvorba vlastního úsudku. Legální a nelegální stahování		

	- vnímá hudbu jako součást kulturní vzdělanosti - uvědomuje si kulturní dědictví - vyjádří svůj názor - vyhledává v digitálním prostředí hudební díla, která jsou východiskem pro projekty - zachování bezpečnosti a osobních údajů, respektuje autorská práva	hudby, autorská právy, copyright, vhodné a nevhodné použití hudby.	**MV4** - výrazové prostředky v hudbě, identifikace názorů autora **MV5** - vliv médií na kulturu, role médií v životě jedince **MV6** - pokus o vlastní tvorbu ***Tv*** *- správné držení těla, dýchání, koordinace pohybů, rytmická cvičení, hra na tělo* ***D*** *- vývoj hudby v jednotlivých historických obdobích, hudba duchovní a světská* ***Z*** *- téma náboženství v hudbě* ***Čj*** *- současná hudba* ***AJ*** *- zpěv písní v cizím jazyce, porozumění textu, výslovnost* ***Nj*** *- zpěv písní v cizím jazyce* ***Vv*** *- umělecké směry 20. století* ***Inf*** *- vyhledávání a zpracování dat, tvorba prezentace,využití aplikací určených k zaznamenání a úpravě a tvorbě hudby*	

5.7.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace. V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Učivo je rozděleno do tří oblastí:

Rozvíjení smyslové citlivosti – obsahem této oblasti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Uplatňování subjektivity – v této oblasti jde o činnosti vedoucí k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Ověřování komunikačních účinků – tato oblast je zaměřena na činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Během výuky vyučovacího předmětu výtvarná výchova pracují žáci samostatně nebo ve skupinkách s vizuálně obraznými znakovými systémy, rozvíjejí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity, přistupují k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápou ho jako způsob poznání a komunikace. Užívají různé umělecké vyjadřovací prostředky včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií. Výuka probíhá na prvním i druhém stupni v kmenové třídě. Využívána je i práce v plenéru. Žáci se účastní také výstav a exkurzí.

Během výuky předmětu Výtvarná výchova se zaměřujeme také na vybrané okruhy průřezových témat Osobní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Týdenní časová dotace v ročnících											
1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**1. stupeň celkem**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**2. stupeň celkem**	**Celkem**
1	1	1	2	2	7	2	1	1	1	5	12

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu Výtvarná výchova využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména tyto strategie:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému pozorování a vnímání reality a k řešení výtvarných problémů,
- vedeme žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření,
- zadáváme jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost,
- využíváme kladné hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost,
- vedeme žáky k zaujmutí a vyjádření svého postoje k vizuálně obraznému vyjádření,
- s pomocí učitele si žáci vytvářejí takové učební materiály, aby je mohli dále využívat pro své vlastní učení,
- vedeme žáky k poznání vlastních pokroků a při konečném výstupu ke schopnosti zpětně si uvědomit problémy související s realizací zadané úlohy.

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů,
- předkládáme žákům dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek,
- vedeme žáky ke schopnosti samostatně kombinovat vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření, k přemýšlení o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti,
- dohlížíme na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních názorů),
- vedeme žáky k zapojení do diskuse, vyjádření svého názoru, k jeho obhajování vhodnou formou a k tolerování názoru druhých.

Kompetence sociální a personální

- dodáváme žákům sebedůvěru,
- podle potřeby žákům pomáháme,
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch,
- zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků,
- vedeme žáky ke kolegiální pomoci,
- vedeme žáky k tvořivé práci ve skupině, k respektování pravidel při práci v týmu,
- vedeme žáky k respektování různorodosti téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnosti alternativního přístupu.

Kompetence občanské

- pomáháme žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům,
- podporujeme občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů,
- učíme žáky chápat a respektovat estetické požadavky na životní prostředí,
- učíme žáky respektovat názor druhých,
- učíme žáky prezentovat své práce,
- vedeme žáky k účasti ve výtvarných soutěžích.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržení vymezených pravidel,
- vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení,
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality a postupů,
- vedeme žáky k samostatnému užívání různých vizuálně obrazných technik,
- vedeme žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi,
- vytváříme u žáků pozitivní vztah k manuálním činnostem,
- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci.

Kompetence digitální

- vedeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení,
- poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace,
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Umění a kultura Vyučovací předmět: Výtvarná výchova				
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy***	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**
1. ročník				
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	**žák:** - pozná základní barvy, pozná barvy světlé, tmavé, husté, řídké - uchytí správně štětec, tužku, pastelku - kreslí odlehčenou rukou v lineárních kresbách - nebojí se míchat barvy - přizpůsobí kresbu (malbu) velikosti výkresu - vyřeší přiměřené úkoly v plošných i prostorových pracích - použije jednoduché rytmické řešení plochy - dokáže pečlivě vybarvit plochu	**Hra s barvou** (základní barvy, míchaní barev, teplé a studené barvy, husté a řídké barvy) Zapouštění, rozpíjení a rozfoukávání barev **Prvky vizuálně obrazného vyjádření** (linie, tvary, objemy, světlost a barevná kvalita barev) **Kresba** (tužkou a pastelky) a **malba** (vodové a temperové barvy) **Rytmické řazení a opakování prvků a barev** **Prostorová tvorba** (modelování, tvoření s papírem, přírodninami) **Hračka, loutka, maňásek** **Práce s přírodními materiály** **Otiskování, frotáž, reliéf**	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou tvorbu **OSV5** - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality ***M*** *- geometrické tvary, prvky* ***Prv*** *- rozmanitost přírodnin a barev*	**VV-3-1-01p** zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu **VV-3-1-01p** rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich	**žák:** - tvoří na základě vlastních prožitků - zachycuje svět kolem sebe - rozezná rozdíl mezi lineární kresbou a prostorovou		***Čj*** *- komunikace a slohová výchova* ***Pč*** *- práce s různými materiály, modelování*	**VV-3-1-02p** zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu **VV-3-1-02p** uplatňuje vlastní zkušenosti,

kombinace	tvorbou - modeluje jednoduché objekty v prostoru - seskupuje a kombinuje přírodní a umělé materiály	**Pozorování změn přírody, barevné vyjádření**	***Prv*** *- rozmanitost přírody, lidé kolem nás, místo - kde žijeme* **EV4** - inspirace přírodou	prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům
VV-3-1-03 -vnímá-události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	**žák:** - pozoruje události kolem sebe - vnímá okolní svět různými smysly - volí vhodné výtvarné prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - ovládá výtvarné techniky zapouštění, míchání, rozpíjení, rozfoukávání, kresba, malba - experimentuje s různými materiály a nástroji - uplatňuje svou fantazii		***Čj*** *- inspirace četbou* ***Hv*** *- vyjádření pocitů, emocí z hudby* ***Prv*** *- příroda, lidé, životní prostředí*	**VV-3-1-03p** zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	**žák:** - maluje a kreslí tematikou práci - vlastními slovy definuje pojem ilustrace - pokusí se o vlastní ilustraci k literárnímu textu - seznamuje se s významnými osobnostmi výtvarného umění (např. ilustrátoři dětských knih) - rozlišuje pojmy loutky x hračka	**Ilustrace knihy, komiks** (ukázky práce nejznámějších ilustrátorů dětských knih, vyjádření vlastního názoru, pokus o vlastní tvorbu)	***Čj*** *- ilustrace literárních textů* ***Hv*** *- ilustrace k písním* **MV4** - výrazové prostředky ve výtvarném umění, identifikace názorů autora	**VV-3-1-04p** zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu **VV-3-1-04p** uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	**žák:** - prezentuje své pocity - hodnotí a porovnává svou práci s ostatními - podle svých schopností prezentuje výsledky své tvorby - pomáhá s výzdobou třídy - vytváří dobrou pracovní atmosféru, raduje se z úspěšně vykonané práce - snaží se pomoci druhým - má radost ze společné práce	**Zhodnocení vlastní práce** **Skupinová práce, výzdoba třídy**	**OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou tvorbu **OSV7** - chování podporující dobré vztahy; empatie a pohled na svět očima druhého **OSV8** - otevřená komunikace, schopnost vyjádřit vlastní názor na tvorbu svou a druhých **MV4** - výrazové prostředky ve výtvarném umění, identifikace názorů autora	**VV-3-1-05p** zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

2. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	**žák:** - pomocí hry si osvojuje dovednosti práce s linií - graficky zaznamená pohyb (kružnice, ovály, svislé, vodorovné a šikmé čáry) - využívá přítlak, odlehčení, šrafování, zhušťování a zřeďování čar - zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami	**Hra s barvou** (barevný kontrast, harmonie světlé a tmavé barvy) Vlastnosti barev (tón, odstín, sytost) Symbolické funkce barev **Malba** a malba s dokreslováním **Kresba** – rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou tvorbu **OSV5** - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality	**VV-3-1-01p** zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu **VV-3-1-01p** rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

	- umí míchat barvy - rozlišuje, pojmenuje a používá základní výtvarné techniky			
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	**žák:** - projevuje v tvorbě své vlastní životní zkušenosti - uplatňuje tvary, objemy v prostorovém uspořádání - pokouší se o výtvarné vyprávění děje pohádek a příběhů - uspořádá objekty do celku - uplatňuje při práci představivost a fantazii - rozvíjí své pozorovací schopnosti a snaží se o realistické zachycení skutečnosti - tvaruje papír - zvládne koláž a frotáž - umí výtvarně zpracovat přírodní materiál - nalepování, dotváření, tisk, otisk apod.	**Koláž** – různé materiály, s dokreslováním **Frotáž** **Práce s přírodním materiálem** **Kompozice z geometrických tvarů** **Malba a kresba na základě vyprávění, vyjádření děje**	***Prv*** *- přírodniny, barvy v přírodě* ***Čj*** *- inspirace četbou* ***M*** *- použití geometrických tvarů, názvosloví* **EV4** - inspirace přírodou	**VV-3-1-02p** zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu **VV-3-1-02p** uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům
VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	**žák:** - vnímá estetické a přírodní podněty různými smysly a výtvarně je vyjadřuje - vnímá krásu živé a neživé přírody - vyjádří své pocity barvou (teplá, studená barva)	**Pozorování přírody** (barevné změny na podzim) **Abstraktní malba** (vyjádření pocitů barvami)		**VV-3-1-03p** zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	**žák:** - snaží se o postižení jednoduchých proporcí postavy i předmětů - pozoruje a popíše rozdíly ve výtvarném vyjadřování ilustrátorů dětských knih - pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy	**Lidská postava** (proporce, výraz obličeje) **Umělecká výtvarná tvorba**, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama **Ilustrace, loutka, hračka**	***Prv*** *- stavba lidského těla, obličeje* ***Čj*** *- inspirace divadlem, četbou* **OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou tvorbu **OSV5** - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality **MV4** - výrazové prostředky ve výtvarném umění, identifikace názorů autora	**VV-3-1-04p** zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu **VV-3-1-04p** uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	**žák:** - zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí, vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě své a druhých, toleruje způsoby jejich výtvarného vyjádření - porovná vlastní interpretaci s interpretací druhých	**Zhodnocení práce své i druhých**	**OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou tvorbu **OSV7** - chování podporující dobré vztahy; empatie a pohled na svět očima druhého **OSV8** - otevřená komunikace, schopnost vyjádřit vlastní názor na tvorbu svou a druhých **MV4** - výrazové prostředky ve výtvarném umění, identifikace názorů autora	**VV-3-1-05p** zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	**žák:** - využívá poznatky o míchání barev - využívá znalosti kontrastu barev při zvolení barvy pozadí - pozná barvy pestré a nepestré - rozlišuje, pojmenuje a používá základní výtvarné techniky - zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami	**Malba a kresba** (vodové a temperové barvy, voskovky, suchý pastel) **Kresba tuší** **Proškrabávaná technika**	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou tvorbu **OSV5** - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality	**VV-3-1-01p** zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu **VV-3-1-01p** rozpoznáváa porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	**žák:** - nalézá a vytváří symetrii objektů jednoduchými technikami, uspořádá objekty do celku - uplatňuje při práci představivost a fantazii - vytváří objem základními technikami - snaží se zachytit správné proporce postav a u portrétu se snaží přiměřeně vystihnout výraz v obličeji	**Techniky plastického vyjádření** - koláže – různé materiály **Hloubka a délka na ploše, horizont** **Ozdobné písmo** **Části a proporce lidského těla**	***Čj*** *- abeceda; ozdobné písmo ve starých knihách* ***Prv*** *- stavba lidského těla*	**VV-3-1-02p** zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu **VV-3-1-02p** uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

VV-3-1-03 vním události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	**žák:** - rozvíjí své pozorovací schopnosti a snaží se o realistické zachycení skutečnosti - kompozičně řeší plochu (prostor) barevně i tvarově - dovede používat různé druhy štětců dle potřeby	**Vizuálně obrazná vyjádření** (podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vímatelnými ostatními smysly) **Malba podle hudby**	**MV4** - výrazové prostředky ve výtvarném umění, identifikace názorů autora ***Prv*** *- vnímání přírody všemi smysly – vyjádření pocitů* ***Hv*** *- poslech hudby*	**VV-3-1-03p** zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	**žák:** - pozná známé ilustrace např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové - uvede příklady různých druhů výtvarného umění	**Umělecká výtvarná tvorba,** fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama **Ilustrátoři** dětských knih, animované filmy **Druhy výtvarného umění** – malířství, grafika, sochařství	**MV4** - výrazové prostředky ve výtvarném umění, identifikace názorů autora ***Čj*** *- dětská literatura* ***Pč*** *- modelování*	**VV-3-1-04p** zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu **VV-3-1-04p** uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	**žák:** - vysvětluje záměr a výsledek tvorby (vlastní nebo přejaté), uvede klady a zápory své práce v porovnání s ostatními	**Komunikace nad výtvarnými díly** **Zhodnocení vlastní práce v porovnání s ostatními** (vysvětlení záměru a výsledků vlastní práce)	**OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou tvorbu **OSV7** - chování podporující dobré vztahy; empatie a pohled na svět očima druhého **OSV8** - otevřená komunikace, schopnost vyjádřit vlastní názor na tvorbu svou a druhých **MV4** - výrazové prostředky ve výtvarném umění, identifikace názorů autora	**VV-3-1-05p** zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	**žák:** - uplatňuje výrazových vlastností linií - rozumí výrazovým vlastnostem barev rozlišuje barvy studené, teplé, pestré a nepestré, základní - vnímá světelné a barevné kontrasty - využívá hry s barvou - ovládá základní technické dovednosti (maluje plochými a kulatými štětci) - experimentuje s různými výtvarnými prostředky - uplatňuje výrazové vlastnosti linie - všímá si velikosti prvků - ověřuje základní principy kompozice (vztahy zobrazených prvků) - všímá si tvaru objektu a předmětu	**Malba a kresba** (různé materiály, perspektiva, lidská postava, vyjádření pohybu, zátiší, krajina) **Koláž, frotáž, mozaika Tisk z koláže** **Kontrast a vztah tvarů, ploch a barev** **Detail předmětu,** **proporce Ozdobné písmo** **Prostorová tvorba** (modelování, tvorba z přírodnin, papíru a kartonu) **Dekorativní práce** **Tvorba v digitálním prostředí**	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou tvorbu **OSV5** - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality ***Čj*** *- abeceda; ozdobné písmo ve starých knihách* ***Př*** *- stavba lidského těla; využití přírodnin* ***M*** *- geometrické tvary, tělesa; symetrie*	**VV-5-1-01p** uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr **VV-5-1-01p** rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

	- kombinuje barvy, objevuje jiné odstíny - experimentuje s výtvarnými prostředky - kombinuje výtvarné techniky - vytváří objem prostřednictvím modelování - řeší přiměřená zadání v ploše a prostoru - poznává a rozumí smyslu dekorativní tvorby (materiál, barva a funkčnost předmětu) - experimentuje s různými grafickými aplikacemi			
VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	**žák:** - vyjadřuje své nálady a pocity - čerpá ze svých zkušeností - pozorováním života kolem sebe doplňuje svůj výtvarný projev - rozvíjí svůj smysl pro krásu - vyjadřuje vztah k rodině, společnosti a životnímu prostředí		**OSV2** - můj vztah k sobě samému, moje psychika	**VV-5-1-02p** uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr **VV-5-1-02p** při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	**žák:** - pozoruje základní jevy v přírodě - kombinuje výtvarné techniky - experimentuje s výtvarnými materiály a prostředky - rozvíjí představivost a fantazii	**Různé výtvarné materiály a jejich vlastnosti** **Experimenty s výtvarným materiálem**	**EV4** - inspirace přírodou ***Př*** *- přírodniny*	**VV-5-1-03p** uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr **VV-5-1-03p** při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie

VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	**žák:** - pozoruje různé druhy vizuálně obrazných vyjádření - hledá inspiraci - získává nové poznatky - rozlišuje výtvarné techniky - prohlubuje zájem o výtvarné umění	**Druhy výtvarného umění** (malířství, sochařství, architektura) **Lidové umění, folklór** **Knihy, časopisy, komiksy, film** **Knihovny, muzea, galerie, výstavy** **Reklama, design**	**MV4** - výrazové prostředky ve výtvarném umění, identifikace názorů autora **VMEGS1** - lidové umění, zvyky a tradice **MKV1** - poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik **MKV4** - vzájemné obohacování kultur **EV3** - kulturní památky a jejich ochrana, UNESCO **EV4** - kultura v naší obci (knihovny, divadla, galerie) **MV1** - chápání podstaty mediálního sdělení **MV2** - reklama (chápání faktického a fiktivního obsahu) **MV4** - vnímání názorů autora; použité výrazové prostředky **MV6** - vlastní výtvarná tvorba ***Čj*** *- knihovny; ilustrace knih* ***Vl*** *- kulturní památky a jejich ochrana; lidové umění, folklór*	**VV-5-1-04p** uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	**žák:** - vnímá a pozoruje uměleckou výtvarnou tvorbu - ilustrace knih, fotografie, obrazy, architektura, sochařství, filmy atp. - rozlišuje typy vizuálně obrazných vyjádření - rozvíjí estetické cítění a svůj osobní názor - seznamuje se s významnými osobnostmi výtvarného umění - navštíví knihovnu, výstavu			**VV-5-1-05p** uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr **VV-5-1-05p** vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	**žák:** - obhajuje svůj výtvarný projev - prezentuje své pocity - porovnává a hodnotí svou práci s pracemi druhých - zajímá se a vyslechne názor druhých - zdůvodňuje svůj postoj v komunikaci, argumentuje - respektuje názory jiných - kritiku vnímá jako podnětnou - dokáže pozitivně hodnotit druhé, vysvětlit, v čem jsou dobří, radovat se z úspěchu druhých, vhodně reagovat na nezdar jiných - vytváří dobrou pracovní atmosféru - má radost z vykonané práce - je spolupracující, ochoten pomoci spolužákovi - pozoruje a vnímá vývojové změny ve své tvorbě - vnímá rozdíly při porovnání své práce s předmětem výtvarného zobrazení	**Rozbor výtvarného díla**, posuzování vlastních prací a prací spolužáků **Seznámení s pracemi známých českých ilustrátorů, malířů, sochařů a architektů** **Tolerance k rozdílným způsobům výtvarných vyjádření**	**OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou tvorbu **OSV7** - chování podporující dobré vztahy; empatie a pohled na svět očima druhého **OSV8** - otevřená komunikace, schopnost vyjádřit vlastní názor na tvorbu svou a druhých **OSV9** - rozvoj dovedností pro kooperaci při společné práci **MKV1** - poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik **VMEGS1** - čeští malíři a sochaři; lidové umění, zvyky a tradice národů Evropy **MV4** - výrazové prostředky ve výtvarném umění, identifikace názorů autora	**VV-5-1-06p** uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr

5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	**žák:** - uplatňuje výrazových vlastností linie - rozumí výrazovým vlastnostem barev rozlišuje barvy studené, teplé, pestré a nepestré, základní - vnímá světelné a barevné kontrasty - využívá hry s barvou - ovládá základní technické dovednosti (maluje plochými a kulatými štětci) - experimentuje s různými výtvarnými prostředky - uplatňuje výrazové vlastnosti linie - všímá si velikosti prvků - ověřuje základní principy kompozice (vztahy zobrazených prvků) - všímá si tvaru objektu a předmětu - kombinuje barvy, objevuje jiné odstíny - experimentuje s výtvarnými prostředky - kombinuje výtvarné techniky - vytváří objem prostřednictvím modelování - řeší přiměřená zadání v ploše a prostoru - poznává a rozumí smyslu dekorativní tvorby (materiál, barva a funkčnost předmětu) - experimentuje s různými grafickými aplikacemi	**Rozvíjení smyslové citlivosti:** **Prvky vizuálně obrazného vyjádření a jejich vztahy** (linie, barva, světlostní a barevné kvality - barevnost, světlo a stín) **Kresba pastelkami, tužkou, rudkou, uhlem a tuší** **Rozvíjení smyslové citlivosti:** **Prvky a jejich tvary, objem, textura - jejich jednoduché vztahy** (podobnost, kontrast, rytmus), **jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru** **Uspořádání objektů do celků** (uspořádání na základě jejich výraznosti , velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření) **Malba, tempera, akvarel** **Modelování objektu** (různé modelovací hmoty) **Dekorování, ornamenty v lidovém umění** **Tvorba v digitálním prostředí**	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou tvorbu **OSV5** - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality **MKV1** - poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik **MKV4** - vzájemné obohacování kultur ***Pč*** *- využití hry s barvou, rozvoj technických dovedností; řazení a kombinace prvků* ***Čj*** *- komunikace, jazyková výchova* ***M*** *- geometrie v rovině a v prostoru* ***Vl*** *- svátky a tradice* ***Př*** *- rozmanitost přírody*	**VV-5-1-01p** uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr **VV-5-1-01p** rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	**žák:** - vyjadřuje své nálady a pocity - čerpá ze svých zkušeností - pozorováním života kolem sebe doplňuje svůj výtvarný projev - rozvíjí svůj smysl pro krásu - vyjadřuje vztah k rodině, společnosti a životnímu prostředí	**Uplatňování subjektivity:** **Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** **Manipulace s objekty, kresba, malba, kombinovaná technika**	**OSV2** - můj vztah k sobě samému, moje psychika **EV4** - inspirace přírodním prostředím ***Čj*** *- jazyková a slohová výchova* ***Př*** *- rozmanitost přírody* ***Vl*** *- Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás* ***Hv*** *- vyjádření pocitů, nálad* ***M*** *- geometrické tvary, tělesa; symetrie* **OSV2** - můj vztah k sobě samému, moje psychika **EV4** - inspirace přírodním prostředím	**VV-5-1-02p** uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr **VV-5-1-02p** při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	**žák:** - pozoruje základní jevy v přírodě - kombinuje výtvarné techniky - experimentuje s výtvarnými materiály a prostředky - rozvíjí představivost a fantazii	**Rozvíjení smyslové citlivosti:** **Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly** (vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly)	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění ***Čj*** *- jazyková a slohová výchova* ***Pč*** *- rozvoj fantazie, představivosti ve své tvorbě, při experimentování s výtvarnými technikami*	**VV-5-1-03p** uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr **VV-5-1-03p** při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie

VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	**žák:** - pozoruje různé druhy vizuálně obrazných vyjádření - hledá inspiraci - získává nové poznatky - rozlišuje výtvarné techniky - prohlubuje zájem o výtvarné umění	**Uplatňování subjektivity:** **Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání** (vizuální, haptické, statické, dynamické), **hledisko jejich motivace** (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) **Ilustrace, výstavy, divadlo, film** (hledání inspirace)	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou tvorbu **OSV5** - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality ***Čj*** *- ilustrace dětských knih* ***Vl*** *- divadlo, knihovna, galerie v našem městě; Národní divadlo*	**VV-5-1-04p** uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	**žák:** - vnímá a pozoruje uměleckou výtvarnou tvorbu - ilustrace knih, fotografie, obrazy, architektura, sochařství, filmy atp. - rozlišuje typy vizuálně obrazných vyjádření - rozvíjí estetické cítění a svůj osobní názor - seznamuje se s významnými osobnostmi výtvarného umění - navštíví knihovnu, výstavu	**Rozvíjení smyslové citlivosti:** **Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** (umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama) **Návštěva knihovny, výstavy, divadla**	**VMEGS1** - lidové umění, zvyky a tradice**,** výtvarní umělci, díla, architektura **VMEGS3** - kulturní a historické dědictví **MKV1** - poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik **MKV4** - vzájemné obohacování kultur **EV3** - kulturní památky a jejich ochrana, UNESCO **EV4** - kultura v naší obci (knihovny, divadla, galerie)	**VV-5-1-05p** uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr **VV-5-1-05p** vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

			MV1 - chápání podstaty a cílů mediálního sdělení; kritický přístup **MV2** - reklama (chápání faktického a fiktivního obsahu) **MV4** - výrazové prostředky ve výtvarném umění, identifikace názorů autora **MV5** - vliv médií na život člověka; role filmu a televize v životě jedince a rodiny **MV6** - vlastní výtvarná tvorba ***Čj*** *- komunikační a slohová, literární výchova* ***Vl*** *- divadla, knihovny, výstavy v našem městě*	
VV-5-1-06 nalézá a do komunikaczapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	**žák:** - obhajuje svůj výtvarný projev - prezentuje své pocity - porovnává a hodnotí svou práci s pracemi druhých - zajímá se a vyslechne názor druhých - zdůvodňuje svůj postoj v komunikaci, argumentuje - respektuje názory jiných - kritiku vnímá jako podnětnou - dokáže pozitivně hodnotit druhé, vysvětlit, v čem jsou dobří, radovat se z úspěchu	**Ověřování komunikačních účinků:** **Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření** (samotně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací) **Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** (v komunikaci	**OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou tvorbu **OSV7** - chování podporující dobré vztahy; empatie a pohled na svět očima druhého **OSV8** - otevřená komunikace, schopnost vyjádřit vlastní názor na tvorbu svou a druhých **OSV9** - rozvoj dovedností pro kooperaci při společné práci	**VV-5-1-06p** uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr

	druhých, vhodně reagovat na nezdar jiných - vytváří dobrou pracovní atmosféru - má radost z vykonané práce - je spolupracující, ochoten pomoci spolužákovi - pozoruje a vnímá vývojové změny ve své tvorbě - vnímá rozdíly při porovnání své práce - s předmětem výtvarného zobrazení - pozoruje rozdíly v umělecké tvorbě během jejího vývoje	se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje - ve škole i mimo školu, **Vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem svým či jiným** **Proměny komunikačního obsahu** (záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění)	**MKV1** - poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik **MV4** - výrazové prostředky ve výtvarném umění, identifikace názorů autora ***Čj*** *- rozvoj komunikačních dovedností*	

6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	**žák:** - dokáže rozpoznat základní tvary, linie, a struktury - rozpozná realistické zobrazení předmětu, krajiny a postavy od výtvarné stylizace a nadsázky - rozpozná díla malířská, sochařská a architektonická ve spojení s dějinami lidstva - uvede znaky ilustrace - rozpozná znaky lidového umění a současné užité tvorby	**Kresba** (rozvržení linií v ploše, vystižení tvaru, objemu, prostorové vztahy, kontrast, rytmus, podobnost) **Kresba tužkou, fixem, pastelem, perem,uhlem** **Kontrast světla a stínu** **Kresebné etudy** (linie, přímka, křivka, elipsy, prolínání, množení, vrstvení tvarů v ploše)	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou tvorbu; můj vztah k sobě samému, moje psychika (subjektivní pohled na tvorbu) **OSV5** - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality	**VV-9-1-01p** uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru **VV-9-1-01p** uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci

	- variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - ověřuje základní kompoziční principy ve vlastní tvorbě i při interpretaci vizuálně obrazných vyjádření vlastních i uměleckých		**OSV7** - chování podporující dobré vztahy; empatie a pohled na svět očima druhého **OSV8** - otevřená komunikace, schopnost vyjádřit vlastní názor na tvorbu svou a druhých; diskuse o výtvarném umění **OSV9** - rozvoj dovedností pro kooperaci při společné práci **VMEGS1** - lidové umění, zvyky a tradic, evropští výtvarní umělci, díla, architektura **VMEGS3** - kulturní a historické dědictví **MKV1** - poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik **MKV2** - vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur) **MKV4** - vzájemné obohacování kultur, multikulturalita dnešního světa **EV3** - kulturní památky a jejich ochrana, UNESCO **EV4** - kultura v naší obci (knihovny, divadla, galerie, muzeum); inspirace přírodním prostředím **MV1** - chápání podstaty a cílů mediálního sdělení; kritický přístup	
VV-9-1-02 -zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	**žák:** - uplatňuje zkušenosti s barvou, míchá a vrství barvy, uplatňuje poznatky o barvách	**Prostorové vytváření pomocí různých materiálů a technik** (papír, sádra, provázek, recyklované materiály) **Nauka o barvách** (barvy studené, teplé, pestré, nepestré, lokální barva, míchání barev) **Barevný kontrast**		**VV-9-1-02p** uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru **VV-9-1-02p** při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	**žák:** - pojmenuje základní názvosloví – druhy malby, techniky aj. - vysvětlí základní odborné termíny - uplatní vlastní představy - uplatní získané zkušenosti a zaznamená podněty z představ a fantazií - manipuluje s objekty a umístí je v prostoru, zachytí pohyb těla	**Počítačová grafika, animace** **Písmo, užitá grafika** **Abstraktní kresba a malba** **Tematické práce vzhledem k určitým datům a obdobím** (Vánoce, Halloween, Velikonoce, zápis dětí do 1. tříd, pasování prvňáčků apod.)		**VV-9-1-03p** uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru **VV-9-1-03p** uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích

			MV2 - reklama (chápání faktického a fiktivního obsahu); rozlišení reality od médií reprezentované reality **MV4** - vnímání názorů autora; použité výrazové prostředky **MV5** - vliv médií na život člověka **MV6** - vlastní výtvarná tvorba ***D*** *- pravěk, řecká kultura, egyptská kultura* ***Hv*** *- hudební motivy* ***F*** *- optika(barevné spektrum)* ***Inf*** *- práce na PC (grafika)* ***M*** *- geometrické tvary, vzory, symetrie*	vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	**žák:** - zaujímá osobní postoje k vlastní práci a umělecké tvorbě - chápe umění jako způsob poznání a komunikace	**Diskuse o uměleckých dílech**		**VV-9-1-07p** uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	**žák:** - zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ - přenáší a přetváří smyslové	**Kresba** (různé druhy vhodných materiálů , stínování, šrafování, kontrast světla a stínu, kompozice) **Plošné i prostorové zobrazování,**	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění	**VV-9-1-04p** uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

	zážitky a potřeby do vlastní tvorby - využívá výrazových možností barev, vytváří další odstíny a kombinace - odlišuje základní techniky malby, uplatňuje kombinaci technik a poznává jejich další možnosti	**modelace světlem a stínem** **Autentické smyslové zážitky, emoce a myšlenky ve fantazii a vlastní obrazotvornosti** **Vyjádření emocí na základě prožitku** **Malba** (odstíny barev, jejich škála, valéry, sytost tónů, harmonie, kontrast)	**OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou tvorbu; můj vztah k sobě samému, moje psychika (subjektivní pohled na tvorbu) **OSV5** - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality **OSV7** - chování podporující dobré vztahy; empatie a pohled na svět očima druhého **OSV8** - otevřená komunikace, schopnost vyjádřit vlastní názor na tvorbu svou a druhých; diskuse o výtvarném umění **OSV9** - rozvoj dovedností pro kooperaci při společné práci **VMEGS1** - lidové umění, zvyky a tradic, evropští výtvarní umělci, díla, architektura **VMEGS3** - kulturní a historické dědictví **MKV1** - poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik **MKV2** - vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur)	
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	**žák:** - chápe odlišnosti uměleckého vyjádření skutečnosti od přesné podoby světa - využívá počítačovou grafiku k vyjádření některých svých myšlenek	**Osobité kombinace tvarů, jejich průniky a kombinace s písmem**		**VV-9-1-05p** uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	**žák:** - využívá dekorativní postupy - seznamuje se s technikami grafiky, pojmenuje je, využije je ve vlastní tvorbě - vytváří prostorové instalace a na nich si ověřuje vztahy mezi objekty	**Kresba** **Kresba jednodušších celků** **Zdokonalování techniky kresby** (stínování, prolínání, kontrast) **Grafické techniky** **Tisk z výšky** (linoryt, papírotisk, tisk z koláže) **Proměny zobrazování lidského těla** (proporce těla, vyjádření proměn lidského těla, portrét)		**VV-9-1-07p** uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

		Výtvarné vyjádření pocitů z hudby, různých povrchů	**MKV4** - vzájemné obohacování kultur, multikultularita dnešního světa **EV3** - kulturní památky a jejich ochrana, UNESCO **EV4** - kultura v naší obci (knihovny, divadla, galerie); inspirace přírodním prostředím **MV1** - chápání podstaty a cílů mediálního sdělení; kritický přístup **MV2** - reklama (chápání faktického a fiktivního obsahu) **MV4** - vnímání názorů autora; použité výrazové prostředky **MV5** - vliv médií na život člověka; role filmu a televize v životě jedince a rodiny **MV6** - vlastní výtvarná tvorba ***M*** *- geometrie, symetrie* ***P*** *- anatomie lidského těla; stromy* ***Čj*** *- literatura, písemné památky s ilustracemi a iniciálami* ***D*** *- architektura a její výrazové prostředky*	

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
VV-9-1-02 -zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	**žák:** - vnímá okolní svět v širším záběru, - porovnává naši realitu s jinými státy	**Práce s počítačovými programy, digitální fotografií**	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou tvorbu; můj vztah k sobě samému, moje psychika (subjektivní pohled na tvorbu) **OSV5** - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality **OSV7** - chování podporující dobré vztahy; empatie a pohled na svět očima druhého **OSV8** - otevřená komunikace, schopnost vyjádřit vlastní názor na tvorbu svou a druhých; diskuse o výtvarném umění **OSV9** - rozvoj dovedností pro kooperaci při společné práci **VMEGS1** - lidové umění, zvyky a tradic, evropští výtvarní umělci, díla, architektura **VMEGS3** - kulturní a historické dědictví	**VV-9-1-02p** uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru **VV-9-1-02p** při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	**žák:** - experimentuje s různými netradičními materiály, objevuje jejich možnosti a utváří si vlastní názor na jejich používání	**Práce s netradičními materiály** (kov, látka, hlína)		**VV-9-1-05p** uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	**žák:** - vytváří si svůj názor na jednotlivá období a umělecké směry	**Architektura** Základní stavební prvky architektury – okno, mozaika, římsa, sgrafito… v jednotlivých stavebních slozích Různé způsoby uměleckého vyjadřování		**VV-9-1-06p** uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru **VV-9-1-06p** vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	**žák:** - třídí poznatky a okolním světě a svůj náhled na realitu vyjadřuje osobitě - pracuje se získanými zkušenostmi a utváří si svůj názor na viděné - platňuje techniky kresby a zachycuje prostor - orientuje se v grafických technikách - zjednodušuje složitější skutečnost pro grafické vyjádření - zkoumá vztah vlastního těla a pohybu v prostoru, estetiku pohybu a pohyb - v umění, využívá sluchové a hmatové podněty	**Kresba** **Kresba složitějších celků, druhy kompozicí** (kruhová, centrální, zlatý řez) **Zdokonalování techniky kresby** (stínování, prolínání, kontrast) **Grafické techniky** **Tisk z hloubky - suchá jehla** **Proměny zobrazování lidského těla ve výtvarném umění** (tělo a prostor, vyjádření proměn lidského těla, portrét) **Výtvarné vyjádření pocitů z hudby, různých povrchů**	**MKV1** - poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik **MKV2** - vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur) **MKV4** - vzájemné obohacování kultur, multikultularita dnešního světa **EV3** - kulturní památky a jejich ochrana, UNESCO **EV4** - kultura v naší obci (knihovny, divadla, galerie); inspirace přírodním prostředím **MV1** - chápání podstaty a cílů mediálního sdělení; kritický přístup **MV2** - reklama (chápání faktického a fiktivního obsahu) **MV4** - vnímání názorů autora; použité výrazové prostředky **MV5** - vliv médií na život člověka; role filmu a televize v životě jedince a rodiny **MV6** - vlastní výtvarná tvorba ***D*** *- stavební slohy* ***Čj*** *- cizí slova* ***M*** *- geometrické tvary, symetrie* ***Čj*** *- Ex libris* ***P*** *- lidské tělo* ***Hv*** *- poslech hudby*	**VV-9-1-07p** uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	**žák:** - užívá metody současného výtvarného umění, porovnává možnosti tradičních výtvarných technik a moderních možností	**Reklama a** **propagace Písmo** (styly, druhy) **Využití počítačových programů**	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou tvorbu; můj vztah k sobě samému, moje psychika (subjektivní pohled na tvorbu) **OSV5** - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality **OSV7** - chování podporující dobré vztahy; empatie a pohled na svět očima druhého **OSV8** - otevřená komunikace, schopnost vyjádřit vlastní názor na tvorbu svou a druhých; diskuse o výtvarném umění **OSV9** - rozvoj dovedností pro kooperaci při společné práci **VMEGS1** - lidové umění, zvyky a tradic, evropští výtvarní umělci, díla, architektura **VMEGS3** - kulturní a historické dědictví **MKV1** - poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik	**VV-9-1-02p** uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru **VV-9-1-02p** při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	**žák:** - ovládá barevnou škálu a využívá ji k osobitému výtvarnému vyjádření - hodnotí výrazové možnosti barev a jejich kombinací	**Malba** (vztahy mezi barvami, symbolika barev, působení barev mezi sebou a jejich vzájemné ovlivňování se) **Barevný a světelný kontrast, sytost, tón, harmonie** **Využití barev ve volné tvorbě i praktickém užití** (oděv, bydlení, interiér)		**VV-9-1-05p** uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

			MKV2 - vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur) **MKV4** - vzájemné obohacování kultur, multikulturalita dnešního světa **EV3** - kulturní památky a jejich ochrana, UNESCO **EV4** - kultura v naší obci (knihovny, divadla, galerie); inspirace přírodním prostředím **MV1** - chápání podstaty a cílů mediálního sdělení; kritický přístup **MV2** - reklama (chápání faktického a fiktivního obsahu) **MV4** - vnímání názorů autora; použité výrazové prostředky **MV5** - vliv médií na život člověka; role filmu a televize v životě jedince a rodiny **MV6** - vlastní výtvarná tvorba ***Vk*** *- psychika člověka, povaha* ***D*** *- dějiny umění (sochařství)* ***Hv*** *- reakce posluchače na moderní hudbu* ***F*** *- barevné spektrum* ***P*** *- příroda, roční období* ***Čj*** *- slova cizího původu*	
	žák: - srovnává současnost a minulost a snaží se pochopit oblasti moderního umění	**Současné trendy výtvarného umění** (instalace, videoart, performance, happening)		
VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	**žák:** - porovnává konkrétní díla a snaží se vyjádřit svůj postoj k nim - porovnává konkrétní díla na společné téma	**Diskuse o uměleckých dílech**		**VV-9-1-07p** uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

5.8 Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je kladen důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Celý život školy je ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku je vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot,
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů,
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí,
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje,

- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví,
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volním úsilím atd.,
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.,
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí,
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci.

5.8.1 Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví obsahuje Výchova ke zdraví výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojena s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Do předmětu Výchova ke zdraví je jako doplňující vzdělávací obor implementována Etická výchova. Náplní jsou také vybrané okruhy z průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Týdenní časová dotace v ročnících											
1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**1. stupeň celkem**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**2. stupeň celkem**	**Celkem**
0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	2	2

Výchovné a vzdělávací strategie

Smyslem a cílem předmětu je vybavit žáky souborem klíčovým kompetencí, které představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. K rozvoji těchto kompetencí využíváme následující strategie:

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v praktickém životě,
- učíme žáky získané informace posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti.

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problému,
- rozvíjíme u žáků schopnost vnímat nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpoznávat a pochopit problém, přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlet a naplánovat způsob řešení problémů a využívat k tomu vlastního úsudku a zkušeností,
- napomáháme žákům volit vhodné řešení, využívat k tomu vlastního úsudku a zkušeností.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k formulaci a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, požadujeme, aby se vyjadřovali výstižně, souvisle a kultivovaně,
- učíme žáky naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuze, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat,
- učíme žáky využívat informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolím,
- vedeme žáky k využívání získaných komunikativních dovedností k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky, aby účinně spolupracovali ve skupině, podíleli se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňovali kvalitu společné práce,
- usilujeme o to, aby se každý žák podílel na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispíval k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytnul pomoc nebo o ni požádal,
- vyzýváme žáky, aby přispívali k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápali potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňovali zkušenosti druhých lidí, respektovali různá hlediska a čerpali poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají,
- vedeme žáky k vytváření pozitivní představy o sobě samém, která podporuje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj,
- vedeme žáky k ovládání a řízení svého jednání a chování tak, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Kompetence občanské

- vedeme žáky, aby respektovali přesvědčení druhých lidí, vážili si jejich vnitřních hodnot, byli schopni vcítit se do situací ostatních lidí, odmítali útlak a hrubé zacházení, uvědomovali si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí,
- rozvíjíme u žáků schopnost rozhodovat se zodpovědně podle dané situace, poskytovat dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka,
- pomáháme žákům pochopit základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Kompetence pracovní

- rozvíjíme u žáků pocit zodpovědnosti za svěřené úkoly,
- umožňujeme žákům využití a oporu odborné literatury (knihy, příručky, internet, přednáška, exkurze),
- vedeme žáky k efektivitě při organizování vlastní i skupinové práce,
- vedeme žáky k přesvědčení, že zdraví a zdatnost člověka jsou důležitými faktory při výběru povolání.

Kompetence digitální

- učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních,
- vedeme žáky k etickému jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí,

- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví				
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata,** ***mezipředmětové vztahy***	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**
6. ročník				
Vztahy mezi lidmi a formy soužití				
VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	**žák:** - zdůvodní, proč je nutné stanovovat pravidla ve společnosti - se podílí se na tvorbě pravidel soužití ve třídě	**Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity** (rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek; funkce rodiny, náhradní rodinná péče, výchovné styly, mezigenerační konflikty, rodinné prostředí, bydlení) **Rodina** (poznání vlastní rodiny	***Vo*** *- člověk ve společnosti, člověk jako jedinec* ***Čj*** *- naslouchání* ***P*** *- vývoj jedince, rozmnožování* **OSV2** - můj vztah k sobě samému a k druhým lidem (rodina, spolužáci, kamarádi)	**VZ-9-1-01p** chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního				

vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví		a jejich pravidel, práva a povinnosti v rodině, role v rodině, formulace nevyslovených pravidel a očekávání, hodnota rodiny, zlepšení atmosféry v rodině, komunikace v rodině, úcta k členům rodiny, úcta ke stáří) **Pozitivní vzory versus pochybné idoly** (vzory ve vlastní rodině, smysl autority, vztah k autoritě) **Iniciativa a tvořivost (r**enatalizace, nácvik tvořivosti, prosociální aspekt iniciativy a tvořivosti v rodině, psychická a fyzická pomoc, ochota ke spolupráci)	**OSV3** - cvičení sebekontroly a sebeovládání, regulace vlastního jednání – dodržování pravidel skupiny **OSV4** - sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích **OSV5** - rozvoj kreativity (pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak, uvést nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích **OSV6** - vzájemné poznávání se ve třídě, rodině **OSV7** - chování podporující dobré vztahy, empatie, respektování, podpora; lidská práva jako regulativ vztahů **OSV8** - aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, efektivní strategie asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci **OSV9** - rozvoj dovedností pro kooperaci, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, navázat na druhé; schopnost řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny **OSV10** - dovednosti řešení problémů a rozhodování se	
EV-9-1-03 analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu				
EV-9-1-06 spolupracuje i v obtížných sociálních situacích				
VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi svá práva	**žák:** - dokáže rozlišit pojmy přátelství, láska, partnerství - uvede možná rizika manipulace	**Vztahy ve dvojici** (kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství) **Obrana před manipulací - asertivní techniky**		**VZ-9-1-14p** zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
EV-9-1-04 nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje				

			OSV11 - postoje a hodnoty a jejich projevy v chování lidí; pomáhající a prosociální chování **VDO1** - otevřené partnerství a demokratické společenství ve škole **VDO2** - práva a povinnosti občana **VMEGS2** - styl života v evropských rodinách **MV4** - identifikování postojů a názorů autora v mediálním sdělení, rozpoznání manipulace	
Změny v životě člověka a jejich reflexe				
VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	**žák:** - si uvědomuje vývojové změny fyzické, psychické a sociální	**Dětství, puberta, dospívání** (tělesné, duševní a společenské změny)	*Vo - člověk ve společnosti, člověk jako jedinec* ***P** - životní styl; vývoj člověka*	
VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce			**OSV2** - jak se promítá mé já v mém chování; druzí jako zdroj informací o mně; můj vztah k sobě samému; moje tělo, moje psychika **OSV3** - regulace vlastního jednání a prožívání; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení **OSV4** - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě, zvládání stresu; hledání pomoci při potížích **OSV7** - chování podporující dobré vztahy, empatie, respektování, podpora;	**VZ-9-1-09p** respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví

			OSV8 - aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, efektivní strategie asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci **OSV10** - dovednosti řešení problémů a rozhodování se **OSV11** - postoje a hodnoty a jejich projevy v chování lidí; pomáhající a prosociální chování	
Zdravý způsob života a péče o zdraví				
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	**žák:** - uplatňuje zásady zdravého denního režimu	**Denní režim** (vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, pohybový režim)	***P, Tv*** *- životní styl, úrazy; první pomoc* ***Čj*** *- čtení (věcné, kritické)* ***Inf*** *- vyhledávání informací a zásady bezpečné elektronické komunikace* **OSV3** - organizace vlastního času (kroužky, zájmy); plánování učení; regulace vlastního jednání, bezpečné chování **OSV4** - dovednosti zvládání stresových situací, uvolnění, relaxace **OSV8** - komunikace v různých situacích (při poskytování první pomoci); **OSV10** - dovednosti řešit problémy	**VZ-9-1-04p** respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví				**VZ-9-1-05p** projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
EV-9-1-05 rozlišuje manipulační působení médií	**žák:** - uvede možná rizika manipulace	**Podpora pozitivního působení televize a médií** (účinná obrana proti manipulaci médií, média a volný čas)		
VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně	**žák:** - v modelových situacích demonstruje postup poskytnutí první pomoci při	**Ochrana před úrazy** (odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na		**VZ-9-1-15p**

předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	úrazových a neúrazových poruchách zdraví	pracovišti, v dopravě), základy první pomoci	**EV4** - náš životní styl, vliv na zdraví **MV1** - kritický přístup ke zpravodajství a reklamě **MV4** - identifikování postojů a názorů autora v mediálním sdělení, rozpoznání manipulace **MV5** - vliv médií na kulturu, role médií v životě jednotlivce a rodiny	uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	**žák:** - vysvětlí pojem nemoc a možné příčiny jejího vzniku - uvede procesy šíření infekčních chorob a preventivní opatření před jejich nákazou - uplatňuje základní hygienická opatření při prevenci nákazy i šíření přenosných nemoc	**Ochrana před přenosnými chorobami** (základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty)	***Vo*** *- člověk ve společnosti, člověk jako jedinec* ***P, Tv*** *- životní styl; lidské tělo; prevence nemoci a úrazu, první pomoc* **OSV3** - regulace vlastního jednání - dodržování pravidel, bezpečné chování; organizace vlastního času	**VZ-9-1-08p** svěří se se zdravotním problémem
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	**žák:** - analyzuje příčiny vzniku civilizačních chorob a dokáže vysvětlit význam prevence	**Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami** (prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, preventivní a léčebná péče)		**VZ-9-1-04p** respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence				
VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené	**žák:** - si uvědomuje klady i zápory elektronických médií	**Bezpečné chování a komunikace** (komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace	***Vo*** *- člověk ve společnosti, člověk jako jedinec* ***Čj*** *- naslouchání (praktické, věcné, kritické)*	**VZ-9-1-14p** zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí

dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi		prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení)	***Inf*** *- bezpečná elektronická komunikace* ***P, Z*** *- ochrana člověka při mimořádných událostech, první pomoc* ***Tv*** *- prevence nemoci a úrazu, první pomoc* **OSV3** - regulace vlastního jednání – dodržování pravidel, bezpečné chování **OSV6** - vzájemné poznávání ve třídě/skupině **OSV7** - chování podporující dobré vztahy, empatie, respektování, podpora, pomoc; **OSV8** - komunikace v různých situacích; strategie asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci **OSV9** - jasná a respektující komunikace; řešení konfliktů **OSV10** - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování při různých problémech **OSV11** - pomáhající a prosociální chování **MV4** - rozpoznání názoru a postoje autora sdělení, rozpoznání manipulace	
VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	**žák:** - analyzuje konkrétní situace v silničním provozu a železniční dopravě a uvede nebezpečí (pro sebe i druhé) plynoucí z nevhodného chování v roli chodce, cyklisty, cestujícího v dopravních prostředcích	**Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrana zdraví** (bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)		**VZ-9-1-15p** uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	**žák:** - si charakterizuje možná nebezpečí vyplývající z mimořádných událostí - volí v modelových situacích ohrožení vhodné způsoby jednání a chování, které vedou k bezpečí a ochraně jeho zdraví i ostatních - vysvětlí význam Integrovaného záchranného systému a jeho složek při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích	**Ochrana člověka za mimořádných událostí** (klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí)		**Z-9-1-16p** chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel
Hodnota a podpora zdraví				

VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	**žák:** - interpretuje zdraví jako stav úplné tělesné, psychické a sociální pohody - uvede příklady vlivu neuspokojených základních lidských potřeb na fyzické, psychické a sociální zdraví	**Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci** (složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie)	*Vo - člověk ve společnosti, člověk jako jedinec* ***P** - životní styl, přírodní prostředí* ***Z** - kvalita životního prostředí v různých částech světa* ***Tv** - význam pohybu pro zdraví* **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - regulace vlastního jednání a prožívání - organizace vlastního času (sport, odpočinek, omezení času stráveného u PC apod.) **OSV4** - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dovednosti zvládání stresových situací, předcházení stresům v mezilidských vztazích; uvolnění, relaxace **OSV11** - péče o vlastní zdraví jako hlavní životní hodnota **EV2** - přírodní podmínky života - čistota vody a ovzduší **EV4** - náš životní styl, vliv prostředí na zdraví	**VZ-9-1-03p** uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	**žák:** - uvede příklady celospolečenské odpovědnosti za zdraví na úrovni státu, kraje, obce (např. ochrana kvality vody, ovzduší, optimální hlukové a světelné pohody) - vysvětlí význam aktivního přístupu ke zdraví - určí oblasti životního stylu, ve kterých může aktivně podporovat své zdraví	**Podpora zdraví a její formy** - prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví		**VZ-9-1-04p** respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví				**VZ-9-1-05p** projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí				
VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce				**VZ-9-1-09p** respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
Osobnost a sociální rozvoj				

VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	**žák:** - pozná sám sebe a potřeby druhých - hledá kompromis ve vztazích a učí se řešit vztahové konflikty - nevnímá odlišnost lidí jako důvod k nepřátelství - vytváří si kladný vztah k sobě i k ostatním lidem - učí se zvládat stresové situace a zamýšlí se nad způsoby řešení - vštěpuje si správné formy komunikace	**Sebepoznání a sebepojetí** (vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity) **Seberegulace a sebeorganizace činností a chování** (cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání) **Psychohygiena** (v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech) **Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace** (respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování)	**OSV2** - jak se promítá mé já v mém chování; druzí jako zdroj informací o mně; můj vztah k sobě samému a k druhým; moje tělo, moje psychika; zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - cvičení sebekontroly a sebeovládání **OSV4** - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, zvládání stresu; vyhledání pomoci při potížích; dobrý vztah k sobě samému; **OSV7** - chování podporující dobré mezilidské vztahy; **OSV8** - dovednosti verbální a neverbální komunikace; naslouchání druhým; vedení dialogu; komunikace v různých situacích **OSV9** - jasná a respektující komunikace, rozvoj dovedností pro kooperaci ve skupině **OSV10** - dovednosti pro řešení problémů, i v mezilidských vztazích **OSV11** - postoje a hodnoty a jejich projevy v chování lidí; pomáhající a prosociální chování ***Inf*** *- bezpečná elektronická komunikace*	**VZ-9-1-04p** respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
EV-9-1-01 komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci				
EV-9-1-02 respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí				
EV-9-1-03 analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu				
EV-9-1-04 nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním chováním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva				
EV-9-1-07 je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení				
EV-9-1-08 analyzuje etické aspekty různých životních situací				
EV-9-1-09 se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů				

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Zdravý způsob života a péče o zdraví				
VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	**žák:** - interpretuje zdraví jako stav úplné tělesné, psychické a sociální pohody - uplatňuje návyky osobní a intimní hygieny s ohledem na zdraví a ohleduplné mezilidské vztahy	**Tělesná a duševní hygiena, denní režim** (zásady osobní, intimní, a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim)	**OSV4** - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dovednosti zvládání stresových situací, uvolnění, relaxace ***Tv*** *- zdravý životní styl, význam pohybu pro zdravý vývoj*	**VZ-9-1-03p** uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
EV-9-1-08 analyzuje etické aspekty různých životních situací	**žák:** - dodržuje zásady fair play	**Fair play** (zdravá soutěživost, dodržování pravidel hry, asertivita a prosociálnost v soutěživých situacích, prosociálnost a sport)	**OSV11** - vlastní hodnoty a postoje; kvality odpovědnosti, spolehlivost, spravedlnost, fair play ***Tv*** *- fair play při sportu*	
EV-9-1-10 aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy				
VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	**žák:** - si uvědomuje vliv vnějšího i vnitřního prostředí na zdraví a zaujímá pozitivní postoj ke kvalitě prostředí	**Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví** (kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota)	**EV2** - podmínky života - čistota vody a ovzduší **EV4** - náš životní styl, vliv prostředí na zdraví	

VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	**žák:** - si uvědomuje význam zdravé výživy pro tělesný i duševní vývoj - uvede zdravotní rizika spojená s poruchami příjmu potravy a zodpovědně se rozhoduje ve prospěch zdravých stravovacích návyků	**Výživa a zdraví** (zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy, výživa vybraných skupin obyvatelstva, současné směry ve výživě, alternativní výživa)	***P, Tv -*** *zdravý životní styl, pitný režim*	**VZ-9-1-07p** dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
EV-9-1-05 rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory	**žák:** - si uvědomuje rizika manipulace	**Podpora pozitivního působení televize a médií** (nabídka pozitivních zdrojů, kritický přístup k působení médií, rozlišování mezi realitou a pseudorealitou, účinná obrana proti manipulaci médií)	**MV1** - rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních, chápání podstaty sdělení **MV2** - vnímání rozdílu mezi realitou a stavem prezentovaným v médiích (např. nereálný vzhled lidí na sociálních sítích) **MV4** - rozpoznání názoru a postoje autora sdělení, rozpoznání manipulace	
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence				
VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	**žák:** - si uvědomuje význam relaxace a volí vhodnou formu	**Stres a jeho vztah ke zdraví** (kompenzační relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti)	***Čj*** *- čtení (věcné, kritické), naslouchání (praktické, věcné, kritické)* ***Vo*** *- člověk ve společnosti, člověk jako jedinec* ***Inf*** *- vyhledávání informací a komunikace* ***Hv*** *- relaxační hudba*	

			OSV4 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dovednosti zvládání stresových situací, předcházení stresům v mezilidských vztazích; uvolnění, relaxace	
VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	**žák:** - vysvětlí princip vzniku závislosti látkové i nelátkové (fyzická, psychická a sociální závislost)	**Auto-destruktivní závislosti** (psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu) rizikové skupiny populace, vlivy na vznik závislostí, sociální dovednosti a způsoby odmítání návykových látek, návykové látky a trestná činnost, služby odborné pomoci, první pomoc při otravě alkoholem a jinými návykovými látkami)	***Inf*** *- kritický přístup k informacím na sociálních sítích* **MV1** - kritický přístup ke zpravodajství a reklamě; hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení **MV2** - rozpoznání faktického a fiktivního obsahu sdělení, prezentování zkreslené reality v médiích **MV4** - identifikování názorů a postojů autora sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci **MV5** - role médií v každodenním životě jednotlivce (vliv na uspořádání dne, konverzační témata, postoje, chování, politiku)	**VZ-9-1-13p** dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her **VZ-9-1-13p** uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	**žák:** - uvede možná rizika manipulace	**Manipulativní reklama a informace** (reklamní vlivy, působení sekt)		**VZ-9-1-14p** zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
EV-9-1-05 rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory		**Podpora pozitivního působení televize a médií** (nabídka pozitivních zdrojů, kritický přístup k působení médií, rozlišování mezi realitou a pseudorealitou, účinná		

		obrana proti manipulaci médií)		
Osobnost a sociální rozvoj				
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	**žák:** - pozná sám sebe a potřeby druhých - hledá kompromis ve vztazích a učí se řešit vztahové konflikty - nevnímá odlišnost lidí jako důvod k nepřátelství - vytváří si kladný vztah k sobě i k ostatním lidem - učí se zvládat stresové situace a zamýšlí se nad způsoby řešení - vštěpuje si správné formy komunikace	**Sebepoznání a sebepojetí** (vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity) **Seberegulace a sebeorganizace činností a chování** (cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání) **Psychohygiena** (v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech) **Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace** (respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích,	**OSV2** - jak se promítá mé já v mém chování; druzí jako zdroj informací o mně; můj vztah k sobě samému a k druhým; moje tělo, moje psychika; zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - regulace vlastního jednání a prožívání; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení **OSV4** - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, zvládání stresu; vyhledání pomoci při potížích; dobrý vztah k sobě samému; **OSV7** - chování podporující dobré mezilidské vztahy; empatie, respektování, pomoc druhým **OSV8** - dovednosti verbální a neverbální komunikace; naslouchání druhým; vedení dialogu; komunikace v různých situacích; asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci **OSV9** - rozvoj dovedností pro kooperaci, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, navázat na druhé; schopnost řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny	**VZ-9-1-04p** respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
EV-9-1-01 komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci				
EV-9-1-02 respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí				
EV-9-1-03 analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu				
EV-9-1-04 nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním chováním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva				
EV-9-1-07 je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení				

EV-9-1-08 analyzuje etické aspekty různých životních situací		dopad vlastního jednání a chování)	**OSV10** - dovednosti pro řešení problémů, i v mezilidských vztazích **OSV11** - postoje a hodnoty a jejich projevy v chování lidí; pomáhající a prosociální chování	
EV-9-1-09 se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů				

5.8.2 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života.

Předmět tělesná výchova na 1. stupni má především v žákovi vypěstovat kladný vztah ke sportu. Kolektivní hry vychovávají jedince s pozitivním vnímáním svého sociálního okolí. Přivádí ho také ke správným hygienickým návykům. Žák si osvojuje správná pravidla fair play, základní dovednosti z různých sportů, učí se základní povely nástupů, dodržuje pravidla bezpečného cvičení na nářadí i s náčiním. Učí se sebeovládání, vzájemné dopomoci, respektování druhého, ale i sebehodnocení. Pravidelným cvičením a pohybem rozvíjíme dobrou kondici dětského organismu. Seznamujeme žáka se škálou sportů, postupně jej trénujeme a vedeme jej k osvojení základních dovedností. Vnímáme individuální schopnosti, rozvíjíme talent dítěte, respektujeme specifika dívek a chlapců.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže způsobené pobytem ve škole,
- rozvoj pohybových dovedností a kultivovanost pohybu,
- poznání, že zdraví je jedna z nejdůležitějších životních hodnot,
- rozpoznání základních situací ohrožujících tělesné i duševní zdraví a osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit,
- zařadit pohybovou činnost do denního režimu,
- samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a snažit si ji zvyšovat.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Časová dotace je ve všech ročnících 2 hodiny týdně. Místem realizace je většinou tělocvična v budově, sokolovna, venkovní tartanové hřiště u sokolovny, travnatá plocha u sokolovny či okolí základní školy. Náplní hodin tělesné výchovy jsou různá skupinová cvičení, společné rozcvičky a zahřívací cvičení, hry, honičky, průpravná cvičení (u míčových her především ve dvou skupinách), posilovací cvičení, střídání různých náčiní (míč, obruč, švihadlo, lano, činky, hokejky…) a nářadí (kladina, žebřiny, koza, trampolína, žíněnky, švédská bedna), výklad pravidel her. Samozřejmostí je také vždy poučení o bezpečnosti a dopomoci.

Součástí výuky Tv v prvním až třetím ročníku je také výuka základů plavání.

Do obsahu Tělesné výchovy je plně zařazeno průřezové téma Osobní a sociální výchova a částečně také průřezová témata Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Týdenní časová dotace v ročnících											
1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**1. stupeň celkem**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**2. stupeň celkem**	**Celkem**
2	2	2	2	2	10	2	2	2	2	8	18

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu Tělesná výchova využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména tyto strategie:

Kompetence k učení

- umožňujeme žákovi poznat celou škálu sportovních odvětví, různá náčiní a nářadí, prostředí, dovednosti získává více smysly,
- klademe důraz na názorný a srozumitelný výklad pravidel, správné předvedení,
- dáváme žákovi možnost využít vlastní zkušenosti a dovednosti,
- podporujeme v žákovi sebedůvěru,
- vedeme ho k sebehodnocení, chceme, aby chápal princip a důvod správného dodržování pravidel a technik, význam pro život,
- nabízíme žákům různé metody výuky, podněcujeme zájem o předmět,
- vedeme žáka k sebehodnocení,
- vedeme žáky ke kritickému posouzení vlastních schopností,
- učíme žáky poznávat smysl a cíl svých aktivit.

Kompetence k řešení problémů

- spojujeme souvislosti pravidel, návaznosti jednotlivých pohybových dovedností,
- podporujeme účasti v soutěžích mezi jednotlivci i kolektivy, možnost srovnávání výkonů, hra fair play,
- vedeme jej k tomu, aby se nedal odradit neúspěchem,
- vedeme žáky k řešení problémových situací samostatně i ve skupinách,
- podněcujeme žáky k obhajobě svých názorů a k respektování názorů ostatních,
- motivujeme žáky k aplikaci získaných řešení v obdobných situacích,
- vedeme žáky k uvědomování si zodpovědnosti svých rozhodnutí a k hodnocení výsledků svých činů.

Kompetence komunikativní

- vedeme děti k vhodné komunikaci mezi sebou, sebou a učitelem či rozhodčím,
- učíme žáka hodnotit výkony, posuzovat je, porovnávat,
- umožňujeme mu vyjádřit svůj názor, také respektovat rozhodnutí druhých,

- vedeme žáky k vhodnému a výstižnému vyjadřování svých názorů v ústním projevu,
- učíme aktivnímu naslouchání,
- učíme je vhodnou formou argumentovat a obhajovat vlastní názor.

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme žákovi stanovit pravidla,
- vedeme jej k toleranci, zodpovědnosti, pomoci (umět ji dát i si o ni říci),
- vedeme žáky k vytváření pravidel práce ve skupině,
- učíme žáky respektovat pravidla práce ve skupině,
- vedeme žáky k spoluvytváření příjemné pracovní atmosféry,
- učíme žáky vhodnou formou požádat o pomoc, v opačném případě pomoc poskytnout.

Kompetence občanské

- požadujeme jako prioritu slušné chování bez hrubostí, násilí,
- vedeme ho ke vzájemné pomoci, uznání, ocenění,
- vyvoláváme touhu po dosažení co nejlepšího výkonu,
- přivádíme jej k pocitu sounáležitosti kolektivu, vlastní ochraně zdraví,
- spoluvytváříme hodnotový systém žáků a umožňujeme jim tak sociální, mravní a estetickou orientaci,
- učíme je chápat a oceňovat obecně uznávané lidské hodnoty,
- učíme žáka rozlišovat a uplatňovat práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák, ….),
- vedeme žáky k podpoře a ochraně zdraví,
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování.

Kompetence pracovní

- ukazujeme žákovi systém ukládání nářadí a náčiní, svého sportovního oblečení,
- požadujeme hospodárné zacházení a správnou manipulaci s náčiním a nářadím,
- preferujeme zásady bezpečnosti a ochrany zdraví,
- učíme žáky zacházet s různým náčiním a nářadím,
- vedeme žáky k efektivní organizaci své práce,
- motivujeme k využití dovedností v praxi (zapojování do různých tělovýchovných volnočasových aktivit).

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu),
- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky,

- motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště,
- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví Vyučovací předmět: Tělesná výchova				
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy***	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**
1. ročník				
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	**žák:** - ovládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli po zlepšení pohybové dovednosti - zjistí význam sportování pro zdraví	**Význam pohybu pro** **zdraví Příprava** **organismu Hygiena při** **TV** **Bezpečnost při pohybových činnostech** **Základy gymnastiky**: akrobacie, kladinka, cvičení na nářadí, s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti **Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** **Základy atletiky**: rychlý běh, skok z místa, hod míčkem, cvičení na rychlost, sílu, pohyblivost,	***Hv*** *- vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance* ***Prv*** *- zdraví; lidské tělo* ***M*** *- měření výkonů; rozdělování na skupiny, tvoření dvojstupů, trojstupů atd.* **OSV1** - rozvoj pozornosti a soustředění **OSV2** - moje tělo, moje psychika, můj vztah k sobě samému, zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - sebekontrola a sebeovládání, regulace vlastního jednání v rámci dodržování pravidel her;	**TV-3-1-01p** zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	**žák:** - dbá na správné držení těla při různých činnostech a provádění cviků Gymnastika - zvládne průpravná cvičení pro			

	kotoul vpřed a pro kotoul vzad - cvičí na žebřinách - zvládne jednoduché cviky na lavičkách - chodí po kladince s dopomoci - zvládne průpravná cvičení pro skok přes švihadlo - dokáže rychlostně silová cvičení (po dobu 5 - 15 s, intervaly odpočinku asi 2 min) Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - zvládá vyjádřit rytmus pohybem - zvládá průpravná cvičení na tanečky založené na chůzi a běhu - dbá na správné držení těla (estetické) při různých činnostech i provádění cviků) Atletika - zvládá průpravná cvičení - je seznámen s prvky atletické abecedy - zvládá člunkový běh - je seznámen se základy polovysokého startu - je seznámen s technikou hodu míčkem z místa - provádí nácvik skoku z místa snožmo - zvládá a rozumí štafetovým hrám vykonávaných v družstvu Úpoly provádí nácvik průpravných cvičení na přetahy a přetlaky	koordinaci pohybu **Úpoly** **Turistika a pobyt v přírodě** **Základy sportovních her:** pohybové hry, míčové hry, netradiční hry **Průpravné úpoly** **Další pohybové činnosti dle podmínek školy a zájmů žáků**	stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení **OSV4** - pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému; radost z pohybu **OSV5** - pohybová kreativita ***Prv*** *- ohleduplné chování k přírodě*	

	Turistika - zjistí, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám - zvládá základní techniku chůze (i se zátěží)		**EV3** - ohleduplné chování k přírodě při sportovních aktivitách venku ***Prv*** *- vztah k životnímu prostředí*	
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	**žák:** - manipuluje s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, rukou i nohou) - přihrává obouruč - provádí nácvik přihrávek jednoruč - provádí nácvik přihrávek nohou - chytá míč (jiné náčiní) odpovídající velikosti a hmotnosti - je seznámen se sportovním náčiním sportovních a týmových her - dodržuje základní pravidla her - účastní se školních soutěží Netradiční sporty - je seznámen s netradičními sporty		**OSV6** - vzájemné poznávání ve skupině **OSV7** - chování podporující dobré vztahy v kolektivu, empatie, respektování druhých, pomoc druhým **OSV8** - slušná komunikace v různých situacích **OSV9** - schopnost pracovat v týmu, podřízení se, vedení a organizování; schopnost naslouchat ostatním; řešení konfliktů **OSV10** - schopnost vyřešit problémy ve skupině **OSV11** - chování fair play **VDO2** - angažovanost v zájmu týmu	
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	**žák:** - dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - při pohybových činnostech přivolá pomoc při zranění		***Prv*** *- základní hygienické návyky* **OSV3** - sebekontrola a sebeovládání, regulace vlastního jednání v rámci dodržování pravidel her a zásad bezpečnosti	**TV-3-1-04p** dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách

TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	**žák:** - zná a užívá základní tělocvičné pojmy, názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní, cvičebních prostor - rozumí smluveným povelům, signálům aj. prostředkům komunikace při TV a sportu - zvládne přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, ochrana přírody		**OSV3** - sebekontrola a sebeovládání, regulace vlastního jednání dle pokynů učitele **EV3** - ohleduplné chování k přírodě při sportovních aktivitách venku ***Prv*** *- vztah k životnímu prostředí; dopravní výchova*	**TV-3-1-05p** reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů
TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	**žák:** - prokáže přizpůsobení se hygieně, vodnímu prostředí a dalším plaveckým dovednostem - zvládá základní plavecké dovednosti, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	**Základní plavecká výuka**	**OSV3** - regulace vlastního jednání, bezpečné chování ***Prv*** *- význam vody v životě člověka, koloběh vody*	
TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	**žák:** - zvládá základní plavecké prvky			

2. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	**žák:** - ovládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - provádí cviky pro zahřátí a uvolnění - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli po zlepšení pohybové dovednosti - zjistí význam sportování pro zdraví	**Význam pohybu pro zdraví** **Příprava organismu** **Hygiena při TV** **Bezpečnost při pohybových činnostech** **Základy gymnastiky**: akrobacie, kladinka, cvičení na nářadí, s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti **Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** **Základy atletiky**: rychlý běh, skok do místa, hod míčkem, cvičení na rychlost, sílu, pohyblivost, koordinaci pohybu **Úpoly** **Turistika a pobyt v přírodě** **Základy sportovních her:** pohybové hry, míčové hry, netradiční hry **Průpravné úpoly**	***Hv*** *- vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance* ***Prv*** *- zdraví; lidské tělo* ***M*** *- měření výkonů; rozdělování na skupiny, tvoření dvojstupů, trojstupů atd.* **OSV1** - rozvoj pozornosti a soustředění **OSV2** - moje tělo, moje psychika, můj vztah k sobě samému a k jiným lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - sebekontrola a sebeovládání, regulace vlastního jednání v rámci dodržování pravidel her a bezpečnosti; stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení **OSV4** - pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému; radost z pohybu **OSV5** - pohybová kreativita	**TV-3-1-01p** zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- dbá na správné držení těla při různých činnostech a provádění cviků Gymnastika - zvládne průpravná cvičení pro kotoul vpřed a pro kotoul vzad - zvládá kotoul vpřed s dopomocí - pokouší se o kotoul vzad - cvičí na žebřinách - provádí jednoduché cviky na žebřinách - zvládne jednoduché cviky na lavičkách - chodí po kladince s dopomocí - zvládne průpravná cvičení pro			

	skok přes švihadlo - dokáže rychlostně silová cvičení (po dobu 5-15 s., intervaly odpočinku asi 2 min) Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - zvládá vyjádřit rytmus pohybem - zvládá 1-2 tanečky založené na chůzi a běhu - dbá na správné držení těla (estetické) při různých činnostech i provádění cviků) Atletika - zvládá průpravná cvičení - zvládá prvky atletické abecedy - zvládá člunkový běh - provádí polovysoký start - je seznámen s nízkým startem - zvládá techniku hodu míčkem z místa - nacvičuje hod míčkem z chůze - zvládá skok z místa snožmo - zvládá štafetové hry vykonávané v družstvu - rozumí principu štafetového běhu Úpoly - provádí průpravná cvičení na přetahy a přetlaky Turistika - zjistí, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám	**Další pohybové činnosti dle podmínek školy a zájmů žáků**	***Hv*** *- hudba k pohybu*	

	- zvládá základní techniku chůze (i se zátěží)		**EV3** - ohleduplné chování k přírodě při sportovních aktivitách venku ***Prv*** *- vztah k životnímu prostředí*	
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	**žák:** - manipuluje s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, rukou i nohou) - přihrává jednoruč, obouruč - chytá míč (jiné náčiní) odpovídající velikosti a hmotnosti - přihrává nohou - nacvičuje práci se sportovním náčiním sportovních a týmových her - zkouší pracovat s náčiním týmových a sportovních her - zkouší práci s náčiním (florbal) - dodržuje základní pravidla her - seznámen s dodržováním fair play - účastní se školních soutěží Netradiční sporty - je seznámen s netradičními sporty - je schopen soutěžit v družstvu - uvědomuje si následky pro sebe i družstvo při porušení pravidel		**OSV6** - vzájemné poznávání ve skupině **OSV7** - chování podporující dobré vztahy v kolektivu, empatie, respektování druhých, pomoc druhým **OSV8** - slušná komunikace v různých situacích **OSV9** - schopnost pracovat v týmu, podřízení se, vedení a organizování; schopnost naslouchat ostatním; řešení konfliktů **OSV10** - schopnost vyřešit problémy ve skupině **OSV11** - chování fair play **VDO2** - angažovanost v zájmu týmu	
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech	**žák:** - dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na		***Prv*** *- základní hygienické návyky* **OSV3** - sebekontrola a sebeovládání, regulace	**TV-3-1-04p**

školy	hřišti, v přírodě - při pohybových činnostech přivolá pomoc při zranění		vlastního jednání v rámci dodržování pravidel her a zásad bezpečnosti	dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	**žák:** - zná a užívá základní tělocvičné pojmy, názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní, cvičebních prostor - rozumí smluveným povelům, signálům aj. prostředkům komunikace při TV a sportu - zvládne přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, ochrana přírody		**OSV3** - sebekontrola a sebeovládání, regulace vlastního jednání dle pokynů učitele **OSV11** - při sportu ctí zásady fair play ***Prv*** *- vztah k přírodě, dopravní výchova*	**TV-3-1-05p** reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti - projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů
TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	**žák:** - prokáže přizpůsobení se hygieně, vodnímu prostředí a dalším plaveckým dovednostem - zvládá základní plavecké dovednosti, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	**Základní plavecká výuka**	**OSV3** - regulace vlastního jednání, bezpečné chování ***Prv*** *- význam vody v životě člověka, koloběh vody*	
TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	**žák:** - zvládá základní plavecké prvky			

3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	**žák:** - ovládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - provádí cviky pro zahřátí a uvolnění - zná protahovací a strečinková cvičení - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli po zlepšení pohybové dovednosti - zná význam sportování pro zdraví - provádí kompenzační cviky (po dlouhém sezení ve škole)	**Význam pohybu pro zdraví** **Příprava organismu** **Hygiena při TV** **Bezpečnost při pohybových činnostech** **Základy gymnastiky**: akrobacie, kladinka, cvičení na nářadí, s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti **Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** **Základy atletiky**: rychlý běh, skok z místa, hod míčkem, cvičení na rychlost, sílu, pohyblivost, koordinaci pohybu **Úpoly** **Turistika a pobyt v přírodě** **Základy sportovních her:** pohybové hry, míčové hry, netradiční hry **Průpravné úpoly**	***Hv*** *- vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance* ***Prv*** *- zdraví; lidské tělo, první pomoc při úrazu* ***M*** *- měření výkonů; rozdělování na skupiny, tvoření dvojstupů, trojstupů atd.* **OSV1** - rozvoj pozornosti a soustředění **OSV2** - moje tělo, moje psychika, můj vztah k sobě samému a k jiným lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - sebekontrola a sebeovládání, regulace vlastního jednání v rámci dodržování pravidel her a bezpečnosti; stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení **OSV4** - pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému; radost z pohybu **OSV5** - pohybová kreativita	**TV-3-1-01p** zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- dbá na správné držení těla při různých činnostech a provádění cviků Gymnastika - zvládá kotoul vpřed - zvládá kotoul vzad s dopomocí - snaží se napojit kotouly vpřed a vzad - pokouší se o správnou techniku odrazu z můstku na kozu/bednu - cvičí na lavičkách			

	- chodí po kladince bez dopomoci - zvládá základní skoky přes švihadlo - dokáže rychlostně silová cvičení (po dobu 15 s, intervaly odpočinku asi 2 min) Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - zvládá vyjádřit rytmus pohybem - pokouší se o tance založené na kroku poskočném - dbá na správné držení těla (estetické) při různých činnostech i provádění cviků) Atletika - zvládá průpravná cvičení - provádí základní prvky atletické abecedy - zvládá člunkový běh - provádí polovysoký start a nízký start na povel - zvládá hod míčkem z chůze - je seznámen s technikou rozběhu při hodu míčkem - zvládá skok z místa snožmo - provádí nácvik odrazových cvičení - zvládá štafetové hry vykonávané v družstvu - rozumí principu štafetového běhu Úpoly - provádí průpravné přetahy a přetlaky	**Základní plavecká výuka** **Další pohybové činnosti dle podmínek školy a zájmů žáků**	***Hv*** *- tance, hudba k pohybu*	

	- se pokouší o správnou techniku pádu vpřed Turistika - zjistí, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám - zvládá základní techniku chůze (i se zátěží) - chová se ohleduplně k přírodě - vhodně se chová v dopravních prostředcích - spojuje turistiku s další pohybovou činností		**EV3** - ohleduplné chování k přírodě při sportovních aktivitách venku ***Prv*** *- vztah k životnímu prostředí, dopravní výchova*	
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	**žák:** - manipuluje s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, rukou i nohou) - rozlišuje míč na basketbal, volejbal, kopanou - účastní se sportovních soutěží školy Basketbal - zvládá přihrávky jednoruč, obouruč - zvládá chytat obouruč - nacvičuje střelbu na koš - snaží se vést míč driblinkem Kopaná - snaží se tlumit míč vnitřní stranou nohy - snaží se vést míč nohou - nacvičuje střelbu na branku nohou Florbal		**OSV6** - vzájemné poznávání ve skupině **OSV7** - chování podporující dobré vztahy v kolektivu, empatie, respektování druhých, pomoc druhým **OSV8** - slušná komunikace v různých situacích **OSV9** - schopnost pracovat v týmu, podřízení se, vedení a organizování; schopnost naslouchat ostatním; řešení konfliktů **OSV10** - schopnost vyřešit problémy ve skupině **OSV11** - chování fair play **VDO2** - angažovanost v zájmu týmu	

	- nacvičuje práci s náčiním - provádí nácvik střelby na branku Volejbal - seznamuje se se žlutým volejbalem - dodržuje základní pravidla her - pozná a označí přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - je schopen dodržovat fair play v omezené míře - nacvičuje přehazovanou - účastní se školních soutěží Netradiční sporty - je seznámen s netradičními sporty - je schopen soutěžit v družstvu - uvědomuje si následky pro sebe i družstvo při porušení pravidel			
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	**žák:** - dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - při pohybových činnostech přivolá pomoc při zranění - zvládne ošetření drobných úrazů		***Prv*** *- základní hygienické návyky* **OSV3** - sebekontrola a sebeovládání, regulace vlastního jednání v rámci dodržování pravidel her a zásad bezpečnosti	**TV-3-1-04p** dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	**žák:** - zná a užívá základní tělocvičné pojmy, názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní, cvičebních prostor		**OSV3** - sebekontrola a sebeovládání, regulace vlastního jednání dle pokynů učitele	**TV-3-1-05p** reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti - projevuje kladný postoj k motorickému učení

	- rozumí smluveným povelům, signálům aj. prostředkům komunikace při TV a sportu - zvládne přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu - chová se ohleduplně k přírodě - spojí turistiku s další pohybovou činností		**EV3** - ohleduplné chování k přírodě při sportovních aktivitách venku **OSV3** - regulace vlastního jednání, bezpečné chování	a pohybovým aktivitám - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů
TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	**žák:** - prokáže přizpůsobení se hygieně, vodnímu prostředí a dalším plaveckým dovednostem - zvládá základní plavecké dovednosti, prvky sebezáchrany a bezpečnosti		***Prv*** *- význam vody v životě člověka, koloběh vody*	
TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	**žák:** - zvládá základní plavecké prvky - zvládá jeden plavecký způsob (plavecká technika)			

4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení	**žák:** - ovládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv	**Význam pohybu pro zdraví** **Příprava organismu** **Zdravotně zaměřené činnosti**	***Př*** *- péče o zdraví; lidské tělo; zdravá strava* ***M*** *- měření výkonů; rozdělování na skupiny, tvoření dvojstupů, trojstupů atd.*	**TV-5-1-01p** chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu

úrovně své zdatnosti	- provádí cviky pro zahřátí a uvolnění - zná protahovací a strečinková cvičení - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli po zlepšení pohybové dovednosti - zná význam sportování pro zdraví - provádí kompenzační cviky (po dlouhém sezení ve škole)	**Hygiena při TV** **Bezpečnost při pohybových činnostech** **Základy gymnastiky**: akrobacie, kladinka, cvičení na nářadí, s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti **Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** **Základy atletiky**: rychlý běh, skok z místa, hod míčkem, cvičení na rychlost, sílu, pohyblivost, koordinaci pohybu **Úpoly** **Turistika a pobyt v přírodě** **Základy sportovních her:** pohybové hry, míčové hry, netradiční hry **Průpravné úpoly** **Základní plavecká výuka** **Další pohybové činnosti dle podmínek školy a zájmů žáků**	**OSV1** - rozvoj pozornosti a soustředění **OSV2** - moje tělo, moje psychika, můj vztah k sobě samému a k jiným lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - sebekontrola a sebeovládání, regulace vlastního jednání v rámci dodržování pravidel her a bezpečnosti; stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení **OSV4** - pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému; radost z pohybu **OSV5** - pohybová kreativita	- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	**žák:** - dokáže vysvětlit jednostrannou zátěž			**TV-5-1-02p** zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	- dbá na správné držení těla při různých činnostech a provádění cviků Gymnastika - zvládá kotoul vpřed a vzad - snaží se provádět jednoduchou sestavu na základě napojených kotoulů vpřed a vzad - zvládá správnou techniku odrazu z můstku na kozu/bednu - snaží se o roznožku přes kozu našíř odrazem z můstku - snaží se o skok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z můstku			**TV-5-1-03p** zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

	- chodí po kladince bez dopomoci - zvládá základní skoky přes švihadlo - dokáže rychlostně silová cvičení (po dobu 15-30 s, intervaly odpočinku asi 2 min) Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - zvládá vyjádřit rytmus - zvládá tance založené na kroku poskočném - pokouší se o tance založené na kroku přísunném, přeměném - pokouší se o základy cvičení s náčiním (míč, švihadlo) - dbá na správné držení těla (estetické při různých činnostech i provádění cviků Atletika - zvládá průpravná cvičení - provádí atletickou abecedu - zvládá člunkové běhy - zvládá polovysoký a nízký start na povel - je seznámen se startem z bloků - pokouší se o běh v terénu s překážkami - zvládá hod míčkem z chůze - nacvičuje techniku rozběhu při hodu míčkem - zvládá skok z místa snožmo - nacvičuje odrazová cvičení - je seznámen s nácvikem štafetového běhu - zvládá štafetové hry		***Hv*** *- hudba k pohybu, tance*	

	Úpoly - provádí průpravné přetahy a přetlaky - se pokouší o správnou techniku pádu vpřed a vzad Turistika - zjistí, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám - zvládá základní techniku chůze (i se zátěží) - chová se ohleduplně k přírodě - vhodně se chová v dopravních prostředcích - spojuje turistiku s další pohybovou činností Míčové sporty - manipuluje s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, rukou i nohou) - rozlišuje míč na basketbal, volejbal, kopanou Basketbal - zvládá přihrávky jednoruč, obouruč - nacvičuje přihrávky v pohybu - zvládá chytat obouruč - zdokonaluje střelbu na koš - dokáže vést míč driblinkem Kopaná - zvládá tlumit míč vnitřní stranou nohy - dokáže vést míč nohou - střílí na branku nohou vnitřním nártem		**EV3** - ohleduplné chování k přírodě při sportovních aktivitách venku ***Př*** *- vztah k životnímu prostředí*	

	- nácvik přihrávek nohou v pohybu Florbal - ovládá práci s náčiním týmových a sportovních her - zdokonaluje práci s náčiním při vedení míčku - nacvičuje přihrávky backhend, forehend - nacvičuje střelbu na branku Volejbal - zvládá žlutý volejbal - nacvičuje oranžový volejbal Raketové sporty - nacvičuje práci a a přihrávky s náčiním - dodržuje základní pravidla her - pozná a označí přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - je schopen dodržovat fair play v omezené míře - účastní se školních soutěží Netradiční sporty - je seznámen s netradičními sporty - je schopen soutěžit v družstvu - uvědomuje si následky pro sebe i družstvo při porušení pravidel			

TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	**žák:** - dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - při pohybových činnostech přivolá pomoc při zranění - zvládne ošetření drobných úrazů		***Př*** *- první pomoc* **OSV3** - sebekontrola a sebeovládání, regulace vlastního jednání v rámci dodržování pravidel her a bezpečnosti; stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení **OSV10** - schopnost vyřešit problémy	**TV-5-1-04p** uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	**žák:** - dokáže posoudit, zdůvodnit kvalitu provedeného pohybu spolužáků - dokáže posoudit, ocenit a oponovat podněty ke zkvalitnění vlastní činnosti		***Čj*** *- komunikace, dialog* **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mé výkony **OSV3** - sebekontrola a sebeovládání, regulace vlastního jednání v rámci dodržování pravidel her **OSV6** - vzájemné poznávání ve skupině **OSV7** - chování podporující dobré vztahy; empatie a pohled na svět očima druhého **OSV8** - otevřená komunikace, schopnost vyjádřit vlastní názor na výkony své a druhých **OSV9** - schopnost pracovat v týmu, podřízení se, vedení a organizování; schopnost	**TV-5-1-05p** reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	**žák:** - aplikuje zásady fair-play - zdůvodní dodržování pravidel hry - učí se respektovat zdravotní handicap - adekvátně zdůvodní, definuje a označí zjevné přestupky ve hře - rozlišuje, respektuje opačné pohlaví při pohybové činnosti			**TV-5-1-06p** dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play

			naslouchat ostatním; řešení konfliktů **OSV11** - chování fair play **VDO2** - angažovanost v zájmu týmu **EV3** - ohleduplné chování k přírodě při sportovních aktivitách venku	
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	**žák:** - zná a užívá základní tělocvičné pojmy, názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní, cvičebních prostor - rozumí smluveným povelům, signálům aj. prostředkům komunikace při TV a sportu		**OSV2** - moje tělo ***Př*** *- lidské tělo*	
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	**žák:** - organizuje základní cviky při rozcvičce, protažení - vhodně vybere, rozdělí týmy při pohybových aktivitách		***M*** *- měření výkonů; rozdělování na skupiny, tvoření dvojstupů, trojstupů atd.*	
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	**žák:** - zhodnotí výkony sebe i ostatních - analyzuje svoje předchozí výkony, svůj posun v průběhu ročníků - změří pohybové výkony		**OSV7** - respektování odlišných schopností ostatních lidí **OSV9** - schopnost vedení a organizování aktivity týmu **OSV10** - řešení problémů a rozhodovací dovednosti **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mé výkony	

TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	**žák:** - zkouší vyhledávat informace o pohybových aktivitách - sleduje sportovní dění ve světě, ve škole a místě bydliště - zkouší interpretovat novinky z vybraného sportu ostatním		***Inf*** *- vyhledávání zdrojů, informací na internetu* **OSV8** - dovednosti pro verbální i neverbální sdělování **MV1** - rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních, chápání podstaty sdělení **MV2** - vnímání rozdílu mezi realitou a stavem prezentovaným v médiích (např. nereálný vzhled lidí na sociálních sítích)	

5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	**žák:** - ovládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - provádí cviky pro zahřátí a uvolnění - zná protahovací a strečinková cvičení - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli po zlepšení pohybové dovednosti - zná význam sportování pro	**Význam pohybu pro zdraví** **Příprava organismu** **Hygiena při TV** **Bezpečnost při pohybových činnostech** **Základy gymnastiky**: akrobacie, kladinka, cvičení na nářadí, s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti **Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti**	***Př*** *- péče o zdraví* **OSV1** - rozvoj pozornosti a soustředění **OSV2** - moje tělo, moje psychika, můj vztah k sobě samému a k jiným lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - sebekontrola a sebeovládání, regulace vlastního jednání v rámci dodržování pravidel her a bezpečnosti; stanovení	**TV-5-1-01p** chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla

	zdraví - provádí kompenzační cviky (po dlouhém sezení ve škole)	**Základy atletiky**: rychlý běh, skok z místa, hod míčkem, cvičení na rychlost, sílu, pohyblivost, koordinaci pohybu **Úpoly** **Turistika a pobyt v přírodě** **Základy sportovních her:** pohybové hry, míčové hry, netradiční hry **Průpravné úpoly** **Základní plavecká výuka** **Další pohybové činnosti dle podmínek školy a zájmů žáků**	osobních cílů a kroků k jejich dosažení **OSV4** - pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému; radost z pohybu **OSV5** - pohybová kreativita **EV3** - ohleduplné chování k přírodě při sportovních aktivitách venku	
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	**žák:** - dokáže vysvětlit jednostrannou zátěž			**TV-5-1-02p** zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	**žák:** - dbá na správné držení těla při různých činnostech a provádění cviků Gymnastika - zvládá kotoul vpřed a vzad - provádí jednoduché sestavy na základě napojených kotoulů vpřed a vzad - zvládne roznožku přes kozu našíř odrazem z můstku - zvládne skok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z můstku - nacvičuje skrčku přes kozu našíř odrazem z můstku - chodí po kladince bez dopomoci - nacvičuje jednoduchou akrobatickou sestavu na kladince - provádí průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou - dokáže rychlostně silová cvičení (po dobu 20-30 s, intervaly odpočinku asi 2 min)			**TV-5-1-03p** zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

	Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - zvládá vyjádřit rytmus - zvládá tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměném - nacvičuju cvičení s náčiním (míč, švihadlo) - dbá na správné držení těla (estetické při různých činnostech i provádění cviků Atletika - zvládá průpravná cvičení - zná a zvládá atletickou abecedu - zvládá člunkový běh - zvládá polovysoký, nízký a start z bloků na povel - běhá v terénu s překážkami - seznamuje se s taktikou při běhu na delší vzdálenost - zvládá hod míčkem z rozběhu - zvládá skok z místa snožmo - ovládá a rozvíjí odrazová cvičení - seznamuje se s průpravou skoku vysokého - nacvičuje štafetovouu předávků - seznamuje se se štafetovým územím Úpoly - provádí přetahy a přetlaky - se pokouší o správnou techniku pádu vpřed a vzad		***Hv*** *- pohyb podle hudby*	

	Turistika - zjistí, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám - pohybuje se v mírně náročném terénu (i se zátěží) - nacvičuje orientaci dle mapy - chová se ohleduplně k přírodě - vhodně se chová v dopravních prostředcích - spojuje turistiku s další pohybovou činností Míčové sporty: - manipuluje s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, rukou i nohou) - rozlišuje míč na basketbal, volejbal, kopanou Basketbal - zvládá přihrávky jednoruč, obouruč - zvládá chytat obouruč - nacvičuje střelbu na koš - dokáže vést míč driblinkem Kopaná - zvládá tlumit míč vnitřní stranou nohy - dokáže vést míč dominantní nohou - zvládá přihrávky nohou v pohybu - střílí na branku nohou vnitřním nártem Florbal - ovládá práci s náčiním		**EV3** - ohleduplné chování k přírodě při sportovních aktivitách venku ***Př*** *- vztah k životnímu prostředí* ***VI*** *- mapy*	

	- zdokonaluje přihrávky backhend, forehend - zvládá a zdokonaluje střelbu na branku Volejbal - hraje přehazovanou (oranžový volejbal) Raketové hry - ovládá práci s náčiním - zdokonaluje přihrávky - dodržuje základní pravidla her - pozná a označí přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - je schopen dodržovat fair play v omezené míře - účastní se školních soutěží Netradiční sporty - je seznámen s netradičními sporty - je schopen soutěžit v družstvu - uvědomuje si následky pro sebe i družstvo při porušení pravidel			
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	**žák:** - dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - při pohybových činnostech přivolá pomoc při zranění - zvládne ošetření drobných úrazů		***Př*** *- první pomoc* **OSV3** - sebekontrola a sebeovládání, regulace vlastního jednání v rámci dodržování pravidel her a bezpečnosti; stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení **OSV10** - schopnost vyřešit problémy	**TV-5-1-04p** uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti

TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	**žák:** - dokáže posoudit, zdůvodnit kvalitu provedeného pohybu spolužáků - dokáže posoudit, ocenit a oponovat podněty ke zkvalitnění vlastní činnosti		***Čj*** *- komunikace, dialog* **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mé výkony **OSV3** - sebekontrola a sebeovládání, regulace vlastního jednání v rámci dodržování pravidel her **OSV6** - vzájemné poznávání ve skupině **OSV7** - chování podporující dobré vztahy; empatie a pohled na svět očima druhého **OSV8** - otevřená komunikace, schopnost vyjádřit vlastní názor na výkony své a druhých **OSV9** - schopnost pracovat v týmu, podřízení se, vedení a organizování; schopnost naslouchat ostatním; řešení konfliktů **OSV11** - chování fair play **VDO2** - angažovanost v zájmu týmu	**TV-5-1-05p** reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	**žák:** - aplikuje zásady fair-play - zdůvodní dodržování pravidel hry - učí se respektovat zdravotní handicap - adekvátně zdůvodní, definuje a označí zjevné přestupky ve hře - rozlišuje, respektuje opačné pohlaví při pohybové činnosti			**TV-5-1-06p** dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	**žák:** - zná a užívá základní tělocvičné pojmy, názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní, cvičebních prostor - rozumí smluveným povelům, signálům aj. prostředkům komunikace při TV a sportu		**OSV2** - moje tělo	

TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	**žák:** - organizuje základní cviky při rozcvičce, protažení - vhodně vybere, rozdělí týmy při pohybových aktivitách		*M - jednotky délky* **OSV7** - respektování odlišných schopností ostatních lidí **OSV9** - schopnost vedení a organizování aktivity týmu **OSV10** - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mé výkony	
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	**žák:** - zhodnotí výkony sebe i ostatních - analyzuje svoje předchozí výkony, svůj posun v průběhu ročníků - změří pohybové výkony			
TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	**žák:** - vyzkouší vyhledávat informace a pohybových aktivitách - sleduje sportovní dění ve světě, ve škole a místě bydliště - dokáže interpretovat novinky z vybraného sportu ostatním		*Inf - vyhledávání zdrojů, informací na internetu* **OSV8** - dovednosti pro verbální i neverbální sdělování **MV1** - rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních, chápání podstaty sdělení **MV2** - vnímání rozdílu mezi realitou a stavem prezentovaným v médiích (např. nereálný vzhled lidí na sociálních sítích)	

6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Činnosti ovlivňující zdraví				
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	**žák:** - zvládá organizaci svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně	**Význam pohybu pro zdraví** (rekreační a výkonnostní sport, sport chlapců a dívek) **Zdravotně – orientovaná zdatnost** (rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením) **Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí** (průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení) **Prevence škodlivého vlivu o návykových látkách** **Hygiena a bezpečnost při tělesné výchově a sportovní činnosti** (v neznámém prostředí, zásady první pomoci v TV)	***Vo*** *- fyzická a psychická podpora, ochota pomáhat a spolupracovat, komunikace* ***Vz*** *- dospívání, tělesné změny; zdravý životní styl, důležitost pohybu pro zdraví* ***Z*** *- člověk a příroda, orientace* ***P*** *- prostředí a životní styl každého jedince, základní hygienické návyky, péče o zdraví, první pomoc; ohleduplné chování k přírodě při sportování venku* ***Inf*** *- informační zdroje, vyhledávání informací* ***D*** *- historie olympijských her* **OSV1** - rozvoj pozornosti a soustředění **OSV2** - moje tělo, moje psychika, můj vztah k sobě samému, zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - sebekontrola a sebeovládání, stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení	
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	**žák:** - se snaží o zlepšení své tělesné kondice			**TV-9-1-02p** usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	**žák:** - se dokáže sám připravit před pohybovou činností a ukončit ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly			**TV-9-1-03p** cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	**žák:** - umí rozpoznat nebezpečí dopingu, drog a jiných škodlivin neslučitelných se sportovní etikou a zdravím - sportovní aktivitu upravuje vzhledem k údajům o znečištění ovzduší a předpovědi počasí			**TV-9-1-04p** odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem **TV-9-1-04p** vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity

TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	**žák:** - uplatňuje vhodné a bezpečné chování ve sportovním prostředí, přírodě, silničním provozu - předvídá možné nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svoji činnost		**OSV4** - pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému **OSV5** - rozvoj pohybové kreativity **OSV6** - vzájemné poznávání ve skupině, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem **OSV7** - chování podporující dobré vztahy v kolektivu, empatie, respektování druhých, pomoc druhým **OSV8** - slušná komunikace; schopnost asertivně odmítat agresi, manipulaci, nabízené návykové látky apod. **OSV9** - schopnost pracovat v týmu, naslouchat **OSV10** - schopnost vyřešit problémy ve skupině **OSV11** - chování fair play **VDO1** - demokratické principy a hodnoty ve skupině **VDO2** - angažovanost v zájmu týmu **MKV2** - zapojení všech bez ohledu na jejich kulturní a sociální příslušnost, integrace jedince do vrstevnických vztahů; tolerance **EV3** - ohleduplnost k přírodě během sportovních aktivit;	**TV-9-1-05p** uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného **TV-9-1-05p** uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností				
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	**žák:** - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži a rekreačních činnostech Gymnastika - zdokonaluje kotoul vpřed a vzad, nacvičuje kotoul letmo - provádí jednoduché sestavy na základě napojených kotoulů vpřed a vzad - zvládne roznožku, zdokonaluje skrčku přes kozu našíř odrazem z můstku - zvládne skok do vzporu dřepmo na švédskou bednu odrazem z můstku - zvládá jednoduché akrobatické sestavy na kladince - provádí průpravná cvičení pro přemet stranou	**Pohybové hry s různým materiálem a zaměřením** **Gymnastika** (akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí) **Kondiční formy** (cvičení pro daný věk) **Úpoly** (základy sebeobrany, hry) **Atletika** (rychlost, vytrvalost, skok vysoký, skok daleký z místa, štafetový běh) **Sportovní hry** (volejbal, basketbal, fotbal, florbal, házená, pravidla her, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace) **Netradiční sportovní hry** (kontaktní, síťové, pálkovací; pravidla her, herní činnosti		**TV-9-2-01** zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

	- nacvičuje stoj na rukou - dokáže rychlostně silová cvičení (po dobu 30-40 s, intervaly odpočinku asi 2 min) - nacvičuje průpravná cvičení na hrazdě, na kruzích - trénuje svis vznesmo, vzpor na hrazdě, seskok zášvihem Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - zvládá vyjádřit rytmus - zvládá tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměném - zvládá cvičení s náčiním (míč, švihadlo) - dbá na správné držení těla (estetické při různých činnostech i provádění cviků - ovládá cvičení na lavičce, žebřinách Atletika - zvládá průpravná cvičení - zná a zvládá atletickou abecedu - trénuje vytrvalost v terénu dle možností - zdokonaluje polovysoký, nízký a start z bloků na povel - zvládá skok z místa - nacvičuje skok vysoký stylem nůžky, flop - ovládá a rozvíjí odrazová cvičení - zvládá předání štafety a zdokonaluje spolupráci	jednotlivce, herní kombinace) **Bruslení** (podle zájmu žáků) **Cvičení s hudbou**	ochrana přírody během velkých sportovních akcí (zásady MOV) **EV4** - prostředí a zdraví; možnosti a způsoby ochrany zdraví ***Hv*** *- hudba vhodná k cvičení a relaxaci*	

	Úpoly - provádí přetahy a přetlaky - zvládá správnou techniku pádu vpřed a vzad - nacvičuje základy sebeobrany Turistika - zjistí, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám - pohybuje se v mírně náročném terénu (i se zátěží) - nacvičuje orientaci dle mapy - chová se ohleduplně k přírodě - vhodně se chová v dopravních prostředcích - spojuje turistiku s další pohybovou činností Míčové sporty: - manipuluje s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, rukou i nohou) Basketbal - zvládá přihrávky jednoruč, obouruč - zvládá chytat obouruč - ovládá střelbu na koš z místa, z pohybu - zkouší nácvik dvojtaktu z odrazové nohy - dokáže vést míč driblinkem Kopaná - zvládá tlumit míč vnitřní stranou nohy - dokáže vést míč oběma nohama		**EV3** - ohleduplnost k přírodě během sportovních aktivit; ochrana přírody během velkých sportovních akcí (zásady MOV) ***P*** *- ohleduplné chování k přírodě při sportování venku; možnosti sportování venku* ***Z*** *- mapy*	

	- střílí na branku nohou vnitřním nártem Florbal - střílí tahem a příklepem, v pohybu a z místa - zvládá přihrávky z místa, pohybu - zvládá slalom s florbalkou backhendem, forhendem Volejbal - nacvičuje odbití spodem, vrchem - nacvičuje a zdokonaluje podání spodem - nacvičuje herní kombinace a průpravnou hru - procvičuje individuální činnosti jednotlivce - dodržuje základní pravidla her - pozná a označí přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - je schopen dodržovat fair play - procvičuje základní herní kombinace - účastní se školních soutěží Netradiční sporty - je seznámen s netradičními sporty - je schopen soutěžit v družstvu - uvědomuje si následky pro sebe i družstvo při porušení pravidel			
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované	**žák:** - zvládá techniku nové atletické			**TV-9-2-02p**

pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	disciplíny - při cvičení uplatňuje svůj fyzický fond - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz apod.) - zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - umí poskytnout základy první pomoci - posuzuje provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny			posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků
Činnosti podporující pohybové učení				
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	**žák:** - aktivně interpretuje osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	**Komunikace v Tv** (tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojování pohybových činností) **Organizace prostoru a pohybových činností** (v nestandardních podmínkách) **Sportovní výzbroj a výstroj** (výběr, ošetřování, oprava, pořizovací cena) **Historie a současnost** (významné	*M - finanční gramotnost*	**TV-9-3-01p** užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	**žák:** - aplikuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestnost, pomoc slabším, handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu			**TV-9-3-02** naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu

TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	**žák:** - se dokáže dohodnout na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	soutěže a sportovci, olympijská charta) **Pravidla osvojovaných pohybových činností** (sportů, her, závodů, soutěží) **Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých sportovních činnostech**	***D*** *- historie olympijských her; tělovýchovné spolky* ***Vo*** *- dodržování pravidel* ***F*** *- jednotky délky a času; měření výkonů* ***M*** *- zaznamenání sporotvních výkonů do tabulky; statistiky výkonů* ***Inf*** *- tabulkový editor*	**TV-9-3-03** dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	**žák:** - specifikuje a vykonává práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora			**TV-9-3-04p** rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	**žák:** - analyzuje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí			**TV-9-3-05p** sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	**žák:** - uspořádá samostatně i v tým jednoduché turnaje, závody, sportovní a turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje hry a soutěže			**TV-9-3-06p** spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	**žák:** - vyhodnocuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	**Měření výkonů a posuzování výsledků** (měření, evidence, vyhodnocení a porovnávání výkonnosti)		

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Činnosti ovlivňující zdraví				
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	**žák:** - zvládá organizaci svého pohybového režimu, některé zařazuje pravidelně	**Význam pohybu pro zdraví** (rekreační a výkonnostní sport, sport chlapců a dívek) **Zdravotně orientovaná zdatnost** (rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením) **Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí** (průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení) **Prevence škodlivého vlivu návykových látek** **Hygiena a bezpečnost při tělesné výchově a sportovní činnosti** (v neznámém prostředí, zásady první pomoci v TV)	***Vo*** *- fyzická a psychická podpora, ochota pomáhat a spolupracovat, komunikace* ***Vz*** *- dospívání, tělesné změny; zdravý životní styl, důležitost pohybu pro zdraví* ***Z*** *- člověk a příroda, orientace* ***P*** *- prostředí a životní styl každého jedince, základní hygienické návyky, péče o zdraví, první pomoc; ohleduplné chování k přírodě při sportování venku* ***Inf*** *- informační zdroje, vyhledávání informací* **OSV1** - rozvoj pozornosti a soustředění **OSV2** - moje tělo, moje psychika, můj vztah k sobě samému, zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - sebekontrola a sebeovládání, stanovení	
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	**žák:** - se snaží o zlepšení své tělesné kondice			**TV-9-1-02p** usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	**žák:** - se dokáže sám připravit před pohybovou činností a ukončit ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly			**TV-9-1-03p** cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	**žák:** - umí rozpoznat nebezpečí dopingu, drog a jiných škodlivin neslučitelných se sportovní etikou a zdravím - sportovní aktivitu upravuje vzhledem k údajům o znečištění ovzduší a předpovědi počasí			**TV-9-1-04p** odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem **TV-9-1-04p** vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity

TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	**žák:** - uplatňuje vhodné a bezpečné chování ve sportovním prostředí, přírodě, silničním provozu - předvídá možné nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svoji činnost		osobních cílů a kroků k jejich dosažení **OSV4** - pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému **OSV6** - vzájemné poznávání ve skupině, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem **OSV7** - chování podporující dobré vztahy v kolektivu, empatie, respektování druhých, pomoc druhým **OSV8** - slušná komunikace; schopnost asertivně odmítat agresi, manipulaci, nabízené návykové látky apod. **OSV9** - schopnost pracovat v týmu, naslouchat **OSV10** - schopnost vyřešit problémy ve skupině **OSV11** - chování fair play **VDO1** - demokratické principy a hodnoty ve skupině **VDO2** - angažovanost v zájmu týmu **MKV2** - zapojení všech bez ohledu na jejich kulturní a sociální příslušnost, integrace jedince do vrstevnických vztahů; tolerance **EV3** - ohleduplnost k přírodě během sportovních aktivit;	**TV-9-1-05p** uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného **TV-9-1-05p** uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností				
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	**žák:** - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži a rekreačních činnostech - zvládá techniku nové atletické disciplíny - při cvičení uplatňuje svůj fyzický fond Gymnastika - zdokonaluje kotoul vpřed a vzad, navazované sestavy kotoulů, kotoul letmo, přemet stranou na silnější stranu - rozumí zásadám stoje na rukou a provádí s dopomocí - předvede jednoduchou akrobatickou sestavu na kladince - zdokonaluje skrčku, roznožku našíř	**Pohybové hry s různým materiálem a zaměřením** **Gymnastika** (akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadím) **Kondiční formy** (cvičení pro daný věk) **Úpoly** (základy sebeobrany, hry) **Atletika** (rychlost, vytrvalost, skok vysoký, skok daleký z místa, štafetový běh) **Sportovní hry** (volejbal, basketbal, fotbal, florbal, házená, pravidla her, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace) **Netradiční sportovní hry** (kontaktní, síťové, pálkovací;		**TV-9-2-01** zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

	- dokáže rychlostně silová cvičení (po dobu 40-50 s, intervaly odpočinku asi 2 min) - ovládá houpání s odrazem snožmo, střídmonož - zdokonaluje svis střemhlav, vzpor na hrazdě, seskok zášvihem Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - zvládá vyjádřit rytmus, jednoduché tance - zdokonaluje cvičení s náčiním (míč, švihadlo) - dbá na správné držení těla (estetické při různých činnostech i provádění cviků - ovládá cvičení na lavičce, žebřinách Atletika - zvládá průpravná cvičení - zná a zvládá atletickou abecedu - trénuje vytrvalost v terénu dle možností - zdokonaluje polovysoký, nízký a start z bloků na povel - zdokonaluje skok z místa - zvládá skok vysoký flopem, nůžkami - ovládá a rozvíjí odrazová cvičení - zdokonaluje provedení štafety Úpoly - provádí přetahy, přetlaky,	pravidla her, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace) **Sjezdové lyžování, snowboarding, klasické lyžování** (podle zájmu žáků a podmínek školy) **Cvičení s hudbou** **Bruslení** (podle zájmu žáků a podmínek školy)	ochrana přírody během velkých sportovních akcí (zásady MOV) **EV4** - prostředí a zdraví; možnosti a způsoby ochrany zdraví ***Hv*** *- poslech hudby, tance*	

	odpory - nacvičuje základy sebeobrany Turistika - zjistí, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám - pohybuje se v mírně náročném terénu (i se zátěží) - nacvičuje orientaci dle mapy - chová se ohleduplně k přírodě - vhodně se chová v dopravních prostředcích - spojuje turistiku s další pohybovou činností Míčové sporty - manipuluje s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, rukou i nohou) Basketbal - zvládá přihrávky jednoruč, obouruč - zvládá chytat obouruč - ovládá střelbu na koš z místa, z pohybu - zkouší nácvik dvojtaktu z L i P nohy - dokáže vést míč driblinkem Kopaná - zvládá tlumit míč vnitřní stranou nohy - dokáže vést míč oběma nohama - zdokonaluje střelbu na branku nohou vnitřním nártem Florbal		***P*** *- ohleduplné chování k přírodě při sportování venku; možnosti sportování venku* ***Z*** *- mapy*	

	- zdokonaluje střelbu tahem a příklepem, v pohybu a z místa - zvládá přihrávky z místa, pohybu - zvládá slalom s hokejkou backhendem, forhendem Volejbal - nacvičuje odbití spodem, vrchem - umí podat spodem, zkouší podání vrchem - vyřeší obranné i útočné herní kombinace - procvičuje individuální činnosti jednotlivce - dodržuje základní pravidla her - pozná a označí přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - je schopen dodržovat fair play - procvičuje základní herní kombinace - účastní se školních soutěží Netradiční sporty - je seznámen s netradičními sporty - je schopen soutěžit v družstvu - uvědomuje si následky pro sebe i družstvo při porušení pravidel Lyžování - učí se sjezdovému postoji a základním lyžařským dovednostem			

	- ovládá statický pluh - zkouší a procvičuje krátký a dlouhý carvingový oblouk, paralelní oblouk, oblouk z přívratu vyšší lyže, sesouvání svahem - nacvičuje pády a vstávání, manipulaci na místě - zkouší padající list, sesouvání, řezaný, smýkaný oblouk - nacvičuje klasický styl lyžování, volnou techniku, střídavý běh dvoudobý, soupažný běh jednodobý			
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	**žák:** - posuzuje provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží - aktivně vstupuje do svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - umí poskytnout základy první pomoci			**TV-9-2-02p** posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků
Činnosti podporující pohybové učení				
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	**žák:** - aktivně interpretuje osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	**Komunikace v Tv** (tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojování pohybových činností)		**TV-9-3-01p** užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka

TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	**žák:** - aplikuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestnost, pomoc slabším, handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu	**Organizace prostoru a pohybových činností** (v nestandardních podmínkách) **Sportovní výzbroj a výstroj** (výběr, ošetřování, oprava, pořizovací cena) **Historie a současnost** (významné soutěže a sportovci, olympijská charta) **Pravidla osvojovaných pohybových činností** (sportů, her, závodů, soutěží) **Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých sportovních činnostech**	***M*** *- finanční matematika* ***D*** *- historie olympijských her; tělovýchovné spolky* ***Vo*** *- dodržování pravidel* ***F*** *- jednotky délky a času; měření výkonů* ***M*** *- zaznamenání sporotvních výkonů do tabulky; statistiky výkonů* ***Inf*** *- tabulkový editor*	**TV-9-3-02** naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	**žák:** - se dokáže dohodnout na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji			**TV-9-3-03** dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	**žák:** - specifikuje a vykonává práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora			**TV-9-3-04p** rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	**žák:** - analyzuje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí			**TV-9-3-05p** sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	**žák:** - uspořádá samostatně i v tým jednoduché turnaje, závody, sportovní a turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje hry a soutěže			**TV-9-3-06p** spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	**žák:** - vyhodnocuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	**Měření výkonů a posuzování výsledků** (měření, evidence, vyhodnocení a porovnávání výkonnost)		

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Činnosti ovlivňující zdraví				
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	**žák:** - zvládá organizaci svého pohybového režimu, některé zařazuje pravidelně	**Význam pohybu pro zdraví** (rekreační a výkonnostní sport, sport chlapců a dívek) **Zdravotně orientovaná zdatnost** (rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením) **Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí** (průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení) **Prevence škodlivého vlivu návykových látek** **Hygiena a bezpečnost při tělesné výchově a sportovní činnosti** (v neznámém prostředí, zásady první pomoci v TV)	***Vo*** *- fyzická a psychická podpora, ochota pomáhat a spolupracovat, komunikace* ***Vz*** *- dospívání, tělesné změny; zdravý životní styl, důležitost pohybu pro zdraví; pitný režim* ***Z*** *- člověk a příroda, orientace* ***P*** *- prostředí a životní styl každého jedince, základní hygienické návyky, péče o zdraví, první pomoc; ohleduplné chování k přírodě při sportování venku* ***Inf*** *- informační zdroje, vyhledávání informací* ***Ch*** *- přírodní látky a jejich funkce* **OSV1** - rozvoj pozornosti a soustředění **OSV2** - moje tělo, moje psychika, můj vztah k sobě samému, zdravé a vyrovnané sebepojetí	
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	**žák:** - se snaží o zlepšení své tělesné kondice			**TV-9-1-02p** usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	**žák:** - se dokáže sám připravit před pohybovou činností a ukončit ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly			**TV-9-1-03p** cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	**žák:** - umí rozpoznat nebezpečí dopingu, drog a jiných škodlivin neslučitelných se sportovní etikou a zdravím - sportovní aktivitu upravuje			**TV-9-1-04p** odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem **TV-9-1-04p**

	vzhledem k údajům o znečištění ovzduší a předpovědi počasí		**OSV3** - sebekontrola a sebeovládání, stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení **OSV4** - pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému **OSV6** - vzájemné poznávání ve skupině, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem **OSV7** - chování podporující dobré vztahy v kolektivu, empatie, respektování druhých, pomoc druhým **OSV8** - slušná komunikace; schopnost asertivně odmítat agresi, manipulaci, nabízené návykové látky apod. **OSV9** - schopnost pracovat v týmu, naslouchat **OSV10** - schopnost vyřešit problémy ve skupině **OSV11** - chování fair play **VDO1** - demokratické principy a hodnoty ve skupině **VDO2** - angažovanost v zájmu týmu **MKV2** - zapojení všech bez ohledu na jejich kulturní a sociální příslušnost, integrace jedince do vrstevnických vztahů; tolerance **EV3** - ohleduplnost k přírodě během sportovních aktivit;	vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	**žák:** - uplatňuje vhodné a bezpečné chování ve sportovním prostředí, přírodě, silničním provozu - předvídá možné nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svoji činnost			**TV-9-1-05p** uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného **TV-9-1-05p** uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností				
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	**žák:** - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži a rekreačních činnostech Gymnastika - zdokonaluje kotoul vpřed a vzad, navazované sestavy kotoulů, kotoul letmo, přemet stranou na silnější stranu - nacvičuje prvky parkouru, spojuje více přeskoků - cvičí na trampolínce - ovládá stoj na rukou - předvede jednoduchou akrobatickou sestavu na kladince - umí skrčku, roznožku našíř,	**Pohybové hry s různým materiálem a zaměřením** **Gymnastika** (akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadím) **Kondiční formy** (cvičení pro daný věk) **Úpoly** (základy sebeobrany, postoje, pády, hry) **Atletika** (rychlost, vytrvalost, vrh koulí, skok vysoký, skok daleký z místa, štafetový běh) **Sportovní hry** (volejbal, basketbal, fotbal, florbal, házená, pravidla her, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace) **Netradiční sportovní hry** (kontaktní, síťové, pálkovací;		**TV-9-2-01** zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

	nácvik skrčky a roznožky nadél - dokáže rychlostně silová cvičení (po dobu 50-60 s, intervaly odpočinku asi 2 min) - zdokonaluje obraty v předhupu, záhupu - ovládá sešin ze vzporu na hrazdě Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - zvládá vyjádřit rytmus, jednoduché tance - zvládá cvičení s náčiním (míč, švihadlo) - dbá na správné držení těla (estetické při různých činnostech i provádění cviků - ovládá cvičení na lavičce, žebřinách Atletika - zvládá průpravná cvičení - zná a zvládá atletickou abecedu - trénuje vytrvalost v terénu dle možností - zvládá polovysoký, nízký a start z bloků na povel - zvládá skok z místa - umí skok vysoký flopem, nůžkami - ovládá a rozvíjí odrazová cvičení - zdokonalování provedení štafety - ovládá techniku vrhu koulí z místa	pravidla her, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace) **Sjezdové lyžování, snowboarding, klasické lyžování** (podle zájmu žáků a podmínek školy) **Bruslení** (podle zájmu žáků) **Cvičení s hudbou**	ochrana přírody během velkých sportovních akcí (zásady MOV) **EV4** - prostředí a zdraví; možnosti a způsoby ochrany zdraví ***P*** *- ohleduplné chování k přírodě při sportování venku; možnosti sportování venku* ***Hv*** *- hudba vhodná k cvičení a relaxaci*	

	Úpoly - provádí přetahy, přetlaky a odpory - nacvičuje základy sebeobrany Turistika - zjistí, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám - pohybuje se v mírně náročném terénu (i se zátěží) - nacvičuje orientaci dle mapy - chová se ohleduplně k přírodě - vhodně se chová v dopravních prostředcích - spojuje turistiku s další pohybovou činností Míčové sporty - manipuluje s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, rukou i nohou) Basketbal - zvládá přihrávky jednoruč, obouruč - zvládá chytat obouruč - ovládá střelbu na koš z místa, z pohybu - zdokonaluje dvojtakt z L i P nohy - dokáže vést míč driblinkem Kopaná - zvládá tlumit míč vnitřní, vnější stranou nohy - dokáže vést míč oběma nohama		***P*** *- ohleduplné chování k přírodě při sportování venku; možnosti sportování venku* ***Z*** *- mapy*	

	- střílí na branku nohou vnitřním nártem, bodlem a vnějším nártem Florbal - střílí tahem a příklepem, v pohybu a z místa - zvládá přihrávky z místa, pohybu - zvládá slalom s florbalkou backhendem, forhendem Volejbal - ovládá odbití spodem, vrchem - umí podat spodem, vrchem - nacvičuje základy smečování a přijetí servisu - vyřeší obranné i útočné herní kombinace - procvičuje individuální činnosti jednotlivce - dodržuje základní pravidla her - pozná a označí přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - je schopen dodržovat fair play - procvičuje základní herní kombinace - účastní se školních soutěží Netradiční sporty - je seznámen s netradičními sporty - je schopen soutěžit v družstvu - uvědomuje si následky pro sebe i družstvo při porušení pravidel			

	Lyžování - učí se sjezdovému postoji a základním lyžařským dovednostem - ovládá statický pluh - zkouší a procvičuje krátký a dlouhý carvingový oblouk, paralelní oblouk, oblouk z přívratu vyšší lyže, sesouvání svahem - nacvičuje pády a vstávání, manipulaci na místě - zkouší padající list, sesouvání, řezaný, smýkaný oblouk - nacvičuje klasický styl lyžování, volnou techniku, střídavý běh dvoudobý, soupažný běh jednodobý			
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	**žák:** - zvládá techniku nové atletické disciplíny - při cvičení uplatňuje svůj fyzický fond - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz apod. ..) - zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - umí poskytnout základy první pomoci - posuzuje provedení osvojované pohybové činnosti, označí			**TV-9-2-02p** posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

	zjevné nedostatky a jejich možné příčiny			
Činnosti podporující pohybové učení				
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	**žák:** - aktivně interpretuje osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	**Komunikace v Tv** (tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojování pohybových činností) **Organizace prostoru a pohybových činností** (v nestandardních podmínkách) **Sportovní výzbroj a výstroj** (výběr, ošetřování, oprava, pořizovací cena) **Historie a současnost** (významné soutěže a sportovci, olympijská charta) **Pravidla osvojovaných pohybových činností** (sportů, her, závodů, soutěží) **Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých sportovních činnostech**	***M*** *- finanční gramotnost* ***D*** *- historie olympijských her; tělovýchovné spolky* ***Vo*** *- dodržování pravidel*	**TV-9-3-01p** užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	**žák:** - aplikuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestnost, pomoc slabším, handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu			**TV-9-3-02** naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	**žák:** - se dokáže dohodnout na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji			**TV-9-3-03** dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	**žák:** - specifikuje a vykonává práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora			**TV-9-3-04p** rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	**žák:** - analyzuje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí			**TV-9-3-05p** sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je

TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	**žák:** - uspořádá samostatně i v tým jednoduché turnaje, závody, sportovní a turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje hry a soutěže		***F*** *- jednotky délky a času; měření výkonů* ***M*** *- zaznamenání sporotvních výkonů do tabulky; statistiky výkonů* ***Inf*** *- tabulkový editor*	**TV-9-3-06p** spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	**žák:** - vyhodnocuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	**Měření výkonů a posuzování výsledků** (měření, evidence, vyhodnocení a porovnávání výkonnosti)		

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Činnosti ovlivňující zdraví				
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	**žák:** - zvládá organizaci svého pohybového režimu, některé zařazuje pravidelně	**Význam pohybu pro zdraví** (rekreační a výkonnostní sport, sport chlapců a dívek) **Zdravotně orientovaná zdatnost** (rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením) **Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí** (průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení)	***Vo*** *- fyzická a psychická podpora, ochota pomáhat a spolupracovat, komunikace* ***Vz*** *- dospívání, tělesné změny; zdravý životní styl, důležitost pohybu pro zdraví; pitný režim* ***Z*** *- člověk a příroda, orientace* ***P*** *- prostředí a životní styl každého jedince, základní hygienické návyky, péče o zdraví, první pomoc; ohleduplné chování k přírodě při sportování venku*	
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	**žák:** - se snaží o zlepšení své tělesné kondice			**TV-9-1-02p** usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí

TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	**žák:** - - se dokáže sám připravit před pohybovou činností a ukončit ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	**Prevence škodlivého vlivu o návykových látek** **Hygiena a bezpečnost při tělesné výchově a sportovní činnosti** (v neznámém prostředí, zásady první pomoci v TV)	***Inf*** *- informační zdroje, vyhledávání informací* ***Ch*** *- přírodní látky a jejich funkce* **OSV1** - rozvoj pozornosti a soustředění **OSV2** - moje tělo, moje psychika, můj vztah k sobě samému, zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV3** - sebekontrola a sebeovládání, stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení **OSV4** - pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému **OSV6** - vzájemné poznávání ve skupině, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem **OSV7** - chování podporující dobré vztahy v kolektivu, empatie, respektování druhých, pomoc druhým **OSV8** - slušná komunikace; schopnost asertivně odmítat agresi, manipulaci, nabízené návykové látky apod. **OSV9** - schopnost pracovat v týmu, naslouchat **OSV10** - schopnost vyřešit problémy ve skupině **OSV11** - chování fair play	**TV-9-1-03p** cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	**žák:** - umí rozpoznat nebezpečí dopingu, drog a jiných škodlivin neslučitelných se sportovní etikou a zdravím - sportovní aktivitu upravuje vzhledem k údajům o znečištění ovzduší a předpovědi počasí			**TV-9-1-04p** odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem **TV-9-1-04p** vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	**žák:** - uplatňuje vhodné a bezpečné chování ve sportovním prostředí, přírodě, silničním provozu - předvídá možné nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svoji činnost Gymnastika - zvládá kotoul vpřed a vzad, navazované sestavy kotoulů, kotoul letmo, přemet stranou na silnější stranu - předvede navazovanou sestavu prvků - nacvičuje a zdokonaluje prvek rondát - nacvičuje prvky parkouru, spojuje více přeskoků - cvičí na trampolínce - zdokonaluje stoj na rukou - předvede jednoduchou			**TV-9-1-05p** uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného **TV-9-1-05p** uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti

	akrobatickou sestavu na kladince - umí skrčku, roznožku našíř, nadél - dokáže rychlostně silová cvičení (po dobu 50-60 s, intervaly odpočinku asi 2 min) - zvládá shyb u předhupu - procvičuje výmyk ze stoje Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - zvládá vyjádřit rytmus, jednoduché tance - zvládá cvičení s náčiním (míč, švihadlo) - dbá na správné držení těla (estetické při různých činnostech i provádění cviků - ovládá cvičení na lavičce, žebřinách Atletika - zvládá průpravná cvičení - zná a zvládá atletickou abecedu - trénuje vytrvalost v terénu dle možností - zvládá polovysoký, nízký a start z bloků na povel - zvládá skok z místa - zdokonaluje skok vysoký flopem, nůžkami - ovládá a rozvíjí odrazová cvičení - zdokonaluje provedení štafety - ovládá techniku vrhu koulí z místa a zařazuje vrh sunem		**VDO1** - demokratické principy a hodnoty ve skupině **VDO2** - angažovanost v zájmu týmu **VMEGS1** - sportovní události v okolí i Evropě; naši a evropští sportovci **VMEGS2** - mezinárodní soutěže a akce **MKV2** - zapojení všech bez ohledu na jejich kulturní a sociální příslušnost, integrace jedince do vrstevnických vztahů; tolerance **EV3** - ohleduplnost k přírodě během sportovních aktivit; ochrana přírody během velkých sportovních akcí (zásady MOV) **EV4** - prostředí a zdraví; možnosti a způsoby ochrany zdraví ***P*** *- ohleduplné chování k přírodě při sportování venku; možnosti sportování venku*	

	Úpoly - provádí přetahy, přetlaky a odpory - nacvičuje základy sebeobrany Turistika - zjistí, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám - pohybuje se v mírně náročném terénu (i se zátěží) - nacvičuje orientaci dle mapy - chová se ohleduplně k přírodě - vhodně se chová v dopravních prostředcích - spojuje turistiku s další pohybovou činností Míčové sporty - manipuluje s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, rukou i nohou) Basketbal - zvládá přihrávky jednoruč, obouruč - zvládá chytat obouruč - ovládá střelbu na koš z místa, z pohybu - zkouší nácvik dvojtaktu z L i P nohy - dokáže vést míč driblinkem Kopaná - zvládá tlumit míč vnitřní, vnější stranou nohy - dokáže vést míč oběma nohama		***P*** *- ohleduplné chování k přírodě při sportování venku; možnosti sportování venku* ***Z*** *- mapy*	

	- střílí na branku nohou vnitřním nártem, bodlem a vnějším nártem Florbal - střílí tahem a příklepem, v pohybu a z místa - zvládá přihrávky z místa, pohybu - zvládá slalom s florbalkou backhendem, forhendem Volejbal - ovládá odbití spodem, vrchem - umí podat spodem, vrchem, zasmečovat a přijmout servis - vyřeší obranné i útočné herní kombinace - procvičuje individuální činnosti jednotlivce - dodržuje základní pravidla her - pozná a označí přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - je schopen dodržovat fair play - procvičuje základní herní kombinace - účastní se školních soutěží Netradiční sporty - je seznámen s netradičními sporty - je schopen soutěžit v družstvu - uvědomuje si následky pro sebe i družstvo při porušení pravidel			

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností				
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	**žák:** - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži a rekreačních činnostech	**Pohybové hry s různým materiálem a zaměřením** **Gymnastika** (akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadím) **Kondiční formy** (cvičení pro daný věk) **Úpoly** (základy sebeobrany, postoje, pády, hry) **Atletika** (rychlost, vytrvalost, vrh koulí, skok vysoký, skok daleký z místa, štafetový běh) **Sportovní hry** (volejbal, basketbal, fotbal, florbal, házená, pravidla her, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace) **Netradiční sportovní hry** (kontaktní, síťové, pálkovací; pravidla her, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace) **Bruslení** (podle zájmu žáků) **Cvičení s hudbou**	***Hv*** *- hudba vhodná k cvičení a relaxaci*	**TV-9-2-01** zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	**žák:** - zvládá techniku nové atletické disciplíny - při cvičení uplatňuje svůj fyzický fond - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz apod.) - zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnost - umí poskytnout základy první pomoci - posuzuje provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny			**TV-9-2-02p** posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků
Činnosti podporující pohybové učení				
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	**žák:** - aktivně interpretuje osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	**Komunikace v Tv** (tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojování pohybových činností)		**TV-9-3-01p** užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka

TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	**žák:** - aplikuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestnost, pomoc slabším, handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu	**Organizace prostoru a pohybových činností** (v nestandardních podmínkách) **Sportovní výzbroj a výstroj** (výběr, ošetřování, oprava, pořizovací cena) **Historie a současnost** (významné soutěže a sportovci, olympijská charta) **Pravidla osvojovaných pohybových činností** (sportů, her, závodů, soutěží) **Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých sportovních činnostech**	***M*** *- finanční matematika* ***D*** *- historie olympijských her; tělovýchovné spolky* ***Vo*** *- dodržování pravidel* ***F*** *- jednotky délky a času; měření výkonů* ***M*** *- zaznamenání sporotvních výkonů do tabulky; statistiky výkonů*	**TV-9-3-02** naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	**žák:** - se dokáže dohodnout na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji			**TV-9-3-03** dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	**žák:** - specifikuje a vykonává práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora			**TV-9-3-04p** rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	**žák:** - analyzuje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí			**TV-9-3-05p** sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	**žák:** - uspořádá samostatně i v tým jednoduché turnaje, závody, sportovní a turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje hry a soutěže			**TV-9-3-06p** spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	**žák:** - vyhodnocuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	**Měření výkonů a posuzování výsledků** (měření, evidence, vyhodnocení a porovnávání výkonnost)		

5.9 Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast **Člověk a svět práce** postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** je na **1. stupni** rozdělen na čtyři tematické okruhy, **Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti**, **Pěstitelské práce**, **Příprava pokrmů**, které jsou pro školu povinné. Na **2. stupni** je rozdělen na osm tematických okruhů, **Práce s technickými materiály**, **Design a konstruování**, **Pěstitelské práce a chovatelství**, **Provoz a údržba domácnosti**, **Příprava pokrmů**, **Práce s laboratorní technikou**, **Využití digitálních technologií**, **Svět práce**. Tematický okruh Svět práce je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a vzhledem k jeho zaměření na výběr budoucího povolání je vhodné jej zařadit do nejvyšších ročníků 2. stupně. Z ostatních školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů minimálně jeden další okruh. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Vzdělávací obsah je realizován na 1. i 2. stupni vzdělávání a je určen všem žákům. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce,
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě,
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku,
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka,
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí,
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení,
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

5.9.1 Pracovní činnosti

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět pracovní činnosti vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Získávají důležité informace, které pro ně mohou být pomocí při rozhodování o jejich dalším profesním zaměření. Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky, a doplňuje tak celé základní vzdělání o tuto důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů a je jejich určitou protiváhou.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět pracovní činnosti rozvíjí motorické schopnosti, manuální dovednosti a pracovní návyky žáků. Žáci se učí spolupracovat, organizovat svou práci i práci spolužáků, pracovat v týmu. Žáci se učí základům technologické kázně, bezpečnosti práce, seznamují se s vlastnostmi různých materiálů a se zásadami bezpečného a smysluplného využití různých pracovních nástrojů. Nezanedbatelný je přínos vyučovacího předmětu pro uplatňování výchovy žáků ke zdraví a jejich bezpečnosti. Charakter předmětu umožňuje nenásilné zařazování výchovy k ochraně přírody a vytváření základů pro ekologické cítění žáků.

Využívány jsou různé metody a formy práce, např. samostatná, skupinová, párová práce, projektová výuka, s využitím moderních technologií apod. Žáci jsou vedeni k aktivnímu a kreativnímu přístupu, zodpovědnosti za své vzdělávání.

V prvním až devátém ročníku je předmět Pracovní činnosti dotován jednou hodinou týdně. Na prvním stupni jsou pracovní činnosti vyučovány v kmenových učebnách a je kladen důraz také na provázanost s dalšími vyučovacími předměty. Na druhém stupni bývá předmět zpravidla vyučován v dvouhodinových blocích jednou za 14 dní, přičemž jsou početnější třídy rozděleny na skupiny – chlapce a dívky.

Týdenní časová dotace v ročnících											
1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**1. stupeň celkem**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**2. stupeň celkem**	**Celkem**
1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	4	9

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu Pracovní činnosti využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména tyto strategie:

Kompetence k učení

- na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení,
- podporujeme samostatnost a tvořivost,
- vedeme žáky k používání odborné literatury,
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost,
- ve výuce se zaměřujeme na aktivní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí,
- vedeme žáky ke kritickému hodnocení výsledků své práce a diskutování o nich,
- podporujeme žáky ve vyhledávání potřebných informací ke zvládnutí zadané nebo vlastní práce.

Kompetence k řešení problémů:

- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení žáků,
- vedeme žáky k realizaci vlastních nápadů,
- podporujeme různé alternativní způsoby řešení problémů,
- podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů,
- vedeme žáky k uplatňování vlastních nápadů,
- vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy,
- nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k používání správné terminologie při prezentaci vlastní činnosti, k vyjádření myšlenek a názorů v logickém sledu podle postupu práce, výstižně a souvisle,
- vedeme žáky k porozumění grafickému technickému jazyku a k jeho používání při řešení technických problémů vedeme žáky k užívání správné terminologie.

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci,
- podporujeme skupinovou výuku,
- umožňujeme práci ve skupině, kde žáci vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku.

Kompetence občanské

- vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci a vedeme je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce,
- umožňujeme žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky,
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí,
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci,
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí,
- vedeme žáky k osvojení si a rozvíjení správných a bezpečných pracovních dovedností a návyků,
- vedeme žáky k volbě vhodných materiálů, nástrojů a vybavení, k volbě vhodných a efektivních postupů při realizaci výrobků,
- vedeme žáky k pořádku na svém pracovišti při pracovní činnosti,
- vyžadujeme důsledně dodržování vymezených pravidel, šetření materiálu a nářadí, na plnění povinností a závazků (jako základu pracovní technologické kázně a ochrany zdraví).

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků,
- podporujeme žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu,
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích ,
- motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií,
- vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy,
- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu,
- prakticky seznamujeme žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a týmových úkolů.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce Vyučovací předmět: Pracovní činnosti				
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata,** ***mezipředmětové vztahy***	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**
1. ročník				
Práce s drobným materiálem				
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	**žák:** - poznává vlastnosti a využití různých materiálů - vytváří jednoduchými postupy výrobky z daných materiálů (překládá, skládá, ohýbá, obkresluje, trhá, stříhá, lepí, polepuje, hněte hmotu , válí, ubírá, přidává, modeluje, materiály třídí, navléká, dotváří...) - využívá vhodné pracovní nástroje a pomůcky vzhledem k danému materiálu vytváří jednoduchými operacemi a postupy výrobky podle slovního návodu nebo předlohy - seznamuje se při své tvorbě s lidovými zvyky, tradicemi - udržuje pracovní plochu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	**Vlastnosti materiálů** (papír, karton, přírodniny, modelovací hmota, textil, drát, fólie,...) **Pracovní pomůcky a nástroje** (funkce, využití) **Jednoduché pracovní operace a postupy dle využívaného materiálu** **Lidové zvyky a tradice** **Organizace práce a** **pracovního prostoru** **Hygiena a bezpečnost práce**	***M*** *- přesnost práce při origami* ***Prv*** *- přírodniny, šetření materiálem, sběr starého papíru, význam třídění odpadu* ***Vv*** *- prvky lidového umění* ***Čj*** *- Velikonoční a Vánoční přání* **OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou práci **OSV3** - regulace vlastního jednání a chování, organizace času, plánování, dodržování pravidel pro bezpečnost práce	**ČSP-3-1-01p** zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy				**ČSP-3-1-02** pracuje podle slovního návodu a předlohy

			OSV5 - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality **VMEGS1** - lidové umění, zvyky a tradice národů Evropy **EV3** - odpady a příroda, druhotné suroviny; ochrana přírody; inspirace přírodou	
Konstrukční činnosti				
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	**žák:** - sestavuje stavebnicové prvky podle jednoduchého návodu nebo fantazie - provádí montáž a demontáž stavebnicových prvků	**Sestavování modelů ze stavebnice** (stavebnice plošné, prostorové, konstrukční - podle možností školy) **Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem**	***Prv*** *- věci kolem nás (stůl, židle, auta, ...)* ***Vv*** *- architektura* **OSV3** - regulace vlastního jednání, bezpečné chování, dodržování pravidel pro bezpečnost práce **OSV5** - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality	**ČSP-3-2-01** zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
Pěstitelské práce				
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	**žák:** - vyseje zvolené osivo, s dopomocí o něj dále pečuje - pozoruje přírodní procesy	**Základní podmínky pro pěstování rostlin** (půda, osivo, výživa rostlin) **Pěstování rostlin ze semen v místnosti** **Pěstování pokojových rostlin**	***Prv*** *- základní životní podmínky (půda, voda, světlo a teplo), poznávání rostlin, plodů* **EV2** - význam vody, ovzduší, půdy pro rostliny; znečištění, ochrana **EV3** - vliv člověka na životní prostředí, ekologické zemědělství, ochrana přírody	**ČSP-3-3-01p** provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	**žák:** - pečuje o pokojové rostliny (otírá listy, zalévá)			**ČSP-3-3-02** pečuje o nenáročné rostliny

Příprava pokrmů				
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	**žák:** - připraví dle instrukcí jednoduchou přípravu stolu	**Jednoduchá úprava stolu**	**OSV3** - regulace vlastního jednání a chování, dodržování pravidel slušného chování **OSV7** - chování podporující dobré vztahy **OSV8** - dovednosti komunikace v různých situacích, vedení dialogu	**ČSP-3-4-01p** upraví stůl pro jednoduché stolování
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	**žák:** - dodržuje pravidla správného stolování	**Pravidla správného stolování**		**ČSP-3-4-02** chová se vhodně při stolování

2. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Práce s drobným materiálem				
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	**žák:** - vytváří jednoduchými postupy výrobky z různých materiálů (překládá, skládá, ohýbá, odměřuje, obkresluje, trhá, stříhá, lepí, polepuje, hmotu hněte, válí, ubírá, přidává, modeluje, materiály třídí, navléká, dotváří...) a poznává jejich vlastnosti - využívá vhodné pracovní nástroje a pomůcky, rozumí jejich funkci a využití	**Vlastnosti materiálů** (papír, karton, přírodniny, modelovací hmota, textil, drát, fólie,...) **Pracovní pomůcky a nástroje** (funkce, využití) **Práce se základním nářadím Jednoduché pracovní operace a postupy** **Lidové zvyky, tradice, řemesla**	***M*** *- přesnost práce při origami* ***Prv*** *- šetření materiálem, sběr starého papíru, význam třídění odpadu, přírodniny a lidské výtvory* ***Čj*** *- Velikonoční a Vánoční přání* ***Vv*** *- prvky lidového umění* **OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; schopnost řešení problémů při práci	**ČSP-3-1-01p** zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy				**ČSP-3-1-02** pracuje podle slovního návodu a předlohy

	- vytváří jednoduchými operacemi a postupy výrobky podle slovního návodu nebo předlohy - seznamuje se při své tvorbě s lidovými zvyky, tradicemi, řemesly - udržuje pracovní plochu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	**Organizace práce a pracovního prostoru** **Hygiena a bezpečnost práce**	**OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou práci **OSV3** - regulace vlastního jednání, bezpečné chování, organizace času, plánování, dodržování pravidel pro bezpečnost práce **OSV5** - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality **VMEGS1** - lidové umění, zvyky a tradice národů Evropy **EV3** - odpady a příroda, druhotné suroviny; ochrana přírody; inspirace přírodou	
Konstrukční činnosti				
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	**žák:** - sestavuje stavebnicové prvky podle jednoduchého návodu nebo fantazie - provádí montáž a demontáž stavebnicových prvků	**Sestavování modelů ze stavebnice** (stavebnice plošné, prostorové, konstrukční - podle možností školy) **Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem**	***Prv*** *- věci kolem nás (stůl, židle, auta,…)* ***Vv*** *- architektura* **OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; schopnost řešení problémů při práci **OSV3** - regulace vlastního jednání a chování, organizace času, plánování, dodržování pravidel pro bezpečnost práce **OSV5** - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality	**ČSP-3-2-01** zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Pěstitelské práce				
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	**žák:** - vyseje zvolené osivo, zaseté přiměřeně zalévá - pozoruje přírodní procesy - jednoduchým způsobem zhodnotí a zaznamená výsledky svého pozorování	**Základní podmínky pro pěstování rostlin** (půda, osivo, výživa rostlin) **Pěstování rostlin ze semen v místnosti** **Pěstování pokojových rostlin**	***Prv*** *- základní životní podmínky (půda, voda, světlo a teplo), rozmanitost rostlin* **EV2** - význam vody, ovzduší, půdy pro rostliny; znečištění, ochrana **EV3** - vliv člověka na životní prostředí, ekologické zemědělství, ochrana přírody	**ČSP-3-3-01p** provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	**žák:** - pečuje o pokojové rostliny (otírá listy, zalévá, kypří)			**ČSP-3-3-02** pečuje o nenáročné rostliny
Příprava pokrmů				
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	**žák:** - navrhne a připraví jednoduchou přípravu stolu	**Jednoduchá úprava stolu**	**OSV3** - regulace vlastního jednání a chování, dodržování pravidel slušného chování **OSV7** - chování podporující dobré vztahy **OSV8** - dovednosti komunikace v různých situacích, vedení dialogu	**ČSP-3-4-01p** upraví stůl pro jednoduché stolování
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	**žák:** - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	**Pravidla správného stolování**		**ČSP-3-4-02** chová se vhodně při stolování

3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Práce s drobným materiálem				
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy	**žák:** - vytváří jednoduchými postupy	**Vlastnosti materiálů** (papír, karton, přírodniny,	***M*** *- přesnost práce při origami*	**ČSP-3-1-01p**

různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	výrobky z daných materiálů (překládá, skládá, ohýbá, odměřuje, obkresluje, trhá, stříhá, lepí, polepuje, hmotu hněte, válí, ubírá, přidává, modeluje, materiály třídí, navléká, dotváří...) a poznává jejich vlastnosti - využívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky, rozumí jejich funkci a využití - vytváří jednoduchými operacemi a postupy výrobky podle slovního návodu nebo předlohy - udržuje pracovní plochu - seznamuje se při své tvorbě s lidovými zvyky, tradicemi, řemesly - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	modelovací hmota, textil, drát, fólie,...) **Pracovní pomůcky a nástroje** (funkce, využití) **Jednoduché pracovní operace a postupy** **Lidové zvyky, tradice, řemesla** **Organizace práce a pracovního prostoru** **Hygiena a bezpečnost práce**	***Prv*** *- šetření materiálem, sběr starého papíru, význam třídění odpadu, přírodniny a lidské výtvory* ***Vv*** *- prvky lidového umění* ***Čj*** *- Velikonoční a Vánoční přání* **OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; schopnost řešení problémů při práci **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou práci **OSV3** - regulace vlastního jednání, bezpečné chování, organizace času, plánování, dodržování pravidel pro bezpečnost práce **OSV5** - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality **VMEGS1** - lidové umění, zvyky a tradice národů Evropy **EV3** - odpady a příroda, druhotné suroviny; ochrana přírody; inspirace přírodou, využití přírodnin	zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy				**ČSP-3-1-02** pracuje podle slovního návodu a předlohy
Konstrukční činnosti				
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	**žák:** - sestavuje stavebnicové prvky podle jednoduchého návodu nebo fantazie - provádí montáž a demontáž stavebnicových prvků	**Sestavování modelů ze stavebnice** (stavebnice plošné, prostorové, konstrukční - podle možností školy)	***Prv*** *- věci kolem nás (stůl, židle, auta,…)* ***Vv*** *- architektura*	**ČSP-3-2-01** zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

		Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; schopnost řešení problémů při práci **OSV3** - regulace vlastního jednání, bezpečné chování, organizace času, plánování, dodržování pravidel pro bezpečnost práce **OSV5** - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality	
Pěstitelské práce				
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	**žák:** - vyseje zvolené osivo, zaseté přiměřeně zalévá - pozoruje přírodní procesy - jednoduchým způsobem zhodnotí a zaznamená výsledky svého pozorování	**Základní podmínky pro pěstování rostlin** (půda, osivo, výživa rostlin) **Pěstování rostlin ze semen v místnosti** **Pěstování pokojových rostlin**	***Prv*** *- základní životní podmínky (půda, voda, světlo a teplo), rozmanitost rostlin* **EV2** - význam vody, ovzduší, půdy pro rostliny; znečištění, ochrana **EV3** - vliv člověka na životní prostředí, ekologické zemědělství, ochrana přírody	**ČSP-3-3-01p** provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	**žák:** - pečuje o pokojové rostliny (otírá listy, zalévá, kypří)			**ČSP-3-3-02** pečuje o nenáročné rostliny
Příprava pokrmů				
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	**žák:** - navrhne a připraví jednoduchou přípravu stolu	**Jednoduchá úprava stolu**	**OSV3** - regulace vlastního jednání a chování, dodržování pravidel slušného chování **OSV7** - chování podporující dobré vztahy **OSV8** - dovednosti komunikace v různých situacích, vedení dialogu ***Prv*** *- zdravá strava* ***Pč*** *- výroba dekorace na sváteční stůl*	**ČSP-3-4-01p** upraví stůl pro jednoduché stolování
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	**žák:** - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	**Pravidla správného stolování**		**ČSP-3-4-02** chová se vhodně při stolování

4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Práce s drobným materiálem				
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	**žák:** - vytváří přiměřenými pracovními postupy výrobky z různých materiálů - využívá své představivosti - využívá různé vlastnosti materiálů	**Práce s daným materiálem, užívání přiměřených pracovních operací a postupů s využitím své představivosti, vlastnosti a použití materiálu** (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie aj.)	***M*** *- odměřování, rýsování, přesná práce – origami* ***Př*** *- výroba papíru, význam šetření materiálu, sběr starého papíru, přírodniny, lidské výrobky;* *telefonické přivolání pomoci, ošetření drobných poranění* ***Vl*** *- třídění odpadu, ekologie* ***Vv*** *- prvky lidového umění* ***Čj*** *- vánoční a velikonoční přání, komunikační dovednosti* **OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; schopnost řešení problémů při práci	**ČSP-5-1-01p** vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	**žák:** - seznamuje se s lidovými zvyky, tradicemi a řemesly - informace využívá při tvořivých činnostech	**Lidové zvyky, tradice a řemesla**		**ČSP-5-1-02p** využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	**žák:** - volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k materiálu - seznámí se s funkcemi a využitím nástrojů a pomůcek	**Pracovní pomůcky a nástroje, náčiní ke zpracování různých materiálů, funkce a využití**		**ČSP-5-1-03** volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	**žák:** - udržuje pořádek na svém místě - dodržuje hygienické normy a bezpečnost při práci - poskytne první pomoc při úrazu	**Organizace práce, pořádek na pracovním místě**		**ČSP-5-1-04p** udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

		Zásady hygieny a bezpečnosti práce **Poskytnutí první pomoci při úrazu**	**OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou práci **OSV3** - regulace vlastního jednání a chování, organizace času, plánování, dodržování pravidel pro bezpečnost práce **OSV5** - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality **VMEGS1** - lidové umění, zvyky a tradice národů Evropy **EV3** - odpady a příroda, druhotné suroviny; ochrana přírody; inspirace přírodou, využití přírodnin	
Konstrukční činnosti				
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	**žák:** - provádí montáž a demontáž stavebnicových prvků - sestavuje jednoduché modely	**Práce se stavebnicí** **Stavebnice plošné, prostorové, konstrukční** **Montáž a demontáž stavebnicových prvků** **Sestavování modelů**	***M*** *- model krychle, kvádru* ***Vv*** *- architektura* **OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; schopnost řešení problémů při práci **OSV3** - regulace vlastního jednání a chování, organizace času, plánování, dodržování pravidel pro bezpečnost práce **OSV5** - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality	**ČSP-5-2-01** provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	**žák:** - používá návod, předlohu na náčrt při práci	**Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem**	***M*** *- dodržení posloupnosti, logické uvažování*	**ČSP-5-2-02** pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	**žák:** - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu - udržuje pracovní plochu	**Organizace pracovního prostoru** **Hygiena a bezpečnost práce** **Poskytnutí první pomoci**	***Čj*** *- komunikační dovednosti* ***Př*** *- telefonické přivolání pomoci, ošetření drobných poranění* **OSV2** - moje tělo **OSV3** - regulace vlastního jednání a chování, organizace času, plánování, dodržování pravidel pro bezpečnost práce **OSV8** - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) **OSV10** - schopnost řešit problém a rozhodovat se **EV4** - náš životní styl, vliv na zdraví	**ČSP-5-2-03p** udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu, užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky
Pěstitelské práce				
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	**žák:** - seznámí se se základními podmínkami pro pěstování rostlin - využije při pěstování informace o půdě, výživě - samostatně vyseje zvolené osivo a pozoruje své pěstitelské pokusy	**Základní podmínky pro pěstování rostlin** (půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo) **Pěstování rostlin ze semen v místnosti**	***Př*** *- půda, životní podmínky* **EV2** - význam vody, ovzduší, půdy pro rostliny; znečištění, ochrana **EV3** - vliv člověka na životní prostředí, ekologické zemědělství, ochrana přírody	**ČSP-5-3-01p** dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	**žák:** - pěstuje a ošetřuje pokojové rostliny	**Pěstování pokojových rostlin**		**ČSP-5-3-02p** ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	**žák:** - při svých pěstitelských činnostech vhodně zvolí potřebné pomůcky, nástroje a náčiní	**Vhodné prostředky pro pěstování rostlin** (pomůcky, nástroje, náčiní)		**ČSP-5-3-03** volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	**žák:** - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - udržuje pracovní plochu - poskytne první pomoc při úrazu - seznámí se s riziky působení jedovatých rostlin na lidský organismus - má povědomí o alergických účincích některých rostlin - uvědomuje si rizika rostliny jako drogy	**Organizace pracovního prostoru** **Hygiena a bezpečnost práce** **Poskytnutí první pomoci** **Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie**	***Čj*** *- komunikační dovednosti* ***Př*** *- telefonické přivolání pomoci, ošetření drobných poranění* **OSV2** - můj vztah k sobě samému - odmítání drog, moje tělo **OSV3** - regulace vlastního jednání, bezpečné chování; organizace vlastního času **OSV8** - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) **OSV10** - schopnost řešit problém a rozhodovat se **EV4** - náš životní styl, vliv na zdraví	**ČSP-5-3-04p** dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě
Příprava pokrmů				
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	**žák:** - orientuje se v základním vybavení kuchyně - pojmenuje kuchyňské spotřebiče - porovná vybavení kuchyně dnes a dříve	**Základní vybavení kuchyně** **Technika v kuchyni** (historie a význam)		**ČSP-5-4-01p** uvede základní vybavení kuchyně
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	**žák:** - připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně)	**Potraviny a jejich jednoduchá úprava**	***Př*** *- ovoce a zelenina*	**ČSP-5-4-02** připraví samostatně jednoduchý pokrm

	- při výběru a nákupu potravin využije poznatků o významu zdravého stravování	**Výběr a nákup potravin a jejich vhodné skladování** **Úprava ovoce, zeleniny za studena** **Význam zdravého stravování**	***M*** *- nákup potravin, rozpočet; vážení, měření objemu* **OSV2** - moje tělo – význam zdravého stravování	
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	**žák:** - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - navrhne a připraví jednoduchou úpravu stolu	**Jednoduchá úprava stolu** **Pravidla správného stolování**	**OSV3** - regulace vlastního jednání a chování, dodržování pravidel slušného chování **OSV7** - chování podporující dobré vztahy **OSV8** - dovednosti komunikace v různých situacích, vedení dialogu	**ČSP-5-4-03p** dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	**žák:** - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	**Organizace pracovního prostoru** **Hygiena a bezpečnost práce** **Poskytnutí první pomoci**	***Čj*** *- komunikační dovednosti* ***Př*** *- telefonické přivolání pomoci, ošetření drobných poranění* **OSV2** - moje tělo **OSV3** - regulace vlastního jednání, bezpečné chování; organizace vlastního času **OSV8** - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) **OSV10** - schopnost řešit problém a rozhodovat se **EV4** - náš životní styl, vliv na zdraví	**ČSP-5-4-04** udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni, uplatňuje zásady správné výživy

5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Práce s drobným materiálem				
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	**žák:** - vytváří přiměřenými pracovními postupy výrobky z různých materiálů - využívá své představivosti - využívá různé vlastnosti materiálů	**Práce s daným materiálem, užívání přiměřených pracovních operací a postupů s využitím své představivosti, vlastnosti a použití materiálu** (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie aj.)	***M*** *- odměřování, rýsování, přesná práce – origami* ***Př*** *- výroba papíru, význam šetření materiálu, sběr starého papíru, přírodniny, lidské výrobky* ***Vl*** *- třídění odpadu, ekologie* ***Vv*** *- prvky lidového umění* ***Čj*** *- Vánoční, Velikonoční přání* **OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; schopnost řešení problémů při práci **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou práci **OSV3** - regulace vlastního jednání a chování, organizace času, plánování, dodržování pravidel pro bezpečnost práce **OSV5** - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality	**ČSP-5-1-01p** vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	**žák:** - seznamuje se s lidovými zvyky, tradicemi a řemesly - informace využívá při tvořivých činnostech	**Lidové zvyky, tradice a řemesla**		**ČSP-5-1-02p** využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	**žák:** - volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní - seznámí se s funkcemi a využitím nástrojů a pomůcek	**Pracovní pomůcky a nástroje, náčiní ke zpracování různých materiálů, funkce a využití**		**ČSP-5-1-03** volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

			VMEGS1 - lidové umění, zvyky a tradice národů Evropy **EV3** - odpady a příroda, druhotné suroviny; ochrana přírody; inspirace přírodou, využití přírodnin	
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	**žák:** - udržuje pořádek na svém místě - dodržuje hygienické normy a bezpečnost při práci - při úrazu poskytne první pomoc	**Organizace práce a pracovního prostoru** **Zásady hygieny a bezpečnosti práce** **Poskytnutí první pomoci při úrazu**	***Čj*** *- komunikační dovednosti* ***Př*** *- telefonické přivolání pomoci, ošetření drobných poranění* **OSV2** - můj vztah k sobě samému - moje tělo **OSV3** - regulace vlastního jednání, bezpečné chování; organizace vlastního času **OSV8** - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) **OSV10** - schopnost řešit problém a rozhodovat se **EV4** - náš životní styl, vliv na zdraví	**ČSP-5-1-04p** udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění
Konstrukční činnosti				
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	**žák:** - provádí montáž a demontáž stavebnicových prvků - sestavuje jednoduché modely	**Práce se stavebnicí** **Stavebnice plošné, prostorové, konstrukční** **Montáž a demontáž stavebnicových prvků** **Sestavování modelů**	***M*** *- model krychle, kvádru* ***Vv*** *- architektura* **OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; schopnost řešení problémů při práci	**ČSP-5-2-01** provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

			OSV3 - regulace vlastního jednání a chování, organizace času, plánování, dodržování pravidel pro bezpečnost práce **OSV5** - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality	
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	**žák:** - používá návod, předlohu na náčrt při práci - vyrobí výrobek podle videonávodu	**Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem** **Výrobek dle videonávodu**	***M*** *- dodržení posloupnosti, logické uvažování* ***Inf*** *- vyhledání návodu na Internetu, výrobek podle videonávodu*	**ČSP-5-2-02** pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	**žák:** - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	**Organizace pracovního prostoru** **Hygiena a bezpečnost práce** **Poskytnutí první pomoci**	***Čj*** *- komunikační dovednosti* ***Př*** *- telefonické přivolání pomoci, ošetření drobných poranění* **OSV2** - moje tělo **OSV3** - regulace vlastního jednání a chování, organizace času, plánování, dodržování pravidel pro bezpečnost práce **OSV8** - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) **OSV10** - schopnost řešit problém a rozhodovat se **EV4** - náš životní styl, vliv na zdraví	**ČSP-5-2-03p** udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu, užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky
Pěstitelské práce				
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské	**žák:** - seznámí se se základními	**Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování,**	***Př*** *- půda, životní podmínky*	**ČSP-5-3-01p**

činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	podmínkami pro pěstování rostlin - využije při pěstování informace o půdě, výživě - samostatně vyseje zvolené osivo a pozoruje své pěstitelské pokusy	**výživa rostlin, osivo** **Pěstování rostlin ze semen v místnosti**	**EV2** - význam vody, ovzduší, půdy pro rostliny; znečištění, ochrana **EV3** - vliv člověka na životní prostředí, ekologické zemědělství, ochrana přírody	dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	**žák:** - pěstuje a ošetřuje pokojové rostliny	**Pěstování pokojových rostlin**		**ČSP-5-3-02p** ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	**žák:** - při svých pěstitelských činnostech vhodně zvolí potřebné pomůcky, nástroje a náčiní	**Základní podmínky pro pěstování rostlin, pomůcky,nástroje, náčiní**		**ČSP-5-3-03** volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	**žák:** - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu - chápe rizika působení jedovatých rostlin na lidský organismus - má povědomí o alergických účincích rostlin - uvědomuje si rizika rostliny jako drogy	**Organizace pracovního prostoru** **Hygiena a bezpečnost práce** **Poskytnutí první pomoci** **Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie**	***Čj*** *- komunikační dovednosti* ***Př*** *- telefonické přivolání pomoci, ošetření drobných poranění* **OSV2** - můj vztah k sobě samému - odmítání drog, moje tělo **OSV3** - regulace vlastního jednání, bezpečné chování; organizace vlastního času **OSV8** - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) **OSV10** - schopnost řešit problém a rozhodovat se	**ČSP-5-3-04p** dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

Příprava pokrmů				
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	**žák:** - orientuje se v základním vybavení kuchyně - pojmenuje základní pomůcky a nástroje - pojmenuje kuchyňské spotřebiče - porovná vybavení kuchyně dnes a dříve	**Základní vybavení kuchyně** **Technika v kuchyni** (historie a význam)		**ČSP-5-4-01p** uvede základní vybavení kuchyně
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	**žák:** - připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně) - při výběru a nákupu potravin využije poznatků o významu zdravého stravování	**Potraviny a jejich jednoduchá úprava** **Výběr a nákup potravin, vhodné skladování** **Úprava ovoce, zeleniny za studena** **Význam zdravého stravování**	***Př*** *- ovoce a zelenina* ***M*** *- nákup potravin (vážení), rozpočet, činnosti s penězi* **OSV2** - moje tělo – význam zdravého stravování	**ČSP-5-4-02** připraví samostatně jednoduchý pokrm
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	**žák:** - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - navrhne a připraví jednoduchou úpravu stolu	**Jednoduchá úprava stolu** **Pravidla správného stolování**	**OSV3** - regulace vlastního jednání a chování, dodržování pravidel slušného chování **OSV7** - chování podporující dobré vztahy **OSV8** - dovednosti komunikace v různých situacích, vedení dialogu	**ČSP-5-4-03p** dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	**žák:** - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	**Organizace pracovního prostoru** **Hygiena a bezpečnost práce** **Poskytnutí první pomoci**	***Čj*** *- komunikační dovednosti* ***Př*** *- telefonické přivolání pomoci, ošetření drobných poranění*	**ČSP-5-4-04** udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni, uplatňuje zásady správné výživy

			OSV2 - moje tělo **OSV3** - regulace vlastního jednání, bezpečné chování; organizace vlastního času **OSV8** - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) **OSV10** - schopnost řešit problém a rozhodovat se **EV4** - náš životní styl, vliv na zdraví	

6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Práce s technickými materiály				
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	**žák:** – zvládá základní postupy při opracování dřeva měření, orýsování, řezání, broušení a vrtání	Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov) Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní operace a postupy Organizace práce, důležité technologické postupy Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody	***M*** *- odměřování, rýsování, přesná práce, modely těles* ***P*** *- význam šetření materiálu, třídění odpadu, ekologie* ***F*** *- projevy fyzikálních zákonů* ***Inf*** *- vyhledání návodu na Internetu, výrobek podle videonávodu* ***Vo*** *- hospodaření, spotřeba materiálu*	**ČSP-9-1-01p** získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	**žák:** – zvolí a umí použít vhodné pracovní nástroje a nářadí			**ČSP-9-1-02** řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	**žák:** - vhodně organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - volí správné pracovní postupy	Obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; schopnost řešení problémů při práci **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou práci **OSV3** - regulace vlastního jednání a chování, organizace času, plánování, dodržování pravidel pro bezpečnost práce **OSV5** - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality **EV3** - odpady a příroda, druhotné suroviny; ochrana přírody;	**ČSP-9-1-03p** organizuje svoji pracovní činnost
ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	**žák:** - orientuje se v základech technické dokumentace - ovládá základy prostorového zobrazování - vytvoří jednoduchý náčrt výrobku			**ČSP-9-1-04p** pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	**žák:** - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu		***Čj*** *- komunikační dovednosti* ***P , Vk-*** *lidské tělo, ošetření drobných poranění* **OSV2** - moje tělo **OSV3** - regulace vlastního jednání, bezpečné chování; organizace vlastního času **OSV8** - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) **OSV10** - schopnost řešit problém a rozhodovat se	**ČSP-9-1-05** dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

Design a konstruování				
ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	**žák:** - dokáže sestavit podle návodu daný model	Sestavení papírového modelu dle zadání (lepení, lakování) Stavba modelu budovy ze stavebnice (montáž, práce dle návodu) Seznámení se ze základními funkcemi online grafického programu Obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím	**OSV3** - dobrá organizace času, rozvržení vlastní práce **OSV5** - kreativita, originalita nápadů, dotažení do konce **OSV9** - schopnost kooperace při skupinové práci **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku ***Vv*** *- kreativita, vlastní návrh* ***Inf*** *- grafické editory, speciální software*	**ČSP-9-2-01p** sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model
ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	**žák:** - sestavuje a navrhuje jednoduché konstrukční prvky - dokáže ověřit a porovnat jejich funkčnost, nosnost a stabililtu			
ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	**žák:** - provede montáž a demontáž jednoduchých předmětů a zařízení - pečuje o jejich údržbu			**ČSP-9-2-03p** ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	**žák:** - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu		***Čj*** *- komunikační dovednosti* ***P, Vk****- lidské tělo, ošetření drobných poranění* **OSV2** - moje tělo **OSV3** - regulace vlastního jednání, bezpečné chování; organizace vlastního času **OSV8** - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) **OSV10** - schopnost řešit problém a rozhodovat se	**ČSP-9-2-04** dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

Využití digitálních technologií				
ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	**žák:** - ovládá základní funkce digitální techniky - diagnostikuje a řeší základní problémy při provozu digitální techniky	Seznámení možnostmi využití digitálních technologií při pracovním vyučování počítač a periferní zařízení Základy použití digitálního fotoaparátu, tabletu, mobilních telefonů Práce s periferním zařízením, přenos dat, párování zařízení	**OSV1** - cvičení pozornosti a soustředění, zapamatování **OSV2** - moje učení **OSV3** - plánování učení a studia ***Inf*** *- technologie, grafický editor; algoritmizace* ***F*** *- elektrický proud, zásady bezpečné práce s elektrickými zařízeními* **OSV5** - rozvoj kreativity **MV6** - tvorba mediálního sdělení, technologické možnosti a jejich omezení	**ČSP-9-7-01p** ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu
ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	**žák:** - volí vhodné periferie a dokáže s nimi pracovat			**ČSP-9-7-02p** propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Práce s technickými materiály				
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	**žák:** - ovládá základní postupy při opracování dřeva měření, rýsování, řezání, broušení a vrtání	Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní operace a postupy Organizace práce, důležité technologické postupy Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím základy první pomoci při úrazu či poranění	***M*** *- odměřování, rýsování, přesná práce, modely těles* ***P*** *- význam šetření materiálu, třídění odpadu, ekologie* ***F*** *- projevy fyzikálních zákonů* ***Inf*** *- vyhledání návodu na Internetu, výrobek podle videonávodu* **OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; schopnost řešení problémů při práci **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou práci **OSV3** - regulace vlastního jednání a chování, organizace času, plánování, dodržování pravidel pro bezpečnost práce **OSV5** - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality **EV3** - odpady a příroda, druhotné suroviny; ochrana přírody;	**ČSP-9-1-01p** získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	**žák:** - zamýšlí se nad jednoduchými technickými úkoly - vhodně vybírá materiál, pracovní nástroje a nářadí			**ČSP-9-1-02** řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	**žák:** - dokáže si zorganizovat a naplánovat svoji pracovní činnost			**ČSP-9-1-03p** organizuje svoji pracovní činnost
ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	**žák:** - pracuje s technickou dokumentací - zvládne jednoduchý náčrt výrobku			**ČSP-9-1-04p** pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech

ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	**žák:** - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu		***Čj*** *- komunikační dovednosti* ***P, Vk-*** *lidské tělo, ošetření drobných poranění* **OSV2** - moje tělo **OSV3** - regulace vlastního jednání, bezpečné chování; organizace vlastního času **OSV8** - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) **OSV10** - schopnost řešit problém a rozhodovat se	**ČSP-9-1-05** dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu
Design a konstruování				
ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	**žák:** - podle návodu, náčrtu sestaví daný model	práce dle návodu, předlohy, tvorba náčrtu, plánu, schématu sestavování modelů, stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické) tvorba konstrukčních prvků montáž a demontáž obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci zásady bezpečnosti a ochrany při práci s elektronikou	***Vv*** *- kreativita, vlastní návrh* ***Inf*** *- grafické editory, speciální software* **OSV3** - dobrá organizace času, rozvržení vlastní práce **OSV5** - kreativita, originalita nápadů, dotažení do konce **OSV9** - schopnost kooperace při skupinové práci **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku	**ČSP-9-2-01p** sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model
ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	**žák:** - sestavuje jednoduché konstrukční prvky - ověřuje a porovnává jejich funkčnost, nosnost, stabilitu			
ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	**žák:** - ovládá montáž a demontáž jednoduchých předmětů - stará se o jejich údržbu			**ČSP-9-2-03p** ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení

ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	**žák:** - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu	základy první pomoci při úrazu či poranění elektrickým proudem	***Čj*** *- komunikační dovednosti* ***P, Vk****- lidské tělo, ošetření drobných poranění* **OSV2** - moje tělo **OSV3** - regulace vlastního jednání, bezpečné chování; organizace vlastního času **OSV8** - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) **OSV10** - schopnost řešit problém a rozhodovat se	**ČSP-9-2-04** dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu
Využití digitálních technologií				
ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	**žák:** - orientuje se v základních funkcích digitální techniky - odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	digitální technika – počítač a periferní zařízení digitální fotoaparát, mobilní telefony seznámení s 3D tiskem a 3D grafickým programem počítač - tablet, využití a práce s vhodnými periferiemi, přenos dat, párování zařízení digitální technologie – bezdrátové technologie, navigační technologie. základy obsluhy 3D tiskárny, nastavení, volba filamentu, základy kalibrace	**OSV1** - cvičení pozornosti a soustředění, zapamatování **OSV2** - moje učení **OSV3** - plánování učení a studia ***Inf*** *- technologie* ***F*** *- elektrický proud, zásady bezpečné práce s elektrickými zařízeními* **OSV5** - rozvoj kreativity **MV6** - tvorba mediálního sdělení, technologické možnosti a jejich omezení	**ČSP-9-7-01p** ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu
ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	**žák:** - propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení			**ČSP-9-7-02p** propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení
ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	**žák:** - využívá a pracuje s mobilními technologiemi			**ČSP-9-7-03p** pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb
ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	**žák:** - dokáže ošetřit digitální techniku a chránit ji před			**ČSP-9-7-04** ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením

	poškozením	obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci s elektronikou	***Inf*** *- grafický editor; algoritmizace*	
ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	**žák:** - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu		***Čj*** *- komunikační dovednosti* ***P, Vk****- lidské tělo, ošetření drobných poranění* **OSV2** - moje tělo **OSV3** - regulace vlastního jednání, bezpečné chování; organizace vlastního času **OSV8** - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) **OSV10** - schopnost řešit problém a rozhodovat se	**ČSP-9-7-05** dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Práce s technickými materiály				
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	**žák:** - pracuje s technickými materiály - dodržuje technologickou kázeň	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování jednoduché pracovní operace a postupy organizace práce, důležité	***M*** *- odměřování, rýsování, přesná práce, modely těles* ***P*** *- význam šetření materiálu, třídění odpadu, ekologie* ***F*** *- projevy fyzikálních zákonů* ***Inf*** *- vyhledání návodu na Internetu, výrobek podle videonávodu*	**ČSP-9-1-01p** získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly	**žák:** - zamýšlí se nad jednoduchými			**ČSP-9-1-02**

s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	technickými úkoly - vybírá vhodně materiály, pracovní nástroje a nářadí	technologické postupy technické náčrty a výkresy, technické informace, návody obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; schopnost řešení problémů při práci **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou práci **OSV3** - regulace vlastního jednání a chování, organizace času, plánování, dodržování pravidel pro bezpečnost práce **OSV5** - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality **EV3** - odpady a příroda, druhotné suroviny; ochrana přírody;	řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	**žák:** - dokáže si zorganizovat a naplánovat svoji pracovní činnost			**ČSP-9-1-03p** organizuje svoji pracovní činnost
ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	**žák:** - pracuje s technickou dokumentací - zvládne připravit jednoduchý náčrt výrobku			**ČSP-9-1-04p** pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	**žák:** - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu		***Čj*** *- komunikační dovednosti* ***P, Vk-*** *lidské tělo, ošetření drobných poranění* **OSV2** - moje tělo **OSV3** - regulace vlastního jednání, bezpečné chování; organizace vlastního času **OSV8** - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) **OSV10** - schopnost řešit problém a rozhodovat se	**ČSP-9-1-05** dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

Design a konstruování				
ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	**žák:** - dokáže sestavit daný model podle návodu, náčrtu, plánu	stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické) sestavování modelů tvorba konstrukčních prvků montáž a demontáž práce dle návodu, nebo předlohy samostatná tvorba náčrtu, plánu, schématu obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci s elektronikou	**OSV3** - dobrá organizace času, rozvržení vlastní práce **OSV5** - kreativita, originalita nápadů, dotažení do konce **OSV9** - schopnost kooperace při skupinové práci **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku ***Vv*** *- kreativita, vlastní návrh* ***Inf*** *- grafické editory, speciální software*	**ČSP-9-2-01p** sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model
ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	**žák:** - sestavuje a navrhuje jednoduché konstrukční prvky - ověřuje a porovnává jejich funkčnost, nosnost, stabilitu			
ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	**žák:** - ovládá montáž a demontáž jednoduchých předmětů - provádí údržbu předmětů a zařízení			**ČSP-9-2-03p** ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	**žák:** - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu		***Čj*** *- komunikační dovednosti* ***P, Vk-*** *lidské tělo, ošetření drobných poranění* **OSV2** - moje tělo **OSV3** - regulace vlastního jednání, bezpečné chování; organizace vlastního času **OSV8** - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) **OSV10** - schopnost řešit problém a rozhodovat se	**ČSP-9-2-04** dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

Využití digitálních technologií				
ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	**žák:** - orientuje se v základních funkcích digitální techniky - dokáže diagnostikovat a odstraňovat základní problémy při provozu digitální techniky	digitální technika – počítač a periferní zařízení digitální fotoaparát, mobilní telefony seznámení s 3D tiskem a 3D grafickým programem počítač - tablet, využití a práce s vhodnými periferiemi, přenos dat, párování zařízení digitální technologie – bezdrátové technologie, navigační technologie. základy obsluhy 3D tiskárny, nastavení, volba filamentu, základy kalibrace obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci s elektronikou	***Inf*** *- technologie, grafický editor, algoritmizace* ***F*** *- elektrický proud, zásady bezpečné práce s elektrickými zařízeními* **OSV1** - cvičení pozornosti a soustředění, zapamatování **OSV2** - moje učení **OSV3** - plánování učení a studia **OSV5** - rozvoj kreativity **MV6** - tvorba mediálního sdělení, technologické možnosti a jejich omezení	**ČSP-9-7-01p** ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu
ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	**žák:** - zvládne propojovat vzájemně jednotlivá zařízení			**ČSP-9-7-02p** propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení
ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	**žák:** - pracuje s mobilními technologiemi v oblasti cestování, obchodu, vzdělávání a zábavy			**ČSP-9-7-03p** pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb
ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	**žák:** - ovládá ošetřit digitální techniku - chrání ji před poškozením			**ČSP-9-7-04** ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou	**žák:** - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny		***Čj*** *- komunikační dovednosti* ***P, Vk*** *- lidské tělo, ošetření drobných poranění*	**ČSP-9-7-05** dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy

a poskytne první pomoc při úrazu	a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu		**OSV2** - moje tělo **OSV3** - regulace vlastního jednání, bezpečné chování; organizace vlastního času **OSV8** - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) **OSV10** - schopnost řešit problém a rozhodovat se	při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu
Svět práce				
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	**žák:** - pochopí určité základní druhy pracovišť, vlivy pracovního prostředí na práci a kontakt s lidmi, rozezná základní druhy pracovních prostředků, pozná různé druhy pracovních činností, rozlišuje stupeň dosaženého vzdělání a délku odborné praxe - orientuje se v pracovních příležitostech v regionu	**Trh práce** – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce **Volba profesní orientace** – základní principy sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb **Možnosti vzdělávání** – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace poradenské služby	***Vo*** *- svět práce* ***Inf*** *- vyhledávání informací* **OSV1** - dovednosti pro učení a studium; schopnost hledat informace, řešit problémy **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí, co mě baví, co mi jde **OSV3** - organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení (volba dalšího studia) **OSV10** - dovednosti řešení problémů a rozhodování se	**ČSP-9-8-01p** orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	**žák:** - konkretizuje možnosti jak získat informace o volbě povolání - posoudí možnosti vzdělávání a přípravy na povolání v našem regionu - uvědomuje si faktory charakterizující lidskou práci - vybírá si ze vzdělávací nabídky – má přehled o české vzdělávací soustavě			**ČSP-9-8-02p** posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života

ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	**žák:** - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání, orientuje se v nabídce a poptávce na trhu práce, získá informace o volbě povolání, seznámí se s možnostmi absolventa ZŠ - uvažuje, kde by se mohl úspěšně uplatnit	**Využívání poradenských služeb, trh práce** **Zaměstnání** – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů		**ČSP-9-8-03p** využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	**žák**: - orientuje se v základních vztazích vyplývajících z pracovního poměru		***Čj*** *- životopis, charakteristika, prezentace*	**ČSP-9-8-04p** prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání, byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů, byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Práce s technickými materiály				
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	**žák:** - pracuje s technickými materiály - dodržuje technologickou kázeň	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	***M*** *- odměřování, rýsování, přesná práce, modely těles* ***P*** *- význam šetření materiálu, třídění odpadu, ekologie*	**ČSP-9-1-01p** získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech;

		jednoduché pracovní operace a postupy organizace práce, důležité technologické postupy seznámení s mechanickým obráběním dřeva práce s mini soustruhem technické náčrty a výkresy, technické informace, návody úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím	***F** - projevy fyzikálních zákonů* ***Inf** - vyhledání návodu na Internetu, výrobek podle videonávodu* **OSV1** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; schopnost řešení problémů při práci **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou práci **OSV3** - regulace vlastního jednání a chování, organizace času, plánování, dodržování pravidel pro bezpečnost práce **OSV5** - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality **EV3** - odpady a příroda, druhotné suroviny; ochrana přírody;	provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	**žák:** - zamýšlí se nad jednoduchými technickými úkoly - vhodně vybírá materiál, pracovní nástroje a nářadí			**ČSP-9-1-02** řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	**žák:** - dokáže si zorganizovat a naplánovat svoji pracovní činnost			**ČSP-9-1-03p** organizuje svoji pracovní činnost
ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	**žák:** - pracuje s technickou dokumentací - připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku			**ČSP-9-1-04p** pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	**žák:** - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu		***Čj** - komunikační dovednosti* ***P, Vk** - lidské tělo, ošetření drobných poranění* **OSV2** - moje tělo **OSV3** - regulace vlastního jednání, bezpečné chování; organizace vlastního času	**ČSP-9-1-05** dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu

			OSV8 - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) **OSV10** - schopnost řešit problém a rozhodovat se	- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu
Design a konstruování				
ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	**žák:** - sestaví podle jednoduchého programu zadaný model	stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické) sestavování modelů tvorba konstrukčních prvků montáž a demontáž práce dle návodu, nebo předlohy samostatná tvorba náčrtu, plánu, schématu seznámení s 2D grafickým programem tvorba vlastního designu a jeho následná realizace pomocí plotru a termolisu (samolepky, nažehlovačky) obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci s elektronikou	**OSV3** - dobrá organizace času, rozvržení vlastní práce **OSV5** - kreativita, originalita nápadů, dotažení do konce **OSV9** - schopnost kooperace při skupinové práci **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku ***Vv*** *- kreativita, vlastní návrh* ***Inf*** *- grafické editory, speciální software* ***Čj*** *- komunikační dovednosti* ***P, Vk*** *- lidské tělo, ošetření drobných poranění* **OSV2** - moje tělo	**ČSP-9-2-01p** sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model
ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	**žák:** - pracuje s jednoduchými konstrukčními prvky - ověří a porovná jejich funkčnost, nostnost, stabilitu			
ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	**žák:** - ovládá montáž a demontáž jednoduchých předmětů			**ČSP-9-2-03p** ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	**žák:** - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu			**ČSP-9-2-04p** dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

			OSV3 - regulace vlastního jednání, bezpečné chování; organizace vlastního času **OSV8** - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) **OSV10** - schopnost řešit problém a rozhodovat se	
Využití digitálních technologií				
ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	**žák:** - orientuje se v základních funkcích digitální techniky - diagnostikuje a odstraňuje problémy při provozu digitální techniky	digitální technika – počítač a periferní zařízení digitální fotoaparát, mobilní telefony počítač - tablet, využití a práce s vhodnými periferiemi, přenos dat, párování zařízení digitální technologie – bezdrátové technologie, navigační technologie. práce s 2D grafickým programem tvorba vlastního designu (samolepky, nažehlovačky) obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci s elektronikou	***Inf*** *- technologie, grafický editor, algoritmizace* ***F*** *- elektrický proud, zásady bezpečné práce s elektrickými zařízeními* **OSV1** - cvičení pozornosti a soustředění, zapamatování **OSV2** - moje učení **OSV3** - plánování učení a studia **OSV5** - rozvoj kreativity **MV6** - tvorba mediálního sdělení, technologické možnosti a jejich omezení	**ČSP-9-7-01p** ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu
ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	**žák:** - dokáže vzájemně propojit jednotlivá digitální zařízení			**ČSP-9-7-02p** propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení
ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	**žák:** - ovládá uživatelským způsobem vybrané mobilní technologie			**ČSP-9-7-03p** pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb
ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	**žák:** - ošetřuje a chrání digitální techniku před jejím poškozením			**ČSP-9-7-04** ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
ČSP-9-7-05	**žák:**		***Čj*** *- komunikační dovednosti*	**ČSP-9-7-05**

dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu		***P, Vk*** *- lidské tělo, ošetření drobných poranění* **OSV2** - moje tělo **OSV3** - regulace vlastního jednání, bezpečné chování; organizace vlastního času **OSV8** - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) **OSV10** - schopnost řešit problém a rozhodovat se	dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu
Svět práce				
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	**žák:** - dokáže vyhodnotit výhody a nevýhody podnikání, má představu o možnosti podnikat, zná formy a základní pojmy podnikání, orientuje se v možnostech drobného podnikání a předpisech	**Zaměstnání** – způsob hledání, práva a povinnosti zaměstnance i zaměstnavatele, nezaměstnanost **Podnikání** – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání **Sebepoznání a sebehodnocení, osobní zájmy, tělesný a duševní stav, kvalifikace** **Česká vzdělávací soustava, vliv na volbu profesní orientace, zdroje informací – rodiče, ZŠ, PPP, ÚP Životopis, pohovor**	***Vo*** *- svět práce* ***Inf*** *- vyhledávání informací* **OSV1** - dovednosti pro učení a studium; schopnost hledat informace, řešit problémy **OSV2** - zdravé a vyrovnané sebepojetí, co mě baví, co mi jde **OSV3** - organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení (volba dalšího studia) **OSV10** - dovednosti řešení problémů a rozhodování se	**ČSP-9-8-01p** orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	**žák**: - zná možnosti absolventa ZŠ, klade si realistické cíle a strategie k jejich dosažení, vzdělání a odborná praxe - vytvoří si základní představy o drobném podnikání a jeho řízení na základě základních právních a ekonomických informací			**ČSP-9-8-02p** posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života

ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	**žák:** - umí vyhledávat, třídit a správně využívat informace k volbě povolání			**ČSP-9-8-03p** využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	**žák:** - je schopen posoudit své možnosti v oblasti profesní orientace, naučí se stanovovat realistické cíle a hledat strategie k dosahování cílů a odstraňování překážek - napíše vlastní strukturovaný životopis a odpoví na nabídku zaměstnání/brigády		***Čj*** *- životopis, charakteristika*	**ČSP-9-8-04p** prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání, byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů, byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

6 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

6.1 Obecné ustanovení a zásady

Pravidla hodnocení a klasifikace žáků ZŠ se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých dalších náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení žáků je zcela neoddělitelnou součástí vzdělávacího procesu. Zásadní význam hodnocení vidíme v podávání přesné informace žákům, rodičům a učitelům, jak se daří naplňovat stanovené cíle v souladu s ŠVP a zároveň poskytování zpětné vazby žákům, jak se jim daří zvládat učivo a ukazovat jim návod k dalšímu rozvoji. Zejména při průběžném hodnocení klademe důraz na motivační funkci hodnocení využíváním formativního hodnocení a cíleným využíváním sebehodnocení žáků.

Hlavní zásady hodnocení

- hodnocení směřujeme k pozitivnímu vyjádření, tak aby bylo pro žáky motivační do dalšího vzdělávání,
- při hodnocení vycházíme z individuálního pokroku každého žáka, neporovnáváme žáky mezi sebou,
- žáky cíleně vedeme k sebehodnocení, sebekontrole a sebereflexi,
- s chybou žáků pracujeme jako s didaktickým nástrojem,
- při hodnocení uplatňujeme zásadu přiměřené náročnosti a individuálního pedagogického taktu,
- hodnotíme zcela nezávisle s plnou odpovědností za objektivnost hodnocení,
- naše hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné, doložitelné a srovnatelné s předem danými kritérii a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.

Obecné zásady

- každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení v posledním vyučovacím dni období školního vyučování; za první pololetí se místo vysvědčení vydává žákovi výpis z vysvědčení,
- hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen „klasifikace“),
- žáci se speciálními potřebami na základě doporučení ŠPZ (Školského poradenského zařízení) a žádosti jejich zákonných zástupců mohou být hodnoceni slovně, na základě doporučení ŠPZ rovněž připouštíme kombinaci obou způsobů hodnocení (klasifikací i slovně),
- u žáka s vývojovou poruchou učení, rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka podané před začátkem klasifikačního období.

6.2 Pravidla hodnocení

Pravidla hodnocení žáků jsou nedílnou součástí školního řádu a obsahují zejména, zásady a způsoby hodnocení a sebehodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků, včetně získávání podkladů pro hodnocení, včetně kritérií pro hodnocení.

- při hodnocení jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl vzhledem k očekávaným výstupům a k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům,
- celkové hodnocení výsledků vzdělávání žáka zahrnuje klasifikaci žáka z konkrétního předmětu a úroveň rozvoje předem definovaných kompetencí žáka v daném předmětu,
- chování žáka přímo neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech, některé dílčí projevy a postoje žáka související s chováním žáka jsou předmětem hodnocení dosažené úrovně dílčích kompetencí,
- škola má jasně definované úrovně rozvoje konkrétních kompetencí pro jednotlivé vyučovací předměty,
- snahou školy je nastavení sjednocených klasifikačních měřítek všech učitelů,
- při celkovém hodnocení přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici,
- klasifikační stupeň určuje učitel daného předmětu, v případě tandemové výuky je vždy určený odpovědný učitel za klasifikaci,
- v předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě,
- stupeň prospěchu v jednotlivých vyučovacích předmětech na konci klasifikačního období se určuje na základě vypočteného hodnocení předmětu v elektronické žákovské knížce a na základě průběžných výsledků práce žáka (výrazné průběžné zlepšení či zhoršení práce žáka). Vyučující předmětu má právo při vypočteném výsledném průměru v rozmezí 0,35–0,65 určit výslednou známku na spodní či horní hranici při zohlednění průběžných výsledků práce žáka či jiných specifikovaných okolností,
- zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
    - průběžně prostřednictvím elektronické žákovské knížky Bakalář,
    - před koncem každého čtvrtletí (klasifikačního období) v rámci informací,
    - v době stanovených konzultačních hodin,
    - případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka prostřednictvím EŽK Bakalář,
    - mimořádné zhoršení prospěchu zákonný zástupce vidí v EŽK Bakalář. Není povinností učitele o této skutečnosti informovat zákonného zástupce žáka dalším způsobem, je povinností na žádost uskutečnit případnou konzultaci se zákonným zástupcem,
- jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn(a)“,
- nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „nehodnocen“.
- písemné práce archivuje příslušný vyučující po dobu jednoho školního roku, rodičům se práce předkládají na konzultacích, popřípadě se jim zasílá scan písemné práce v Bakalář.

6.2.1 Hodnocení prospěchu žáka

Druhy klasifikace

- **průběžná klasifikace –** uplatňuje se při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech a na čtvrtletních klasifikačních poradách,
- **celková klasifikace** – uskutečňuje se v jednotlivých předmětech na konci prvního a druhého pololetí.

Klasifikační stupně

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a volitelných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem jsou hodnoceny na vysvědčení stupni prospěchu:

1 – výborný
2 – chvalitebný
3 – dobrý
4 – dostatečný
5 – nedostatečný

Klasifikace v předmětech

Celkové klasifikace ve vyučovacích předmětech je na naší škole navázána na elektronickou žákovskou knížku Bakalář. Systém této žákovské knížky nám umožňuje plnohodnotně hodnotit dosaženou úroveň vědomostí a znalostí a zároveň i úroveň osvojení klíčových kompetencí. V současné době je celkové hodnocení stanoveno hodnocením dosažené úrovně výstupu a zohledněním dvou kategorií, které slučují vybrané oblasti kompetencí. Hodnocení kompetencí je seskupeno do kategorií: Práce a aktivita v hodině a Příprava na vyučování. V systému hodnocení mají obě kategorie přiznanou specifickou váhu. Hodnocení vychází z předdefinovaných kritérií pro jednotlivě stupně pro 3 skupiny typologicky podobných předmětů. V nadcházejícím období škola bude upravovat systém začlenění hodnocení kompetencí do celkové klasifikace dle předložené strategie ředitelkou školy.

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

a) předměty s převahou teoretického zaměření,
b) předměty s převahou praktických činností,
c) předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Do této skupiny předmětů řadíme matematiku, český jazyk a literaturu, anglický jazyk, německý jazyk, prvouku, přírodovědu, vlastivědu, přírodopis, zeměpis, fyziku, chemii, dějepis a matematický seminář.

Při klasifikaci klademe důraz zejména na:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojených poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí včetně jejich schopnosti využívání,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- schopnost vyhledávat a třídit informace,
- kvalitu myšlení, především jeho logiku, samostatnost a tvořivost,
- aktivitu v přístupu k předmětu a jeho činnostem, zájem o předmět, vztah k předmětu,
- přesnost, výstižnost a odbornou i jazykovou správnost ústního a písemného projevu,
- kvalitu vlastní práce a výsledků své činnosti,
- osvojení účinných metod samostatného studia,
- schopnost vybírat a využívat pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)
Žák zcela přesně a uceleně ovládá požadované poznatky, pojmy, definice, fakta a zákonitosti a zároveň bez problémů rozumí vztahům mezi nimi. Požadované intelektuální a motorické činnosti vykonává pohotově. Osvojené znalosti a dovednosti uplatňuje bez jakékoliv pomoci. Tvořivým způsobem ovládá řešení teoretických i praktických úkolů, rovněž i hodnocení různých jevů a zákonitostí. U žáka je viditelná samostatnost, tvořivost a správné logické myšlení. Jeho ústní či písemný projev je přesný, výstižný, grafický projev je vkusný. Žák je schopen samostatného nastudování vhodných textů a výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s minimálními nedostatky.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Požadované pojmy, poznatky ,definice, fakta a zákonitosti žák ovládá v podstatě uceleně a přesně. Požadované intelektuální a motorické činnosti vykonává pohotově. Osvojené vědomosti uplatňuje samostatně a produktivně či reaguje v menší míře na podněty učitele. Tvořivým způsobem ovládá řešení teoretických i praktických úloh a úkolů, rovněž i hodnocení různých jevů a zákonitostí. Myšlení žáka je správné, logické, se smyslem pro tvořivé řešení různých úloh. V ústním a písemném projevu jsou patrné menší nedostatky v korektnosti a výstižnosti. Žák odvádí zpravidla kvalitní práci bez vážnějších nedostatků a je schopen samostatně či s malou pomocí nastudovat vhodné texty. Grafický projev je pěkný, úhledný a bez větších nepřesností.

Stupeň 3 (dobrý)
U žáka jsou viditelné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí. Nedostatky se u žáka projevují při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností. Podstatnější nepřesnosti a chyby zvládne za pomoci učitele napravit. Při řešení teoretických a praktických úkolů žák v užívání osvojených znalostí a dovedností chybuje. Vědomosti uplatňuje a hodnocení jevů a zákonitostí provádí převážně dle podnětů učitele. Myšlení žáka je málo tvořivé, chyby se vyskytují rovněž v logickém uvažování, jinak je vcelku správné.
V ústním a písemném projevu jsou patrné nedostatky především v korektnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků činnosti žáka jsou viditelné častější nedostatky, grafický projev není příliš vkusný. Dle návodu učitele je žák schopen samostatného studia.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák má značné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má závažnější nedostatky. Při řešení teoretických a praktických úloh a úkolů žák ve využití osvojených znalostí a dovedností značně chybuje a nepracuje samostatně. Nepřemýšlí tvořivě a v logice myšlení se vyskytují závažnější nedostatky. Jeho ústní a písemný projev má značné mezery ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo vkusný. Za pomoci učitele dokáže žák nedostatky a chyby opravit, ale při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák má v požadovaných vědomostech a dovednostech značné a závažné mezery, neosvojil si je uceleně, přesně a úplně. Při vykonávání požadovaných rozumových a pohybových činností má podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností se při řešení teoretických a praktických úkolů vyskytují závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí žák nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Zcela chybí samostatnost v myšlení a logickém uvažování při řešení úloh. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají podstatné nedostatky, které nedovede opravit ani za pomocí učitele. Samostatného studia není žák schopen.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Do této skupiny předmětů řadíme informatiku, pracovní činnosti, společenskovědní praktika, přírodovědná praktika technická a digitální praktika.

Při klasifikaci klademe důraz zejména na:

- schopnost samostatné práce dle zadaného návodu či postupu,
- aplikaci poznatků a dovedností do pracovních postupů,
- osvojení praktických dovedností a návyků,
- efektivní využívání IT technologií,
- využívání získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- kvalitu výsledků vlastní práce, užitnou a estetickou hodnotu výsledků práce,
- organizaci a plánování vlastní práce,
- dodržování základních předpisů a norem,
- efektivní práci s materiálem.

Stupeň 1 (výborný)

Žák projevuje soustavný zájem a kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Dokáže samostatně a tvořivě využívat teoretických poznatků při praktické činnosti. Tyto činnosti vykonává pohotově, získané dovednosti a návyky uplatňuje samostatně. Bez problémů ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se pouze drobných chyb. Výsledky jeho práce nevykazují závažnější nedostatky. Svou práci si organizuje účelně, pracoviště vždy udržuje v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně pečuje o životní prostředí. Suroviny, materiál a energii využívá účelně a hospodárně.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky využívá při praktické činnosti samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou. Praktické činnosti vykonává samostatně. V postupech a způsobech práce se nevyskytují závažné chyby, výsledky jeho práce mají pouze drobné nedostatky. Svou práci si organizuje účelně, pracoviště vždy udržuje v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a dbá o životní prostředí. Suroviny, materiál a energii využívá účelně a hospodárně, ale občas se dopouští menších chyb.

Stupeň 3 (dobrý)

Vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem projevuje žák s menšími výkyvy. Získané teoretické poznatky dokáže při praktické činnosti uplatnit za pomoci učitele. V praktických činnostech občas chybuje a při postupech a způsobech práce potřebuje příležitostnou pomoc učitele. Výsledky jeho práce vykazují časté nedostatky. Vlastní práci si organizuje méně účelně, pracoviště udržuje v pořádku. Předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci dodržuje a v malé míře dbá o ochranu životního prostředí. Suroviny, materiály a energii dokáže využívat účelně a hospodárně, především na podněty učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Zájem a vztah žáka k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem je minimální. Získané teoretické vědomosti a poznatky dovede využít při praktické činnosti pouze za pravidelné pomoci učitele. V praktických dovednostech, činnostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce jsou patrné podstatné nedostatky. Organizace práce probíhá za soustavné pomoci učitele, méně pečuje o pořádek na pracovišti. Na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí dbá v malé míře. Zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie porušuje.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje žádný zájem o práci, vztah k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem.

Ani za pomocí učitele nedokáže uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích vykazuje závažné nedostatky. Žák nedokáže postupovat při práci ani s pomocí vyučujícího. Jeho práce je odvedena nekvalitně, výsledky jeho práce jsou nedodělané, neúplné, nepřesné, nejsou dodrženy předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nezvládne zorganizovat, neudržuje si pořádek na pracovišti. Nezná předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá o ochranu životního prostředí. Se surovinami, materiálem a energií žák nehospodaří účelně.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Do této skupiny předmětů řadíme výtvarnou výchovu, hudební výchovu, tělesnou výchovu, netradiční sportovní hry a výchovu k občanství.

Při klasifikaci klademe důraz zejména na:

- stupeň tvořivosti,
- samostatnost činností i projevů,
- osvojení potřebných vědomostí a dovedností a jejich praktické aplikace,
- respektování a vnímání druhé osoby,
- kolektivní činnost a spolupráci,
- respektování pravidel a základních norem,
- kvalitu projevu,
- kvalitu a efektivitu své činnosti,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- pochopení účelu pohybových aktivit.

Stupeň 1 (výborný)

Žák se projevuje v činnostech velmi aktivně. Pracuje tvořivě, samostatně, se zájmem a s využitím svých osobních předpokladů, které dokáže úspěšně podle požadavků osnov rozvíjet. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky dokáže aplikovat tvořivě. Žák vykazuje značný zájem o umění, estetiku, tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus, tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák dokáže využít a rozvíjet své osobní předpoklady a v činnostech je aktivní a tvořivý. Jeho projev je převážně samostatný, esteticky působivý a vykazuje pouze drobné nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák dokáže tvořivě uplatnit své osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Zajímá se o umění, estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu nevyužívá dostatečně a jeho projev je málo působivý, s chybami. Jeho vědomosti a dovednosti vykazují větší nedostatky a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nezajímá se dostatečně o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost nerozvíjí v dostatečné míře.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech velmi málo aktivní a tvořivý. Jeho schopnosti a projev nejsou dostatečně rozvíjeny, často chybuje. Vědomosti a dovednosti dokáže využívat pouze se značnou pomocí učitele. Je patrná velmi malá celková snaha a zájem o činnosti, svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost nerozvíjí dostatečně.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je nedostatečný. Jeho projev je ve značné míře chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat

a v činnostech využívat. Neprojevuje zájem o práci ani nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Slovní hodnocení

Prospěch žáka základní školy v jednotlivých předmětech a jeho chování mohou být hodnoceny formou širšího slovního hodnocení dle základních pravidel:

- výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a volitelných předmětech a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních plánech ŠVP jednotlivých předmětů, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka,
- slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon a předcházejí případným neúspěchům žáka a poskytují návod, jak je překonávat,
- slovní hodnocení je vždy individuální, zároveň vychází z obecných kritérií pro klasifikační stupně.

Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.

Formativní hodnocení

V rámci ctění zásad individualizace a diferenciace přistupujeme k formativnímu hodnocení, které je jedním z nejúčinnějších postupů vedoucích k efektivnímu vzdělávání žáků v heterogenních kolektivech.

Učitelé, kteří používají formativní hodnocení, nesrovnávají žáky mezi sebou, ale zaměřují se na dosahování učebních cílů u každého z nich. To mimo jiné umožňuje každému dítěti zažít uspokojení z vykonané práce a nabýt patřičné důvěry ve své schopnosti, a podporuje rozvoj kompetence k učení.

Formativní hodnocení je založeno na:

- důrazu na komunikaci mezi žákem a učitelem i žáky navzájem,
- pravidelném a četném vyhodnocování žákovské práce (poskytnutí zpětné vazby – informace o tom, co se podařilo, na co je třeba se zaměřit v budoucnu a jak konkrétně je třeba postupovat),
- stanovení výukových cílů a sledování pokroku každého žáka na cestě k těmto cílům.

Sebehodnocení žáka

Jedním ze základních prvků soustavy našeho hodnocení je sebehodnocení žáka. Sebehodnocení žáka vnímáme nejen jako nedílnou součást procesu hodnocení, ale také je současně považováno za jednu z významných kompetencí, kterou chceme žáky naučit.

Sebehodnocení využíváme průběžně ve vyučovacích hodinách a souhrnně na konci klasifikačního období. Žáci hodnotí zvládnutí vybraných kompetenci dle definovaných popisů jednotlivých úrovní.

Průběžné sebehodnocení má zejména za cíl:

- znovuvybavení a následnou analýzu provedených činností,
- zmapování získaných anebo ještě chybějících zkušeností či znalostí,
- zhodnocení příčin neúspěchu a přemýšlení nad tím, co by příště mohl udělat jinak,
- zhodnocení toho, co se mu především povedlo,
- hodnocení průběhu i výsledku jeho vlastní práce,
- zmapování příčin případného neúspěchu pro následné poučení z chyb,
- posílení sebedůvěry a motivace do další činnosti.

Kritéria průběžného sebehodnocení:

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností,
- schopnost řešit problémové situace,
- úroveň komunikačních dovedností,
- schopnost řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem, schopnost spojovat problémy do souvislostí,
- změny v postojích a dovednostech,
- míra schopnosti spolupracovat a kooperovat,
- míra samostatnosti.

Celkové sebehodnocení má zejména za cíl:

- porovnání získané úrovně znalostí, dovedností, vědomostí,
- zhodnocení dosažené úrovně kompetencí dle definovaných kritérií,
- motivace do dalšího osobního rozvoje.

Kritéria celkového sebehodnocení:

Budou stanovena na základě koncepce ředitelky školy na zavádění nového systému hodnocení kompetencí žáků.

Způsoby získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích předmětů a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- diagnostickým pozorováním žáka,
- posuzováním výkonů žáka
- monitorování připravenosti na vyučování,
- didaktickými testy,
- zkouškami (ústní, písemné, grafické, praktické, pohybové),
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami,
- analýzou výsledků činností žáka,
- konzultacemi s ostatními učiteli,
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka, popřípadě pracovníky školního poradenského pracoviště,
- rozborem sebehodnocení žáka.

Získávání podkladů pro hodnocení vychází ze základních pravidel:

- žák musí získat z vyučovacího předmětu dle předem stanovených kritérií alespoň dvě známky za každé klasifikační období,
- ve vyučovacích předmětech s dotací tří a více hodin týdně minimálně čtyři známky dle stanovených kritérií,
- na každý předmět jsou sestavena kritéria hodnocení (k nahlédnutí na www školy), zde jsou uvedeny druhy známek, jejich hodnota započítávaná do celkového průměru hodnocení, pravděpodobná četnost známek za klasifikační období a další popisy udělených známek,
- učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, poukazuje především na klady a nedostatky hodnocených jevů, výkonů, výtvorů, znalostí,
- výslednou známku ústního zkoušení učitel oznámí žákovi okamžitě, známku vyučující zapíše neprodleně (týž den) do elektronické žákovské knížky žáka,
- výsledky hodnocení z písemných zkoušek a prací praktických činností oznámí vyučující žákovi nejpozději do 7 dnů (lze prodloužit vlivem školních prázdnin, svátků či mimoškolních akcí),

- kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok tak, aby se nadměrně nehromadily v určitých obdobích,
- v jednom dni mohou žáci vypracovávat jen jednu kontrolní písemnou práci.

Informace o způsobu získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

- termín písemné práce učitel oznamuje na základě popisu známky ve stanovených kritériích prostřednictvím Bakalář,
- čtvrtletní práce či hlavní kontrolní práce oznamuje vyučující v předepsaném termínu zápisem v Bakalář,
- oznámení ostatních písemných prací dle předem stanovených kritérií provádí vyučující prostřednictvím Bakalář,
- termín ústního zkoušení vyučující předem neoznamuje,
- zákonný zástupce žáka má právo vyžádat si zpětně zadání či vyhotovení písemné práce, vyučující musí poskytnout uvedené zadání či vyhotovení v neprodlené době zpravidla písemnou formou (zpráva v elektronické žákovské knížce, záznam do sešitu žáka),
- zadání ústního zkoušení vyučující zákonnému zástupci zpětně nesděluje, v rámci vzájemné konzultace (EŽK, telefonická, osobní) vyučující popíše zákonnému zástupci průběh a obsah ústního zkoušení.

Oblast vědomostí, znalostí a dovedností pro získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

- vyučující předmětu se nesoustředí pouze na jeden zdroj předávaných informací, žák získává informace z různých zdrojů – z písemných podkladů (učebnice, pracovní listy, sešity), z podkladů v elektronické podobě (videoukázky, zvukové ukázky, www stránky) či z ústní prezentace v hodinách,
- každý žák si vytváří své portfolio vědomostí, znalostí a dovedností z každého předmětu, do něhož musí zahrnovat i související informace z předešlých vyučovacích hodin či ročníků,
- žák si zaznamenává pod vedením vyučujícího hlavní informace do svého sešitu, dané informace mohou být stručným obsahem, nikoliv celé portfolio vědomostí, znalostí a dovedností,
- vyučující předmětu získává podklady pro hodnocení a klasifikaci z celého portfolia vědomostí, znalostí a dovedností, nikoliv pouze ze stručného obsahu zaznamenaného v sešitě žáka.

Domácí úkoly

Domácí úkol je považován za zcela legitimní pedagogický nástroj vyučujícího. Rodič je povinen dohlédnout na plnění uvedeného pedagogického nástroje. Domácí úkol slouží k upevnění či procvičení učiva, nikoliv k výkladu či nastudování nové látky. Domácí úkoly slouží zejména k poskytnutí zpětné vazby o tom, zda žák učivo zvládá, popřípadě kde potřebuje učivo doplnit. U domácích úkolů se nehodnotí jejich správnost, ale jejich vypracování a odevzdání v termínu či se zadanou strukturou.

Pravidla zadávání práce

- vždy zadaná prostřednictvím Bakalář (informace pro žáka i rodiče),
- termíny pro splnění domácích úkolů jsou vždy pevně dané a závazné pro žáka,
- vždy přesně definovaná forma odevzdání (online formulář, sešit, …),
- domácí úkol vždy respektuje zásadu jednoduchého a jasného zadání se smysluplným obsahem,
- pokud žák nezvládá úkol splnit samostatně, může si vyžádat osobní či elektronickou konzultaci s vyučujícím,

- neplnění domácích úkolů je považováno za odmítání daného pedagogického nástroje žákem. Dle školského zákona má žák mimo jiné povinnost řádně se vzdělávat. Odmítání plnění uvedeného pedagogického nástroje je považováno za přestupek vzhledem k výše uvedené povinnosti. Opakující se přestupky se promítají do hodnocení žáka v daném předmětu (příprava na výuku).

Pravidla pro žáka

- je pro žáka povinná (vyjma dobrovolných úkolů),
- práci vykonává žák zcela samostatně.

Pravidla pro učitele

- práci zkontroluje, označí případné nedostatky,
- z kvality odevzdané práce si vytvoří zpětnou vazbu o úrovni osvojení učiva u žáka,
- práce neklasifikuje, nezahrnuje do hodnocení úrovně osvojení znalostí a dovedností,
- z výsledku práce případně naplánuje další postup pro zvýšení úrovně osvojení učiva u žáka.

Pravidla pro rodiče

- rodič dohlíží pouze na vypracování zadané práce,
- rodič zadanou práci nekontroluje, nepodepisuje,
- rodič z opravené práce od učitele získá zpětnou vazbu o úrovni osvojení učiva u svého dítěte,
- rodič se následně může směřovat domácí přípravu žáka na odstranění určených nedostatků.

Projekt, referát, seminární práce

Projekt, referát či seminární práce jsou pedagogickým nástrojem vyučujícího. Účelem zadané práce je především prohloubení či doplnění učiva. Nedílnou součástí práce je i cílená a systematický výchova k tvorbě písemných dokumentů, k plánování a organizaci práce při tvorbě písemných materiálů a vedení k potřebné stylizaci textů. Zadaná práce se hodnotí dle klasifikačních stupňů, kvalita odevzdané práce se promítá do celkové klasifikace žáka.

Pravidla zadávání práce

- vždy zadaná prostřednictvím Bakalář (informace pro žáka i rodiče),
- vždy zřetelně označená jako „klasifikovaná práce“,
- vždy termínově vymezená,
- vždy přesně definovaná forma odevzdání (online formulář, sešit, …),
- vždy přesně specifikované podmínky práce.

Předem definované podmínky práce

- rozsah práce (počet stran, počet řádků, ...),
- formální stránku práce (nadpis, autor, datum, …),
- stylizaci textu (řádkování, velikost písma, ..),
- způsob odevzdání práce (písemná práce v sešitě, písemný text na samostatném listu, elektronický text, online úloha, ústní prezentace, prezentace na interaktivní tabuli, ...),
- doplňky práce (vkládané obrázky, …).

Komplexní hodnocení práce zahrnuje

- dodržení termínu,
- dodržení formální stránky práce a zadané stylizace textu,
- dodržení stanoveného rozsahu práce,
- dodržení gramatické správnosti (dle ročníků),
- dodržení obsahové a věcné správnosti,
- případná obhajoba či prezentace práce.

Pravidla pro žáka

- je povinná pro žáka dle zadaného vymezení skupiny žáků.

Pravidla pro rodiče

- rodič dohlíží pouze na vypracování zadané práce,
- rodič zadanou práci nekontroluje, nepodepisuje.

Pravidla pro učitele

- práci zkontroluje a provede klasifikaci dle předem stanovených kritérií,
- podá bližší zpětnou vazbu.

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Podpůrná opatření představují podporu pro práci pedagoga s žákem, kdy jeho vzdělávání v různé míře vyžaduje upravit průběh jeho vzdělávání.

Cílem úprav je především vyrovnávat podmínky ke vzdělávání žáka. Vzdělávání žáka se podporuje zejména změnou pedagogických postupů, úpravou metod výuky a didaktických postupů, změnou ve strategii učení žáka či úpravou systému dílčího hodnocení žáka.

Nacházíme cestu, jak splnění očekávaného výstupu dosáhnout.

Žák s přiznanými podpůrnými opatřeními je průběžně klasifikován dle skutečné míry splnění zadaného úkolu. Zadaný úkol se upravuje dle pravidel vycházejících ze Zprávy školského poradenského zařízení, z Plánu pedagogické podpory či Individuálního vzdělávacího plánu. Způsob či míra úpravy zadaného úkolu jsou plně v kompetenci konkrétního vyučujícího (zkrácení, pomůcky, delší čas, hodnocení pouze probíraného jevu, ...). Jednotlivé postupy či metody úpravy zadávaných úkolů si vyučující předem stanoví a obecně s nimi seznámí zákonného zástupce žáka při projednávání PLPP či IVP. Při zadání konkrétního úkolu vždy předem seznámí konkrétního žáka s formou úpravy hodnocení zadaného úkolu.

Dle doporučení ŠPZ přistupujeme k formativnímu hodnocení, stanovení individuálních cílů, hodnocení dílčích pokroků či snahy a zapojení do výuky. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl.

6.2.2 Hodnocení chování žáků

Druhy hodnocení

- **průběžné hodnocení** – uplatňuje se udělením výchovných opatření (pochvaly, kázeňská opatření) v průběhu či v závěru školního roku,
- **celkové hodnocení** – uskutečňuje se na konci prvního a druhého pololetí.

Obecná kritéria pro klasifikační stupně chování

1 – velmi dobré

- žák uvědoměle dodržuje ustanovení školního řádu, zásady a pravidla práva a morálky,
- ojediněle se může žák dopustit méně závažných přestupků proti ustanovení školního řádu.

2 – uspokojivé

- chování žáka je v podstatě v souladu s ustanoveními školního řádu, se zásadami práva a morálky,
- dopustí se závažnějšího přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků proti ustanovením školního řádu,
- je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

3 – neuspokojivé

- žák se dopustí závažného přestupku proti školnímu řádu, dopouští se závažnějších přestupků proti zásadám školního řádu, pravidlům práva a morálky.

Stupeň hodnocení chování není výchovným opatřením. Současně s klasifikací nižším stupněm z chování může být uděleno výchovné opatření.

Výchovná opatření – pochvaly a kázeňská opatření

Bližší popis a způsob udělování výchovných opatření řeší Sankční řád.

Pochvala třídního učitele může být žákovi udělena učitelem buď na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních pedagogických pracovníků.

- Pochvala ředitelky školy může být udělena žákovi ředitelkou na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních pedagogických pracovníků, či jiné fyzické osoby, a to po projednání na pedagogické radě.

Kázeňská opatření

- **Napomenutí třídního** učitele může být žákovi uděleno učitelem buď na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních pedagogických pracovníků.
- **Důtka třídního učitele** může být žákovi udělena učitelem buď na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních pedagogických pracovníků.
- **Důtka ředitelky školy** může být udělena žákovi ředitelkou na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních pedagogických pracovníků, či jiné fyzické osoby, a to po projednání na pedagogické radě. Rodič je prokazatelně informován o udělení důtky ředitelkae školy formou písemného dopisu, který třídní vyučující vloží do zprávy zákonnému zástupci v elektronické žákovské knížce.
- **Ostatní výchovná opatření** třídní učitel neprodleně oznámí zákonnému zástupci záznamem v elektronické žákovské knížce. Výchovná opatření jsou zapsána v elektronickém katalogovém listu a uvedena v zápisu z pedagogické rady školy.

6.2.3 Celkové hodnocení žáka

Celkové hodnocení žáka na konci prvního a druhého pololetí vyjadřuje výsledky jeho klasifikace v povinných předmětech a klasifikaci jeho chování.

Kritéria hodnocení celkového prospěchu:

- **Prospěl(a) s vyznamenáním** Není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle §14 odst. 2.
- **Prospěl(a)** Není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.
- **Neprospěl(a)** Je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.
- **Nehodnocen(a)** Není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje jejich výkon.

6.2.4 Komisionální a opravné zkoušky

Přezkoumání výsledků hodnocení žáka a komisionální zkouška

- komisionální zkoušku koná žák v těchto případech:
  - koná-li opravnou zkoušku,
  - ředitelka školy může nařídit komisionální přezkoušení žáka, jestliže zjistí, že vyučující porušil pravidla hodnocení,
  - ředitelka školy nařídí komisionální přezkoušení žáka, jestliže uzná důvodnost podané žádosti zákonného zástupce žáka o přezkoumání výsledků hodnocení žáka z důvodu pochybnosti o správnosti hodnocení,
  - ředitelka školy může nařídit komisionální přezkoušení žáka, jestliže absence žáka za dané klasifikační období překročí hranici 50% vyučovacích hodin daného předmětu s odůvodněním, že získané podklady pro klasifikaci nejsou odpovídající pro zjištění skutečné úrovně osvojení většiny výstupů z ŠVP daného předmětu,
- termín komisionálního přezkoušení stanoví ředitelka školy bez zbytečného odkladu,
- má-li zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů po vydání vysvědčení, požádat písemně ředitelkae školy o přezkoumání výsledků vzdělávání žáka, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, odbor školství kraje,
- komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem nezletilého žáka,
- komise pro komisionální zkoušky je nejméně tříčlenná; předsedou je ředitelka školy nebo jím pověřený učitel, zkoušející učitel vyučující žáka danému předmětu a přísedící, který má odbornou kvalifikaci pro týž nebo příbuzný vyučovací předmět,
- členy komise jmenuje ředitelka školy,
- výsledek zkoušky vyhlásí předseda veřejně v den konání zkoušky,
- rozhodnutí o klasifikaci za dané období je konečné, v příslušném pololetí může být z daného předmětu komisionálně přezkoušen žák pouze jednou,
- komisionální zkoušku může žák konat v jednom dni pouze jednu.

Opravné zkoušky

- žák, který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze dvou povinných předmětů nebo žák, který neprospěl na konci prvního pololetí nejvýše ze dvou povinných předmětů vyučovaných pouze v prvním pololetí, koná z těchto předmětů opravnou zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelkou školy,
- opravné zkoušky jsou komisionální,
- žák, který opravnou zkoušku nevykoná úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl,
- ze závažných důvodů může ředitelka školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do konce září následujícího školního roku.

Zkoušky v náhradním termínu

- nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí,
- není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí,
- nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku,
- do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník,

- není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl.

Postup do vyššího ročníku a opakování ročníku

- do vyššího ročníku postupuje žák, který na konci druhého pololetí (nebo po vykonání komisionální zkoušky) prospěl ze všech povinných předmětů,
- výjimkou jsou předměty výchovného zaměření,
- žák opakuje ročník, pokud neprospěl z některého povinného předmětu.

Vedení dokumentace o hodnocení a klasifikaci žáků

- třídní učitel zaznamenává v elektronickém katalogovém listu žáka vyučovací předmět, z něhož byla povolena opravná zkouška nebo zkouška v náhradním termínu, její datum a její hodnocení,
- vysvědčení se vydá až po vykonání této zkoušky, a to s datem jejího konání,
- na konci klasifikačního období se v případě konání opravné zkoušky či zkoušky v náhradním termínu žákům vydá jen výpis z třídního výkazu,
- jestliže se žák bez řádné omluvy ve stanoveném termínu k opravné zkoušce nebo zkoušce v náhradním termínu nedostaví, zaznamená se, že se ke zkoušce bez řádné omluvy nedostavil, čímž jeho prospěch ve vyučovacím předmětu je hodnocen stupněm 5 – nedostatečný a celkové hodnocení žáka stupněm neprospěl(a).

6.2.5 Plnění povinné školní docházky v zahraničí

Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole, koná zkoušku ve spádové škole nebo jiné škole zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, nebo ve škole zřízené při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu České republiky (dále jen „zkoušející škola“):

a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného RVP pro základní vzdělávání,
b) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného RVP pro základní vzdělávání,
c) na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených RVP pro základní vzdělávání

Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, koná zkoušku z každého předmětu uvedeného ve ŠVP zkoušející školy. Obsahem zkoušky je vzdělávací obsah za období, po které žák plnil povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí.

Konkrétní obsah a rozsah zkoušky stanoví ředitelka zkoušející školy v souladu se ŠVP zkoušející školy. Se stanoveným obsahem a rozsahem zkoušky seznámí ředitelka zkoušející školy s dostatečným časovým předstihem zákonného zástupce žáka, nejpozději však při stanovení termínu zkoušky.

Zkoušku lze konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků.

Zkouška je komisionální. Tříčlennou komisi, kterou jmenuje ředitelka zkoušející školy, tvoří:

a) předseda, kterým je ředitelka zkoušející školy, popřípadě jím pověřený učitel,
b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené RVP pro základní vzdělávání.

Termín konání zkoušky dohodne ředitelka zkoušející školy se zákonným zástupcem žáka tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do dvou měsíců po skončení období, za které se zkouška koná. Nedojde-li k dohodě mezi zákonným zástupcem žáka a ředitelkou zkoušející školy, stanoví termín ředitelka zkoušející školy. Není-li možné žáka ze závažných důvodů v dohodnutém termínu přezkoušet, stanoví ředitelka zkoušející školy náhradní termín zkoušky tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do čtyř měsíců po skončení období, za které se zkouška koná.

Před konáním zkoušky podle §18 odst. 1 vyhlášky 48/2005 Sb. Předloží zákonný zástupce žáka ředitelkai zkoušející školy vysvědčení žáka za příslušný ročník zahraniční školy a jeho překlad do českého jazyka. Pokud toto vysvědčení neobsahuje jednoznačné vyjádření o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání nebo pololetí školního roku, předloží zákonný zástupce žáka potvrzení zahraniční školy o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání nebo pololetí školního roku a jeho překlad do českého jazyka. Pro stanovení celkového hodnocení žáka devátého ročníku na konci školního roku je rozhodný výsledek zkoušky a vyjádření zahraniční školy, že žák úspěšně ukončil devátý ročník základního vzdělávání. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitelka zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu.

O zkoušce se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Výsledek zkoušky stanoví komise hlasováním. Výsledek zkoušky se vyjádří slovním hodnocením podle § 15, odst. 2, vyhlášky č. 48/2005 Sb. nebo stupněm prospěchu podle §15, odst. 3, vyhlášky č. 48/2005 Sb. Ředitelka školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka.

Po vykonání zkoušek podle § 18 odst. 1 nebo 2, vyhlášky č. 48/2005 vydá ředitelka zkoušející školy žákovi vysvědčení. Na vysvědčení žák není hodnocen z chování. Na vysvědčení se uvede text „*Žák(-yně) plní povinnou školní docházku podle § 38 školského zákona*“.

Celkové hodnocení žáka se stanoví obdobně podle § 15 odst. 6 vyhlášky č. 48/2005 Sb.

V případě, že zákonný zástupce má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení podle § 22 vyhlášky č. 48/2005 Sb.

Vykonal-li žák zkoušku ve škole při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu České republiky, zašle ředitelka této školy ředitelkai spádové školy nebo jiné školy zapsané ve školském rejstříku, kterou si zvolil zákonný zástupce žáka, kopii vysvědčení a výpis z dokumentace školy s údaji o žákovi.

Žáka, který plnil povinnou školní docházku v zahraniční škole a pokračuje v plnění povinné školní docházky ve spádové škole nebo jiné škole zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, zařadí ředitelka této školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek podle §18, odst. 1, vyhl. č. 48/2005 Sb. a na základě vyjádření zahraniční školy o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání.

Žáka, který plnil povinnou školní docházku ve škole zřízené při diplomatické misi nebo konzulárnímu úřadu České republiky a pokračuje v plnění povinné školní docházky ve spádové škole nebo jiné škole zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, zařadí ředitelka této školy do příslušného ročníku podle dosavadních výsledků vzdělávání doložených vysvědčením.

Žáka, který plnil povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí a pokračuje v plnění povinné školní docházky ve spádové škole nebo jiné škole zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, zařadí ředitelka této školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek podle § 18, odst. 2, vyhl. č. 48/2005 Sb.

Žáka, na kterého se vztahuje povinná školní docházka a který nekonal zkoušky podle § 18 vyhl. č. 48/2005 Sb., zařazuje ředitelka spádové školy nebo jiné školy zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

7 ZÁVĚR

Školní vzdělávací program „Škola pro ŽIVOT“ vyjadřuje směr, kterým se naše škola dlouhodobě ubírá. Naším cílem je vytvářet prostředí, ve kterém se každé dítě může rozvíjet podle svých schopností, talentu a potřeb. Důraz klademe nejen na kvalitní vzdělávání, ale také na rozvoj osobnosti žáků, jejich samostatnosti, odpovědnosti a vzájemného respektu.

Naše škola usiluje o vysokou úroveň vzdělávání, individuální přístup k dětem a úzkou spolupráci s rodiči. Věříme, že právě spojení odbornosti pedagogů, podpory rodiny a přátelského školního prostředí vytváří podmínky pro úspěšný rozvoj každého žáka.

Školní vzdělávací program je otevřeným dokumentem, který se může v průběhu času rozvíjet a přizpůsobovat potřebám dětí i společnosti. Naším společným cílem je škola, která je místem poznání, bezpečí, respektu a inspirace pro další život.

Cílem je, aby každý žák, který naši školu opustí, odcházel s pevným základem vědomostí, s úctou k druhým lidem a s radostí z celoživotního učení.